

มาตรฐานการก่อสร้างอาคาร พ.ศ.๒๕๕๓

กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

มาตรฐานการก่อสร้างอาคาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

กองแบบแผน

กรมสันัสนุนบริการสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

กองแบบแผน กิจกรรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีภารกิจในการให้บริการแก่หน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพและการสาธารณสุข ของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีผลผลิตเป็นงานบริการหลักด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม 5 หมวด คือ งานมาตรฐาน งานแผนแม่บท (MASTER PLAN) งานรับรองมาตรฐาน งานมาตรฐานแบบบูรป์และก่อสร้าง และงานองค์ความรู้ การดำเนินงานดังกล่าวจะเกิดประสิทธิผลที่ดีได้นั้น เป็นผลมาจากการดำเนินการตามมาตรฐานต่างๆด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ที่ได้รับการจัดทำขึ้น อย่างถูกต้อง โดย สาขาวิชาระบบที่มีความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่ยาวนานในงานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของ กระทรวงสาธารณสุขเป็นการเฉพาะ

กองแบบแผนจึงได้จัดทำคู่มือเพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการก่อสร้างอาคาร เรียกว่า "มาตรฐานการก่อสร้างอาคาร ฉบับปี พ.ศ.2553" เพื่อรับรับงานการให้บริการของกองแบบแผน โดยปรับปรุง มาจากรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้างอาคารและสิ่งก่อสร้าง ที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมานานกว่า 40 ปี จากรายการทั่วไปประกอบแบบเล่มแรกจนถึงเเม่สุดท้ายฉบับปีพ.ศ.2543 ที่ดำเนินการ โดย คณะกรรมการจากสาขาวิชาชีพต่างๆ และผู้ทรงคุณวุฒิจาก สถาบันวิศวกรรม สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรม ราชูปถัมภ์ นิติกรและผู้เชี่ยวชาญกระทรวงสาธารณสุข ร่วมพิจารณา สำหรับมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร ฉบับปีพ.ศ.2553 นี้ มีการแก้ไข ปรับปรุงกลั่นกรอง แลกเปลี่ยน เพิ่มเติมข้อกำหนดและระเบียบวิธี ให้มีความ เป็นปัจจุบันและรองรับแนวโน้มในอนาคต โดยคณะกรรมการที่มาจากสาขาวิชาชีพต่างๆ ด้านสถาปัตยกรรม วิศวกรรมโยธา, ไฟฟ้า, เครื่องกล, สิ่งแวดล้อม มัณฑนาการ ภูมิสถาปัตยกรรม โดยได้รับการพิจารณาให้มีความ สมบูรณ์ จากผู้เชี่ยวชาญ "ระดับวุฒิ" ในสาขาวิชาชีพต่างๆของกองแบบแผน และผู้ทรงคุณวุฒิ จากรัฐวิสาหกิริ, สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์, กรมโยธาธิการและผังเมือง และโรงเรียนราษฎร์บูรณะ

มาตรฐานการก่อสร้างอาคาร ฉบับปี พ.ศ.2553 เป็นคู่มือสำหรับใช้เป็นแนวทาง และระเบียบวิธี ในการบริหารจัดการ และการควบคุมกำกับการก่อสร้าง เพื่อให้อาคารสถานบริการสุขภาพ และการสาธารณสุข ของกระทรวงสาธารณสุข มีคุณภาพตรงตามประยุชนใช้สอย ได้มาตรฐาน มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย และ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ขอขอบคุณผู้อำนวยการกองแบบแผนที่ให้แนวโน้มนโยบาย คณะกรรมการฯ และผู้เชี่ยวชาญใน สาขาวิชาชีพต่างๆ ที่ได้ทำให้ "คู่มือมาตรฐานการก่อสร้าง" แล้วเสร็จลงตัวยิ่ง

สารบัญ

หน้า

1. หมวดงานทั่วไป.....	1
1.1 วัสดุประسنค์.....	3
1.2 นิยามความหมาย.....	3
1.3 ข้อกำหนดทั่วไป.....	4
1.4 การจัดเตรียมแผนงาน.....	6
1.5 การเตรียมสถานที่ก่อสร้าง.....	7
1.6 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์.....	9
1.7 ระเบียบข้อปฏิบัติในการก่อสร้าง.....	10
1.8 การปักผังกำหนดระดับ.....	13
1.9 การถอน ชุด ปรับระดับ.....	14
1.10 การบันทึกรายงานการก่อสร้าง.....	15
1.11 การตรวจสอบการจ้าง และควบคุมงาน.....	15
2. หมวดงานวิศวกรรมโครงสร้าง.....	17
2.1 งานเสาเข็ม.....	19
2.2 งานฐานราก.....	22
2.3 งานคอนกรีตและคอนกรีตเสริมเหล็ก.....	25
2.4 งานดัด และการต่อเหล็กเส้น.....	33
2.5 งานเชื่อมต่อเหล็กด้วยไฟฟ้า.....	36
2.6 งานพื้นคอนกรีตสำเร็จรูป.....	41
2.7 ตัวอย่างรายงานตรวจสอบงานวิศวกรรมโครงสร้าง.....	43
3. หมวดงานสถาปัตยกรรม.....	49
3.1 งานพนัง.....	51
3.2 งานผิวพื้น.....	56
3.3 งานฝ้าเพดาน.....	60
3.4 งานหลังคา.....	62
3.5 งานประตู หน้าต่าง และช่องแสง.....	64
3.6 งานสุขภัณฑ์และอุปกรณ์.....	67
3.7 งานระบายน้ำ รายการเบียง รวมกันตก ที่เป็นโลหะ.....	68
3.8 งานป้องกันความร้อน.....	69
3.9 งานสี.....	70
3.10 งานระบบกันชื้น.....	70
3.11 งานไม้.....	71

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4. หมวดงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และระบบสุขาภิบาล.....	77
4.1 รายการทั่วไป.....	79
4.2 ระบบประปา.....	88
4.3 ระบบระบายน้ำฝนและระบบระบายน้ำทิ้ง.....	90
4.4 ระบบป้องกันอัคคีภัย.....	93
4.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย.....	93
4.6 ระบบสุขาภิบาล และห้องปฏิบัติการ.....	94
4.7 ระบบไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม.....	94
4.8 การทดสอบและการฝึกอบรม.....	95
4.9 รูปแสดงมาตรฐานการติดตั้ง/ก่อสร้างงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม.....	97
5. หมวดงานวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสาร.....	105
5.1 ขอบเขตความรับผิดชอบ.....	107
5.2 ระบบไฟฟ้า.....	114
5.3 ระบบป้องกันไฟฟ้าผ่า.....	130
5.4 ระบบโทรศัพท์.....	132
5.5 ระบบสัญญาณแจ้งเพลิงไหม้.....	134
5.6 เครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน.....	135
5.7 ระบบเรียกพยาบาล.....	138
5.8 รูปแสดงมาตรฐานการติดตั้ง/ก่อสร้างงานวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสาร.....	139
6. หมวดงานวิศวกรรมเครื่องกล.....	151
6.1 ข้อกำหนดทั่วไประบบปรับอากาศและระบบระบายน้ำอากาศ.....	153
6.2 รายละเอียดเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน.....	159
6.3 งานท่อลม.....	160
6.4 การทดสอบระบบ.....	162
6.5 พัดลม.....	163
6.6 มาตรฐานการติดตั้งระบบก๊าซทางการแพทย์.....	164
6.7 มาตรฐานการติดตั้งระบบลิฟต์ และระบบบันไดเลื่อน.....	171
6.8 รูปแสดงมาตรฐานการติดตั้ง/งานก่อสร้างวิศวกรรมเครื่องกล.....	172
7. หมวดงานมัณฑนาการ.....	221
7.1 ข้อกำหนดงานทั่วไป.....	223
7.2 งานไม้.....	224

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7.3 งานพนัง.....	225
7.4 งานฝ้าเพดาน.....	225
7.5 งานสี.....	226
7.6 การทำความสะอาด.....	227
7.7 งานครุภัณฑ์สเดนเลส.....	227
7.8 งานติดตั้งพรอมทอ/พรอมแผ่น	227
7.9 การติดตั้งผ้าม่าน.....	228
8. หมวดงานภูมิทัศน์ และสิ่งแวดล้อม.....	231
8.1 ดิน และเครื่องปลูก.....	233
8.2 การเตรียมการปลูกต้นไม้.....	236
8.3 งานปลูก/ปูหญ้า และดูแลสนับสนุนหญ้า.....	241
8.4 วัสดุพืชพันธุ์.....	242
8.5 การดูแลรักษางานภูมิทัศน์.....	243
8.6 อุปกรณ์และการดูแลรักษา.....	244
8.7 การส่งตัวอย่างวัสดุ.....	245
8.8 งานในส่วนที่เกี่ยวข้อง.....	245
8.9 งานสี.....	249
8.10 ไฟในสวน.....	249
8.11 การให้น้ำต้นไม้.....	249
8.12 งานประดิษฐ์ตกแต่งสวน.....	249
9. ภาคผนวก.....	253
แบบฟอร์มรายงานการก่อสร้าง (แบบ ยช. 1-1)	253
แบบฟอร์มบันทึกรายงานการก่อสร้างประจำวัน (แบบ ยช. 1-2)	254
แบบฟอร์มบันทึกเหตุการณ์แวดล้อมประจำวัน (แบบ ยช. 1-3)	256
แบบฟอร์มรายงานสรุปผลการก่อสร้าง ประจำเดือน (แบบ ยช. 2-1)	258
แบบฟอร์มรายงานสรุปผลการก่อสร้างแล้วเสร็จ (แบบ ยช. 3-1)	260
แบบฟอร์มแผนงานแสดงความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง (แบบตัวอย่าง 1)	262
แบบฟอร์มแผนงานแสดงความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง (แบบตัวอย่าง 2)	263
ข้อกำหนดในการเจาะสำรวจดิน เอกสารเลขที่ 800/ต.ค./29.....	264

1

หมวดงานทั่วไป

1. หมวดงานทั่วไป

1.1 วัตถุประสงค์

คู่มือมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร ฉบับปี พ.ศ.2553 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นคู่มือที่ประกอบด้วยรายละเอียด ข้อกำหนด ระเบียบวิธี ลำดับขั้นตอน วิธีการก่อสร้าง และแบบขยายมาตรฐานในหมวดวิชาชีพต่างๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและกำกับการก่อสร้างอาคารสถานบริการสุขภาพและการสาธารณสุข ของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การก่อสร้างได้อาคารที่มีคุณภาพ มาตรฐานถูกต้องตามกฎหมาย หลักวิชาการ วิชาชีพ มีความมั่นคง ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้งานใช้ควบคู่กับแบบรูปและประกอบสัญญาจ้างเพื่อทำให้สัญญามีความสมบูรณ์ครบถ้วน หรือกรณีแบบรูปและรายการละเอียดของสัญญาไม่ได้ระบุคุณสมบัติของวัสดุ ลำดับขั้นตอน วิธีการทำงาน แบบขยาย หรือรายการละเอียดที่ระบุไว้ไม่ชัดเจน ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร นี้ โดยถือประโยชน์ใช้สอยและผลประโยชน์ของรัฐเป็นหลัก

1.2 นิยามความหมาย

นิยามความหมาย อธิบายคำที่ระบุอยู่ในมาตรฐานการก่อสร้างอาคาร เพื่อให้มีความเข้าใจในการนำไปใช้งาน การอธิบายความหมายอาจไม่ละเอียดครอบคลุมในทุกรายละเอียดของข้อตกลงในสัญญาที่อาจมีขึ้น การนำความหมายไปใช้งานจึงต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และข้อตกลงในสัญญา โดยถือผลประโยชน์ของรัฐเป็นหลัก

“มาตรฐาน” หมายความว่า ข้อความ ระเบียบวิธี ข้อบังคับ หรือเอกสารที่ได้รับความเห็นชอบยอมรับตามแนวทางเฉพาะแห่งกิจกรรม ถือเป็นหลักสำหรับเที่ยบเกณฑ์กำหนด ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหรือบ่งชี้แนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดจนบรรลุความสำเร็จสูงสุดของงาน

“อาคาร” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือใช้สอยได้ เช่น อาคารที่ทำการโรงพยาบาล โรงเรียน สำนักงาน กองทัพ สถานีน้ำร่อง หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีลักษณะทำงานของเดียวกัน และรวมตลอดถึงสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยสำหรับอาคารนั้น ๆ เช่น เสาชิง รั้ว ห้องรับน้ำ ห้องน้ำ ถนน ประปาและสิ่งอื่น ๆ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของตัวอาคาร เช่น เครื่องปรับอากาศ ลิฟต์ ครุภัณฑ์ ฯลฯ

“การก่อสร้าง” หมายความว่า การสร้างสิ่งปลูกสร้างอาคารขึ้นใหม่ และหมายความรวมถึง การดัดแปลง รื้อถอน ปรับปรุง ติดตั้ง ต่อเติม อาคารหรือสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ

“แบบรูป แบบแปลน แบบ” (DRAWING) หมายความว่า แผ่นภาพเขียน แผ่นภาพลายเส้น ภาพถ่าย ภาพ3 มิติ ทุนจำลอง และ/หรือรายการละเอียดข้อกำหนดประกอบแบบ แสดงส่วนสำคัญที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร

“รายการละเอียด รายการประกอบแบบ” (SPECIFICATION) หมายความว่า ข้อความซึ่งรายการละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพ จำนวน ชนิดวัสดุ ตลอดจนวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับการก่อสร้าง หรือ มาตรฐานที่ใช้ในการก่อสร้าง เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แบบแปลนหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด

“แบบรูปขยายรายละเอียด” (SHOP DRAWING) หมายความว่า แบบที่แสดงแบบรูปและรายการละเอียดบางส่วนหรือทั้งหมดของงานที่กำลังจะดำเนินการก่อสร้าง จัดทำขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบจ้างพิจารณาอนุมัติ ก่อนการก่อสร้าง และเพื่อกำกับความเข้าใจในแบบรูปที่ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของแบบรูปฉบับสัญญา และการเตรียมความพร้อมสำหรับใช้ในการก่อสร้างจริง งานที่ได้รับการอนุมัติ (SHOP DRAWING) แล้วมีให้หมายความว่า ผู้รับจ้างได้รับการยกเว้นความรับผิดชอบในการก่อสร้างส่วนนั้นๆ ผู้รับจ้างยังคงต้องรับผิดชอบการแก้ไขให้ถูกต้อง ในการณ์ที่ตรวจสอบว่างานก่อสร้างส่วนนั้นไม่ถูกต้องตามสัญญาในภายหลัง โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และระยะเวลาเพิ่มเติม

“แบบรูปการก่อสร้างจริง” (AS-BUILT DRAWING) หมายความว่า แบบที่แสดงแบบรูปและรายการละเอียดของงานที่ได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จตามสภาพความเป็นจริง เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการตรวจสอบการจ้างงาน และเพื่อมอบให้ผู้ว่าจ้างใช้สำหรับการบำรุงรักษาอาคารต่อไป

1.3 ข้อกำหนดทั่วไป

1.3.1 การก่อสร้างอาคาร ต้องเป็นไปตามที่ปรากฏในแบบรูป รายการละเอียด เอกสารประกอบแบบ และเอกสารประกอบอื่นๆ ตามที่ระบุไว้ในข้อตกลงของสัญญาจ้าง

1.3.2 ผู้รับจ้างที่ได้ลงนามในสัญญาจ้าง ถือว่าเป็นผู้ได้ตรวจสอบแบบรูป รายการละเอียด และเอกสารประกอบแบบต่างๆโดยถือว่า และเข้าใจความหมายโดยแจ่มแจ้งทุกประการ ถ้าปรากฏว่าแบบรูปหรือรายการละเอียดประกอบแบบ หรือทั้งสองส่วน มีปัญหาเกิดขึ้น โดยมีการขัดแย้งกัน สงสัยจะคลาดเคลื่อน ไม่ละเอียดเพียงพอ แบบรูปพิมพ์ไม่ชัดเจน กรณีได้กรณีหนึ่งหรือหลายกรณี หรือกรณีอื่นๆ ผู้รับจ้างต้องเสนอแนวทางในการดำเนินการแก้ไขตามแต่กรณีของปัญหา ขอความเห็นชอบหรือค่าวินิจฉัยต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างก่อน โดยคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง อาจมีความเห็นที่แตกต่างจากแนวทางแก้ไขที่ผู้รับจ้างเสนอ การพิจารณาจะถือเอกสารสำคัญของสัญญา ความถูกต้อง เป็นธรรมตามหลักวิชาชีพที่ใช้ในการก่อสร้าง ตลอดจนความเหมาะสมในประโยชน์ใช้สอยเป็นหลักในการวินิจฉัยทั้งนี้ ผู้รับจ้างจะไม่ดำเนินการไปก่อนที่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างจะให้ความเห็นชอบหรือวินิจฉัยชี้ขาด และผู้รับจ้างจะต้องทำการแก้ไขและดำเนินการก่อสร้างตามคำแนะนำหรือค่าวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง เมื่อการแก้ไขนั้นไม่ผิดไปจากรายการสำคัญในแบบรูปและการละเอียด

ผู้รับจ้างจะต้องยอมทำงานนั้นๆให้เสร็จเรียบร้อย โดยไม่เรียกร้องค่าใช้จ่ายและเวลาเพิ่มจากที่กำหนดในสัญญา

1.3.3 สิ่งใดที่มิได้กล่าวไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด แต่สิ่งนั้นเป็นส่วนจ้าเป็นที่ต้องกระทำเพื่อความถูกต้องตามหลักวิชาแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องทำงานนั้นๆ โดยไม่เรียกร้องเงินค่าจ้างเพิ่มอีก

1.3.4 สิ่งใดที่ได้กำหนดไว้ในแบบรูปและรายการละเอียดแล้ว แต่ไม่สามารถระบุให้ชัดเจนได้ เช่น ความอ่อนแก่ของสี การติดตั้ง รูปร่าง ลักษณะและสิ่งปลูกยื่นต่างๆ ตลอดจนแบบรูปข่ายรายละเอียด เป็นต้น คณะกรรมการซื้อสักงานที่ หรือคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างจะซึ่งแจงอธิบายรายละเอียดเป็นลายลักษณ์อักษรให้ ขณะนำดูสักงานที่หรือขณะทำการก่อสร้าง การซึ่งแจงรายละเอียดนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งของแบบรูปและรายการละเอียดในการก่อสร้างครั้งนี้

1.3.5 การอ่านแบบรูปและกำหนดขนาด ให้ถือເօເຮຍະຫວີຂາດທີ່ຮະບຸເປັນດ້ວເລຂຫວີ່ ດ້ວ້ອກຂຽນ ຮະຍະຕ່າງໆທີ່ກໍາທັນໄວ້ເປັນມາດຕະຖິກ ຍກເວັນທີ່ຮະບຸໄວ້ເປັນຍ່າງຂັດເຈັນວ່າເປັນຍ່າງເອົ້ນ

1.3.6 ในกรณีที่การก่อสร้างมีความจำเป็น ต้องทำการก่อสร้างกลับแบบจากขัยเป็นขัว หรือจากหน้าเป็นหลัง (ด้านหนึ่งอาคารยังอยู่ในด้านหนึ่งเดิม) ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณา โดยไม่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงสัญญา

1.3.7 การจัดส่งเอกสารเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง ควรเสนอผ่านนายช่างผู้ควบคุมงาน เพื่อทราบและช่วยพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหาและเอกสารประกอบ ให้ครบถ้วน

1.3.8 ก่อนการดำเนินการก่อสร้างอาคารตามแผนการปฏิบัติงาน ผู้รับจ้างต้องจัดทำแบบรูปข่ายรายละเอียด เสนอผู้ควบคุมงานเพื่อพิจารณาเห็นชอบ จำนวน 1 ชุด ส่วนงานใดที่มีความจำเป็นต้องเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเพื่อพิจารณาเห็นชอบ เพิ่มเป็นจำนวน 3 ชุด

1.3.9 ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาแรงงาน หรือช่างฝีมือที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในแต่ละวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในการก่อสร้าง มาดำเนินงานนั้นๆโดยเฉพาะ และต้องจัดหามาให้มีจำนวนเพียงพอเพื่อให้การก่อสร้างแล้วเสร็จทันตามกำหนดเวลา ในกรณีที่ลูกจ้างแรงงาน ช่างคนใดของผู้รับจ้าง ไม่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัตินั้นๆ หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม นายช่างผู้ควบคุมงานหรือคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างมีอำนาจในการขอให้ย้ายออก หรือเปลี่ยนลูกจ้าง หรือช่างคนนั้นได้ และผู้รับจ้างจะต้องจัดหาคนใหม่มาแทนโดยเร็ว ส่วนการแก้ไขงานหรือเวลาที่เสียไปเพราการนี้ ผู้รับจ้างจะถือเป็นข้ออ้างเรียกร้องค่าเสียหาย หรือขอขยายกำหนดระยะเวลาการก่อสร้างไม่ได้

1.3.10 ในกรณีที่เกิดปัญหาทางด้านวิศวกรรมโครงสร้าง หรือวิศวกรรมสาขาฯพื่อนั้นๆ อันเนื่องมาจากความขัดแย้งของแบบรูปหรือรายการละเอียด หรือแบบรูปรายการละเอียดไม่ชัดเจน หรือกรณีใดๆ ที่อาจทำให้สูญเสียความมั่นคงแข็งแรงของอาคาร หรือเกิดความไม่ปลอดภัยในการใช้สอยอาคารก็ต้องเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะเสนอเป็นแบบรูปรายการละเอียดวิธีการแก้ไข รายการคำนวน (ถ้ามี) และใบรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม สาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และมีระดับคุณวุฒิตามที่สถาบันวิศวกรรมหรือสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย(ว.ส.ท.)กำหนด ต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนการดำเนินการก่อสร้างต่อไป

1.3.11 กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบรูปและ/หรือรายการละเอียดในการก่อสร้างอาคาร เช่น งานฐานรากเสาเข็ม หรืองานอื่นๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้สอยอาคารหรือเป็นผลประโยชน์ของรัฐมากที่สุด การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หากสาระของสัญญาไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือสัญญามีความขัดแย้งกัน ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง

1.3.12 ไฟฟ้า ประปาชั่วคราวที่ใช้ในการก่อสร้าง เป็นหน้าที่และค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างในการจัดหา การขุดบ่อน้ำ การขุดบ่อน้ำดูด การติดตั้งระบบควบคุมไฟฟ้า การปักเสาพาดสาย การติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าชั่วคราว ต้องได้รับการอนุมัติความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง

1.3.13 ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามและรับผิดชอบในการทำงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่ออกโดยหน่วยราชการท้องถิ่น ที่สถานที่ก่อสร้างต้องอยู่ เช่นกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมอาคาร ด้านแรงงาน ด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยในการทำงาน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้การปฏิบัติตามก่อสร้างเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อยถูกต้องตามกฎหมาย และมีความปลอดภัยตามหลักอาชีวอนามัย

1.3.14 การพิจารณาให้ความเห็นชอบ การพิจารณาอนุมัติต่างๆ จากคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการและการควบคุมกำกับเพื่อให้งานก่อสร้างอาคารมีคุณภาพ แล้วเสร็จทันตามกำหนดของสัญญา ส่วนการดำเนินการก่อสร้างจริงเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้าง ความผิดพลาด ความคลาดเคลื่อน คุณภาพของเนื้องานก่อสร้าง การใช้วัสดุ การติดตั้งอุปกรณ์ หรือหากไม่ถูกต้องตามสารاسำคัญของสัญญา ผู้รับจ้างมิอาจพ้นผิดจากการรับผิดชอบตามข้อกฎหมายของสัญญา

1.4 การจัดเตรียมแผนงาน

1.4.1 ผู้รับจ้างต้องแต่งตั้งผู้แทนรับผิดชอบหน่วยงานก่อสร้างที่เป็นสถาปนิก หรือวิศวกรโยธา หรือผู้ที่มีประสบการณ์เหมาะสมกับงานก่อสร้าง และมีอำนาจเต็มประจำสถานที่ก่อสร้างอย่างน้อย 1 คน เสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณาเห็นชอบ โดยผู้แทนผู้รับจ้างจะต้องอยู่ปฏิบัติตามที่หน่วยงานก่อสร้างตลอดระยะเวลาที่มีการปฏิบัติตามก่อสร้าง คำแนะนำ ผลพิจารณาอนุมัติหรือคำสั่งใด จากนายช่างผู้ควบคุมงานหรือคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง ให้ถือเสมอว่าได้ดำเนินการแก้ผู้รับจ้าง โดยตรง ผู้ว่าจ้างมีสิทธิ์ที่จะขอเปลี่ยนตัวแทนของผู้รับจ้างหากเห็นว่าไม่เหมาะสม และต้องดำเนินการสลับเปลี่ยนโดยไม่มีการเว้นว่างตัวแทนผู้รับผิดชอบ ภายใน 15 วัน

1.4.2 ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำแผนการปฏิบัติตามในรูป C.P.M. (CRITICAL PATH METHOD) หรือตารางกำหนดการดำเนินงานก่อสร้าง (WORK SCHEDULE) และงบประมาณการปฏิบัติตาม จำนวนชั่วโมง แรงงาน งวดงาน ประมาณงบประมาณเวลาแล้วเสร็จภายในอายุสัญญา พร้อมทั้งจัดลำดับ กำหนดการ การประสานงาน ลงในแผนงาน และต้องนำเสนอต่อนายช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ลงนามในสัญญาหรือวันที่ได้รับมอบสถานที่ก่อสร้าง

1.4.3 ผู้รับจ้างต้องแสดงแผนผังการปฏิบัติตามไว้ในหน่วยงานก่อสร้าง บันทึกการทำงานที่เป็นจริงเปรียบเทียบกับแผนงานที่ได้วางไว้ และสรุปรายงานผลการดำเนินงานก่อสร้างต่อนายช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง ทุกสัปดาห์ หากผลการปฏิบัติตามของผู้รับจ้างไม่สอดคล้องกับ

แผนงานที่วางไว้ ผู้รับจ้างต้องทำการปรับแผนการปฏิบัติงานรายงานต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง เพื่อให้การก่อสร้างแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลาของสัญญา

1.4.4 ผู้รับจ้างต้องดำเนินการตรวจสอบ สำรวจบริเวณสถานที่การก่อสร้างให้สุภาพด้วย ของสถานที่ก่อสร้าง และจัดทำแผนผังหน่วยงานก่อสร้าง กำหนดขอบเขต ระบุตำแหน่งอาคาร สำนักงานชั่วคราว ไฟฟ้า ประปา โรงเก็บวัสดุอุปกรณ์ บ้านพักคนงาน(ถ้ามี) เส้นทางส่าหรับการขนส่งวัสดุก่อสร้าง และอื่นๆ โดยผังดังกล่าวต้องมีผลกระทบต่อพื้นที่ข้างเคียงโดยรอบน้อยที่สุด นำเสนอผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

1.4.5 ในกรณีที่การก่อสร้างมีความจำเป็น ต้องทำการก่อสร้างกลับแบบจากซ้ายเป็นขวา หรือ จากหน้าเป็นหลัง และแบบรูปประกอบสัญญาไม่ได้ดำเนินการกลับแบบรูปตามข้อกำหนดของสัญญา ผู้รับจ้างต้องจัดทำแบบรูปที่ถูกต้องสำหรับการก่อสร้าง โดยมีขนาดและมาตรฐานเดียวกันกับแบบรูปฉบับสัญญา เสนอต่อกองคณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณาอนุมัติให้ใช้เป็นแบบสำหรับการก่อสร้าง

1.5 การเตรียมสภาพที่ก่อสร้าง

1.5.1 ผู้รับจ้างต้องจัดทำผังสำรวจสถานที่ก่อสร้าง เก็บข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง ทั้งส่วนที่มองเห็นและส่วนที่มองไม่เห็น เช่น ระยะห่างของอาคารข้างเคียง ต้นไม้ ถนน ห้องน้ำ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ แนวท่อระบบน้ำบัดน้ำเสียได้ดี แสง อื่นๆ เพื่อใช้ประกอบการจัดเตรียมแผนงาน รายงานต่อนายช่างผู้ควบคุมงาน

1.5.2 กรณีที่ต้องมีการย้ายระบบสาธารณูปโภคที่เป็นอุปสรรคในการก่อสร้าง หากสัญญาจ้าง มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการโยกย้ายระบบสาธารณูปโภคที่เป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้างทุกชนิดที่มีอยู่เดิม ให้พ้นจากบริเวณก่อสร้างอาคาร การโยกย้ายดังกล่าว จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง ถูกต้องตามหลักวิชาช่าง ต้องไม่มีผลกระแทกเสียหายต่อการใช้งานปกติ สามารถใช้งานได้ดั้งเดิม ผู้รับจ้างต้องจัดทำแผนการโยกย้ายระบบสาธารณูปโภค โดยแผนการดังกล่าวประกอบด้วยแผนปฏิบัติการ แบบรูป ผัง การใช้วัสดุอุปกรณ์และ/หรือเครื่องจักรกล ผู้รับจ้าง ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เป็นการโยกย้ายชั่วคราวแล้วนำกลับมาติดตั้งตามเดิม หรือเป็นการโยกย้ายถาวรส เสนอรายช่างผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณาอนุมัติจากก่อน จึงจะทำการโยกย้ายได้

1.5.3 การตัดต้นไม้ ตัดการก่อสร้างนี้จำเป็นต้องตัดต้นไม้ในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง ผู้รับจ้างตัดต้นไม้ได้เฉพาะต้นที่มีขนาดลั่นเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 7.5 เซนติเมตร ส่วนขนาดที่ใหญ่กว่าการตัด หรือย้ายต้นไม้ ที่กีดขวางการก่อสร้างจะต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าของสถานที่ก่อนจึงดำเนินการได้ โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

1.5.6 การสร้างโครงงานและที่พักคนงานชั่วคราว(ถ้ามี) การปลูกสร้างโครงงาน หรือที่พักคนงาน ชั่วคราวในบริเวณสถานที่ของทางราชการ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง ก่อน ในกรณีที่จำเป็นจะต้องปลูกสร้างนอกสถานที่ของทางราชการ จะต้องได้รับอนุญาตจาก คณะกรรมการตรวจการจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประโยชน์ในการยึดรัพย์เมื่อมีการละทิ้งงาน

ก่อสร้าง ผู้รับจ้างจะต้องจัดสร้างที่พัก ที่ปรุงอาหาร ส้วม และห้องอาบน้ำของคนงานให้มีดีชิด และถูกสุขลักษณะ วัสดุที่ใช้สร้างต้องไม่ติดไฟง่าย ไม่สกปรก หรือกรungรัง การอยู่อาศัยให้อยู่เฉพาะผู้ที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง และต้องอยู่ในบริเวณที่ก่อสร้างเท่านั้น ห้ามออกไปในบริเวณอื่น หากคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือเจ้าของสถานที่ ระบุให้การทำบัตรประจำตัวคนงานหรือ ผู้เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง เพื่อใช้ในการผ่านเข้าออกบริเวณก่อสร้างผู้รับจ้างต้องยอมปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

1.5.7 ผู้รับจ้างต้องจัดทำรั้วชั่วคราว กำหนดเขตพื้นที่ก่อสร้างโดยรอบ ทำด้วยวัสดุที่มีความคงทนแข็งแรง สามารถป้องกันการบุกรุกได้ดีพอสมควร ความสูงไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร มีประตูผ่านเข้าออกเท่าที่จำเป็น มีแผ่นป้ายเดือน “อันตราย ห้ามเข้าเขตก่อสร้าง” มองเห็นอ่านได้ในระยะ 10.00 เมตร ในกรณีที่สัญญาการก่อสร้างมีงานก่อสร้างหลายอาคารหรือมีระยะอาคารห่างกัน การจัดทำรั้วชั่วคราวให้อยู่ในดุลยพินิจของนายช่างผู้ควบคุมงานและ/หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างเป็นผู้กำหนดให้

1.5.8 ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีไฟแสงสว่าง บริเวณสถานที่ก่อสร้างในเวลากลางคืน สามารถมองเห็นได้อย่างปลอดภัย ต้องจัดให้มียามรักษาการตลอด 24 ชั่วโมง บริเวณทางเข้าออกสถานที่ก่อสร้าง จำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน สำหรับงานก่อสร้างที่มีมูลค่าสัญญารวมเกิน 30 ล้านบาท และจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน สำหรับงานก่อสร้างที่มีมูลค่าสัญญารวมเกิน 80 ล้านบาท

1.5.9 สำนักงานชั่วคราว ผู้รับจ้างจะต้องจัดสร้างสำนักงานชั่วคราวสำหรับนายช่างผู้ควบคุมการก่อสร้างของผู้รับจ้างทันทีที่ทำการตรวจสอบผังการก่อสร้างค่าใช้จ่ายของสำนักงานชั่วคราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาการก่อสร้าง เป็นภาระของผู้รับจ้างทั้งสิ้นสำนักงานควบคุมงานแบ่งเป็นลักษณะต่างๆ ดังนี้

- ขนาดที่ 1 ราคา ก่อสร้างของโครงการ ไม่เกิน 10 ล้านบาท ขนาดของสำนักงานมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 15 ตารางเมตร ประกอบด้วย ไฟฟ้า ประปา ห้องน้ำ-ส้วม และอุปกรณ์ประกอบสำนักงานที่จำเป็น

- ขนาดที่ 2 ราคาค่า ก่อสร้างของโครงการ ตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป และไม่เกิน 80 ล้านบาท ขนาดของสำนักงานมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 30 ตารางเมตร ประกอบด้วย ไฟฟ้า ประปา ห้องน้ำ-ส้วม และอุปกรณ์ประกอบสำนักงานที่จำเป็น พร้อมจัดทำสถานที่เก็บตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์

- ขนาดที่ 3 ราคาค่า ก่อสร้างของโครงการ ตั้งแต่ 80 ล้านบาทขึ้นไป ขนาดของสำนักงานมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 40 ตารางเมตร ประกอบด้วย ไฟฟ้า ประปา ห้องน้ำ-ส้วม ห้องเก็บตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์ ได้มาตรฐานคณะกรรมการตรวจการจ้าง ขนาดประมาณ 12 คน และอุปกรณ์ประกอบสำนักงานที่จำเป็น พร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวกต่างๆ เช่น เครื่องปรับอากาศโทรศัพท์ เป็นต้น

1.5.10 วัสดุก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างอาคาร ต้องกองเก็บในโรงเรือนที่มีหลังคาคลุม ไม่ควรสัมผัส接触到 ลม หรือฝน หากการกองเก็บวัสดุไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความเสียหาย เกิดสนิม เปลี่ยนสี บวม สภาพเก่า หรืออื่นๆ ผู้รับจ้างต้องจัดหามาใหม่ หรือแก้ไขจนกว่านายช่างผู้ควบคุมงานอนุญาตให้ใช้งานได้

1.6 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์

1.6.1 ผู้รับจ้างต้องจัดหาและ/หรือติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง ตามแบบรูปและรายการละเอียด วัสดุและ/หรืออุปกรณ์ที่ต้องสั่งจากต่างประเทศ หรือจัดทำขึ้นใหม่ หรือสิ่งของที่มีในห้องถินมีจำนวนจำกัด ผู้รับจ้างต้องจัดหาให้ครบถ้วนตามกำหนดเวลา และจะอ้างเป็นเหตุในการขอต่ออายุสัญญาไม่ได้

1.6.2 วัสดุอุปกรณ์ ในงานก่อสร้างต้องเป็นวัสดุใหม่ ไม่เคยถูกใช้งาน ไม่เก่าเก็บ มีคุณสมบัติ และคุณภาพตามที่กำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ได้กำหนดรายการละเอียดไว้ เป็นอย่างอื่น ให้เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ผลิตในประเทศไทย มีคุณภาพได้มาตรฐานประเทศไทย และ/หรือ มาตรฐานต่างประเทศ ตามล้ำดับ

1.6.3 วัสดุอุปกรณ์ ที่นำเข้าจากต่างประเทศ ต้องสั่งซื้อจากตัวแทนจำหน่ายที่ได้รับการแต่งตั้ง จากผู้ผลิต มีการรับรองการให้บริการทั้งอะไหล่และการบำรุงรักษาได้อย่างต่อเนื่อง การนำเข้าต้อง เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

1.6.4 การทดสอบต่างๆ ในระหว่างการก่อสร้าง เช่น การทดสอบกำลังวัสดุ คุณสมบัติของวัสดุ อุปกรณ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ความสมบูรณ์ของเสาเข็ม การรับน้ำหนักของเสาเข็ม เป็นต้น ค่าใช้จ่าย ในการทดสอบ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบเป็นของผู้รับจ้าง การติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้าง โดยส่วนราชการงานนายช่าง ผู้ควบคุมงานและ คณะกรรมการตรวจการจ้าง

1.6.5 ผู้รับจ้างต้องขออนุมัติใช้วัสดุอุปกรณ์ รายการสำคัญ เช่น เสาเข็ม เหล็กเสริม เหล็ก รูปพรรณ วัสดุกันชื้น วัสดุตกแต่งผิว วัสดุเคลือบผิว วัสดุอุปกรณ์งานระบบต่างๆ ประกอบอาคาร และ อื่นๆ โดยจัดทำเอกสารรายการละเอียดเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ เสนอต่อกองคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อ พิจารณาอนุมัติก่อนการจัดซื้อ การพิจารณาเอกสารที่เสนอขออนุมัติแต่ละครั้งใช้เวลา 15 วันทำการ ตั้งนั้นผู้รับจ้างจึงควรรวบรวมเอกสารการขออนุมัติในรายเดียวให้ครบถ้วน การเสนอขออนุมัติที่ล่าช้า ผู้รับจ้างไม่สามารถถือเป็นเหตุอ้างอิงในการขอต่ออายุสัญญา วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ยังไม่ พ้นความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง หากการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง ทำการติดตั้งไม่เป็นไปตามหลักวิชา ช่างหรือตามกรรมวิธีของผู้ผลิต หรือวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้งานหรือติดตั้งไม่ตรงกับที่ได้รับอนุมัติ

1.6.6 ผู้รับจ้างสามารถขอใช้วัสดุอุปกรณ์เที่ยบเท่า ในกรณีที่ไม่สามารถจัดหาได้ตามที่แบบรูป และรายการละเอียดกำหนด หรือเหตุกรณีอื่นๆ โดยมีคุณสมบัติไม่ต่างกว่าที่แบบรูปรายการละเอียด กำหนด ผู้รับจ้างต้องจัดทำเอกสารระบุเหตุผลขอเที่ยบเท่า รายการเบรเยนเที่ยบคุณสมบัติและราคา ให้กองคณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณาอนุมัติ เทืนชอน หากวัสดุอุปกรณ์ที่ขอเที่ยบเท่ามีราคาสูงกว่าที่ ตกลงในสัญญา ผู้รับจ้างจะเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ และหากราคาวัสดุอุปกรณ์ต่างกว่าที่ตกลง ในสัญญา ผู้รับจ้างต้องยินยอมหักลดเงินค่าจ้างตามจำนวนที่แตกต่าง ทั้งนี้ผู้ว่าจ้างขอสงวนสิทธิ์ที่จะ ปฏิเสธการขอเที่ยบเท่า และยืนยันให้ใช้วัสดุตามแบบรูปรายการละเอียด หรือตามข้อตกลงของสัญญา (การคำนวณราคาค่าก่อสร้างเพื่อเสนอราคา ให้เสนอราคามาที่กำหนดในแบบรูป รายการละเอียด และเอกสารประกอบแบบ เท่านั้น)

1.6.7 เครื่องจักรกล อุปกรณ์ก่อสร้าง และเครื่องมือที่เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าของผู้รับจ้างที่ใช้ในการก่อสร้าง ต้องมีสภาพดี สามารถใช้งานเป็นปกติ มีความปลอดภัย เครื่องมือและเครื่องจักรกลขนาดใหญ่ เช่น รถขุด รถแทรคเตอร์ เครื่องปั๊มน้ำ เครื่องสกัด รถขุดเจาะ อื่นๆ ต้องอยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัย กรณีเครื่องมือและเครื่องจักรกลที่ต้องมีการติดตั้ง เช่น บันจี้นยเกวสุดขนาดใหญ่ หัวเวอร์เคน กำแพงกันดินชั่วคราว นั่งร้าน หรืออื่นๆ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจัดทำผังแบบรูป รายการละเอียดการติดตั้ง รายการคำนวน(ถ้ามี) และใบรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม สาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และมีระดับคุณวุฒิตามที่สภาวิศวกรหรือสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย(ว.ส.ท.)กำหนด เสนอด้วยช่องผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณาเห็นชอบ

1.7 ระเบียบข้อปฏิบัติในการก่อสร้าง

1.7.1 การป้องกันอันตรายในการนีที่การก่อสร้างอาคารตั้งแต่ 3 ชั้นขึ้นไป ให้ผู้รับจ้างจัดทำระบบป้องกันเศษวัสดุดักหล่นซึ่งอาจทำอันตราย หรือทำให้ทรัพย์สินเสียหาย โดยจัดทำปล่องทึบจะหรือเศษวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้าง ตามจุดที่เหมาะสม หรือจุดที่กรรมการตรวจการจ้างกำหนด ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เศษวัสดุ ฝุ่นผงด่างๆ ทำความเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลและบริเวณข้างเคียง หรือตามที่กฎหมายกำหนด

1.7.2 กรณีที่การก่อสร้างอาคารห่างจากอาคารข้างเคียงน้อยกว่า 10 เมตร ผู้รับจ้างต้องจัดทำแผนและดำเนินการป้องกันฝุ่นละอองและเสียงที่ดังเกินกว่าที่กำหนด ในการก่อสร้าง และให้ถือว่ามาตรการในการป้องกันฝุ่นละอองและเสียงเป็นเรื่องสำคัญ

1.7.3 ถนนและทางเดินชั่วคราว ในระหว่างการก่อสร้างหากมีความจำเป็นจะต้องทำถนนชั่วคราว เพื่อใช้ ขนส่งวัสดุหรืออำนวยความสะดวกของผู้รับจ้าง เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างจะต้องจัดทำถนนดังกล่าว โดยค่าใช้จ่าย ทั้งหมดเป็นภาระของผู้รับจ้าง ทั้งนี้ถนนชั่วคราวเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ และผู้รับจ้าง หรือคณะกรรมการการตรวจการจ้างมีสิทธิที่จะใช้ถนนดังกล่าวในการให้ผู้รับจ้างรายต่อๆไปได้ร่วมใช้ถนนชั่วคราวหากมีความจำเป็น ส่วนการซ่อม ดูแลบำรุงรักษาเป็นหน้าที่ ที่จะตกลงร่วมกันระหว่างผู้รับจ้างทุกรายที่มีส่วนร่วมใช้ถนนดังกล่าว ทางเดินชั่วคราว ในกรณีที่มีความจำเป็น จะต้องจัดสร้างทางเดินชั่วคราว ผู้รับจ้างจะต้องขออนุญาตก่อนการก่อสร้างทางเดินดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้รับจ้างจะต้องจัดสร้างทางเดินให้แข็งแรง ปลอดภัย โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นภาระของผู้รับจ้างทั้งสิ้น และเมื่อหมดความจำเป็นแล้วผู้รับจ้างจะต้องรื้อถอนออก พร้อมทั้งซ่อมแซมส่วนที่เสียหายให้ดีดังเดิม ทางเดินดังกล่าวจะต้องป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้น และติดตั้งเครื่องหมายแสดงบริเวณที่อาจเกิดอันตรายทุกแห่ง

1.7.4 ผู้รับจ้างต้องดูแลบำรุงรักษาผิวทางจราจร การทำความสะอาด การขนส่งวัสดุก่อสร้างที่มีน้ำหนักมาก เช่นการขนส่งดิน หิน ทราย เหล็ก คอนกรีต ต้องระมัดระวังมิให้เกิดความเสียหายกับผิวจราจร ทั้งภายใน-ภายนอกหน่วยราชการที่ทำการก่อสร้าง หรือทางสาธารณะ หากเกิดความเสียหายผู้รับจ้างจะต้องทำการซ่อมแซมให้ดีดังเดิม ค่าใช้จ่ายการการนี้ ค่าปรับหรือค่าธรรมเนียมท้องถิ่นที่เกิดขึ้น ผู้รับจ้างไม่สามารถเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม

1.7.5 การรื้อถอนสิ่งก่อสร้างเดิม ถ้าการก่อสร้างนี้จำเป็นต้องรื้อถอนสิ่งก่อสร้างเดิมของผู้ว่าจ้าง และในรายการมิได้กำหนดไว้ ให้ผู้รับจ้างเสนอขออนุญาตต่อผู้ว่าจ้างก่อน และเมื่อนุญดิตแล้วจึงจะทำการรื้อถอนได้ การรื้อถอนสิ่งด่างๆ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการและออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น ส่วนวัสดุด่างๆ ของผู้ว่าจ้างที่รื้อถอนออกนี้ ถือว่าเป็นของผู้ว่าจ้างทั้งหมด ผู้รับจ้างจะต้องนำไปเก็บไว้ ณ ที่อันสมควร ซึ่งผู้ว่าจ้างจะกำหนดให้ โดยการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เป็นของผู้รับจ้างเองทั้งสิ้น เว้นแต่สัญญาจะระบุไว้อย่างชัดเจนเป็นอย่างอื่น

1.7.6 แบบรูปข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง (SHOP DRAWING) ผู้รับจ้างจะต้องทำเสนอแบบรูปข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง ในส่วนที่มีอุปสรรคทางด้านด่างๆ หรือส่วนที่ไม่สามารถทำตามแบบจริงได้ หรือมีหลายประเทกงานในบริเวณหรือจุดที่ติดตั้งเดียวกัน อาทิ เช่น งานด้านวิศวกรรมโครงสร้าง งานสถาปัตยกรรม งานระบบด่างๆ จะต้องสอดคล้องและไม่ขัดแย้งกันในขณะก่อสร้าง และหากแบบรูปข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง เกี่ยวข้องกับการมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย ต้องมีวิศวกรระดับสามัญของสาขาวิชาชีพนั้นๆ ลงนามกำกับแบบรูปข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง เสนอให้คณะกรรมการตรวจสอบ การจ้าง ตรวจแก้ไขเงื่อนไขและกำหนดการดำเนินการในระยะเวลาอันสมควร การทำรูปแบบข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง ผู้รับจ้างจะอ้างเป็นเหตุในการขอคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมไม่ได้

1.7.7 ผู้รับจ้างต้องดูแลสถานที่ก่อสร้างให้มีความสะอาดไม่สะสูมมูลฝอยที่ทำให้เกิดแหล่งเพาะเชื้อโรค มูลฝอย และเศษวัสดุก่อสร้าง ให้ขันออกนอกพื้นที่ก่อสร้าง ในระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างน้อยสักคราทละ 1 ครั้ง หรือตามผู้ควบคุมงานสั่ง นำไปทิ้งจัดโดยวิธีที่ถูกต้องตามประเภทของมูลฝอย ห้ามทิ้งสะสมไว้ในบริเวณก่อสร้าง หรือทิ้งลงดังขยะท้องถิ่น

1.7.8 วัสดุไวไฟที่ใช้ในงานก่อสร้าง เช่น ทินเนอร์ แอลกออล์ เบนซิน หรืออื่นๆ หลังการใช้งานวัสดุไวไฟในแต่ละวัน ให้นำกลับมากองเก็บยังอาคารเก็บวัสดุไวไฟ รวมทั้งภาชนะบรรจุที่หมดแล้วห้ามวางทิ้งไว้ในอาคารหรือบริเวณก่อสร้างเป็นอันขาด

1.7.9 การเชื่อมโลหะด้วยไฟฟ้าหรือแก๊สให้มีมาตรฐานการป้องกันประกายไฟขณะทำการเชื่อมทุกครั้งที่มีการเชื่อม ให้มีถังดับเคมีเพลิงขนาด 15 ปอนด์ ที่หน้างานเชื่อมอย่างน้อยจุดละ 1 ถัง และมีถังดับเคมีเพลิงสำรองอีกจำนวนไม่น้อยกว่า 5 ถัง โดยต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว ทันที

1.7.10 การยก การเคลื่อนย้ายวัสดุขึ้นที่สูง การใช้เครน รถ ลิฟต์ ให้ใช้ความระมัดระวังอุปกรณ์หรือเครื่องจักรกลที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายจะต้องอยู่ในสภาพดี มีการตรวจสอบ ซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพดีตลอดการใช้งาน ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีผู้ช่วยเคลื่อน ผู้บันทึกการเคลื่อนย้ายวัสดุ และผู้ควบคุมตำแหน่งไม่น้อยกว่าระดับหัวหน้าคนงาน ห้ามยกเคลื่อนย้ายวัสดุข้ามผ่านคนทำงานหรือผ่านหนีออาคารใดๆโดยเด็ดขาด

1.7.11 การก่อสร้างปกติให้มีการบันทึกด้วยภาพถ่ายดิจิตอลเป็นระยะๆ การก่อสร้างหรือการติดตั้งงานก่อสร้างที่ผู้ควบคุมงานหรือคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างไม่สามารถเข้าตรวจสอบ หรือมองเห็นได้ในวันตรวจสอบการจ้าง หรืออาจเนื่องจากเหตุความปลดปล่อย เช่น การติดตั้งวัสดุมุงหลังคา การติดตั้งรางลิฟต์ การติดตั้งระบบกันชั่นชั้นได้ดิน การติดตั้งระบบกำจัดปลากราย การจับติดตั้งระบบกันชั่น

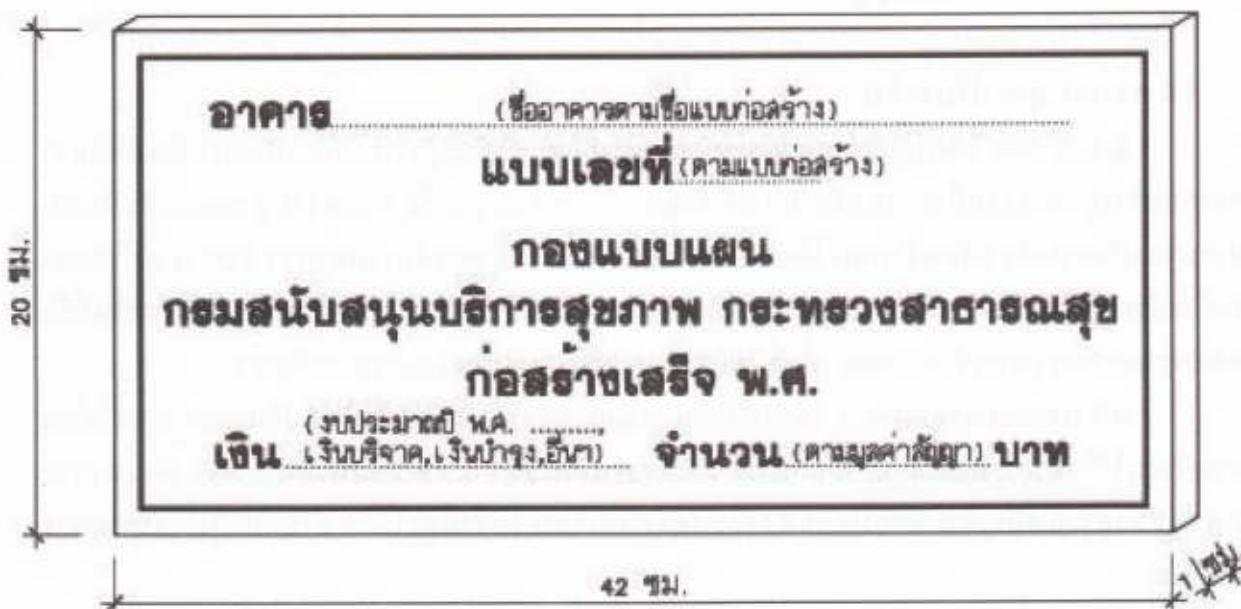
ภายในสังเก็บน้ำ งานเหล็กเสริมในโครงสร้างคอนกรีต หรืออื่นๆ ให้ผู้รับจ้างภาพถ่ายดิจิตอลบันทึกงานที่ดำเนินการดังกล่าว ลงแผ่น CD-ROM จำนวน 2 แผ่น เพื่อใช้ประกอบการตรวจการจ้าง หรือจัดทำเพิ่มเติมกรณีที่มีข้อสงสัย หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างร้องขอ

1.7.12 ในระหว่างการก่อสร้าง ผู้รับจ้างต้องดำเนินการตามแผนการทำงานด้านความปลอดภัย ตามที่กฎหมายกำหนด รายงานนายช่างผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้าง

1.7.13 ป้ายแสดงรายการก่อสร้าง ขนาดไม่เล็กกว่า 1.20 x 2.40 เมตร ทำด้วยวัสดุที่คงทน ติดตั้งในบริเวณทางเข้าหน่วยงานก่อสร้างหรือบริเวณที่สามารถมองเห็นได้โดยทั่วไป ตลอดระยะเวลา การก่อสร้าง บนพื้นสีขาว ตัวอักษรสีน้ำเงิน ข้อความตามด้วยอย่าง ห้ามโฆษณา หรือมีข้อความเกิน กว่าที่กำหนด

โครงการก่อสร้างอาคาร	
สถานที่ก่อสร้าง	โดย
เจ้าของโครงการ	กองแบบแผน
ราคาก่อสร้าง	กรมสนับสนุนบริการ
ผู้ควบคุมงาน	สุขภาพ
เงินเดือน	กระทรวงสาธารณสุข
ขยายเวลา	โดย .....
ผู้รับจ้าง	ก่อสร้าง
วิศวกรโครงการ	เลขทะเบียน
สถาปนิกโครงการ	เลขทะเบียน
ร้องเรียน/แจ้งเหตุ	โทร. 1199

1.7.14 รายละเอียดแผ่นป้ายอาคารทุกหลัง ตามแบบตัวอย่าง ยกเว้นงาน รั้ว ถนน ถังน้ำเสียง งานปรับปรุงซ่อมแซม

แบบป้ายแสดงรายการก่อสร้าง เอกสารเลขที่ ก.132/กย./53

- รายละเอียดป้ายกำกั้นด้วยแผ่นเหล็ก 304 ขนาด 20x42 ໝ. หนา 1 ມມ. พื้นที่บนหน้า 1 ໝ. ผิวเคลือกเงา ตัวอักษรและกรอบหักครึ่งเช่าร่องก้มลីเซียวน้ำเงิน ติดตั้งกับผนังด้วยแผ่นพลาคูดชนิดแผ่นป้าย ยึดกับผนังด้วยพูกและลក្ខคลูนเหล็กแล้วครอบป้ายกับ ตัวหนังติดตั้งให้เข้มกอล์ฟ

1.8 การปักผัง กำหนดระดับ

1.8.1 ผู้รับจ้างต้องจัดทำหมุดระดับอ้างอิงเบื้องต้น เปรียบเทียบกับอาคารภาระข้างเคียง วางแผนที่มีความมั่นคง ในบริเวณสถานที่ก่อสร้าง เพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณากำหนดระดับสำหรับการก่อสร้างจริง

1.8.2 ผู้รับจ้างจะต้องทำการปักผังแสดงแนวเส้าและวางระดับอ้างอิง ตามที่กำหนดไว้ตามแบบรูปและรายละเอียด เมื่อผู้รับจ้างดำเนินการเรียบร้อยแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นชอบ ภายในระยะเวลา 10 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการตรวจสอบรับรายงาน การดำเนินงานที่ล่าช้า ผู้รับจ้างจะอ้างเป็นเหตุในการขอต่ออายุสัญญาจ้างไม่ได้

1.8.3 กรณีที่แบบรูปและรายละเอียดไม่ได้แสดงตำแหน่งของอาคาร ผู้รับจ้างต้องจัดทำผังสำรวจบริเวณก่อสร้าง พร้อมทั้งกำหนดตำแหน่งอาคารโดยสังเขป เสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง เพื่อตรวจสอบผังต่อไป

1.8.4 กรณีที่อาคารไม่สามารถก่อสร้างอาคารได้ตามตำแหน่งที่กำหนดในแบบรูป และรายการละเอียด คณะกรรมการตรวจการจ้างจะกำหนดตำแหน่งอาคารให้ใหม่ในบริเวณใกล้เคียง โดยไม่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการและสัญญาจ้าง

1.9 การก่อ ขุด ปรับระดับ

1.9.1 การก่อ ขุด ในการก่อสร้างอาคารรวมถึงการก่อ ขุด ที่ตั้งของอาคารด้วยทุกครั้ง ส่วนความสูงของระดับดินกม ประมาณเท่าทางเท้า หรือหลังคา โดยความกว้างห่างจากrinอาคารต้องไม่ต่ำกว่า 3.00 เมตร ในแนวระดับแล้วลากเดียว ในการก่อ ขุด รายการก่อ ขุด ไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด ให้นำส่วนที่เหลือไปกมในที่ซึ่งคณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนด ทั้งนี้ ไม่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการและสัญญา

1.9.2 การก่อ ขุด ดินรอบอาคาร ในกรณีที่แบบรูปและรายการละเอียดระบุให้กมดินรอบอาคาร ให้กม ตามที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด และให้ทำเอียงลาด 1 ต่อ 2 (แนวตั้ง 1 ส่วน ต่อแนวราบ 2 ส่วน) ลงสูงระดับดินเดิม พร้อมตกแต่งและบดอัดจนเรียบ (ความสูงให้ถือตามแบบรูปและรายการละเอียด)

1.9.3 การก่อ ขุด ที่ ให้ดำเนินการก่อ ขัดวัชพืชออกก่อน กรณีที่มีน้ำท่วมขังให้สูบน้ำออก ขุดลอกดิน เลนออก จึงทำการก่อ ขุด ที่มีระดับความสูงมากกว่า 0.50 เมตร ให้กมเป็นชั้นๆ ละไม่เกิน 0.50 เมตร แต่ละชั้นให้ บดอัดด้วยเครื่องบดอัดจนแน่น เศษวัชพืชให้ขอนอกไปทิ้งนอกสถานที่

1.9.4 การก่อ ขุด ด้วยทรายต้องหาวิธีป้องกันมิให้ทรายไหลลอกจากบริเวณที่ต้องการก่อ ขุด พร้อมทั้ง หล่อนำ ไว้จันทรายทຽดด้วยแน่น

1.9.5 การก่อ ขุด แบบรูปและรายการละเอียด มิได้ระบุการก่อ ขุด หรือปรับระดับ ให้เป็นอย่างอื่น ให้ถือ ว่าการก่อสร้างอาคารรวมถึงการให้ปรับระดับดินได้อาหาร โดยการก่อ ขุด หรือทราย ให้สูงกว่าระดับทาง เท้าหรือระดับดินโดยรอบอาคาร ไม่น้อยกว่า 0.20 เมตร

1.9.6 การขุดดิน หรือร่องน้ำ หรือคูระบายน้ำที่กำหนดในแบบรูปรายการละเอียด หรือขุดเพื่อ การระบายน้ำระหว่างการก่อสร้าง ผู้รับจ้างต้องระมัดระวังการขุด ไม่ให้มีผลกระทบต่อบริเวณข้างเคียง หากมีความเสี่ยหายเกิดขึ้นผู้รับจ้างต้องเป็นผู้รับผิดชอบแก้ไข

1.9.7 การใช้เครื่องจักรกล ในกรณี ขุด ปรับระดับ ผู้รับจ้างต้องระมัดระวังน้ำหนักและการ ขับเคลื่อนของเครื่องจักรกล ไม่ให้มีผลกระทบต่องานฐานรากหรือบริเวณข้างเคียง หากมีความเสี่ยหาย เกิดขึ้นผู้รับจ้างต้องเป็นผู้รับผิดชอบแก้ไข

1.9.8 การก่อ ขุด ดินในห้องถังที่สถานที่ก่อสร้างตั้งอยู่ ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ต่างๆ ที่ออกโดยหน่วยราชการท้องถิ่นๆ รวมทั้งค่าธรรมเนียมและค่าปรับที่อาจมีขึ้น อยู่ในความ รับผิดชอบของผู้รับจ้าง

1.10 การบันทึกรายงานการก่อสร้าง

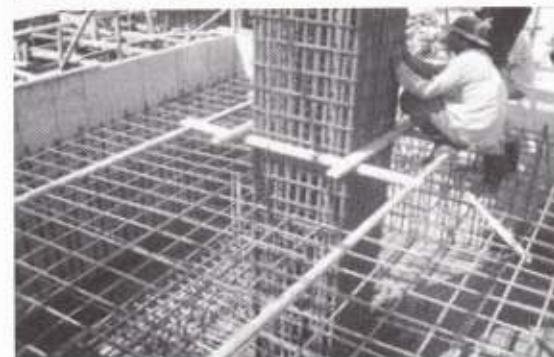
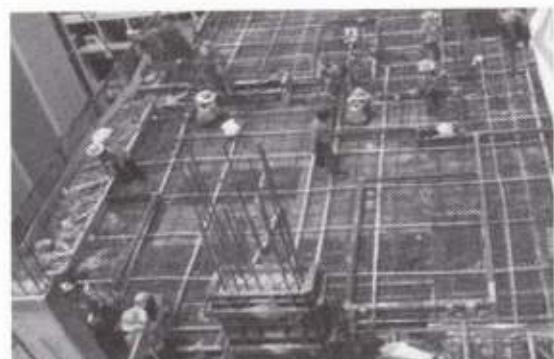
ผู้รับจ้างต้องจัดทำบันทึกรายงานการก่อสร้างตามที่สัญญากำหนด หากมิได้กำหนดไว้ ผู้รับจ้างต้องจัดทำบันทึกรายงานการก่อสร้าง ทุกวัน และรายงานต่อผู้ควบคุมงานทุกสัปดาห์ รายงานประกอบด้วย ลำดับว่างาน รายการงานที่ปฏิบัติรายวัน จำนวนแรงงาน ช่างสาขาต่างๆ ผู้ควบคุมงาน ระบุเครื่องจักรกล สภาพอากาศ ปัญหาอุปสรรค ลงนามรับรองโดยผู้รับจ้างหรือตัวแทนผู้รับผิดชอบ ในแต่ละวัน

1.11 การตรวจสอบการจ้าง และการควบคุมงาน

การตรวจสอบการจ้าง และการควบคุมงาน ให้เป็นไปตามระเบียบทางราชการ

2

หมวดงานวิศวกรรมโครงสร้าง

2. หมวดงานวิศวกรรมโครงสร้าง

2.1 งานเสาเข็ม

ในการนี้ที่แบบรูปแสดงฐานรากไว้เกิน 1 ชนิด เช่น มีฐานรากชนิดตอกเสาเข็มคอนกรีต ฐานรากชนิดตอกเสาเข็มไม้ ฐานรากชนิดเสาเข็มเจาะ และฐานรากชนิดไม่ตอกเสาเข็ม หากรายละเอียดและรายการวันที่สถานที่มิได้กำหนดให้ใช้ฐานรากชนิดใดไว้ ให้ผู้รับจ้างเสนอราคาก่อสร้างโดยใช้ฐานรากชนิดที่มีราคา และ ค่าใช้จ่ายสูงสุดตามที่ระบุไว้ในรูปแบบ และ ให้ผู้รับจ้างดำเนินการเจาะสำรวจดิน ตามข้อกำหนดในเอกสารเลขที่ 800/ต.ค./29 กรณีที่ผลการเจาะสำรวจดิน กำหนดให้ใช้ฐานรากนอกเหนือจากที่เสนอราคาก่อสร้างเพิ่ม-ลด ค่าฐานรากโดยถือตามผลสรุปจากการรายงานผลการเจาะสำรวจดินเป็นที่สิ้นสุด

2.1.1 เสาเข็มไม้

ในการนี้ที่แบบรูปและรายละเอียดระบุให้ใช้เสาเข็มไม้ ให้ผู้รับจ้างเปลี่ยนเป็นเสาเข็มคอนกรีตขนาดพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่าพื้นที่หน้าตัดของเสาเข็มไม้ที่ระบุไว้เดิม โดยยกเลิกการใช้เสาเข็มไม้ที่ระบุในแบบความยาวของเสาเข็มที่จะใช้เท่ากับความยาวของเสาเข็มไม้เดิม และไม่ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการ

2.1.2 เสาเข็มคอนกรีต

2.1.2.1 เสาเข็มคอนกรีตที่นำมาใช้ในการก่อสร้างด้องเป็นเสาเข็มที่ผลิตจากโรงงานที่มีอุปกรณ์และวิศวกรรมผู้ช่างงานอยู่เพียงแก่การผลิตเสาเข็มให้มีคุณภาพดีเสาเข็มทุกดันด้องระบุวันเดือนปี ที่ผลิตและชื่อผู้ผลิตแสดงไว้ชัดเจน

2.1.2.2 การกำหนดจุดยกและการขนส่ง เสาเข็มทุกดันจะต้องแสดงจุดยกให้ชัดเจน และหากทำการทดสอบด้วยการนำเสาเข็มวางบนหมอนรองรับที่จุดยก รอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นจะต้องไม่กว้างมากกว่า 1.20 มิลลิเมตร

2.1.2.3 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมได้

2.1.2.3.1 ความคงของเสาเข็มตามยาวขณะในสภาพะปกติไม่ได้รับ BENDING จะต้องไม่เกิน 3 มิลลิเมตร ต่อกวาวา 3.00 เมตร หรือ 9.5 มิลลิเมตร ต่อกวาวา 12.00 ม.

2.1.2.3.2 ปลายที่ตอกเสาเข็มต้องมีผิวน้ำเรียบ และตั้งฉากกับแกนความยาวของเสาเข็มโดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อน ไม่เกิน 1 องศา

2.1.2.4 การตอกเสาเข็ม การตอกเสาเข็มโดยใช้ลูกดุมชนิดปล่อย ถ้าแบบรูปหรือรายการละเอียดไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือปฏิบัติดังนี้

2.1.2.4.1 การใช้น้ำหนักของลูกดุมที่ตอกเสาเข็มและระยะห่าง ให้เป็นไปตามสูตรคำนวณหน้าหนักบรรทุกของเสาเข็ม โดยทั่วไป ทั้งนี้ ผู้รับจ้างจะต้องเสนอรายการคำนวณของวิศวกรสาขาโยธา ระดับไม่ต่ำกว่าสามัญวิศวกร ให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง พิจารณาเห็นชอบเสียก่อน

2.1.2.4.2 ในกรณีที่ตอกเสาเข็มแล้วปรากฏว่า ศูนย์เสาเข็มผิดไปจากตำแหน่งที่กำหนดไว้เกินกว่า 1 ใน 4 ของความกว้างหน้าตัดเสาเข็มแต่ไม่เกิน 10 เซนติเมตร หรือพบว่าเสาเข็มเกิดความเสียหายไม่ว่ากรณีใดๆ ผู้รับจ้างจะต้องเสนอวิธีการแก้ไขโดยวิศวกรโยธา ระดับวุฒิวิศวกร เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้างก่อนจะทำการแก้ไขต่อไป โดยจะคิดเงินและเวลาเพิ่มจากทางราชการมีได้

2.1.2.4.3 การตอกเสาเข็ม ต้องป้องกันมิให้หัวเสาเข็มชำรุด เช่น มีกระสอบป่านหรือวัสดุอื่นๆ รองรับเหนือหัวเสาเข็ม รัดปลอกเหล็กรอบหัวเสาเข็ม และครอบมัดระหว่างอยู่เสมอ

2.1.2.4.4 การตอกเสาเข็มจะต้องนับ BLOW COUNT ของเสาเข็มทุกดัน และให้เริ่มนับ BLOW COUNT ตั้งแต่ 5 ฟุตสุดท้ายเป็นอย่างน้อยก่อนที่หัวเสาเข็มจะเข้าสู่ระดับที่กำหนดหากปรากฏว่าจำนวน BLOW COUNT ต่ำกว่า 5 ฟุต มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแสดงว่าต้องมีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้นกับเสาเข็ม หรือต้นที่ตอกเสาเข็มอยู่ให้รายงานผู้ควบคุมงาน หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทันที เพื่อทำการแจ้งวิศวกร เพื่อวินิจฉัย และ สรุปแนวทางแก้ไข

2.1.2.4.5 ในกรณีที่เสาเข็มคงกรีดตอกลงได้ไม่หมดความยาวตามที่ระบุ แต่สามารถรับน้ำหนักปลดภัยได้ตามที่ระบุให้ตัดส่วนที่ตอกไม่ลงออกให้พร้อมทั้งตัดแต่ง หัวเสาให้เรียบร้อย (ห้ามใช้ปุ่นทรายตกแต่ง และผู้รับจ้างไม่ต้องคืนเงินให้แก่ทางราชการ)

2.1.2.4.6 ในกรณีที่ตอกเสาเข็มถึงระดับที่กำหนดตามแบบรูป หรือรายการละเอียดแล้วจำนวนนับ BLOW COUNT ได้ตามการคำนวณแล้วปรากฏว่า เสาเข็มยังรับน้ำหนักปลดภัยไม่ได้ตามที่กำหนด ผู้รับจ้างจะต้องเสนอวิธีแก้ไข เช่นเพิ่มขนาดหรือความยาวของเสาเข็มจนสามารถรับน้ำหนักปลดภัยได้โดยวิศวกรโยธา ระดับวุฒิวิศวกร ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง โดยผู้รับจ้างจะคิดเงินค่าใช้จ่ายและเวลาเพิ่มไม่ได้

2.1.2.4.7 ให้ผู้รับจ้างส่งรายงานผลการตอกเสาเข็มพร้อมลงนามรับรองโดยวิศวกรผู้ควบคุมคุณภาพของผู้รับจ้าง ให้กรรมการตรวจการจ้างพิจารณา ก่อนดำเนินการต่อไป

2.1.2.5 การทดสอบสภาพการรับน้ำหนักของเสาเข็ม โดยวิธี STATIC PILE LOAD TEST

2.1.2.5.1 ในกรณีที่ต้องทำการทดสอบสภาพการรับน้ำหนักของเสาเข็ม (PILE LOAD TEST) วิศวกรออกแบบ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจการจ้างจะเป็นผู้กำหนดตำแหน่งของจุดที่จะทำการทดสอบ และให้ทำการทดสอบจำนวน 1 ตัน แต่ถ้าหากผลการทดสอบเป็นที่น่าสงสัยหรือล้มเหลว คณะกรรมการตรวจการจ้างอาจจะกำหนดให้ทำการทดสอบเพิ่มอีก 1 ตัน ก็ได้ ทั้งนี้ผู้รับจ้างจะไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มแต่อย่างใด

2.1.2.5.2 ในกรณีที่มีกำหนดเรื่องการทดสอบสภาพการรับน้ำหนักของเสาเข็ม (PILE LOAD TEST) ในแบบรูปและรายการละเอียดแล้ว ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในแบบรูปรายการละเอียดเท่านั้น

2.1.2.5.3 ในกรณีที่จะต้องทดสอบโดยวิธี PILE LOAD TEST ส่วนปลดภัย (FACTOR OF SAFETY) ให้ใช้ดังนี้

- (ก) สำหรับเข็มเจาะ (BORE PILE) ให้ใช้ส่วนปลดภัยไม่น้อยกว่า 2
- (ข) สำหรับเข็มตอก ให้ใช้อัตราส่วนปลดภัยไม่น้อยกว่า 2.5

2.1.3 กรณียกเลิกการตอกเสาเข็ม ถ้าแบบรูปและรายการระบุเดียด หรือรายการวันซึ่ส้านที่ไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น จะยกเลิกการตอกเสาเข็มได้เฉพาะกรณีต่อไปนี้

2.1.3.1 ผู้รับจ้างขอยกเลิกการตอกเสาเข็ม โดยมีหนังสือรับรองแสดงว่าได้ทำการทดสอบการรับน้ำหนักของดิน โดยวิธี BORING TEST โดยวิศวกรที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สาขา วิศวกรรมโยธา ระดับบุณฑิศวกร เป็นผู้รับรองผลการทดสอบ โดยให้วิศวกรที่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเห็นชอบเป็นผู้พิจารณา

2.1.3.2 เมื่องดตอกเสาเข็มที่กำหนดในการก่อสร้างนี้ ให้คิดราคาฐานรากและเสาเข็มที่กำหนดในการก่อสร้างนี้กับราคารากชนิดไม่มีเสาเข็ม หักกลบลงกันแล้วเป็นเงินต่างกันเท่าใด ผู้รับจ้างยินยอมให้ ผู้ว่าจ้างหักเงินค่าจ้างเท่ากับจำนวนที่ต่างกันนั้น การคิดราคัดังกล่าวให้เป็นไปตาม สัญญา และ/หรือความเมียบพัสดุ

2.1.4 รูปร่างของเสาเข็มนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบ ผู้รับจ้างสามารถนำมาใช้ได้ แต่ จะต้องมีพื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ในแบบ และ ระยะห่างของศูนย์เสาต้องไม่น้อยกว่า 2.5 เท่า จะต้องให้วิศวกรโยธาที่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเห็นชอบเป็นผู้พิจารณาเสียก่อน

2.1.5 กรณีที่จะต้องแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเสาเข็มและฐานราก ในกรณีที่ตอกเสาเข็มแล้ว ปรากฏว่า เสาเข็มชำรุด หัก เสาเข็มรับน้ำหนักปลดภัยไม่ได้ตามข้อกำหนด ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้าง จะต้องเสนอรายละเอียดการแก้ไขฐานราก โดยวิศวกรโยธาระดับบุณฑิศวกร เพื่อขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเสียก่อนที่จะทำการแก้ไขต่อไป และการแก้ไขนี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของ สัญญาผู้รับจ้างจะต้องเป็นข้ออ้างเรียกร้องเงินเพิ่มไม่ได้

2.1.6 การขอใช้เสาเข็มนิดต่อ หากในแบบรูปไม่ได้กำหนดให้ใช้เสาเข็มนิดต่อ แต่มีความจำเป็นจะต้องใช้เสาเข็มนิดต่อ ผู้รับจ้างจะต้องใช้นิดต่อ กันไม่เกิน 2 ท่อน ข้อต่อต้องเป็นเหล็กหนาียว และหดอเป็นส่วนเดียวกับตัวเข็มแต่ละส่วน การต่อให้ต่อโดยวิธีเชื่อมด้วยไฟฟ้าและทุกท่อนที่เมื่อต่อแล้ว ต้องเป็นเส้นตรงเดียวกัน ทั้งนี้ให้ผู้รับจ้างเสนอรายละเอียดเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเสียก่อน สำหรับการต่อวิธีนอกเหนือจากที่กำหนดนี้ให้ผู้รับจ้างเสนอรายละเอียดและผลการทดสอบ เพื่อให้กองแบบแผนพิจารณาเป็นรายๆ ไป

2.1.7 ข้อกำหนดทั่วไป

2.1.7.1 ในกรณีที่เสาตอม่อ มีความยาวเกิน 15 เท่า ของหน้าตัดเสาตอม่อด้านแคบ ให้ผู้รับจ้างขยายหรือตัดเสาตอม่อตั้งกล่าว จนมีความยาวไม่เกิน 15 เท่า ของหน้าตัดเสาตอมอนน์

2.1.7.2 ผู้รับจ้างจะต้องระมัดระวังในการก่อสร้าง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่ออาคาร และทรัพย์สินข้างเคียง หากมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดชำรุดเสียหายอันเนื่องจากการกระทำดังกล่าว ผู้รับจ้าง จะต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น

2.2 งานฐานราก

หากแบบบูรณาภิรัตน์หรือรายการละเอียดไม่ได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือปฏิบัติตามนี้

2.2.1 การเตรียมงาน ก่อนการตอกเสาเข็มหรือขุดหลุมจะต้องปักผังวางแผนระดับให้ถูกต้อง เสียก่อนจะลงมือดำเนินการขั้นต่อไป

2.2.2 การตอกเสาเข็ม ถ้ากำหนดให้มีการตอกเสาเข็มไว้หรือค่อนกรีตให้ปฏิบัติตามรายการนั้น ๆ และถือว่าเสาเข็มเป็นส่วนหนึ่งของฐานรากด้วย

2.2.3 การขุดหลุม หากเป็นดินร่วนปนทราย ตินอ่อนหรือชิดกับสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ จะต้องจัดท่า พนังกันดินข้าวคราฟที่มีความมั่นคงแข็งแรงพอเพื่อป้องกันดินพัง หากมีน้ำได้ดีมากจะต้องขุดบ่อพักน้ำ ใกล้บริเวณหลุมฐานรากให้ลึกกว่าระดับฐานราก เพื่อให้น้ำจากบริเวณกันหลุมฐานรากไหลมารวมกันแล้ว สูบน้ำออกไป ความลึกของฐานราก อาจน้อยกว่าหรือมากกว่าตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบและรายการละเอียดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลการทดสอบดินและหรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง

2.2.4 งานค่อนกรีตกันหลุม ก่อนเทค่อนกรีตจะต้องสูบน้ำกันหลุมออกจนสามารถปฏิบัติงานได้ ขุดปรับแต่งดินกันหลุมแล้วปรับด้วยทรายทรายหรือหินเกร็ตแน่นได้ระดับ หากปรากฏว่าหัวเสาเข็มไม่เสมอ กันให้ตัดให้เสมอ กันทุกด้าน และตรงตามระดับที่กำหนดไว้ในแบบบูรณาภิรัตน์และรายการละเอียด ทำ ความสะอาดหัวเสาเข็มจนปราศจากดินโคลน แล้วจึงเทค่อนกรีตกันหลุมโดยใช้ส่วนผสม 1 : 2 : 4 ความ หนาและรายละเอียดตามรูปแบบ ค่อนกรีตกันหลุมนี้เมื่อเทเสร็จแล้ว หัวเสาเข็มทุกด้านจะต้องโผล่เหนือผิว บนของค่อนกรีตประมาณ 25 มิลลิเมตร ระหว่างเทค่อนกรีตกันหลุมจะต้องสูบน้ำออกอยู่เสมอ

2.2.5 การวางเหล็ก เมื่อค่อนกรีตกันหลุมแข็งตัวแล้ว ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง จึงวางเหล็ก ตะแกรงโดยหนุนให้เหล็กสูง ห่างจากหัวเสาเข็ม 50 มิลลิเมตร และผิวค่อนกรีตกันหลุม 75 มิลลิเมตร ด้วยลูกปืนแล้วจึงตั้งเหล็กแกนเสาต่ำงออกทางมุม เหล็กทุกเส้นต้องงอปลายและยืดให้แน่น ด้วยลวดผูก เหล็ก ทั้งนี้เหล็กต้องมีน้ำต้องได้ดี ได้แน่ ตรงตามรูปและรายการละเอียด ก่อนเทค่อนกรีตต้อง ตั้งไม้แบบแบบด้านข้างและให้ผู้ควบคุมงานของผู้ว่าจ้างตรวจสอบให้ถูกต้องก่อน จึงจะดำเนินการเท ค่อนกรีตได้

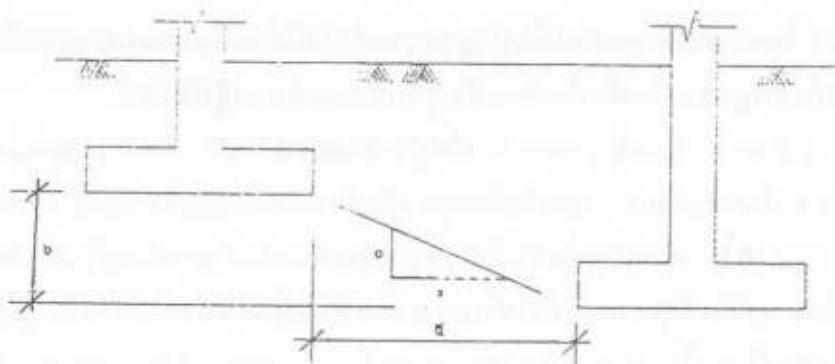
2.2.6 ไม้แบบ การเทฐานรากจะต้องดั้งไม้แบบด้านข้างทุกครั้ง โดยให้ความสูงของไม้แบบไม่น้อยกว่าความหนาของฐานรากนั้นๆ การวางไม้แบบให้วางบนผิวคอนกรีตกันหลุมทุกด้าน ส่วนการถอดไม้แบบให้ปฏิบัติตามรายการคอนกรีต และคอนกรีตเสริมเหล็กทั่วไปสำหรับงานก่อสร้างอาคาร

2.2.7 คอนกรีต ปฏิบัติตามรายการคอนกรีต และคอนกรีตเสริมเหล็กโดยทั่วไป สำหรับงานก่อสร้างอาคารการเทคอนกรีตให้เทอนเดิมไม้แบบ ส่วนการถอดินกลบคอนกรีตจะต้องไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง จึงให้ถอดินกลบได้

2.2.8 ในกรณีที่การก่อสร้างฐานรากมีสิ่งกีดขวาง และไม่สามารถทำตามแบบรูปและรายการละเอียดได้ วิศวกรฝ่ายผู้รับจ้างจะต้องออกแบบฐานราก และโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับตัวแหน่งฐานรากให้ใหม่ โดยมีความมั่นคงแข็งแรงเท่ากับฐานรากเดิมหรือมากกว่า ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากวิศวกร ก่อนแบบแผนก่อนดำเนินการ และผู้รับจ้างยินยอมไม่คิดค่าจ้างเพิ่ม

2.2.9 การก่อสร้างฐานรากที่มีระดับลึกต่างกัน จะต้องทำการก่อสร้างฐานรากที่มีระดับลึกมากที่สุดก่อนเสมอไป ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ฐานรากที่มีระดับต่ำกว่าพังขณะทำการก่อสร้างฐานรากตัวอยู่ลึกกว่า

2.2.9.1 ฐานรากที่ระดับลึกต่างกว่ากันนั้น จะต้องมีระดับลึกต่างกันไม่เกินข้อกำหนด ข้างล่างและแบบรูปและรายละเอียดกำหนดระดับต่างกันของฐานรากเกินข้อกำหนดแล้ว ต้องสอบถาม วิศวกรผู้ออกแบบของผู้ว่าจ้าง เพื่อวินิจฉัยความถูกต้องอีกรังหนึ่งเสียก่อน จึงจะดำเนินการ ต่อไปได้

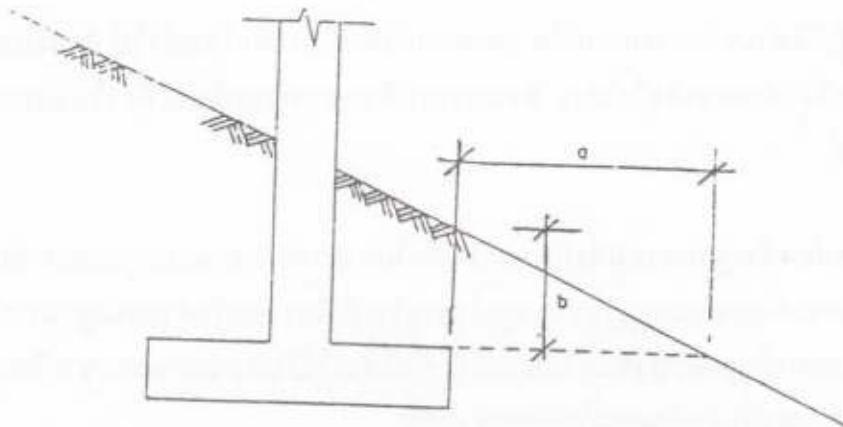
ข้อกำหนด

สำหรับฐานรากวางบนดิน (SOIL) b ไม่มากกว่า $a/2$ หรือ x ไม่น้อยกว่า 2

สำหรับฐานรากวางบนหิน (ROCK) b ไม่มากกว่า a หรือ x ไม่น้อยกว่า 1

2.2.9.2 ในการก่อสร้างฐานรากบนพื้นที่เอียงลาดนั้น ฐานรากตัวริมที่ติดกับพื้นที่เอียงลาดนั้นจะต้องมีระยะจากขอบนอกสุดส่วนบนของฐานถึงพื้นที่เอียงลาดนั้น (EDGE DISTANCE) เป็นไปตาม

ข้อกำหนดข้างล่าง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการสึกกร่อนของผิวดินอันจะเป็นอันตรายแก่ฐานราก
ภายหลัง

ข้อกำหนด

สำหรับฐานรากวางบันดิน (SOIL) a ไม่น้อยกว่า 1 เมตร

สำหรับฐานรากวางหิน (ROCK) a ไม่น้อยกว่า 0.75 เมตร

สำหรับฐานรากวางบันดิน (SOIL) และหิน (ROCK) b ไม่น้อยกว่า 0.30 เมตร

หากแบบรูปและรายการระบุต้องได้กำหนดระยะของขอบฐานรากดังกล่าวไว้
เป็นอย่างอื่นแล้วให้ถือปฏิบัติตามแบบรูปรายการระบุต้องได้กำหนดไว้ แต่
จะต้องมีค่าไม่น้อยกว่าค่าที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น

**2.2.10 ในกรณีเมื่อชุดดินเพื่อทำฐานรากลึกไม่ได้ระดับตามแบบรูปหรือรายการระบุต้อง
เนื่องจากชุดถึงชั้นลูกรังหรือชั้นหินพืดแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตั้งนี้**

2.2.10.1 รับแจ้งรายละเอียดให้ผู้ว่าจ้างทราบทันที เพื่อตรวจสอบและวินิจฉัยว่าจะต้อง¹
ปฏิบัติอย่างไร ค่าวินิจฉัยดังกล่าวถือเป็นที่สิ้นสุด ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2.2.10.2 หากเป็นชั้นหินพืด ฐานรากจะต้องฝังเป็นระดับอยู่ในหินพืคน้ำลึกไม่น้อยกว่า
0.50 เมตร (วัดตรงที่ดินที่สุด) และเพื่อให้ทราบแน่นอนว่าเป็นหินพืดจริงหรือไม่ ผู้รับจ้างจะต้องเจาะรูมี
ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เล็กกว่า 2.5 เซนติเมตร ลึกไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ฐานรากหนึ่งไม่น้อยกว่า
2 รู เพื่อพิจารณาประกอบด้วย ในการนี้ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองและคิดเวลาเพิ่มไม่ได้

**2.2.11 ในกรณีที่ทำการชุดดินจนถึงระดับกันฐานรากตามที่แบบรูปหรือรายการระบุต้อง¹
ได้กำหนดไว้ให้แล้วปรากฏว่า ดินใต้ฐานรากนั้นเป็นดินกมหรือมีคุณภาพไม่ดีพอ ผู้รับจ้างจะต้อง¹
ชุดดินให้ลึกลงไปอีกจนถึงชั้นดินแข็ง และเพื่อเป็นการทราบแน่นอนว่าพื้นดินชั้นดังกล่าวจะมี
ความสามารถในการรับน้ำหนัก บรรทุกได้ตามที่แบบรูปหรือรายการระบุต้องได้กำหนดหรือไม่
ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบหาค่าความสามารถในการรับน้ำหนักบรรทุกของชั้นดินนั้น ๆ**

2.2.12 ในการณ์ที่มีปัญหาอุปสรรคในงานก่อสร้างฐานราก อันเนื่องมาจากการตอกเสาเข็มหรือกรณีอื่น ๆ เช่น ความคลาดเคลื่อนของรูปแบบ ผู้รับจ้างจะต้องทำการออกแบบฐานรากให้ใหม่และจะต้องมีความมั่นคงแข็งแรงตามเดิมโดยไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการ

2.3 งานคอนกรีตและคอนกรีตเสริมเหล็ก

2.3.1 วัสดุประสงค์

2.3.1.1 คอนกรีต เป็นสิ่งที่ผสมด้วยปูนซีเมนต์ ทราย หินหรือกรวด น้ำ และได้รับการปั่นด้วยความชื้นจนมีความแข็งแรงตามที่ต้องการ

2.3.1.2 การผสมคอนกรีต จะต้องมีส่วนผสมที่เหมาะสมกับงานที่ใช้ ผสมกันให้มีความเหลวพอตัวกับความแข็งแรงที่ต้องการ ต้องผสมด้วยเครื่อง

2.3.1.3 ความแข็งแรงของคอนกรีต จะใช้เกณฑ์ความแข็งแรงของคอนกรีตที่อายุ 7 วัน และ 28 วัน เป็นเกณฑ์ทั่วไป การทดสอบความแข็งแรงของคอนกรีตให้ทดสอบจากแท่งคอนกรีตรูปทรงกระบอกขนาด 15 เซนติเมตร สูง 30 เซนติเมตร จะต้องมีกำลังด้านทานแรงอัด (COMPRESSIVE STRENGTH) ไม่น้อยกว่า 150 กิโลกรัม/ตารางเซนติเมตร ที่อายุ 7 วัน หรือไม่น้อยกว่า 210 กิโลกรัม ต่อตารางเซนติเมตร ที่อายุ 28 วัน

2.3.1.4 ถ้าการทดสอบแท่งคอนกรีตตามข้อ 2.3.1.3 คอนกรีตมีค่ากำลังด้านทานแรงอัดน้อยกว่าที่กำหนดวิศวาระบบนแบบโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจการจ้าง จะนำค่ากำลังด้านทานแรงอัดที่ทดสอบได้ไปตรวจสอบกับรายการคำนวนโครงสร้าง เพื่อให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขหรืออนุญาตให้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป หากโครงสร้างนั้น ยังสามารถรับน้ำหนักอยู่ในเกณฑ์ปลอดภัยได้

2.3.2 วัสดุ

2.3.2.1 ปูนซีเมนต์

2.3.2.1.1 สำหรับงานโครงสร้างทั่วไป (ยกเว้นงานปูนก่อ ปูนฉาบ และ ส่วนที่ไม่ใช่โครงสร้างของอาคารเช่นทางเท้า วางระเบียบนำ้ฯลฯ) ให้ใช้ปูนซีเมนต์ชนิดปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุดสาหกรรม ม.อ.ก. 15 เล่ม 1 (เช่น ปูนซีเมนต์ตราช้าง ขอบริษัทปูนซีเมนต์ไทย จำกัด ปูนซีเมนต์ตราพญาไทสีเขียว ของบริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด ปูนซีเมนต์ตราเพชร ของบริษัทปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด เป็นต้น)

2.3.2.1.2 การก่อสร้างในส่วนที่ไม่ได้เป็นโครงสร้าง เช่น งานปูนก่อ ปูนฉาบ รวมถึงทางเท้า และวางระเบียบนำ้ฯลฯ ให้ใช้ปูนซีเมนต์ชนิดที่ไม่ใช่ปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ได้

2.3.2.2 ทราย ต้องเป็นทรายธรรมชาติ มีลักษณะเม็ดเป็นไปทาง จัตุรัส แข็ง ทนทาน สะอาด ไม่มีสารอินทรีย์ เจือปน

2.3.2.3 หินย้อยหรือกรวด ต้องมีลักษณะเม็ดไปทางจัตุรัส จะต้องมีก้อนชนิดที่ขนาดตัวหนึ่งเกิน 3 เท่า ของอีกด้านหนึ่ง ประมาณได้ไม่เกินร้อยละ 20 โดยน้ำหนัก และจะต้องเป็นก้อนแข็งแกร่ง ไม่ผุ ถ้ามีผุน ดิน หรือสิ่งสกปรกเจือปน ก่อนนำไปใช้ต้องนำไปล้างน้ำให้สะอาด

2.3.2.4 น้ำที่ใช้ผสมคอนกรีตจะต้องสะอาด และปราศจากสารต่างๆ เช่น น้ำมัน การดัด เกลือ อินทรีย์วัตถุ หรือสารอื่นใดในปริมาณที่จะเป็นอันตรายต่อกونกรีตหรือเหล็กเสริม

2.3.2.5 เหล็กเสริม ต้องเป็นเหล็กเส้นหนา夷 ไม่มีสนิมกร่อน หรือน้ำมันจับเกาะ เส้นตรง ไม่ดึง ไม่งอเป็นชนิดที่ตรงกับที่ระบุไว้ในแบบรูปรายการละเอียด คือ เป็นเหล็กกลม (ROUNDED BARS) หรือเหล็กข้ออ้อย (DEFORMED BARS) มีคุณสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก. 20-2543 และ ม.อ.ก. 24-2548

ตารางที่ 1 สมบัติทางกลของเหล็กเส้นกลม เหล็กข้ออ้อย

ผู้ผลิต	ความต้านแรงตึง ที่ดูดครากไม่น้อย กว่า (กก./ตร.ซม.)	ความต้านแรงตึง ^{สูงสุดไม่น้อยกว่า} (กก. ตร. ซม.)	ความยืดในช่วง ความยาว 5 เท่าของ เส้นผ่านศูนย์กลาง ไม่น้อยกว่า (ร้อยละ)	การทดสอบด้วยการตัดโดยเย็น	
				มุนการตัด (องศา)	เส้นผ่านศูนย์กลางวงตัด
SR 24	2400	3900	21	180	1.5 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลาง วงตัด
SD 30	3000	4900	17	180	4 เท่าเส้นผ่านศูนย์กลางวงตัด
SD 40	4000	5700	15	180	5 เท่าเส้นผ่านศูนย์กลางวงตัด
SD 50	5000	6300	13	90	5 เท่าเส้นผ่านศูนย์กลางวงตัด

2.3.2.6 การเก็บตัวอย่างเหล็กเส้นเพื่อการทดสอบ

2.3.2.6.1 ผู้รับจ้างต้องตัดเหล็กเส้นทุกๆ ขนาด แต่ละขนาดยาวไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร เพื่อทำการทดสอบ

2.3.2.6.2 การเก็บตัวอย่างให้เก็บหนึ่งตัวอย่างจากเหล็กเส้นเส้นหนึ่ง ต่อจำนวนเหล็กเส้นทุกๆ 100 เส้น หรือเศษของ 100 เส้น แต่จำนวนตัวอย่างแต่ละขนาดที่ส่งมาทดสอบในแต่ละชุด ต้องไม่น้อยกว่า 3 ตัวอย่าง

2.3.2.6.3 การเก็บตัวอย่างต้องเก็บจากกองเหล็กเส้นแต่ละชุดที่อยู่ในสถานที่ ก่อสร้าง และต้องเก็บตัวอย่างต่อหน้าผู้ควบคุมงานของผู้ว่าจ้าง

2.3.2.6.4 เมื่อเก็บตัวอย่างได้เรียบร้อย ผู้รับจ้างต้องนำส่งมายังผู้ว่าจ้างเพื่อทำการทดสอบ ทั้งนี้ผู้ว่าจ้างอาจแจ้งให้นำไปทดสอบที่หน่วยราชการอื่น ที่ผู้ว่าจ้างเชื่อถือได้ ค่าใช้จ่ายในการทดสอบนี้ ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกเงื่อนไขสัม

2.3.2.6.5 การพิจารณาผลการทดสอบถ้าปรากฏว่าเหล็กเส้นตัวอย่างที่นำมาทดสอบนั้น ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดให้ถือว่าเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตชุดนั้นใช้ไม่ได้ขนาด ระยะห่าง และจำนวนของเหล็กเสริมอาจกำหนดให้ใหม่ได้ ทั้งนี้ พื้นที่หน้าตัดจะต้องไม่น้อยกว่าพื้นที่หน้าตัดตามแบบรูปรายการละเอียดเดิม ส่วนความมั่นคงแข็งแรงจะต้องไม่ลดลง

ตารางที่ 2
ขนาดระบุของเหล็กเล็บกลม

หมายเลข ขนาด	เส้นผ่าศูนย์กลาง มิลลิเมตร	เส้นรอบวง มิลลิเมตร	เนื้อที่หน้าตัด ตร.มิลลิเมตร	น้ำหนัก กก./เมตร
6	6	18.86	28.3	0.222
9	9	28.29	63.6	0.499
12	12	37.71	113	0.888
15	15	47.14	177	1.39
19	19	59.71	284	2.23
22	22	69.14	380	2.98
25	25	78.57	491	3.85
28	28	88.00	616	4.83
34	34	106.9	908	7.13

ตารางที่ 3
ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้สำหรับเส้นผ่าศูนย์กลาง

หมายเลขขนาด	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ ไม่เกินกว่ามิลลิเมตร (1)	ผลต่างของเส้นผ่าศูนย์กลาง วัด ณ ตำแหน่งเดียวกัน ไม่เกินกว่ามิลลิเมตร (2)
6 ถึง 15	± 0.4	0.64
19 ถึง 25	± 0.5	0.80
28 ถึง 34	± 0.6	0.96

ตารางที่ 4
เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนสำหรับมวลต่อมetreของเหล็กห้องอ้อย

ข้อขนาด	น้ำหนัก กก./เมตร	เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนสำหรับน้ำหนักต่อมetre	
		เฉลี่ย ร้อยละ	แต่ละเต้น ร้อยละ
DB 10	0.612	+ 3.5	= 6
DB 12	0.888	+ 3.5	= 6
DB 16	1.578	+ 3.5	= 6
DB 20	2.466	+ 3.5	= 6
DB 22	2.984	= 3.5	= 6
DB 25	3.853	= 3.5	= 6
DB 28	4.834	= 3.5	= 6
DB 32	6.313	= 3.5	= 6

2.3.2.7 การผสมคอนกรีต ให้ผสมคอนกรีตด้วยเครื่องผสมซึ่งหมุนไม่เร็วกว่า 30 รอบ ต่อนาที และจะต้องผสมชุดหนึ่งใช้เวลาไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ข้างล่างนี้ และไม่นานกว่า 3 เท่าของเวลา ที่กำหนดนี้

ความจุของเครื่องผสม (ลูกบาศก์เมตร) เวลาผสม (นาที)

2 หรือน้อยกว่า 1 3/4

3 หรือน้อยกว่า 2 1/2

4 หรือน้อยกว่า 2 3/4

5 หรือน้อยกว่า 3

เครื่องผสมจะต้องสะอาด ต้องไม่มีคอนกรีตที่แข็งตัวแล้วอยู่ในเครื่องผสมโดยเด็ดขาด ในการผสมผู้รับจ้างจะต้องทำกะบะไม้ หรือ กะบะเหล็ก สำหรับตวงให้เรียบร้อย คอนกรีตเมื่อผสมแล้วจะต้องใช้ภายใน 30 นาที หรือภายในกำหนด ระยะเวลาแข็งตัวขั้นต้น (INITIAL SETTING TIME) ห้ามใช้คอนกรีตที่ผสมไว้นานเกินกำหนดนี้เป็นอันขาด

2.3.2.8 คอนกรีตผสมเสริจ ในกรณีที่กำหนดให้ใช้ หรือขอใช้คอนกรีตผสมเสริจล้ำเลียง โดยรถเครื่องผสมเคลื่อนที่ (TRUCK MIXER) ห้ามใช้คอนกรีตที่ผสมไว้นานเกินกำหนดนี้เป็นอันขาด

2.3.2.8.1 คอนกรีตจะต้องมีกำลังด้านทานแรงอัด (COMPRESSIVE STRENGTH) ตามที่แบบแปลนกำหนด โดยให้ผู้รับจ้างเสนอรายการค่านวนเพร้อมรายละเอียดให้กองแบบแผนพิจารณาทั้งนี้ปริมาณปูนซึ่ง เมนต์ต้องไม่น้อยกว่า 300 กก./ม.³

2.3.2.8.2 รถสำหรับล้ำเลียงคอนกรีต จะต้องเป็นรถบรรทุกที่มีตัวถังพิเศษเพื่อการน้ำ ก่อโครงสร้าง ภายในเรียบ น้ำไม่ร้า เป็นโลหะ มุ่งต่างๆ มน และสามารถเทคอนกรีตลงในแบบได้โดยวิธีการที่เหมาะสมและสะดวก

2.3.2.8.3 คอนกรีตผสมเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องใช้ภายในระยะเวลา ก่อนระยะเวลาการแข็งตัวขั้นต้น (INITIAL SETTING TIME) มากเว้นกรณีการใช้ RETARDING AGENT ห้ามใช้ คอนกรีตที่ผสมไว้นานเกินกว่ากำหนดนี้เป็นอันขาด

2.3.2.9 วิธีมาตรฐานการเปรียบเทียบความเหลวของคอนกรีต (SLUMP TEST) เครื่องมือ

2.3.2.9.1 ตรวจน้ำมาตรฐานสูง 30 เซนติเมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางปุลยา 10 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางฐาน 20 เซนติเมตร

2.3.2.9.2 เหล็กกระทุกกลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5/8 นิ้ว ยาว 60 เซนติเมตร ปลายหนึ่ง มีสำหรับไว้การกระทุกคอนกรีต

วิธีปฏิบัติ

ถ้าตรวจจะต้องแล้วเช็ดให้แห้ง แล้ววางลงบนพื้นราบที่ไม่ดูดซึมน้ำ ตักคอนกรีตที่ได้เลือกมาเป็นตัวอย่างจากตะแกรง เทลงในรูขั้นหนึ่งๆ สูงประมาณ 1/3 ของรูขั้นกระทุกด้วยเหล็กปล่อง 25 ครั้ง เมื่อคอนกรีตเต็มรายแล้ว ปัดหน้าคอนกรีตเสมออดกรวยพอตัวแล้วค่อยๆ ยกกรวยขึ้นตรงตามแนวตั้ง ตั้งกรวยลงช้าๆ พาดไม้แบบปากกรวยแล้ววัดระยะที่ยอดคอนกรีต เรียกว่า ระยะบุบตัว

ระยะบุบตัว กำหนดให้ใช้ดังนี้

- (1) ถนน พื้น เสา และ แผ่น อุ่นระหว่าง 7.5 → 15 เซนติเมตร
- (2) ฐานราก และกำแพง อุ่นระหว่าง 5 → 12.5 เซนติเมตร
- (3) ฐานรากชนิดไม่เสริมเหล็ก เช่น ฐานกำแพง หรือ ตอม่อ อุ่นระหว่าง 2.5 → 10 เซนติเมตร
- (4) พื้น PAVEMENT อุ่นระหว่าง 5 → 7.5 เซนติเมตร
- (5) MASS CONCRETE อุ่นระหว่าง 2.5 → 7.5 เซนติเมตร

2.3.2.10 ส่วนผสมคอนกรีต ถ้าในแบบรูปรายการจะเอิดไม่ได้ระบุส่วนผสมเป็นอย่างอื่นให้ถือปฏิบัติตามนี้

สำหรับสายงานคอนกรีตทั่วไป สำหรับคอนกรีต 1 ลูกบาศก์เมตรใช้

ปูนซีเมนต์	310	กิโลกรัม
ทราย	434	ลิตร
หิน	868	ลิตร
น้ำ	140 → 200	ลิตร

และในอัตราส่วนตั้งกล่าว ถ้าผสมคอนกรีตใช้ปูนซีเมนต์ครั้งละ 1 ถุง จะเท่ากับ

ปูนซีเมนต์	50	กิโลกรัม (1 ถุง)
ทราย	70	ลิตร
หิน	140	ลิตร
น้ำ	22 → 32	ลิตร

ในการนีที่ใช้การทดสอบสมคองกรีดแทนหิน

สำหรับคอกนกรีด 1 ลูกบาศก์เมตรใช้

ปูนซีเมนต์	342	กิโลกรัม
ทราย	390	ลิตร
หิน	780	ลิตร
น้ำ	140 → 180	ลิตร

และในอัตราส่วนทดสอบดังกล่าว ถ้าทดสอบคอกนกรีดใช้ปูนซีเมนต์ครึ่งละ 1 ถุง จะเท่ากับ

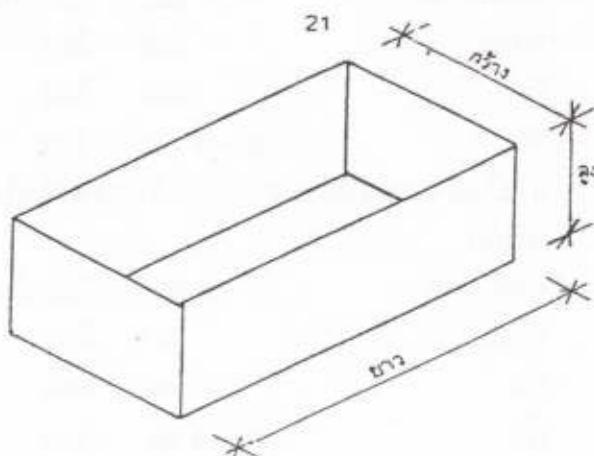
ปูนซีเมนต์	50	กิโลกรัม (1 ถุง)
ทราย	57	ลิตร
หิน	114	ลิตร
น้ำ	22 → 26	ลิตร

ตัวอย่าง ขนาดกำบะดวงวัสดุ ทดสอบคอกนกรีด ใช้สำหรับการทดสอบคอกนกรีดด้วยเครื่องไม่ โดยการทดสอบคอกนกรีดแต่ละครั้ง ใช้ส่วนทดสอบดังนี้

ปูนซีเมนต์	50	กิโลกรัม (1 ถุง)
ทราย	70	ลิตร
หิน	140	ลิตร
น้ำ	22 → 32	ลิตร

ตารางขนาดกำบะดวงวัสดุ

แบบที่	กว้าง (เซ้นติเมตร)	ยาว (เซ้นติเมตร)	สูง (เซ้นติเมตร)	ปริมาตร ลิตร
1	40	50	35	70
2	40	58	30	70
3	40	70	25	70

กรุดที่นำมาใช้แทนหิน จะต้องสะอาดปราศจากวัตถุอื่นเจือปนอยู่ด้วย เช่น ก้อนดิน เศษไม้ และวัสดุอื่นๆ อันอาจจะทำให้ล็อกคุณภาพของคอนกรีต จะต้องเป็นกรุดชนิดเนื้อแข็งก้อนโตไม่เกิน 2.5 เซนติเมตร เมื่อนำมาใช้ทุกครั้งต้องล้างน้ำให้สะอาด

2.3.2.11 การเทคอนกรีต ก่อนเทคอนกรีตจะต้องตรวจสอบหล่อว่าแข็งแรงมั่นคงสามารถรับน้ำหนักคอนกรีตเหลาและรับน้ำหนักบรรทุกอย่างอื่นได้ และตรวจการวางเหล็กเสริมให้ถูกต้องตามแบบรูปรายละเอียด

ในการเทคอนกรีตต้องใช้เครื่องสั่นเขย่าให้คอนกรีตแน่นตัวเต็มแบบหล่อและจับเหล็กแน่น ถ้าหากว่าผู้รับจ้างเทคอนกรีตแล้วเกิดเป็นโพรงหรือไม่เรียบร้อย มีลักษณะแสดงว่าไม่มีความแข็งแรงพอ ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการแก้ไขตามคำวินิจฉัยของผู้ควบคุม หรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่ม

เมื่อการเทคอนกรีตส่วนใดไม่สามารถเทต่อเนื่องจนเสร็จได้ ก็ให้หยุดเทโดยหยุดให้ตรงตามที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายละเอียด หรือตามที่กำหนดดังนี้

- (ก) สำหรับเสาให้เทถึงระดับ 75 มิลลิเมตร ต่ำจากห้องคนหัวเสา
- (ข) สำหรับคานให้เทถึงกลางคาน
- (ค) สำหรับพื้นให้เทถึงกลางแผ่น

เมื่อเทคอนกรีตต่อจากที่หยุดไว้ ให้กะเทาะหน้าคอนกรีตเก่า ทำความสะอาดผิวน้ำคอนกรีต ราดน้ำให้เปียก แล้วให้ผสานปูนซีเมนต์และทราย ในอัตราส่วนที่เท่ากันratioให้ทั่วหน้าคอนกรีตที่เทต่อแล้วจึงเทคอนกรีตต่อไปได้

2.3.2.12 การบำรุงคอนกรีต เมื่อหน้าคอนกรีตหมวดแข็งประจำการอยแล้ว ต้องปักกลุ่มมิให้ถูกแัดหรือลมร้อนและมิให้ถูก grub กวน หรือสะเทือนโดยเฉพาะภายในระยะเวลา 24 ชั่วโมงแรก และจะต้องจัดการให้คอนกรีตเปียกชุมน้ำเป็นเวลาน้อยกว่า 7 วันหรือใช้พ่นด้วยน้ำยาเคมี แต่ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบก่อน การบ่มคอนกรีตทำได้หลายวิธี เช่น การใช้กระสอบคลุมแล้วรดน้ำให้ชุ่ม หรือการคลุมหน้าด้วยทรายและราดน้ำให้ชุ่มตลอดเวลา หรือการกันขอบแล้วหล่อน้ำ ซึ่งทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ควบคุมงาน

2.3.2.13 การทำแบบหล่อคอนกรีต

2.3.2.13.1 วัสดุที่ใช้เป็นแบบหล่อคอนกรีต ในกรณีที่ในแบบรูปรายการละเอียดไม่ได้ระบุให้ใช้วัสดุอย่างใด อนุญาตให้ใช้ไม้ ไม้อัด เหล็ก สังกะสี หรือวัสดุอื่นใดที่เหมาะสมในด้านเทคนิคการก่อสร้าง และหรือวิธีการอย่างอื่น เช่น ให้ใช้ปูนทราย หรือดินกระถุงแน่น แล้วเทปูนทรายหนาประมาณ 3 เซนติเมตร ทึ้งไว้จนแข็งตัวแล้วใช้เป็นแบบหล่อคอนกรีตได้ โดยก่อนเทคอนกรีตต้องทำให้ผิวนูนทรายที่แข็งตัวแล้วนี้ชุ่มน้ำ (วิธีนี้ห้ามใช้กับบริเวณที่ต้องมีการซ่อมระบบห่อ) รูและรอยต่อแบบต้องทำการอุดเพื่อป้องกันน้ำปูนทรายมิให้หล่นออกจากส่วนผสมคอนกรีต

2.3.2.13.2 แบบหล่อคอนกรีตและนั่งร้านรองรับคอนกรีตเหลว และต้องมีความมั่นคงแข็งแรงพอรับน้ำหนักได้ โดยไม่ทรุดหรือแยกตัวจนเสียระดับ หรือเสียแนวการยึดโดย จะต้องมั่นคงและสามารถทนแรงสะเทือนเมื่อใช้เครื่องขยายตัวคอนกรีตได้

หากแบบหล่อคอนกรีตโถงงอ หรือทรุดจนทำให้คอนกรีตที่หล่อเสร็จแล้วเสียระดับ หรือเสียแนวหรือผิวขวาง คณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นว่าจะเกิดผลเสียหาย ผู้รับจ้างจะต้องทุบทำลายชิ้นส่วนนั้นทั้งสิ้น แล้วหล่อใหม่ให้ถูกต้อง ทั้งนี้มิได้ทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบต่อผลเสียหาย อันอาจจะเกิดขึ้นจากการทุบทาลายชิ้นส่วนนั้นๆ

2.3.2.13.3 กำหนดเวลาในการทดสอบแบบหล่อคอนกรีต

(ก) สำหรับปูนซีเมนต์ตราช้าง ตราเพชร ตราพญานาค ให้ทดสอบแบบข้างๆ ตาม แบบข้างๆ เสา แบบข้างกำแพง ได้หลังจากเทคอนกรีตแล้ว 2 วัน ให้ทดสอบแบบห้องคน แบบห้องพื้น ได้หลังจากเทคอนกรีตแล้ว 14 วัน

(ข) สำหรับปูนซีเมนต์ตราเอราวัณ ตราสามเพชร ตราพญานาคเจ็ด เศียร ให้ทดสอบแบบข้างๆ แบบข้างเสา แบบข้างกำแพง ได้หลังจากเทคอนกรีตแล้ว 2 วัน ให้ทดสอบแบบห้องคน แบบห้องพื้น ได้หลังจากเทคอนกรีตแล้ว 7 วัน

2.3.2.14 กรณีทดสอบแล้วผิวน้ำคอนกรีตเป็นรูพรุน ก่อนที่จะทำการอุดหรือตกแต่งผิวคอนกรีตนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้างเสียก่อน

กรณีที่ทดสอบแบบแล้วผิวน้ำคอนกรีตเป็นรูพรุนเพียงเล็กน้อย ให้ใช้ปูนซีเมนต์ผสมทรายและน้ำ อุดหรือแต่ง โดยถืออัตราส่วนผสมปูนซีเมนต์ต่อทรายเท่ากับ 1 ต่อ 2 โดยปริมาตรก่อนทำการอุดหรือแต่งให้ทำการอุดหรือแต่ง หรือใช้น้ำปูนราดให้ซุ่มจึงทำการอุดหรือตกแต่งหลังจากทำการอุดหรือแต่ง แล้วให้บ่มหม้อนกับคอนกรีตทั่วไป กรณีที่ทดสอบแล้วผิวน้ำคอนกรีตเป็นรูพรุนมาก ต้องทำการอุดด้วยวัสดุพิเศษ หรือจะต้องมีการทุบทาลายชิ้นส่วนนั้น การทุบทาลายจะต้องทำด้วยความระมัดระวัง ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามคำแนะนำของผู้ควบคุมงานโดยเคร่งครัด ทั้งนี้มิได้ทำให้ผู้รับจ้างพ้นความรับผิดชอบต่อผลเสียหายอันอาจจะเกิดขึ้นได้จากการทุบทาลายชิ้นส่วนนั้นๆ

2.3.2.15 การนำส่งตัวอย่างวัสดุต่างๆ ที่ใช้ในงานคอนกรีตและคอนกรีตเสริมเหล็ก ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นควรให้ส่งตัวอย่างวัสดุใดเพื่อทำการทดสอบคุณสมบัติ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างจะต้องนำส่งวัสดุนั้นให้ส่วนราชการที่มีเครื่องมือ

ทดสอบตรวจสอบคุณสมบัติวัสดุนั้น แล้วส่งผลการทดสอบให้กองแบบแผนพิจารณา ในการนี้ผู้รับจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายต่างๆ ทั้งสิ้นในการส่งตัวอย่างวัสดุ ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

วัสดุ	ปริมาณ	การบรรจุ
คอนกรีต	ลูกบาศก์ขนาด $150 \times 150 \times 150$ มิลลิเมตร จำนวน 3 ก้อน	ถังไม้หรือถังโลหะมีทรายละเอียดหุ้ม ก้อนคอนกรีตโดยรอบ
ทินเยอຍ กรวด	40 ลิตร	ถุงหรือถังไม้หรือถังโลหะ
ทราย	40 ลิตร	ถุงหรือถังไม้หรือถังโลหะ
เหล็กเสริมคอนกรีต	ขนาดละ 3 ท่อน ท่อนละ 900 มิลลิเมตร	

2.3.3 การทดสอบงานคอนกรีตและคอนกรีตเสริมเหล็ก

การทดสอบในการก่อสร้างได้ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างหรือผู้ควบคุมงาน

2.3.4 การเก็บรักษา

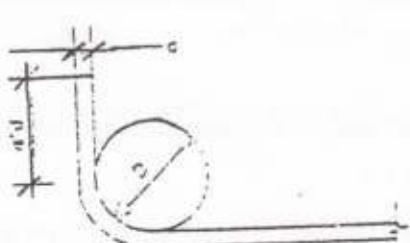
2.3.4.1 ปูนซีเมนต์ จะต้องเก็บในสถานที่แห้งมีหลังคาและผนังคุ้มมิดชิด และที่เก็บจะต้องสูงจากพื้นดินไม่ต่ำกว่า 0.30 เมตร

2.3.4.2 ทราย กรวด ทิน ให้เก็บกองเรียบร้อย พื้นกองให้มีระดับลาด ระนาบやすีได้ง่าย และเป็นพื้นที่แข็งปรับ ระดับเรียน การกองให้กองเป็นชั้นๆ ตามระดับราบเพื่อมีให้สุดใหญ่ให้แลดมากที่สุด

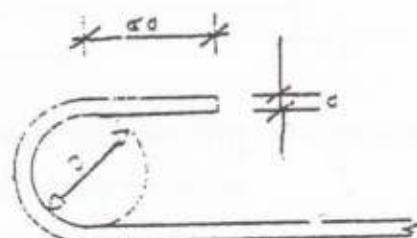
2.4 งานตัด และการต่อเหล็กเส้น

2.4.1 การงอขอปลายเหล็ก

2.4.1.1 การงอขอให้เข้ารีดเย็น ดังรูป

ของ 90 องศา

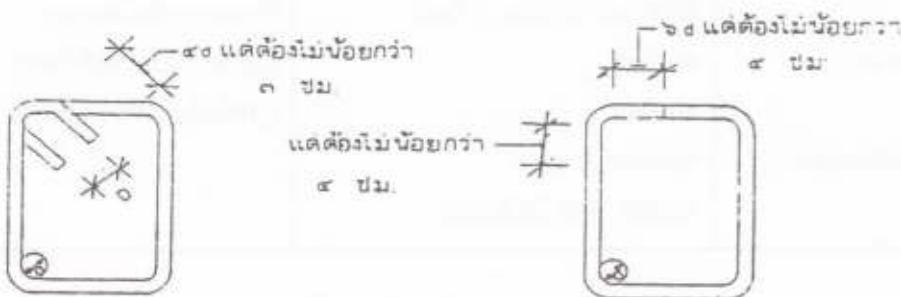
ของ 180 องศา

□ ไม่น้อยกว่า 4 d หรับเหล็กเส้นกลม

□ ไม่น้อยกว่า 5 d หรับเหล็กข้ออ้อย SD-30, SD-40 และ SD-50

2.4.1.2 การงอขอ 90 องศา ใช้ได้ในเหล็กข้ออ้อยทุกขนาดและเหล็กเส้นกลมขนาดตั้งแต่ 15 ม.m. ขึ้นไป

2.4.1.3 การงอขอเหล็กปลอก คาน และเสา ใช้เหล็กขนาด 6 ม.ม. หรือ 9 ม.ม. ให้ปฏิบัติตั้งนี้

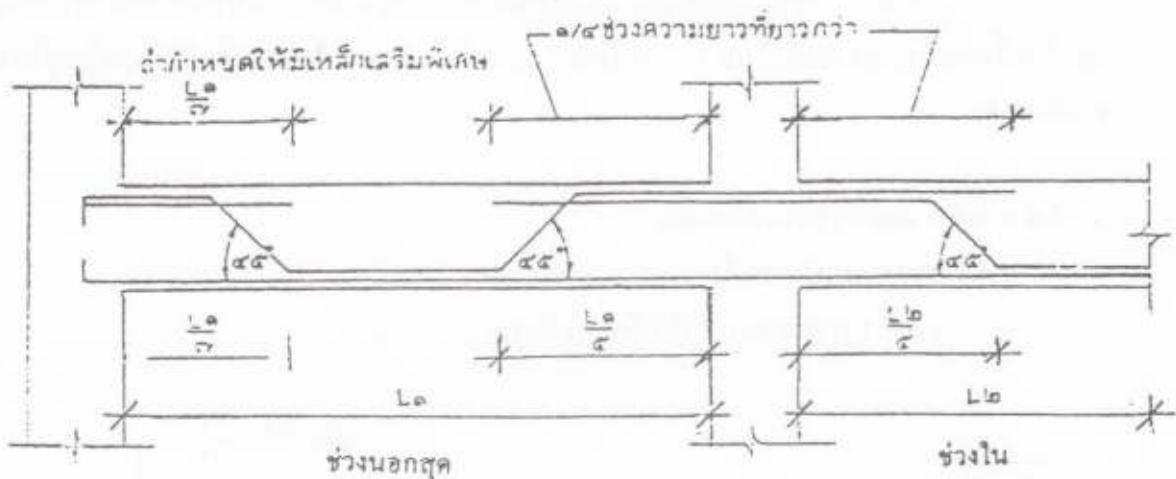

D = 4 ซ.ม. สำหรับเหล็กแกนขนาดใหญ่กว่า 25 ม.ม.

D = 3 ซ.ม. สำหรับเหล็กแกน 19 ม.ม. - 25 ม.ม.

D = 2 ซ.ม. สำหรับเหล็กแกน 12 ม.ม. - 16 ม.ม.

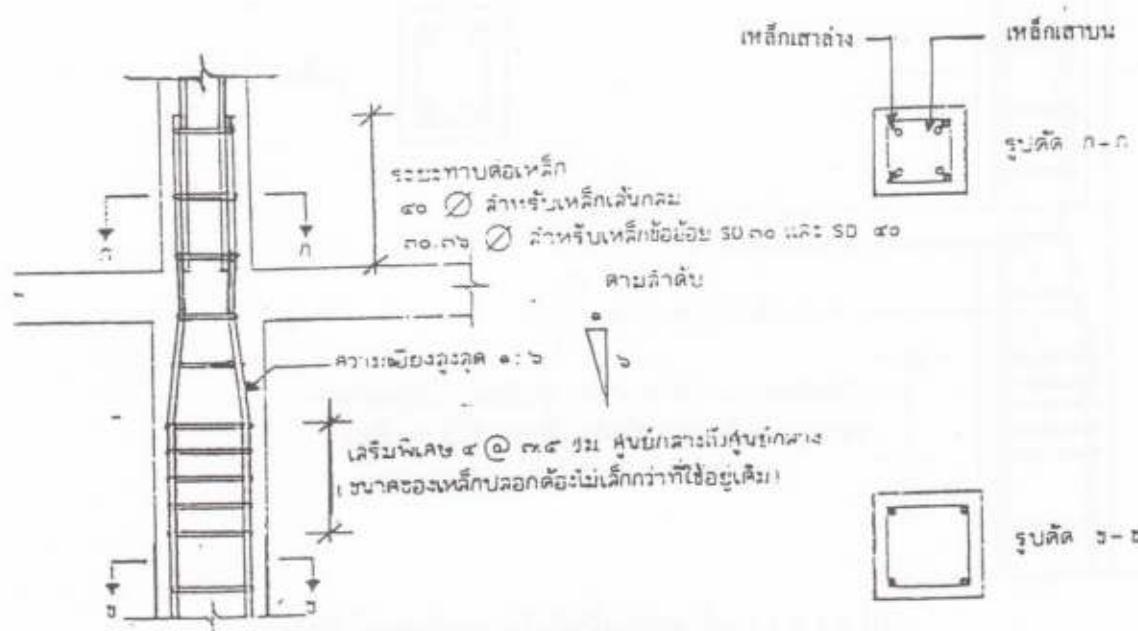
2.4.2 การดัดเหล็กคอม้า ถ้าระบุไว้ในแบบรายละเอียด ให้ปฏิบัติตั้งนี้

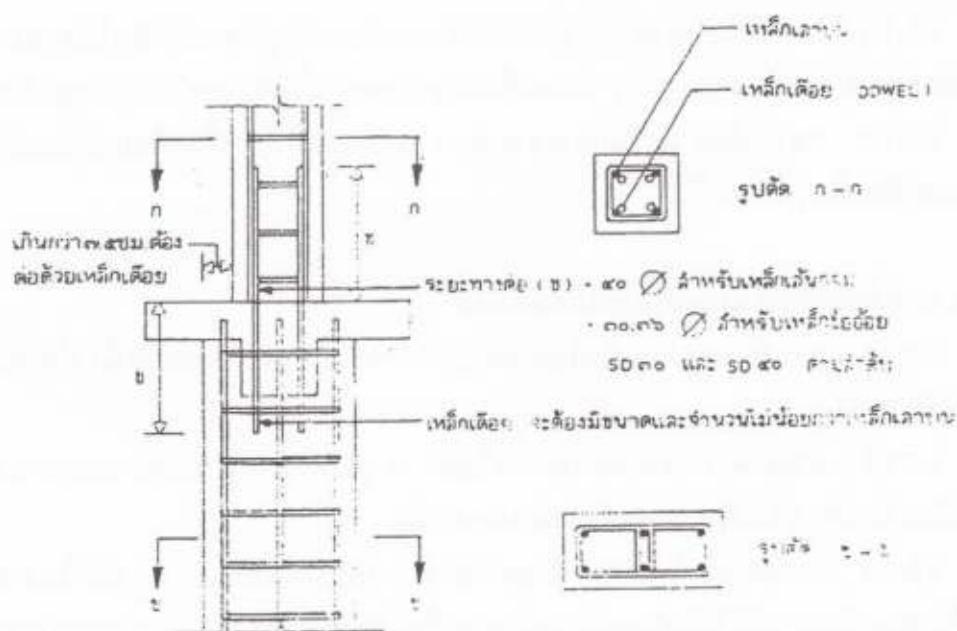
หมายเหตุ ก. รูปที่แสดงเป็นการแสดงการเสริมด้วยเหล็กข้ออ้อย ถ้าเป็นเหล็กเส้นกลมขนาด
ธรรมดากลายเหล็กต้องงอขอ ตามข้อ 2.4.1.1

ข. ในกรณีที่คานมีความเล็กมากกว่า 1.10 ของความยาวช่วงตัวแทนต่างๆ ของ
เหล็กคอม้าจะใช้ตามรูปข้างบนนี้ได้

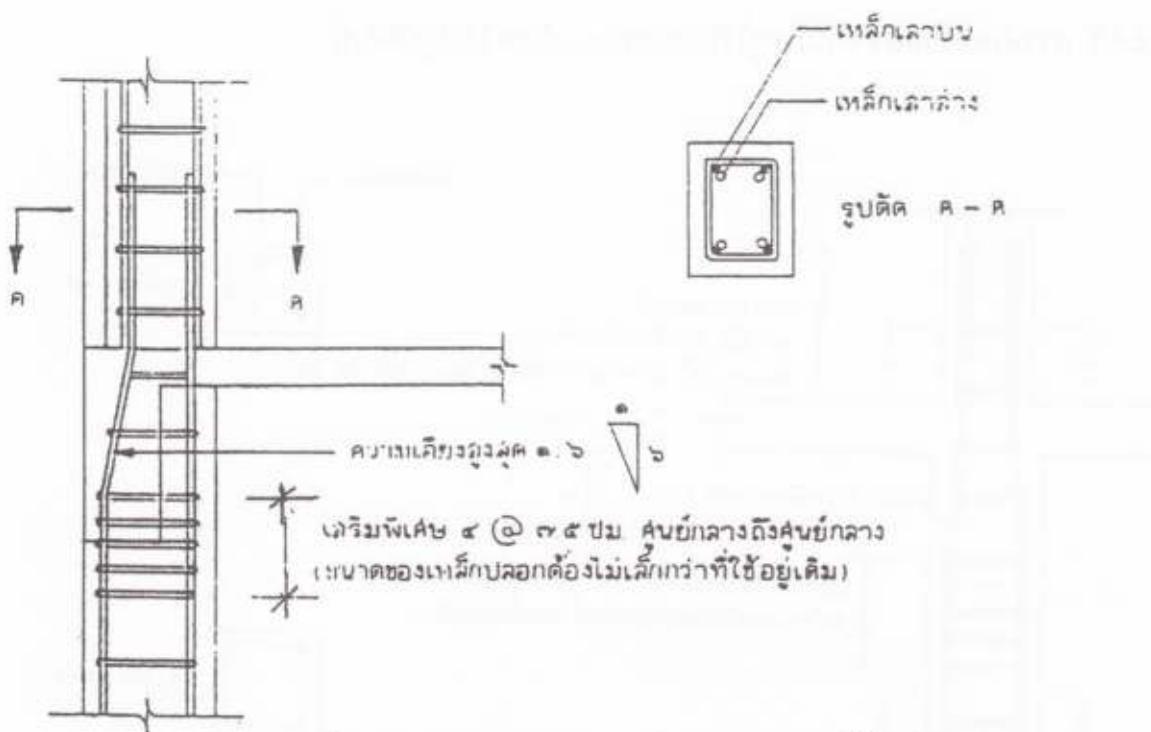
2.4.3 การต่อเหล็กเสา ถ้าไม่ระบุไว้ในแบบรายละเอียด ให้ปฏิบัติตั้งนี้

รูปที่ 2.4.3.1 กรณีเสมอพันธุ์ตัดไม้เท่ากัน

รูปที่ 2.4.3.2 กรณีสามีหน้าตัดไม่เท่ากันศุนย์ทรงกัน

รูปที่ 2.4.3.3 กรณีเสาไม่น้ำตัดไม่เท่ากันศูนย์เยื่องกัน

2.5 งานเชื่อมต่อเหล็กด้วยไฟฟ้า

2.5.1 ลวดเชื่อมกระแสไฟฟ้าที่ใช้

2.5.1.1 ลวดเชื่อมที่นำมาใช้เชื่อม ให้ใช้ลวดเชื่อมที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก. 49 : มาตรฐานลวดเชื่อมมีสารพอกหุ้มใช้เชื่อมเหล็กกล้าและมุนด้วยอาร์ก

2.5.1.2 ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลวดเชื่อม และกระแสไฟฟ้าที่ใช้เชื่อมจะต้องเป็นไปตามบริษัทผู้ผลิตลวดเชื่อมนั้นๆ กำหนดไว้

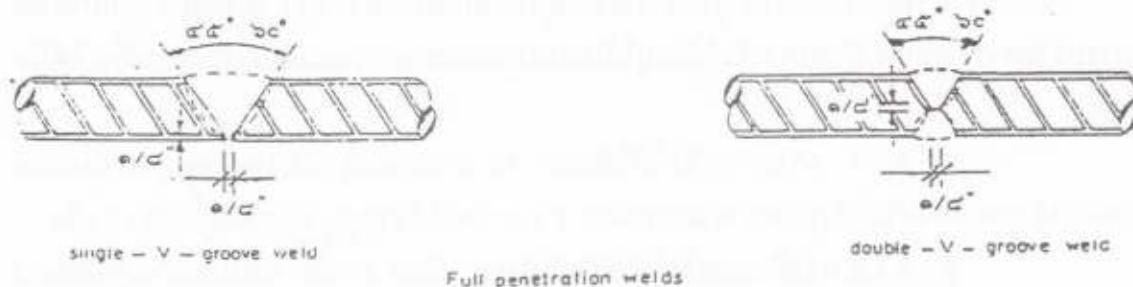
2.5.2 การต่อเหล็กเส้นกลมและเหล็กข้ออ้อย

2.5.2.1 การเชื่อมจะต้องเป็นไปตามแบบที่กำหนดให้แบบใดแบบหนึ่ง ที่กำหนดไว้ในข้อ 2.5.3 และ ข้อ 2.5.4

2.5.2.2 ตำแหน่งการต่อเหล็กจะต้องไม่ต่อ ณ จุดที่เหล็กงอ รอยต่อจะอยู่ห่างจากจุดที่เหล็กงออย่างน้อย 50 เท่า ของเส้นผ่านศูนย์กลางเหล็กเส้นนั้น

2.5.2.3 การต่อเหล็กให้ต่อ ณ ตำแหน่งที่เหล็กรับแรงน้อยที่สุด ในกรณีที่ไม่สามารถต่อเหล็ก ณ จุดที่กำหนดดังกล่าวได้ ให้เสริมเหล็กปะกมากขึ้นจากเดิมเป็นสองเท่า ในระยะห่างจากปลายของเหล็กที่เชื่อมแต่ละปลายออกไปอย่างน้อย 15 เท่า ของเส้นผ่านศูนย์กลางของเหล็กเส้นนั้น

2.5.3 รูปแบบของการต่อเหล็กกลมและเหล็กข้ออ้อย

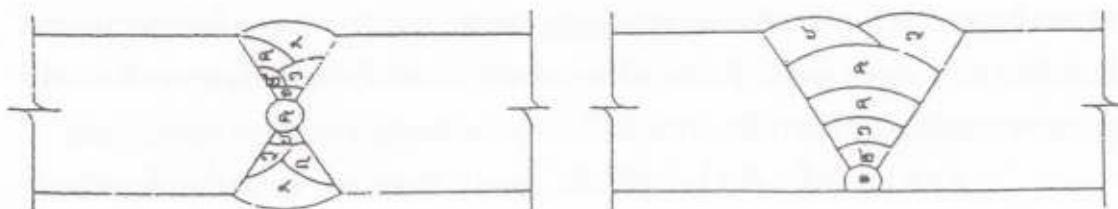
2.5.4 การดำเนินการเชื่อม

2.5.4.1 เหล็กที่จะนำมาเชื่อมต้องดัดปลายแล้ววางให้ได้รูป ตามที่ได้กำหนดในข้อ 2.5.3

2.5.4.2 บริเวณปลายเหล็กที่ตัด ก่อนที่จะนำมาเชื่อมจะต้องขัดให้เรียบและสะอาด ปราศจากฝุ่น สี น้ำมัน

2.5.4.3 เหล็กเส้นที่จะนำมาเชื่อมต่อกันจะต้องวางให้ได้แนวเส้นผ่านศูนย์กลางของกัน และกัน ขณะที่ทำการเชื่อมควรวางอยู่บนที่รองรับยาวประมาณห้างละ 1 เมตร ห่างจากจุดที่จะเชื่อมต่อ

2.5.4.4 การเชื่อมจะต้องเชื่อมเป็นชั้นๆหรือเป็นแนวๆตามลำดับดังตัวอย่างที่ได้แสดงในรูป

เมื่อเชื่อมเสร็จแต่ละชั้นหรือแต่ละแนว การเชื่อมชั้นต่อไปจะต้องเคาะขี้เหล็กออกให้หมดทุกริ้ง และประทัดสะอาดเสียก่อน

2.5.4.5 ระหว่างการเชื่อมแต่ละแนวให้ปล่อยทิ้งไว้ในอากาศนิ่งจนอุณหภูมิลดลงต่ำกว่า 250 องศา เชลเซียส โดยการวัดที่ผิวตรงจุดกึ่งกลางความยาวของแนวเชื่อมห้ามการทำใดๆ เพื่อที่จะเร่งให้อุณหภูมิลดลง

2.5.4.6 การต่อเหล็กโดยวิธีเชื่อมเหล็ก สำหรับเหล็กเสริมเส้นกลมและเหล็กเสริมข้ออ้อย ระยะสั้นที่สุดที่กานจะต้องไม่น้อยกว่า 15 เท่า ของเส้นผ่านศูนย์กลางของเหล็กเสริมทั้งนี้จะต้องไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร

2.5.5 การเก็บรักษาวัสดุ

2.5.5.1 เหล็กเส้น จะต้องเก็บกองแยกเป็นขนาดมิให้คละกัน และมีสิ่งรบกวนมิให้เปื้อนดิตโคลน

2.5.6 ข้อกำหนดในการใช้วัสดุ

2.5.6.1 การผูกเหล็กเสริม ผู้รับจ้างจะต้องผูกเหล็กเสริมให้ได้แนว ได้ระดับตามที่กำหนดไว้ในแบบรูปรายการระบุ ถ้าหากว่าไม่ได้ระบุไว้ในแบบรูปและรายการระบุเป็นอย่างอื่น ให้ถือปฏิบัติตามนี้

2.5.6.1.1 ลวดผูกเหล็กให้ใช้เบอร์ 18 ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก.138-2518 ผูกเหล็กเสริมให้แน่นพอ พื้นอย่างน้อย 2 รอบ โดยใช้ลวดผูกเหล็กไม่น้อยกว่า 2 เส้น

2.5.6.1.2 การตั้งอเหล็กให้ใช้รัศมีโคงอย่างน้อย 3-5 เท่า ของเส้นผ่านศูนย์กลาง (เหล็กเส้นกลม)

2.5.6.1.3 ตอนปลายให้งอขอ (180 องศา) หรือจาก (90 องศา) การงอขอ (180 องศา) จะต้องมีรัศมี 3-5 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลาง และเหลือปลายไว้อย่างน้อย 4 เท่า ของเส้นผ่านศูนย์กลาง การงอกจาก (90 องศา) จะต้องมีรัศมี 3-5 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางและเหลือปลายไว้อย่างน้อย 6 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางสำหรับเหล็กเสริมเส้นกลม (ROUNDED BARS) ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 19 ม.m.ขึ้นไปตอนปลายจะงอขอ (180 องศา) หรือจาก (90 องศา) ก็ได้

สำหรับเหล็กข้ออ้อย (DEFORMED BARS) ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 20 ม.m. ขึ้นไป ตอนปลายให้งอขอ (90 องศา)

2.5.6.1.4 การต่อเหล็กจะต้องมีระยะเหลือมกันอย่างน้อย 40 เท่า แต่จะต้องไม่น้อยกว่า 30 เซนติเมตร สำหรับเหล็กเส้นกลม (ROUNDED BARS) และ 30 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลาง สำหรับเหล็กข้ออ้อย (DEFORMED BARS) ห้ามต่อเหล็กตรงส่วนที่เป็นหน้าตัดวิกฤตหรือตรงจุดที่เหล็กรับแรงดึงสูงสุด นอกจากจะต้องต่อด้วยการเชื่อมแต่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากวิศวกร กองแบบแผน

2.5.6.1.5 เหล็กเสริม ในการณ์ที่เป็น SIMPLE SUPPORT จะต้องยืนเหล็กเสริมเข้าไปใน SUPPORT ซึ่งอาจเป็นคานหรือเสา อย่างน้อยเท่ากับความกว้างของ SUPPORT ในกรณ์ที่มีคานยืนหรือ SLAB ยืนจะต้องยืนเหล็กเริ่มเข้าใน SUPPORT อย่างน้อย 50 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางของเหล็กเสริม

2.5.6.1.6 การเสริมเหล็กเส้นนอก จะต้องห่างจากแบบหล่อไม่น้อยกว่า 20 มิลลิเมตร และไม่มากกว่า 50 มิลลิเมตร

2.5.6.1.7 ในกรณ์ที่เหล็กหลาๆ ชั้นจะต้องเสริมโดยมีช่องว่างระหว่างผิวเหล็ก (CLEAR DISTANCE) ไม่น้อยกว่า 25 มิลลิเมตร และไม่เกิน 40 มิลลิเมตร

2.5.6.1.8 ในกรณ์ที่มีปัญหาในการก่อสร้าง เวื่องการเสริมเหล็กคลาดเคลื่อนทางตำแหน่ง จากข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น ผู้รับจ้างโดยวิศวกรโยธาคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าสามัญวิศวกรโยธา จะต้องเสนอรายละเอียด วิธีการแก้ไข และนำปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาคำนวนทางด้านวิศวกรรม โครงการสร้าง เสนอด้วยคณะกรรมการตรวจการจ้าง เพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อนจึงจะดำเนินการต่อไป

2.5.7 การต่อเหล็กเส้นเสริมแรงคอนกรีตโดยข้อต่อเชิงกล

2.5.7.1 การต่อเหล็กเส้า หรือ เหล็กเสริมคอนกรีตโครงสร้าง ผู้รับจ้างสามารถใช้ข้อต่อเหล็กเชิงกล แทนการต่อเหล็กเหล็กเสริมคอนกรีตตามข้อกำหนดข้างต้น

2.5.7.2 ข้อต่อเหล็กที่สามารถใช้ต่อเหล็กเสริมคอนกรีตด้องผลิตจากวัสดุคุณภาพดี สามารถทนต่อการรับแรงดึง แรงกดได้มากกว่าเหล็กเส้นเสริมแรงคอนกรีตทุกชนิดตาม SD 30, 40, 50

2.5.7.3 เมื่อนำข้อต่อเหล็กเสริมแรงคอนกรีต ทั้งในส่วนที่เป็นเกลียววนอก และเกลียวใน ขันเกลียวต่อกันเรียนร้อยต้องสามารถตรวจสอบการต่อได้สะอาดโดยสายตา และเมื่อนำไปทดสอบแรงดึง ต้องรับแรงได้เท่ากับหรือมากกว่าเหล็กเส้นเสริมแรงคอนกรีตนั้น และรอยขาดที่เกิดจากการทดสอบรับแรงดึงต้องขนาดที่เหล็กเสริมแรงคอนกรีตนอกบริเวณจุดต่อและบริเวณที่หัวเกลียวเท่านั้น

2.5.7.4 การขอใช้ข้อต่อเชิงกล ต้องแนบผลการทดสอบการรับแรงดึง จากตัวอย่างเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตที่ใช้งานจริงของแต่ละโครงการ โดยต้องทดสอบการรับแรงดึงของทุกขนาดเหล็ก ที่ขอใช้มาประกอบการพิจารณาอย่างน้อยขนาดละ 1 ตัวอย่าง

2.5.7.5 การเตรียมตัวอย่างเพื่อทดสอบให้การท้าต่อหน้าตัวแทนของผู้รับจ้างโดยการทำตัวอย่างต้องใช้กระบวนการที่เหมือนกับการผลิตปกติ และนำไปทดสอบที่สถาบันกลางพร้อมตัวแทนของผู้รับจ้าง และเมื่อมีการผลิตเพื่อนำไปใช้งานจริง ให้สูมตัวอย่างที่เห็นว่ามีความเสี่ยงต่อการเสียหายมากที่สุดจากชิ้นงานจริงที่จะนำไปใช้ในโครงการ และหลังจากนั้นให้สูมทดสอบจากชิ้นงานจริง 1 ตัวอย่าง จากทุกๆ 3,000 ชิ้น

2.5.8 การป้องกันดินพังขณะทำการก่อสร้าง ในกรณีที่ดินบริเวณก่อสร้างเป็นดินอ่อน เช่น พื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เป็นต้น การขุดดินเพื่อทำการก่อสร้างฐานราก หรือโครงสร้างอื่นๆ ที่อยู่ต่ำกว่าระดับดินเกิน 3.00 เมตรจะต้องมีระบบป้องกันดินพัง (SHEET PILE) โดยมีแนวทางดังนี้

2.5.8.1 ขนาด SHEET PILE ที่ใช้ไม่ควรน้อยกว่า TYPE 3

2.5.8.2 ขุดดินลึกประมาณ 2.50 เมตรใช้ SHEET PILE ความยาว 6.00 เมตร

2.5.8.3 ขุดดินลึกประมาณ 3.00–6.00 เมตรใช้ SHEET PILE ความยาว 8.00–12.00 เมตร

2.5.8.4 ขุดดินลึกประมาณ 6.00–8.00 เมตรใช้ SHEET PILE ความยาว 14.00–16.00 เมตร

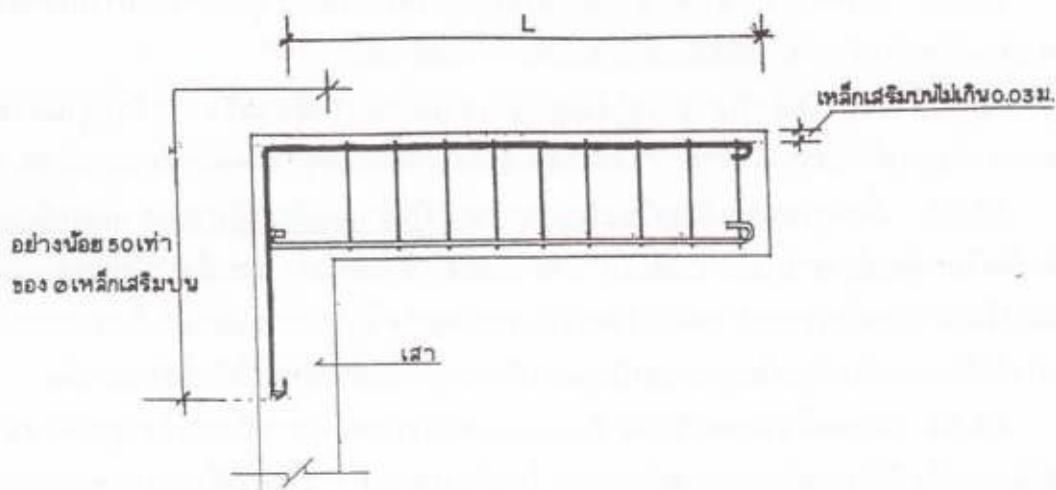
2.5.8.5 ความลึกของงานได้ดินที่มีความลึกเกิน 3.00 เมตร ควรติดตั้ง BRACING ดังนี้

- ความลึกของงานได้ดิน 3.00 – 4.00 เมตร ควรมี BRACING 1 ชั้น

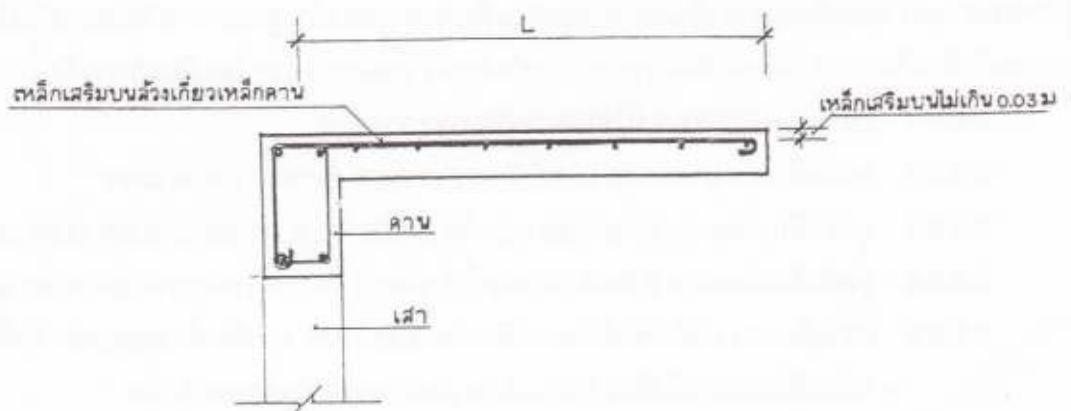
- ความลึกของงานได้ดิน 4.00 – 6.00 เมตร ควรมี BRACING 2 ชั้น

- ความลึกของงานได้ดิน 6.00 – 8.00 เมตร ควรมี BRACING 3 ชั้น

ผู้รับจ้างจะต้องนำเสนอขั้นตอนการปฏิบัติงาน (METHOD STATEMENT) ดังเดิมดอน การติดตั้งจนถึงขั้นตอนการรื้อถอน พร้อมรายการคำนวนโดยวิศวกรโยธา ระดับไม่ต่ำกว่า สามัญวิศวกรให้กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเพื่อพิจารณา ก่อนดำเนินการ

ขยายข้อ 2.5.6.1.7 ในกรณีแบบไม่กำหนด (กรณีคานยื่นไม่ต่อเนื่อง)

ขยายข้อ 2.5.6.1.7 ในกรณีแบบไม่กำหนด (กรณี SLAB ยื่น)

2.6 งานพื้นคอนกรีตสำเร็จรูป

2.6.1 พื้นคอนกรีตสำเร็จรูปที่นำมาใช้ จะต้องเป็นพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปที่ได้มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก. 576 - 2546 หรือ ม.อ.ก. 828 - 2546 โดยจะเป็นแบบขึ้นส่วนเดียว หรือ ขึ้นส่วนประกอบต่างๆ ที่ได้รูปหน้าตัดตามระบุในแบบรูปเป็นของใหม่ไม่มีรอยแตกร้าว บันหรือแตกหัก ได้ๆ ทั้งสิ้น โดยมาตรฐาน ม.อ.ก. ทั้ง 2 แบบให้ใช้แทนกันได้

2.6.2 การปูพื้นคอนกรีตสำเร็จรูป ให้ปูในทิศทางที่กำหนดให้ในรูปแบบเท่านั้น ในกรณีที่มิได้ระบุไว้จะต้องสอบถามก่อน โดยวิศวกรเป็นผู้กำหนดให้เท่านั้น พื้นคอนกรีตสำเร็จรูปเมื่อท่าเสร็จแล้ว จะต้องรับน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยได้ตามระบุในแบบรูป และในกรณีที่แบบรูปมิได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ฉบับปัจจุบัน

2.6.3 กรณีที่เลือกใช้พื้นคอนกรีตสำเร็จรูปที่ได้มาตรฐาน ม.อ.ก. 576 - 2546 ผู้รับจ้างต้องให้ผู้ผลิตบรรบอง ผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้เป็นหนังสือ ระบุรูปแบบหน้าตัด ขนาด ความยาว จำนวน-ขนาดเหล็กเสริมและการรับน้ำหนักบรรทุก ตรงกับที่ผู้ผลิตได้รับใบอนุญาตผลิตภัณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรม พร้อมจำนวนแผ่นพื้นที่นำมาใช้กับหน่วยงานก่อสร้างให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณา ก่อนติดตั้ง

2.6.4 กรณีเลือกใช้พื้นคอนกรีตสำเร็จรูปที่ได้มาตรฐาน ม.อ.ก. 828 - 2546 ผู้รับจ้างต้องให้ผู้ผลิตรับรองผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้เป็นหนังสือ ระบุรูปแบบหน้าตัด ขนาด ความยาว จำนวน-ขนาดเหล็กเสริม ตรงกับที่ผู้ผลิตได้รับใบอนุญาตผลิตภัณฑ์มาตรฐานอุตสาหกรรม โดยมีรายการคำนวณทางวิศวกรรมแสดงความสามารถรับน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยได้ตามข้อกำหนดในแบบรูป และวิศวกรผู้คำนวณของผู้ผลิตต้องเป็นระดับสามัญวิศวกร พร้อมกับระบุจำนวนแผ่นพื้นที่จะนำมาใช้กับหน่วยงานก่อสร้างให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณาร่วมกับวิศวกรของหน่วยงานราชการในจังหวัด หรือวิศวกรของกองแบบแผนก่อนทำการติดตั้ง

2.6.5 ก่อนทำการติดตั้งพื้นคอนกรีตสำเร็จรูป จะต้องจัดแต่งระดับส่วนรองรับให้ได้ระดับเท่ากัน โดยตลอดกรณีส่วนรองรับแตกต่างกันไม่เกิน 3 เซนติเมตร ให้ปรับปรุงแต่งด้วยปูนทรายและหากเกินกว่า 3 เซนติเมตร ให้ปรับแต่งด้วยคอนกรีตผสมทินเกล็ตแทนห้ามนำวัสดุอื่นๆ เช่น อิฐ อิฐอมยุ เศษไม้ มาหันเพื่อปรับระดับ โดยเด็ดขาด ช่วงพาดของพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปหากยาวเกินกว่า 2.80 เมตร จะต้องมีแนวคาน ค้ายัน รองรับการอ่อนตัวตอนกลางพื้นคอนกรีตสำเร็จรูป เพื่อปรับระดับให้ท้องแผ่นพื้นเท่ากันก่อนและจะกดออกได้เมื่อเทคอนกรีตทับหน้าเสร็จเรียบร้อยแล้วไม่น้อยกว่า 3 วัน

เหล็กเสริมส่วนทับหน้าของพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปให้ทำตามที่กำหนดในแบบรูป ในกรณีที่ระบุในแบบรูปให้ใช้เหล็กเสริมขนาด $\phi 6$ ม.m. @ 0.20 m. # หรือลวดเหล็กสำเร็จรูปขนาด $\phi 4$ ม.m. @ 0.15 m. # และกรณีช่วงพาดของแผ่นพื้นยาวเกินกว่า 3.30 เมตรให้มีเหล็กเสริมพิเศษขนาด $\phi 9$ ม.m. ยาว 0.50 m. @ 0.40 m. วางบนแนวหัวพื้นที่ช่วงพาดที่รองรับเสมอ

คอนกรีตส่วนเท็บหน้าพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปให้ใช้ตามที่ระบุ ในกรณีที่ไม่ระบุในแบบรูปให้เทคอนกรีตหนาไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร โดยคอนกรีตให้ใช้ตามรายละเอียดงานคอนกรีตและคอนกรีต เสริมเหล็ก และหินที่ผสมคอนกรีตอนุญาตให้ใช้หินเกล็ตแทนได้ ห้องพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปไม่ต้องจำบปูน แต่ให้แต่งแนวหัวพื้นตามระบุในแบบรูป

2.6.6 กรณีที่ผู้รับจ้างจะเปลี่ยนแปลงงานที่เกี่ยวกับพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กหรือพื้นคอนกรีตสำเร็จรูปแตกต่างไปจากแบบรูปและรายการที่ได้กำหนดไว้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการ เพื่อความมั่นคงแข็งแรงขององค์อาคาร คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างจะพิจารณาความเหมาะสมสมร่วมกับวิศวกรรม กองแบบแผนพร้อมเบรียบเทียบราคา การเพิ่มเงินหรือลดเงินให้เป็นไปตามสัญญา และ/หรือตามระเบียบ พ.ส.ด.

2.7 ตัวอย่างรายงานตรวจสอบงานวิศวกรรมโครงสร้าง

แบบ คป. 1

แบบตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ของบันจันชนิดอยู่ก้นที่

(Stationary Cranes)

กองตรวจสอบความปลอดภัย

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้าพเจ้า..... อายุ..... ปี ที่อยู่เลขที่..... ซอย.....
 ถนน..... เขต..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....
 สถานที่ทำงาน..... โทรศัพท์.....
 ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาเครื่องกล ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม
 พ.ศ. 2505 ประเภท..... เลขทะเบียน..... ตั้งแต่วันที่.....

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์บันจันของ.....

โดย..... ผู้จัดการ ที่อยู่เลขที่..... ถนน.....
 แขวง..... เขต..... จังหวัด..... เมือง.....
 ขณะตรวจสอบบันจันใช้งานอยู่ที่.....

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบบันจันและอุปกรณ์ ตามรายงานการตรวจสอบที่ระบุไว้ในเอกสาร
 แบบท้ายพร้อมทั้งได้ปรับปรุงแก้ไขส่วนที่ชำรุด หรือบกพร่องจนใช้งานได้ถูกต้องปลอดภัยและขอรับรองว่า
 บันจันเครื่องนี้ได้ใช้งานได้อย่างปลอดภัย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน
 เกี่ยวกับบันจัน

(ลงชื่อ).....

( )

วิศวกรผู้ตรวจสอบ

(ลงชื่อ).....

( )

เจ้าของ/ผู้จัดการ

สำหรับเจ้าหน้าที่

แบบ คป.1

รายการตรวจสอบส่วนประกอบและอุปกรณ์ปั้นจั่นชนิดอยู่กับที่

1. แบบปั้นจั่น ปั้นจั่นหอดูง (Tower Crane) POTAIN Model. FO/23 B
 ปั้นจั่นเหนือเครื่อง (Overhead Crane) (STATIC BASE)
 ปั้นจั่นขาสูง (Gantry Crane)
 อื่นๆ (ระบุ)
2. ผู้ผลิต สร้างโดย ประเทศ
 ตามมาตรฐาน
 ออกแบบให้ยกน้ำหนักได้สูงสุดที่ปลายแขนปั้นจั่น ตัน (ยาวสุด)
 ออกแบบให้ยกน้ำหนักได้สูงสุดที่ต้นแขนปั้นจั่น ตัน (สั้นสุด)
3. รายละเอียดคุณลักษณะ (Specification) และคู่มือใช้งาน การประกอบ การทดสอบ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบ
  - มีมาพร้อมกับปั้นจั่น
  - มีโดยวิศวกรกำหนดขึ้น
  - ไม่มี
4. สภาพโครงสร้าง
  - 4.1 ภาพโครงสร้างปั้นจั่น เรียบร้อย แตก ชำรุด บิดเบี้ยว ต้องแก้ไข
  - 4.2 สภาพรอยเชื่อมต่อ (Joints) เรียบร้อย ชำรุดต้องแก้ไข
  - 4.3 สภาพของน็อตและหมุดย้ำ เรียบร้อย ชำรุดต้องแก้ไข
5. มีการตรวจสอบปั้นจั่น
  - 5.1 หลังประกอบเสร็จ มี ไม่มี
  - 5.2 หลังซ่อมส่วนสำคัญ มี ไม่มี
  - 5.3 หลังเกิดอุบัติเหตุ มี ไม่มี
6. รอก กว้าน และตะขออย่าง
  - 6.1 เส้นผ่าศูนย์กลางรอกปลายแขนปั้นจั่น.....
  - 6.2 เส้นผ่าศูนย์กลางรอกของตะขออย่าง.....
  - 6.3 สภาพกว้านและตะขออย่าง เรียบร้อย ชำรุดต้องแก้ไข
7. สภาพของล้อเลื่อน ลูกปืน เพลง เพื่อง โรลเลอร์ (Rollers)
  - เรียบร้อย ชำรุดต้องแก้ไข
8. สภาพของเบรคและคลัช เรียบร้อย ชำรุดต้องแก้ไข
9. สภาพของลวดวิ่ง (Running Ropes)

แบบ คป.1

- 9.1 ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง.....ส่วนความปลอดภัย (Safety Factor)
 เท่ากัน..... อายุการใช้งาน.....ปี
- 9.2 ในหนึ่งช่วงเกลียวมีจุดขาดตั้งแต่ 3 เส้นขึ้นไปในเกลียวเดียวกัน
- มี   ไม่มี
10. สภาพของลวดโถงยืด (Standing Ropes)
- 10.1 ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง.....ส่วนความปลอดภัย.....
 อายุการใช้งาน.....ปี
- 10.2 เส้นลวดในหนึ่งช่วงเกลียวขาดตั้งแต่สองเส้นขึ้นไป
- มี   ไม่มี
11. ลวดวิ่ง และหรือ ลวดโถงยืด
- 11.1 เส้นผ่านศูนย์กลางเล็กลงเกินร้อยละ 5 ของเส้นผ่านศูนย์กลางเดิม
- มี   ไม่มี
- 11.2 ลวดเส้นนอก ลึกไปหนึ่งในสามของเส้นผ่านศูนย์กลาง
- มี   ไม่มี
- 11.3 ขมวด ถูกกระแทก แตกเกลียว หรือชำรุดเป็นเหตุให้การรับน้ำหนักเสีย
- มี   ไม่มี
- 11.4 ถูกความร้อนทำลาย หรือเกิดสนิมมากจนเห็นได้ชัด
- มี   ไม่มี
12. สภาพของน้ำมันไฮดรอลิกและห้องลม
- 12.1 มีการรั่วของน้ำมันและห้องลมหรือข้อต่อ   มี   ไม่มี
- 12.2 มีการบิดตัวอย่างผิดปกติของห้องน้ำมัน   มี   ไม่มี
- 12.3 มีน้ำมันรั่วบริเวณข้อต่อที่ไม่สามารถซ่อมได้หายร้าวได้
- มี   ไม่มี
- 12.4 มีรอยสึกบริเวณเปลี่ยนกอกของห้อง
- มี   ไม่มี
13. สภาพการสึกหรอของกลไกระบบควบคุม
- เรียบร้อย   ชำรุดต้องแก้ไข
14. สภาพการหล่อลื่นโดยทั่วไป
- เรียบร้อย   ชำรุดต้องแก้ไข
15. มีครองปิด (Guard) ส่วนที่หมุนได้ที่อาจเป็นอันตราย
- มี   ไม่มี
16. การยึดโยงบันจี้และน้ำหนักถ่วง (Counterweight) ให้มั่นคง
- เรียบร้อย   ชำรุดต้องแก้ไข
17. อุปกรณ์ไฟฟ้า

แบบ คบ.1

17.1 สภาพแวดล้อมสวิตช์ไฟฟ้า รีเลย์ และอุปกรณ์อื่น

 เรียนร้อย   ชำรุดต้องแก้ไข

17.2 สภาพมอเตอร์ไฟฟ้า

 เรียนร้อย   ชำรุดต้องแก้ไข

18. ความตึงของสายพาหนะวี

 ปกติ   ต้องปรับ

19. การทำงานของ (Limit Switches) ของ

19.1 ชุดตะขอ

 ถูกต้องเรียนร้อย   ต้องปรับแต่งใหม่

19.2 ชุดล้อเลื่อน

 ถูกต้องเรียนร้อย   ต้องปรับแต่งใหม่

19.3 มุนแขวนบันจี้ (เดราก Derricks)

 ถูกต้องเรียนร้อย   ต้องปรับแต่งใหม่

19.4 การเคลื่อนที่บนรางของบันจี้

 ถูกต้องเรียนร้อย   ต้องปรับแต่งใหม่

19.5 ชุดพิกัดน้ำหนักยก

 ถูกต้องเรียนร้อย   ต้องปรับแต่งใหม่

20. บันจี้ชนิดเคลื่อนที่บนราง หรือมีรางล้อเลื่อนอยู่บนแขวนมีกันชน หรือกันกระแทกที่ปลายทั้งสองข้างของราง

 มี   ไม่มี

21. มีอุปกรณ์ป้องกันไม่ให้ล้อเลื่อน脫จากรางด้านข้าง

 มี   ไม่มี

22. มีการดัดแปลงแก้ไขส่วนหนึ่งส่วนใดของบันจี้

 มี   ไม่มี

23. บันจี้ที่มีความสูงเกินสามเมตร มีบันไดพร้อมราวจับและโครงโลหะกันตกให้แก่ลูกจ้างที่ทำงาน

 มี   ไม่มี

24. มีการจัดทำพื้นและทางเดินบนบันจี้เป็นชนิดกันลื่น

 มี   ไม่มี

ԵՐԵՎԱՆԸՆԿԵՐԾ

ମୁଦ୍ରଣକାରୀ

๓

หมวดงานสถาปัตยกรรม

3. หมวดงานสถาปัตยกรรม

3.1 งานพื้น

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงขั้นตอนกรรมวิธีการทำพื้นและผิวพื้น

3.1.1 พื้นก่ออิฐและพื้นคอนกรีตบล็อก

3.1.1.1 พื้นก่ออิฐ

- อิฐมอญทั่วไป
- อิฐก่อสร้างไม่รับน้ำหนัก
- อิฐก่อสร้างรับน้ำหนัก
- อิฐเซรามิก
- อิฐประดับเคลือบเชี่ยมชิลิเกต (อิฐขาว)

3.1.1.2 พื้นคอนกรีตบล็อก

- คอนกรีตบล็อกไม่รับน้ำหนัก
- คอนกรีตบล็อกรับน้ำหนัก
- คอนกรีตบล็อกปูรงระบายลม
- คอนกรีตบล็อกเซรามิก

3.1.1.3 วิธีการก่ออิฐและคอนกรีตบล็อกโดยทั่วไป

3.1.1.3.1 อิฐและคอนกรีตบล็อกต้องทำให้เข้มเสียก่อน เพื่อไม่ให้ดูดน้ำจากปูนก่อเรือเกินไป

3.1.1.3.2 การก่อต้องก่อสลับแนวให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เว้นระยะระหว่างแนวเท่ากัน ต้องไม่น้อยกว่า 1 ซ.ม. และไม่เกิน 1.5 ซ.ม.

3.1.1.3.3 การก่ออิฐและคอนกรีตบล็อก ต้องให้ได้แนวตั้งและแนวจาก

3.1.1.3.4 การก่อขนาดคาน เสา พื้น หรือแพง ค.ส.ล. ต้องเสียบเหล็กขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 6 ม.ม. วางระยะ 40 ซ.ม. โดยยื่นออกมากไม่น้อยกว่า 25 ซ.ม. และฝังอยู่ในเสา ค.ส.ล. 10 ซ.ม.

3.1.1.3.5 การก่อพื้นชนกันเป็นมุก การต่อชนกับพื้นอื่น การเว้นช่องสำหรับติดตั้งประตู หน้าต่าง ต้องมีเสาเอ็นหรือทับหลัง ค.ส.ล. ขนาดเท่ากับพื้น โดยกว้างไม่น้อยกว่า 10 ซ.ม. เสริมเหล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 ม.ม. 2 เส้น เหล็กปลอกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 ม.ม. ทุกระยะ 20 ม. เหล็กเสาเอ็นต้องยึดต่อกับเหล็กยื่นออกมากจากพื้น เสา พื้น หรือคาน ค.ส.ล. ที่ยื่นเหล็กไว้ก่อนแล้ว

3.1.1.3.6 ในกรณีที่กำแพงหรือพื้นยาวหรือสูงกว่า 3.00 เมตร ต้องมีเสาเอ็นหรือทับหลัง ค.ส.ล. ตลอดความสูงและความยาวของกำแพง ระยะเสาเอ็นหรือทับหลังต้องไม่เกินกว่า 3.00×3.00 ม.

3.1.1.3.7 การก่ออิฐชนห้องคาน ค.ส.ล. จะต้องก่ออิฐเว้นไว้ไม่น้อยกว่า 0.15 ม. ตลอดแนว ทั้งไว้อายุน้อย 24 ชั่วโมง จึงท้าการเสริมชนห้องคานโดยการก่ออิฐตามเงื่อนไข

3.1.1.3.8 การก่ออิฐชันโครงสร้างอาคาร ซึ่งอาจมีการแอบนตัว เช่น พื้น Post-tension พื้นสำเร็จรูปหรือโครงสร้างเหล็ก จะต้องเว้นด้านบนไว้ประมาณ 22 ม.ม. แล้วเสริมด้วย โฟมหนา 1 นิ้ว กว้างเท่ากับแผ่นอิฐสอดไว้ด้านบนตลอดแนวผนังยาซิลโคลน

3.1.1.4 วิธีการก่อโซลูชัน

3.1.1.4.1 อิฐและคอนกรีตบล็อก ต้องทำให้เข้มเสียก่อน เพื่อไม่ให้ดูดน้ำจากปูนก่อเริ่มเกินไป

3.1.1.4.2 การก่อต้องใช้ฟลีมีประดิษฐ์ ก่อตามแนวเชือกหรือด้ายที่ขึงดึงทีละแท่งแนวตั้งและแนวนอน

3.1.1.4.3 การก่อแนวตรงหรือแนวสลับแนวตามแบบกำหนด

3.1.1.4.4 เว้นระยะห่างระหว่างแท่งปูนก่อ รอบก้อนอิฐ กว้างประมาณ 1-1.5 ซ.ม. ลึก 1 ซ.ม. ให้เทากันแต่ร่องให้ประกนิดถ่วงงาน

3.1.1.4.5 เมื่อก่อแล้วต้องรีบทำความสะอาดผิวทันที อย่าปล่อยให้น้ำปูนที่เปื้อนผิวแห้ง

3.1.1.4.6 การตัด ต้องตัดให้เรียบร้อย

3.1.1.4.7 พังผืดที่ก่อเสร็จใหม่ ห้ามกระแทกกระเทือน อย่างน้อย 24 ชั่วโมง

3.1.1.5 ปูนก่อ

ส่วนผสม - ใช้ปูนซีเมนต์ 1 ส่วน ท่อทราย 3 ส่วน และน้ำในปริมาณเพื่อกำหนดได้ ห้ามผสมเกิน 1 ชั่วโมง

- หรือใช้ปูนก่อสำเร็จแทนได้ โดยปฏิบัติตามค่าแนะนำของผู้ผลิต

3.1.1.6 การตกแต่งผิว

3.1.1.6.1 การฉาบปูนเรียบ

- พังผืดหรือคอนกรีตบล็อกที่ก่อไว้แล้ว ต้องรอให้แห้งก่อนฉาบ
- คอนกรีตที่จะฉาบปูนต้องสกัดผิวให้ครุ่นระกอน แล้วล้างผิวให้สะอาด กาด้วยน้ำปูนก่อน 1 ครั้ง หรือสลัดปูนทรายที่มีส่วนผสมของปูนซีเมนต์ในอัตราส่วน 1 : 1

3.1.1.6.2 ส่วนผสมปูนฉาบ

- พังผืดภายนอก ปูนซีเมนต์ 1 ส่วน ปูนขาว 1 ส่วน หรือน้ำยาผสมปูนฉาบ ทรายหยาบหรือทรายละเอียด 5 ส่วน

- พังผืดภายใน ปูนซีเมนต์ 1 ส่วน ปูนขาว 1 ส่วน หรือน้ำยาผสมปูนฉาบ ทรายหยาบหรือทรายละเอียด 6 ส่วน

- หรือใช้ปูนฉาบสำเร็จแทนได้ โดยปฏิบัติตามค่าแนะนำของผู้ผลิต

3.1.1.6.3 วิธีการฉาบปูน

- การเตรียมวัสดุ ให้ผสมปูนขาว ทรายและน้ำ หมักไว้ไม่น้อยกว่า 3 วัน ก่อนนำมาใช้งาน ปริมาณน้ำที่ผสมต้องไม่มากจนเกินไป

- การเตรียมสถานที่ ก่อนลงมืองานปูนต้องพ่นน้ำให้ความชื้นแก่ผิวน้ำที่จะงานทุกครั้ง เพื่อลดอัตราการดูดซึมน้ำของปูนงาน การทดสอบอัตราการดูดซึมน้ำให้ทดสอบโดยขีดวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 นิ้วนานส่วนที่จะงานปูน แล้วหยดน้ำ 24 หยด ในวงกลมนั้นจับเวลาดังแต่เริ่มหยด ถ้าน้ำถูกดูดซึมหมดภายใน 2 1/2 นาที แสดงว่าความชื้นยังไม่เพียงพอ ต้องเพิ่มความชื้นอีก ในกรณีที่จะต้องงานปูนบนกรอบไม้หรือโลหะบางส่วน ให้ใช้ลวดตาข่ายปูนผิวน้ำ ยึดตรึงให้แน่นเสียก่อนจึงจะงานปูนทัน การงานปูนทุกครั้งต้องจัดทำแนวและระดับมาตรฐานก่อนทุกครั้ง

- การงานปูนผิวคอนกรีตส่วนที่เป็นท้องพื้นและท้องคาน จะต้องกะเทาะ ผิวน้ำคอนกรีตก่อนที่จะงานทุกครั้ง

- การงานปูน

- การงานปูนทั้งหมด เมื่องานครั้งสุดท้ายเสร็จเรียบร้อยแล้วผิวต้องเรียบไม่เป็นหลุมคลื่น ได้รับการดูดซึมน้ำและแนบทั้ง มุมทุกมุมต้องได้จาก (เว้นแต่ที่ระบุไว้เป็นพิเศษในแบบรูปและรายการละเอียด) ถ้าแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุลักษณะการงานปูนเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าเป็นงานเรียบทั้งหมด

- การบ่มผิว เมื่องานปูนเสร็จใหม่ จะต้องบ่มผิวให้มีความชื้นอยู่ตลอดเวลา พยายามหาทางป้องกัน และหลีกเลี่ยงมิให้ถูกแสงแดดโดยตรง หรือมีลมพัดจัด การบ่มผิวนี้ให้ผู้รับจ้างถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องให้การดูแลเป็นพิเศษด้วย

- การซ้อมผิวปูนงาน ผิวปูนที่แตกร้าว และผิวปูนที่ไม่จับกับผนังภายในหลัง การงานปูนแล้ว ให้ทำการซ้อมโดยสกัดปูนงานเดิมออก กว้างไม่น้อยกว่า 0.10 เมตร ทำผิวเดิมให้เข้ารูประ ลักษณะเดิม แล้วงานปูนใหม่ ผิวปูนที่จะงานใหม่จะต้องเรียบเป็นเนื้อเดียวกันกับผิวเดิม

- บัวน้ำหยด การงานปูนได้กันสาด หรือชาบคาก็เป็น ค.ส.ล. ทั้งหมดให้เข้าร่องบัวน้ำหยด กว้างประมาณ 10 มิลลิเมตร ลึกประมาณ 5 มิลลิเมตร ห่างจากขอบด้านนอกโดยรอบ 50 มิลลิเมตร ยกเว้นจะระบุเป็นอย่างอื่นในแบบ

หมายเหตุ การงานปูน ควรหลีกเลี่ยงการงานปูนด้านที่มีแสงแดดแพร่กระจาย ซึ่งจะเพาให้น้ำปูนระเหยแห้งเร็กว่าปกติ เช่น เข้าครัวงานด้านทิศตะวันตก ป้าย工作站ด้านทิศตะวันออก เป็นต้น

3.1.1.6.4 การงานทรายล้าง กรวดล้าง หรือหินล้าง

- ต้องเป็นทราย หรือกรวดที่สะอาดขนาดตามกำหนด

- ปูนซีเมนต์ผสม ซิลิก้าซีเมนต์ เช่น ตราเสือ ตราภูนา

- ความหนาของผิวประมาณ 1 ซ.ม.

ข้อควรระวังในการทำทรายล้าง กรวดล้าง หรือหินล้าง

- ต้องงานผิวให้ได้รับจาก และสะอาดจากสิ่งสกปรกต่างๆ ผนังต้องเรียบเสมอ ไม่มีรอยกะเทาะหรือแตกร้าว จึงทำการงานผิวทรายล้าง กรวดล้าง หรือหินล้าง ตามกรรมวิธีที่อ้าง

- ถ้าผนังกว้างมาก ให้แบ่งทำเป็นส่วนๆ โดยมีไม้แบ่งแนวคันไว้ เนื่อผิวสถาบันแห้งดีแล้ว จึงเอาแนวคันออก
- ผิวน้ำทรายลัง กรวดลัง หรือหินลัง ต้องไม่แตกร้าวหรือโป่งพอง

3.1.2 การบุผิวหนังก่ออิฐ คอนกรีตบล็อก ผนังคอนกรีต

3.1.2.1 กระเบื้อง

- กระเบื้องดินเผาไฟแรงสูง เคลือบผิวและไม่เคลือบผิว
- กระเบื้องดินเผาปรับระดับ
- กระเบื้องเซรามิก
- กระเบื้องไม้สे�ด

3.1.2.1.1 กรรมวิธีในการบุกระเบื้อง

- ต้อง詹บุนทรีย์ยาให้พื้นผิวได้แนวตั้ง จาก ก่อนบุกระเบื้อง (ห้ามใช้วิธีการบุกระเบื้องด้วยการบุนแบบชาลาเป่า)
- ให้ยึดกระเบื้องด้วยการซีเมนต์หรือน้ำปูนเข้มข้น
- กระเบื้องต้องแข็งอยู่ในน้ำสะอาดให้อิ่มตัวก่อน
- การบุกระเบื้องต้องได้แนวสวยงามได้จาก ทำด้วยฝีมือประณีตตลอด

ทั้งผืนให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

- เมื่อบุกระเบื้องแล้ว ต้องทำความสะอาดผิวกระเบื้องทันที อย่าปล่อยทิ้งไว้จนแห้ง

- เว้นแนวรอยต่อระหว่างแผ่นให้เท่ากัน ประมาณ 1-3 ม.m. ยกเว้นรอยต่อผสมสีให้กลมกลืนกับสีกระเบื้อง หรือตามที่กำหนดในแบบรูปและรายการระบุ
- กระเบื้องดินเผาไม่เคลือบ ถ้าแบบรูปและรายการระบุไม่กำหนด การเคลือบผิว ให้เคลือบสารกันตะไคร่น้ำและเชื้อรา

3.1.2.2 การบุหินอ่อน หินแกรนิต หินทราย

3.1.2.2.1 คุณสมบัติทั่วไป

หินอ่อน หินแกรนิต หินทราย ต้องเป็นหินที่มาจากการหล่อกำเนิดเดียวกัน มีพื้น และลายเป็นชนิดเดียวกัน ยกเว้นแบบรูปและรายการระบุกำหนดให้เป็นต่างชนิดกัน

3.1.2.2.2 กรรมวิธีในการติดตั้ง

- การติดตั้งโดยใช้กาวซีเมนต์ประเภทที่ใช้ติดตั้งเพื่อการนี้โดยเฉพาะ หรือปูนทราย ใช้สำหรับการติดตั้งบนผนังที่มีการติดตั้งระดับความสูงไม่เกิน 2.50 เมตร และความกว้างของผนังไม่เกิน 3 เมตร

- การติดตั้งระบบ Dry Process เป็นการติดตั้งที่มีส่วนประกอบในการยึดแผ่นหิน เช่น ตะขอ ยึดซึ่งมีคุณสมบัติไม่เป็นสนิม ตามกรรมวิธีติดตั้งตามหลักวิชาช่างใช้กับผนังภายนอก และผนังภายในที่มีระดับความสูงเกิน 2.50 m. และความกว้างของผนังเกิน 3 m. ผู้รับจ้างต้อง

ทำแบบรูปขยายรายละเอียดขนาดก่อสร้าง (Shop Drawing) แสดงขนาดวิธีและอุปกรณ์ติดตั้งมาเพื่อขออนุมัติก่อนการติดตั้ง

- การติดตั้งรอยต่อต้องชนสนิท และยาแนวกันน้ำซึมเข้าตามแนวรอยต่อให้เรียบร้อย

3.1.3 ผนังคอนกรีตมวลเบา

การติดตั้งคอนกรีตมวลเบา ปูนที่ใช้ก่อและฉาบ ต้องเป็นปูนสำหรับก่อและฉาบ สำหรับคอนกรีตมวลเบาโดยเฉพาะ ห้ามใช้ปูนทรายโดยทั่วไปก่อและฉาบ

3.1.4 ผนังสำเร็จรูป

3.1.4.1 ผนังคอนกรีตเสริมเหล็กสำเร็จรูป (Precast)

- ขั้นส่วนงานหล่อผนังคอนกรีตสำเร็จรูปต้องมีความประณีต เรียบร้อย ถูกต้องตามรูปแบบ สถาปัตยกรรมทั้งรูปร่างและสัดส่วน

- สำหรับผนังคอนกรีตสำเร็จรูปที่ใช้เป็นผนังกันระห่ำภายนอก และภายในอาคารรอยต่อระหว่างแผ่น ต้องยาด้วยวัสดุสำหรับยาแนวโดยเฉพาะ เพื่อป้องกันน้ำซึมเข้ารอยต่อระหว่างแผ่น

- ผนังคอนกรีตสำเร็จรูปต้องติดตั้งโดยช่างผู้ชำนาญโดยเฉพาะ และต้องติดตั้งให้ได้แนวระดับที่เรียบร้อยสวยงามถูกต้องตามรูปแบบ ทั้งแนวอนและแนวตั้ง

- รอยต่อเชื่อมของการติดตั้ง ต้อง潔净 ปิดทับให้เรียบร้อย ไม่ให้เก็บรอยเชื่อมของ การติดตั้ง โดยผู้รับจ้างต้องเปียนแบบ SHOP DRAWING และแบบติดตั้งให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง พิจารณา ก่อนดำเนินการ

3.1.4.2 ผนังกันห้องภายในสำเร็จรูป

ให้ติดตั้งตามกรรมวิธีของผู้ผลิต หรือตามที่ระบุไว้ในแบบรูป และรายการละเอียด

3.1.5 ผนังเบา กันห้องภายในชนิดใช้โครงเครื่่า

- ผนังยิปซัมบอร์ด
- ผนังอคุสติกบอร์ด
- ผนังไม้อัด
- ฯลฯ

ให้ติดตั้งตามกรรมวิธีของผู้ผลิต หรือตามที่ระบุไว้ในแบบรูป และรายการละเอียด

3.1.6 ผนังที่ใช้วัสดุพิเศษที่นอกเหนือจากที่กล่าวเบื้องต้น เช่น Curtain Wall, อลูมิเนียมคอมโพสิต ฯ ให้ผู้รับจ้างเสนอตัวอย่าง รายละเอียดการติดตั้งพร้อมเปียนแบบ SHOP DRAWING ให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณา ก่อนดำเนินการติดตั้ง

3.2 งานผิวพื้น

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงขั้นตอน รายละเอียด การดำเนินงานจัดทำผิวพื้นชนิดต่างๆ

3.2.1 งานหินขัด, หินล้าง, กระดล้าง, ทรายล้าง

3.2.1.1 ข้อปฏิบัติทั่วไป

3.2.1.1.1 ผู้รับจ้างต้องใช้ช่างฝีมือที่มีความสามารถและความชำนาญโดยเฉพาะมาดำเนินการ

3.2.1.1.2 ผู้รับจ้างต้องจัดเตรียมงานล่วงหน้าให้มีระยะเวลาจัดทำที่เหมาะสมระหว่างการจัดทำต้องป้องกันและระมัดระวังไม่ให้เปื้อนพนังหรือส่วนอื่นๆ ของอาคาร รวมทั้งการป้องกันมิให้ร่างระบายน้ำต่างๆ อุดตัน

3.2.1.1.3 ผู้รับจ้างต้องจัดทำแผ่นด้าอย่างหินขัด หินล้าง ตามรายละเอียดที่สถาปนิก ผู้ออกแบบกำหนดมาให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณา เมื่อเห็นชอบแล้วจึงจะดำเนินการจัดทำในสถานที่ก่อสร้างต่อไปได้ ขนาดของด้าอย่าง ต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร หรือไม่น้อยกว่า 15×15 เซนติเมตร และระบุรายละเอียดของส่วนผสมไว้

3.2.1.1.4 กรณีที่หินขัด หินล้าง ที่ทำเสร็จแล้วมีรอยด่าง แตกร้าวหรือเม็ดหินกระจายด้วยไม่สม่ำเสมอ กัน ผู้รับจ้างต้องแก้ไขโดยสกัดออกแล้วทำใหม่ทั้งช่อง ค่าใช้จ่ายและเวลาที่เพิ่มขึ้นเป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

3.2.1.2 วัสดุ

3.2.1.2.1 หิน ให้ใช้ชนิด ขนาด และส่วนผสมตามที่กำหนดให้เฉพาะแห่งตามแบบรูปแบบรายการละเอียดที่ใช้ต้องสะอาดปราศจากเศษดิน ฝุ่น หรือวัสดุชนิดอื่นเจือปน ในกรณีที่พื้นหินขัดแบบรูป และรายการละเอียดไม่ได้กำหนดไว้ ให้ใช้หินเกล็ดเบอร์ 3

3.2.1.2.2 สีผสม ใช้สีฟุ่นสำหรับผสมกับปูนซีเมนต์โดยเฉพาะ ส่วนความอ่อนแก่ของสีเป็นไปตามที่สถาปนิกผู้ออกแบบกำหนด

3.2.1.2.3 น้ำที่ผสมต้องใสสะอาดปราศจากน้ำมัน กรด ด่าง และสิ่งสกปรกเจือปน

3.2.1.2.4 เส้นแบ่งหินขัด ให้ใช้ชนิด ขนาดตามแบบรูปละเอียดกรณีที่มิได้ระบุไว้ ให้ใช้เส้นทองเหลืองขนาด 4 ม.m. แบ่งหินขัดไม่เกิน 4 ตารางเมตร ผู้รับจ้างต้องนำเสนอแบบรูปรายละเอียดขณะก่อสร้าง (Shop Drawing) ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณา ก่อนดำเนินการ

3.2.1.2.5 เส้นแบ่งหินล้าง ให้ใช้ชนิด ขนาด และผังตามที่กำหนดให้เฉพาะแห่ง กรณีที่ไม่ได้ระบุไว้ ให้เว้นร่องกว้าง และลึกเท่ากับ 10×10 มิลลิเมตร โดยใช้ไม้ระแนงเป็นเส้นแบ่ง ผู้รับจ้างต้องนำเสนอแบบรูปรายละเอียดขณะก่อสร้าง (Shop Drawing) ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณา ก่อนดำเนินการ

3.2.1.3 หินขัดกับที่

3.2.1.3.1 การติดตั้งเส้นแบ่งแนวทินขัด ให้ติดตั้งตามแบบรูปและรายการละเอียด การต่อเส้นแบ่งให้ต่อชนกัน ณ ที่จุดตัดระหว่างเส้นวางกับเส้นนอน ต้องต่อชนกันอย่างประณีต เว้นแต่ แบบระบุเป็นอย่างอื่น เช่น การเชื่อมต่อต้องเชื่อมให้เรียบร้อย ระดับของเส้นแบ่งทินขัดต้องเท่ากันระดับ ของผิวทินขัด

3.2.1.3.2 การเตรียมผิวพื้นผู้รับจ้างต้องเทปูนทรายรองพื้นบนผิวพื้นที่จะทำหินขัด โดยใช้ล้วนผสมปูน 1 ส่วน ต่อทราย 3 ส่วน ขนาดที่ปูนทรายรองพื้นเริ่มแข็งด้าว ให้ขัดบนผิวน้ำให้เป็นร่องทั้งตามแนววางและแนวนอน

3.2.1.3.3 หินเกลิดกับปูนซีเมนต์ขาวและน้ำจะต้องเหมาะสมกัน เมื่อขัดผิวแล้วหินเกลิดจะต้องอยู่ชิดกันมากที่สุดและスマ่เสมอ กันทั่วทั้งพื้นในกรณีที่กำหนดให้ใช้มีดทินหอยลายขนาดชนิด ผสมกัน ผู้รับจ้างต้องผสมหินเกลิด แต่ละขนาดและชนิดให้คลุกเคล้าและกระจายอย่างสม่ำเสมอ

ภาชนะที่ใช้ผสมต้องไม่มีรูร้าว สะอาดปราศจากสิ่งสกปรก และสนิม เจือปน

การผสมให้ดูง่ายส่วนผสมให้คงที่และกะปริมาณให้เพียงพอสำหรับเทเดิม ของแบ่งและใช้ให้หมดภายใน 30 นาที ห้ามเทหยดลงกลางช่องแบ่งโดยเด็ดขาด เพราะอาจทำให้เกิด รอยต่อจนทำให้ด่างได้ง่าย ห้ามน้ำหินฟุ้นหรือวัสดุอื่นนอกจากกำหนดให้มาเจือปนโดยเด็ดขาด

หินขัดที่เทเสร็จใหม่ๆ ต้องปล่อยให้แข็งตัวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกัน การแตกกร้าวเมื่อขัดผิวน้ำครั้งแรกจนเห็นมีดทินเดิมขนาดและได้ระดับแล้ว ให้ใช้ปูนซีเมนต์ขาวผสมสี เหมือนกับเนื้อหินขัดป้าค้อดูรู แต่งผิวน้ำอีกครั้ง ปล่อยทิ้งไว้ให้ปูนซีเมนต์แข็งด้าวไม่น้อยกว่า 3 วัน แล้ว จึงขัดตอกแต่งผิวน้ำและลงชี้ฟังขัดมัน ห้ามใช้น้ำมันพืชโดยเด็ดขาด หินขัดที่ทำเรียบร้อยแล้วต้องเรียน เป็นมันๆ ได้ระดับ มีดทินกระจายอย่างสม่ำเสมอ สีไม่ต่าง ไม่มีวัสดุอื่นนอกจากที่กำหนดไว้เจือปน ผิวน้ำไม่แตกลายงา กะเทาะ หรือแตกกร้าว

3.2.1.4 หินขัดสำเร็จรูป

3.2.1.4.1 การเตรียมผิวพื้น ให้ปฏิบัติตามอย่างเดียวกับการเตรียมผิวเพื่อทำพื้นหินขัดกับที่ ผู้รับจ้างต้องตั้งและถ่ายระดับโดยใช้เส้นเอ็น สายยาง พร้อมจัดแนวแผ่นหินขัดและหาแนว จุดเริ่มต้นการปู ก่อนทำการติดตั้งให้ผู้รับจ้างเสนอ แบบรูปขยายรายละเอียดขนาดก่อสร้าง (Shop Drawing) รูปแบบการปู ต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง

3.2.1.4.2 ให้เทปูนทรายเติมพื้นที่ส่วนที่จะปูแผ่นหินขัด การปูแผ่นหินขัดให้ปูบน ผิวชนิดที่ปูนทรายยังไม่แห้ง (แบบเปียก)

3.2.1.4.3 เมื่อปูเสร็จให้ทิ้งไว้ 1 วันก่อนทำความสะอาด แล้วจึงใช้ซีเมนต์ขาวปิด หน้าให้ทั่วและทิ้งไว้ 2 วัน จึงเริ่มขัดทราย ส่วนใดที่ไม่เรียบร้อยให้ใช้ซีเมนต์ขาวปิดหน้าทิ้งไว้อีก 1 วัน จึงจะเริ่มขัดรายละเอียดจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ทิ้งให้แห้งประมาณ 3 วัน ก่อนลงชี้ฟังขัดมัน (ห้ามใช้น้ำมันพืช) และขัดเงาด้วยเครื่องแปรปั้น

3.2.1.5.1 ให้ปฏิบัติท่านองเดียวกับการทำพื้น ในกรณีที่พื้นที่ใหญ่ๆ หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุไว้ ต้องติดตั้งไม้แนวแบ่งพื้นที่ เพื่อให้การทำงานสะดวกยิ่งขึ้น โดยใช้ไม้แนวหน้าตัดรูปสี่เหลี่ยมคงที่ขนาดกว้างประมาณ ๑๘๐ มม. ส่วน ๑๗๐ มม. และหนา ๑๕ มม. เพราะจะง่ายเวลาจั่งไม้แนวออกและป้องกันการแตกกร้าวของพื้นและเพื่อจัดแบ่งพื้นที่ทำงานให้เหมาะสมกับเวลาและกำลังคน ผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จใน ๔ ชั่วโมง ในแต่ละผืน นับจากเริ่มผสมวัสดุจนกระทั่งล้างผิวเสร็จ เพื่อไม่ให้น้ำปูนที่ผิวน้ำแข็งตัวจะล้างผิวได้ยาก (ปูนซีเมนต์เริ่มก่อตัวเมื่อเลย ๔ ชั่วโมง)

3.2.1.5.2 กรณีแบบรูปกำหนดให้ผังเส้นทองเหลือง หรือ P.V.C. ให้แบบรูปรายละเอียดขณะก่อสร้าง (SHOP DRAWING) เสนอ รูปแบบ การวางเส้นทองเหลือง หรือ P.V.C. เสนอด้วยคณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นชอบก่อนดำเนินการ

3.2.2 งานปูกระเบื้องยางแผ่น

3.2.2.1 การเตรียมผิวพื้น

ต้องทำความสะอาด ผิวพื้นคอนกรีตให้ปราศจากฝุ่นผง คราบน้ำมันและสกัดเชช ปูนทรายที่เกาะแข็งอยู่ออกไปให้หมด ล้างทำความสะอาดด้วยน้ำ แล้วทาด้วยน้ำปูนข้นๆ ก่อนน้ำปูนแห้ง ให้เก็บปูนทรายรองพื้นอัตราส่วนปูนซีเมนต์ ๑ ส่วนต่อทรายทราย ๓ ส่วน ปรับให้ระดับที่ระดับในแบบรูป และรายการละเอียด โดยลดระดับเพื่อความหนาของกระเบื้องยาง แต่งผิวพื้นปูนทรายให้เรียบ แล้วขัดมัน ผิวให้เรียบร้อย โดยเฉพาะตามมุมพื้นและขอบต่างๆ ต้องไม่เป็นคลื่นเป็นแองไดๆ หักสิ้น ทึ่งให้พื้นแห้งสนิท ทำความสะอาดให้เรียบร้อยและได้รับการตรวจพิจารณาจากผู้ควบคุมงานแล้ว จึงจะทำการปูกระเบื้องยางได้

3.2.2.2 การดำเนินงาน

3.2.2.2.1 การที่ใช้ยึดกระเบื้องยาง ให้ใช้กาวประเภท Polyvinyl Acetate (กาวขาว)

3.2.2.2.2 การปูกระเบื้องยางต้องใช้ช่างที่มีฝีมือประณีต และมีประสบการณ์มาดำเนินการ แนวรอยต่อต่างๆ ต้องตรงกันตลอด พื้นที่ที่ทำการปูกระเบื้องยางเสร็จแล้วต้องบดทับด้วยลูกกลิ้ง ซึ่งมีน้ำหนักประมาณ ๕๐ กิโลกรัม บดทับทันทีหลังจากปูเสร็จใหม่ๆ

3.2.2.2.3 ถ้าจำเป็นต้องทำความสะอาดทันทีหลังจากปูเสร็จใหม่ๆ ให้ใช้ผ้าชุบน้ำสบู่บิดให้แห้งเช็ด ส่วนรอยการเปื้อนให้ใช้ผ้าชุบน้ำมันกัดผสมน้ำเช็ดออกอย่างประณีต

3.2.2.2.4 ต้องปล่อยให้มีการระบายอากาศที่ดีและมีการป้องกันการพองตัวหรือหลุดร่อน หากเกิดการพองตัวหรือหลุดร่อน ผู้รับจ้างต้องรื้อทั้งหมดและทำการปูใหม่ให้เรียบร้อย ค่าใช้จ่ายและเวลาที่เพิ่มขึ้นผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบ

3.2.2.2.5 การทำความสะอาดและเคลือบผิว หลังจากปูแล้ว ๗ วัน ต้องทำความสะอาดเช็ดด้วยผ้าชุบน้ำสบู่ และเคลือบผิวด้วยไข่ผงขัดมันชนิดน้ำ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตกระเบื้องยางอย่างน้อย ๒ เที่ยว

3.2.3 งานปูกระเบื้องยางชนิดม้วน

3.2.3.1 การเตรียมผิวพื้น, การดำเนินงาน และการทำความสะอาด, เคลือบผิว ให้ปฏิบัติทำงานเดียวกับการปูกระเบื้องยางชนิดแผ่น

3.2.3.2 กรณีแบบรูปและรายการจะอธิบายไว้ได้กำหนดรายละเอียดการปูต่อชั้น ผู้รับจ้างต้องปูต่อชั้นด้วยกรรมวิธีเชื่อมร้อนด้วยเส้นเชื่อม (WELDING ROD) ห้ามปูต่อชั้นเหมือนกระเบื้องยางแผ่นทั่วไปเด็ดขาด

3.2.4 งานผิวปูนทรายขัดมัน, ขัดหยาบ

3.2.4.1 งานผิวปูนทรายขัดมัน ดำเนินการทำความสะอาดพื้นคอนกรีตเสริมเหล็ก แล้วเทปูนทรายรองพื้นอัตราส่วนปูนซีเมนต์ 1 ส่วนต่อทรายหยาบร้อน 3 ส่วนให้ได้ระดับตามที่ระบุให้แบบรูปและรายการจะอธิบายแต่งผิวพื้นปูนทรายให้เรียบ รอยผงปูนซีเมนต์ให้ทวีถึงแล้วขัดผิวมันให้เรียบร้อยโดยเฉพาะตามมุมพื้น และขอบต่างๆ พื้นผิวขัดมันเมื่อทำเสร็จแล้วต้องไม่เป็นคลื่นเป็นแองหรือพองตัวใหญ่ ทึบสิ้น แล้วทำการบ่มเป็นเวลา 7 วัน

3.2.4.2 งานผิวปูนทรายขัดหยาบ เมื่อผู้รับจ้างเทคอนกรีตปรับแต่งผิวน้ำให้เรียบตีแล้วขະะที่คอนกรีตหมดๆ อยู่ให้ขัดแต่งด้วยเกรียงไม้ให้เรียบร้อยไม่เป็นแอง ไม่เป็นคลื่น แล้วจึงทำการบ่มผิวน้ำคอนกรีตตามที่กำหนด

3.2.5 งานปูกระเบื้องเคลือบ หรือกระเบื้องเซรามิก

3.2.5.1 การเตรียมผิวพื้น

ผิวพื้นคอนกรีตต้องทำความสะอาดให้ปราศจากฝุ่นผล คราบน้ำมันและสกัดเศษปูนทรายที่เกาะแข็งอยู่ออกให้หมดล้างทำความสะอาดด้วยน้ำ แล้วทาด้วยน้ำปูนข้นๆ

3.2.5.2 การดำเนินงาน

ก่อนนำปูนแห้งให้เทพื้นปูนทรายอัตราส่วนปูนซีเมนต์ 1 ส่วน ต่อทรายหยาบ 3 ส่วน ปรับผิวให้มีความเรียบลื่นไปยังจุดระนาบน้ำแต่งผิวให้เรียบแล้วขูดให้เป็นรอยหยาบ ทึบไว้ให้แข็งตัวแล้วทำการปูกระเบื้องโดยใช้ปูนสำหรับปูกระเบื้อง หรือ การซีเมนต์เป็นตัวยึด กระเบื้องที่ใช้ต้องแข็งน้ำให้อิ่มตัวเสียก่อนจัดวางแผ่นให้ปูให้พอดีตามความเห็นชอบของผู้ควบคุมงาน กดและเคาะแผ่นกระเบื้องให้สนิท โดยไม่ให้มีพร่องอากาศ จัดแต่งแนวให้ตรงกันทุกด้าน ขอบมุมต่างๆ ต้องลงมุมกระเบื้อง 45 องศา หรือตามที่ผู้ควบคุมงานเห็นชอบแล้วประกับกันได้แน่นหนาเรียบร้อย ทึบไว้แห้งโดยไม่ให้ไดรับน้ำหนักเป็นเวลา 48 ชั่วโมง จึงสามารถยึดติดด้วยปูนซีเมนต์ขาวผสมสีกลมกลืนกับสีกระเบื้องจากนั้นทำความสะอาดให้ปราศจากคราบปูน หรือรอยสกปรกต่างๆ ทึบไว้ให้แห้งสนิท จึงลงชี้ฟังขัดให้ทั่วผิวย่างน้อย 1 ครั้ง กรณีแบบรูปและรายการจะอธิบายกำหนดสียาแนวให้ผู้รับจ้างดำเนินการตามแบบรูปและรายการจะอธิบาย

3.2.5.3 รายละเอียดวัสดุ

กำหนดให้ใช้กระเบื้องเกรต A สีตามระบุในแบบรูปและรายการละเอียด กรณีที่ไม่ได้ระบุผู้รับจ้างต้องจัดส่งตัวอย่างให้คณะกรรมการตรวจสอบอนุมัติก่อนทำการติดตั้ง

3.2.6 พื้นปูหินอ่อน, หินแกรนิต,ฯลฯ

ให้ดูรายละเอียดในแบบรูปถ่ายรายการละเอียด ผู้รับจ้างต้องจัดส่งตัวอย่าง, แบบรูป ขยายรายละเอียดขณะก่อสร้าง (Shop Drawing) รายละเอียดการปู, การเข้ามุม, การจัดวางรูปแบบการปูเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างก่อนดำเนินการ

3.3 งานฝ้าเพดาน

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดอุปกรณ์และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับฝ้าเพดาน ยกเว้นส่วนที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

3.3.1 ข้อปฏิบัติทั่วไป

3.3.1.1 ผู้รับจ้างต้องทำการตรวจสอบแบบรูปและรายการละเอียดซึ่งเกี่ยวข้องกับงานฝ้าเพดาน เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ ระบบสุขาภิบาล และระบบอื่นๆ เพื่อเตรียมโครงสร้างในการยึดฝ้าและระบบที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการประสานงานของระบบต่างๆ ให้เหมาะสม เรียนร้อยและแข็งแรง

3.3.1.2 ฝ้าเพดานภายใต้อาคารต้องทำซองเปิดปิดได้อย่างน้อย 1 แห่ง มีขนาดซองกว้างพอที่คนจะเข้าไปได้ ตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ หรือผู้ควบคุมงานจะกำหนดให้ขณะทำการก่อร้าง ยกเว้นฝ้าเพดานที่ก่อตั้งเข้าออกได้

3.3.1.3 ตำแหน่งฝ้าเพดานที่ต้องเปิดเพื่อการดูแลรักษางานระบบต่างๆ หากไม่มีซองกว้างพอที่จะให้คนเข้าไปได้ ให้ยึดเพดานด้วยวัสดุ อุปกรณ์ ที่สามารถถอดฝ้าออกได้สะดวกและเรียนร้อยสวยงาม

3.3.1.4 ระดับฝ้าเพดานและซองแสงอาจเปลี่ยนแปลงระดับความสูงค่า เพื่อให้เหมาะสมกับประโยชน์ต่อการใช้สอยและความเรียบร้อยมากที่สุด ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง

3.3.1.5 ให้ผู้รับจ้างจัดเตรียมตัวอย่างโครงคร่าวและฝ้าเพดานตามที่ระบุในแบบรูปและรายการละเอียด รายการให้คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณา ก่อนทำการติดตั้ง

3.3.2 โครงคร่าวฝ้าเพดาน

3.3.2.1 โครงคร่าวไม้ หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้กำหนด ให้ใช้ไม้เนื้อแข็งขนาด $1\frac{1}{2}'' \times 3''$ ตีเป็นตารางขนาดเกิน 0.60×0.60 เมตรยึดแขวนให้มั่นคงแข็งแรง ทางด้านน้ำยา กันปลวก

3.3.2.2 โครงคร่าวโลหะแบบ T-Bar ในส่วนที่ระบุให้ใช้คร่าวฝ้าเพดานแบบ T-Bar ขนาดของซองฝ้าเพดานตามที่ระบุในแบบรูป และรายการละเอียด การเชื่อมต่อ การชนวน การชนวนทั้งเรียนร้อยและให้แบ่งแนวให้เหมาะสมสวยงามตามลักษณะของห้อง ยึดโดยด้วยลวดและชุดสนปริงปรับระดับ

ตามชนิดและขนาดมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิต ห่างกันทุกระยะไม่เกิน 1.20 เมตร ฝ้าเพดานที่อยู่ภายนอกต้องมี Clip Lock ป้องกัน แผ่นเมยอ ฝ้าส่วนที่มีดวงโคมหรืองานระบบอื่นๆ โผล่ทะลุฝ้า ต้องจัดวางตำแหน่งของดวงโคมหรืองานระบบอื่นๆ ให้เข้ากับแนวของโครงคร่าว ในกรณีที่แบบไม่ระบุให้ใช้โครงคร่าวโลหะชุบสังกะสี หนาไม่ต่ำกว่า 0.35 ม.ม.หน้าโครงเคลือบด้วย EPOXY PRIMER และ POLYESTER สีขาวด้าน การจัดแนวโครงคร่าว T-Bar ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้างก่อนทำการติดตั้งอาคารซึ่งมีพื้นที่ของฝ้าที่ใช้คร่าวฝ้าเพดานแบบ T-Bar ไม่น้อยกว่า 500 ตารางเมตร (หรือตามที่คณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นสมควร) ผู้รับจ้างต้องส่งแบบรูปข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง (Shop Drawing) ของฝ้าเพดาน ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณา ก่อนทำการติดตั้ง

3.3.2.3 โครงคร่าวโลหะแบบตีฝ้าปิด ให้เลือกใช้โครงคร่าวชนิดนี้ตามที่ระบุในแบบรูปและรายการละเอียด และตามประเภทการใช้งาน หากไม่ได้กำหนดเป็นอย่างอื่น ให้ใช้โครงคร่าวเหล็กชุบสังกะสีระบบ C-Line ความหนาไม่ต่ำกว่า เบอร์ 24 มีดโครงคร่าวด้วยลวด และชุดสปริงปรับระดับ ตามชนิด และขนาดมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิต หรือแขวนด้วยวัสดุโครงคร่าวห่างกันทุกระยะไม่เกิน 1.20 เมตร ส่วนที่มีดวงโคมหรืองานระบบอื่นๆ โผล่ทะลุฝ้าให้เว้นช่องตามขนาดที่เหมาะสม การยึดแขวนก่อตั้งดวงโคมเป็นไปตามกรรมวิธีของระบบไฟฟ้า อุปกรณ์ทั้งหมดทั้งการติดตั้ง ให้ปฏิบัติตามกรรมวิธีและขั้นตอนการติดตั้งของบริษัทผู้ผลิต โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้าง

3.3.2.4 วัสดุฝ้า

3.3.2.4.1 ฝ้า ยิปซัมบอร์ด ชนิดของยิปซัมบอร์ดตามที่ระบุในแบบรูปและรายการละเอียด หากไม่ได้กำหนดไว้ให้ฝ้าภายนอกอาคารและภายในห้องน้ำให้ใช้ยิปซัมบอร์ดชนิดกันความชื้นฝ้าฉาบปูดรอยต่อให้ใช้ แผ่นยิปซัมชนิดขอบลาด 4 ด้านปูดรอยต่อด้วยผ้าเทป และปูนยิปซัม ตามกรรมวิธีของบริษัทผู้ผลิตรอยต่อของ แผ่นยิปซัมต้องเรียบสนิทไม่เป็นคลื่นลอน ความหนาของ แผ่นยิปซัมตามที่ระบุในแบบ หากไม่ได้กำหนดให้ใช้ความหนา 9 ม.ม.

3.3.2.4.2 ฝ้าแผ่นไฟเบอร์ซีเมนต์ ความหนาตามที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายการละเอียดหากไม่ได้กำหนดให้ใช้ความหนา 6 ม.ม.

3.3.2.4.3 แผ่นฝ้าคุณภาพเสียง (Acoustic Board) ชนิดความหนาและการติดตั้งตามที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด ผู้รับจ้างต้องจัดหาวัสดุตัวอย่างของแผ่นฝ้าคุณภาพเสียงและอุปกรณ์การยึดแผ่นรวมถึงโครงคร่าวมาให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจสอบพิจารณาและอนุมัติก่อนที่จะนำไปใช้งาน

3.3.2.4.4 แผ่นฝ้าอลูมิเนียม (Aluminum Ceiling) ชนิดของวัสดุแบบรูปขนาดและรายละเอียดอื่นๆ เป็นไปตามข้อกำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด ในกรณีที่กำหนดให้เคลือบสี ของวัสดุต้องเคลือบจากโรงงานผู้ผลิต การติดตั้งให้ปฏิบัติตามกรรมวิธีและขั้นตอนการติดตั้งของบริษัทผู้ผลิต ผู้รับจ้างต้องจัดหาวัสดุตัวอย่างของแผ่นฝ้าอลูมิเนียม และอุปกรณ์การยึดแผ่นรวมถึงโครงคร่าว มาให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจสอบพิจารณาและอนุมัติก่อนที่จะนำไปใช้งาน

3.4 งานหลังคา

ขอบเขต

ในงานนี้กล่าวถึง ขั้นตอนการก่อสร้างหลังคา รางน้ำ และส่วนประกอบ ถ้าแบบรูปและรายการละเอียดไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ปฏิบัติตามกรมวิธีในรายการนี้

3.4.1 การมุงหลังคา

3.4.1.1 กระเบื้องไฟเบอร์ซีเมนต์แผ่นลอนชนิดต่างๆ ให้มุ่งช้อนกันไม่ต่ำกว่า 0.20 ม. บนลอนจะต้องยึดด้วยตะปูเกลียวaban สังกะสี หรือสลักเกลียวaban สังกะสีมาตรฐาน (ยกเว้นแบบรูป และรายการละเอียดระบุไว้เป็นอย่างอื่น) ที่ผลิตขึ้นสำหรับมุ่งกระเบื้องชนิดนี้โดยเฉพาะ แผ่นละ 2 จุด ห้ามมุ่งด้วยข้อยึดโดยเด็ดขาด ตะปูเกลียว หรือสลักเกลียวที่ยึดกระเบื้องต้องมีความยาวที่เหมาะสมไม่ลับหรือยาวจนเกินไปการขันตะปูยึดกระเบื้องต้องไม่แน่นจนเกินไป เพื่อให้กระเบื้องขยับตัวได้เลิกน้อยเมื่อได้รับความร้อนจากแสงแดด

กระเบื้องที่มุ่งช้อนกันต้องตัดด้วยมุ่งเลือยหรือเครื่องมืออย่างคอม การมุงกระเบื้องในระดับแนวเดียวกันให้ล่อนกว่าของกระเบื้องด้านข้างครอบบนหงายตามทิศทางที่ฝนสาด เพื่อป้องกันลมพัดเอาผ้าฝันย้อนเข้ามาตามแนวรอยต่อระหว่างกระเบื้องด้านข้าง ครอบสันกระเบื้อง และตะเพียงสันให้ใช้ครอบมาตรฐานที่เหมาะสมกับความลาดชันของหลังคานั้นๆ

การมุงกระเบื้องหลังคาลอนสุดท้ายของกระเบื้องแผ่นริมสุดด้านข้างต้องเป็นล่อนกว่าเพื่อป้องกันฝนสาดกระเบื้องชายคา และปลายกระเบื้องต้องยืนจากrim นอกเชิงชายไม่น้อยกว่า 0.20 ม.

ในการนี้ที่หลังคาชนกับกำแพงให้หล่อคอนกรีตเสริมเหล็กยื่นคลุมกระเบื้องจนน้ำฝนไม่อาจไหลย้อนเกิดรั่วซึมได้ถ้าชนกับผนังไม่ใช้แผ่นเหล็กอับสังกะสี หนา 0.60 มิลลิเมตร (เบอร์ 24) สอดได้ผนัง ยืนปิดลอนกระเบื้องให้เรียบร้อย (ยกเว้นแบบรูปและรายการละเอียดระบุไว้เป็นอย่างอื่น)

3.4.1.2 กระเบื้องคอนกรีต

ให้ติดตั้งตามมาตรฐานและกรมวิธีของบริษัทผู้ผลิต อุปกรณ์หลังคาต่างๆ เช่น อุปกรณ์ยึดแผ่นกระเบื้อง แผ่นปิดเชิงชาย ฯลฯ ให้ใช้ผลิตภัณฑ์เดียวกับกระเบื้องมุ่งหลังคา โดยต้องจัดระยะระแนง ที่แตกต่างกันตามบริเวณเชิงชาย แฉวอื่นๆ ในผืนหลังคาและแตกต่างกันตามสันหลังคาให้ถูกต้องตามประเภทของกระเบื้องแต่ละชนิด

กระเบื้องส่วนที่จำเป็นต้องตัด ให้ตัดอย่างประณีต ไม่บีบหรือแตกหัก ครอบหลังคาประเภทต่างๆ ให้ใช้ผลิตภัณฑ์เดียวกับกระเบื้องมุ่งหลังคา ห้ามใช้วิธีการปันปุนปิดทับสันหลังคา การติดตั้งครอบสันหรือตะเพียง ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของผู้ผลิตอย่างเคร่งครัด

ในบริเวณที่เป็นจุดต่อในผืนหลังคา เช่น บริเวณปันปุนและตะเพียงบริเวณสันหลังคาชนหัวตะเม่ร่างน้ำ บริเวณตะเพียงสันชนปีกคล. เป็นต้น ต้องป้องกันการร้าวซึมตามมาตรฐาน และกรมวิธีของบริษัทผู้ผลิต ห้ามใช้วิธีการบารอยต่อในบริเวณตั้งกล่าวด้วยปุนทรายเพียงอย่างเดียว

ให้แต่งสีบริเวณที่เป็นรอยตัดกระเบื้องจะเนื่องจากน้ำที่มีความเข้มข้นสูง ตามแนวบูนได้ครอบหรือบริเวณที่ยาบูนทราย เป็นต้น โดยเลือกใช้สีเดียวกับกระเบื้องท้าให้กลมกลืนกัน ในกรณีกระเบื้องหรือครอบหลังคา เป็นสีเดียวกัน ให้ทำความสะอาดตามความเหมาะสม ห้ามใช้สีทาทับบนกระเบื้องหรือครอบหลังคาที่เหลืองด้วยเด็กขาด

3.4.1.3 หลังคาเหล็กเคลือบเรซลอน

แผ่นหลังคาทำด้วยแผ่นเหล็กกล้าที่มีความแข็งแกร่งสูง (Hi-Tensile Steel)

การติดตั้งให้เป็นไปตามมาตรฐานและกรรมวิธีของบริษัทผู้ผลิต โดยแผ่นหลังคา ต้องมีความยาวต่อเนื่องตลอดทั้งแผ่น ห้ามมุงโดยการต่อแผ่นอุปกรณ์ประกอบและการยึดแผ่นหลังคา จะต้องเป็นผลิตภัณฑ์เดียวกับแผ่นหลังคา ระบบการติดตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดในแบบรูป และรายการละเอียด กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างจะเป็นผู้กำหนดให้

ให้ผู้รับจ้างเสนอตัวอย่าง รายละเอียด วิธีการติดตั้ง พัฒนาแบบรูปประยุกต์ ออกแบบ ก่อสร้าง (Shop Drawing) ของผลิตภัณฑ์ที่ขอใช้ ต่อคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณาเห็นชอบ ก่อนจึงจะนำไปติดตั้งได้

3.4.1.4 หลังคาชนิดอื่นๆ ให้ปฏิบัติตามแบบรูป และรายการละเอียดซึ่งระบุไว้เฉพาะงานนั้นๆ

3.4.2 รางน้ำ

ในการต้องการทำรางน้ำตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง แต่ไม่มีรายการละเอียดให้ทำรางน้ำนั้น โดยมีขนาดใหญ่พอที่จะรับปริมาณน้ำฝนได้ตามขนาดของหลังคา วัสดุที่ใช้ทำ รางน้ำเป็นแผ่นเหล็กอาน สังกะสีขนาดไม่นางกว่า 0.60 มิลลิเมตร (เบอร์ 24) หรือเหล็กกล้าไร้สนิม (Stainless Steel) ขนาดไม่นางกว่า 0.50 มิลลิเมตร (เบอร์ 26) หรือแผ่นอลูมิเนียมขนาดไม่นางกว่า 0.025 นิ้ว การต่อระหว่างแผ่นให้ป้องกันการรั่วซึมตามหลักวิชาช่าง ความลาดของรางน้ำ ประมาณ 1 : 200 ลดลงสู่ท่อระบายน้ำ เหล็กยึดรางน้ำต้องแข็งแรง ระยะห่างตามความเหมาะสม ถ้าเป็นรางน้ำชนิดติดลอย ตัวเหล็กยึดต้องเป็นเหล็กอานสังกะสีด้วย รางน้ำที่มีความยาวเกิน 18.00 ม. ขึ้นไป ให้จัดทำรอยต่อป้องกันการยืดหดของรางน้ำอันเนื่องจากอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงด้วย การจัดทำรอยต่อที่ควรจัดทำบริเวณที่สูงสุดของรางน้ำ

กรณีที่ใช้รางน้ำสำเร็จรูป P.V.C. หรือวัสดุอื่นๆ ให้ปฏิบัติตามวิธีการของผู้ผลิต กรณีที่เป็นรางน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กให้ผสมน้ำยาทึบชื้นและฉาบปูนขัดมันภายในให้เรียบร้อย (หรือระบุผิดตามแบบ)

3.4.3 ตะเภา

วัสดุที่ใช้ทำตะเภาเป็นแผ่นเหล็กกล้าไร้สนิม (Stainless Steel) ขนาดไม่นางกว่า 0.50 มิลลิเมตร (เบอร์ 26) พับขึ้นตามรูปที่กำหนด หรือใช้ตะเภา สำเร็จรูปผลิตภัณฑ์เดียวกับกระเบื้อง นุ่งหลังคาพร้อมติดตั้งตามมาตรฐานและกรรมวิธีของผู้ผลิต

ลักษณะของตะแกรงพับขึ้นรูปเง็นนั้น ต้องพับขึ้นรูปในลักษณะที่มีร่องรางน้ำเป็นรูปตัวยู หรือตัววี โดยขนาดของร่องรางและความกว้างของปีกรางที่สอดได้แผ่นกระเบื้องต้องมีขนาดใหญ่พอที่จะแข็งแรง

การติดตั้งตะแกรงให้สอดได้แผ่นกระเบื้อง การต่อระหว่างตะแกรงให้วางหอนบนทับท่อน ล่าง ช้อนหันกันไม่น้อยกว่า 0.30 เมตร พร้อมยึดตะแกรงที่บริเวณปลายขอบปีกรางทั้งสองข้างให้ติดกับโครงสร้างหลังคาด้วยตะบู/ตะปูเกลียว/หมุดย้ำหรือลวดเหล็กอ่อนสังกะสีเบอร์ 18 ห้ามตอก หรือเจาะรู บริเวณร่องตะแกรงหรือการทำรอยย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นเหตุให้ตะแกรงเกิดการร้าวซึมโดยเด็ดขาด

3.4.4 ช่องระบายน้ำร้อนและอากาศ

กรณีแบบรูปและรายการละเอียดกำหนดให้ทำช่องระบายน้ำร้อนและอากาศใต้หลังคา ภายในต้องกรุดด้วยลวดตาข่ายเหล็กอ่อนสังกะสีชนิดดาดฟูหรือมุงลวดอลูมิเนียม (ยกเว้น ในแบบรูประบุไว้เป็นอย่างอื่น) เพื่อป้องกันนก, ตั้งดาว ฯลฯ เข้าอาศัยอยู่ในช่องหลังคา

3.4.5 หลังคาส่วนที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก

ให้พสมน้ำยา กันซึมในคอนกรีตก่อน และผิวตอนบนหากไม่ได้ระบุไว้ให้ทำผิวขัดมันที่มีความอึดอัดประมาณ 1 : 200 ลงสู่ช่องระบายน้ำตามที่กำหนดไว้ โดยที่ผิวต้องไม่เป็นลูกคลื่น หรือเป็นแม่น้ำ เมื่อทำเสร็จแล้วให้ทดสอบด้วยการราดน้ำ และต้องไม่มีน้ำซึบบนหลังคาโดยเด็ดขาด หากพบว่ามีน้ำซึบให้แก้ไขทันทีท่อน้ำฝน ให้ทำความสะอาดแบบรูป กรณีไม่มีระบุในแบบรูปให้ติดตั้งท่อ P.V.C. ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 นิ้ว พร้อมครอบฝาตะแกรงกรองเศษขยะ (Roof Drain) ต่อห่อลงถึงพื้นดิน จำนวนจุดตามความเหมาะสม ที่จะกำหนดให้ขึ้นตามก่อสร้าง

สำหรับหลังคาและรั้วน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก หากตรวจสอบว่ามีรอยร้าวซึมให้ผู้รับจ้างทำระบบกันซึมให้ถูกต้องตามหลักวิชาช่าง

3.5 งานประดู หน้าต่าง และช่องแสง

ขอนเขต

ในงานนี้ จะกล่าวถึงประดู หน้าต่าง ช่องแสง รวมถึง วัสดุ อุปกรณ์ การติดตั้ง และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5.1 ข้อกำหนดทั่วไป

3.5.1.1 ผู้รับจ้างต้องตรวจสอบแบบรูปและรายการละเอียด และวัดช่องที่จะติดตั้งประดู-หน้าต่าง และช่องแสงจากสถานที่ก่อสร้างจริง ก่อนลงมือปฏิบัติงาน พร้อมทั้งส่งตัวอย่างวัสดุที่จะใช้งาน ให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณาอนุมัติ

3.5.1.2 วงกบส่วนที่เป็นอิฐหรือคอนกรีตบล็อก ต้องเทอันคอนกรีตเสริมเหล็กระหว่างอิฐ หรือคอนกรีตบล็อกกับวงกบทุกแห่ง

3.5.1.3 ผู้รับจ้างต้องจัดทำ Master Key อย่างน้อย 2 ดอกต่อชุดสำหรับอาคารที่มีจำนวนกุญแจลูกบิดและ/หรือก้านบิด และ/หรือฝังในบาน ตั้งแต่ 20 ชุดขึ้นไปต่อหลัง โดยไม่รวมกุญแจลูกบิดห้องน้ำ

3.5.2 ประตู หน้าต่าง และช่องแสงไม้

3.5.2.1 หากแบบรูปและรายละเอียด ไม่ได้ระบุไว้ บานประตูโดยทั่วไปให้ใช้ประตูไม้อัดชนิดภายใน สำหรับบานที่เปิดสู่ภายนอกอาคารและห้องน้ำให้ใช้ประตูไม้อัดชนิดกันน้ำ

3.5.2.2 วงกบไม้ ต้องใส่ เซาะร่อง บังใบอย่างประณีต ตรงตามแบบรูปและรายละเอียด หากไม่ได้กำหนดไว้ให้ใช้วงกบขนาด $2'' \times 4''$ การประกอบวงกบท้องเข้าไม่โดยการเจาะเข้าเดือยและมุมอย่างประณีตและแน่นหนาทุกแห่ง ได้ดึงได้จาก หรือตามที่กำหนดไว้ ห้ามประกอบกันโดยวิธีตัดชนโดยเด็ดขาด

3.5.2.3 การติดตั้งวงกบไม้ทุกด้าว ก่อนนำไปติดตั้งให้ทาสีรองพื้นกันเปื้อนรายละเอียดตามงานสี วงกบกันส่วนที่เป็นอิฐหรือคอนกรีตคลึงล็อก ต้องเทอีนคอนกรีตเสริมเหล็กระหว่างอิฐหรือคอนกรีต บล็อกกับวงกบทุกแห่ง

3.5.3 ประตู หน้าต่างและช่องแสงอลูมิเนียม

คุณสมบัติของอลูมิเนียม

อลูมิเนียมที่นำมาทำประตูหน้าต่างและอื่นๆ ต้องรีดด้วยเนื้ออลูมิเนียมที่มีคุณภาพเหมาะสมกับงานสถาปัตยกรรม ความหนาและส่วนประกอบต่างๆ ของอลูมิเนียมให้ยึดถือตามมาตรฐานของกองแบบแผน

3.5.4 ประตู หน้าต่างและช่องแสงเหล็กขึ้นรูป (รีดร้อน,รีดเย็น)

3.5.4.1 หน้าตัดให้เป็นไปตามการออกแบบของผู้ผลิตซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบสถาปัตย์

3.5.4.2 มุ闳วงกบต้องได้มาจากเป็นสันเรียบสม่ำเสมอการต่อวงกบ/non-gapping ตั้งให้ตัดเข้ามุม 45 องศาหรือต่อชานเข้ามุม 90 องศา เชื่อมกันให้สนิทแข็งแรง ขัดแต่งรอยเชื่อมให้เรียบร้อย

3.5.4.3 วงกบที่ต้องทำหรือซุบสีกันสนิมมากจากโรงงาน

3.5.5 ประตูเหล็กกันไฟ

3.5.5.1 ผู้รับจ้างต้องเสนอรูปแบบและรายละเอียดต่อคณะกรรมการตรวจสอบก่อนนำไปติดตั้ง

3.5.5.2 ตัวบานทำด้วยแผ่นเหล็ก หนาไม่น้อยกว่า 1.50 มม. พับขึ้นรูป ตัวบานเป็นเหล็กแผ่นเรียบ หรืออัดขึ้นรูป 2 ด้าน หนาไม่น้อยกว่า 40 มม.

3.5.5.3 รายละเอียดของตัวบานและวงกบให้เป็นไปตามรูปแบบขยายประตูกันไฟ และให้สอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรม

3.5.5.4 วงกบต้องมีร่องยางสำหรับติดตั้งยางวิงโดยรอบวงกบหรือติดปุ่มยางกันกระแทก
ควบคุมการ เปิด-ปิด

3.5.6 ประตู เหล็ก,สแตนเลสสตีล บานม้วน

3.5.6.1 ประตูเหล็กม้วนบานทึบ ให้ทำด้วยเหล็กกล้าชุบสังกะสี เคลือบสีน้ำมัน หรือสแตนเลสสตีล

3.5.6.2 หากประตูเหล็ก หรือสแตนเลสสตีล ม้วนบานทึบมีขนาดกว้างเกิน 4.00 เมตร ให้
แบ่งโดยให้แต่ละบานกว้างไม่เกิน 4.00 เมตร โดยใช้เสาเหล็ก

3.5.7 ประตู P.V.C.

ขั้นตอนในการติดตั้งวงกบและบานประตู P.V.C. ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต
อย่างเคร่งครัด

3.5.8 อุปกรณ์ประกอบประตู, หน้าต่าง

การติดตั้งอุปกรณ์ประกอบชนิดและขนาดให้ปฏิบัติตามแบบรูปและรายละเอียด
เฉพาะงาน การติดตั้งต้องเรียบร้อยมั่นคงแข็งแรง อุปกรณ์ชนิดที่ต้องยึดติดกับพื้นหรือผนังคอนกรีต
ผนังอิฐ ผนังอิฐบล็อกต้องเตรียมเจาะรูฝังพูกพลาสติกให้ตรงตามตำแหน่งที่ต้องการ กรณีที่เป็นงานไม่มี
การนากระดูกต้องไม่ทำให้กรอบนานาวงกบ หรือวัสดุข้างเคียงเสียหาย ในกรณีที่ระบุให้ใช้ตะปูเกลียวใน
การยึดต่างๆ ให้ใช้วิธีขันยึด ห้ามใช้วิธีตอกยึด ให้ถือเอาคำแนะนำของผู้ผลิตอุปกรณ์ประตู-หน้าต่าง เป็น
กรรมวิธีในการดำเนินงานเป็นสำคัญ

3.5.9 งานกระจก

3.5.9.1 งานลูกฟักกระจกโดยทั่วไป หากแบบรูปและรายละเอียดไม่ได้กำหนดไว้ให้ใช้
กระจกประเภท กระจกใส หนา 6 มม.

3.5.9.2 ประตูกระจกที่แบบรูปและรายละเอียดระบุเป็นประตูกระจกทั้งบานไม่มีกรอบ
(Frameless) ต้องเป็นกระจกประเภทเทมเพอร์ (Tempered Glass) หนาไม่ต่ำกว่า 10 มม. ขอบบาน
กระจกดังกล่าวต้องขอบตลอดทั้งบาน และต้องเตรียมรูเจาะต่างๆ สำหรับติดตั้งอุปกรณ์ประตูให้ถูกต้อง
เรียบร้อย

3.5.9.3 ในกรณีประตูเหล็กกันไฟระบุให้มีช่องกระจก ต้องเป็นกระจกชนิดเสริมลวด
(Wire Glass) มีพื้นที่ไม่เกิน 100 ตร.นิ้วโดยสามารถทันไฟได้ไม่ต่ำกว่า 1.5 ชั่วโมงต้องมีไบร์บองการ
ทนไฟจากสถาบันที่เชื่อถือได้

3.6 งานสุขภัณฑ์และอุปกรณ์

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงรายละเอียดวัสดุการติดตั้ง การทดสอบและทำความสะอาดสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ประกอบ

3.6.1 ข้อปฏิบัติทั่วไป

3.6.1.1 ผู้รับจ้างต้องจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และแรงงานในการติดตั้งเครื่องสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ให้เป็นตามระบุในแบบรูปและรายการละเอียด

3.6.1.2 ผู้รับจ้างต้องทำการประสานงานและเตรียมการร่วมกับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะงานสุขาภิบาลก่อนทำการติดตั้งสุขภัณฑ์และอุปกรณ์

3.6.2 วัสดุ

3.6.2.1 เครื่องสุขภัณฑ์ทั่วไปให้ใช้นิดเคลือบสีขาว (ยกเว้นที่ระบุไว้เป็นพิเศษในแบบรูปและรายการละเอียด) โดยผู้รับจ้างต้องส่งตัวอย่างวัสดุหรือเอกสารรายละเอียดของวัสดุให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณาอนุมัติก่อนติดตั้ง

3.6.3 การติดตั้ง

3.6.3.1 ผู้รับจ้างต้องเตรียมการเพื่อการเดินท่อน้ำทิ้ง ท่อน้ำใช้ และท่อส้วม ล่าหัวน้ำสุขภัณฑ์ที่จะเทคอนกรีต โดยขนาดและตำแหน่งของช่องท่อต้องสอดคล้องกับสุขภัณฑ์นั้นๆ

3.6.3.2 การติดตั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้ผลิต สุขภัณฑ์ที่ติดตั้งแล้วต้องยึดแน่นให้ขนาดและระยะที่ถูกต้อง เมื่อติดตั้งแล้วต้องระมัดระวังมิให้ชำรุดเสียหายหรือเป็นตำหนิก่อนส่งมอบงาน หากสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ติดตั้งแล้วเกิดชำรุดเสียหายใดๆ ผู้รับจ้างต้องเปลี่ยนใหม่หรือซ่อมแซมแก้ไขให้อยู่ในสภาพดี

3.6.3.3 เครื่องสุขภัณฑ์ที่มีอุปกรณ์ประกอบเป็นสายอ่อน เช่น ส้มซักโตรก, อ่างล้างมือ ฝักน้ำชำระต้องติดตั้ง Stop Valve

3.6.3.4 การยาแนวรอยต่อเครื่องสุขภัณฑ์ติดผนังทุกชนิดและอ่างล้างมือ, อ่างห้อง LAB ที่ผังเคน์เตอร์หรืออ่าง Stainless Steel ที่ผังเคน์เตอร์ ต้องยาแนวด้วยซิลิโคน ห้ามยาด้วยปูนซีเมนต์ขาว

3.6.3.5 อุปกรณ์ยึดส่วนที่เป็นเหล็ก เช่น ขา หรือบาร์รับอ่างล้างมือ ต้องทาสีกันสนิมและทาทับด้วยสีน้ำมัน

3.6.4 การทดสอบและการทำความสะอาด

เครื่องสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ทั้งหมด ภายหลังจากการติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องทำการทดสอบการร้าวซึม และกำลังดันน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องทำความสะอาดให้เรียบร้อยจึงส่งมอบงานได้

3.7 งานราบบันได ราาระเบียง ราากันตก ที่เป็นโลหะ

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงรายละเอียด คุณสมบัติของวัสดุ การประกอบ และติดตั้ง การเชื่อม และการป้องกันการผุกร่อน

3.7.1 คุณสมบัติของวัสดุ

3.7.1.1 วัสดุที่เป็นเหล็กทุกชนิดต้องมีคุณภาพดีไม่มีตำหนิและสนิม ขนาดและความหนา ให้ตรงตามที่ระบุในแบบรูป และรายการละเอียด

3.7.1.2 วัสดุที่ชุบโครเมียมต้องได้มาตรฐานว่าด้วยการชุบโครเมียม ก่อนชุบท้องขัดแต่ง วัสดุนั้นให้เรียบร้อย โลหะเนื้อโครเมียมต้องมีความหนาพอเพียง

3.7.1.3 วัสดุที่เป็นเหล็กหล่อทุกชนิด การหล่อต้องเรียบร้อยมีขนาดรูปร่างตามแบบรูปและ รายการละเอียด ไม่มีตำหนิ บิด โก่ง เป็นรูพรุน หรือบิ่น

3.7.1.4 วัสดุที่เป็นเหล็กกล้าไร้สนิม (Stainless Steel) ต้องมีรูปร่างและขนาดตามที่ระบุไว้ ในแบบรูปและรายการละเอียด

3.7.2 การประกอบและติดตั้ง

3.7.2.1 ผู้รับจ้างต้องเตรียมเครื่องมือ เครื่องจักรในการทำงานให้เหมาะสมกับการใช้งาน และต้องคำนึงถึงความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ที่เกี่ยวข้อง

3.7.2.2 การตัดเฉือนโลหะด้วยวิธีใดๆ ต้องกระทำอย่างประณีต

3.7.2.3 ต้องเจาะรูโลหะด้วยสว่านไฟฟ้า ห้ามเจาะโดยการเป่าไฟ

3.7.3 การเชื่อม

3.7.3.1 วัสดุและเครื่องมือการเชื่อม ต้องใช้ให้ตรงกับวัสดุโลหะนั้นๆ

3.7.3.2 การเชื่อมโลหะทุกชนิดให้เป็นไปตามมาตรฐานว่าด้วยการเชื่อมโลหะในงาน ก่อสร้าง

3.7.3.3 ผิวน้ำของโลหะที่ทำการเชื่อมต้องสะอาดปราศจากสารเเก๊คร่อง ตะกรัน สนิม ไขมัน สี และวัสดุแบกลป้อมอื่นๆ ที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อการเชื่อมได้

3.7.3.4 ในระหว่างการเชื่อมต้องยืดชิ้นส่วนที่จะเชื่อมให้ติดกันแน่น เพื่อให้การเชื่อมผิว แน่นสนิท

3.7.3.5 ชิ้นส่วนที่จะเชื่อมแบบแนบต้องวางให้ชิดกันให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

3.7.3.6 สำหรับเหล็กกล้าไร้สนิม (Stainless Steel) การเชื่อมต้องเชื่อมและขัดแต่งให้ร้อยเชื่อมกับตัวเหล็กกล้าไร้สนิมเป็นเนื้อเดียวกัน

3.7.3.7 การเชื่อมโลหะทุกชนิด เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วผิวน้ำของโลหะต้องเรียนประศาจาก รูพรุน ตะกรัน และวัสดุแปลงปลอมอื่นๆ

3.7.4 การป้องกันเหล็กมิให้ผุกร่อน

3.7.4.1 ในการป้องกันเหล็กมิให้เกิดการผุกร่อนของเหล็กกรูพพรรณที่จะใช้งาน ผู้รับจ้างปฏิบัติได้ 2 วิธีคือ ทาด้วยสีกันสนิม 2 ชั้น หรือโดยวิธีการชุบเหล็กลงในสีกันสนิม 1 ครั้ง ก่อนจะชุบหรือทาสีบนผิวใดๆ ต้องขัดผิวให้สะอาด เพื่อขัดเศษโลหะที่หลุดร่อนออกให้หมด สำหรับรอยเชื่อมและผิวเหล็กที่ได้รับการกระบวนการหักห้ามร้ายก็ลอกและส่วนที่มีสีหลุดร่อนต้องเตรียมผิวสำหรับทาสีใหม่

3.8 งานป้องกันความร้อน

ขอบเขต

ในงานนี้ จะกล่าวถึงขั้นตอน รายละเอียด วิธีการติดตั้ง วัสดุป้องกันความร้อนจากหลังคา หากมีกำหนดไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด

3.8.1 วัสดุและการติดตั้ง

3.8.1.1 ฉนวนไยแก้ว (Glasswool) ผลิตจากไยแก้วที่ละเอียดผสมด้วยกา ใช้ปูได้หลังคาเหนือฝ้าเพดาน หากแบบรูปและรายการละเอียดไม่ได้ระบุรายละเอียด ให้ใช้ความหนาไม่น้อยกว่า 2 นิ้ว หรือ 50 มม. มีแผ่นฟิล์มสะท้อนแสงทึบโดยรอบ หากฟิล์มนี้มีรอยฉีกขาดหรือมีรอยตัดแบ่งให้ซ้อมแซมด้วยเทปอลูมิเนียมฟอยล์ ติดตั้งด้วยวิธีปูเหนือฝ้าเพดาน การติดตั้งด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การติดตั้งได้หลังคา Concrete Slab หรือการติดตั้งกับแป๊ปหลังคา ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด หรือตามกรรมวิธีของบริษัทผู้ผลิต

3.8.1.2 ฉนวนโพลียูเรเทนโฟม (Polyurethane Foam) ใช้ฉีดพ่นได้หลังคาต้องผสานสารกันไฟ มีคุณสมบัติไม่لامไฟ ทนต่อสารเคมี กรดและด่าง เมื่อฉีดพ่นแล้วต้องมีความหนาไม่น้อยกว่า 1 นิ้ว หรือตามที่กำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด ต้องมีบริบัติอย่างการใช้งานไม่น้อยกว่า 5 ปี หลังจากส่งมอบงานจะสุดท้าย

3.8.1.3 ฉนวนโพลีเอธิลีนโฟม (Poythelene Foam) มีแผ่นรีดขึ้นรูป สำหรับติดตั้งบนแผ่นฝ้าเพดานหรือติดได้หลังคา แผ่นโลหะผสานสารกันไฟ ไม่ lam ไฟ ยึดหยุ่นตัวได้ดีไม่ฉีกขาดง่ายทนต่อสารเคมี กรดและด่าง มีความหนาของฉนวนไม่น้อยกว่า 10 มม. หรือตามที่กำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด

3.8.1.4 ตีป้องกันความร้อนเซรามิกโคทติ้ง (Ceramic Coating) ใช้พ่นหรือทาหลังคาเพื่อป้องกันความร้อนไม่น้อยกว่า 2 ชั้น มีความหนาเมื่อแห้งไม่น้อยกว่า 0.3 มม. พื้นผิวของหลังคา ก่อนทาต้องแห้งสะอาด ไม่มีคราบไขมัน หรือผงฝุ่นเก่า

3.8.1.5 แผ่นสะท้อนความร้อนอลูมิเนียมฟอยล์ ใช้ติดได้หลังอาคาร ตามแน่งที่ติดตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดในแบบรูปและรายการละเอียด การปูต้องให้แผ่นซ้อนทับเหลือกันไม่น้อยกว่า 0.15 เมตร หากแผ่นซ้อนทับเหลือกันไม่สนิทให้ปิดรอยต่อด้วยเทปอลูมิเนียมฟอยล์ การปูเหนือแป๊ะ ให้มีช่องว่างระหว่างหลังคา กับแผ่นสะท้อนความร้อนประมาณ 2-10 ซม. ในการนี้เมื่อปูแผ่นหยอดมาก ต้องใช้ลวดคลาข่ายหรือวัสดุที่เหมาะสมปั๊งรองรับให้แผ่นสะท้อนความร้อนมีความตึงตามกำหนด

3.9 งานสี ตามเอกสารเลขที่ ก 148/ก.ย./53

3.10 งานระบบกันชื้ม

ขอบเขต

ในงานนี้จะกล่าวถึงวัสดุที่ทำหน้าที่กันน้ำหรือของเหลวรั่วซึมเข้าไปในอาคาร ที่ผิวด้านนอกของอาคารทั้งแนวโนนและแนวตั้ง หากมีกำหนดไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด

3.10.1 ข้อปฏิบัติทั่วไป

3.10.1.1 ผู้รับจ้างต้องสั่งซื้อวัสดุกันชื้มโดยตรงจากบริษัทผู้ผลิต หรือตัวแทนจำหน่ายของบริษัทผู้ผลิต โดยต้องมีใบรับรองจากบริษัทแจ้งปริมาณที่สั่งมาเพื่องานนี้จริง

3.10.1.2 ผู้ติดตั้งระบบกันชื้มต้องเป็นตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งจากบริษัทผู้ผลิตหรือเป็นผู้ผลิตวัสดุ

3.10.1.3 ผู้รับจ้างต้องทำการตรวจสอบแบบรูปและรายการละเอียดของงานระบบกันชื้ม และเสนอวิธีการติดตั้งระบบกันชื้มให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณา ก่อนทำการติดตั้ง

3.10.1.4 การติดตั้งไม่ว่าจะเป็นระบบกันชื้มชนิดใดก็ตาม ต้องดำเนินการโดยช่างผู้ชำนาญการ เพื่อที่จะทำให้เป็นระบบกันชื้มที่สมบูรณ์แบบและถูกต้องตามกรรมวิธีของบริษัทผู้ผลิต

3.10.2 การเตรียมผิววัสดุที่จะติดตั้งระบบกันชื้ม

3.10.2.1 งานผิวปูนฉาบใหม่ หรือคอนกรีตใหม่ ต้องบ่มด้วยไวนิลและแห้งสนิท

3.10.2.2 ผิวที่จะทำระบบกันชื้มต้องสะอาดไม่มีขี้ปูน, ฝุ่น, คราบน้ำมัน และ/หรือสิ่งแผลกปลอม

3.10.2.3 ผิวพื้นคอนกรีตที่จะติดตั้งระบบกันชื้มต้องเรียบ ได้ระดับไม่หยาบชุ่นระโดยไม่ต้องขัดมัน และต้องเอียงลาดลงสู่จุดระบายน้ำ

3.10.3 การติดตั้งระบบกันชื้ม

3.10.3.1 ส่วนประกอนของวัสดุกันชื้ม ต้องมีคุณภาพสมบูรณ์พร้อมที่จะใช้งานได้ดี

3.10.3.2 ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนดังๆ ในการติดตั้งระบบกันชืม ตลอดจนระยะเวลาในการติดตั้งอย่างเคร่งครัด ตามมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิตและติดตั้ง เพื่อที่จะได้รับระบบกันชืมที่มีประสิทธิภาพสมบูรณ์

3.10.3.3 ให้ตรวจสอบขั้นตอนในการทำงานของระบบงานอื่นๆ และต้องประสานงานกับงานในระบบอื่น ที่เกี่ยวข้องกับงานระบบกันชืม เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบกันชืม

3.10.3.4 ให้ผู้รับจ้างเสนอวิธีการติดตั้ง ตลอดจนต้องจัดทำแบบรูปข่ายรายละเอียดของก่อสร้าง (Shop Drawing) ในส่วนที่สื่งต่อการรั่วซึม เช่น การจบของแผ่นกันชืมกับผนังและรูระบายน้ำ ส่วนที่มีงานระบบอื่นที่ติดขวาง เช่น ตำแหน่งที่ตั้งเครื่องระบายน้ำความร้อนของระบบปรับอากาศ เป็นต้น เสนอให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง พิจารณา ก่อนทำการติดตั้งระบบกันชืม

3.10.3.5 วัสดุกันชืมที่ใช้กับหลังคา คาดฟ้า หรือถังเก็บน้ำ

หากแบบรูปและรายการละเอียดกำหนดให้มีวัสดุกันชืมที่ใช้กับหลังคาหรือคาดฟ้าที่ต้องการรองน้ำฝนไว้ใช้ หรือภายหลังในถังหรือถังเก็บน้ำ ระบ่าว่ายน้ำ หรืออ่างลี้ยงปลา ต้องเป็นวัสดุที่ปราศจากสารมีพิษเจือปน ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม (Non-Toxic) โดยมีหนังสือรับรองความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์จากการวิทยาศาสตร์การแพทย์ หรือสถาบันที่เชื่อถือได้

3.11 งานไม้

3.11.1 หลักเกณฑ์ทั่วไปสำหรับเนื้อไม้

3.11.1.1 ขนาด ไม้ที่เลือยและไส้แล้วยอมให้เสียไม้เป็นคลองเลือยและไสกนเล็กกว่าขนาดที่ระบุได้ แต่เมื่อตัดแต่งพร้อมที่จะประกอบเข้าเป็นส่วนของสิ่งก่อสร้างแล้ว จะต้องมีขนาดของการลดหย่อนตามตารางต่อไปนี้

ขนาดที่ระบุ	1/2	3/4	1	1 1/4	1 1/2	2	2 1/2	3	4	นิ้ว
ขนาดที่ตัดแต่งแล้ว	9	14	19	25	30	40	54	67	90	มม.

ถ้าไม่ขนาดใหญ่กว่า 4 นิ้ว ให้ไสกนออกได้เพียง 1/2 นิ้ว เป็นอย่างมาก สำหรับไม้พื้นและฝ้าไม้ ขนาดความกว้างให้เลิกกลวงจากขนาดที่กำหนดให้ 1/2 นิ้ว เป็นอย่างมาก

3.11.1.2 ดาและรู ต้องมีขนาดไม่มากกว่าหรือไม่น้อยกว่าขนาดที่กำหนดข้างล่างนี้ โดยวิธีวัดขนาดตามหรือรูแห่งหนึ่ง ด้วยการลากเส้นขนาดกับขอบไม้ 2 เส้น กระทำกับขอบตามหรือขอบรูตอนที่กว้างที่สุด ไม่ที่มีตาเป็นกลุ่มหรือติดต่อกันเป็นกระჯุกให้คัดออก ไม่ที่มีเนื้อผุ เนื้ออ่อนอยู่ภายในขนาดของดาให้นับว่าใช้ได้

ในการพิเคราะห์เรื่อง ดา รู จะแบ่งเป็น ดา รู อุ่น ในด้านแคน (หน้าราม) ของคงคานกับดา รู อุ่น ในด้านกว้าง (หน้าที่ตั้งขึ้น) ส่วนดาที่อยู่คบกับทั้ง 2 ด้าน เพราะอยู่ที่มุมท่อน ให้ถือเสมอ

เป็นดาวอยู่ในด้านแคนของคง คาน ที่มีดาว รู อยู่ทั้งขอบบน ขอบล่าง และมีลักษณะเข้าประเภทต่างกันให้ถือประเภทที่อยู่สูงกว่าเป็นเกณฑ์

ขนาดของดาวหรือรูที่โดยที่สุด

ลักษณะ ดาว	ไม้ที่ใช้ก่อสร้างอาคาร
ดาว ทุกๆ แห่งภายในครึ่งท่อน ตอนกลางบน หน้าแคนของคงคาน วัดรวมกัน	ไม่ต่ำกว่า 1.5 ของหน้าแคน
ดาวได้ดาวนึงภายใน 1/3 ท่อน ตอนกลางบน หน้าแคนของคงคาน	ไม่ต่ำกว่า 3/4 เท่าของหน้าแคน หรือ 6 ซม.
ดาวได้ดาวนึงภายใน 1/3 ท่อน ตอนปลายบน หน้าแคนของคงคาน	ไม่ต่ำกว่า 3/4 เท่าของหน้าแคน หรือ 10 ซม.
ดาวได้ดาวนึงบนหน้ากว้างของคงคาน หรือบน หน้าได้ๆ ของเสา	ไม่ต่ำกว่า 3/4 เท่าของหน้ากว้าง หรือ 11 ซม. เมื่อต้องกึ่งกลางหน้ากว้าง

3.11.1.3 รอยแตกร้าวที่หน้าตัดปลายท่อน ส้ำหรับคาน ตง และเสา ยอมให้แตกลึกเข้าไปในท่อนได้ไม่เกิน 4/9 ของหน้าแคน

3.11.1.4 เนื้อไม้แห้งที่ขอบไม้ แห้ง ได้กว้างไม่เกิน 1/5 เท่าของหน้าแคน

3.11.1.5 น้ำหนัก ห้ามใช้ไม้ที่มีน้ำหนักเบากว่าปกติ เมื่อเทียบกับไม้ชนิดเดียวกันที่มีขนาดเท่ากัน ทำการก่อสร้าง

3.11.1.6 การแบ่งชั้น

3.11.1.6.1 ไม้ชั้นที่ 1 สามารถเห็นได้โดยง่ายกว่าเป็นไม้ที่คัดเลือกมาอย่างดีแล้ว ตันต้องไม่คดโค้ง แตกร้าว มีตำหนิ บิด หรือเสื่อมความงาม สามารถแต่งให้เห็นความงามของเนื้อไม้ตามธรรมชาติ

3.11.1.6.2 ไม้ชั้นที่ 2 ต้องไม่ผุ ไม่มีมากลงหรือตาม "ไม่ติดกระพี้หรือแตกร้าวจนเสียกำลัง ตำหนิอื่นๆ ยอมให้มีได้บ้างแต่ต้องปะซ้อมให้เรียบร้อย เหมาะสมสำหรับการตกแต่งโดยวิธีทาสี"

3.11.2 งานช่างไม้

3.11.2.1 การเข้าไม้ การเข้าไม้ต้องพอตีตรงตามที่กำหนดให้ การบากไม้ เข้าไม้ ต้องทำให้แนบสนิท เติมหน้าส่วนที่ประกบและแข็งแรง

3.11.2.2 การต่อไม้ โดยทั่วไปไม่อนุญาตให้ต่อไม้ เว้นแต่มีความจำเป็น คณะกรรมการตรวจการจ้างจะเป็นผู้พิจารณาและกำหนดให้

3.11.2.3 ภาระยกยื่นไม้และประแจกับไม้

3.11.2.3.1 “ไม้ส่วนที่ไม่ต้องใส่ คือ ส่วนที่มีลิ้งอันประกอบด้วยไม้เทิน หรือไม่มีผลต่อความเรียบตรงของสิ่งที่มาปิด เช่น โครงหลังคาส่วนที่อยู่ภายใต้ฝ้าเพดาน กระหงฝ้าเพดาน ด้านบน และด้านข้างเป็นต้น หรือตามที่กำหนดไว้

3.11.2.3.2 “ไม้ส่วนที่ต้องใส่ คือ ส่วนที่สามารถรองเทินหั้งหมด และส่วนที่เกี่ยวข้องกับระดับของสิ่งที่มาปิดทับ เช่น ส่วนได้ของกระหงฝ้าเพดาน เป็นต้น

3.11.2.3.3 การใส่ไม้ ต้องใส่ตอกแต่งจนเรียบตรง ไม่เป็นลอนหรือลูกคลื่นและหากยังมีรอยคล่องเลื่อยหลงเหลืออยู่ ต้องใส่หรือแต่งใหม่จนเรียบ การใส่ต้องทำให้ได้จากมีมุ่มหรือรูปทรงและขนาดที่กำหนดไว้ ส่วนที่ไม่อาจใส่ให้เรียบได้ เช่น ตามไว้ ให้ใช้กระดาษทรายขัดดกแต่งจนเรียบ

3.11.2.3.4 “ไม้พื้น ต้องได้รับการอบหรือผิงให้เนื้อไม้แห้งสนิท และเก็บไว้ให้พันจากแฉด ฝน ความชื้น ต้องใส่ให้ขนาดกว้างเท่ากันหมดโดยประมาณ เว้นแต่แบบรูปและรายการระบุอีกด้วยได้กำหนดเป็นอย่างอื่น ถ้าไม่พื้นต้องเข้าลิ้น รองลิ้นพอดีรับลิ้นและลึกกว่าความกว้างของลิ้น 3 มิลลิเมตร เมื่อตีพื้นเข้าที่ต้องวางเรียบเป็นแผ่นๆ อัดและปรับให้แนวรอยต่อระหว่างแผ่นแน่นสนิทดี

3.11.2.3.5 “ไม้ฝา” ไม้ฝาเข้าลิ้น ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับไม้พื้น

3.11.2.3.6 “ไม้เพดาน ซึ่งตีช้อนกันต้องเหลือกันข้างละไม่น้อยกว่า 2.5 เซนติเมตร

3.11.2.4 การยึดด้วย ตะปู ตะปูคง

3.11.2.4.1 ชนิดและขนาด

(ก) ตะปู ต้องยาวอย่างน้อย 2.5 เท่าของความหนาของไม้ที่ถูกยึด

(ข) ตะปูคง ต้องโตกว่าเบอร์ 8 และยาวอย่างน้อย 2 เท่าของความหนาของไม้ที่ถูกยึด

3.11.2.4.2 การเจาะรูสำหรับตะปู ตะปูคงหากจำเป็นต้องเจาะนำเพื่อมีให้ไม้แทรก

(ก) ตะปู เจาะรูนำได้ไม่เกิน 0.8 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของตะปู

(ข) ตะปูคงเจาะรูนำได้ไม่เกิน 0.9 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของตะปูคง

3.11.2.4.3 การตีตะปู

3.11.2.4.3.1 “ไม้กระดานไม้เข้าลิ้น

- สำหรับไม้กว้างไม่เกิน 7 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปู 2 ตัวทุกๆ ช่วงคง

- สำหรับไม้กว้างเกินกว่า 7 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปู 3 ตัวทุกๆ ช่วงคง โดยเพิ่มที่กกลางแผ่นอีก 1 ตัว

3.11.2.4.3.2 “ไม้กระดานเข้าลิ้น

- สำหรับไม้กว้างไม่เกิน 8 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปูกกลางแผ่นตัวเดียวทุกๆ ช่วงคง

- สำหรับไม้กั่วว่างเกิน 8 นิ้วฟุต ยึดด้วยตะปู 2 ตัวทุกๆ ช่วงคง

3.11.2.4.3.3 ระยะห่างในการตอกตะปู นับเป็นจำนวนเท่าของขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตะปู ตะปูคง ดังนี้

ระยะ	เมื่อไม่เจาะนำ	เมื่อเจาะนำ
ระหว่างปลายไม้กับศูนย์กลาง	20 เท่า	10 เท่า
ระหว่างขอบไม้กับศูนย์กลาง	5 เท่า	5 เท่า
ระหว่างแฉวตะปูวัดตามหน้ากว้าง	10 เท่า	3 เท่า
ระหว่างตะปูภายในแฉวัดตามยาวของท่อนไม้	20 เท่า	10 เท่า

หมายเหตุ ระยะระหว่างขอบไม้กับศูนย์กลาง ต้องไม่น้อยกว่า 1 เซนติเมตร

3.11.2.4.4 การขันตะปูคง ให้ปืนบิดตามข้อ 3.11.2.1 ทุกประการ แต่ห้ามใช้การตอกโดยเด็ดขาด ให้หมุนเข้าโดยไข่คงขนาดที่เหมาะสมกับหัวตะปูคง

3.11.2.5 การยึดด้วยน็อตหรือสลักเกลียว

3.11.2.5.1 ชนิดและขนาด เป็นเหล็กและต้องมีความยาวที่เหมาะสม

3.11.2.5.2 การเจาะรูต้องเจาะรูให้พอเด็ตอกน็อต หรือสลักเกลียวเข้าได้โดยง่าย และไม่โต กว่าขนาด นอตร้อยละ 6

3.11.2.5.3 แหวนรองน็อตหรือสลักเกลียวทุกด้วย จะต้องมีแหวนมาตรฐานหรือตามที่กำหนดรองอยู่ใต้แป้นเกลียวทุกๆ ตัว

3.11.2.5.4 ระยะห่างของรูน็อตหรือสลักเกลียว

ระยะ	จำนวนเท่าอย่างน้อย สลักเกลียว
ระหว่างปลายท่อนกับสลักเกลียว	
(ก) เมื่อได้รับแรงดึง เช่น ชื่อ แกงแรง ตั้ง	7
(ข) เมื่อได้รับแรงอัด เช่น จันทัน ค้ายัน	4
ระหว่างแฉวสลักเกลียว เมื่อแรงทำการตามยาว ของท่อนไม้ เช่น ตัวไม้ในโครงหลังคา ระหว่างขอบไม้ที่ต้องแรงดันจากสลักเกลียวกับศูนย์สลักเกลียว ระหว่างศูนย์แฉวสลักเกลียว เมื่อวัดตามด้านกว้างของไม้	(ระยะตามแนวยาว) 4 (ระยะตามแนวกว้าง) 1.5 4
	4 สำหรับขนาดสลักเกลียวที่มีขนาดเพียง 1/4 ของความหนาของไม้

3.11.3 ข้อยกเว้นพิเศษ เพื่อเป็นการประยุกต์ทรัพยากรัฐธรรมชาติ และบรรเทาความเสียหายของป่า (ตามมติของคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2517) อนุญาตให้นำไม้ค้ำยันชั่วคราว

ต่างๆ ที่รื้อถอนมาใช้ในการก่อสร้างเป็นส่วนของอาคารได้ เช่น ห้าครัวฝ้า เพดาน เป็นต้น ทั้งนี้ไม่เหล่า�ีต้องเป็นไม้รูปพรรณ มีชนิดของเนื้อไม้ ขนาด และคุณสมบัติอื่นๆ ตรงกับที่กำหนดให้ใช้

หมายเหตุ กำหนดการเลือกใช้ไม้

1. พื้นไม้

คำว่า พื้นไม้เข้าลิ้น ให้ใช้ตามขนาดต่อไปนี้ได้คือ $1'' \times 6'', 1'' \times 4'',$ หรือ $1'' \times 3''$ และถ้าใช้ชนิดรางลิ้นรอบตัวขนาดต้องไม่เล็กกว่า $1'' \times 3''$ แทนได้ด้วย

ในการนี้ที่แบบรูปกำหนดให้ใช้พื้นไม้ตีชน ผู้รับจ้างสามารถใช้พื้นไม้เข้าลิ้น หรือพื้นไม้ชนิดรางลิ้นแทนกันได้

2. ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่สามารถตัดสินชัดได้ว่าไม้ที่นำมาใช้งานนั้นเป็นไม้ชนิดใดซื้อได ตรงกับที่ระบุตามแบบรูปและรายการจะเอียดหรือสัญญาหรือไม่ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างต้องนำส่งตัวอย่างไม้ให้กรมป่าไม้ตรวจสอบคุณสมบัติ แล้วส่งผลพร้อมตัวอย่างไม้ประทับตราของໄวงบันนี้อีก 1 ชิ้น ไม้ชนิดใดซื้อได (ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา ค่าใช้จ่ายในการนี้เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างทั้งหมด

3. "ไม้ชนิดซึ่งกรมป่าไม้ไม่ได้ตรวจสอบคุณสมบัติและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้พิจารณาเห็นว่ามีคุณสมบัติเทียบเท่าไม้ที่ระบุไว้ในบัญชีรายชื่อไม้ได ให้ใช้ก่อสร้างสำหรับงานตามบัญชีรายชื่อไม้นั้นได"

4. "ไม้พื้นที่มีความกว้างต่างไปจากแบบรูป เช่น $3'', 4'', 6''$ เป็นต้น ถือว่าใช้แทนกันได้และให้ถือปฏิบัติตามที่กล่าวข้างต้นเช่นกันในกรณีที่เป็นไม้พื้นรางลิ้นรอบ

4

หมวดงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และระบบสุขาภิบาล

4. หมวดงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

4.1 รายการทั่วไป

4.1.1 วัตถุประสงค์

ผู้รับจ้างทำการก่อสร้าง จัดหา ติดตั้ง ทดสอบเครื่องจักรกล วัสดุ อุปกรณ์ ด้านสุขาภิบาล ตามรูปแบบ และรายการ รวมถึงงานที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจไม่แสดงไว้ แต่จำเป็นต้องทำเพื่อให้งานระบบสุขาภิบาลและดับเพลิงสามารถใช้การได้ดี ตามหลักวิชาการและมาตรฐานดังๆ

โดยรายการและข้อกำหนด ในเอกสารนี้ จะใช้เมื่อในแบบบัญชีและรายการไม่มีข้อกำหนด เป็นอย่างอื่น

4.1.2 ขอบเขตของงาน

4.1.2.1 ระบบประปา

4.1.2.2 ระบบระบายน้ำฝนและระบบระบายน้ำทิ้ง

4.1.2.3 ระบบป้องกันอัคคีภัย

4.1.2.4 ระบบบำบัดน้ำเสีย

4.1.2.5 ระบบสุขาภิบาลห้องปฏิบัติการ

4.1.2.6 ระบบไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับงานสุขาภิบาล

4.1.2.7 การทดสอบและการฝึกอบรม

4.1.3 มาตรฐาน พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ ระเบียบ คำสั่ง ข้อกำหนด คำแนะนำ หลักเกณฑ์ หนังสือ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องหรือบังคับใช้

ให้ยึดถือและปฏิบัติตาม โดยให้ใช้ฉบับล่าสุดเป็นหลัก มีดังนี้

4.1.3.1 มาตรฐานการเดินท่อภายในอาคาร ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

4.1.3.2 มาตรฐานการป้องกันอัคคีภัย ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

4.1.3.3 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ม.อ.ก.)

4.1.3.4 การประปานครหลวง (ก.ป.น.)

4.1.3.5 การประปากุมิภาค (ก.ป.ก.)

4.1.3.6 American National Plumbing Code

4.1.3.7 The American Society of Plumbing Engineering (ASPE)

4.1.3.8 Factory Mutual Engineering Corp. (FM)

4.1.3.9 National Fire Protection Association (NFPA)

4.1.3.10 Underwriter Laboratories Inc. (UL)

4.1.3.11 American National Standard Institute (ANSI)

- 4.1.3.12 British Standard (BS)
- 4.1.3.13 Japanese Standard (JIS)
- 4.1.3.14 Deutsche Industry Norms (DIN)
- 4.1.3.15 สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (สวจ.)
- 4.1.3.16 วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.)
- 4.1.3.17 กระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4.1.3.18 พระราชบัญญัติการมาตรฐานแห่งชาติ
- 4.1.3.19 National Electrical Code (NEC)
- 4.1.3.20 National Electrical Manufacturers Association (NEMA)
- 4.1.3.21 American Society of Testing Materials (ASTM)
- 4.1.3.22 Water Environment Federation (WEF)

4.1.4 มาตรฐานการติดตั้ง

4.1.4.1 ข้อต่อ และ การต่อห่อ

ข้อต่อระหว่างห่อต่าง ๆ และข้อต่อระหว่าง งานห่อกับอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ต่าง ๆ จะต้องต่อโดยไม่ให้มีลมร้า หรือน้ำร้าได้ ก่อนที่จะใช้งานให้มีการเพื่อสำหรับการยึดหยุ่นระหว่าง ห่อต่าง ๆ และระหว่างงานห่อ และเครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ การต่อห่อทุกชนิดที่ต้องเข้าด้วยกันหรอยต่อ จะต้องมีความแน่นหนาแข็งแรงพอที่จะรับน้ำหนักหรือแรงดันของน้ำ หรือแก๊สภายในห่อได้โดยปลอดภัย และไม่ร้าวไหล ลักษณะการต่อห่อแบบต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานดังนี้

4.1.4.1.1 การต่อห่อ พ.ว.ช. ถ้ามิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นข้อต่อห่อ พ.ว.ช. ขนาด เส้นผ่าศูนย์กลางต่ำกว่า 100 ม.ม. จะต้องเป็นแบบใช้น้ำยาซีเมนต์ ในการเชื่อมเข้ากับห่อรับความดัน โดยข้อต่อต้องมีคุณสมบัติและความแข็งแรงเท่ากับห่อ ผวนข้อต่อห่อ พ.ว.ช. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ 100 ม.ม. ขึ้นไป จะต้องเป็นแบบ Socket Type มีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก.1131 “ข้อต่อห่อ พ.ว.ช. แข็ง สำหรับใช้กับห่อรับความดัน” พร้อมทั้งมี หวานยางกันซึมแบบวงแหวน คุณสมบัติของหวานยางกันซึมจะต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก.237 “หวานยาง สำหรับหอนีชินิดทนความดัน” ให้ดำเนินตามมาตรฐาน ผู้ผลิตและตามที่ระบุในแบบ

- ขนาดเล็กกว่า Dia.6" จะต้องใช้ข้อต่อแบบ Socket และต่อหอกันข้อ ต่อด้วย Solvent Cement ทั้งข้อต่อและน้ำยาประสานต้องได้มาตรฐาน

- ขนาด Dia.6" และใหญ่กว่าใช้ข้อต่อแบบ Slip-On พร้อมหวานยาง มาตรฐาน ASTM และ ม.อ.ก.

4.1.4.1.2 การต่อหอพีบี (Polybutylene) ถ้ามิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ข้อต่อหอพีบี ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 50 ม.ม. ลงมา จะต้องเป็นแบบสามล็อก (Grab lock) ซึ่งไม่ทำ

ให้เส้นผ่าศูนย์กลางภายในของระบบเส้นท่อลดลง ส่วนข้อต่อพีบี ขนาด 65 ม.ม.-150 ม.ม. จะต้องเป็นแบบเชื่อมสอด (Socket Fusion) หรือให้ดำเนินการตามมาตรฐานผู้ผลิตและตามที่ระบุในแบบ

4.1.4.1.3 การต่อท่อ พี.อี. (Polyethylene) ถ้ามิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ข้อต่อท่อพี.อี ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 100 ม.ม. ขึ้นไปต้องต่อเป็นแบบหน้าจานชนกัน (E-BOLD) หรือให้ดำเนินการตามมาตรฐานผู้ผลิตและตามที่ระบุในแบบ

4.1.4.1.4 การต่อโดยใช้ปากแตรยาด้วยปูนซีเมนต์ ท่อจะต้องสอดลึกเข้าไปปีกเข้ากัน ปากแตร และจะต้องอัดซีเมนต์โดยรอบ และต้องความยาวของท่อที่เหลือมีกันแล้วพอกด้วยซีเมนต์ผสมทรายละเอียดอัตรา 1 : 2 ผสมน้ำเพอประมาณปิดความหลาของรอยต่อและท่อ และปิดผิวน้ำเป็นมุม 45° เสมอของอนกของห่อโดยรอบ

4.1.4.1.5 การต่อแบบใช้เกลียว เกลียวของห่อ (เกลียวอนก) และเกลียวของข้อต่อ (เกลียนไน) จะต้องได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก.26-2516 (ก/ล 20) หรือมาตรฐาน ASTM, BS หรือ JIS แล้วแต่กรณี ต้องหมุนเกลียวเข้าไปในข้อต่ออย่างน้อย 5 เกลียว หากประสงค์จะใช้วัสดุเชื่อมหรือน้ำยาประสานให้ทาวสุดถ้วนเชื่อม หรือน้ำยาประสานได้เฉพาะเกลียวอนกเท่านั้น

4.1.4.1.6 การต่อแบบอัดแน่น โดยใช้แหวนยางหรือแหวนวัตถุอื่นที่มีคุณภาพคล้ายคลึงกันห่อสวมห่อห่อป่องจะต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางภายในเล็กกว่าเส้นผ่าศูนย์กลางของอนกของแหวน

4.1.4.1.7 ห่อเหล็กอบสังกะสี (Galvanized Steel Pipe : GSP)

- ขนาดเล็กกว่า Dia. 4" จะต้องต่อโดยใช้ข้อต่อ แบบเกลียว ซึ่งมีเกลียวได้ตามมาตรฐานของ BS.21 : 1973

- ขนาด Dia. 4" และใหญ่กว่า จะต้องต่อโดยใช้ข้อต่อ แบบหน้าแปลนตาม BS 10 และ BS 4504 : 1967 ยกเว้น แต่จะระบุ เป็นอย่างอื่น

4.1.4.1.8 ห่อเหล็กหล่อ (Cast Iron Pipe : CI)

- ห่อเหล็กหล่อที่ใช้กับห่อ Soil, Waste และ Vent ให้ต่อห่อโดย clamp stainless สำหรับรัดห่อ

4.1.4.1.9 การต่อห่อแบบเกลียวจะต้องต่อด้วยสารประกอบที่ได้รับอนุญาตหรือใช้เทปพันเกลียวที่มีคุณภาพ โดยที่จะต้องทาลงบนเกลียวห่อไม่ใช่ทาที่อุปกรณ์ ห้ามใช้เชือกปอในการต่อห่อแบบเกลียว เกลียวของห่อต้องเกล้าให้เรียบไม่มีรอยขุยเหล็ก และได้ขนาดความยาวเกลียวที่แน่นอน เมื่อทำการตัดฟันและตัดเกลียว และจะต้องขันเกลียวห่อให้แน่นเข้ากับอุปกรณ์ต่อ โดยที่จะไม่ทำให้หัวตัดของห่อลดน้อยลงไป

4.1.4.1.10 การต่อห่อแบบหน้าจานจะต้องต่อโดยใช้ปะเก็นยางแบบเติมหน้าที่ได้รับอนุญาตจากผู้ออกแบบ หรือคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างก่อ

4.1.4.2 การวางแผนห่อ การสกัด การตกแต่ง

4.1.4.2.1 ในกรณีที่แบบรูป และรายการละเอียดระบุไว้หรือมีความจำเป็นต้องเดินห่อผ่านคน เสาหรือพื้นคอนกรีตเสริมเหล็ก ก่อนการเดินห่อผ่านโครงสร้างดังกล่าว จะต้องได้รับความ

เห็นชอบจากวิศวกรโยธา กองแบบแผนและก่อเนื้อทุกครั้งจะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานทราบล่วงหน้าเพื่อตรวจสอบให้ถูกต้องเสียก่อน

4.1.4.2.2 ห้ามผู้รับจ้างสักดิ์หรือตกแต่งโครงสร้างอาคารเพื่อการติดตั้งวางท่อ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือวิศวกรกองแบบแผนปลอกของท่อ (SEEVE) ต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในของปลอกของท่อโดยกว่าเส้นผ่าศูนย์กลางของท่อที่จะลดลงผ่านประมาณไม่น้อยกว่า 1 ซม.

4.1.4.2.3 ปลอกท่อที่มีขนาดเกิน Ø 6" ให้ใช้เหล็กเหนียวที่มีความหนาไม่น้อยกว่าความหนาของท่อที่จะฝัง ฝังได้โดยต้องดำเนินการเสริมเหล็กตามตามที่คณะกรรมการกำหนดให้โดยห้ามมิให้ใช้ท่อพี.วี.ซี. ฝังในโครงสร้างเด็ดขาด

4.1.4.2.4 การฝังท่อสอดคาน ที่มีความจำเป็นต้องฝังจำนวนมากกว่า 3 ท่อน ต่อ 1 ช่วงคาน ผู้รับจ้างจะต้องขอความเห็นชอบจากวิศวกรโยธาหรือแสดงรายการคำนวณโครงสร้างตามส่วนนั้นให้คณะกรรมการพิจารณา ก่อนการดำเนินการ

4.1.4.3 เครื่องยืดเหนี่ยว และเครื่องรองรับ

ข้อกำหนดทั่วไป

ท่อที่เดินภายในอาคารและไม่ได้ฝัง จะต้องแขวนโดยยึดติดไว้กับโครงสร้างของอาคารอย่างมั่นคงแข็งแรง อย่าให้โยกเคลอนแก่วงไกวได้ การแขวนโดยท่อที่เดินตามทางราบให้ใช้เหล็กรัดท่อตามขนาดของท่อ รัดไว้แล้วแขวนยึดติดกับโครงสร้างอย่างแข็งแรง หากมีท่อหลายท่อเดินตามแนวราบทันทันกันเป็นแพ จะใช้สายหระเข้าหัวรับไว้ทั้งชุดแทนใช้เหล็กรัดท่อแขวนแต่ละท่อ ก็ได้ห้ามแขวนห่อด้วยโซ่ ลวด เชือก หรือสิ่งอื่นใด ที่มีลักษณะไม่มั่นคงแข็งแรง

4.1.4.3.1 ขนาดเหล็กที่แขวนรองรับ หากมิได้กำหนดรายละเอียดไว้ในแบบแปลนให้กำหนดแบบขยายในภาคผนวก

4.1.4.3.2 ท่อที่ติดตั้งในแนวตั้งหรือแนวตั้ง จะต้องยึดหรือรัดห่อให้แน่นและแข็งแรง และสามารถรักษาแนวแกนของห่อไว้ได้โดยตลอด และจะต้องมีฐานที่แข็งแรงรองรับห่อที่พื้นทึบล่างด้วย โดยมีข้อกำหนดตามประเภทของห่อดังนี้

- ห่อเหล็กหล่อ จะต้องมีที่ยึดหรือแขวนทุกๆ ชั้นของอาคาร หรือไม่น้อยกว่าทุกช่วงของความยาวห่อแต่ละห่อและตรงฐานล่าง

- ห่อเหล็กอบสังกะสี หรือห่อเหล็กเหนี่ยว ที่มีขนาดตั้งแต่ Ø 3" ขึ้นไป ต่อกันด้วยเกลี่ยว ทุกๆ ระยะครึ่งหนึ่งของความยาวแต่ละห่อ

- ห่อเหล็กอบสังกะสีหรือห่อเหล็กเหนี่ยวที่มีขนาดตั้งแต่ Ø 2 1/2" ลงมา ต่อกันด้วยเกลี่ยว จะต้องมีที่ยึดหรือแขวนทุกๆ ระยะไม่เกินกว่า 1.20 เมตร

- ห่อซีเมนต์-ไยหินตาม ม.อ.ก. 81-2529, ข้อต่อตามม.อ.ก. 126-2518 และแนวยางตาม ม.อ.ก. 237-2520 ซึ่งต่อกันด้วยปากแพร และยาด้วยซีเมนต์ปلاสเตอร์ หรือด้วยวัสดุอื่น หรือด้วยปลอกอัดด้วยเหมือนยาง ทุกๆ ระยะความยาวห่อแต่ละห่อจะต้องมีที่ยึดหรือแขวนอย่างน้อย 1 แห่ง และที่ตรงรอยต่อ

- ท่อพีบี (Polybutylene : PB) ท่อเอชดีพีอี (High Density Polyethylene : H.D.P.E) และท่อพีวีซี (Polyvinylchloride : P.V.C.) ทุกระยะ 1 เมตร และทุกๆ รอยต่อ

4.1.4.3.3 ท่อที่ติดตั้งในแนวราบ จะต้องมีที่ยึดหรือรัดท่อหรือแขวนท่อในระยะที่สามารถยึดหรือรัดท่อให้อยู่ในแนวที่ระดับที่ต้องการได้โดยตลอด โดยมีข้อกำหนดตามประเภทของท่อดังนี้

- ท่อเหล็กหล่อที่หล่อ กันด้วยปากแคร หรือปลอกเหล็กอัดด้วยแหวนยางจะต้องมีที่ยึดหรือแขวนทุกๆ ระยะข้อต่อ และทุกๆ ระยะกึ่งกลางความยาวของท่อ

- ท่อเหล็กอาบสังกะสี ท่อเหล็กเหนียว หรือท่อโลหะอื่นๆ ซึ่งต้องกันด้วยเกลียว ขนาด Ø 1 1/2" ขึ้นไปทุกระยะ 2.00 เมตร

- ท่อซีเมนต์-ไยหินหรือท่อตินเพา ซึ่งต้องกันด้วยปากแครยาด้วยซีเมนต์ ปลายสเตอร์ หรืออัดด้วยแหวนยางหรือต้องกันด้วยปลอกอัดด้วยแหวนยางทุกๆ ระยะความยาวท่อแต่ละท่อนจะต้องมีที่ยึดหรือแขวนอย่างน้อยหนึ่งแห่ง

- ท่อพีบี (Polybutylene:PB) ท่อเอชดีพีอี (High Density Polyethylene : H.D.P.E) และท่อ พีวีซี (Polyvinylchloride : P.V.C.) สำหรับขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2 1/2" ขึ้นไป ทุกระยะ 2 เมตร และทุกๆ รอยต่อ

- ท่อตะกั่ว หรือท่ออ่อนชนิดอื่นใด จะต้องมีที่รองรับที่แข็งแรงมั่นคง ตลอดแนวและความยาวของท่อ

4.1.4.3.4 ท่อทุกชนิดที่วางอยู่ในดินหรือติดพื้นดิน กรณีที่ต้องมีการยึดแขวนท่อ กับพื้นหรือโครงสร้าง ถ้ายึดแขวนด้วยโลหะจะต้องหล่อหุ้มด้วยคอนกรีตอีกชั้นโดยรอบอุปกรณ์ยึดแขวน นั้น การหุ้มให้หุ้มโดยรอบไม่น้อยกว่า 0.05 เมตร

4.1.4.3.5 อุปกรณ์แขวนท่อที่เป็นโลหะทุกชนิดจะต้องชุบด้วยสังกะสี (Hot Dipped galvanized) หรือทาด้วยสีชนิด Epoxy Resin ชนิด Heavy Duty โดยขั้นตอนการทาดังนี้

- ขัดทำความสะอาดด้วยปาราเจลสันมิและคราบหัวมัน

- ทาด้วยสีร่องพื้นชนิด Lead Oxide หรือ Red Lead

- ทาด้วยสี Epoxy Resin ชนิด Heavy Duty

- การยึดแขวนท่อ กับคอนกรีตหรือพื้นให้ใช้วิธีฝัง Insert ในคอนกรีต หรือใช้ Expansion Bolt ยกเว้นกรณีที่เป็นแผ่นพื้นสํารอง จะต้องทำตามมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิต และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงานของทางราชการ

4.1.4.4 การทาสีของท่อ

4.1.4.4.1 ในช่องเดินท่อ ที่มีช่องเปิดของช่องเดินท่อ ให้ทาสีท่อทุกประเภทตามสีที่กำหนดให้ทั้งหมด ตลอดความสูงของช่องเปิด พร้อมทั้งอักษรย่อชนิดท่อและทิศทางการไหลเป็นสีต่างๆ ดังนี้

ท่อประปา	ทาสี	น้ำเงิน
----------	------	---------

ท่อระบายน้ำทิ้ง	ทาสี	น้ำดาล
-----------------	------	--------

ท่อสัม	ทาสี	ดำ
ท่อระบายน้ำ	ทาสี	ขาว
ท่อดับเพลิง	ทาสี	แดง
ท่อระบายน้ำฝน	ทาสี	เขียว

4.1.4.5 ป้ายชื่ออุปกรณ์ วาร์ล์ตัน ๆ

4.1.4.5.1 ป้ายบอกชื่อวาร์ล์ แผนภูมิ และโถะแกรมเมื่องานติดตั้งเสริสมบูรณ์ผู้รับจ้าง จะต้องติดชื่อป้ายบอกขนาด ตัวหนัง ชนิด แล้ว ลักษณะการใช้งานของวาร์ล์ ยกเว้น วาร์ล์ที่มากับสุขภัณฑ์ ป้ายจะต้องทำด้วยทองเหลือง ขนาด 2 นิ้ว สีเหลี่ยม ซึ่งจะต้องจาริกชนิดและลักษณะการใช้งานของวาร์ล์ลดลงตามตัวเลขขนาด 2 นิ้ว หัวป้าย 3/4" ด้วยสีดำ

4.1.4.5.1.1 ป้ายบอกชื่อวาร์ล์สำหรับห้องให้ใช้ป้ายทองเหลืองขนาด 3 นิ้วสีเหลี่ยม ซึ่งจะต้องจาริก ชนิดและลักษณะการใช้งานลดลงตามตัวเลขขนาด 2 นิ้ว พื้นป้ายทองเหลือง จะต้องทาด้วยสีแดง

4.1.4.5.1.2 ระบบที่ใช้ระบุตัวเลขแผ่นป้าย จะต้องบ่งแสดงถึงความแตกต่างของชนิดและการใช้งาน และจะต้องระบุชื่อ ของตัวหนังที่วาร์ล์ตัวนั้นติดตั้งอยู่

4.1.4.5.1.3 ป้ายบอกชื่อวาร์ล์จะต้องผูกให้แน่นหนาเข้ากับมือจับหรือมือหมุนของวาร์ล์โดยใช้เชือกทองเหลืองขนาดพอเหมาะสม

4.1.4.5.1.4 แผนภูมิโถะแกรมและรายการต่าง ๆ จะต้องระบุจำนวนตัวหนัง และลักษณะการใช้งานของวาร์ล์ ลดลงตามขนาดห้อง และอื่น ๆ

4.1.4.5.2 ป้ายบอกชื่ออุปกรณ์อื่น ๆ

ให้ผู้รับจ้างจัดหาและติดตั้งป้ายชื่ออุปกรณ์ ทำด้วยทองเหลืองใช้ตัวอักษรสีดำ โดยตัวอักษรแต่ละตัวต้องมีขนาดไม่น้อยกว่า 3" X 2" มองเห็นได้ชัดเจนทั้งภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ และคำย่ออุปกรณ์ที่จะต้องมีป้ายแสดง ได้แก่

- ถังเก็บน้ำประปา ทุกถัง
- เครื่องสูบน้ำทุกเครื่อง
- แผงควบคุม
- Fire Department Connection
- วาร์ล์ระบบดับเพลิง

4.1.4.6 การวางปลอกรองห่อ

4.1.4.6.1 ข้อกำหนดทั่วไป

4.1.4.6.1.1 ปลอกรองห่อ (SLEEVES)

ท่อที่เดินผ่านฐานราก พื้นผนัง ฝา กัน และเพดานนอกอาคาร จะต้องรองด้วยปลอกตามขนาดที่พ่อเหมาจะกันห่อเสียก่อนหากห่อที่จะผ่านทะลุพื้นอาคารมีจำนวนหลายห่อด้วยกันให้เจาะพื้นอาคารเป็นช่องให้ห่อผ่านแทนการใช้ปลอกรองช่องที่เจาะนี้จะต้องเสริมกำลังตามความจำเป็นและเหมาะสมในอาคารคอนกรีตหากประสงค์จะติดตั้งปลอกรองหอน้ำไว้ ณ จุดใดก็ให้ติดตั้ง

ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการตรวจสอบรายละเอียดของแบบและติดตั้งปลอกกรองท่อที่ก่ออิฐม้าถึงที่จุดนั้น ผู้รับจ้างจะต้องตรวจสอบรายละเอียดของแบบและติดตั้งปลอกกรองท่อไว้ตามที่จำเป็น ถึงแม้จะไม่ได้แสดงไว้ในรายละเอียดของแบบก็ตาม การใช้ปลอกกรองท่ออาศัยหลักเกณฑ์ดังนี้

4.1.4.6.1.2 ขนาดของปลอกกรองท่อ

ปลอกกรองท่อที่จะนำมาใช้ในการรองท่อต้องให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในโดยกว้างข้างเส้นผ่าศูนย์กลางภายในโดยกว้างข้างเส้นผ่าศูนย์กลางภายในของท่อไม่น้อยกว่า 2 ซม. เว้นไว้แต่เมื่อท่อนั้นจะต้องเดินทางลุ่มผ่านฐานรากหรือผนังที่รับน้ำหนัก ในการนี้เข็นนี้จะต้องให้ปลอกโดยกว้างกว่าท่อไม่น้อยกว่า 2.5 ซม.

4.1.4.6.1.3 ชนิดของวัสดุปลอกกรองท่อจะต้องเป็นชนิดที่ทำด้วยวัสดุดังต่อไปนี้

4.1.4.6.1.3.1 ให้ใช้ปลอกเหล็กเหนียวหรือเหล็กกล้าอานสังกะสี

4.1.4.6.1.4 ปลอกกรองท่อที่พื้นอาคารจะต้องฝังให้ปักปลอกสูงจากระดับพื้นที่ยังไม่ได้ดับแต่ง 2.5 ซม. และหลังจากที่เดินท่อเสร็จเรียบร้อย แล้วให้อัดช่องระหว่างท่อกับปลอกท่อ ด้วยวัสดุประเภทที่ป้องกันการร้าวซึมของน้ำ ให้แน่น และเรียบร้อยจนแนใจว่าไม่ร้าวซึมผ่านไม่ได้

4.1.4.6.1.5 ห่อต่าง ๆ ที่ผ่านผนัง ฝา และพื้นที่กันน้ำซึม จะต้องติดตั้งให้ลอดผ่าน Sleeves ที่ใช้กันน้ำซึม

4.1.4.6.1.6 เมื่อมีห่อต่าง ๆ ที่ผลิหรือหะลุผ่านผนัง ฝา พื้น และแผงกันห้อง จะต้องติดตั้งและครอบด้วย Escutcheons ที่ทำด้วยแผ่นสังกะสีชนิดหนา โดยยึดด้วยสกรูสเตนเลส เพื่อป้องกันการเกิดสนิม

4.1.4.6.1.7 Flashing สำหรับพื้นและหลังคาระบายน้ำฝน จะต้องใช้ Flashing Rings ที่ได้รับอนุมัติจากผู้ออกแบบ หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างก่อน

4.1.4.6.1.8 ผู้รับจ้างจะกระทำการตัดปะ และ Flashing เพื่อติดตั้งห่อและตะแกรงระบายน้ำให้เป็นไป ตามแบบ Shop Drawings ที่ได้รับอนุมัติแล้วนั้นได้ แต่ห้ามทำการตัดปะ และ Flashing โครงสร้างที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว นอกจากได้รับความเห็นชอบจากผู้ออกแบบ หรือคณะกรรมการตรวจการจ้าง เท่านั้น

4.1.4.6.1.9 หลังจากการติดตั้งห่อแนวตั้งทั้งหมดในช่องห่อ (Pipe Shafts) ตามแบบที่กำหนดไว้ ให้ผู้รับจ้างทำการปิดพื้นในบริเวณช่องห่อที่ระดับพื้นทุกชั้นและทุกช่องห่อด้วยวัสดุป้องกันไฟและ ควนลม รายละเอียดของงานโครงสร้างส่วนนี้ จะต้องสัมพันธ์กับงานโครงสร้างที่อยู่ข้างเคียงเช่น คานเป็นต้น และจะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ออกแบบ หรือคณะกรรมการการจ้าง ก่อนการติดตั้งห่อแนวตั้งที่ระดับพื้นจะต้องหุ้มด้วย Sleeves

4.1.4.6.1.10 การอุดช่องเดินห่อ ช่องเจาะด้วยวัสดุป้องกันไฟ และควนลม (Fire Barrier System) เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่บุคคลที่อยู่ภายในอาคาร อันเนื่องมาจากการ

การเกิดเพลิงลูกคามจากบริเวณหนึ่งไปยังบริเวณหนึ่ง โดยอาศัยช่องและทางเดินท่อหรือช่องเจาะ จึงกำหนดให้ใช้วัสดุป้องกันไฟและควนลาม (ดูแบบขยายการติดตั้งวัสดุป้องกันไฟลาม) โดยมีคุณสมบัติของวัสดุ ดังนี้ คือ ต้องเป็นอุปกรณ์หรือวัสดุที่ได้มาตรฐาน BS 476 Part 20 และ ISO 834 หรือ UL listed หรือ FM approved รับรอง สามารถป้องกันไฟและควนลามได้อย่างน้อย 3 ชั่วโมง ไม่มีไอระเหยที่เป็นอันตรายต่ำสุขภาพทั้งในขณะปกติและขณะเกิดเพลิงใหม่ สามารถขยายตัวได้อย่างรวดเร็วเมื่อได้รับความร้อนสูง เกาะยึดได้ดีกับคอนกรีต, โลหะ, ไม้, พลาสติก ทนต่อการสั่นสะเทือนได้ดี ติดตั้งง่าย มีความแข็งแรงไม่ว่าก่อนหรือหลังเพลิงใหม่ และให้ติดตั้งอุปกรณ์หรือวัสดุป้องกันไฟและควนลามตามตำแหน่งต่างๆ ที่มีท่อ PVC, PE, PB, PP ทะลุผ่านเป็นชนิด PIPE COLLARS หรือ PIPE WRAPS และติดตั้งระบบป้องกันไฟลามเพื่ออุดช่องเปิดไว้สำหรับท่อในอนาคตเป็นชนิด Mortar หรือ Fire Rated Mastics ดังต่อไปนี้ ช่องเปิดทุกช่องไม่ว่าจะอยู่ที่ใดของผนัง พื้น หรือคาน และ Shaft ท่อต่างๆ ซึ่งได้เตรียมไว้สำหรับการใช้งานติดตั้งระบบห่อ หลังจากที่ได้ติดตั้งห่อไปแล้ว และมีช่องว่างเหลืออยู่ระหว่างห่อทับแผ่นปิดช่องห่อ ช่องเปิดหรือช่องลอด (Block out or Sleeve) ที่เตรียมไว้สำหรับติดตั้งระบบห่อในอนาคตหรือที่ใช้สายไฟฟ้าหรือห่อร้อยสายไฟฟ้าที่มีช่องว่างอยู่แม้เพียงช่องเล็กน้อยก็ตาม ภายใต้ท่อที่วางทะลุพื้นคอนกรีต ผนังคอนกรีต ซึ่งเป็นผนังท่อไฟเพื่อป้องกันไฟและควนลามตามห่อ ซึ่งอุปกรณ์หรือวัสดุที่จะนำมาใช้และการริบบิ้กการติดตั้ง ผู้รับจ้างต้องเสนอขออนุมัติจากผู้ออกแบบ หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างก่อน

4.1.5 ข้อกำหนดหัวไป

4.1.5.1 การติดตั้งหัวไป

4.1.5.1.1 ถ้าหากยังไม่มีการวางแผนห่อ หรือเลิกงานแล้วแต่ละวันผู้รับจ้างจะต้องอุดปลายห่อให้เรียบร้อยเพื่อป้องกันสิ่งสกปรกหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดเข้าไปอุดอยู่ในห่อ และก่อนที่จะมีการเริ่มทำการวางแผนห่อต่อไป จะต้องตรวจสอบภายในห่อที่ได้วางไว้แล้วเสียก่อนว่าไม่มีวัสดุอื่นโดยอยู่ในนั้น

4.1.5.1.2 ห้ามวางแผนห่อประปาหรือห่อน้ำฝังดินใดๆ ก็ตามไว้ด้วยกันกับห่อระบายน้ำเว้นแต่จะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(ก) จุดต่อจุดของห่อประปายู่สูงกว่าจุดสูงสุดของห่อระบายน้ำไม่น้อยกว่า 30 ซม.

(ข) วางห่อประปายังด้านหนึ่งของร่องสำหรับวางแผนห่อ

(ค) จำนวนรอยต่อของห่อประปามีน้อยที่สุดเท่าที่จะมีได้ และการต่อห้องห่อของห่อประปายังคงต่อห้องห่อประปาน้ำซึ่งผ่านไม่ได้

4.1.5.1.3 รอยต่อระหว่างเครื่องสุขภัณฑ์กับกำแพงหรือพื้น จะต้องแบบสนิทน้ำซึ่งผ่านไม่ได้

4.1.5.2 คุณภาพวัสดุ และการเทียบเท่า

4.1.5.2.1 วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดตั้งต้องเป็นของใหม่ และผลิตโดยผู้ผลิตที่เป็นที่เชื่อถือได้ อุปกรณ์ที่บกพร่องหรืออุปกรณ์ที่เสียหายในขณะติดตั้งหรือขณะทดสอบ จะต้องเปลี่ยนใหม่และหรือแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ดี ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง

4.1.5.2.2 การเก็บเท่า วัสดุ อุปกรณ์ ให้ถือและปฏิบัติ ตามรายการวัสดุ อุปกรณ์การก่อสร้างมาตรฐานของกองแบบแผน

4.1.5.3 แบบรูปข่ายรายละเอียดขนาดก่อสร้าง (Shop Drawing) และแบบก่อสร้างจริง (As-Built Drawing)

4.1.5.3.1 แบบรูปข่ายรายละเอียดขนาดก่อสร้าง (Shop Drawing) ได้แก่แบบรูป ข่ายต่างๆ ที่จัดทำขึ้นก่อสร้าง เช่น ผังการเดินท่อต่างๆ ของระบบสุขาภิบาล ให้ถือเป็นหน้าที่ของผู้ รับจ้างจะต้องทำภาพข่ายรายละเอียดขึ้น โดยมีวิศวกร ที่มีใบอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการ ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม (ก.ว.) พร้อมสำเนาใบอนุญาตดังกล่าว เขียนชื่อรับรองในแบบพิมพ์เขียวของผู้ รับจ้างเสนอให้คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจสอบและเห็นชอบเสียก่อน จึงจะนำไปใช้ทำการก่อสร้าง ในส่วนนั้นๆ ได้ ซึ่งแบบรูปรายการดังกล่าวจะต้องทำเป็นแบบรูปรายละเอียด โดยส่งเป็นแบบพิมพ์เขียว จำนวน 5 ชุด (รายการข้อนี้จะใช้ประกอบเฉพาะอาคารที่ได้ระบุไว้ในแบบรูปหรือรายการละเอียดเท่านั้น)

4.1.5.3.2 ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำรูปแบบที่แสดงรายละเอียดการวางท่อ การรองรับ ท่อและขนาดของท่อที่ติดตั้งไปจริง (As-Built Drawing) ซึ่งแบบรูปรายการละเอียดนี้จะต้องเขียนให้ได้ มาตรฐานโดยส่งแบบกระดาษไข้ดันฉบับ 1 ชุด ล้ำนาอก 2 ชุด รวมเป็น 3 ชุด ให้แก่คณะกรรมการตรวจ การจ้าง ก่อนส่งมอบงานรวดสุดท้าย 7 วัน เพื่อมอบแบบสำเนาให้โรงพยาบาลหรือหน่วยราชการเจ้าของ อาคารเก็บเพื่อดำเนินการบำรุงรักษา (รายการข้อนี้จะใช้ประกอบเฉพาะอาคารที่ได้ระบุในแบบรูปและ รายการละเอียดเท่านั้น)

4.1.5.4 ปัญหา อุปสรรค และการเปลี่ยนแปลงแบบ, แบบรายละเอียด และคำแนะนำ เพิ่มเติม

4.1.5.4.1 หากในแบบรูปและรายการละเอียดไม่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ถือ ปฏิบัติตามนี้ คือการเดินท่อให้เดินท่อได้พื้นหรือในกล่องช่องห้องหรือผังในผนัง ให้พยายามหลีกเลี่ยงการ ฝังในพื้นหรือคาน ท่อที่เดินได้พื้นให้ใช้เครื่องยืดเหนี่ยวและเครื่องรองรับ การเดินท่อจะต้องจัดเรียงแนว ท่อให้เรียบร้อยพร้อมทั้งหารหุ่มชอนท่อและการเปิดซ่องสำหรับตรวจสอบได้กับให้มีบานประตูติดบาน พับปิดเปิดได้ตามความเหมาะสมถึงแม้ในแบบรูปจะไม่ระบุไว้

4.1.5.4.2 อุปกรณ์อื่นๆ เช่น ประดุน้ำข้อต่อ ข้องอ ประดุน้ำกันน้ำย้อนกลับ หรือ อื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการติดตั้ง เพื่อใช้งานดีขึ้น และถูกต้องตามหลักวิชาการ แม้มิได้ระบุในแบบรูป ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาและทำการติดตั้งให้โดยไม่คิดราคาเพิ่ม

4.1.5.4.3 ถ้าไม่สามารถเดินท่อต่างๆ ตามแบบรูปและรายการละเอียด เนื่องจาก อุปสรรคทางด้านต่างๆ ผู้รับจ้างสามารถจะเดินท่อต่างไปจากแบบรูปและรายการละเอียดได้ ทั้งนี้ต้อง ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้างและไม่ก่อว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงรายการ

4.1.5.4.4 ถ้าแบบรูปและรายการละเอียดการเดินท่อ ไม่แสดงแนวท่อและขนาด ท่อของสุขภัณฑ์ใดหรือแนวท่อและขนาดท่อไม่ชัดเจน ให้ถือแนวท่อและขนาดท่อของสุขภัณฑ์นั้นตาม รายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้างนี้

4.1.5.4.5 บ่อเกราะ บ่อซึม ถังคอนกรีตเก็บน้ำ ร่างระบายน้ำ แนวท่อ และอื่นๆ ที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ให้ถือว่าตำแหน่งที่ปรากฏในแบบรูปและรายการละเอียดเป็นเพียงสังเขปเท่านั้น คณะกรรมการตรวจการจ้างจะเป็นผู้กำหนดตำแหน่งที่แน่นอนให้ในขณะก่อสร้าง

4.2 ระบบประปา

4.2.1 ขอบเขตของงาน

4.2.1.1 ท่อประปา หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุเป็นอย่างอื่นให้ถือปฏิบัติตั้งแต่เดินท่อประปาสายประชานมายังตัวอาคาร (กรณีที่บริเวณก่อสร้างไม่มีท่อประปาสายประชานผ่านให้เดินท่อประปาสายประชานของอาคารออกไปนอกอาคาร) เพื่อเตรียมบรรจุกับท่อประปาสายประชานความยาวไม่น้อยกว่า 6 เมตร

4.2.1.2 หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุไว้ ให้ใช้ท่อประปาสำหรับสุขภัณฑ์ มีขนาดดังนี้

สำหรับระบบถังน้ำล้าง (Flush Tank)

ขนาดของท่อ	สุขภัณฑ์ไม่เกิน
3/4 นิ้ว	4 ที่
1 นิ้ว	6 ที่
1 1/2 นิ้ว	28 ที่

สำหรับระบบประตูน้ำล้าง (Flush Valve)

ขนาดของท่อ	สุขภัณฑ์ไม่เกิน
1 นิ้ว	4 ที่
1 1/2 นิ้ว	28 ที่
2 นิ้ว	15 ที่

4.2.2 การติดตั้งท่อและอุปกรณ์ประกอบ

4.2.2.1 การวางท่อประปาเป็นแนวตรง ถ้าหากเป็นมุมหรือข่านไปตามแนวผนังจะต้องได้สัดส่วน ประมาณต่อกันขึ้นจะต้องได้ตั้งและตรง

4.2.2.2 สายไฟฟาระบบกำลังและระบบควบคุมสำหรับเครื่องสูบน้ำการต่อประปาและมาตรฐานน้ำเข้ากับท่อประปาประชานให้ถือตามข้อกำหนดบังคับของการไฟฟ้า หรือประปาในท้องที่ที่มีการก่อสร้างอาคารนั้นๆ แล้วแต่กรณี

4.2.2.3 ในกรณีที่รูปแบบไม่ระบุให้ใช้ประตูน้ำขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1/2"-2" ให้ใช้ประตูน้ำแบบ Ball Valve ชนิดทนแรงดันใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 150 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว และสำหรับขนาดใหญ่กว่าเส้นผ่านศูนย์กลาง 2" ให้ใช้ประตูน้ำแบบ Butterfly Valve หรือ Gate Valve ชนิดทนแรงดันใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 150 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว และการเดินท่อให้เลือกใช้ประตูน้ำรวมและประตูน้ำแยก พร้อมข้อต่อที่บุนเดลชั้นหรือแต่ละส่วน เพื่อสะดวกในการซ่อมแซมแก้ไขหรือติดตั้งเพิ่มเติมในอนาคตได้

4.2.2.4 การต่อห้องประปาทั้งหมด ที่เป็นห้องเหล็กอबสั�งกะสีให้การอยู่ต่อ Joint Compound หรือใช้เทปสำหรับการต่อห้องจานวนเหมาะสมและทำความสะอาดให้เรียบร้อย

4.2.2.5 ในกรณีที่มีถังเก็บน้ำเป็นแบบอาทัยความต่างระดับและได้รับน้ำจากห้องประปาสามารถหรือจากห้องจ่ายน้ำประปาอื่นภายใต้ความดัน จะต้องมีลิ้นอัดโน้มดึงสำหรับปิดเปิดน้ำเพื่อป้องกันการไหลล้น

4.2.2.6 วัสดุตัวอย่าง เอกสารรายละเอียดวัสดุ

4.2.2.6.1 ผู้รับจ้างจะต้องส่งมอบวัสดุตัวอย่างเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการเปรียบเทียบกับของที่ติดตั้งดังนี้

4.2.2.6.1.1 โลหะที่ใช้ในการรองรับหรือรัดห้อง

4.2.2.6.1.2 ประดูน้ำชนิดต่างๆ

4.2.2.6.2 อุปกรณ์ที่ต้องได้รับรองคุณภาพจากผู้ผลิต หรือสถาบันทางราชการที่เชื่อถือได้ ตามความต้องการของคณะกรรมการตรวจการจ้างคือ

4.2.2.6.2.1 ข้อต่อ

4.2.2.6.2.2 อุปกรณ์เกี่ยวกับการระบายน้ำ ได้แก่ ช่องระบายน้ำที่พื้นช่องระบายน้ำฝน ที่หลังคาช่องสำหรับทำความสะอาดห้องท่อที่พื้น ฯลฯ

4.2.2.6.2.3 เครื่องมือกลหั้งหมุดได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องมือตันเพลิงฯลฯ

4.2.2.6.2.4 ประดูน้ำ

4.2.3 มาตรฐานมวลวัสดุและอุปกรณ์ประกอบ

4.2.3.1 แผนผัง

ผู้รับจ้าง จะต้องทำแผนที่แสดงถึงจำนวน ตำแหน่งและหน้าที่ของประดูน้ำแต่ละตัวรวม ห้องที่ห้องประسانกันด้วย ใส่กรอบกระจากขนาดตามความเหมาะสม (รายการข้อนี้ จะใช้ประกอบเฉพาะอาคารที่ได้ระบุไว้ในแบบรูปและรายการละเอียดเท่านั้น)

4.2.3.2 ประดูน้ำลดความดัน

ถ้าความดันของน้ำในเส้นห้องมากกว่า 70 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว ให้ติดประดูน้ำลดความดัน (Pressure Reducing Valve) ให้ความดันของน้ำในเส้นห้องเหลือไม่เกิน 60 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว

4.2.3.3 เครื่องป้องกัน Water Hammer

ในการนี้ที่ความดันน้ำในเส้นห้องสูง ให้ติดตั้ง Water Hammer Absorber ป้องกันการเกิด Water Hammer ซึ่งการติดตั้งเครื่องมือนี้จะต้องแจ้งรายละเอียดไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด

4.2.3.4 บรรดาส่วนประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการเดินห้อง เช่น ประดูน้ำ มาตรวัดน้ำ มาตรวัดความดัน ฯลฯ เป็นต้น จะต้องวางอยู่ในตำแหน่งและลักษณะที่สามารถจะกดซ่อมหรือเปลี่ยนใหม่ได้ง่าย

4.2.3.5 ก่อนต่อสายอ่อนของอ่างล้างมือ โถส้วมหรือห้องน้ำ สายน้ำดีซิชาระ ให้ติดตั้ง Stop Valve

4.2.4 การติดตั้งเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์

4.2.4.1 ในกรณีที่แบบระบบที่มีเครื่องสูบน้ำ จะต้องมีเครื่องควบคุมการทำงานของเครื่องสูบน้ำแบบอัตโนมัติสำหรับการเริ่มทำงานของเครื่องสูบน้ำขึ้นอยู่กับระดับน้ำในถังเก็บน้ำซึ่งจะกำหนดให้ขนะติดตั้ง ถ้ากำหนดให้มีเครื่องสูบมากกว่า 1 เครื่อง เครื่องสูบน้ำทุกๆ เครื่องต้องสามารถสับเปลี่ยนกันทำงานได้

4.2.4.2 การส่งมอบงานที่มีเครื่องสูบน้ำอยู่ด้วย ผู้รับจ้างต้องเขียนผังแสดงวงจรชุดควบคุมเครื่องสูบน้ำที่ใช้ติดไว้ในตู้ พร้อมส่งมอบกับคณะกรรมการตรวจการจ้าง จำนวน 2 ชุด และสาขาวิชาน้ำที่ควบคุมแก่เจ้าหน้าที่ของทางราชการเป็นที่เข้าใจโดยไม่ติดมูลค่าใดๆ ทั้งสิ้น

4.2.4.3 ผู้รับจ้างจะต้องยื่นข้อกำหนดของเครื่องสูบน้ำและตารางแสดงความสามารถในการทำงาน (Performance Curve) ของเครื่องสูบน้ำให้แก่คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณาตรวจสอบก่อนทำการติดตั้ง

4.3 ระบบระบายน้ำฝนและระบบระบายน้ำทิ้ง

4.3.1 ขอบเขตของการ

งานติดตั้งอุปกรณ์และการเดินท่อระบายน้ำทิ้งจากอาคาร

4.3.2 มาตรฐานการติดตั้ง

4.3.2.1 ท่อระบายน้ำทิ้ง และท่อน้ำฝน ที่จะต้องเปลี่ยนทิศทางหรือการต่อท่อระบบ แนวอนกับแนวตั้งให้ต่อท่อด้วยข้อต่อตัว "วาย" หรือข้อโค้งรัศมีกว้าง ห้ามใช้ข้องฉากโดยเด็ดขาด

4.3.2.2 รอยต่อที่หลังคาหรือรอบท่อระบายน้ำอากาศ จะต้องทำให้ไม่มีการรั่วซึมได้โดยใช้แผ่นทองแดงหรือแผ่นเหล็กแสดงเลส หรือวัสดุที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง

4.3.2.3 ช่องทำความสะอาดท่อ ให้ติดตั้งในกรณีต่อไปนี้

4.3.2.3.1 ตรงจุดเชื่อมระหว่างท่อระบายน้ำจากอาคารกับท่อระบายน้ำรอบอาคาร

4.3.2.3.2 ทุกๆ ระยะไม่เกิน 15 เมตร

4.3.2.3.3 ที่โคนของท่อระบายน้ำในแนวตั้ง

4.3.2.4 กรณีแบบไม่ระบุ ช่องระบายน้ำทิ้งที่พื้น ให้ใช้แบบตัวเรือนทำด้วยเหล็กหล่อฝาตะแกรงทำด้วยทองเหลืองชุบ โครงเมี่ยม สามารถถอดเปิดได้ ขนาดพื้นที่ระบายน้ำไม่ต่ำกว่า 120% ของพื้นที่หน้าตัดท่อทางออกของระบายน้ำ ตัวเรือนมีครึ่งก้นน้ำกว้างไม่น้อยกว่า 40 มม. ต่อเนื่องกันโดยรอบ ฝาตะแกรงจะต้องสามารถปรับระดับได้ ติดตั้งประกอบกับที่ดักกลิ้น แบบ P-Trap ชนิดทำด้วยเหล็กหล่อ สำหรับในพื้นชั้นล่างหรือชั้นอื่นๆ ที่ไม่สะดวกที่จะทำการบำรุงรักษาจากด้านล่าง ให้ใช้แบบ Bell Trap

4.3.2.5 หากแบบไม่ระบุเป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการดังนี้ น้ำทึบจากโรงครัว โรงอาหาร จะต้องมีที่ดักขยะ-ไขมันเป็นปอคอนกรีตห่อเข้าออกเป็นห่อตัวที่ตามแบบบ่อถักไขมันมาตรฐานของกองแบบแผน

4.3.2.6 หากแบบไม่ระบุเป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการดังนี้

- โรงพยาบาลหรือสถานที่ก่อสร้างที่มีระบบบำบัดน้ำเสียและมีประสิทธิภาพ ใน การบำบัดน้ำเสียตามมาตรฐานคุณภาพน้ำทึบ ท่อระบายน้ำทึบและห่อส้วม ให้ต่อลงบ่อถักลินท์ไกล์และ เหมาะสมที่สุด

- ถ้าโรงพยาบาลไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย

1. ห่อส้วมให้ต่อลงบ่อเกราะ

2. ท่อระบายน้ำทึบให้ต่อลงบ่อชิม หรือถ้าสถานที่นั้นดินไม่ชื้นน้ำให้ต่อลงร่าง ระบายน้ำรับอาการไปยังท่อระบายน้ำสาธารณะ ถ้าไม่มีท่อระบายน้ำสาธารณะให้ระบายน้ำไปยังที่ที่มี ความเหมาะสมก็ได้ แล้วแต่กรณี

4.3.2.7 กรณีแบบไม่ระบุที่ดักกลินของอ่างล้างหน้าที่เป็นอ่างเคลือบ ให้ใช้คอกห่านแบบ P-Trap ทำด้วยทองเหลืองชุบโครเมียม สำหรับที่ดักกลินของอ่างสุขาและ เช่น อ่างครัว หรือ Pantry ใช้ ที่ดักกลินแบบ Bottle Trap ประกอบกับหัวดักขยะแบบใหญ่ ทำด้วย พีวีซี หรือ พีอี สำหรับที่ดักกลิน ของอ่างของห้องทดลองให้ที่ดักกลินของอ่างของห้องทดลองใช้ที่ดักกลินแบบ Bottle Trap ทำด้วย พีพี (Poly Propylene)

4.3.2.8 ฐานของห่อในแนวตั้ง

ห่อส้วม หอน้ำฝนและหอน้ำทึบ จะต้องมีฐานรองรับห่อที่เดินในแนวตั้ง ด้วย คอนกรีตและก่ออิฐ หรือด้วยเหล็กยึดติดกับอาคาร หรือด้วยวิธีอื่นๆ ที่คณะกรรมการตรวจจ้างเห็นชอบ

4.3.2.9 ท่อระบายน้ำในแนวระดับ จะต้องวางโดยมีความลาดเอียงไม่น้อยกว่า 1 : 200 ใน กรณีที่ไม่อาจปฏิบัติตั้งกล่าวไว้ จะต้องวางห่อโดยให้มีความลาดเอียงพอที่น้ำจะไหลด้วยความเร็วไม่น้อย กว่า 60 เซนติเมตรต่อวินาที

4.3.2.10 ห่อส้วม หอน้ำทึบ และห่อระบายน้ำอากาศ หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ให้ก่อปฏิบัติตั้งนี้

- ห่อส้วม หอน้ำด้วยเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 มิลลิเมตร (4 นิ้ว) รับส้วมได้ไม่เกิน 6 ที่ นั่ง ถ้ารับส้วมเกินกว่า 6 ที่นั่ง ให้ใช้หอน้ำด้วยเส้นผ่าศูนย์กลาง 150 มิลลิเมตร (6 นิ้ว)

- ห้อปัสสาวะ หอน้ำด้วยเส้นผ่าศูนย์กลาง 65 มิลลิเมตร (2 1/2") รับท่อปัสสาวะไม่ เกิน 3 ที่

- หอน้ำทึบ ห้อหัวไว้เป็นแต่ละชุดที่เดินได้พื้นห้องน้ำ ไว้หอน้ำดังต่อไปนี้

- ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50 มิลลิเมตร (2") รับอ่างน้ำทึบ หรือรูระบายน้ำทึบที่พื้นไม่เกิน 2 ที่
  - ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 80 มิลลิเมตร (3") รับอ่างน้ำทึบ หรือรูระบายน้ำทึบที่พื้นไม่เกิน 12 ที่
  - ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 100 มิลลิเมตร (4") รับอ่างน้ำทึบ หรือรูระบายน้ำทึบที่พื้นไม่เกิน 25 ที่
    - หอรอบน้ำที่ต่อจากห่อสัมขนาด Ø 6" ต้องมีขนาดหอรอบน้ำที่ต่อเข้ากันส่วนบนของห่อเล็กกว่า 2 1/2"
    - หอรอบน้ำที่ต่อจากห่อสัมขนาด Ø 4" ต้องมีขนาดหอรอบน้ำที่ต่อเข้ากันหอรอบน้ำที่ต่อไปกว่า 2"
    - หอรอบน้ำที่ต่อกันห่อสัม หรือห่อน้ำทึบจะต้องต่อเข้ากันส่วนบนของห่อเหนือระดับน้ำสูงสุดของเครื่องสุขภัณฑ์ที่ระบายน้ำลงสู่หอดังกล่าว เป็นหอรอบน้ำแนวตั้งไม่น้อยกว่า 100 มม. ก่อนที่จะเป็นทิศทางของหอรอบน้ำที่ต่อเข้ากันหอรอบน้ำที่ต่อไปกว่า 1 เมตร
    - ในกรณีที่หลังคานั้นต้องการใช้เพื่อวัดถูกประสงค์อย่างอื่นด้วย หอรอบน้ำที่ต่อไปกว่า 1 เมตรจะต้องໄผลลเห็นหองหลังคานั้นไม่น้อยกว่า 1 เมตร
    - หอรอบน้ำที่ໄผลลเห็นหองหลังคานั้น จะต้องไม่ทำให้หลังคาร้าชีมได้ และปลายของห่อจะต้องไม่รับน้ำที่หอรอบน้ำที่ต่อเข้าสู่อาคารหรือโถปัสสาวะ หน้าต่างหรือช่องลมของอาคารนั้น หรืออาคารอื่น
    - หอรอบน้ำที่ต่อห่อออกไปนอกอาคาร ปลายผลลพันชาดลักษณะเป็นข้อต่อสามทางและมีข้องคาว่า เพื่อกันฝนพร้อมดิดตะแกรงคาดกันแมลง
  - 4.3.2.11 หอรอบน้ำฝา หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นให้ต่อหอรอบน้ำฝาจากรางระบายน้ำฝนของอาคารลงบ่อพัก ค.ส.ล. ขนาดภายใน $0.30 \times 0.30 \times 0.30$ ซึ่งพื้นดินแล้วระบายน้ำออกไปที่รางระบายน้ำภายนอกอาคาร
  - 4.3.2.12 หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ให้ต่อหอรอบน้ำฝาจากรางระบายน้ำฝนของอาคารลงบ่อพัก ค.ส.ล. ขนาดภายใน $0.30 \times 0.30 \times 0.30$ และระบายน้ำออกไปที่รางระบายน้ำรอบอาคารด้วยห้อ P.V.C. Ø 6"
  - 4.3.2.13 หากแบบแปลนมิได้กำหนดขนาดรางระบายน้ำรอบอาคารไว้เป็นแบบแปลนหรือรายละเอียดอื่นๆ ให้ผู้รับจ้างทำรางระบายน้ำรอบอาคารเป็น ค.ส.ล. กว้างภายใน 0.25 เมตร ลึก 0.30 ม. ฝาปิด ค.ส.ล. หรือตะแกรงเหล็ก โดยรอบอาคารและต่อหอรอบน้ำลงบ่อพักหอรอบน้ำ ตำแหน่งที่อยู่ใกล้อาคารและเหมาะสมที่สุดที่คณะกรรมการกำหนดให้
  - 4.3.2.14 การฝังห่อและตำแหน่งข้อต่อสำหรับอ่างล้างมือ โถปัสสาวะ โถส้วมต้องได้ระดับและตำแหน่งพอดีสำหรับการติดตั้งสุขภัณฑ์

4.4 ระบบป้องกันอัคคีภัย

4.4.1 ขอบเขตของงาน

ติดตั้งระบบดับเพลิง ตามรูปแบบและกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้มาตรฐานถูกต้อง ตามหลักวิชาการ

4.4.2 มาตรฐานการติดตั้ง

4.4.2.1 การติดตั้งระบบห่อ การยึดแขวนห่อ การต่อห่อ และอุปกรณ์ ให้ใช้ตามที่ก่อสร้างมา ก่อนในหมวดงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

4.4.2.2 การติดตั้งต่อเชื่อมระบบห่อกับเครื่องสูบน้ำ และการยึดแขวนห่อกับส่วนของ อาคารจะต้องมีอุปกรณ์ ลดแรงสั่นสะเทือนและเสียง

4.4.3 มาตรฐานว่าล้วนและอุปกรณ์ประกอบ

ห่อavin (ห่อแนวตั้ง) ของหอน้ำดับเพลิงแต่ละห่อ จะต้องมีว่าล้วนแยกต่างหาก ในกรณีที่มีห่อ ยืนหลายห่อและใช้แหล่งจ่ายน้ำเดียวกัน

4.4.4 การติดตั้งเครื่องสูบน้ำดับเพลิงและอุปกรณ์

การติดตั้งเครื่องสูบน้ำดับเพลิงที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ ให้ติดตั้ง Inertia Block และ Spring Mount เพื่อลดเสียงและการสั่นสะเทือน

4.4.5 วัสดุป้องกันไฟลาม

ช่องเดินห่อ และ Sleeve ห่อผ่านส่วนของอาคาร เมื่อเดินห่อแล้วให้อุดด้วยวัสดุป้องกันไฟ ลาม (เฉพาะเมื่อแบบหรือรายการระบุให้ติดตั้ง)

4.4.6 ระบบดับเพลิงชนิดพิเศษเฉพาะ

ในส่วนต่างๆ ของพื้นที่ จะต้องมีเครื่องอุปกรณ์ดับเพลิงที่เหมาะสม เพียงพอ สามารถ ดับเพลิงที่เกิดจากสาเหตุ นี้ได้

4.5 ระบบบำบัดน้ำเสีย

เป็นระบบที่ๆ รองรับน้ำเสียจากอาคารหรือน้ำที่ผ่านการใช้งานทุกประเภท เมื่อผ่านการบำบัด แล้วต้องได้มาตรฐานของกระทรวงต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือบังคับใช้

4.5.1 ขอบเขตของงาน

4.5.1.1 ระบบบำบัดน้ำเสียต้องรองรับน้ำทึบจากการให้ได้คุณภาพน้ำทึบตามมาตรฐาน ของกระทรวงต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือบังคับใช้

4.5.1.2 หากแบบรูปและรายการละเอียดมิได้ระบุไว้ สถานที่ก่อสร้างที่มีระบบบำบัดน้ำเสีย รวมอยู่แล้วน้ำทึ้งจากอาคารให้มีการดักกลิ่น ดักไขมัน ก่อนประسانลงบ่อพักรองรับน้ำเสีย

4.5.2 มาตรฐานการติดตั้ง

4.5.2.1 กรณีที่ใช้ บ่อบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป ให้ติดตั้งตามมาตรฐานของบริษัทผู้ผลิต

4.5.2.2 ระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ในขั้นที่อาจจะมีผลกระทบต่อแรงกระทำต่อโครงสร้างของระบบบำบัดน้ำเสีย เช่นที่จอดรถ ให้ผู้รับจ้างแสดงรายการคำนวนโครงสร้าง และแบบโดยมีวิศวกร โครงสร้าง ลงนามรับผิดชอบ

4.6 ระบบสุขาภิบาลห้องปฏิบัติการ

4.6.1 ขอบเขตของงาน

ผู้รับจ้าง จะต้องหาอุปกรณ์ รองรับการระบายน้ำทึ้งจากห้องปฏิบัติการ ที่มีสภาพของน้ำทึ้งมีความเป็นกรด ด่าง สูง โดยอุปกรณ์นี้มีคุณสมบัติสามารถทนความเป็นกรด-ด่าง สูง ได้เป็นอย่างดี และเมื่อรวมรวมน้ำทึ้งก่อนต่อลงระบบบำบัดน้ำเสีย ให้มีการปรับสภาพความเป็นกรด-ด่าง ให้มีความเหมาะสมของระบบบำบัดน้ำเสีย (เฉพาะเมื่อแบบหรือรายการระบุให้ติดตั้ง)

4.6.2 มาตรฐานการติดตั้ง

4.6.2.1 ให้ติดตั้งวัสดุ อุปกรณ์ ที่มีคุณสมบัติทนสภาพความเป็นกรด-ด่างสูง รองรับการระบายน้ำทึ้งจากห้องปฏิบัติการ ที่มีสภาพของน้ำทึ้งมีความเป็นกรด-ด่างสูง โดยให้ติดตั้ง ทุกส่วนที่มีโอกาสสูญเสีย เช่น อ่าง กอกน้ำ สะเด้ออ่าง ลูกถ้วยดักกลิ่น ท่อระบายน้ำทึ้ง ระบายน้ำทึ้งและอุปกรณ์ระบบท่อระบายน้ำทึ้ง

4.6.2.2 มาตรฐานการติดตั้งท่อ และอุปกรณ์ ระบบท่อระบายน้ำทึ้ง จากห้องปฏิบัติการให้ยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานระบบบำบัดน้ำทึ้งอาคาร

4.6.3 มาตรฐานท่อและวัสดุอุปกรณ์

4.6.3.1 มาตรฐานท่อและอุปกรณ์ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ระบุใน ข้อ 4.1.3

4.6.3.2 วัสดุและอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ จะต้องได้มาตรฐาน ในการทนต่อสภาพความเป็นกรดด่างสูง

4.7 ระบบไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับงานวิศวกรรมลิ่งแวดล้อม

4.7.1 ขอบเขตของงาน

ผู้รับจ้างจะต้องติดต่องานระบบไฟฟ้า แผงสวิตซ์ควบคุมการทำงานของเครื่องจักร และอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ ในระบบประปา ระบบระบายน้ำฝน ระบบระบายน้ำเสีย ระบบดับเพลิง และระบบบำบัดน้ำเสีย พร้อมทั้งเดินท่อร้อยสายไฟไปยังเครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก

อาคารให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของการไฟฟ้านครหลวงหรือภูมิภาค ตามที่ระบุไว้ในแบบและรายการ เมื่อติดตั้งเรียบร้อยแล้วจะต้องทดสอบการทำงานของระบบอัตโนมัติให้เป็นไปตามแบบและข้อกำหนดและให้ใช้งานได้ดี

4.7.2 มาตรฐานการติดตั้ง

4.7.2.1 วัสดุและอุปกรณ์ให้งานต่างๆ เช่น มอเตอร์ สตาร์ทเตอร์ สวิตช์ตัดตอนต่างๆ สวิตซ์ลูกกลอย มาตรวัด ให้ใช้มาตรฐานเดียวกันงานระบบไฟฟ้าของอาคาร

4.7.2.2 หากแบบบูรณาและรายการระบุว่าต้องทำด้วยเหล็กแผ่น หนาไม่น้อยกว่า 2.0 ม.m. พนลีร่องพื้นกันสนิม 2 ชั้น แล้วพนลีทับอีก 2 ชั้น ให้เรียบร้อย ประดู่หรือฝาปิดต้องมีขอบยางกันน้ำติดแน่นิกับตัวตู้ สวิตช์และอุปกรณ์ทุกด้วย มีแผ่นป้ายบอกชื่อย่างชัดเจน การเดินสายไฟในตู้ต้องจัดให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีรหัสเลขหมายสายไฟควบคุมด้านในของฝามี Wiring Diagram แสดงรายละเอียดการเดินสายไฟด้วย โดยให้ใช้รายละเอียดต่างๆ ของหมวดงานวิศวกรรมไฟฟ้า

4.7.2.3 ให้เดินท่อ IMC ร้อยสายไฟฟ้าแบบ THW แกนเดียว 750 V., 750C ตามมาตรฐานของมอก. 11-2528 ช่วงที่จะเข้าอุปกรณ์และมอเตอร์ให้ใช้ Flexible Conduit ชนิดกันน้ำแบบโลหะต่อเป็นระยะไม่น้อยกว่า 50 ซม.

4.7.2.4 ระบบไฟฟ้า ให้มีระบบการเดินสายดิน ป้องกันการรั่วของกระแสไฟฟ้า

4.8 การทดสอบและการฝึกอบรม

4.8.1 ข้อบ่งชี้ของงาน

ตรวจสอบการติดตั้ง ทดสอบแรงดันของท่อและอุปกรณ์ ในระบบสุขาภิบาล สามารถใช้การได้ดีตามแรงดันที่กำหนด ตรวจสอบการรั่วซึ่งของระบบทั้งหมด พร้อมทำความสะอาดและฝึกอบรมการใช้งาน การดูแลรักษา และการซ่อมบำรุง

4.8.2 การทดสอบ

4.8.2.1 การตรวจสอบ และ การทดสอบ

หากแบบบูรณาและรายการระบุว่าต้องทำด้วยเหล็กแผ่น

4.8.2.1.1 การทดสอบระบบประจำต้องทำการทดสอบก่อนที่ผู้รับจ้างติดตั้ง เดานหรือกระทำการใดๆ ที่ปิดบังท่อโดยให้ใช้น้ำที่มีคุณภาพได้มาตรฐานน้ำดีมีอัตราเข้าไปในระบบให้มีความดันสูงกว่าความดันที่ใช้งานร้อยละ 50 ให้คงที่ เป็นเวลา 6 ชั่วโมง โดยไม่มีการรั่วซึม (ความดันที่ใช้ทดสอบต้องไม่น้อยกว่า 100 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว)

4.8.2.1.2 การทดสอบระบบระบายน้ำหรือระบบระบายน้ำอากาศ ให้ปิดช่องทั้งหมด ในระบบหรือส่วนของระบบที่ต้องการทดสอบให้แน่น ยกเว้นช่องที่อยู่ระดับสูงสุด แล้วเดินนำล้านออกทางช่องนี้ แต่ละส่วนของระบบจะต้องได้รับการทดสอบภายในได้ความดันไม่ต่ำกว่าความดันน้ำ 3.00 เมตร

(หรือความดันน้ำ 0.3 บาร์) กับน้ำไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 15 นาที แล้วจึงเริ่มสำรวจหารอยร้าวหากไม่พบว่ามีรอยร้าวซึ่งใหญ่ จึงจะถือว่าใช้ได้

4.8.2.1.3 การทดสอบระบบดับเพลิงหรือส่วนของระบบ ให้ใช้น้ำที่มีคุณภาพได้มาตรฐานน้ำดื่มน้ำอัดเข้าไปในระบบให้มีความสูงกว่าความดันที่ใช้งานร้อยละ 50 โดยไม่พบการรั่วซึ่ง (ความดันที่ใช้ทดสอบต้องไม่น้อยกว่า 200 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว)

4.8.2.1.4 การทดสอบระบบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจใช้วิธีอื่นได้ตามความเหมาะสม และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจการจ้างเป็นลายลักษณ์อักษร

4.8.3 การฝึกอบรม

ผู้รับจ้างจะต้องทำการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ควบคุม และบำรุงรักษา เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ โดยผู้จัดทำหน่วยและหรือผู้ติดตั้งอุปกรณ์นั้นๆ ที่ผู้รับจ้างได้จัดซื้อมา ให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้งานและการบำรุงรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ จนสามารถใช้งานได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งคู่มือและเอกสารรายละเอียดของเครื่องจักร อุปกรณ์ จำนวน 4 ชุด มอบให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง

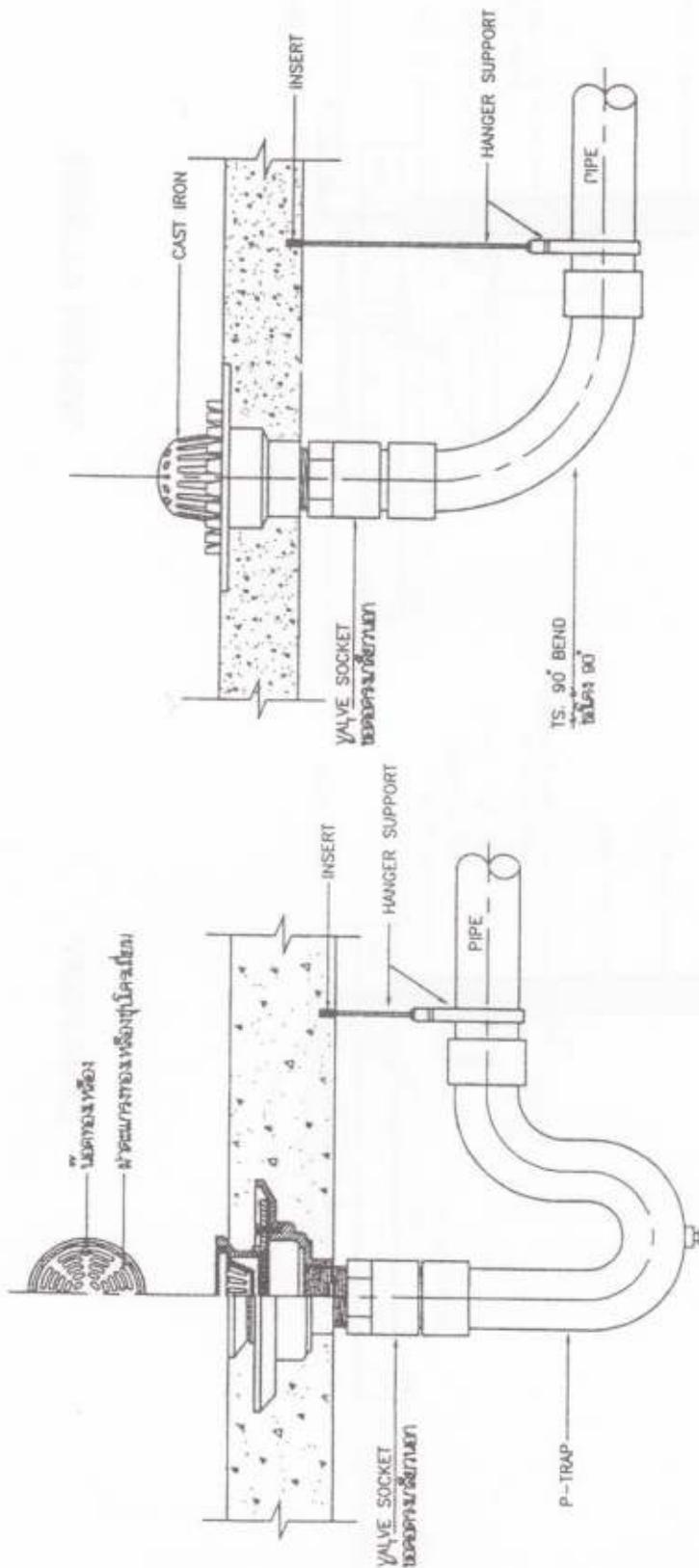
4.8.4 การทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ

4.8.4.1 การทำความสะอาดระบบประปา เมื่อเดินท่อระบบสุขาภิบาลทั้งหมดแล้วเสร็จ ผู้รับจ้างต้องทำความสะอาดช่องเดินท่อในแนวตั้ง (ช่อง BUCT) โดยเก็บภาชนะและทำความสะอาดให้เรียบร้อย

4.8.4.2 หลังจากการติดตั้ง ระบบท่อ และอุปกรณ์ต่างๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้รับจ้าง จะต้องทำความสะอาดระบบท่อและอุปกรณ์ทั้งหมดรวมทั้งเครื่องสุขภัณฑ์ และอุปกรณ์ทุกชนิดที่ติดตั้งอย่างทั่วถึงทั้งภายนอกและภายใน โดยเช็ดถู ขัดล้างน้ำมันจากรถน้ำ เศษโลหะ คราบปูน และสิ่งสกปรก ต่างๆ ออกให้หมด

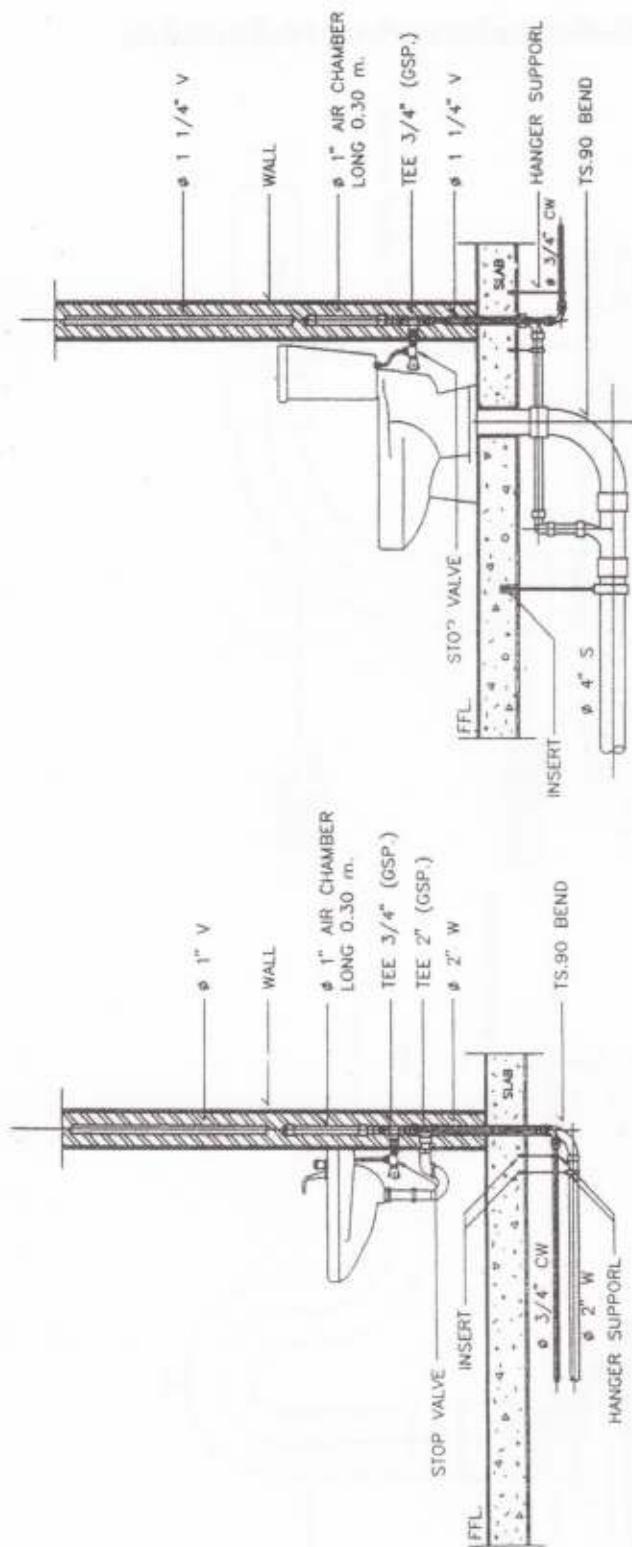
4.8.4.3 ท่อน้ำประปา และข้อต่อต่างๆ ที่ผ่านการทดสอบแล้วพบว่าไม่มีการรั่วซึ่ง จะต้องทำการฆ่าเชื้อโรคในเส้นท่อโดยใช้สารละลายน้ำ Chlorine หรือ Sodium Hypochlorite ผสมให้ได้ความเข้มข้น (Chlorine Concentration) ไม่น้อยกว่า 50 มก./ลิตร แล้วอัดเข้าท่อทั้งระบบ

4.9 รูปแสดงมาตรฐานการติดตั้ง/ก่อสร้างงานวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

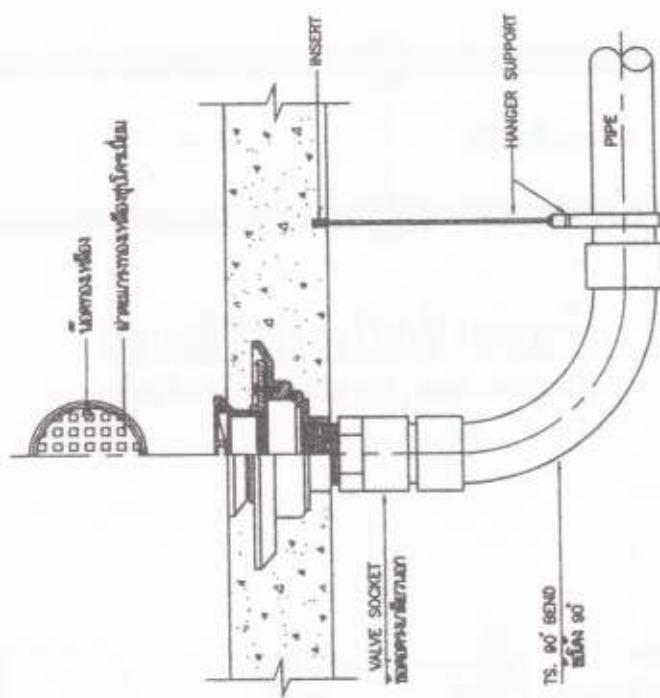
ROOF DRAIN

FLOOR DRAIN

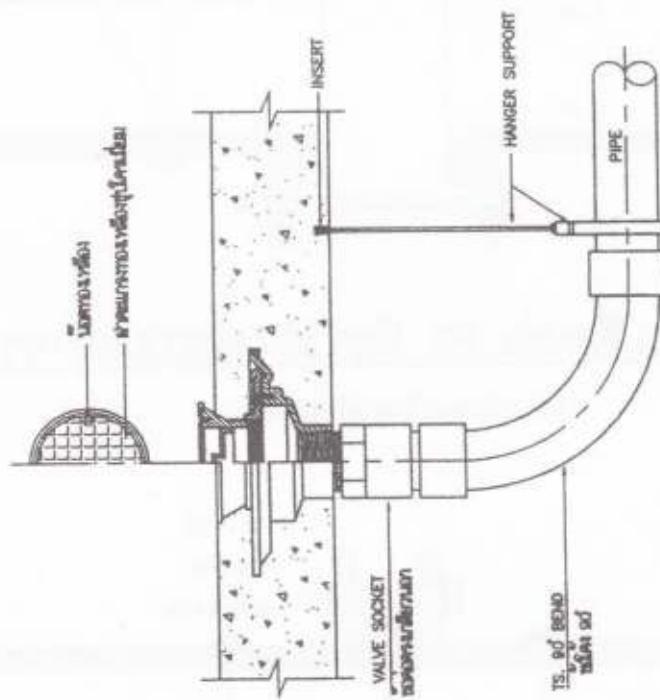

LAVATORY

WATER CLOSET

AREA DRAIN

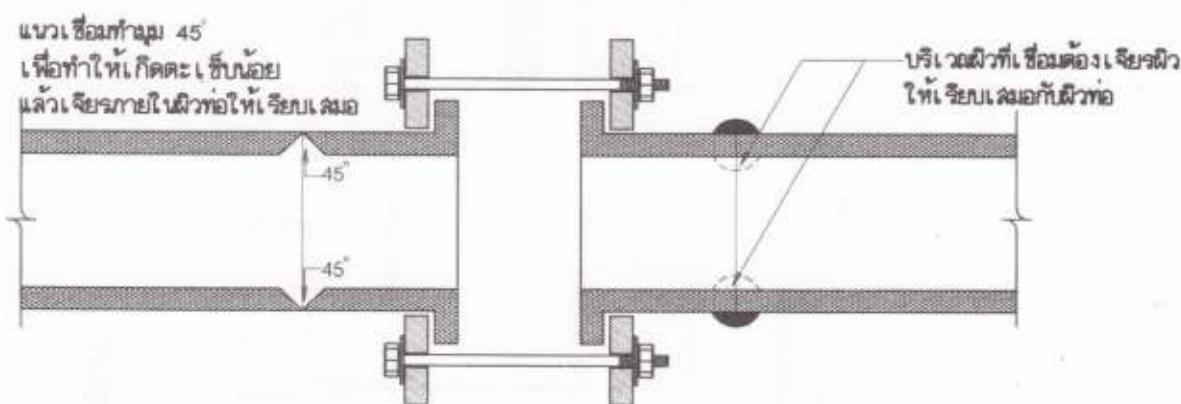

FLOOR CLEANOUT

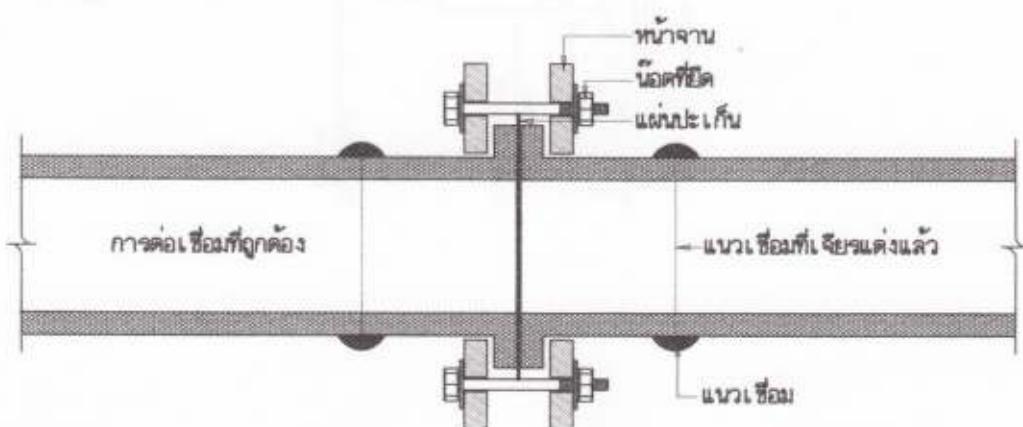
ห้ามต่อ เชื่อมโดยวิธี เชื่อมชุน

(จะไม่เกิดตะเข็บภายในแล้วท่อท่าให้อุดตัน)

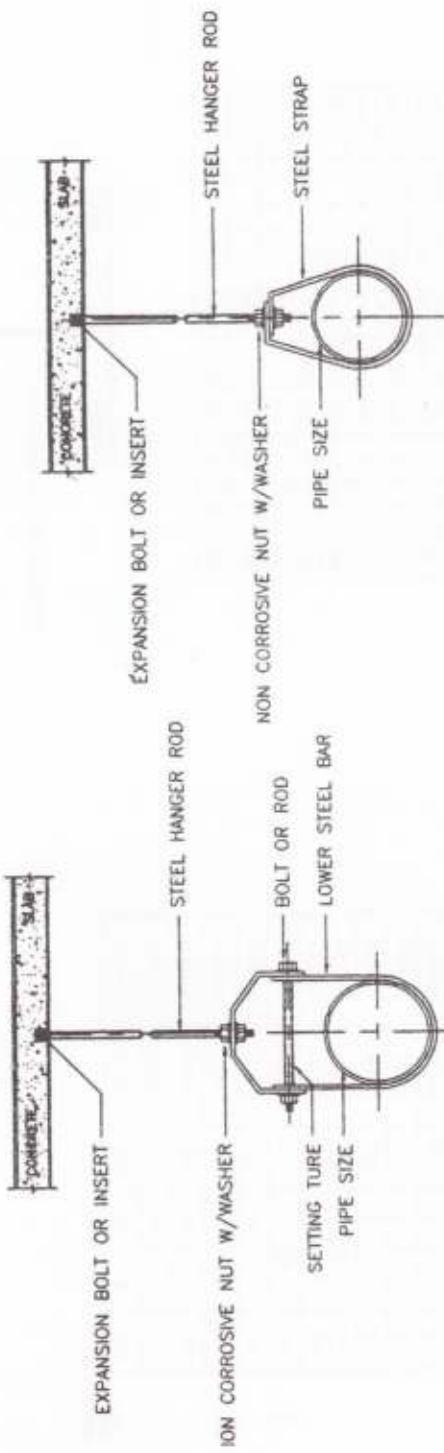
ลักษณะของ การต่อ เชื่อมท่อ PE ที่ถูกวิธี (ต่อแบบหน้าจาน E-BOLD)

(จะไม่เกิดตะเข็บภายในแล้วท่อ)

หลังจากยึดติดกันแล้วภายในแล้วท่อจะไม่เกิดตะเข็บ

PIPE SIZE	MANGER ROD	STRAP	SIZE	MIN. CLEARANCE	
mm.	Inch	mm.	Inch	mm.	Inch
15	1/2	9	3/8	25x1.5	1x0.06
20	3/4	9	3/8	25x1.5	1x0.06
25	1	9	3/8	25x1.5	1x0.06
32	1 1/4	9	3/8	25x1.5	1x0.06
40	1 1/2	9	3/8	25x3	1x1/8
50	2	9	3/8	25x3	1x1/8
65	2 1/2	12	1/2	25x3	1x1/8
80	3	12	1/2	25x3	1x1/8

HANGER SUPPORT

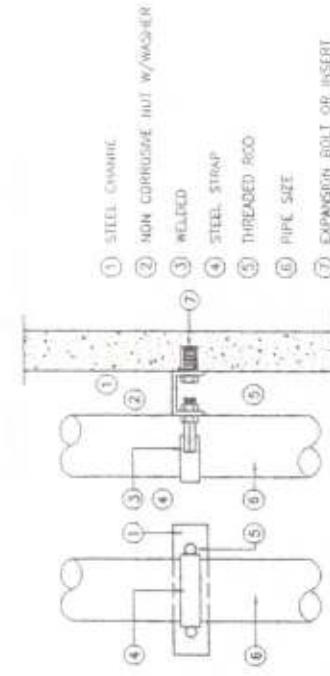
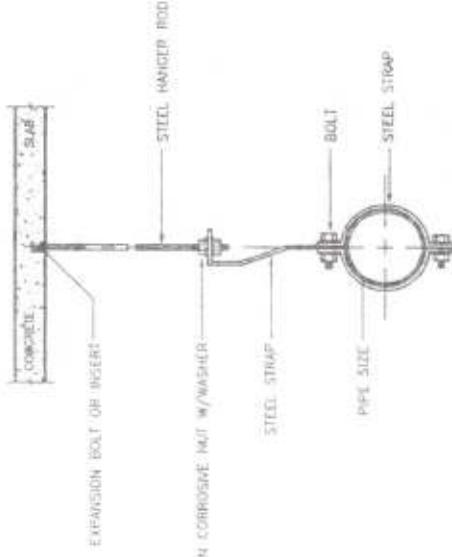
(for pipe size up to Ø 2 1/2")

HANGER SUPPORT

(for pipe size Ø 3" & larger)

PIPE SIZE mm.	THREADED ROD inch	STRAP SIZE inch	STEEL CHANNEL mm.
15	1/2	5/8	1/4
20	3/4	6	1/4
25	1	6	1/4
32	1 1/4	9	1/8
40	1 1/2	9	3/8
50	2	9	3/8
65	2 1/2	12	1/2
80	3	12	1/2
100	4	12	1/2
125	5	12	1/2
150	6	15	5/8
200	8	15	5/8

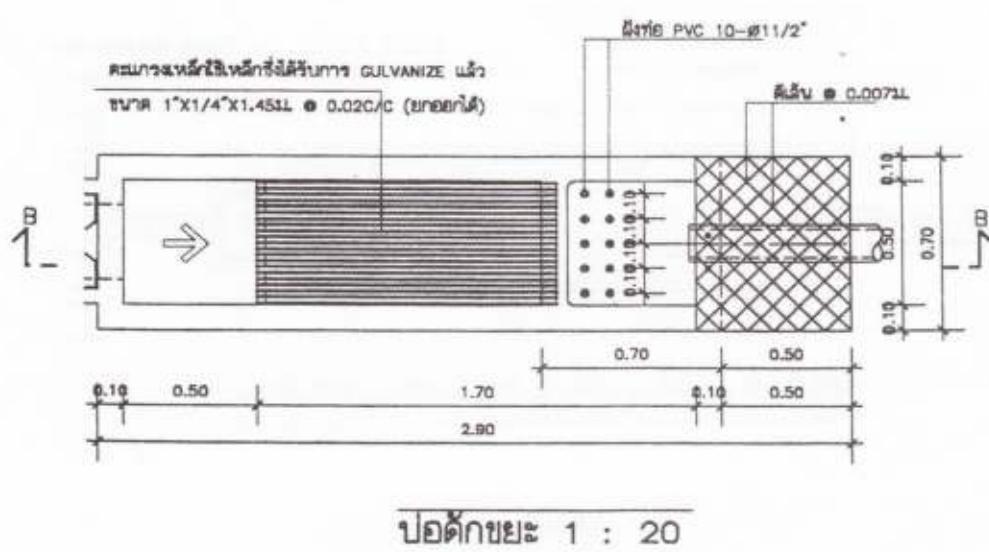
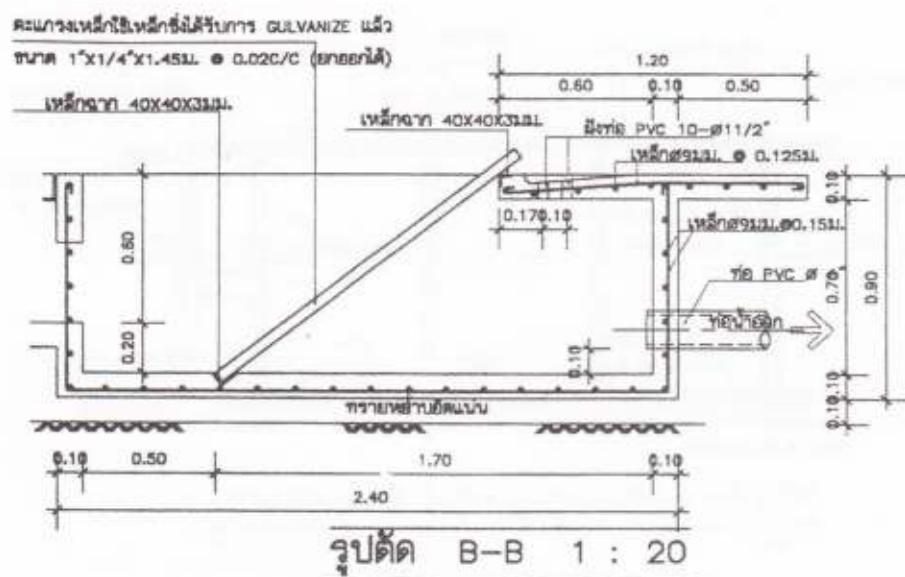
PIPE SIZE mm.	THREADED ROD inch	STRAP SIZE inch	STEEL CHANNEL mm.	PIPE SIZE mm.	WATER ROD inch	STRAP SIZE inch	STEEL CHANNEL mm.	PIPE SIZE mm.	WATER ROD inch	STRAP SIZE inch	STEEL CHANNEL mm.
15	1/2	9	75x40x5	15	1/2	9	75x15	20	1/2	9	3/8
20	3/4	6	75x40x5	20	3/4	9	75x15	25	1/2	9	3/8
25	1	6	75x40x5	25	1	9	75x15	30	1/2	9	3/8
32	1 1/4	9	75x40x5	32	1 1/4	9	75x15	35	1/2	9	3/8
40	1 1/2	9	75x40x5	40	1 1/2	9	75x15	40	1/2	9	3/8
50	2	9	75x40x5	50	2	9	75x15	50	1/2	9	3/8
65	2 1/2	12	100x50x5	65	2 1/2	12	100x50x5	70	3	12	1/2
80	3	12	100x50x5	80	3	12	100x50x5	80	3	12	1/2
100	4	12	100x50x5	100	4	12	100x50x5	100	4	12	1/2
125	5	12	100x50x5	125	5	12	100x50x5	125	5	12	1/2
150	6	15	100x50x5	150	6	15	100x50x5	150	6	15	1/2
200	8	15	100x50x5	200	8	15	100x50x5	200	8	15	1/2

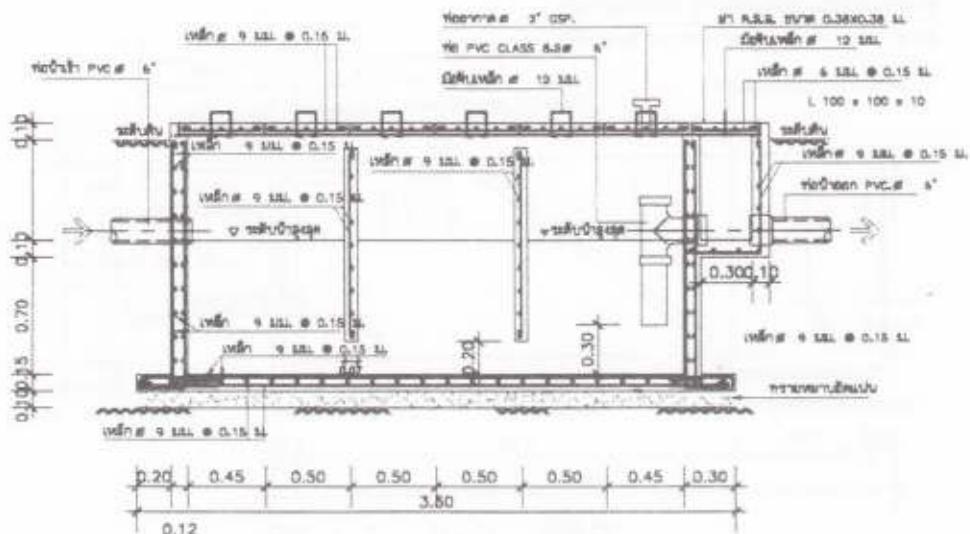

SUPPORT FOR VERTICAL PIPE

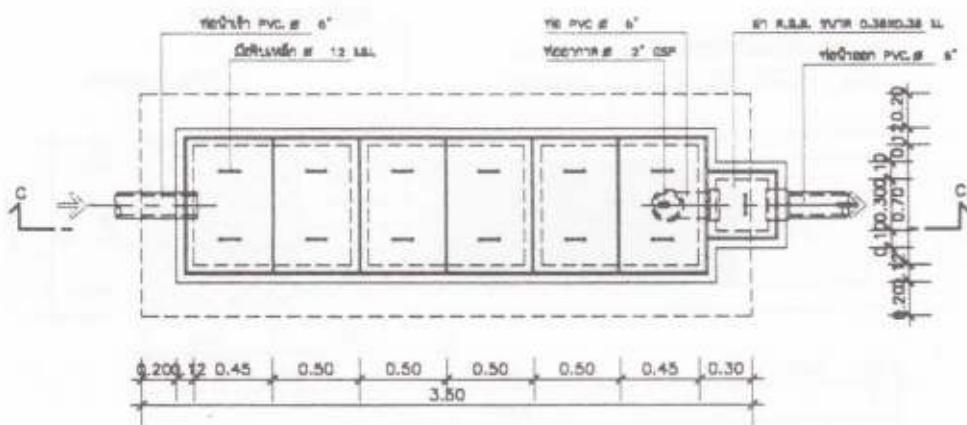
(for water supply pipe)

HANGER SUPPORT

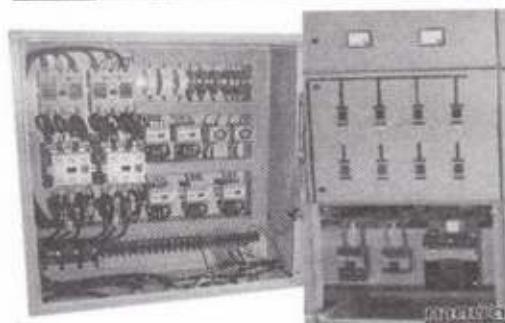
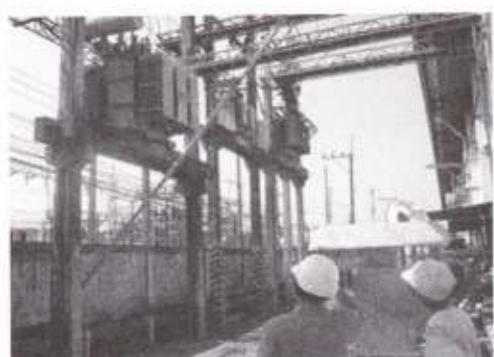
รูปที่ ๒-๒ ๑ : ๒๐

ปตทกไชยบัน 1 : 20

5

หมวดงานวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสาร

5. หมวดงานวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสาร

5.1 ขอบเขตความรับผิดชอบ

หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้รับจ้างต้องดำเนินการจัดหาติดตั้ง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้อื่นๆ ทั้งหมดให้เป็นไปตามแบบ และสามารถใช้การได้อย่างสมบูรณ์ รายการข้อกำหนดของ สัญญา ตำแหน่งติดตั้งตามที่กำหนดในแบบอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้อาจจะ มีบางจุดที่จำเป็นต้องจัดหาและติดตั้งเพิ่มเติมให้งานไฟฟ้าเรียบร้อยสมบูรณ์และเป็นไปตามหลักวิชาการ ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการโดยค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นของผู้รับจ้างเองทั้งสิ้น

5.1.1 วัสดุและอุปกรณ์

ตามแบบและรายการประกอบแบบนี้ ต้องเป็นของใหม่ไม่เคยผ่านการใช้งานมาก่อนและ ต้องเป็นผลิตภัณฑ์แบบล่าสุด ผู้รับจ้างต้องนำตัวอย่าง และ/หรือรายละเอียดของวัสดุและอุปกรณ์ไปให้ผู้ ว่าจ้างตรวจสอบนุ่มนิ่ม เมื่อได้ตรวจสอบนุ่มนิ่มแล้วจึงนำมาติดตั้งได้ ตัวอย่างของวัสดุและอุปกรณ์และ/หรือ รายละเอียดต้องนำไปเก็บแสดงไว้ที่หน่วยงานก่อสร้างดังต่อไปนี้

- ดวงโคมและส่วนประกอบของดวงโคม
- สวิตช์และฝาครอบ
- เต้ารับและฝาครอบ
- สายไฟฟ้าและหัวต่อสาย
- ห่อและอุปกรณ์ประกอบห่อ
- รางเดินสายและอุปกรณ์ประกอบราง

5.1.1.1 มาตรฐานทั่วไป

วัสดุและอุปกรณ์ที่ไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ให้ เป็นไปตามมาตรฐานฉบับใดฉบับหนึ่งที่กำหนดไว้ในรายละเอียดเฉพาะวัสดุอุปกรณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ANSI AMERICAN NATIONAL STANDARDS INSTITUTE

NEMA NATIONAL ELECTRICAL MANUFACTURES ASSOCIATION

UL UNDERWRITERS LABORATORIES INC

IEC INTERNATIONAL ELECTROTECHNICAL COMMISSION

VDE VERBAND DEUTSCHER ELECTROTECHNIKER

DIN DEUTSCHER INDBUSTRIE NORMEN

BS BRITISH STANDARD

JIS JAPANESE INDUSTRIAL STANDARDS

5.1.1.2 การเทียบเท่าวัสดุและอุปกรณ์

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ ตามที่กำหนดไว้ในแบบหรือรายการ ประกอบแบบได้ ผู้รับจ้างสามารถยื่นเสนอขอใช้วัสดุหรืออุปกรณ์เทียบเท่าได้ตามเงื่อนไขของ การขอใช้เทียบเท่าที่กองแบบแผนกำหนด

การยื่นเสนอขอเทียบเท่าดังกล่าว ผู้รับจ้างต้องเร่งดำเนินการโดยคำนึงถึง ระยะเวลาที่ผู้ว่าจ้างต้องใช้ในการพิจารณา และระยะเวลาในการสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การก่อสร้าง แล้วเสร็จตามสัญญา

5.1.1.3 การติดตั้งอุปกรณ์

5.1.1.3.1 ผู้รับจ้างต้องศึกษาแบบและรายละเอียดของงานด้านสถาปัตยกรรม โครงสร้างอาคารระบบปรับอากาศ ระบบสุขาภิบาล และงานระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แน่ใจว่าวัสดุ และอุปกรณ์สามารถติดตั้งได้ในแนวหรือพื้นที่ที่กำหนดไว้ โดยสอดคล้องกับงานทางสาขาอื่น ซึ่ง ดำเนินการของวัสดุ และอุปกรณ์ที่ปรากฏในแบบ เป็นตัวแทนโดยประมาณสามารถเคลื่อนย้ายได้ตาม ความเหมาะสม

5.1.1.3.2 ผู้รับจ้างต้องใช้ช่างฝีมือที่มีความชำนาญในสาขานี้โดยเฉพาะเป็นผู้ทำ การติดตั้ง

5.1.1.4 มาตรฐานติดตั้ง

การติดตั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการติดตั้งทางไฟฟ้าสำหรับประเทศไทย พ.ศ.2545 (ว.ส.ท.) และปลดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้า มาตรฐานความปลอดภัยทางไฟฟ้าของสำนักงาน พลังงานแห่งชาติ มาตรฐานการติดตั้งของกรมโยธาธิการ ในกรณีที่กฎดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึง ให้เป็น ตามกฎหมายหรือมาตรฐานฉบับใดฉบับหนึ่ง ดังต่อไปนี้

วสท. มาตรฐานวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

ทศท. กฎองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

NFPA NATIONAL FIRE PROTECTION ASSOCIATION

NEC NATIONAL ELECTRICAL CODE

FOC FIRE OFFICE COMMITTEE

มาตรฐานสายไฟและบริภัณฑ์ไฟฟ้า

บริภัณฑ์ไฟฟ้าและสายไฟฟ้าทุกชนิด ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ม.อ.ก.) ฉบับล่าสุด หรือมาตรฐานที่การไฟฟ้าฯ ยอมรับ เช่นมาตรฐาน IEC,BS,ANSI,DIN,VDE,JIS,AS หรือ เป็นชนิดที่ได้รับความเห็นชอบจากการไฟฟ้าฯ ก่อน โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1.5 มาตรฐานสายไฟฟ้า

สายไฟฟ้าทั่วไป

5.1.1.5.1 สายไฟฟ้าทองแดงห่มฉนวน พีวีซี เป็นไปตาม ม.อ.ก. 11-2531 (THW)

5.1.1.5.2 สายไฟฟ้าอลูมิเนียมหุ้มฉนวน พีวีซี เป็นไปตาม ม.อ.ก. 293-2541 (THWA)

5.1.1.5.3 สายไฟฟ้าอลูมิเนียมตีเกลียวเปลือย เป็นไปตาม ม.อ.ก. 85-2548

5.1.1.5.4 สายไฟฟ้าอลูมิเนียมตีเกลียวเปลือยแกนเหล็ก เป็นไปตาม ม.อ.ก. 85-2548

5.1.1.6 มาตรฐานด้านนำไฟฟ้า

5.1.1.6.1 บัสบาร์ทองแดง (Copper Bus Bar) ต้องมีความบริสุทธิ์ของทองแดงไม่น้อยกว่าร้อยละ 98

5.1.1.6.2 บัสบาร์อลูมิเนียม (Aluminum Bus Bar) ต้องมีความบริสุทธิ์ของอลูมิเนียมไม่น้อยกว่าร้อยละ 98

5.1.1.6.3 บัสเวย์ (Busway) ต้องเป็นชนิดที่ประกอบสำเร็จจากบริษัทผู้ผลิตและได้มีการทดสอบแล้วตามมาตรฐานข้างต้น

5.1.1.7 มาตรฐานเครื่องป้องกันกระแสเกิน และ สวิตช์ตัดตอน อุปกรณ์ตัดตอนและเครื่องป้องกันกระแสเกินต้องมีมาตรฐานและคุณสมบัติไม่น้อยกว่าที่กำหนดดังนี้

5.1.1.7.1 ตัวพิวส์และขัวรับพิวส์ เป็นไปตาม ม.อ.ก. 506-2527 และ ม.อ.ก. 507-2527 ตามลำดับ

5.1.1.7.2 สวิตช์ที่ทำงานด้วยมือ เป็นไปตาม ม.อ.ก. 824-2531

5.1.1.7.3 สวิตช์ใบมีด เป็นไปตาม ม.อ.ก. 706-2530

5.1.1.7.4 อุปกรณ์ตัดตอนและเครื่องป้องกันกระแสเกิน ต้องมีคุณสมบัติตาม มาตรฐานที่การไฟฟ้าฯ ยอมรับ เช่น UL, BS, DIN, JIS และ IEC

5.1.1.7.5 พิวส์และขัวรับพิวส์ (Fuse and Fuse Holder) พิกัดกระแสของพิวส์ต้องไม่สูงกว่าของเครื่องรับพิวส์ ทำจากวัสดุที่เหมาะสม มีการป้องกันหรือหลีกเลี่ยงผุกร่อน (Corrosion) เนื่องจากการใช้โลหะต่างชนิดกันระหว่างพิวส์กับขัวรับพิวส์ และต้องมีเครื่องหมายแสดงพิกัดแรงดันและกระแสให้เห็นได้อย่างชัดเจน

5.1.1.7.6 เชอร์กิตเบรกเกอร์ (Circuit Breaker)

5.1.1.7.6.1 ต้องเป็นแบบปลดได้โดยอิสระ (Trip Free) และต้องปลดสับได้ด้วยมือ ถึงแม้ว่าปกติการปลดสับจะทำโดยวิธีอื่นก็ตาม

5.1.1.7.6.2 ต้องมีเครื่องหมายแสดงอย่างชัดเจนว่าอยู่ในตำแหน่งสับหรือปลด

5.1.1.7.6.3 ถ้าเป็นแบบปรับตั้งได้ต้องเป็นแบบการปรับตั้งค่ากระแสหรือเวลา โดยในขณะใช้งานกระแสที่ได้เฉพาะผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

5.1.1.7.6.4 ต้องมีเครื่องหมายแสดงพิกัดของแรงดัน กระแส และความสามารถในการตัดกระแสที่เห็นได้ชัดเจนกาวาหรหลังจากติดตั้งแล้ว หรือเห็นได้เมื่อเปิดแผ่นกันหรือฝาครอบ

5.1.1.7.6.5 เซอร์กิตเบรกเกอร์สำหรับระบบแรงต่ำให้เป็นไปตาม มาตรฐาน ดังนี้

5.1.1.7.6.5.1 เซอร์กิตเบรกเกอร์ที่ใช้ในสถานที่อยู่อาศัยหรือ สถานที่คล้ายคลึงกันขนาดไม่เกิน 120 แอมป์เร็ว ให้เป็นไปตาม IEC 60898

5.1.1.7.6.5.2 เซอร์กิตเบรกเกอร์ที่ใช้ในสถานที่อื่นๆ ให้เป็นไป ตาม IEC 60947-2

5.1.1.7.7 เซฟตี้สวิตช์ (Safety Switch) ต้องปลดหรือสับวงจรได้พร้อมกันทุกๆ ด้านนำไปเส้นไฟ และต้องประกอบด้วยพิวส์ รวมอยู่ในกล่องเดียวกัน และจะเปิดผ่าได้ต่อเมื่อได้ปลดวงจร แล้ว หรือการเปิดฝานั้นเป็นผลให้วงจรถูกปลดด้วย และต้องสามารถปลดและสับกระแสใช้งานในสภาพ ปกติได้ ในการณ์ที่ใช้งานเป็นสวิตซ์อย่างเดียว อนุญาตให้ใช้แบบ Non-fuse ได้

5.1.1.7.8 เครื่องตัดไฟร้า (Residual Current Device หรือ RCD)

เครื่องตัดไฟร้าที่ใช้ลดอันตรายจากการถูกไฟฟ้าดูด สำหรับแรงดัน ไม่เกิน 440 โวลต์ สำหรับบ้านอยู่อาศัยหรือสถานที่คล้ายคลึงกันต้องมีคุณสมบัติตาม มาตรฐาน IEC 60755, IEC 61008, IEC 61009, IEC 61543 หรือ ม.อ.ก.909-2548

5.1.1.7.8.1 เครื่องตัดไฟร้าควรมีค่าที่กระแสรั่วที่กำหนดไม่เกิน 30 มิลลิแอมป์ร์ และมีช่วงระยะเวลาในการตัดไม่เกิน 0.04 วินาที เมื่อกระแสรั่วมีค่า 0.25 แอมป์ร์

5.1.1.7.8.2 เครื่องตัดไฟร้าต้องเป็นชนิดที่ปลดสายไฟที่มีไฟทุกเส้น ออกจากวงจรรวมทั้งสายนิวทรอล (Neutral) ยกเว้นสายนิวทรอลนั้นจะแนใจได้ว่าปลอดภัยและมีแรงดัน เท่ากับศูนย์

5.1.1.7.8.3 ห้ามต่อวงจรลัดคร่อมผ่าน (By pass) อุปกรณ์ตัดตอนและ เครื่องป้องกันกระแสเกิน

5.1.1.8 มาตรฐานหลักดิน และสิ่งที่ใช้แทนหลักดิน

5.1.1.8.1 แท่งเหล็กหุ้มด้วยทองแดง (copper-clad steel) หรือแท่งทองแดง (solid copper) หรือแท่งเหล็กอบสังกะสี (hot-dip galvanized steel) ต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 5/8 นิ้ว (ขนาดทางการค้า-รายละเอียดให้ดู หมายเหตุ) ยาวไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร

- เหล็กที่ใช้เป็นแกนให้ทำจาก low carbon steel ที่มี tensile strength ขนาดไม่น้อยกว่า 600 นิวตันต่อ ㎟.

- ทองแดงที่ใช้หุ้มมีความบริสุทธิ์ 99.9% และหุ้มอย่างแนบสนิทแบบ molecularly bonded กับแกนเหล็ก ความหนาของทองแดงที่หุ้มที่จุดใดๆ ต้องไม่น้อยกว่า 250 ไมโครเมตร

- ต้องผ่านการทดสอบการยึดแน่นและความคงทนของทองแดงที่หุ้ม ด้วยวิธี Jacket Adherence Test และBending Test ตามมาตรฐาน UL-467

- กรณีแท่งเหล็กอับสังกะสีต้องมีความหนาเฉลี่ยของสังกะสีไม่น้อยกว่า 85 ไมโครเมตร

5.1.1.8.2 แผ่นด้านน้ำชนิดป้องกันการผุกร่อนที่มีพื้นผิวสัมผัสกับดินไม่น้อยกว่า 0.18 ต.ร.ม. ในกรณีเป็นเหล็กอับโลหะชนิดกันการผุกร่อนต้องหนาไม่น้อยกว่า 6 ม.ม. หากเป็นโลหะกันการผุกร่อนชนิดอื่นที่ไม่ใช่เหล็กต้องหนาไม่น้อยกว่า 1.50 ม.ม.

5.1.1.8.3 ห้ามใช้วัสดุที่ทำด้วยอะลูมิเนียมหรือโลหะผสมของอะลูมิเนียม เป็นหลักดินหรือ สิ่งที่ใช้แทนหลักดิน

5.1.1.8.4 ยอมให้ใช้อาหารที่เป็นโครงโลหะและมีการต่อลงดินอย่างถูกต้อง โดยมีค่าความด้านทานของการท่อลงดินไม่เกิน 5 โอล์ทัม

5.1.1.8.5 หลักดินชนิดอื่นๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากการไฟฟ้าฯ ก่อน

หมายเหตุ แท่งหลักดินขนาด 5/8 นิ้ว หมายถึงขนาดโดยประมาณ 0.560 นิ้ว หรือ 14.20 ม.m. สำหรับแท่งเหล็กหุ้มด้วยทองแดง และ 0.625 นิ้ว หรือ 15.67 ม.m. สำหรับแท่งเหล็กอับสังกะสี

5.1.1.9 มาตรฐานช่องเดินสาย และรางเคเบิล

5.1.1.9.1 ห่อเหล็กสำหรับใช้ร้อยสายไฟฟ้า ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก. 770-2533

5.1.1.9.2 ห่อพีวีซี.แข็งสำหรับใช้ร้อยสายไฟฟ้า ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก. 216-2524

5.1.1.9.3 ห่อเอชดีพีอี (HDPE) แข็งที่นำมาใช้ร้อยสายไฟฟ้าฝังดินโดยตรงต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ม.อ.ก. 982-2533

5.1.1.9.4 ห่อร้อยสายชนิดอื่นๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากการไฟฟ้าฯ ก่อน

5.1.1.9.5 ขนาดของห่อที่กล่าวถึงนี้ หมายถึงเส้นผ่าศูนย์กลางภายใน หรือขนาดทางการค้า

5.1.1.9.6 เครื่องประกอบการเดินห่อต้องเป็นชนิดที่ได้รับการอนุญาตให้แสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

5.1.1.10 มาตรฐานหม้อแปลง

หม้อแปลงชนิดจานวนนำ้มันต้องมีคุณสมบัติตาม ม.อ.ก. 384-2543 หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น สำหรับหม้อแปลงชนิดแห้ง ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น

5.1.1.11 มาตรฐานบริภัณฑ์และเครื่องประกอบอื่นๆ

บริภัณฑ์และเครื่องประกอบอื่นๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการไฟฟ้าฯ เช่น UL, IEC, BS, DIN และ NEMA

5.1.1.12 มาตรฐานเดารับ-เดาเสียบ

เดารับ-เดาเสียบท้องเป็นไปตามมาตรฐาน ม.อ.ก. 166-2549 และ ม.อ.ก. 2162-2547

5.1.1.13 มาตรฐานแหงสวิตซ์สำหรับระบบแรงดัน

แบบสิทธิ์สำหรับระบบแรงดันที่เป็นโลหะด้องเป็นไปตามมาตรฐาน ม.อ.ก.
1436-2540

5.1.2 วิศวกรไฟฟ้า

ผู้รับจ้างต้องมีและเสนอชื่อวิศวกรไฟฟ้าที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม แขนงไฟฟ้ากำลัง ระดับสามัญวิศวกร พร้อมส่วนงานหลักฐาน ให้กับผู้รับจ้างก่อนดำเนินการติดตั้ง เพื่อเป็นผู้รับผิดชอบงานการควบคุม ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแบบ และรายการประกอบแบบ พร้อมเขียนชื่อรับรองในแบบของผู้รับจ้างที่เสนอแบบรูปปัจจัยรายละเอียดขณะก่อสร้าง (SHOP DRAWING) และแบบแสดงการติดตั้งจริง (AS-BUILT DRAWING)

5.1.3 แบบรูปปัจจัยรายละเอียดขณะก่อสร้าง (SHOP DRAWING)

5.1.3.1 ในกรณีที่แบบรูป และรายการละเอียดไม่ชัดเจน หรือกำหนดไว้ให้ทำ ให้ผู้รับจ้างจัดทำ SHOP DRAWING ขนาดกระดาษที่ใช้เขียนจะต้องใช้ขนาดตามมาตรฐาน เช่น A3, A1, A0 หรือตามแบบดันฉบับที่ใช้ในการติดตั้ง โดยต้องแสดงรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการติดตั้งระบบไฟฟ้า และรายละเอียดอื่นๆ อันอาจจะเกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างหรืองานระบบอื่น รายละเอียดของแบบต้องมีไม่น้อยกว่า ดังนี้

- แบบการติดตั้งระบบไฟฟ้าทุกระบบที่ปรากฏในแบบ
- การติดตั้งคงโคม ห้องไฟฟ้า แนวสายmen DUCT BANK (PEA or MEA standard)

ทั้งหมด

- การติดตั้งสายไฟฟ้า ท่อร้อยสายไฟฟ้า ราง Wire Way และแนวทางการเดินสายไฟฟ้า

- การติดตั้ง Bus duct, แนวทางเดิน ระยะห่าง และระดับที่ใช้
- รายละเอียดของอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการติดตั้ง เช่น ขนาดความหนาหรือคุณสมบัติอื่นๆ รวมถึงแสดงตำแหน่งการติดตั้งอุปกรณ์อื่นๆ ที่ติดตั้งบริเวณข้างเคียง (Combine) เช่น หัวจ่ายเครื่องปรับอากาศ, springle เป็นต้น

5.1.4 การเสนอแบบขออนุมัติ

จะต้องประกอบด้วยแบบเท่าดันฉบับจำนวน 3 ชุด และแบบย่อ 50% จำนวน 5 ชุด ทั้งนี้ แบบทุกแผ่นที่เสนอจะต้องมีลายเซ็นวิศวกรไฟฟาระดับสามัญวิศวกรทุกแผ่น พร้อมสำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิชาไฟฟ้า แขนงไฟฟ้ากำลัง จำนวน 1 ชุด

5.1.5 แผนผังไฟฟ้าแสดงการติดตั้งจริง (AS-BUILT DRAWING)

ให้ผู้รับจ้างทำแผนผังตามที่สร้างจริง แสดงแนวสายไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวสายไฟฟ้าจากแบบรูปปัจจัยรายละเอียดขณะก่อสร้าง (SHOP DRAWING) โดยจัดมุมแบบแผนผัง

กระดาษไข่ดันฉบับ จำนวน 1 ชุด และแบบสำเนาอีก 2 ชุด รวมเป็น 3 ชุด ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างก่อนการส่งมอบงานงวดสุดท้าย

5.1.6 ป้ายชื่อ

ผู้รับจ้างต้องจัดทำป้ายชื่อและแสดงผังวงจรบนแผ่นพลาสติก หรือแผ่นอลูมิเนียมและตัวอักษร ติดตั้งที่ดูเมนควบคุมตามที่กำหนดให้สามารถมองเห็นได้ชัดเจน

5.1.7 การทดสอบ

หลังจากการติดตั้งแล้วเสร็จ ผู้รับจ้างต้องดำเนินการทดสอบการทำงานของอุปกรณ์ไฟฟ้าทั้งหมดต่อหน้าผู้ว่าจ้าง หรือตัวแทนผู้ว่าจ้างตามวิธีการทดสอบของบริษัทตัวแทนเจ้าหน่าย และรายละเอียดที่กำหนด ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการทดสอบ พร้อมสาธิตการใช้อุปกรณ์ "ไฟฟ้าและอื่นๆ" ที่ติดตั้งแก่คณะกรรมการตรวจการจ้าง และเจ้าหน้าที่ของทางราชการเป็นที่เข้าใจ พร้อมเอกสารแสดงผลการทดสอบก่อนส่งมอบงานงวดสุดท้าย

5.1.8 หนังสือคู่มือและการฝึกอบรม

ผู้รับจ้างต้องจัดทำหนังสือคู่มือในการทำงาน และบำรุงรักษาวัสดุและอุปกรณ์เป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ อ่านง่าย 3 ชุด พร้อมกับฝึกอบรมให้พนักงานของผู้ว่าจ้างมีความสามารถในการใช้ และบำรุงรักษาอย่างถูกต้อง

5.1.9 การรับประกัน

ผู้รับจ้างต้องรับประกันการใช้งานของวัสดุ และอุปกรณ์ทุกชนิด ตามคุณสมบัติ กำหนดนับตั้งแต่วันรับมอบงานครึ่งสุดท้าย ในระยะเวลาสิบห้าปี ถ้าหากวัสดุหรืออุปกรณ์ได้ชำรุดใช้งานไม่ได้ ผู้รับจ้างต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ใช้งานได้ โดยผู้รับจ้างต้องเสียค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งหมด

5.1.10 การประสานงานกับการไฟฟ้าฯ.

5.1.10.1 หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในการติดต่อการไฟฟ้าในนามของผู้ว่าจ้าง เพื่อดำเนินการให้อาคารนี้มีไฟฟ้าใช้ ซึ่งรวมถึงจัดหาและติดตั้งเสาเมเตอร์ ค่าตรวจสอบและอื่นๆ ที่การไฟฟ้าฯ เรียกเก็บโดยต้องเป็นผู้ดำเนินการให้ทันการตรวจรับงาน ค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระให้การไฟฟ้าฯ ทั้งหมดให้เป็นภาระของผู้รับจ้าง ยกเว้นค่าขยายเขตเป็นภาระของผู้ว่าจ้าง

5.1.10.2 วัสดุและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับระบบจำหน่ายของการไฟฟ้าฯ เช่นสวิตซ์ เกียร์แรงสูง หม้อแปลงไฟฟ้า เป็นต้น ต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้จากการไฟฟ้าฯ

5.1.10.3 เงื่อนไขและรายละเอียดการขยายเขตหากแบบและรายการมิได้กำหนด รายละเอียดเป็นภาระของผู้ว่าจ้างมีดังนี้

(1) หากเป็นการเปิดพื้นที่ก่อสร้างใหม่ บริเวณนั้นไม่มีเครื่องวัดไฟฟ้าและระบบไฟฟ้าแรงสูง

(2) การก่อสร้างในพื้นที่ที่มีเครื่องวัดไฟฟ้าและระบบไฟฟ้าแรงสูงอยู่ แต่มีขนาดไม่เพียงพอ หรืออยู่ห่างจากแนวสายไฟฟ้าแรงสูงในการเชื่อมต่อระบบแรงสูงกับหม้อแปลงไฟฟ้าชุดใหม่

(3) การก่อสร้างอาคารในที่ที่มีขนาดสายmenไฟฟ้าแรงดันต่ำ หรือขนาดของหม้อแปลงไฟฟ้าไม่เพียงพอ กับการใช้งานของอาคารใหม่

5.2 ระบบไฟฟ้า

5.2.1 สวิตซ์เกียร์แรงสูง

5.2.1.1 สวิตซ์เกียร์แรงสูง 3 สาย ชนิด LOAD BREAK SWITCH หรือ CIRCUIT BREAKER 3-POLE แบบ SF6 ตามที่กำหนดในแบบ โดยมีจำนวน CABLE FEEDER และ TRANSFORMER FEEDER ตามที่แสดงไว้ในแบบ

5.2.1.2 สวิตซ์เกียร์แรงสูง 3 สาย (3-POLE) แบบไม่มีพิวส์ (LOAD BREAK DISCONNECTING SWITCH) แบบมีพิวส์ (LOAD BREAK SWITCH WITH FUSE) และแบบ CIRCUIT BREAKER รายละเอียดในแบบกำหนด

5.2.1.3 รายละเอียดทั่วไป สวิตซ์เกียร์แรงสูง

ผลิตตามมาตรฐาน VDE, ANSI หรือ IEC ขนาดตามที่แสดงไว้ในแบบ โดยมีส่วนประกอบอื่นๆ เพื่อให้สวิตซ์เกียร์แรงสูงทำงานได้เรียบร้อยสมบูรณ์ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดต่อไปนี้

(1) พิวส์แรงสูงเป็นพิวส์แรงสูงชนิด HRC FUSE LINK

(2) ต้องมี EARTHING SWITCH ชนิด 3 POLE โดย EARTHING SWITCH และ LOAD BREAK SWITCH ต้อง INTERLOCK กัน เพื่อป้องกันไม่ให้เข้างานได้พร้อมกัน

(3) การทำงานทางกลของ TRIPPING เป็นแบบ PRE- STORED ENERGY ทั้งนี้ เพื่อให้ LOAD BREAK SWITCH สามารถ TRIP ได้ทันที เมื่อเกิด FAULT ในสายสั่ง

(4) ถ้า FUSE เฟสใดเฟสหนึ่งขาด TRIPPING MECHANISM จะทำงานชี้ปลด LOAD BREAK SWITCH ออกจากระบบ

(5) ผ้าตู้สวิตซ์เกียร์จะเปิดออกได้ต่อเมื่อสวิตซ์อยู่ด้านตำแหน่ง OFF เท่านั้น

(6) ต้องมีกุญแจ LOCK สำหรับ LOAD BREAK และ EARTHING SWITCH ทุกด้วย

(7) SWITCH จะต้องสามารถทนการ BREAK ที่ RATED NORMAL CURRENT

5.2.2 หม้อแปลงไฟฟ้ากำลัง

5.2.2.1 หม้อแปลงชนิดแห้ง (ถ้าในแบบกำหนดให้ติดตั้ง)

(1) ขนาดตามที่กำหนดในแบบต้องเป็นชนิดแห้งหุ้มด้วยเรซิน (DRY TYPE CAST RESIN) สำหรับใช้ภายในอาคาร ในที่มีความชื้นสูงไม่น้อยกว่า 75%

(2) หม้อแปลงต้องมีตัวตู้ป้องกันมิดชิด ตัวตู้ผลิตภายใต้ประเทศไต้ โดยมีใบอนุญาตการผลิต (Licence) และได้มาตรฐาน IEC ตามข้อกำหนด

- โครงตู้ทำด้วยเหล็กจาก ยึดติดกันด้วยน็อตและสกรู หรือเชื่อมติดกัน เหล็กแผ่นประกอบตัวตู้หนาไม่น้อยกว่า 1.6 มม. รอบฝ้าตู้ส่วนล่างต้องมีช่องระบายอากาศ (VENTILATION SLOTS) ให้เพียงพอ ตัวช่องต้องมีตะแกรงปิดด้านในเพื่อป้องกันแมลงและสัตว์เล็กเข้าได้ (IP21) มีช่องเครื่ยมไว้สำหรับทางผ่านของตัวนำแรงสูงและแรงต่ำ

- การระบายอากาศภายในตู้ ให้มีแผ่นฉนวนกันภายในตู้ แบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนบนและส่วนล่าง ช่องระบายอากาศเข้าอยู่ส่วนล่าง ส่วนบนเปิดทึบอากาศเข้าทางส่วนล่างผ่านหม้อแปลง และออกทางช่องพัดลมหลังคาตู้

- ตัวตู้ทั้งหมดที่เป็นโลหะ ต้องผ่านกรรมวิธีป้องกันสนิม แล้วพ่นทับด้วยสีฟุ่นแบบอีปอกรช.-โพลีเอสเตอร์ ทั้งภายใน-ภายนอกและขอบแห้ง

- ฐานของตัวตู้อาจยึดติดบนฐานคอนกรีต

(3) ต้องมีอุปกรณ์อื่นๆ ไม่น้อยกว่าที่กำหนดดังต่อไปนี้

- THERMISTER SENSORS ฝังอยู่ในชุดตรวจแรงต่ำทั้งสามชุด

- THERMOMETER วัดอุณหภูมิชุดตรวจแรงต่ำ สามารถอ่านอุณหภูมิสูงสุดได้

- หลอดไฟสัญญาณและอีดิจิตอลหรือกริงไฟฟ้า

- พัดลมระบายอากาศ (ประกอบด้วยพัดลมเป่าได้ชุดตรวจหม้อแปลง และพัดลมดูดที่หลังคาตู้หม้อแปลง)

- EARTHING TERMINAL

- NAMEPLATE AND INSTRUCTION PLATE WITH WIRING DIAGRAM

(4) หม้อแปลงทุกด้วยที่ใช้ติดตั้งต้องมีใบรับรองการทดสอบมาตรฐาน IEC โดยบริษัทผู้ผลิตและ/หรือสถาบันที่เชื่อถือได้ซึ่งรวมถึง PARTIAL DISCHARGE TEST, ชุดตรวจแรงสูง (ทั้ง TAP 12 KV และ 24 KV) และหนังสือรับรองการตรวจสอบ (Test) เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติ

5.2.2.2 หม้อแปลงชนิดแช่ในน้ำมัน

(1) ขนาดตามที่กำหนดในแบบ เป็นชนิดแช่ในน้ำมัน (OIL IMMERSED TRANSFORMER) มีความสูญเสียในชุดตรวจต่ำ (Low watt loss) ไม่เกิน 1.2 % ของขนาดหม้อแปลง ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ล้าหันใช้ภายในอุตสาหกรรม ข้าวต่อสาย HV, LV มีกล่องโลหะปิด (CABLE BOX) และต้องได้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมาย ม.อ.ก.

(2) หม้อแปลงต้องผ่านการทดสอบจากโรงงาน และการไฟฟ้าฯ มีหนังสือรับรองผลการทดสอบ แล้วจึงนำมาติดตั้งได้

(3) การติดตั้งหม้อแปลง ต้องเป็นไปตามค่าแนะนำของผู้ผลิต ตามกฎข้อบังคับการไฟฟ้าฯ และตามที่แสดงไว้ในแบบ

5.2.3 ตู้สวิตซ์อัตโนมัติเมน (MDB)

5.2.3.1 ตู้สวิตซ์อัตโนมัติเมน (MDB) ขนาดไม่เล็กกว่าที่กำหนดในแบบ ผลิตตาม มาตรฐาน มอก.หรือ IEC

5.2.3.2 ตัวตู้ผลิตภายในประเทศโดยมีลักษณะดังนี้

(1) โครงตู้ทำด้วยเหล็กจากขนาดไม่ต่ำกว่า $50 \times 50 \times 4$ ม.ม. ยึดติดกันด้วยน็อต และสกรูหรือเชื่อมติดกัน ตู้ที่ตั้งติดกันให้ยึดถึงกันด้วยน็อตและสกรู

(2) เหล็กแผ่นประกอบตัวตู้หนาไม่น้อยกว่า 1.6 ม.ม. ส่วนที่เป็นแผ่นปิดด้านหน้า ด้านหลังและด้านข้างให้ทำเป็นแบบพับขอบ และมีร่องสำหรับยึดยางกันฝุ่น ด้านบนให้ใช้แบบแผ่นเรียบ ยึดด้วยสกรู

(3) บานประตูของช่องใส่อุปกรณ์เป็นแบบเปิดได้ใช้นานพับชนิดซ่อน เปิด-ปิด โดยใช้กุญแจสามารถถอดบานประตูออกได้ โดยเปิดกว้างแล้วยกขึ้น

(4) ฝ้าปิดช่องล่างด้านหน้าฝ้าปิดด้านหลังห้องหมุดและฝ้าด้านข้างเปิด-ปิดโดยใช้ สกรู และให้เจาะช่องระบายอากาศ โดยมีมุ้งลวดด้านในตามความเหมาะสม

(5) เหล็กแผ่นที่ใช้ป้องกันอันตรายภายในตู้ เช่น ป้องกันอัรค ระหว่างอุปกรณ์ หรือระหว่างตู้ หากไม่น้อยกว่า 1.2 ม.ม.

(6) ตัวตู้ห้องหมุดที่เป็นโลหะ ต้องทำความสะอาด และ/หรือผ่านกรรมวิธีการ ป้องกันสนิมแล้วพ่นทับด้วยสีฟุ่นแบบอีป็อกซี่-โพลีเอสเตอร์ห้องภายใน-ภายนอก และอบแห้ง

(7) ฐานของตัวตู้ต้องยึดติดบนฐานคอนกรีตด้วยสกรูขยาย

5.2.3.3 บัสบาร์ ต้องเป็นทองแดงขนาดตามที่กำหนด ผลิตขึ้นเพื่อใช้กับงานไฟฟ้า โดยเฉพาะ บัสบาร์ต้องยึดติดกับโครงตู้ด้วยจุนวนยึดบัสบาร์ให้แข็งแรงทนกระแสลัดวงจรได้ไม่น้อยกว่า 50 kA หรือตามที่กำหนดในแบบ หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น บัสบาร์ช่วงต่อ กับหม้อแปลงจะต้องมี ส่วนที่เป็นบัสบาร์ชนิดบิดอ่อนได้ เพื่อลดแรงบิดและแรงดึง บัสบาร์ต้องพ่นสีทันความร้อนโดยใช้รหัสสี เมื่อน้ำหายไฟฟ้าขนาดกระแสงของบัสบาร์ทองแดง ต้องเป็นไปตามตารางที่กำหนด

5.2.3.4 สวิตซ์อัตโนมัติ (CIRCUIT BREAKER) ผลิตตามมาตรฐาน IEC ขนาดตามที่กำหนด เป็นแบบติดตั้งถาวร เปิด-ปิดด้วยมือ มี THERMAL และ MAGNETIC TRIP ติดอยู่แต่ละ POLE ของสวิตซ์ อัตโนมัติ มี TRIP UNIT อื่นๆ ตามที่กำหนดในแบบสามารถกันกระแสลัดวงจรไม่น้อยกว่าที่กำหนด หรือ ตามความเหมาะสม

5.2.3.5 PROTECTION RELAY

(1) UNDER VOTAGE RELAY ต้องเป็นชนิด SOLID STATE CONTROLLED ต่อ โดยตรงเข้ากับระบบ สามารถตัดวงจรเมื่อโวลต์ระหว่างเฟสแตกต่างกันตั้งแต่ 9% ขึ้นไปหรือโวลต์ทั้ง 3 เฟส ลดลงต่ำกว่า 12% หรือเกิดการลัดวงเฟส โดยสามารถหันวงเวลา ก่อนการทำงานประมาณ 2 วินาที

(2) GROUND FAULT RELAY ต้องเป็นชนิด SOLID STATE CONTROLLED ทำงาน เมื่อมีการลัดวงจรลงดิน สามารถหันวงเวลาการทำงานได้ตามต้องการ

5.2.3.6 เครื่องวัด (METERING) ที่ใช้ติดตั้งกับดู๊สวิตซ์อัตโนมัติ (แรงต่า) ด่างๆ ประกอบด้วย

(1) โอล์มิเตอร์ ต้องเป็นชนิดต่อตรงกับระบบแรงดัน ความคลาดเคลื่อน 1.5% หรือ ต่ำกว่า

(2) โอล์มิเตอร์สวิทซ์ ต้องเป็นชนิดเลือกได้ 7 step คือ step ปิด 1 step ระหว่างเฟสกับเฟส 3 step และระหว่างเฟสกับศูนย์ 3 step

(3) แอมมิเตอร์ ต้องเป็นชนิดต่อตรงกับระบบแรงดัน หรือต่อผ่านหม้อแปลงกระแสความคลาดเคลื่อน 1.5% หรือต่ำกว่า

(4) แอมมิเตอร์สวิทซ์ ต้องเป็นชนิดเลือกได้ 4 step คือ step ปิด 1 step และเฟส 3 step

(5) หม้อแปลงไฟฟ้ากระแส ต้องมีกระแสด้านออก 5 AMP และกระแสด้านเข้าตามที่กำหนดความคลาดเคลื่อน 1.5% หรือต่ำกว่า

(6) กิโลวัตต์ และกิโลวัตต์ขาร์มิเตอร์ เป็นชนิด 1 เฟส หรือ 3 เฟส ต่อตรงกับระบบแรงดันหรือต่อผ่านหม้อแปลงไฟฟ้ากระแส ตามที่กำหนดในแบบความคลาดเคลื่อน 2.5% หรือต่ำกว่า ผ่านการทดสอบจากสถาบันที่เชื่อถือได้

(7) เพาเวอร์แฟคเตอร์มิเตอร์ ต้องเป็นแบบใช้กับระบบไฟฟ้า 3 เฟส ต่อโดยตรงกับระบบแรงดันและหม้อแปลงไฟฟ้ากระแสเมรณะพิกัด LEAD 0 5..1...LAG หรือความคลาดเคลื่อน 1.5% หรือต่ำกว่า

(8) ฟรีเคนชิมิเตอร์ ต้องเป็นชนิด VIBATING REED มี 13 REEDS ต่อเข้ากับระบบแรงดัน มีระยะพิกัด 14-53 Hz ความคลาดเคลื่อน 05% หรือต่ำกว่า

5.2.3.7 ค่าปานิชิเตอร์ และชุดควบคุม

(1) ค่าปานิชิเตอร์

- ขนาดตามที่กำหนด ผลิตตามมาตรฐานของ IEC

(2) AUTOMATIC POWER FACTOR CONTROLLER สามารถสับค่าปานิชิเตอร์เข้า-ออกได้ไม่น้อยกว่าตามที่กำหนดในแบบ โดยสามารถรักษาระดับค่าเพาเวอร์แฟคเตอร์ที่ตั้งไว้ได้โดยอัตโนมัติ และควบคุมการทำงานของคอนแทคเตอร์

(3) ต้องมี ON-OFF PUSH BUTTON และ PILOT LAMP สำหรับ MANUAL OPERATE ตามจำนวนที่กำหนดในแบบ

(4) พิวส์ สำหรับป้องกันค่าปานิชิเตอร์ ขนาดตามที่กำหนด ผลิตตามมาตรฐาน IEC ชนิด HRC ทนกระแสลัดวงจรได้ไม่น้อยกว่า 100 kA ที่ 380 V.

(5) คอนแทคเตอร์ ขนาดตามที่กำหนด ผลิตตามมาตรฐานของ IEC ชนิด AC 3 DUTY

5.2.3.8 PILOT LAMP หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ใช้ชนิดหลอดไฟ 1.2 W. หรือมากกว่าแรงดัน 6 V.-24 V. มีหม้อแปลงชนิด ISOLATING ลดแรงดันจาก 230 V. ฝาครอบด้านหน้าเป็นเลนส์พลาสติก ขนาดไม่เล็กกว่า 22 ม.ม. สีของเลนซ์ตามที่กำหนด

5.2.3.9 หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ใช้ชนิดทึบปูมมี O-RING โลหะล้อมรอบขนาดไม่เล็กกว่า 22 ม.ม. สีของปูมกดตามที่กำหนด

5.2.3.10 MAGNETIC CONTACTOR หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ใช้ขนาด CUR-RENT RATING ของ CONTACT ตาม AC 3 DUTY มาตรฐาน IEC หรือเทียบเท่า

5.2.3.11 MAGNETIC CONTROL RELAY หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ขนาด LOAD ของ CONTACT ต้องไม่น้อยกว่า 10 A ที่ 230 V.

5.2.3.12 MIMIC DIAGRAM ต้องติด MIMIC DIAGRAM ขนาดกว้าง 10 ม.ม. หนา 1 ม.ม. แสดงผังวงจร SINGLE LINE DIAGRAM ของตู้ MDB

5.2.3.13 ตู้ชนิด Type-Test

แผงสวิตช์จะต้องออกแบบและผลิตตามมาตรฐาน IEC 60439-1 โดยมีเอกสารรับรองการทดสอบเฉพาะแบบ (Type-test Asseemby, TTA)

ข้อกำหนดนี้ครอบคลุมการออกแบบและสร้างแผงสวิตช์ไฟฟ้าแรงดัน ซึ่งประกอบด้วยแผงสวิตช์ไฟฟ้าประธานปกติ (Main Distribution Board : MDB) , แผงสวิตช์ไฟฟ้าฉุกเฉิน (Emergency Distribution Board : EMDB) และแผงสวิตช์ไฟฟ้ารองประธาน (Sub Distribution Board : SDB)

การสร้างแผงสวิตช์ไฟฟ้าที่ประกอบในประเทศไทย ผู้ผลิตต้องมีประสบการณ์ด้านการทำแผงสวิตช์ มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และสามารถประกอบได้ตามมาตรฐาน IEC 439-1 (FULLY TYPE -TESTED) ชนิด LICENSE FACTORY และตามมาตรฐานอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ม.อ.ก.1436-2540) และผู้ผลิตต้องมีวิศวกรไฟฟ้า แข่งไฟฟ้ากำลังระดับสามัญวิศวกรขึ้นไป เป็นผู้ควบคุมรับผิดชอบการผลิต และโรงงานผลิตต้องได้การรับรองมาตรฐาน ISO

5.2.4 แผงสวิตช์อัตโนมัติอยู่ (LOAD CENTER)

5.2.4.1 ตัวตู้ตามที่กำหนดในแบบ ผลิตตามมาตรฐาน ANSI, NEMA หรือ IEC ชนิด DEAD FRONT เหล็กแผ่นประกอบตัวตู้ หนาไม่น้อยกว่า 1.6 ม.ม. ผ่านกรรมวิธีป้องกันสนิมแล้วพ่นทับด้วยสี และอบแห้งทั้งภายนอกและภายใน ด้านในของฝาด้านหน้าต้องมีที่ยืดแผ่นตารางแสดงการใช้งานของสวิตช์อัตโนมัติแต่ละตัว ตารางนี้ทำด้วยกระดาษมีขนาดเหมาะสม บันทึกต้องเป็นทองแดงสำหรับใช้งานทางไฟฟ้าโดยเฉพาะ ยึดด้วยน็อตและไขควง สามารถทนกระแสไฟฟ้าได้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด หรือตามความเหมาะสม

5.2.4.2 สวิตช์อัตโนมัติ ชนิดและขนาดตามที่กำหนด หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ขนาด IC RATING ของวงจรย่อยต้องไม่น้อยกว่า 4.5 kA 240 V. และสวิตช์อัตโนมัติเม็ดต้องไม่น้อยกว่า

14 kA 415 V การวางเรียงสวิตซ์อัตโนมัติ ต้องสามารถอุดเปลี่ยนได้ โดยไม่หยุดการทำงานของสวิตซ์ อัตโนมัติตัวอื่นๆ การจัดตั้งเป็นแบบ PLUG IN หรือ BOLT ON

5.2.4.3 การต่อสายเข้ากับ BUSBAR ของคุ้ล์ลิตช์อัตโนมัติเมน และ/หรือสวิตซ์อัตโนมัติ (CIRCUIT BREAKER) ที่เป็นลักษณะ BOLT ON ให้ใช้หางปลาที่มีลักษณะเป็นแบบท่อทองแดงไม่มีดีบบ์ (COPPER TUBE LUGS TERMINAL) ชนิดหนาขึ้นรูปผ่านการ ELECTROLYTIC และชุบด้วยดีบุก หุ้มด้วยฉนวนตามรหัสสีของสาย

5.2.5 สวิตซ์ตัดตอน

สวิตซ์ไม่อัตโนมัติ (SAFETY SWITCH DISCONNECTING SWITCH, LOAD BREAK SWITCH OR ISOLATION SWITCH) ชนิดและขนาดตามที่กำหนดในแบบ ผลิตตามมาตรฐานของ ANSI,NEMA,UL,IEC,BS หรือ VDE

5.2.6 ท่อร้อยสายไฟฟ้า (CONDUIT)

5.2.6.1 ท่อเหล็กกล้าเคลือบสังกะสีสำหรับใช้ร้อยสายไฟฟ้า ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมาย ม.อ.ก.

ประเภทของท่อเหล็กเคลือบสังกะสี

ประเภทที่ 1 ผนังห่อนาง ชื่อย่อว่า EMT (ELECTRICAL METALLIC TUBING)

ประเภทที่ 2 ผนังห่อนางปานกลาง ชื่อย่อว่า IMC (INTERMEDIATE METAL CONDUIT)

ประเภทที่ 3 ผนังห่อนาง ชื่อย่อว่า RSC (RIGID STEEL CONDUIT)

5.2.6.2 พีวีซี.แข็งสำหรับใช้ร้อยสายไฟฟ้า หรือสายไทร์คัพท์ ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมาย ม.อ.ก.

5.2.6.3 ท่อพีอี ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมาย ม.อ.ก.

5.2.6.4 ท่อพีบี ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมาย ม.อ.ก.

5.2.6.5 ท่อโลหะอ่อน ชื่อย่อว่า FMC (FLEXIBLE METAL CONDUIT) เป็นท่อโลหะที่โค้งงอได้ง่าย ผิวภายในปราศจากคอม ในกรณีที่ระบุเป็นชนิดกันน้ำ ท่อโลหะอ่อนต้องมีปลอกพลาสติกหุ้มภายนอกอีกชั้นหนึ่ง

5.2.6.6 การติดตั้งท่อร้อยสายไฟฟ้า

(1) ต้องทำความสะอาดทั้งภายนอกและภายในห่อ ก่อนนำมาติดตั้ง

(2) การติดต่อห่อแข็งต้องใช้เครื่องมือสำหรับตัดห่อโดยเฉพาะ และต้องไม่ทำให้ห่อชำรุดหรือดีบัคมีความโถ้งของห่อต้องไม่น้อยกว่า 6 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางห่อ

(3) การยืดห่อแข็งติดกับโครงสร้าง ต้องยืดทุกระยะไม่เกิน 3 เมตร และต้องยืดห่อในระยะไม่เกิน 0.90 เมตร จากกอล่องต่อสาย กล่องดึงสายและแผงสวิตซ์

(4) การยึดห้องอ่อนติดกับโครงสร้าง ต้องยึดทุกระยะไม่เกิน 1.30 เมตร และต้องยึดห้องในระยะไม่เกิน 0.30 เมตร จากกกล่องต่อสาย กกล่องดึงสายและแผงสวิตซ์

(5) ปลายห้อง ต้องลบคอมอกให้หมด โดยใช้ CONDUIT REAMER หรือเครื่องมืออื่นที่เหมาะสม

(6) ห้องที่วางลอดได้กันน้ำ ต้องฝังลึกไม่น้อยกว่า 0.60 เมตร

(7) ห้องโลหะที่ฝังดิน ต้องทาฟลินโค้ตภายนอกอย่างน้อย 2 ชั้น

(8) ห้อง EMT หรือ FMC ที่ยึดกับ กกล่องต่อสาย กกล่องดึงสาย หรือแผงสวิตซ์ต้องใช้ CONECTOR และ BUSHING ประกอบปลายห้อง

(9) ห้อง IMC หรือ RSC ที่ยึดกับกกล่องต่อสาย กกล่องดึงสาย หรือแผงสวิตซ์ ต้องใช้ LOCK NUT และ BUSHING ประกอบปลายห้อง

(10) กกล่องต่อสาย กกล่องดึงสาย ให้หาสีที่กกล่องดังนี้

ระบบไฟฟ้าสีเข้ม

ระบบโทรศัพท์สีเขียว

ระบบสัญญาณแจ้งเพลิงไฟมีสีแดง

ระบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม

5.2.6.7 การเลือกให้ห้องร้อยสายไฟฟ้า

(1) ห้องทุกชนิดที่ใช้ร้อยสายไฟฟ้าต้องมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่เล็กกว่า 1/2 นิ้ว

(2) ห้องร้อยสายไฟฟ้า ที่ต่อกับอุปกรณ์ที่สั่นสะเทือนขณะใช้งานปกติ ต้องใช้ห้อง FMC ในกรณีที่อยู่นอกอาคาร หรือบริเวณที่เปียกชื้นให้ใช้ห้อง FMC ชนิดกันน้ำ

(3) ในการนี้ที่มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้องเหล็กกล้าเคลือบสังกะสีที่ฝังในคอนกรีตต้องใช้ห้อง IMC หรือ RSC

(4) ในการนี้ที่มิได้กำหนดขนาดของห้องเหล็กกล้าเคลือบสังกะสีที่ซ่อนไว้เหนือฝ้าเพดานหรือเดินห้องลอยทางเพดานหรือฝังในผนังที่มิใช่คอนกรีตให้ใช้ห้อง EMT ในบริเวณดังกล่าวได้

(5) ในการนี้ที่กำหนดให้ใช้ห้อง EMT หากห้องที่ไม่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า 2 นิ้ว ให้ใช้ห้อง IMC แทนห้อง EMT ที่กำหนด

5.2.7 กกล่องต่อสายและกกล่องดึงสาย (JUNCTION, OUTLET AND PULL BOXES)

5.2.7.1 กกล่องต่อสายและกกล่องดึงสายต้องเป็นชนิดเหล็กอบสังกะสีทึ้งภายนอกและภายใน ความหนาของเหล็กไม่น้อยกว่า 1 มม. สำหรับใช้ภายในอาคาร และชนิดโลหะสำหรับใช้ภายนอกอาคาร หรือตามที่กำหนดในแบบ

5.2.7.2 กกล่องดึงสายต้องมีฝ้า ปิด-เปิด ยึดด้วยสกรู ความหนาของเหล็กแผ่นประกอบกกล่องต้องไม่น้อยกว่า 1.6 ม.ม. ขนาดของกกล่องที่ไม่เป็นไปตาม NEMA การเลือกใช้เป็นไปตาม NEC

5.2.7.3 กกล่องต่อสายและกกล่องดึงสาย ติดซ่อนไว้ในฝ้าเพดาน ฝังเรียบผนัง ฝังเรียบเพดาน หรือติดตั้งโดยตามลักษณะของการใช้งานต้องสามารถเข้าไปตรวจซ่อมได้ง่าย

5.2.7.4 กล่องต่อสายและกล่องดึงสายที่ติดตั้งซ่อนในฝ้าเพดานหรือติดตั้งลอย ต้องยึดตึงให้แข็งแรงกับโครงสร้างของอาคาร ห้ามให้ห่อเป็นตัวรับน้ำหนัก

5.2.7.5 รูของกล่องที่ไม่ได้ใช้งาน ต้องปิดให้เรียบร้อย กล่องทุกกล่องต้องมีฝาปิด

5.2.8 รางเดินสาย (WIRE WAY)

5.2.8.1 รางเดินสายพร้อมฝาครอบบางชนิดกดล็อก หรือยึดด้วยสกรู (เฉพาะรางเดินสายในแนวตั้ง ฝาครอบต้องเป็นชนิดยึดด้วยสกรู) ทำด้วยเหล็กแผ่นขนาดตามที่กำหนด เหล็กแผ่นหนาไม่น้อยกว่าที่กำหนดดังนี้

(1) รางเดินสายกว้างตั้งแต่ 6 นิ้ว ลงมา 1.0 มม.

(2) รางเดินสายกว้างตั้งแต่ 6 นิ้วขึ้นไป 1.5 มม.

5.2.8.2 รางเดินสายและอุปกรณ์ประกอบทั้งหมดที่เป็นโลหะ ต้องผ่านกรรมวิธีป้องกันสนิมแล้วพ่นหับด้วยสีพื้นและอบแห้งทั้งภายนอกและภายใน

5.2.8.3 รางเดินสาย ต้องติดตั้งในที่เปิดโล่ง สามารถเข้าไปตรวจสอบได้โดยง่าย การติดตั้งจะต้องแนวน直หรือยึดติดกับโครงสร้างด้วยเหล็กจากทุกรยะ 1.50 เมตร ในแนวราบและ 2.40 เมตร ในแนวตั้ง หรือทุกรยะที่ได้จากการคำนวณการรับน้ำหนักของรางเดินสาย และสายไฟฟ้ารวมกัน

5.2.8.4 พื้นที่หน้าตัดของสายไฟทุกเส้น (รวมจำนวนด้วย) ในรางเดินสายรวมกันแล้วต้องไม่เกิน 20% ของพื้นที่หน้าตัดของรางเดินสาย และจำนวนสายไฟในแต่ละรางต้องไม่เกิน 30 เส้น ทั้งนี้ไม่นับสายควบคุมและสายดิน และข้อยกเว้นตาม NEC

5.2.8.5 รางเดินสายในแนวตั้ง ต้องมีขั้นบันได ทุกระยะไม่เกิน 2.40 ม. สำหรับยึดและรับน้ำหนักสายไฟฟ้า

5.2.8.6 การติดตั้งรางเคเบิลและสายเคเบิล (Cable trays)

5.2.8.6.1 รางเคเบิลต้องต่อเนื่องโดยตลอด

5.2.8.6.2 สายที่ติดตั้งบนรางเคเบิลเมื่อเดินแยกเข้าช่องร้อยสายอื่น ต้องมีการจับยึดให้มั่นคง

5.2.8.6.3 ห้ามติดตั้งสายเคเบิลระบบแรงต่ำในรางเคเบิลเดียวกันกับสายเคเบิลระบบแรงสูง

ยกเว้น มีแผ่นกันที่แข็งแรงและไม่ติดไฟ

5.2.8.6.4 รางเคเบิลต้องติดตั้งในที่เปิดเผยและเข้าถึงได้ และมีที่วางพอดีพอดีที่จะปฏิบัติงานบำรุงรักษาสายเคเบิลได้สะดวก

5.2.8.6.5 เมื่อใช้สายเคเบิลแกนเดียว สายเส้นไฟและสายนิวทรัล ของแต่ละวงจรต้องเดินรวมกันเป็นกลุ่ม (ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสายเส้นนิวทรัล 1 เส้น และสายเส้นไฟเฟลละ 1 เส้น) และสายต้องมัดเข้าด้วยกัน เพื่อป้องกันการเกิดกระแสไม่สมดุล เนื่องจากการเหนี่ยวนำและป้องกันสายเคเบิลเคลื่อนตัวอย่างรุนแรงเมื่อเกิดกระแสลัดวงจร

5.2.8.6.6 การต่อสายในรางเคเบิลต้องทำให้ถูกต้องตามวิธีการต่อสาย แต่จุดต่อสายต้องอยู่ภายใต้รางเคเบิล และต้องไม่สูงเหนือขอบด้านข้างของรางเคเบิล

5.2.9 สายไฟฟ้า

5.2.9.1 สายไฟฟ้าทั้งหมด ให้ใช้สายทองแดงหุ้มฉนวน ที่ได้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมาย ม.อ.ก. 11-2531

5.2.9.2 การเลือกใช้สายไฟฟ้า

(1) เครื่องหมายประจำสายไฟฟ้า ให้ใช้สีของฉนวนสายไฟฟ้า หรือผ้าเทปสีม้วนสายหรืออักษรกำกับสาย ดังนี้

สายดิน	-	G	-	สีเขียวหรือสีเขียวแกมน้ำเงิน
สายศูนย์	-	N	-	สีขาวหรือสีเทา
สายเฟส	A	-	R	- สีแดง
สายเฟส	B	-	Y	- สีเหลือง
สายเฟส	C	-	B	- สีน้ำเงิน

(2) ชนิดของสายไฟฟ้าหากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ใช้ดังนี้

- วงจรไฟฟาระบบ 1 เฟส ให้ใช้สายไฟฟ้าแรงดัน 300 V.
- วงจรไฟฟาระบบ 3 เฟส ให้ใช้สายไฟฟ้าแรงดัน 750 V.
- สายไฟฟ้าเดินลอยให้ใช้ TYPE-B (VAF)
- สายไฟฟ้าเดินลอยสำหรับเข้ารับไฟให้ใช้ TYPE B-G (VAF-GROUND)
- สายไฟฟาร้อยท่อ ในรางเดินสายให้ใช้ TYPE-A (THW)
- สายไฟฟ้าได้ดินร้อยท่อหรือผังคินโดยตรงให้ใช้ TYPE-CS หรือ TYPE-D

(NYY) หรือ (CV)

(3) ขนาดของสายไฟฟ้า หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ใช้ขนาดไม่ต่ำกว่าที่กำหนดดังต่อไปนี้

- สายวงจรย่อย 2.5 ตร.มม. ใช้กับสวิตซ์อัตโนมัติ 10 AT
- สายวงจรย่อย 4 ตร.มม. ใช้กับสวิตซ์อัตโนมัติ 15-16 AT
- สายวงจรย่อย 6 ตร.มม. ใช้กับสวิตซ์อัตโนมัติ 20 AT

ในการนีร้อยท่อ สายแยกจากวงจรย่อยเข้าเดารับ ดวงโคมไฟฟ้าและพัดลมให้ใช้สายไฟฟ้าขนาด 2.5 ตร.มม. TYPE-A ในกรณีเดินสายลอย สายแยกจากวงจรย่อยเข้าเดารับ ดวงโคมไฟฟ้าและพัดลมให้ใช้สายไฟฟ้าขนาด 1.5 ตร.มม. TYPE-B

5.2.9.3 การเดินสาย

(1) การร้อยสายในท่อต้องทำหลังจากการติดตั้งท่อ หรือร่างเดินสายเสร็จเรียบร้อยแล้ว

(2) การตัดต่อสาย ต้องทำในกล่องต่อสาย กล่องสวิตซ์, กล่องเดารับ, กล่องดวงโคมหรือร่างเดินสายเท่านั้น ตำแหน่งที่ทำการตัดต่อสาย ต้องอยู่ในตำแหน่งที่สามารถทำการตรวจสอบหรือซ่อมบำรุงได้โดยง่าย

(3) การเชื่อมต่อสายขนาด 6 ตร.มม. หรือเล็กกว่าให้ใช้ WIRE NUT หรือ SCOTT LOCK และการเชื่อมต่อสายขนาด 10 ตร.มม. หรือใหญ่กว่าให้ใช้ SPLIT BOLT หรือ SLEEVE พันด้วยเทปไฟฟ้าให้มีนวนเทียบเท่ากันของสายไฟฟ้า

(4) การดึงสาย หากมีความจำเป็นอาจใช้สารบางชนิดช่วยลดความฝิดของห่อได้แต่สารชนิดนั้นต้องไม่ทำปฏิกิริยากับฉนวนหุ้มสายไฟฟ้า

(5) สายที่ร้อยในห้อง ต้องมีอุปกรณ์ยึดรับน้ำหนักสาย ตามระยะที่กำหนด

(6) สายที่ร้อยในร่างเดินสายในแนวตั้ง ต้องยึดกับขั้นบันได

(7) การเดินสายโดยเกาะผิวอาคาร ต้องยึดด้วยเข็ม ขั้รดสายทุกระยะห่างไม่เกิน 0.10 ม.

(8) การเดินสายใต้ดิน

ก. ข้อกำหนดขั้นต่ำสุดของการปิดทับสายไฟฟ้านิดฝังดินโดยตรง ห่อร้อยสายไฟฟ้าหรือช่องเดินสายไฟฟ้าอย่างอื่นที่ได้รอรับเพื่อจุดประสงค์นั้นแล้วต้องติดตั้งให้เป็นไปตามตารางที่ 2 ยกเว้นในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อใช้แผ่นคอนกรีตหนาไม่น้อยกว่า 0.05 เมตร ปิดทับลดความยาวและยึนคลุมเลขด้านข้างไม่น้อยกว่า 0.15 เมตร ให้ลดค่าในตารางที่ 2 ได้อีก 0.15 เมตร

- ห่อร้อยสายไฟฟ้า หรือช่องเดินสายไฟฟ้าอย่างอื่น ที่อยู่ใต้อาคารหรือได้แผ่นคอนกรีตภายนอกอาคารที่หนาไม่น้อยกว่า 0.10 เมตร และยึนคลุมห่อร้อยสายไฟฟ้า หรือช่องเดินสายไฟฟ้าด้านข้างไม่น้อยกว่า 0.15 เมตร ไม่ต้องเป็นไปตามตารางที่ 2

- บริเวณที่มีร่องรอยรั่วผ่าน “ไม่ว่าเดินสายไฟฟ้าด้วยวิธีใดๆ ต้องมีความลึกต่ำสุดไม่น้อยกว่า 0.60 เมตร (จากผิวจราจร)

- ในกรณีที่เป็นวงจรย่อยสำหรับที่อยู่อาศัย ซึ่งมีแรงดันไม่เกิน 300 โวลท์ และมีเครื่องป้องกันกระแสเกินขนาดไม่เกิน 30 แอมเปอร์ ให้มีความลึกต่ำสุด 0.30 เมตรได้

- ทางวิ่งในสนาม รวมทั้งบริเวณห้องห้ามข้างเดียง ทางวิ่งให้มีความลึกต่ำสุดไม่น้อยกว่า 0.45 เมตร โดยไม่ต้องใช้ช่องเดินสายไฟฟ้าหรือหุ้มคอนกรีต

- ช่องเดินสายไฟฟ้า ที่ติดตั้งในหินแข็ง ให้มีความลึกน้อยกว่าที่กำหนดได้ถ้าปิดทับด้วยคอนกรีตหนาไม่น้อยกว่า 0.05 เมตร และคอนกรีตดังกล่าวต้องเทถึงผิวหินข้างล่าง

ข. ส่วนที่เป็นโลหะต้องต่อเนื่องทางไฟฟ้าถึงกันเป็นอย่างดี และต่อลงดินที่ดันทางและปลายทาง

ค. สายไฟฟ้าได้ดินที่ติดตั้งได้จากการต้องอยู่ในช่องเดินสายไฟฟ้า หากร้อยสายไฟฟ้าไปยังภายนอกอาคาร ช่องเดินสายไฟฟ้าต้องยื่นออกให้พ้นแนวผนัง ด้านนอกของอาคาร ออกไปยังตำแหน่งที่เหมาะสม หรือตำแหน่งที่คณะกรรมการฯ กำหนด

ก. ตัวนำที่ผลพันธุ์น ต้องอยู่ในที่ล้อม หรือในช่องเดินสายไฟฟ้าที่ได้รับการป้องกันเพื่อจุดประสีกนั้น สำหรับช่องเดินสายไฟฟ้าที่ติดตั้งกับเสาไฟฟ้าต้องมีความแข็งแรงไม่น้อยกว่าท่อโลหะหนาปานกลาง และต้องผลลัพธ์อ่อนตึงระดับสูงไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร

จ. สายไฟฟ้าได้ดิน อนุญาตให้ต่อสาย ต่อแยกสายในรางเดินสาย หรือบ่อพักสาย โดยไม่ต้องมีกล่องต่อสายได้ เมื่อการต่อหรือการต่อแยกนั้นดำเนินการตามวิธีและใช้อุปกรณ์การต่อแยกที่ได้รับการป้องกัน

ฉ. การกลบ วัสดุที่จะใช้กลบต้องง่ายต่อการบดอัด และต้องไม่มีสิ่งที่น่าความเสียหายต่อห่อร้อยสายหรือสายไฟฟ้า

ช. ช่องเดินสายไฟฟ้าที่ความชื้นอาจเข้าไปสัมผัสส่วนในต้องปิดสนิทปลายทั้งสอง

ชช. เมื่อสายไฟฟ้าออกจากห่อร้อยสายไฟฟ้า ไปผัง Jin โดยตรง ที่ปลายห่อต้องมีปลอกป้องกัน

ฌ. สายแกนเดียวของวงจรเดียวทั้งสายเดินสาย (ถ้ามี) ต้องติดตั้งในช่องเดินสายไฟฟ้าเดียวทันทีหรือเมื่อฝังดินโดยตรงต้องวางซิดกันในร่องเดินสายเดียวทันที

(9) จำนวนสูงสุดของสายไฟฟ้า TYPE-A (THW) ในห่อร้อยสายให้เป็นไปตามที่ ๓

(10) สายไฟฟ้าสำหรับวงจรย่อยจากตู้จ่ายไฟย่อย (LOAD CENTER) ไปยังอุปกรณ์ดวงโคมหรือเด้ารับไฟฟ้า อนุญาตให้เดินสายไฟฟ้าในห่อเดียวทันที ไม่เกิน ๓ วงจร (ต่างเฟสกัน) โดยใช้สายไฟฟ้า TYPE-A (THW) ในห่อร้อยสาย ตามตารางที่ ๓ จึงถือว่าไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงรายการ

(11) สายไฟฟ้าสำหรับวงจรไฟฟ้ากำลัง เช่น เครื่องปรับอากาศ ตู้คลุมควัน (HOOD) เด้ารับไฟฟ้ากำลัง, คอมไฟผ่าตัด, เครื่องคอมพิวเตอร์ ให้เดินสายไฟฟ้าร้อยห่อ CONDUIT แยกเฉพาะแต่ละวงจร เพื่อสะดวกในการใช้งานและซ่อมบำรุง

(12) แผงจ่ายไฟวงจรย่อย (LOAD CENTER, PANEL BOARD) ให้ติดตั้งโดยห่อฝังในผนังตามรูปแบบและรายละเอียด หรือตามความเหมาะสมโดยสูงจากพื้นประมาณ 1.80 เมตร

(13) การต่อเชื่อมสายเมนไฟฟ้าของอาคารที่ทำการก่อสร้างกับสายเมนไฟฟ้า แรงดันภายนอกอาคารให้ปฏิบัติตั้งต่อไปนี้

กรณีที่ ๑ กรณีสายเมนภายนอกอาคารอยู่ห่างจากที่ทำการก่อสร้างไม่เกิน 30 เมตร (โดยสายเมนนี้ต้องมีขนาดเพียงพอ) ให้ผู้รับจ้างเป็นผู้ออกแบบใช้จ่ายในการต่อเชื่อม (ยกเว้นแบบรูปและรายการละเอียดระบุไว้เป็นอย่างอื่น)

กรณีที่ ๒ กรณีสายเมนอยู่ห่างจากอาคารที่กำลังก่อสร้างเกินกว่า 30 เมตร ให้ผู้รับจ้างจัดเตรียมสายเมนไฟฟ้าไว้สำหรับต่อเชื่อมในอนาคต ความยาวไม่ต่ำกว่า 30 เมตร พร้อมเสาแรงดัน ๒ ตัน และให้ผู้รับจ้างจัดหาไฟฟ้าสำรองชั่วคราวมาต่อเชื่อมทำการทดสอบ สำหรับค่าใช้จ่ายเป็นหน้าที่ของผู้รับจ้าง (ยกเว้นแบบรูปและรายการละเอียดระบุไว้เป็นอย่างอื่นๆ)

- สายmenไฟฟ้าควรป้อนเข้าทางด้านหลังหรือด้านข้างอาคาร ยกเว้นกรณีที่จะผลลัพธ์ไปทางด้านหน้าควรเดินสายร้อยห่อ IMC ชนิดของสายไฟต้องเป็นไปตามมาตรฐานการไฟฟ้ากำหนด และทาทับด้วย FLINT COAT ผึ้งดินจากอาคารไปผลลัพธ์ยังเสาไฟฟ้าที่เหมาะสมตามมาตรฐานการไฟฟ้าฯ หรือตามรูปแบบกำหนด

5.2.9.4 สำหรับอาคารดังต่อไปนี้ ที่ไม่มีรายละเอียดระบบไฟฟ้าระบุไว้

- โรงก่อ อาคารพัสดุ ทางเดินเชื่อม รั้ว ป้อมยาม โรงสูบน้ำ
- โรงไฟฟ้า โรงเก็บคพ โรงครัว โรงซักฟอก
- หรืออาคารที่มีจำนวนการติดตั้งดวงโคมและเดารับไม่เกิน 20 จุด

ให้ติดตั้งอุปกรณ์และเดินสายไฟตามมาตรฐานของการไฟฟ้าส่วนห้องถัง โดยต้องปฏิบัติตามรายการกำหนดวัสดุอุปกรณ์ ในแบบรูปและรายการทั่วไป ประกอบแบบก่อสร้างอาคารของ กองแบบแผน กระทรวงสาธารณสุข กำหนด

5.2.9.5 ให้ผู้รับจ้างติดตั้งมิเตอร์ไฟฟ้าที่เสาไกล์ที่สุด หรือในต่ำแห่งที่เหมาะสมสำหรับ อาคารบ้านพักระดับ 1-2, 3-4 และเรือนแพให้ติดตั้งมิเตอร์ขนาด 5 (15 A) ทุกยูนิตอาคารบ้านพักระดับ 5-6 สถานีอนามัย และสำนักงานพดุงครรภ์ ติดตั้งมิเตอร์ขนาด 10 (30 A) หรือตามที่ระบุไว้ในแบบ โดย มิเตอร์ต้องผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ และสายไฟฟ้าเข้ามิเตอร์ ให้ใช้ตามมาตรฐาน การไฟฟ้าห้องถัง

ตารางที่ 2
ค่าความลึกต่ำสุดสำหรับแรงดันระดับไม่เกิน 600 โวลท์

วิธีการเดินสายไฟฟ้า	ค่าความลึกต่ำสุด (เมตร)
สายไฟฟ้าชนิดผึ้งดินโดยตรง	0.60
ห่อโลหะหนา	0.15
ห่อโลหะหนาปานกลาง	0.15
ห่อโลหะหนาซึ่งรับรองให้ผึ้งดินโดยตรงได้โดย ไม่ต้องมีคอนกรีตหุ้ม	0.45
ช่องเดินสายไฟฟ้าอิんชา ซึ่งได้รับการรับรองแล้ว	0.45

- ช่องเดินสายไฟฟ้าที่ได้รับการรับรองให้ผึ้งดินได้ โดยมีคอนกรีตหุ้ม ต้องหุ้มด้วย คอนกรีตหนาไม่น้อยกว่า 0.05 เมตร

หมายเหตุ ค่าความลึกต่ำสุดวัดจากระดับผิวดินถึงระดับผิวน้ำของสายไฟฟ้าชนิดผึ้ง ดินโดยตรงหรือห่อร้อยสายไฟฟ้า หรือช่องเดินสายไฟฟ้า

ตารางที่ 3
จำนวนสูงสุดของสายไฟฟ้า TYPE-A (THW) ในท่อร้อยสาย

ขนาดตะบูน ห้องหอ มม. (นิ้ว)	จำนวนสูงสุดของสายไฟฟ้าในท่อร้อยสาย									
	12.7 (1/2")	19 (3/4")	25 (1")	32 (1 1/4")	38 (1 1/2")	50 (2")	60 (2 1/2")	75 (3")	90 (3 1/2")	100 (4")
1	6	10	18	31	45	-	-	-	-	-
1.5	5	10	14	25	35	-	-	-	-	-
2.5	3	5	9	16	22	38	-	-	-	-
4	3	5	7	13	18	30	47	-	-	-
6	2	4	5	10	14	23	36	48	-	-
10	1	3	4	6	9	15	22	32	44	50
16	1	2	3	4	5	9	14	21	28	37
25	-	-	-	3	4	7	11	16	22	28
35	-	-	-	2	3	5	8	13	18	23
50	-	-	-	1	2	4	6	9	13	16
70	-	-	-	1	1	3	5	8	10	13
95	-	-	-	1	1	2	3	6	8	10
120	-	-	-	1	1	2	3	6	8	10
150	-	-	-	1	1	2	3	5	7	9
185	-	-	-	1	1	1	2	4	5	7
240	-	-	-	1	1	1	1	3	4	6
300	-	-	-	-	1	1	1	3	4	5
400	-	-	-	-	-	1	1	1	3	4
500	-	-	-	-	-	-	1	1	2	3

5.2.10 บัสดัก (BUS DUCT)

5.2.10.1 ขนาดตามที่กำหนดในแบบ ผลิตตามมาตรฐาน IEC

5.2.10.2 บัสดักต้องเป็นชนิด TOTALLY ENCLOSED,LOW IMPEDANCE,3P,FULL NEUTRAL WITH INTERNAL GROUND BUS หรือ INTEGRAL GROUND ใช้กับระบบแรงดันไฟฟ้า 380/220 V. 50 Hz RATED INSULATION CLASS B 130° C

5.2.10.3 บัสบาร์ ทำด้วยอลูมิเนียมหรือทองแดง บรรจุในกล่องมีดีไซด์ การต่อบัสบาร์สลัก และแป้นเกลี่ยbatch เป็นของผู้ผลิต ตลอดความยาวของบัสบาร์แต่ละอันต้องมีฉนวนหุ้มโดยตลอด อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นแต่ละจุดของบัสบาร์ต้องไม่เกิน 55° C จากอุณหภูมิเวลาล้อมเมื่อรับโหลดเต็มที่

5.2.10.4 PLUG IN UNIT ต้องมีระบบ SAFETY DEVICES คือเมื่อสวิตซ์หรือเมื่อเซอร์กิตเบรกเกอร์อยู่ในตำแหน่ง ON จะไม่สามารถเปิดฝ่า PLUG IN UNIT ได้ และไม่สามารถ ON สวิตซ์ หรือเซอร์กิตเบรกเกอร์ได้ถ้าฝ่า PLUG IN UNIT เปิดอยู่

5.2.10.5 บัสดัก จะต้องยึดหรือแขวนกับโครงสร้างทุกระยะ 1.50 เมตร ในแนวราบ และทุกชั้นของโครงสร้าง หรือไม่เกิน 5.0 เมตร ในแนวตั้ง

5.2.10.6 อุปกรณ์ประกอบบัสดัก เช่น FLANGE END ENCLOSURE ELOW เป็นต้น ต้องเป็นผลิตภัณฑ์เดียวกันกับบัสดัก

5.2.10.7 อุปกรณ์ประกอบการจับยึดบัสดักต้องแข็งแรง ชิ้นส่วนที่เป็นโลหะต้องไม่เป็นสนิมหรือผ่านกรรมวิธีป้องกันสนิม และเป็นไปตามมาตรฐานผู้ผลิต

5.2.10.8 การติดตั้งบัสเวย์ (Busways) หรือบัสดัก (Busduct)

บัสเวย์ ต้องติดตั้งในที่เปิดเผย มองเห็นได้ และสามารถเข้าถึงได้เพื่อการตรวจสอบและบำรุงรักษาตลอดความยาวทั้งหมด

ยกเว้น ยอมให้บัสเวย์ที่ติดตั้งหลังที่กำบัง เช่น เหนือฝ้าเพดาน โดยจะต้องมีทางเข้าถึงได้และต้องเป็นไปตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้ทั้งหมด

5.2.10.8.1 ไม่มีการติดตั้งเครื่องป้องกันกระแสเกินอยู่ที่บัสเวย์ นอกจากเครื่องป้องกันกระแสเกินสำหรับดวงโคม หรือโหลดอื่นๆ เฉพาะจุด

5.2.10.8.2 ช่องว่างด้านหลังที่กำบังที่จะเข้าถึงได้ต้องไม่ใช่เป็นช่องลมปรับอากาศ (air-handling)

5.2.10.8.3 บัสเวย์ ต้องเป็นชนิดปิดมีดีไซด์ ไม่มีการระบายอากาศ

5.2.10.8.4 จุดต่อระหว่างช่องและเครื่องประกอบ ต้องเข้าถึงได้เพื่อการบำรุงรักษา

5.2.10.9 ห้ามใช้บัสเวย์ในการตั้งต่อไปนี้

5.2.10.9.1 บริเวณที่อาจเกิดความเสียหายทางกายภาพอย่างรุนแรง หรือมีการทำให้เกิดการผูกยวอน

5.2.10.9.2 ในปล่องของ หรือปล่องลิฟต์

5.2.10.9.3 ในบริเวณอันตราย นอกจากระบุไว้เป็นอย่างอื่น

5.2.10.9.4 กลางแจ้ง สถานที่ชั้น และสถานที่เปียก นอกจากจะเป็นชนิดที่ได้ออกแบบให้ใช้ได้สำหรับงานนั้นๆ

5.2.10.10 บัสเซย์ต้องยึดให้มั่นคงและแข็งแรง ระยะห่างระหว่างจุดจับยึดต้องไม่เกิน 1.50 เมตร หรือตามการออกแบบของผู้ผลิตและที่ปลายของบัสเซย์ต้องปิด

5.2.10.11 ในกรณีต้องแยกบัสเซย์ต้องใช้เครื่องประภอนที่ออกแบบมาโดยเฉพาะ

5.2.10.12 พิกัดเครื่องป้องกันกระแสเกินต้องเป็นไปตามข้อกำหนด

5.2.10.13 การลดขนาดของบัสเซย์ ต้องติดตั้งเครื่องป้องกันกระแสเกินเพิ่มเติม

5.2.10.14 บัสเซย์ต้องไม่ติดตั้งให้สัมผัสถูกบัวสุดที่ดีไฟได้ง่าย

5.2.10.15 การแยกบัสเซย์ต้องติดตั้งเครื่องป้องกันกระแสเกินที่จุดต่อแยก เพื่อใช้ป้องกันวงจรที่ต่อแยก เพื่อใช้ป้องกันวงจรที่ต่อแยกนั้น นอกจากจะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในเรื่องนั้นๆ

5.2.10.16 เปเลือกหุ้มที่เป็นโลหะของบัสเซย์ต้องต่องдин

5.2.10.17 อนุญาตให้ใช้เปลือกหุ้มของบัสเซย์เป็นตัวนำสำหรับต่องdinได้ ถ้าบัสเซย์นั้นได้ออกแบบให้ใช้เปลือกหุ้มเป็นตัวนำสำหรับต่องdin

5.2.10.18 ขนาดกระแพรของบัสเซย์ให้ใช้ตามที่กำหนดโดยผู้ผลิต คิดที่อุณหภูมิโดยรอบ 40 องศาเซลเซียส โดยผ่านการรับรองจากสถาบันที่เชื่อถือได้

5.2.11 การป้องกันไฟและควันلام

บริเวณพื้นหรือกำแพงที่เปิดช่องไว้เป็นทางผ่านของหอร้อยสายไฟร่างเดินสายบริเวณช่อง SHAFT จะต้องอุดด้วยวัสดุป้องกันไฟและควันلام ซึ่งสามารถป้องกันไฟและควันلامได้ไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง

5.2.12 คอมไฟฟ้าและอุปกรณ์

5.2.12.1 คอมไฟฟ้าและอุปกรณ์ทั่วไป

- (1) คอมไฟฟ้าต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแบบ
- (2) ขัวรับหลอดชนิดเกลียว เป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานของ IEC หรือ VDE
- (3) หลอดใช้งานที่แรงดัน 220-230 V. เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมาย ม.อก.
- (4) สายในคอมไฟฟ้าชนิดสายอ่อน ขนาดไม่เล็กกว่า 1.0 ตร.มม. อุณหภูมิฉนวนไม่น้อยกว่า 70°C

5.2.12.2 คอมไฟฟ้าฟลูออเรสเซนต์สำหรับห้องทำงานและบริเวณภายในอาคาร

- (1) ขัวรับหลอด และขัวรับสตาร์เตอร์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมาย ม.อก.
- (2) บลล่าสต์ ให้ใช้ชนิด LOW LOSS HIGH POWER FACTOR พร้อม CAPACITOR หรือ ELECTRONIC สามารถแก้ค่า POWER FACTOR ได้ไม่ต่ำกว่า 0.85 ทั้งนี้ให้ใช้บลล่าสต์ 1 ตัว ต่อ 1 หลอด

(3) หลอด เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมาย ม.อ.ก.ชนิดให้แสง WHITE, COOL WHITE หรือตามที่กำหนดในแบบ

(4) สตาร์เตอร์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับเครื่องหมาย ม.อ.ก.

(5) สายในคอมไฟฟ้า ขนาดไม่เล็กกว่า 1 ตร.มม. อุณหภูมิจันวนไม่น้อยกว่า 70°C

(6) คอมไฟฟ้าต้องติดตั้งให้มั่นคงแข็งแรง คอมไฟฟ้าที่ฝังในฝ้าเพดาน ต้องยึดกับโครงสร้างด้วยเส้นลวดขนาด $1/8$ นิ้ว จำนวน 4 มุน พร้อมอุปกรณ์ปรับความสูง-ต่ำของคอมไฟฟ้า หรือแขวนด้วยโซ่โลหะ (ยึดด้วย EXPANSION BOLT ชนิดโลหะห้ามใช้ชนิดพลาสติก)

(7) ตัวคอมไฟต้องเป็นแผ่นเหล็กหนาไม่น้อยกว่า 0.6 ม.ม. ผ่านกรรมวิธีพ่นสีป้องกันสนิมอย่างดีแล้วพ่นสีอบความร้อน ล่วนแผ่นจะหอนและด้านข้างให้ใช้ชนิด 87% พร้อมตะแกรงอุฐมีเนียมสำนักด้านบนให้ใช้ชนิด 95% ตามมาตรฐานกระทรวงพลังงาน

5.2.12.3 คอมไฟฟ้าก้าชิดสาขา

(1) คอมไฟฟ้าทำด้วยโลหะ โลหะหล่อ DI-CAST ALUMINUM หรือไฟเบอร์กลาส กล่าวตามมาตรฐานผู้ผลิต ชนิดและขนาดตามที่กำหนดในแบบ

(2) อุปกรณ์ประกอบดวงคอม เป็นผลิตภัณฑ์เดียวกันกับผู้ผลิตดวงคอม หรือตามค่าแนะนำของผู้ผลิต บลลัสด์เป็นชนิด HIGH POWER FACTOR (BUILT IN CAPACITOR) ให้ค่า POWER FACTOR ไม่ต่ำกว่า 0.85

5.2.12.4 คอมไฟฟ้าลูกเกင์ใช้แบบเดอร์

(1) คอมไฟฟ้าต้องติดสว่างโดยอัตโนมัติเมื่อไฟเมนต์ และจะดับเองเมื่อไฟเมน เป็นปกติ

(2) เครื่องประจุแบตเตอรี่ เป็นแบบอัดโนมัติ

(3) แบตเตอรี่ ชนิด SEALED LEAD ACID 12 V. DC

(4) หลอดไฟแบบ LED W หรือตามที่กำหนดในแบบ

(5) แบตเตอรี่ใช้งานได้ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมงเมื่อโหลดเต็มที่หรือตามที่กำหนด ในแบบ

(6) การควบคุมวงจรเป็นแบบ SOLID STATE ทั้งหมด

5.2.13 สวิตช์และเดารับ

5.2.13.1 สวิตช์ให้ติดตั้งสูงจากพื้นประมาณ 1.20 ถึง 1.50 เมตร โดยมีกล่องค่อสายสำหรับสวิตช์ฝังไว้ด้วย

5.2.13.2 เดารับ ให้ติดสูงจากพื้นประมาณ 30 เซนติเมตร ยกเว้นบริเวณที่มีโต๊ะเคน์เตอร์ ทึ้ง เฟอร์นิเจอร์ กระจากหรืออื่นๆ ให้ติดอยู่เหนือเฟอร์นิเจอร์นั้นประมาณ 5-10 เซนติเมตร หรือตามตำแหน่งที่เหมาะสม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตรวจการจ้าง

- เดารับในห้องผู้ตัดและห้องคลอดหรือห้องที่อาจเกิดการระเบิดได้ง่าย ให้เดินสายร้อยท่อโลหะฝังพนังโดยติดสูงระดับเดียวกับสวิตช์

5.2.13.3 หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ขนาดของสวิตซ์และเต้ารับ ต้องทนกระแสไฟไม่ต่ำกว่า 10 แอมป์ และทนแรงดันไฟฟ้าได้ไม่ต่ำกว่า 250 V.

5.2.13.4 รูเลี่ยบของเต้ารับ ต้องใช้ได้กับทั้งชนิดขากลมและขางบนพร้อมสายดินได้

5.2.13.5 เต้ารับต้องมีข้าวdin ต้องต่อข้าวdinเข้ากับสายดิน ขนาดของสายดินต้องไม่เล็กกว่าดังต่อไปนี้ (หากแบบมิได้กำหนดไว้)

- ขนาดเครื่องป้องกันวงจรไม่เกิน 30 แอมป์ สายดินขนาด 2.5 mm^2 .
- ขนาดเครื่องป้องกันวงจรไม่เกิน 40 แอมป์ สายดินขนาด 4 mm^2 .
- ขนาดเครื่องป้องกันวงจรไม่เกิน 50 แอมป์ สายดินขนาด 6 mm^2 .

5.2.14 การต่อลงดิน

5.2.14.1 ชั้นล่างอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เป็นโลหะซึ่งไม่ใช่เป็นทางเดินของกระแสไฟฟ้า และอยู่สูงจากระดับพื้นอาคารแต่ละชั้นต่ำกว่า 2.50 เมตร ซึ่งคนสัมผัสได้ ต้องต่อลงดินทั้งหมด ยกเว้นชั้นล่างโลหะดังกล่าว อุปกรณ์ที่ติดตั้งที่สัมผัสไม่ถึง (ระยะห่างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร ในแนวราบ) รายละเอียดอื่นให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า เรื่องการต่อลงดินของสำนักงานพลังงานแห่งชาติ หรือ NEC

5.2.14.2 หลักสายดิน (GROUND ROD) ต้องใช้ชนิดทองแดง หรือทองแดงหุ้มเหล็ก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง $5/8"$ ยาว 3.0 เมตร และหลักสายดินต้องมีจำนวนเพียงพอ ที่จะทำให้ระบบดินมีความต้านทานไม่เกิน 5 โอห์ม ในสภาพดินแห้ง

5.2.14.3 สายดิน ต้องใช้ชนิดสายทองแดง หากมิได้กำหนดไว้ในแบบ ขนาดของสายดินให้เป็นไปตามตารางที่ 4 และตารางที่ 5

5.2.14.4 การต่อสายดินเข้ากับหลักสายดินให้ใช้สายดินเชื่อมกับหลักสายดินโดยวิธีหลอมละลาย (EXOTHERMIC WELDING) หรือเชื่อมด้วยความร้อนวิธีอื่นที่เหมาะสม

5.3 ระบบป้องกันไฟฟ้าผ่า

ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ระบบป้องกันไฟฟ้าผ่าสำหรับอาคาร ให้ใช้ระบบ **Conventional system** โดยอุปกรณ์และการติดตั้งระบบต้องเป็นไปตามรายละเอียดและตามที่ระบุ “หมวด 7 การติดตั้งสายล่อฟ้า” มาตรฐานเพื่อความปลอดภัยทางไฟฟ้า สำนักงานพลังงานแห่งชาติ “TEST 12-1980 มาตรฐานระบบป้องกันไฟฟ้าผ่า สำหรับอาคารและสิ่งปลูกสร้างประกอบ อาคาร.”

- National Fire Protection Association No. 78

5.3.1 หลักสายดิน (GROUND ROD) ให้ใช้ Copper Clad Steel Ground Rod ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า $5/8$ นิ้ว ยาว 10 ฟุต จำนวนตั้งแต่ 3 ตันขึ้นไป จนกว่าจะได้ค่าความต้านทานของการต่อลงดินไม่เกิน 5 โอห์ม ในแต่ละจุด

5.3.2 ตัวนำลงดิน (Down Conductor) ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นมาตรฐานอย่างอื่นให้ใช้สายตัวนำทองแดงขนาดพื้นที่หนาตั้งแต่ไม่น้อยกว่า 50 ตร.มม. เป็นตัวนำลงดินในแต่ละจุดที่กำหนด

5.3.3 ตัวนำบนหลังคา (Roof conductor) หากมิได้กำหนด ไว้เป็นอย่างอื่นให้ตัวนำบนหลังคา ซึ่งเป็นตัวนำสำหรับเชื่อมต่อหลักล่อฟ้าให้ต่อเนื่องกับทางไฟฟ้าถึงกันทั้งหมดเป็นตัวนำทองแดงขนาด พื้นที่หน้าตัดไม่น้อยกว่า 50 ตร.มม.

5.3.4 หลักล่อฟ้า (Air Terminal) โดยทั่วไปให้ใช้หลักล่อฟ้าเป็นแท่งทองแดง (Solid Copper) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 20 มม. ยาว 1.00 ม. ติดตั้งที่ตำแหน่งสูงสุดของอาคารระยะห่างแต่ละจุดไม่เกิน 20.00 ม.

5.3.5 การเชื่อม (Welding) การเชื่อมต่อโลหะให้มีความต่อเนื่องทางไฟฟ้ามีวิธีการต่างๆ ขึ้นอยู่ กับชนิดของโลหะ และสภาพของงาน โดยการเชื่อมต่อระหว่างตัวนำทองแดง กับตัวนำทองแดง หรือ ตัวนำทองแดงกับเหล็ก ให้ใช้เชื่อมด้วยวิธีหลอมละลาย (Exothermic welding) เว้นแต่ในกรณี จำเป็นให้ ใช้วิธีเชื่อมด้วยทองเหลือง

ตารางที่ 4
ขนาดของตัวนำสำหรับต่อลงดินของระบบไฟฟ้า

ขนาดของตัวนำ (ทองแดง) ประจำฐานเข้าอาคาร (ตร.มม.)	ขนาดสายดินทองแดง (ตร.มม.)
ไม่เกิน 35	10
เกิน 35 แต่ไม่เกิน 50	16
เกิน 50 แต่ไม่เกิน 95	25
เกิน 95 แต่ไม่เกิน 185	35
เกิน 185 แต่ไม่เกิน 300	50
เกิน 300 แต่ไม่เกิน 500	70
มากกว่า 500	95

ตารางที่ 5
ขนาดของตัวนำสำหรับต่อลงดินของอุปกรณ์ไฟฟ้า

พิกัดหรือขนาดปรับตั้งของอุปกรณ์ป้องกันกระแสเกิน อัตโนมัติ ด้านต้นทางของอุปกรณ์ (เมตรเมตร)	ขนาดสายดินทองแดง (ตร.มม.)
10	1.5
15	2.5
20	4
30	6
40	6
60	6
80-100	10
125-300	16
225-300	25
400	35
500	35
600	50
800	70
1000	70
1600	120
2000	150
2500	185
3000	240
4000	300

5.4 ระบบโทรศัพท์ (TELEPHONE SYSTEM)

5.4.1 ทั่วไป

5.4.1.1 อุปกรณ์ที่ใช้ในระบบโทรศัพท์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบขององค์กร
โทรศัพท์แห่งประเทศไทย

5.4.1.2 ผู้รับจ้างจะต้องเสนอผลิตภัณฑ์รุ่นล่าสุด และต้องเป็นสินค้าใหม่ ที่ไม่เคยถูกใช้
งานที่ได้มาก่อน

5.4.1.3 ผู้รับจ้างต้องทำตารางเปรียบเทียบคุณสมบัติต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ที่เสนอ กับ
คุณสมบัติทางเทคนิค ตามข้อกำหนดในรายการประกอบแบบ

5.4.2 ขอบเขต

ผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำและติดตั้งระบบโทรศัพท์ตามแบบที่กำหนดสำหรับคุณภาพโทรศัพท์จากภายนอก ซึ่งเดินจากแผงกระจายสายร่วม (MDF) ไปยังภายนอกอาคารและเดินสายโทรศัพท์จากแผงกระจายสายร่วมไปยังกล่องต่อสายโทรศัพท์ประจำชั้น และจากกล่องต่อสายโทรศัพท์ประจำชั้นไปยังเข้ารับโทรศัพท์ ทั้งนี้คุณภาพโทรศัพท์จากภายนอกดำเนินการโดยองค์การโทรศัพท์ ค่าธรรมเนียมคุณภาพ และค่าสร้างข่ายสายนอกผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบ (หากมิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น)

5.4.3 แผงกระจายสายร่วม (MAIN DISTRIBUTION FRAME)

5.4.3.1 TERMINAL STRIP เป็นแบบ QUICK CONNECTION

5.4.3.2 MDF ต้องเป็นชนิด CROSS CONNECT ต้องประกอบด้วย TERMINAL Strip

3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ต้องมีจำนวนขั้วต่อสายเพียงพอ สำหรับสายทั้งหมดที่มาจากการต่อสาย

ส่วนที่ 2 ต้องมีจำนวนขั้วต่อสายเพียงพอ สำหรับสายของเลขหมายภายในห้องหมุด

ส่วนที่ 3 ต้องมีจำนวนขั้วต่อสาย แบบที่สามารถติดตั้ง (พร้อมติดตั้ง) GAS TUBE ARRESTOR ได้เพียงพอ กับจำนวนสายภายนอกอาคาร และสายองค์กรโทรศัพท์ทุกห้อง

ในการนี้จำนวนคุณภาพโทรศัพท์จาก MDF ไปยังกล่องต่อสายประจำชั้นน้อยกว่าจำนวนคุณภาพตามแบบกำหนด ผู้รับจ้างต้องเพิ่มขั้วต่อสายประจำชั้นให้มีขนาดไม่ไม่น้อยกว่า จำนวนคุณภาพของโทรศัพท์ที่ใช้โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่ม

5.4.4 กล่องต่อสายโทรศัพท์ประจำชั้น

TERMINAL STRIP เป็นแบบ QUICK CONNECTION ทำด้วยเหล็กแผ่นหนาไม่น้อยกว่า 1.2 ม.ม. หรือตามมาตรฐานผู้ผลิต

5.4.5 เต้ารับโทรศัพท์ (TELEPHONE OUTLET)

เป็นแบบ MODULAR JACK TYPE ชนิด 4 ขั้ว โดยที่ฝาครอบเต้ารับเป็นผลิตภัณฑ์และลักษณะเดียวกันกับฝาครอบของสวิตซ์และเต้ารับไฟฟ้า

5.4.6 การเดินสายโทรศัพท์

ถ้ามิได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น ให้ใช้นิดของสายดังต่อไปนี้

5.4.6.1 สายโทรศัพท์ที่เดินในรางหรือร้อยในห้องอกอาคารให้ใช้สาย ALPETH DOUBLE SHEATH CABLE (AP-FSF)

5.4.6.2 สายโทรศัพท์ที่เดินในอาคารระหว่างแผงกระจายสายร่วม (MDF) ไปยังกล่องพักสายโทรศัพท์ประจำชั้น ให้ใช้สาย TPEV ขนาดไม่เล็กกว่า 0.5 มม. รางท่อหรือกล่องต่อสายที่ใช้ร้อยสายโทรศัพท์ต้องต่อลงดินให้เหมาะสม

5.4.6.3 สายโทรศัพท์ที่เดินระหว่างกล่องต่อสายโทรศัพท์ประจำชั้นไปยังกล่องต่อสาย หรือเดารับโทรศัพท์ ให้ใช้สาย TIEV ขนาดไม่เล็กกว่า 4C-0.65 ม.m. ส่วนการเดินท่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท่อร้อยสายไฟฟ้า

5.4.7 ความต้องการอื่นๆ (ในกรณีที่แบบระบุให้ติดตั้งดูสาขาโทรศัพท์)

บริษัทตัวแทนจำหน่ายต้องควบคุมการติดตั้งให้เป็นไปตามรูปแบบและรายการกำหนดพร้อมทำการทดสอบระบบการใช้งานให้คณะกรรมการ หรือผู้แทนให้ทราบ พร้อมส่งเอกสารคู่มือการใช้งานและข้อมูลของเลขหมายโทรศัพท์ที่ติดตั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า 10 ชุด.

5.4.7.1 ผู้รับจ้างต้องจัดหาเครื่องมือพิเศษไว้เพื่อส่งมอบพร้อมกับดูสาขา มือถ่านห้องดังนี้

- (1) มัลติมิเตอร์พร้อมสาย 1 SET.
- (2) มีดปลอกสาย 1 SET
- (3) คีมปากแหวก 1 SET
- (4) ไขควงแบบและแยก 1 SET
- (5) เครื่องทดสอบสัญญาณ (LINE MAN TEST SET) 1 SET
- (6) เครื่องมือเข้าและถอนสาย (INSERTION TOOLS) 2 SET.

5.4.7.2 ต้องมีหนังสือคู่มือการใช้งานและซ่อมบำรุง

5.4.7.3 ต้องจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้สามารถใช้งานและบำรุงรักษาเป็นอย่างดีหลังจากติดตั้งเสร็จ

5.4.7.4 การติดตั้งให้ติดตั้งระบบโทรศัพท์และอุปกรณ์ประกอบ ตามที่แสดงในแบบให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบขององค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

5.5 ระบบสัญญาณแจ้งเพลิงไหม้ (FIRE ALARM SYSTEM)

5.5.1 ทั่วไป

ระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ต้องเป็นระบบ PRESIGNAL หรือ MULTIPLEX SYSTEM ตามกำหนดในแบบโดยเป็นไปตามมาตรฐานของ NFPA (National fire protection Association) หรือ Japanese fire service Law หรือ UL

5.5.2 ขอบเขต

ผู้รับจ้างต้องจัดหา และติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้และอุปกรณ์ประกอบตามที่แสดงในแบบและระบบในข้อกำหนดนี้ทุกประการ

5.5.3 การติดตั้ง

ให้ติดตั้งตามตำแหน่งที่แสดงในแบบ และเป็นไปตามกฎหมายของการไฟฟ้าฯ ตลอดจน NEC โดยมีวิศวกรหรือช่างเทคนิคของบริษัทผู้จ้างหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ พร้อมทดสอบการทำงานของระบบต่อ

คณะกรรมการหรือผู้แทนคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง พร้อมส่งเอกสารผลการทดสอบโดยเข็นชื่อผู้รับผิดชอบจากบริษัทผู้จ้างหน่วย

5.5.4 การทดสอบ

ให้ทดสอบการทำงานของระบบฯ ตามมาตรฐาน NFPA และตามที่ผู้จ้างเห็นสมควร

5.5.5 การฝึกอบรม

ผู้รับจ้างต้องจัดการฝึกอบรมพนักงานของผู้จ้าง ให้รู้ถึงวิธีการใช้งานระบบฯ และวิธีการบำรุงรักษาระบบฯ โดยด้วยตนเองจากบริษัทผู้จ้างหน่วย

5.6 เครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน

5.6.1 ทั่วไป

เครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินให้กำลังไฟฟ้า ตามที่แสดงไว้ในแบบ ยกเว้นถ้าในแบบไม่ได้กำหนดไว้ให้เป็นแบบต่อเนื่อง (PRIME) โดยมีขนาด kw (หรือ KVA) ไม่น้อยกว่าที่ได้แสดงไว้ในแบบที่เพาเวอร์แฟกเตอร์ 0.8 400/230 V. 3 เฟส 4 สาย 50 HZ. ที่ความเร็วรอบ 1,500 รอบต่อนาที

5.6.1.1 เครื่องยนต์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า และ ชุดควบคุม ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ซึ่งทำด้วยเหล็กประกอบสำเร็จรูปแบบ COUPLING มาจากโรงงานผู้ผลิต

5.6.1.2 ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ต้องเป็นชุดที่ประกอบสำเร็จจากโรงงานผู้ผลิตหรือด้วยแทนจำหน่ายโดยตรงจากผู้ผลิตเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าที่ใช้ต้องผลิตโดยผู้ผลิตที่มีจำหน่ายและใช้งานได้มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีด้วยแทนจำหน่ายโดยตรงในประเทศไทย (โดยมีเอกสารรับรองจากผู้ผลิต)

5.6.1.3 ให้ผู้รับจ้างจัดทำ SHOP DRAWING ของการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เช่น ตำแหน่งเครื่อง ตัวแหน่งของถังน้ำมัน แนวทางและรูปแบบห่อไอเสีย เสนอต่อกองคณะกรรมการตรวจสอบจ้าง อนุมัติก่อนทำการติดตั้ง

5.6.1.4 ในกรณีในแบบกำหนดเป็นห้องล็อตระดับความดันของเสียง ให้ผู้รับจ้างเสนอวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินการเสนอต่อกองคณะกรรมการตรวจสอบจ้างอนุมัติก่อนทำการติดตั้ง

5.6.2 ขอบเขตความรับผิดชอบ

ผู้รับจ้างต้องจัดหา และติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน พร้อมระบบควบคุมอัตโนมัติและอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าดังกล่าวทำงานโดยสมบูรณ์ตามที่ได้แสดงในแบบและระบุในข้อกำหนดนี้ทุกประการ

5.6.3 การทำงาน

5.6.3.1 เมื่อไฟฟ้าของการไฟฟ้าฯ ดับลง “ไฟฟ้าไม่ครบถ้วนไฟฟ้าเฟส” ได้เฟสหนึ่งต่ำกว่า 70% ของแรงดันระบบภายใน 0-6 วินาที (โดยปกติตั้งไว้ที่ 3 วินาที) เครื่องยนต์จะสตาร์ตเครื่องเองโดยอัตโนมัติ ในกรณีที่เครื่องยนต์สตาร์ตครั้งแรกไม่ติด ชุด-สตาร์ตเครื่องอัตโนมัติจะสตาร์ตใหม่ติดต่อ กันได้อีก 4 ครั้ง เมื่อสตาร์ตเครื่องครบ 5 ครั้ง แล้ว เครื่องยนต์ยังไม่ติด มอเตอร์สตาร์ตจะหยุดทำงานโดยอัตโนมัติ และมีสัญญาณไฟไซร์หน้าตู้ซ่อง OVER CRANK หลังจากตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องให้เรียบร้อยแล้ว ให้กดปุ่ม RESET OVER CRANK สัญญาณไฟไซร์หน้าตู้ซ่อง OVER CRANK จะดับไป แล้วชุดอโตเมติกสตาร์ตจะสตาร์ตเครื่องยนต์ใหม่อีก

5.6.3.2 เมื่อสตาร์ตเครื่องยนต์ติดเรียบร้อยแล้ว เครื่องยนต์จะวิ่งตัวเปล่าประมาณ 0-6 วินาที (โดยปกติตั้งไว้ที่ 5 วินาที) จึงจะสับโหลดจ่ายไฟ และที่แผงโซล่าตู้จะมีสัญญาณไฟสว่างที่ช่อง STAND BY SOURCE

5.6.3.3 เมื่อไฟฟ้าของการไฟฟ้าตามปกติครบถ้วน 3 เฟส ภายใน 0-10 นาที (โดยปกติตั้งไว้ที่ 5 นาที) ออโตเมติกทรานส์ฟอร์สวิตซ์ จะทำหน้าที่เปลี่ยนแปลงโหลดจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไปหาโหลดของการไฟฟ้าฯ โดยอัตโนมัติ แต่เครื่องยนต์ยังวิ่งตัวเปล่าไปก่อน 5-30 นาที (โดยปกติตั้งไว้ที่ 5 นาที) จึงจะดับเครื่องยนต์เอง ในกรณีไฟของ การไฟฟ้าฯ มาแล้วเกิดดับไปอีกในขณะที่เครื่องยนต์วิ่งตัวเปล่าอยู่ ออโตเมติกทรานส์ฟอร์สวิตซ์จะกลับไปทำงานตามข้อ 5.6.3.2 ใหม่ทันที

5.6.3.4 ภายในทุกๆ สัปดาห์ เครื่องยนต์จะสตาร์ตเครื่อง และ วิ่งอุ่นเครื่องเป็นเวลาหนึ่น 15-30 นาที และจะดับเครื่องไปเอง เป็นเวลาได้สามารถกำหนดได้ ตามความต้องการในภายหลัง ในช่วงระยะเวลาอุ่นเครื่องนี้จะไม่มีการเปลี่ยนโหลดจ่ายแต่อย่างใด เว้นแต่ว่าช่วงระยะเวลาอุ่นเครื่อง “ไฟของ การไฟฟ้าฯ” เกิดดับไป ออโตเมติก ทรานส์ฟอร์สวิตซ์ จะเริ่มทำงานตามข้อกำหนดข้อ 5.6.3.2 ทันที

5.6.4 การติดตั้ง

5.6.4.1 ต้องจัด VIBRATION ISOLATOR ชนิดสปริง หรือวัสดุอื่นที่โรงงานผู้ผลิตแนะนำให้ใช้สำหรับรองรับแห่นเครื่อง

5.6.4.2 ฐานคอนกรีตรองรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าต้องแข็งแรง และเหมาะสมเมื่อนำเครื่อง “ไปวางต้องง่ายแก่การบำรุงรักษา เช่น การถ่ายน้ำมันหล่อลื่น

5.6.4.3 ห้องไอลิสิ่ย ต้องหุ้มฉนวนกันความร้อน และติดตั้งอุปกรณ์ลดความดังของเสียงให้ไม่น้อยกว่า 35 dB

5.6.4.4 ต้องติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า รวมทั้งระบบการระบายความร้อน และระบบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สมบูรณ์ใช้งานได้ดี เช่น แรงดันความดันสำหรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉิน ตามที่ได้แสดงในแบบและในข้อกำหนดทุกประการ ทั้งนี้ ผู้จ้างหนายต้องส่งช่างเทคนิคพร้อมวิศวกรควบคุมที่มีใบประกอบวิชาชีพไม่ต่ำกว่าระดับสามัญวิศวกรไฟฟ้ากำลังหรือเครื่องกล เพื่อควบคุมการติดตั้งจนแล้วเสร็จ

5.6.5 การทดสอบ

ผู้รับจ้างต้องทดสอบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าฉุกเฉินก่อนส่งมอบ โดยทีมช่างเทคนิคพร้อม วิศวกรควบคุมของบริษัทผู้จำหน่าย พร้อมจดบันทึกรายการต่างๆ เพื่อส่งมอบคุณภาพตามรายการฯ ดังนี้

5.6.5.1 ทดสอบการเดินเครื่องติดต่อกันเป็นเวลา 3 ชั่วโมง วัดค่าของกระแสแรงดัน เพาเวอร์แฟกเตอร์ ความเรื้อรอบ และปริมาณเชือเพลิงที่ใช้ในทุกครึ่งชั่วโมงและเปรียบเทียบกับ ข้อกำหนดจากโรงงานผู้ผลิต

5.6.5.2 ทำการวัดระบบการต่อลงเดินของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และถังน้ำมัน

5.6.5.3 การทดสอบการทำงานของอุปกรณ์ดิจิทัลทุกชิ้นตอน ตามข้อ 5.6.3.2

5.6.6 การรับประกัน

ผู้รับจ้างต้องประกันความเสียหายที่เกิดกับเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ในกรณีที่เกิดความ บกพร่องจากการประกลบหรือของขึ้นส่วน ผู้รับจ้างต้องนำขึ้นส่วนมาเปลี่ยนหรือซ่อมแซม ให้เข้ากันได้ ตลอดระยะเวลาการประกัน โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และต้องมาดำเนินการโดยเร็วหลังจากได้รับแจ้งจาก ผู้ใช้งานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ (ไม่เกิน 15 วันทำการ)

5.6.7 การฝึกอบรม

ผู้รับจ้างจะต้องจัดตั้งผู้เชี่ยวชาญมาฝึกอบรมช่างเทคนิคและผู้เกี่ยวข้องกับผู้รับจ้างให้ สามารถใช้และบำรุงรักษาเครื่องได้อย่างถูกต้อง

5.6.8 หนังสือคู่มือ

ผู้รับจ้างต้องจัดหาหนังสือคู่มือการบำรุงรักษาเครื่อง และหนังสือแสดงชิ้นส่วนเครื่องยนต์ จำนวน 2 ชุด มอบให้ผู้รับจ้าง

5.6.9 เครื่องมือบำรุงรักษา ผู้รับจ้างต้องจัด

- 2 ชุด ไส้กรองอากาศ ต่อหนึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
- 2 ชุด ไส้กรองน้ำมันเครื่อง ต่อหนึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
- 2 ชุด ไส้กรองน้ำยาพลาสติก ต่อหนึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
- 2 ชุด ไส้กรองน้ำมันเชือเพลิงต่อหนึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
- 2 ชุด CORROSION RESISTOR ต่อหนึ่งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า
- ฟิล์มสำรองต่างๆ จำนวน 2 ชุด

5.7 ระบบเรียกพยาบาล (NURSE CALL SYSTEM)

5.7.1 ทั่วไป

ระบบเรียกพยาบาลตามที่กำหนดในแบบหรือรายการ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยที่พักอยู่ในห้องพัก ต้องการความช่วยเหลือจากพยาบาลอย่างฉับพลัน

5.7.2 ขอบเขต

ผู้รับจ้างต้องจัดหาและติดตั้งระบบเรียกพยาบาลให้ครบถ้วนตามจำนวนที่ระบุไว้ในแบบ หรือรายการในบริเวณห้องพักผู้ป่วยและที่ทำการพยาบาลตามมาตรฐานผู้ผลิต ซึ่งอุปกรณ์หลักที่ให้มีดังนี้

- MASTER CONTROL PANEL
- CALL POINT WITH CABLE PEAR PUSH
- CORRIDOR LAMP
- RESET UNIT
- หรืออุปกรณ์เพิ่มเติมอื่นๆ ที่ระบุในแบบหรือรายการ เช่น
- CEILING PULL
- EMERGENCY CALL
- INTERCOME OR TELEPHONE SYSTEM
- อุปกรณ์พิเศษชนิดป้องกันเชื้อโรคสำหรับผู้ป่วยติดเชื้อหรือผู้ป่วยที่ไม่สามารถสั่งการด้วยมือ

5.7.3 มาตรฐานการติดตั้ง

การติดตั้งระบบเรียกพยาบาล ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผู้ผลิต โดยสายไฟฟ้าที่ใช้ต้องเดินร้อยสายในห้อง CONDUIT โดยมีช่างเทคนิคหรือวิศวกรของบริษัทดูแลแทนจานวนที่เป็นผู้ควบคุมการติดตั้ง

5.7.4 การทดสอบ

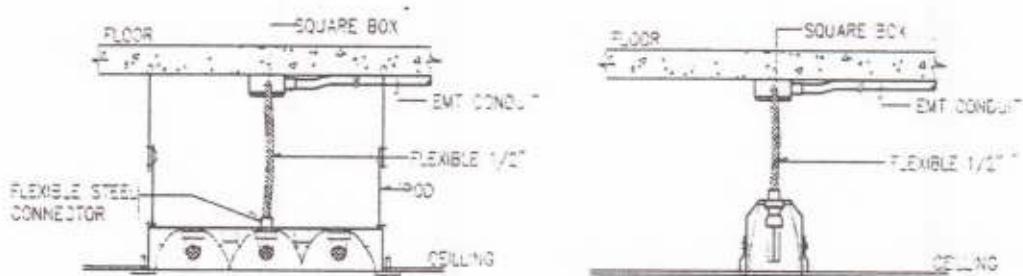
เมื่อผู้รับจ้างติดตั้งแล้วเสร็จ ให้ทำการทดสอบอุปกรณ์ของระบบต่อหน้าผู้ว่าจ้างหรือผู้แทน เพื่อให้ระบบใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ โดยมีตัวแทนจากบริษัทผู้จำหน่ายเป็นผู้ทดสอบให้คณะกรรมการฯ ได้ทราบถึงวิธีใช้งาน พร้อมส่งเอกสารการทดสอบและคู่มือการใช้งาน

5.7.5 การรับประกัน

ผู้รับจ้างต้องรับประกันอุปกรณ์ ที่เกิดจากการความบกพร่องจากการติดตั้งหรืออุปกรณ์ชำรุดโดยผู้รับจ้างต้องแก้ไขซ่อมแซมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้งานตลอดระยะเวลาประกัน

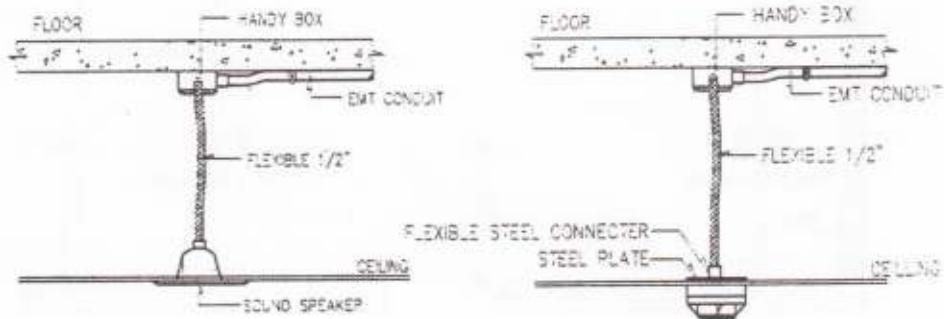
5.8 รูปแสดงมาตรฐานการติดตั้ง / ก่อสร้างงานวิศวกรรมไฟฟ้าและสื่อสาร

1. รูปขยายการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า

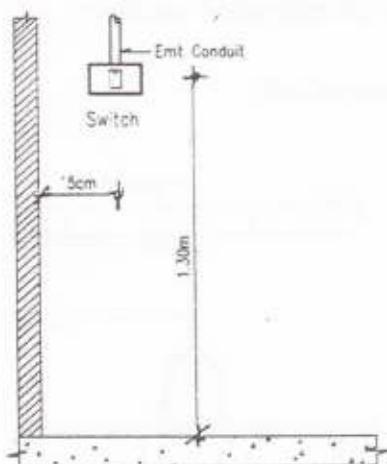
1.1 การติดตั้งโคมไฟแบบฝังผ้าเพดาน

1.2 การติดตั้งโคม DOWN LIGHT

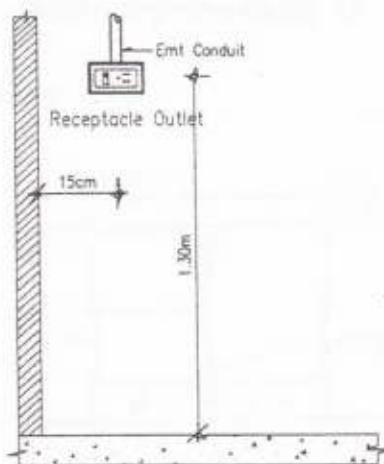

1.3 การติดตั้งลำโพงเสียง

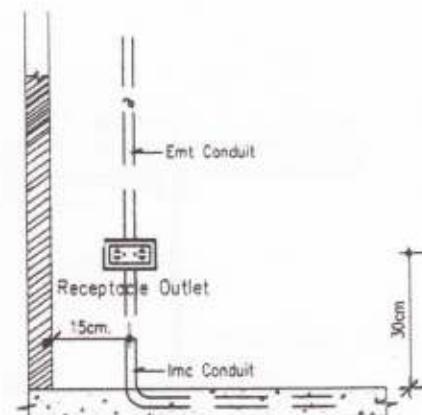
1.4 การติดตั้งอุปกรณ์
ตรวจสอบค่าน้ำและความร้อน

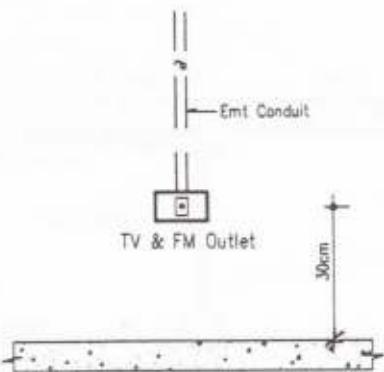
1.5 การติดตั้งสวิทช์

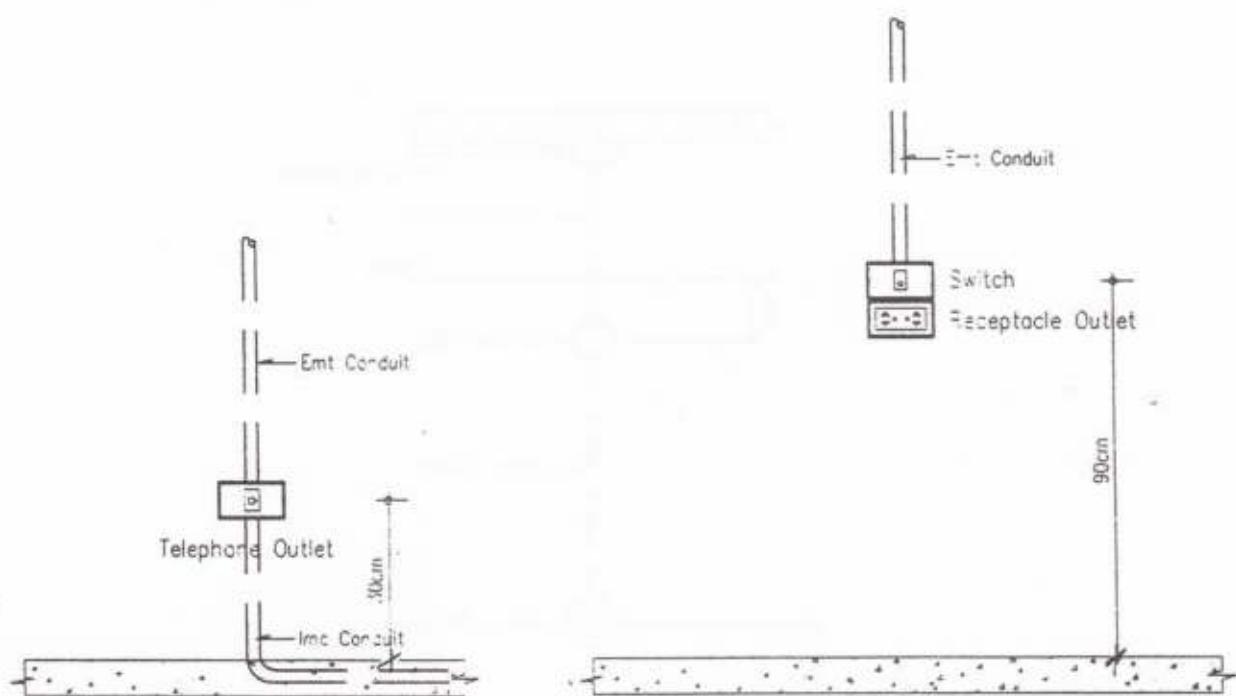
1.6 การติดตั้งเต้ารับไฟฟ้าห้องผู้ดูแล

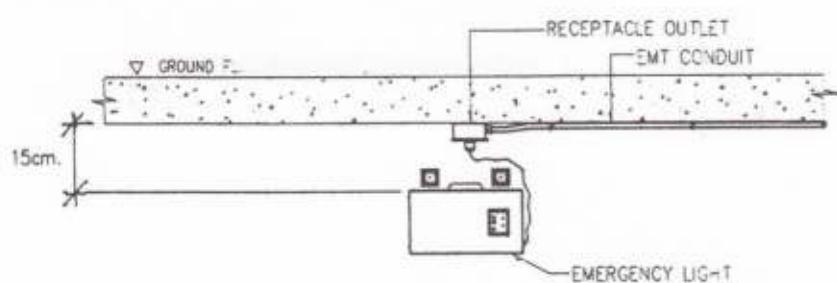
1.7 การติดตั้งเต้ารับไฟฟ้า

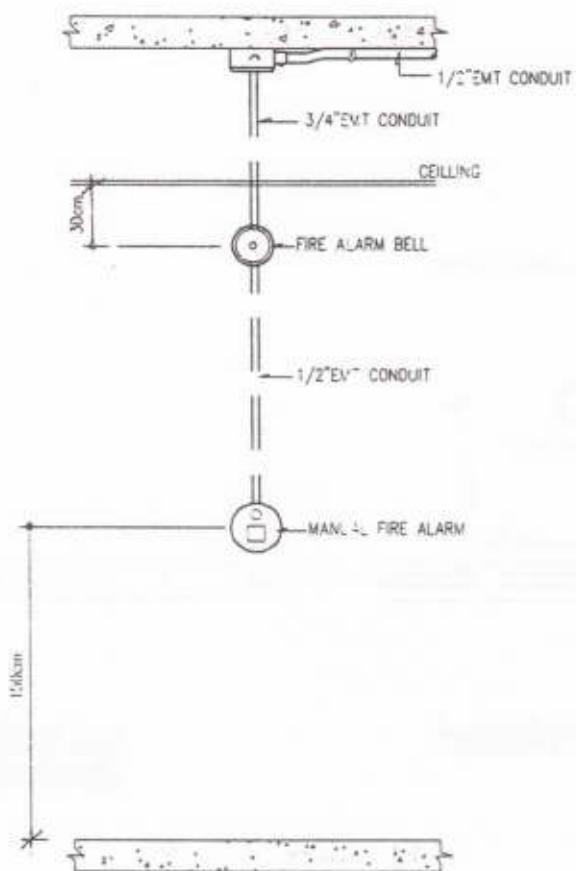
1.8 การติดตั้งเต้ารับทีวี

1.9 การติดตั้งเด้ารับโทรศัพท์

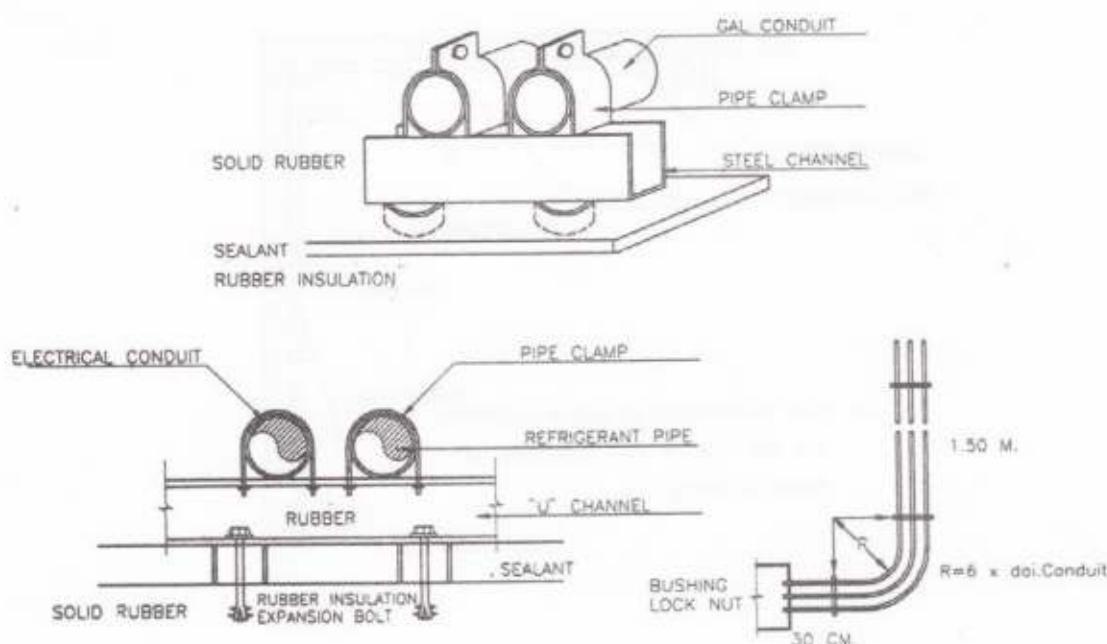
1.10 การติดตั้งลิฟวิค์และเด้ารับไฟฟ้า
บริเวณหัวเตียงคนป่วย

1.11 การติดตั้ง EMERGENCY LIGHT

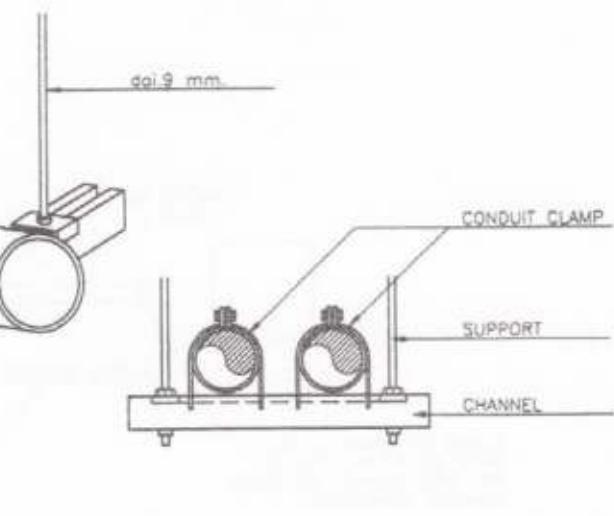

1.12 การติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้

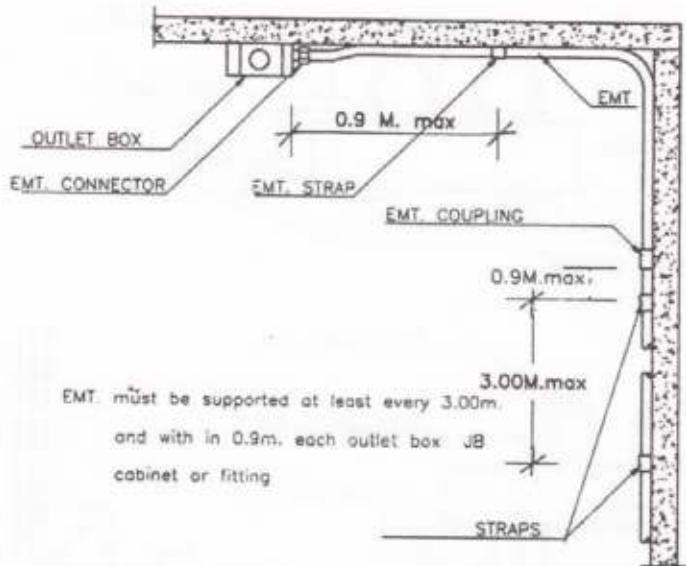
2. วิธีการติดตั้งท่อร้อยสายไฟฟ้า และอุปกรณ์

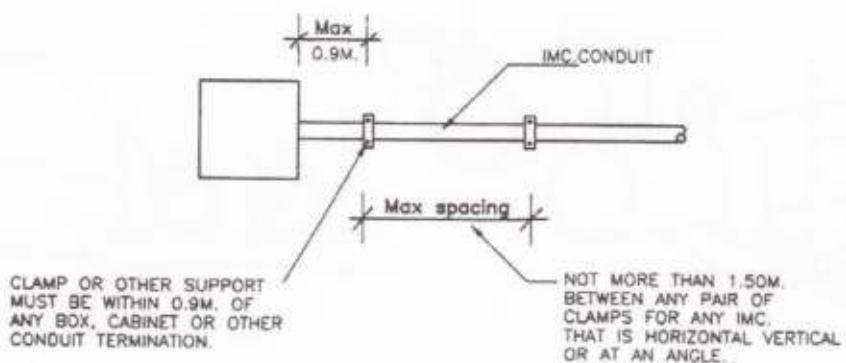
2.1 การติดตั้งท่อแนวตั้ง

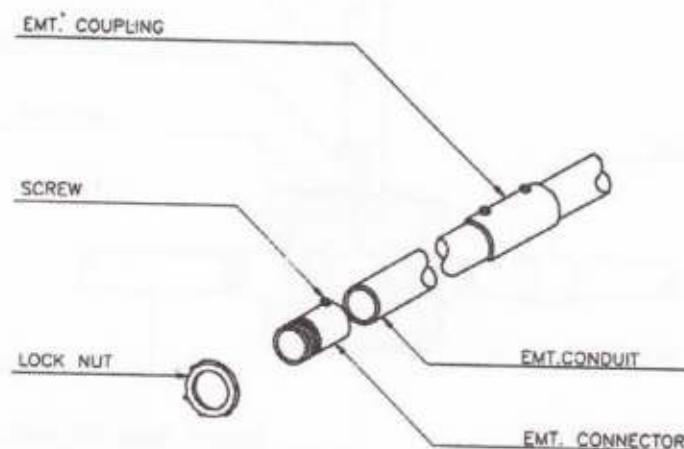
2.2 การยึดแขวนท่อ

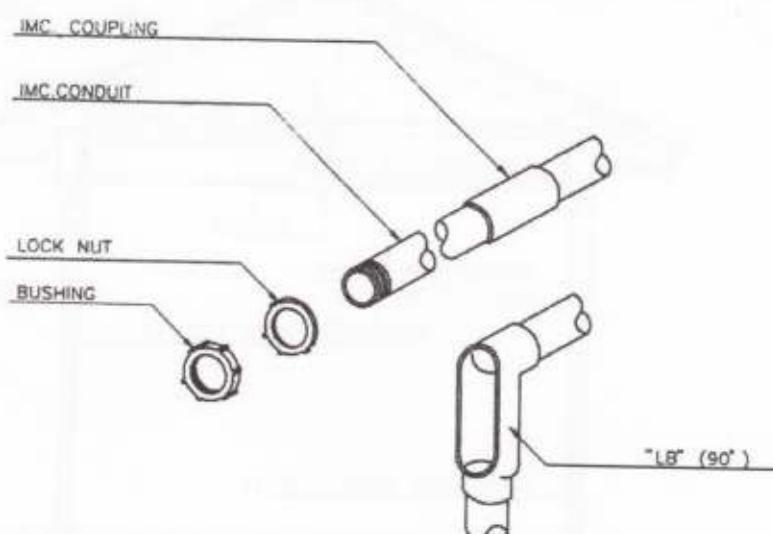
2.3 การใช้แคลมป์ยึดท่อ E.M.T

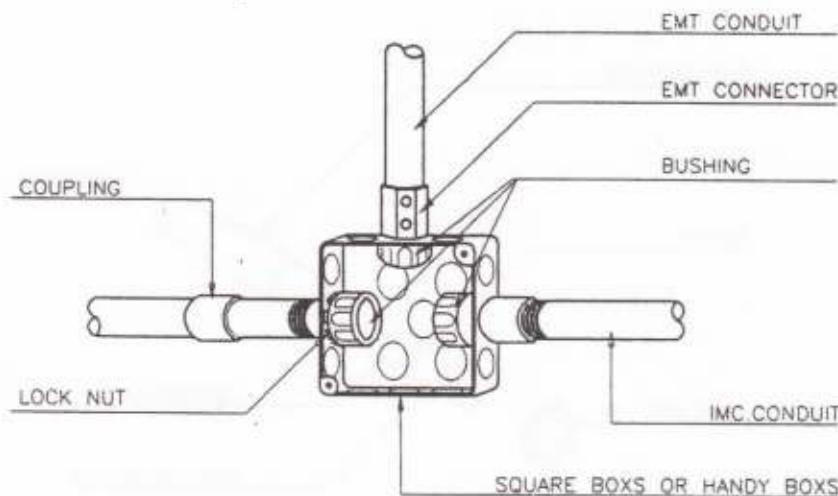
2.4 การใช้แคลมป์ยึดท่อ I.M.C

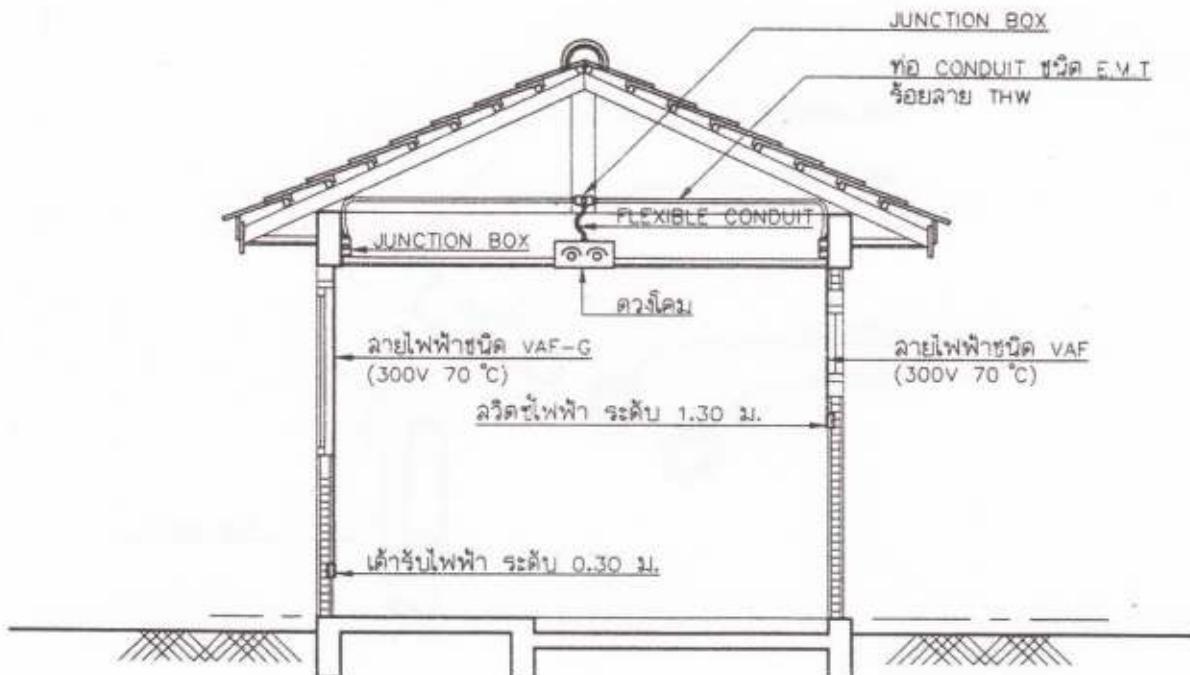
2.5 อุปกรณ์ประภากลาง E.M.T

2.6 อุปกรณ์ประภากลาง I.M.C

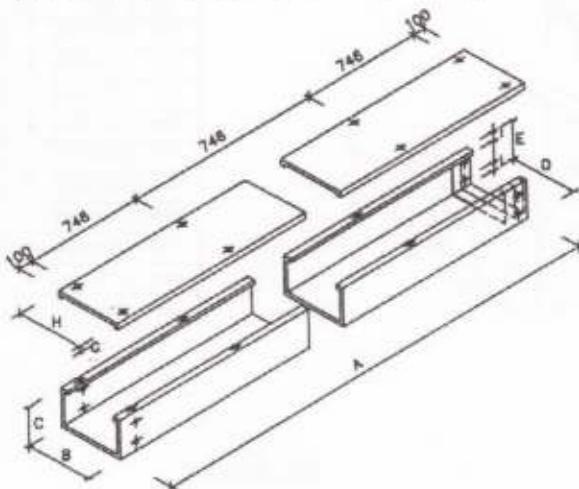

2.7 การต่อห้องกับกล่องพักสาย

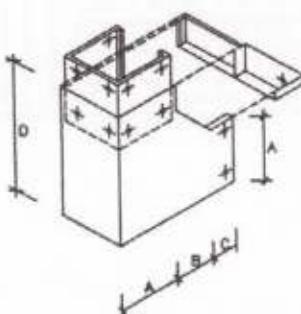
2.8 การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยในแบบรูปและรายละเอียดกำหนดให้เดินสาย VAF ตีคลิปติดผนังแต่ในส่วนของฝ้าเพดานเป็นวัสดุที่ไม่สามารถติดคลิปบีดสายไฟฟ้าให้คงทนอยู่ได้ ให้ผู้รับจ้างติดตั้งกล่องต่อสายไฟฟ้าบนฝ้าเพดาน และร้อยสายไฟฟ้าในห้องโภชนะ E.M.T และห่ออ่อน FLEXIBLE CONDUIT สำหรับร้อยสายไฟฟ้าเข้าด้วยกัน โดยใช้สายไฟฟ้าชนิด 750V 70 °C

3. รูปขยายราง WIRE WAY ขนาดมาตรฐาน และอุปกรณ์

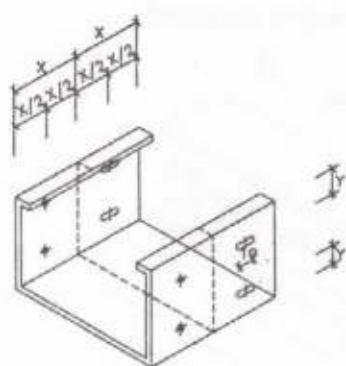
TYPE	SIZE		A INC. MM.	B INC. MM.	C INC. MM.	D INC. MM.	E INC. MM.	F INC. MM.	G INC. MM.	H INC. MM.	I INC. MM.	J INC. MM.	THICKNESS							
	INC.	MM.											INC.	MM.						
W4x4	4x4	100x100	96	2,439	4	100	4	100	3.7	96.8	3.7	96.8	2	50	0.4	10	4.1	104	0.8	15
W6x4	6x4	150x100	96	2,439	6	150	4	100	5.7	146.8	3.7	96.8	2	50	0.47	12	6.1	154	0.8	15
W8x4	8x4	200x100	96	2,439	8	200	4	100	7.7	196.8	3.7	96.8	2	50	0.47	12	8.1	204	0.8	15
W12x4	12x4	300x100	96	2,439	8	200	4	100	11.6	296.8	3.7	96.8	2	50	0.47	12	12.1	304	0.8	15
W8x6	6x6	150x150	96	2,439	6	150	6	150	5.7	146.8	5.7	146.8	2	50	0.47	12	4.1	154	1	25
W8x8	8x8	200x150	96	2,439	8	200	6	150	7.7	196.8	5.7	146.8	2	50	0.47	12	8.1	204	1	25
W10x6	10x6	250x150	96	2,439	10	250	6	150	9.7	246.8	5.7	146.8	2	50	0.47	12	10.1	254	1	25
W14x6	14x6	350x150	96	2,439	14	350	8	150	13.6	346.8	5.7	146.8	2	50	0.47	12	14.1	354	1	25
W16x6	16x6	400x150	96	2,439	16	400	8	150	15.6	396.8	5.7	146.8	2	50	0.47	12	16.1	404	1	25
W16x8	16x8	400x200	96	2,439	16	400	8	200	15.6	396.8	5.7	146.8	2	50	0.47	12	16.1	404	1.8	40

3.1 ชนาด่วน WIRE WAY

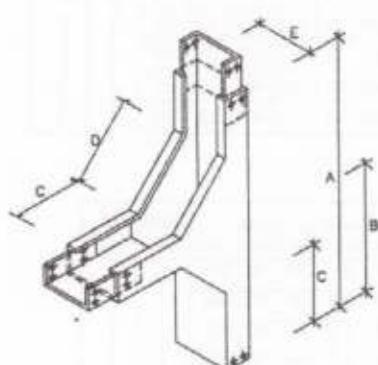
SIZE	A		B		C		D		THICKNESS	
	INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.
4x4	4	100	3	75	3	75	10	250		
6x4	6	150	3	75	3	75	10	250		
8x4	8	200	3	75	3	75	10	250		
12x4	4	100	6	150	4	100	14	350		
6x6	6	150	3	75	3	75	12	300		
8x6	8	200	3	75	3	75	12	300		
10x6	6	150	4	100	4	100	14	350		
14x6	6	150	8	150	4	100	16	400		
16x6	8	200	6	150	4	100	16	400		
16x8	8	200	6	150	4	100	16	400		

3.2 ข้อต่อให้ตั้ง (ELBOW) แนวตั้ง

SIZE		X		Y	
INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.
4x4	100x100	2	50	0.6	15
6x4	150x100	2	50	0.6	15
8x4	200x100	2	50	0.6	15
12x4	300x100	2	50	0.6	15
6x6	150x150	2	50	1	25
8x6	200x150	2	50	1	25
10x6	250x150	2	50	1	25
14x6	350x150	2	50	1	25
16x6	400x150	2	50	1	25
16x8	400x200	2	50	1.6	40

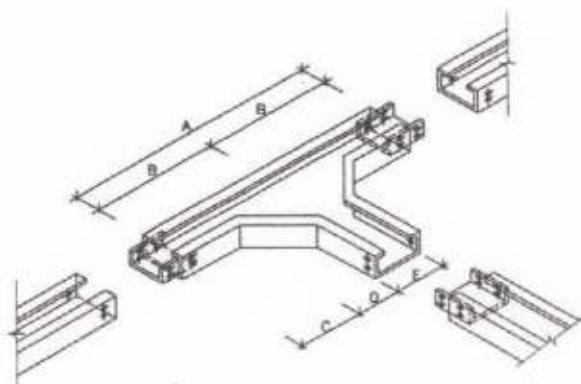
3.3 ข้อต่อตรง

SIZE		A	B	C	D	E	THICKNESS		
INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.
4x4	100x100	16	400	8	200	3	75	3	75
6x4	150x100	16	400	8	200	3	75	3	75
8x4	200x100	16	400	8	200	3	75	3	75
12x4	300x100	16	400	8	200	3	75	3	75
6x6	150x150	18	450	9	225	3	75	3	75
8x6	200x150	18	450	9	225	3	75	3	75
10x6	250x150	18	450	9	225	3	75	3	75
12x6	300x150	28	700	14	350	3	75	8	200
16x6	400x150	32	800	16	400	4	100	9	225
16x8	400x200	36	900	18	450	4	100	10	250

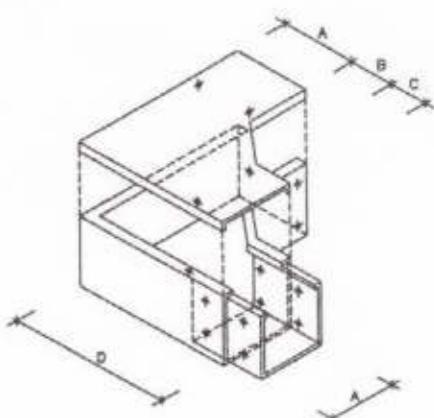
↑
3/32
↓
2.00

3.4 ข้อต่อแบบ T-WAY แนวตั้ง

SIZE	A	B	C	D	E	THICKNESS	
INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.
4x4	100x100	16	400	8	200	3	75
6x4	150x100	18	450	9	225	3	75
8x4	200x100	22	550	11	275	3	75
12x4	300x100	36	900	18	450	4	100
6x6	150x150	20	500	10	250	3	75
8x6	200x150	22	550	11	275	3	75
10x6	250x150	30	750	15	375	4	100
14x6	350x150	38	850	19	475	4	100
16x6	400x150	44	1100	22	550	4	100
16x8	400x200	44	1100	22	550	4	100
							3/32
							2.00
							↓

3.5 ข้อต่อแยก T-WAY แนวราบ

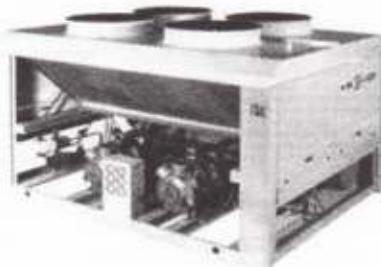
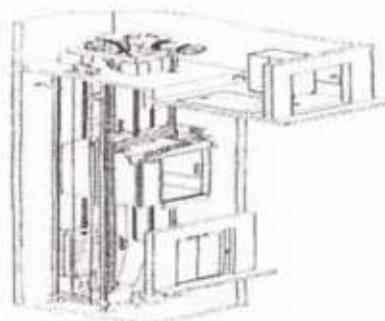
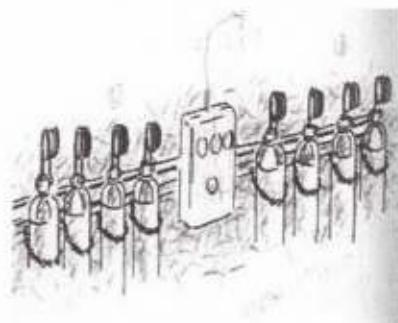

SIZE	A	B	C	D	THICKNESS
INC.	MM.	INC.	MM.	INC.	MM.
4x4	100x100	4	100	3	75
6x4	150x100	6	150	3	75
8x4	200x100	8	200	4	100
12x4	300x100	12	300	8	200
6x6	150x150	6	150	3	75
8x6	200x150	8	200	4	100
10x6	250x150	10	250	6	150
14x6	350x150	14	350	8	200
16x6	400x150	16	400	8	200
16x8	400x200	16	400	8	200
					3/32
					2.00
					↓

3.6 ข้อต่อโค้ง (ELBOW) แนวราบ

6

หมวดงานวิศวกรรมเครื่องกล

6. หมวดงานวิศวกรรมเครื่องกล

6.1 ข้อกำหนดทั่วไประบบปรับอากาศและระบายอากาศ

6.1.1 บทนำ

- เครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วนระบบความร้อนด้วยอากาศ (SPLIT TYPE) เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้สารทำความเย็น R-22 เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนความร้อน โดยระบบความร้อนสารทำความเย็นด้วยอากาศ

- เครื่องปรับอากาศชนิดแบบรวมศูนย์ระบบความร้อนด้วยอากาศ (AIR COOLED CHILLER) เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้สารทำความเย็น 134a เป็นตัวกลางทำน้ำเย็น โดยระบบความร้อนสารทำความเย็นด้วยอากาศ

- เครื่องปรับอากาศชนิดแบบรวมศูนย์ระบบความร้อนด้วยน้ำ (WATER COOLED CHILLER) เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้สารทำความเย็น R-410 , 134a เป็นตัวกลางทำน้ำเย็น โดยระบบความร้อนสารทำความเย็นด้วยน้ำ ผ่านระบบหล่อฟิล์มน้ำ

- เครื่องปรับอากาศชนิดแยกส่วนแบบปรับปริมาณน้ำยาได้ระบบความร้อนด้วยอากาศ (VRF TYPE) เป็นระบบปรับอากาศที่ใช้สารทำความเย็น R-410 เป็นตัวกลางแลกเปลี่ยนความร้อน โดยระบบความร้อนสารทำความเย็นด้วยอากาศ CONDENSING UNIT ชุด สามารถต่อเข้ากับ FAN COIL UNIT ได้หลายชุด

6.1.2 มาตรฐาน และเกณฑ์กำหนดในการปฏิบัติงาน

ถ้ามิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น มาตรฐานทั่วไปของวัสดุ อุปกรณ์การประกอบแบบการติดตั้งที่ระบุไว้ในแบบรายละเอียดประกอบแบบเพื่อใช้อ้างอิงสำหรับงานตามสัญญาในโครงการนี้ ให้ถือตามมาตรฐานของสถาบันที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

มาตรฐานการผลิต และการติดตั้ง (STANDARD OF PRODUCTION AND INSTALLATION)
อุปกรณ์ทั้งหมดจะต้องได้รับการทดสอบแบบสร้างและทดสอบ ตลอดจนวิธีการติดตั้งตามมาตรฐานของ

M.AG.	- สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
AMCA	- Air Moving and conditioning Association
ANSI	- American National standard Institute
ARI	- Air conditioning and Refrigeration Institute
ASHRAE	- American society of Heating' Refrigerating and Air conditioning Engineers
ASME	- American society of Mechanical Engineers
ASTM	- American society of Testing Materials
BS	- British standard
FM	- Factory Mutual
IEC	- International Electro-Technical commission

MEA	- Metropolitan Electricity Authority
NEC	- National Electrical code
NEMA	- National Electrical Manufacturer Association
NFPA	- National Fire protection Association
SMACNA	- Sheet Metal and Air-conditioning contractors National Association Inc.
UL	- Underwriters' Laboratories, Inc.
ASA	- American Standard Association.
EIT	- The Engineering Institute of Thailand.
JIS	- Japanese Industrial Standard
DIN	- Deutsche Industrienormen.
NESC	- National Electrical Safety Code.

6.1.3 ขอบเขตของงาน

ผู้รับจ้างต้องจัดหา ติดตั้ง และทดสอบเครื่อง อุปกรณ์ระบบปรับอากาศ ซึ่งติดตั้งทั้งภายในออกและภายในอาคาร ดังแสดงไว้ในแบบ และข้อกำหนด เพื่อให้ใช้งานได้สมบูรณ์และถูกต้องตามหลักวิชาการ

6.1.3.1 เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องจัดหาและติดตั้งตู้ไฟฟ้าพร้อมอุปกรณ์สำหรับงานระบบปรับอากาศ ทั้งนี้ผู้รับจ้างงานระบบไฟฟ้าจะเป็นผู้ดำเนินการจ่าย MAIN FEEDER mayang ตำแหน่งติดตั้งตู้ไฟฟ้าดังกล่าว การต่อสาย MAIN FEEDER เข้าตู้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ภายในของตู้ไฟฟ้า เป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้างทั้งสิ้น

6.1.3.2 เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่ต้องติดตั้งระบบไฟฟ้า สำหรับพัดลมระบายอากาศ AHU, FCU, SPLIT TYPE UNIT จนสามารถใช้งานได้ดี โดยผู้รับจ้างจะต้องเดินท่อร้อยสายไฟไปยัง JUNCTION BOX งานระบบไฟฟ้าที่เตรียมไว้ให้บริเวณใกล้เคียง

6.1.3.3 หากมีได้กำหนดให้มีตู้สวิตช์บอร์ด (AIR CONDITION PANEL BOARD) ที่มี SAFETY DISCONNECTING SWITCH อยู่ในระบบองเทน์ได้ สำหรับช่องบารุงอุปกรณ์ ผู้รับจ้างจะต้องติดตั้ง NONE FUSE DISCONNECTING SWITCH ก่อนเข้าอุปกรณ์เครื่องปรับอากาศทุกชุด

6.1.3.4 หากมีได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น เครื่องทำน้ำเย็น เครื่องส่งลมเย็น เครื่องสูบน้ำ วาล์ว หอน้ำ และอุปกรณ์ประกอบระบบทั้งหมดตามแบบแปลนและข้อกำหนดนี้ ให้ติดตั้งใช้งานที่ตำแหน่งที่มีความดัน 150 PSI. และต่ำกว่าเท่านั้น จะนั้นในตำแหน่งที่มีความดันใช้งานสูงกว่า 150 PSI. เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่ต้องจัดหา และติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมด ให้มีความดันใช้งาน (WORKING PRESSURE) ของอุปกรณ์นั้น ๆ ไม่น้อยกว่าความดันที่เกิดขึ้นจริงในตำแหน่งติดตั้งใช้งานจริง ผู้รับจ้างต้องคำนวณความดันใช้งานในตำแหน่งติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมด เสนอพร้อมกับการขออนุมัติวัสดุอุปกรณ์

6.1.3.5 เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่ต้องจัดหา และติดตั้งเครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงการติดตั้งหอน้ำ ห้อง หัวจ่ายลม และตะแกรงลมกลับ เพื่อไม่ให้เกิดเสียงดังรบกวน ทั้งนี้ให้แนบมาตรฐาน

NOISE CRITERIA (NC LEVEL) ตาม ASHRAE STANDARD เป็นเกณฑ์พิจารณาดับเสียงในแต่ละพื้นที่ใช้งาน

6.1.4 บุคลากร

6.1.4.1 ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานและควบคุมการติดตั้งให้เป็นไปตามแบบรายการและข้อกำหนดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และวิธีปฏิบัติจึงเป็นที่ยอมรับ การลงนามในเอกสารขณะปฏิบัติงาน จะถือเป็นความผูกพันของผู้รับจ้างไม่ว่ากรณีใด ๆ ผู้รับจ้างจะยกข้ออ้างถึงการที่ตนไม่ทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของตนมิได้

6.1.4.2 ผู้รับจ้างต้องจัดหาบุคลากรที่ชำนาญงาน มีประสบการณ์ความสามารถที่เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย เข้ามาปฏิบัติงานโดยมีวิธีการจัดงาน และทำงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และมีจำนวนเพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานได้ทันทีและแล้วเสร็จทันตามความประสงค์ของลูกค้า

6.1.4.3 คณะกรรมการตรวจการจ้างส่วนสิทธิ์ ที่จะสั่งให้ผู้รับจ้างเปลี่ยนบุคลากรที่เห็นว่า ปฏิบัติงานไม่ดีพอหรืออาจเกิดความเสียหายหรือก่อให้เกิดอันตราย ผู้รับจ้างต้องจัดหาบุคลากรใหม่ที่มีประสิทธิภาพดีพอมากำหนดโดยทันทีและค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดขึ้นให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างทั้งสิ้น

6.1.4.4 ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่ออุบัติเหตุ อันตราย หรือความเสียหายใด ๆ อันเกิดแก่ชีวิตบุคคล และทรัพย์สิน

6.1.4.5 ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม คือ บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมจากสภาวิศวกรรม

6.1.5 วัสดุ และอุปกรณ์

6.1.5.1 ผู้รับจ้างต้องจัดหาตัวอย่างวัสดุ และอุปกรณ์ รวมทั้งเอกสารของผู้ผลิตที่แสดงรายละเอียดทางเทคนิค ขนาด และรูปร่างที่ชัดเจนของวัสดุ และอุปกรณ์แต่ละชิ้น ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจสอบล่วงหน้าอย่างน้อย 60 วัน ก่อนนำไปทำการติดตั้งและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับอนุมัติแล้ว มิได้หมายความว่าเป็นการพนักความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง หากตรวจพบข้อผิดพลาดในภายหลัง ผู้รับจ้างต้องดำเนินการแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง

6.1.5.2 ในกรณีคณะกรรมการตรวจการจ้างที่มีความประสงค์ให้ผู้รับจ้างแสดงวิธีการติดตั้งเพื่อเป็นตัวอย่างหรือความเหมาะสมแล้วแต่กรณี ผู้รับจ้างต้องแสดงการติดตั้ง ณ สถานที่ติดตั้งจริง ตามที่คณะกรรมการตรวจการจ้างกำหนดเมื่อวิธีการติดตั้งนั้น ได้รับอนุมัติแล้ว ให้ถือเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติต่อไป

6.1.5.3 ถ้าผู้ควบคุมงานหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นว่า วัสดุและอุปกรณ์ที่นำมาใช้มีคุณสมบัติไม่ดีเท่าที่กำหนดไว้ในรายการ ผู้ควบคุมงานหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างมีสิทธิที่จะไม่ยอมให้นำมาใช้งานนี้ ในกรณีที่ผู้ควบคุมงาน หรือคณะกรรมการตรวจการจ้างมีความเห็นว่าควรสั่ง

ให้สถาบันที่คณะกรรมการตรวจการจ้างเข้าก่อทำการทดสอบคุณสมบัติ เพื่อเปรียบเทียบกับข้อกำหนด ก่อนที่จะอนุมัติให้นำมาใช้ได้ และผู้รับจ้างต้องเป็นผู้ออกแบบใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

6.1.6 ป้ายและเครื่องหมายของวัสดุ และอุปกรณ์

6.1.6.1 ผู้รับจ้างจะต้องจัดหา หรือจัดทำป้ายชื่อเป็นตัวหนังสือ และเครื่องหมายแสดง ต่าง ๆ เพื่อแสดงชื่อ และขนาดของอุปกรณ์ และการใช้งาน โดยใช้ภาษาไทย และ/หรือภาษาอังกฤษ

6.1.6.2 ป้ายชื่อให้ทำด้วยแผ่นพลาสติก หรือวัสดุอื่นที่ดีกว่า ต้องยึดติดให้มั่นคงการ มองเห็นง่าย ป้ายชื่อดังกล่าวจะต้องจัดหาให้กับอุปกรณ์ต่อไปนี้คือ –

(1) แผงควบคุมไฟฟ้าทั้งหมด

(2) เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่เป็นขั้นส่วนหลัก ๆ

6.1.6.3 สีที่พนเป็นตัวหนังสือ และเครื่องหมายให้ใช้สีสเปรย์กระป๋อง จะต้องจัดทำแบบ สำหรับการพ่นสี

6.1.7 การขนส่งวัสดุ และอุปกรณ์

6.1.7.1 ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในการขนส่งวัสดุ และอุปกรณ์มายังสถานที่ติดตั้งรวมทั้ง การยกเข้าไปยังที่ติดตั้ง ค่าใช้จ่ายห้องเดินของผู้รับจ้างเองทั้งสิ้น

6.1.7.2 ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหาย อันเกิดจากการขนส่ง วัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ มายังสถานที่ติดตั้ง

6.1.7.3 ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำแผนการในการนำวัสดุ และอุปกรณ์เข้ามายังที่ก่อสร้าง และ แจ้งให้ผู้ควบคุมงานทราบก่อนล่วงหน้า พร้อมทั้งจัดเตรียมสถานที่สำหรับเก็บรักษาวัสดุและอุปกรณ์ อย่างถูกต้องล่วงหน้า โดยประสานงานกับผู้รับจ้างอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.1.7.4 เมื่อวัสดุ และอุปกรณ์เข้าถึงยังสถานที่ก่อสร้าง ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งให้ผู้ควบคุม งานทราบเพื่อที่จะได้ตรวจสอบวัสดุ และอุปกรณ์เหล่านั้นให้ถูกต้องตามที่ผู้ออกแบบได้อนุมัติไว้ก่อนที่จะ นำวัสดุและอุปกรณ์เข้ามายังสถานที่เก็บรักษาต่อไป

6.1.8 การเก็บรักษาวัสดุ และอุปกรณ์

6.1.8.1 ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาสถานที่เก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ ที่นำมาใช้ในการติดตั้งภายใน บริเวณที่ก่อสร้างอาคารเอง วัสดุ และอุปกรณ์ต้องกล่าวจะยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับจ้างทั้งหมด ซึ่งผู้รับ จ้างจะต้องรับผิดชอบต่อการสูญหายเชื่อมสภาพ หรือถูกทำลายจนกว่าจะได้ติดตั้งเสร็จแล้วโดยสมบูรณ์ และส่งมอบงานแล้ว

6.1.8.2 หากจะเก็บรักษาวัสดุ และอุปกรณ์ภายในอาคารที่ก่อสร้างแล้ว จะต้องได้รับความ เห็นชอบจากผู้ควบคุมงานเสียก่อน ผู้รับจ้างจะต้องตรวจสอบความแข็งแรงของโครงสร้างอาคารในส่วนที่ จะใช้ในการเก็บรักษาวัสดุ และอุปกรณ์ ในส่วนที่จะต้องขนวัสดุผ่านเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะ เกิดขึ้นกับโครงสร้างอาคาร

6.1.8.3 ผู้รับจ้างต้องเตรียมพื้นที่ที่ปราศจากฝุ่น สำหรับเก็บวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องการความสะอาด

6.1.9 แบบแปลน(DRAWING) และแบบรูปข่ายรายละเอียดขณะก่อสร้าง (Shop Drawing)

ผู้รับจ้างจะต้องทำแบบรูปข่ายรายละเอียดการติดตั้งของระบบเฉพะ และระบบอื่นๆ (Combine) พร้อมลงนามโดยสามัญวิศวกรรมมาเพื่อประกอบการพิจารณา ตามที่ได้ตรวจสอบจากสภาพสถานที่ติดตั้งจริง และจากการปรึกษาร่วมกับผู้รับจ้างระบบงานอื่นแล้ว เป็นแบบอัตราส่วน 1 : 100 (หนึ่งต่อร้อย) และถ้าจำเป็นให้ขยายภาพตัดเป็น 1 : 25 (หนึ่งต่อห้าสิบ) หรือ 1 : 50 (หนึ่งต่อห้าสิบ) ให้แก่คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณาเห็นชอบ อย่างน้อย 5 (ห้า) ชุด แบบรูปข่ายรายละเอียดนี้ จะต้องส่งไปขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการติดตั้งในเวลาอันสมควร

6.1.10 แบบสร้างจริง (AS-Built Drawing)

6.1.10.1 ในระหว่างดำเนินการติดตั้ง ผู้รับจ้างจะต้องทำแผนผัง และแบบ datum ที่สร้างจริง แสดงตำแหน่งของอุปกรณ์และการติดตั้งอุปกรณ์ตามที่เป็นจริง รวมทั้งการแก้ไขอื่น ๆ ที่ปรากฏในงานระหว่างการติดตั้ง

6.1.10.2 แบบสร้างจริงนี้ สามัญวิศวกรผู้ควบคุมการติดตั้ง จะต้องลงนามรับรองความถูกต้องและส่งมอบให้แก่คณะกรรมการตรวจการจ้าง 3 (สาม) ชุด ในวันส่งมอบงานแบบนี้ ประกอบด้วย แบบกระดาษไขตันฉบับ 1 (หนึ่ง) ชุด และแบบสำเนาอีก 2 (สอง) ชุด พร้อมบันทึกลงแผ่น CD 1 (หนึ่ง) ชุด โดยมีขนาด และมาตรฐานเดียวกับของผู้ออกแบบ

6.1.11 ความรับผิดชอบ ต่อวัสดุอุปกรณ์เติมของอาคาร

การรื้อถอนวัสดุ และอุปกรณ์ที่ต้องใช้งานชั่วคราว และกระทำให้หอยู่ในสภาพดีเขียนเดิม ภายหลังจากส่งมอบงานแล้ว ก็ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างเช่นกัน

6.1.12 ความรับผิดชอบ ณ สถานที่ติดตั้ง

6.1.12.1 ผู้รับจ้างต้องระมัดระวังความปลอดภัย รวมทั้งอัคคีภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งปวง และบุคคลร่วมปฏิบัติงาน

6.1.12.2 ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบเติมที่เกี่ยวกับเหตุเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานการติดตั้งและทดสอบเดินเครื่อง

6.1.12.3 ผู้รับจ้างต้องดูแลสถานที่ปฏิบัติงานที่พักชั่วคราว ที่เก็บของต่างๆ ให้สะอาด เรียบร้อยและอยู่ในสภาพปลอดภัยตลอดเวลา

6.1.12.4 ผู้รับจ้างต้องพยายามทำงานให้เงียบ และสั่นสะเทือนน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ เพื่อมิให้เกิดความเดือนร้อน และมีผลกระทบกระเทือนต่อคน หรืองานอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้สถานที่ติดตั้ง

6.1.12.5 ผู้รับจ้างได้ทำการติดตั้งสมบูรณ์แล้ว ผู้รับจ้างต้องขันบ้ายเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนรื้อถอนอาคารชั่วคราว ซึ่งผู้รับจ้างได้ปลูกสร้างขึ้นสำหรับงานนั้นออกไปให้พ้นจากสถานที่โดย สิ้นเชิง สิ่งใดที่จะต้องส่งคืนให้แก่ผู้ว่าจ้างที่ต้องจัดการส่งให้เรียบร้อยเสร็จพ้นไปก่อนที่จะส่งมอบงาน

6.1.12.6 ผู้รับจ้างจะต้องจัดให้มีช่องทางเข้าถึงเครื่องจักร และอุปกรณ์โดยมีขนาดที่ เหมาะสมเพื่อให้สะดวกแก่การขนส่ง และการซ่อมบำรุงรักษา

6.1.13 การประสานงาน

ผู้รับจ้างจะต้องให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประสานงานอย่างจริงจัง โดยจะต้องปรึกษา และประสานงานอย่างใกล้ชิดกับการติดตั้งระบบในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น งานระบบไฟฟ้า, งานระบบ สุขาภิบาล งานตกแต่งภายใน เป็นต้น

6.1.14 รายงานผล และความคืบหน้าของงาน

ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานสรุปผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร ให้แก่ผู้ควบคุมงานโดยสม่ำเสมอเป็นรายสัปดาห์

6.1.15 การทดสอบเดินเครื่อง และระบบ

6.1.15.1 ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมแผนงานการทดสอบเครื่องจักร และทดสอบการทำงาน ของระบบอุปกรณ์ต่าง ๆ เสนอต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง รวมทั้งจะต้องจัดเตรียมเอกสารข้อแนะนำ จากผู้ผลิตในการทดสอบเครื่องเสเนอต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง จำนวน 5 (ห้า) ชุด

6.1.15.2 ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบการใช้งานทั้งระบบตามหลักวิชาการลงในแผนงาน เพื่อแสดงให้เห็นว่า งานที่ทำถูกต้องตามแบบ และรายการที่กำหนดทุกประการ โดยมีผู้แทนของ คณะกรรมการตรวจการจ้างร่วมในการทดสอบด้วย พร้อมส่งรายละเอียดผลการทดสอบให้คณะกรรมการ ตรวจการจ้าง (TEST REPORT) เพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบงาน และผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้เสีย ค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งสิ้น

6.1.15.3 อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้จัดหามาทั้งหมด และต้องมีแสดงผลการสอบเทียบเครื่องมือวัด ที่ไม่หมดอายุมาประกอบด้วย

6.1.15.4 การทดสอบเครื่องและการทดสอบการใช้งาน ให้เป็นไปตามข้อกำหนด/มาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง

6.1.16 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาเครื่อง

ผู้รับจ้างจะต้องจัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของผู้ว่าจ้างให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้ งาน และการบำรุงรักษา ก่อนส่งมอบงาน

6.1.17 หนังสือคู่มือการใช้ และบำรุงรักษาเครื่อง และอุปกรณ์

6.1.17.1 ผู้รับจ้างต้องจัดทำรายละเอียดของอุปกรณ์ซึ่ง ประกอบด้วยวิธีการใช้งาน ระยะเวลา และวิธีของการบำรุงรักษา รายการอะไหล่ และอื่น ๆ เป็นภาษาไทย ถ้าเป็นภาษาอังกฤษ จะต้องแปลเป็นภาษาไทยจำนวน 5 (ห้า)ชุด มอบให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างในวันส่งมอบงาน

6.1.17.2 ให้ผู้รับจ้างเสนอราคากลางการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ รายเดือน/รายปีต่อ ผู้ว่าจ้างก่อนสิ้นสุดการรับประกัน

6.1.17.3 ให้ผู้รับจ้างจัดทำรายการวัสดุที่สิ้นเปลืองพร้อมราคา ต่อผู้ว่าจ้าง

6.1.18 การส่งมอบงาน

6.1.18.1 คณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง อาจให้ผู้รับจ้างต้องเปิดเครื่อง เปิดใช้งานอุปกรณ์ ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานเต็มที่ หรือพร้อมที่จะใช้งานได้เต็มที่เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ติดต่อ กัน

6.1.18.2 ผู้รับจ้างต้องทำการทดสอบเครื่อง วัสดุ และอุปกรณ์ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างจะกำหนดให้ทดสอบ จนกว่าจะได้ผลเป็นที่พอใจ และเป็นที่แน่นใจของคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง

6.1.18.3 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทดสอบเครื่อง และตรวจสอบมอบงาน อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างทั้งสิ้น

6.2 รายละเอียดเครื่องปรับอากาศแบบแยกส่วน

6.2.1 ให้ก่อตามข้อกำหนดเอกสารเลขที่ ก 150 / ก.ย. / 53

6.2.2 ท่อสารทำความเย็นและอุปกรณ์

6.2.2.1 ท่อสารทำความเย็น เป็นท่อทองแดงอย่างแข็งชนิดแบล็ค การต่อท่อทองแดงอย่างแข็งให้ใช้ PIPE FIVING ห้ามใช้การตัดห่อท่อเด็ดขาด และต้องสารทำความเย็นด้านดูดให้หุ้มรอบด้วยฉนวนยาง (CLOSED CELL ESTOMERIC THERMAL INSULATION หรือ POLYETYLENE FOAM) ที่มีความหนาไม่น้อยกว่า 19 มม. หรือที่กำหนดไว้ในแบบ

6.2.2.2 อุปกรณ์ประกอบ จะต้องมี FILTER DRYER, LIQUID & MOISTURE INDUCATER

6.2.2.3 การติดตั้งท่อสารทำความเย็น จะต้องเดินให้ขนานหรือตั้งได้จากกับด้วยอาคาร หรือตามใบแบบส่วนที่ผ่านมา ก้ามเพงหรือพื้น จะต้องมีปลอกเหล็ก (SLEEVE) ขนาดโดยกว่าท่อจะเดินผ่านประมาณ 25 ม.m และถ้าปลอกเหล็กติดตั้งในส่วนที่ติดกับด้านนอกของอาคาร จะต้องอุดช่องว่างระหว่างท่อสารทำความเย็นกับปลอกด้วยวัสดุยาง หรือวัสดุอื่นที่เทียบเท่า พร้อมทั้งฉบับปูนทับอย่างเรียบร้อย และต้องสารทำความเย็นจะต้องยึดอยู่กับพื้นผิวดีดตั้งอย่างมั่นคง ท่อสารก้ามเย็นกลับจะต้องให้น้ำมันหล่อลื่นกลับไปที่คอมเพรสเซอร์ได้สะดวกทุกสภาวะของการทำงาน ท่อสารของเหลวและท่อสารก้ามเย็นกลับให้เดินแยกห่างจากกัน ท่อสารทำความเย็นจะต้องมีขนาดพอเหมาะสม ให้ค่าความดันตกในท่อไม่เกิน 0.2 kg/cm^2 หรือมีขนาดที่กำหนดในแบบ ท่อตามแนวตั้งจะต้องมี OIL TRAP เฉพาะท่อสารก้ามเย็นกลับในการณ์ที่ถอนเดินชั้งบูนิตอยู่สูงกว่า FAN COIL OR AIR HANDLING UNIT ต้องทำ INVERT LOOP

ที่ห้องก๊าซเย็นกลับ เพื่อป้องกันสารทำความเย็นเหลวไหลกลับที่คอมเพรสเซอร์เมื่อหยุดเครื่อง ห้องที่ติดตั้งบนพื้นกันสาดหรือคาดฟ้าด้องมีขาเหล็กรองรับตลอดแนวห้อง

6.2.3 ท่อน้ำทิ้ง (CONDENSATE PIPE)

ใช้ห้องพิวช์เกรด 8.5 ตาม ม.อ.ก.17 ขนาดตามแบบแปลนที่กำหนด ห้องในส่วนที่อยู่ใต้ฝ้าเพดานหรือแนวนอนให้หุ้มด้วยฉนวนยาง (COLSED CELL ELASTOMERIC THERMAL INSULATION หรือ POLYETYLENE FOAM) หนา 12 ม.ม. การติดตั้งห้องในแนวนอนจะต้องมี SLOPE ไม่น้อยกว่า 1/100 พร้อมทำ WATER TRAP ถ้าคาดว่าปลายห้องน้ำทิ้งต่อลบบริเวณที่จะเกิดกัล็น

6.2.4 ระบบไฟฟ้า

ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้า และวัสดุทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับงานระบบปรับอากาศ ซึ่งจะต้องเป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐานเป็นของใหม่ ไม่เคยใช้งานมาก่อน ทำการติดตั้งตามกำหนดในแบบให้ระบบปรับอากาศสามารถทำงานได้ตาม Function ที่ต้องการ โดยยึดถือรายละเอียดต่างๆ ตามข้อกำหนดรายการรายละเอียดประกอบแบบ (Specification) ของงานระบบไฟฟ้าและการต่อสารของอาคาร

ผู้รับจ้างจะต้องประสานงานกับงานระบบไฟฟ้าและการสื่อสารของอาคาร ตรวจสอบคุณภาพเชื่อมระบบไฟฟ้าให้มีขนาดและตำแหน่งที่ถูกต้อง มีปริมาณเพียงพอที่จะใช้งานกับระบบปรับอากาศ

- สายไฟฟ้าต้องทนกระแสไฟฟ้าได้มากกว่า 125% ของ FULL LOAD AMP.
- การเดินสายไฟฟ้า ให้เดินสายไฟฟ้าร้อยห้อง E.M.T. สำหรับภายในอาคาร และร้อยห้อง I.M.C. สำหรับนอกอาคาร และให้มีข้อต่ออ่อนชนิดกันน้ำก่อนต่อเข้าอุปกรณ์

- LOCAL SWITCH BOARD หรือ LOCAL BREAKER ควบคุมเมนูไฟฟ้าก่อนเข้าคอนเดนเซอร์ติดตั้งในกล่องกันน้ำ ต่อห้องอ่อนชนิดกันน้ำ

- GROUNDING อุปกรณ์ที่เป็นโลหะทั้งหมด ทั้งนี้การทำงานปกติไม่มีกระแสไฟฟ้าผ่าน เช่น แมงสวิตซ์ ตัวเครื่อง และอื่น ๆ จะต้องต่อสายดิน ขนาดของสายดินและวิธีติดตั้งห้องร้อยสายต้องถูกต้องตามกฎและวิธีการของการไฟฟ้า

6.3 งานท่อลม (DUCT WORK)

ห้องพับขึ้นรูปจากเหล็กอ่อนสังกะสีซึ่งมีความหนาและวิธีการเสริมการเข้าด้วยเส้นที่แสดงไว้ในแบบท่อลมจะต้องมีลักษณะการสร้างตาม SMACNA, ASHRAE LOWVELOCITY DUCT CONSTRUCTION STANDARD ระหว่างห้องกับอุปกรณ์ที่มีการสั่นสะเทือนจะต้องติดตั้งห้องอ่อนทำด้วย FIRE RESISTANCE CANVAS หรือวัสดุอื่นตามที่อนุมัติเพื่อลดการสั่นสะเทือน ที่ทางแยกของห้อง จะต้องมีแผ่นดักลม จึงสามารถปรับตำแหน่งได้เพื่อให้ปรับแบ่งลมตามแบบขนาดห้องท่อลมที่แสดงในแบบนั้น ตัวแรกคือขนาดในแนวนอน ขนาดที่ระบุนี้เป็นขนาดภายในของห้องท่อลม ในกรณีที่ห้องไม่ได้ขนาดบุด้านในผู้รับจ้างจะต้องเพื่อขนาดของห้องสังกะสีไว้ให้จำนวนด้วย ในแบบนี้จะแสดงแนวคร่าวๆ เท่านั้นผู้รับจ้างมีความรับผิดชอบทั้งหมดในงานท่อลม แม้ว่าจะต้องหักห้องหลบงออย่างใดก็ตามจะเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมไม่ได้

ท่อส่งลมเย็น ท่อลมกลับ ท่อลมระบายอากาศ ที่ใช้ในโครงการทั้งหมดต้องใช้กรรมวิธีการพับด้วยเครื่องพับสำเร็จรูปจากโรงงาน หรือสถานที่ก่อสร้าง แล้วจึงนำมาประกอบติดตั้งในสถานที่ก่อสร้างยกเว้นส่วนที่ต้องเชื่อมเข้าอุปกรณ์ต่าง ๆ อนุโลมให้พับด้วยมือในสถานที่ก่อสร้างได้

ข้อกำหนดคุณสมบัติของวัสดุท่อลมเย็นที่ใช้ในระบบปรับอากาศทั่วไป และห้องสะอาดคุณสมบัติผู้รับเหมาติดตั้งงานท่อปรับอากาศชนิดแบบแผ่นสำเร็จรูป

ผู้รับเหมาติดตั้งท่อระบบปรับอากาศชนิดแบบแผ่นสำเร็จรูป (Pre-Insulating Duct (P.I.D.)) ต้องผ่านการฝึกอบรมหรือแนะนำการประกอบท่อลมและการติดตั้งอย่างถูกวิธีจากผู้ผลิต หรือตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย โดยมีหนังสือรับรองการประกอบและติดตั้งท่อระบบปรับอากาศแบบกึ่งสำเร็จรูป (P.I.D.) มาแสดงและได้รับการอนุมัติก่อนเข้าปฏิบัติงาน

- การประกอบและติดตั้งท่อระบบปรับอากาศ

ท่อลมที่ผลิตขึ้นทุกชิ้นส่วนต้องได้มาตรฐาน และ ทำตามกรรมวิธีที่กำหนดในคู่มือทางเทคนิคของบริษัทผู้ผลิต โดยยึดขนาดท่อลมที่ปรากฏอยู่ในแบบ หรือ BOQ เป็นขนาดภายในท่อลม

- การประกอบและติดตั้งท่อลมแบบสีเหลี่ยม

การประกอบท่อลมสามารถทำได้ทั้ง ที่หน้างาน หรือจากโรงงานผู้รับเหมาติดตั้งที่ได้รับการอนุมอิญถูกต้อง การผลิตท่อลมสีเหลี่ยมต้องใช้เครื่องมือตัดเฉพาะแบบร่องตัววี 45 องศา ตัดแผ่น PID ในการเตรียมขึ้นรูป จากนั้นทำการทับเบนเพื่อจัดแนวน้ำที่โดนตัดเป็นร่องให้ทั่วทั้งสองด้านและกึ้งไว้ให้กาวเกิดการยึดตัวแล้วค่อยพับแผ่นท่อลมเข้าหากันขึ้นรูปเป็นท่อสีเหลี่ยม และต้องใช้แผ่นพลาสติกแข็งรีดตึงตะเข็บรอยต่อให้แน่นสนิทกัน จากนั้นปิดทับบริเวณตะเข็บรอยต่อด้วยอลูมิเนียมเทปที่ได้มาตรฐานจากโรงงานผู้ผลิตอีกชั้นหนึ่งเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของรอยต่อ ส่วนรอยต่อที่อยู่ภายใต้ห้องต้องทำการอัดซิลโคนที่บริเวณรอยพับทั้งสี่ด้านเพื่อป้องกันการร้าวซึม และความชื้นเข้าไปสัมผัสกับเนื้อฉนวน

- การต่อท่อลมแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน

ในการต่อท่อลมแต่ละท่อเข้าด้วยกันต้องใช้ หน้าแปลนอลูมิเนียม , หน้าแปลนพีวีซี หรือ ตัวต่อแบบมีเสือ อย่างโดยย่างหนึ่ง ตามมาตรฐานและ ข้อกำหนดที่แนะนำในคู่มือการติดตั้งของบริษัทผู้ผลิต แนะนำ

- การเสริมความแข็งแรงของท่อลม

กรณีที่ค่าแรงดันสติกภายในระบบห่อลมสูงๆ จะต้องมีการเสริมความแข็งแรงของห่อลมโดยใช้ แท่งอลูมิเนียมเสริมแรง ซึ่งจะต้องได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของบริษัทผู้ผลิต ทั้งทางด้านห่อส่งลมเย็น และด้านห่อคูลมกลับ ตามตาราง แสดงความสัมพันธ์ของค่าแรงดันในระบบ กับ ขนาดของห่อลมที่แสดงในคู่มือการผลิตของบริษัทผู้ผลิตแนะนำ

- ห่อแยกสาขา และ ห่อแยกตัวที่

ห่อสาขาที่แยกออกจากห่อเมน และ ห่อแยกตัวที่ ต้องผลิตอย่างถูกต้องตามหลักพลศาสตร์ ซึ่งได้กำหนดไว้ในคู่มือการผลิตและติดตั้งจากโรงงานผู้ผลิตแนะนำ

- การเชื่อมย่อท่อสาขา

ห่อท่อแยกออกจากห่อเมนของระบบ สามารถใช้หน้าแปลนอลูมิเนียมในการจับยึดให้แข็งแรง หรือใช้กาวและเทปในการเชื่อมต่ออย่างโดยย่างหนึ่ง ขึ้นอยู่กับขนาดและหนักของห่อท่อแยกออกไปตามกำหนดในคุณภาพการติดตั้งของบริษัทผู้ผลิตแนะนำ

6.3.1 ฉนวนก่อสร้าง

ห้องท่อส่องลม และห่อลมกลับจะต้องหุ้มด้วยฉนวนยางชนิดแผ่น (CLOSED CELL ELASTOMERIC THERMAL INSULATION SHEET หรือ POLYETHYLENE FOAM) ที่มีค่าอนสมบัติไม่ calam ไฟซึ่งมีความหนาไม่น้อยกว่า 3/4 นิ้ว กรณีการติดตั้งเป็นไปตามคำแนะนำของผู้ผลิตโดยเคร่งครัด โดยใช้ กาวและเทปกาวชนิดที่เหมาะสม

6.3.2 หัวจ่ายลม และหน้ากากลมกลับ

หัวจ่ายลมแบบสีเหลี่ยมติดเพดานเป็นแบบ ANODIZED EXTRUDED ALUMINUM WITH VINYL GASKET พร้อมห้องติดตั้งที่ปรับลมแบบ OPPOSED BLADE ทุกหัวจ่ายด้วย หัวจ่ายลมติดผนังเป็นแบบ NYLON-FIRED NOISE PROOF 4-WAY ADJUSTABLE ANODIZED ALUMINUM GRILLE พร้อมที่ปรับลมแบบ OPPOSED BLADE

หน้ากากลมกลับ พร้อมที่กรองอากาศเป็นแบบ ANODIZED EXTRUDED ALUMINUM SIGHT PROOF, RATTLE PROOF FLANGE FRAME เมื่อห่อลมเดินผ่านผนังทันไฟภายในห่อลมส่วนที่ติดกับผนังทันไฟจะต้องติดตั้งแผ่นหนันไฟ (FIRE DAMPER) ทำด้วยวัสดุซึ่งทนไฟไม่น้อยกว่า 1 ½ ชั่วโมง พร้อมด้วยก้านต่อซึ่งจะหลอมละลายที่อุณหภูมิไม่เกินกว่า 165° F. และทำให้ห่อลมถูกปิดแผ่นหนันไฟนี้ จะต้องทำตามมาตรฐาน NFPA

6.3.3 สี

วัสดุอุปกรณ์ห้องหมุดในงานรวมทั้งที่ยึดห่อ และแขนห่อ จะต้องทาสีเพื่อป้องกันสนิมด้วยสี กันสนิมวัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ภายใต้ห้องจะต้องทาด้วยสีรองพื้น 2 ชั้น และสีทับหน้า 2 ชั้น และเป็นระบบสีที่เหมาะสม ให้อุปกรณ์นั้นทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ วัสดุอุปกรณ์ที่อยู่ภายใต้ห้องจะต้องทาสีรองพื้น 1 ชั้น และสีทับหน้า 2 ชั้น โดยใช้ระบบสีที่ได้รับอนุมัติ

6.4 การทดสอบระบบ

หลังจากการติดตั้งและปรับลมเรียบร้อยแล้ว จะต้องทำการทดสอบระบบปรับอากาศห้องหมุด เพื่อแสดงการทำงานของเครื่อง และอุปกรณ์ทุกชิ้นให้ถูกต้อง

6.4.1 ระบบปรับอากาศ ห้องหมุดจะทำการทดสอบ หลังจากการติดตั้งเสร็จ ในการทดสอบระบบควบคุมต่าง ๆ จะต้องทำงานถูกต้องแม่นยำ อุปกรณ์ทุกด้วยจะต้องทำงานอยู่ในสภาพดี ควบคุมอุณหภูมิ

ได้ถูกต้องทำความเย็นได้ตามระบุ ระบบจะต้องไม่มีเสียงหรือการสั่นสะเทือนมากเกินกำหนดข้อบกพร่อง ต่าง ๆ จะต้องรับทำการแก้ไขโดยทันที โดยคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มเดjmได้

6.4.2 ระบบระบายอากาศ จะทำการทดสอบเมื่อติดตั้งระบบปรับอากาศ และระบบระบายอากาศแล้ว เสร็จ การทดสอบทำเพื่อดูการทำงานของเครื่องแต่ละเครื่อง และรายละเอียดทั่วไปรวมทั้งเรื่องเสียง และการสั่นสะเทือน

6.4.3 เมืองงานทั้งหมดเสร็จสิ้น เครื่องและอุปกรณ์ทั้งหมดจะต้องถูกตรวจสอบ และทำความสะอาดรวมทั้งคอยล์ กล่องลม ด้านไฟของเครื่อง และบริเวณรอบ ๆ และเปลี่ยนที่กรองอากาศทั้งหมดที่ใช้ในขณะก่อสร้างตรวจสอบสิ่งของเครื่อง และอุปกรณ์ต่าง ๆ และซ้อมแซมจุดบกพร่อง ให้เหมือนเดิม

6.4.4 ผู้รับจ้างจะต้องจัดรายงานการทดสอบ และปรับลมซึ่งทำโดยบุคลากร ที่ผู้รับจ้างจัดทำ มาเนี้ยนาน 5 ชุด ให้แก่คณะกรรมการตรวจการจ้างเห็นชอบ รายงานนี้จะต้องมีลายเซ็นของวิศวกรผู้ควบคุมการทดสอบของผู้รับจ้างและถ้าจำเป็นผู้ควบคุมงานสามารถเข้าร่วมการทดสอบข้างต้นทั้งหมดได้

6.5 พัดลม

ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาและติดตั้งพัดลม ตามขนาดและตำแหน่งที่ระบุไว้ในแบบ พัดลมห้องน้ำให้เดินสายจากไฟแสงสว่างของห้องน้ำ พัดลมจะต้องออกแบบสำหรับระบบไฟ 220/380 โวลท์ 50 เอิทซ์

6.5.1 พัดลมแบบแรงเหวี่ยงกรรراك CENTRIFUGAL FAN ประกอบด้วยใบพัดกรรراك โครงพัดลม มอเตอร์ สายพาน ที่ป้องกันสายพาน และโครงเหล็ก โครงพัดลมทำจากเหล็กแผ่นขึ้นรูป และผ่านกรรมวิธีพ่นอบสีเพื่อให้คงทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศตามมาตรฐานของผู้ผลิตโครงพัดลมติดเข้ากับแผ่นข้าง โดยวิธีติดเข็มหรือเชื่อม ในพัดแบบกรรراكมีใช้เป็นแบบ FORWARD OR BACKWARD INCLINE หรือ AIR FOIL แบบรับเพลเป็นแบบ SELF-ALIGNING, GREASE PACK, BALL BEARING พัดลมต้องได้รับการรับรองจาก AMCA มอเตอร์เป็นแบบปิดมิดชิด TEFC เลือกให้มีขนาดใหญ่กว่าที่พัดลมต้องการ 5% สำหรับพัดลมแบบที่มีใน BACKWARD และ 20% สำหรับพัดลมที่มีใน FORWARD สายพานจะต้องเป็นแบบซึ่งทนน้ำมันมอเตอร์พลูเลย์เป็นชนิดปรับความเร็วได้ การติดตั้งจะต้องวางบนอุปกรณ์กันความสั่นสะเทือน ตามที่กำหนดในแบบหรือตามที่ผู้ผลิตแนะนำไว้

6.5.2 พัดลมแบบใบพัด (PROPELLER FAN) เป็นแบบใบพัดเรื่อ HEAVY DUTY, DIRECT DRIVE หรือ BELT DRIVE ตามแบบ INDUSTRIAL TYPE, PROPELLER EXHAUST FAN ด้วยใบพัดได้รับการถ่วงสมดุลด้วยวิธีทางสแตติก และไน米ิก ออกแบบให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับเสียงปานกลาง และกินไฟน้อยขึ้นโดยตรง หรือด้วยสายพานด้วยมอเตอร์แบบปิดมิดชิด TEFC จึงมีอุปกรณ์ขดลวดอยู่ภายใน สามารถทำงานที่อุณหภูมิสูงถึง 50 องศาเซลเซียส

6.5.3 พัดลมแบบติดหลังคา (ROOF VENTILATOR) พัดลมระบายนอากาศชนิดติดตั้งบนหลังคา ให้ใช้แบบ DIRECT DRIVEN PROPELLER หรือ BELT DRIVEN CENTRIFUGAL FAN มี HOUSING เป็น ALUMINIUM หรือ เหล็กอ่อนสังกะสี พ่นสีอบแห้ง ตามที่กำหนดในแบบ พัดลมนี้ต้องเป็นแบบ WEATHER PROOF มีขนาดและสมรรถนะตามที่กำหนดในแบบ โดยมีคุณสมบัติดังนี้

ใบพัดชนิด PROPELLER หรือ BACKWARDLY INCLINED TYPE CENTRIFUGAL WHEEL ได้รับการถ่วงทั้งทางด้าน STATICALLY และ DYNAMICALLY BALANCED MOTOR จัดตั้งใน WEATHERPROOF HOUSING ระบบไฟฟ้า ตามที่กำหนดในแบบ พัดลมชนิดที่ขับด้วยสายพานจะต้องเป็นชนิดที่ทนต่อความชื้น มีมอเตอร์พูลเลอร์ที่สามารถปรับอัตราความเร็วของพัดลมได้

ทางด้านลมออกจะต้องมีตะแกรงกัน昆ขนาด $1/2" \times 1/2"$ ทำด้วย ALUMINIUM ติดตั้งไว้ได้เรียบร้อย พร้อมทั้งต้องมี NON-FUSED DISCONNECT SWITCH ติดตั้งอยู่ภายใต้ HOOD พร้อมทั้งเดินสายไฟฟ้าให้เสร็จเรียบร้อยมาจากการโรงงาน

6.6 มาตรฐานการติดตั้งระบบกําชากการแพทย์

6.6.1 บทนำ

การจัดทำมาตรฐานการติดตั้งระบบกําชากการแพทย์ขึ้นมา เพื่อให้การติดตั้งและตรวจสอบ การบำรุงรักษา มีประสิทธิภาพเกิดความปลอดภัยต่อผู้รับบริการคือผู้ป่วยและผู้ใช้งาน และสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการพิจารณาปรับปรุง หรือติดตั้งระบบกําชากการแพทย์ให้กับสถานบริการสุขภาพ

6.6.2 มาตรฐานอุปกรณ์และการติดตั้ง

- คู่มือระบบกําชากการแพทย์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2543
- ISO 9001 INTERNATIONAL STANDARD ORGANIZATION
- NFPA 99 NATIONAL FIRE PROTECTION ASSOCIATION ; U.S.A.
- CGA COMPRESSED GAS ASSOCIATION INC., U.S.A.
- HTM 2022 HEALTH TECHNIC MANUAL 2022
- ASTM AMERICAN SOCIETY FOR TESTING & MATERIAL
- ASME AMERICAN SOCIETY FOR MECHANICAL ENGINEERS
- DIN DEUTSCHES INSTITUT FUR NORMUNG
- BS BRITISH STANDARD
- NEC NATIONAL ELECTRIC CODE
- NEMA NATIONAL ELECTRICAL MANUFACTURERS ASSOCIATION

6.6.3 ขอบเขตงาน

6.6.3.1. ผู้รับจ้างต้องจัดหาติดตั้ง และทดสอบอุปกรณ์ระบบ MEDICAL GASS SYSTEM ดังแสดงไว้ในรูปแบบและรายการละเอียดข้อกำหนดเพื่อให้ใช้งานได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้องตามความประسันคงผู้ว่าจ้าง

6.6.3.2. เครื่องและอุปกรณ์ทุกชิ้นต้องเป็นของใหม่ล่าสุด ได้มาตรฐานสากลไม่เคยผ่านการใช้ที่ไดมาก่อนและอยู่ในสภาพเรียบร้อยสมบูรณ์จนถึงวันทำการติดตั้ง

6.6.3.3. การติดตั้งการขนส่ง การใช้แรงงาน การเก็บรักษา และการปฏิบัติการต่างๆซึ่งจำเป็นในการดำเนินการติดตั้งให้เป็นไปโดยเรียบร้อยถูกต้องตามข้อกำหนดและหลักวิชาการทางวิศวกรรม

6.6.3.4. ผู้รับจ้างจะต้องทำการประกอบ และติดตั้งให้แข็งแรงพร้อมใช้งานได้ และก่อนส่งมอบงาน ผู้รับจ้างจะต้องทำการตรวจสอบระบบเดิมรูปแบบ (COMPLETE SYSTEM INSPECTION VERIFICATION)

6.6.3.5. หากพบว่ามีการขัดแย้งระหว่างรูปแบบ และรายการผู้รับจ้างจะต้องแจ้งให้ผู้ว่าจ้างทราบทันที เพื่อที่จะได้พิจารณาตัดสินต่อไป

6.6.3.6. แบบรูปที่แสดงไว้เป็นแบบทั่วไป (TYPICAL DIAGRAM) ที่แสดงไว้เพื่อให้ผู้รับจ้างทราบถึงแนวทางและหลักการของระบบรวมทั้งความต้องการของผู้ว่าจ้างแบบรูปดังกล่าวได้แสดงแนวการเดินท่อต่างๆ และค่าແහນที่ติดตั้งเครื่อง และอุปกรณ์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงอย่างไรก็ตามในการติดตั้งผู้รับจ้างต้องตรวจสอบแบบสถาปนิกแบบโครงสร้างและแบบระบบงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องทั้งหมดพร้อมทั้งจัดทำแบบงานใช้งานก่อสร้าง/ติดตั้ง (SHOP DRAWING) เสนอให้ผู้ว่าจ้าง การพิจารณาเห็นชอบก่อนทำการติดตั้งจริงทุกครั้งเพื่อให้งานติดตั้งดำเนินไปโดยสะดวกไม่ขัดแย้งกับระบบงานอื่นมีความถูกต้องทางด้านเทคนิคในทุกๆทางและสามารถทำงานในภายหลังได้เป็นอย่างดี

6.6.3.7. ถ้าผู้ว่าจ้างเห็นว่าสุดและอุปกรณ์ที่นำมาใช้มีคุณสมบัติไม่ดีเท่าที่กำหนดไว้ในรายการผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะไม่ยอมให้นำมาใช้งานนี้ในการนี้ที่ผู้ว่าจ้างมีความเห็นว่าควรส่งให้สถาบันที่ผู้รับจ้างเชื่อถือทำการทดสอบคุณสมบัติเพื่อเปรียบเทียบกับข้อกำหนดความต้องการของผู้ว่าจ้างก่อนที่จะอนุมัติให้นำมาใช้ได้ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้ดำเนินการให้โดยมีชักข้า และต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น

6.6.3.8. หากมีความจำเป็นเกิดขึ้นอันกระทำให้ผู้ว่าจ้างไม่สามารถจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์ตามที่ได้แจ้งรายละเอียดและ/หรือแสดงตัวอย่างแก่ผู้ว่าจ้างจะต้องจัดหาวัสดุหรืออุปกรณ์อื่นมาทดแทนแล้วผู้รับจ้างจะต้องชี้แจงเปรียบเทียบรายการละเอียดของสิ่งของดังกล่าวพร้อมทั้งแสดงหลักฐานข้อพิสูจน์เป็นที่พอยใจแก่ผู้ว่าจ้างเพื่อรับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้าง โดยฉบับลับ

6.6.3.9. แบบสร้างจริง (AS-BUILT DRAWING)

- ในระหว่างดำเนินการติดตั้งผู้รับจ้างจะต้องทำแผนผังและแบบตามที่สร้างจริงแสดงตำแหน่งของอุปกรณ์และการติดตั้งอุปกรณ์ตามที่เป็นจริง รวมทั้งการแก้ไขอื่นๆ ที่ปรากฏในงานระหว่างการติดตั้ง

- แบบสร้างจริงนี้วิเคราะห์ผู้ควบคุมการติดตั้งของผู้รับจ้างจะต้องลงนามรับรองความถูกต้อง และส่งมอบให้แก่ผู้ว่าจ้าง 4 ชุด ในวันส่งมอบงานแบบนี้ประกอบด้วยแบบด้านฉบับเขียนในกระดาษไข สามารถพิมพ์ได้ 1 ชุด และแบบพิมพ์เขียวอีก 3 ชุด มีขนาดและมาตรฐานเดียวกันกับของผู้ออกแบบหรือแบบใช้งาน

6.6.3.10. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาเครื่อง

- ผู้รับจ้างจะต้องการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องและรักษาเครื่องของผู้ว่าจ้างให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งาน และการบำรุงรักษา ก่อนส่งมอบงาน

- ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาช่างข้ามัญในระบบต่างๆ ที่ได้รับการฝึกงานจากโรงงานผลิตมาซ้ายเดินเครื่องและควบคุมเครื่องเป็นระยะเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 15 วันติดต่อกัน ภายหลังจากส่งมอบงาน

6.6.3.11. หนังสือคู่มือการใช้และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์

- ผู้รับจ้างต้องจัดทำรายละเอียดของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบด้วยวิธีใช้และระยะเวลาของการบำรุงรักษารายการอะไหล่และอื่นๆ เป็นภาษาไทยและ/หรือภาษาอังกฤษสำหรับเครื่องและอุปกรณ์ทุกชนิดที่ผู้รับจ้างนำมาใช้จำนวน 4 ชุด มอบให้แก่ผู้ว่าจ้างในวันส่งมอบงาน

- หนังสือคู่มือทั้งหมดผู้รับจ้างต้องส่งร่างเสนอผู้ว่าจ้าง 2 ชุด เพื่อตรวจสอบและอนุมัติก่อนการส่งมอบจริง

6.6.3.12. การรับประกัน

- ผู้รับจ้างต้องรับประกันคุณภาพและสมรรถนะของเครื่องภายในระยะเวลา 1 ปี รับประกันคุณภาพหัวจ่ายก๊าซในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่เครื่องติดตั้งแล้วเสร็จและส่งมอบงานแล้ว

- ภายในช่วงเวลาดังกล่าวหากเครื่องและอุปกรณ์เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพอันเนื่องจากโรงงานผลิตผู้รับจ้างดำเนินการเปลี่ยนหรือแก้ไขซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีเช่นเดิมโดยไม่ต้องซักซ้ำและรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งหมดถ้าเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ว่าจ้างอันเนื่องจากข้อบกพร่องของงานของผู้รับจ้างให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบแก่ ความเสียหายอันพึงมีนั้นด้วย

- ผู้รับจ้างจะต้องรับประกันเปลี่ยนและ/หรือแก้ไขวัสดุอุปกรณ์และงานข้อกำหนดรวมทั้งข้อผิดพลาด ซึ่งผู้ว่าจ้างตรวจพบไม่ว่าก่อนหรือหลังจากการตรวจรับงาน

- ผู้รับจ้างจะต้องรับประกันอุปกรณ์ของระบบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ทำการแก้ไขที่ไม่ถูกต้องเปลี่ยนวัสดุและอุปกรณ์ที่เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพรวมทั้งการบริการรายเดือนและในกรณี

6.6.3.9. แบบสร้างจริง (AS-BUILT DRAWING)

- ในระหว่างดำเนินการติดตั้งผู้รับจ้างจะต้องทำแผนผังและแบบตามที่สร้างจริงแสดงตำแหน่งของอุปกรณ์และการติดตั้งอุปกรณ์ตามที่เป็นจริง รวมทั้งการแก้ไขอื่นๆ ที่ปรากฏในงานระหว่างการติดตั้ง

- แบบสร้างจริงนี้วิเคราะห์ผู้ควบคุมการติดตั้งของผู้รับจ้างจะต้องลงนามรับรองความถูกต้อง และส่งมอบให้แก่ผู้ว่าจ้าง 4 ชุด ในวันส่งมอบงานแบบนี้ประกอบด้วยแบบด้านฉบับเขียนในกระดาษไข สามารถพิมพ์ได้ 1 ชุด และแบบพิมพ์เขียวอีก 3 ชุด มีขนาดและมาตรฐานเดียวกันกับของผู้ออกแบบหรือแบบใช้งาน

6.6.3.10. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาเครื่อง

- ผู้รับจ้างจะต้องการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องและรักษาเครื่องของผู้ว่าจ้างให้มีความรู้ความสามารถในการใช้งาน และการบำรุงรักษา ก่อนส่งมอบงาน

- ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาช่างชำนาญในระบบต่างๆ ที่ได้รับการฝึกงานจากโรงงานผลิตมาซ้ายเดินเครื่องและควบคุมเครื่องเป็นระยะเวลาติดต่อกันอย่างน้อย 15 วัน ติดต่อกัน ภายหลังจากส่งมอบงาน

6.6.3.11. หนังสือคู่มือการใช้และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์

- ผู้รับจ้างต้องจัดทำรายละเอียดของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบด้วยวิธีใช้และระยะเวลาของการบำรุงรักษารายการของไทยและอื่นๆ เป็นภาษาไทยและ/หรือภาษาอังกฤษสำหรับเครื่องและอุปกรณ์ทุกชนิดที่ผู้รับจ้างนำมาใช้จำนวน 4 ชุด มอบให้แก่ผู้ว่าจ้างในวันส่งมอบงาน

- หนังสือคู่มือทั้งหมดผู้รับจ้างต้องส่งร่างเสนอผู้ว่าจ้าง 2 ชุด เพื่อตรวจสอบและอนุมัติก่อนการส่งมอบจริง

6.6.3.12. การรับประกัน

- ผู้รับจ้างต้องรับประกันคุณภาพและสมรรถนะของเครื่องภายในระยะเวลา 1 ปี รับประกันคุณภาพหัวจ่ายก๊าซในระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่เครื่องติดตั้งแล้วเสร็จและส่งมอบงานแล้ว

- ภายในช่วงเวลาดังกล่าวหากเครื่องและอุปกรณ์เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพอันเนื่องจากโรงงานผลิตผู้รับจ้างดำเนินการเปลี่ยนหรือแก้ไขซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพดีเช่นเดิมโดยไม่ต้องซักซ้ำและรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายทั้งหมดถ้าเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของผู้ว่าจ้างอันเนื่องจากข้อบกพร่องของงานของผู้รับจ้างให้ผู้รับจ้างรับผิดชอบแก่ ความเสียหายอันเพิ่มมีนั้นด้วย

- ผู้รับจ้างจะต้องรับประกันเปลี่ยนและ/หรือแก้ไขสัดส่วนอุปกรณ์และงานข้อกำหนดรวมทั้งข้อผิดพลาด ซึ่งผู้ว่าจ้างตรวจพบไม่ว่าก่อนหรือหลังจากการตรวจรับงาน

- ผู้รับจ้างจะต้องรับประกันอุปกรณ์ของระบบต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ทำการแก้ไขที่ไม่ถูกต้องเปลี่ยนวัสดุและอุปกรณ์ที่เสียหายหรือเสื่อมคุณภาพรวมทั้งการบริการรายเดือนและในกรณี

จุกเฉิน ภายในระยะเวลา 1 ปี นับจากวันส่งมอบงาน หากผู้รับจ้างไม่เริ่มแก้ไขนับแต่วันที่มีหนังสือแจ้งจากผู้ว่าจ้างและดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยในระยะเวลาที่กำหนดผู้ว่าจ้างสงวนสิทธิ์ที่จะดำเนินการเอง แล้วคิดค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากผู้รับจ้าง

6.6.3.13. การบริการ

- ผู้รับจ้างต้องจัดเตรียมช่างชำนาญงานในแต่ละระบบไว้สำหรับการตรวจสอบรวมถึงบารุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี เป็นประจำทุกเดือนภายในระยะเวลา 1 ปี รวมอย่างน้อย 12 ครั้ง

- ผู้รับจ้างต้องจัดหาทารายงานผลการตรวจสอบอุปกรณ์ทุกชิ้น และการบารุงรักษาทุกครั้ง เสนอด้วยผู้ว่าจ้างภายใน 7 วัน นับจากวันที่บริการ

- ในกรณีผู้ว่าจ้างจำเป็นต้องใช้บริการฉุกเฉิน นอกเวลาทำงานปกติผู้รับจ้างต้องรับจัดทำ โดยไม่ซักซ้อม

6.6.3.14. การส่งมอบงาน

- ผู้รับจ้างต้องเปิดเครื่องและอุปกรณ์ต่างๆให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานเต็มที่หรือพร้อมที่จะใช้งานได้เต็มที่เป็นเวลา 24 ชั่วโมงติดต่อ กัน

- ผู้รับจ้างต้องทำการทดสอบเครื่องวัสดุและอุปกรณ์ตามที่ผู้ว่าจ้างจะกำหนดให้ทบทวนจนกว่าจะได้ผลเป็นที่พอใจและแน่ใจของผู้ว่าจ้างว่าเครื่องวัสดุและอุปกรณ์เหล่านี้สามารถทำงานได้ถูกต้องตามข้อกำหนดทุกประการ

- ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทดสอบงานระบบและตรวจรับมอบงานอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างทั้งสิ้น

6.6.4 การติดตั้งท่อนำก๊าซ

- การเชื่อมบัดกรีที่จุดต่างๆ ต้องไม่เกิดเขม่ามากด้วยกาวในท่อ โดยใช้แก๊สในโตรเจนให้ผ่านภายในท่อตรงรอยเชื่อมในขณะทำการเชื่อมรอยต่ออยู่ รอยเชื่อมบัดกรีกายนอกต้องทำความสะอาดด้วยน้ำร้อนภายหลังการเชื่อมบัดกรีเสร็จ

- หลังจากเดินท่อตามแนวต่างๆ เสร็จ (ปลายท่อยังไม่ต่อเข้าอีกที่เล็ง) ต้องໄลเซปผงเข้ม่า ซึ่งอาจเกิดจากการเชื่อมบัดกรีด้วยอากาศแห้ง หรือในโตรเจน ที่ปราศจากไอน้ำมันให้สะอาด

- วัสดุ เช่น ห่อ, วาล์ว FITTINGS ต้องถูกล้างทำความสะอาด ปราศจากไข้น้ำมัน น้ำมัน หรือสารอื่นอาจทำให้เกิดออกไซด์

- การจับยึดร่องรับท่อให้ร่องรับด้วย HANGERS, C-CLAMPS ห่อแนวตั้ง น้ำหนักของท่อให้ถ่ายลงที่ยึดร่องรับท่อห้ามใช้ส่วนของอาคาร หรือห้องของระบบอื่นรองรับท่อ

- การตัดต่อห่อต้องตัดให้มีความยาวพอตัว เมื่อประกอบติดตั้งแล้วจะต้องไม่ให้เกิดแรงสปริงหรือแรงดึงในท่อได้

- ระบบการจับยึดรองรับห่อ เพื่อให้น้ำหนักของห่อถ่ายลงที่รองรับห่อเป็นดังตาราง แนวห่อที่เดินผ่านคานหรือผนังคอนกรีต ต้องมีการเตรียมซ่อง (SLEEVE) ไว้ล่วงหน้า

- ห้ามเดินห่อชิดผนังหรือเพดานทุกแนว ไม่ว่าแนวตั้งหรือแนวนอน โดยให้มีระยะห่างจากผนังหรือเพดานไม่น้อยกว่า 10 ซม. หรือถ้าสถานที่ไม่สามารถติดตั้งตามระบบดังกล่าวได้ ต้องปรึกษานายช่างที่ควบคุมงาน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป การป้องกันห่อ ห้อแนวนอนที่เดินloyสูงจากพื้นมากกว่า 2.5 เมตร ไม่ต้องครอบห่อ ห้อแนวตั้งจากเพดานลงมาถึงอุปกรณ์ทุกแนว ต้องครอบห่อด้วยกล่องอลูมิเนียม หรือแผ่นเหล็กไร์สนิม

การใช้டีดสี สัญลักษณ์ห่อใช้

- ออกซิเจน	สีเขียว
- ไนโตรัสออกไซด์	สีฟ้า
- สุญญากาศ	สีขาว
- ไนโตรเจน	สีน้ำเงิน

ห่อที่เดินloyทางสีตัดลดแนว ยกเว้น ที่อยู่ภายใต้ฝ้าเพดาน กล่องระยะการห่อ ടีดสี สัญลักษณ์ ห่างกัน 2 เมตร โดยแต่ละสีกว้าง 0.25 เมตร

ขนาดห่อ Nominal pipe bore Inch.	ระยะแนวตั้ง		ระยะแนวนอน	
	ฟุต	เมตร	ฟุต	เมตร
3/8	4	1.2	3	1
½	6	1.8	4	1.2
¾	8	2.4	6	1.8
1	8	2.4	6	1.8
1 ¼	10	3.0	8	2.4
1 ½	10	3.0	8	2.4
2	10	3.0	9	2.7
3	12	3.0	10	3.0

การทดสอบ

- เป้าห่อให้สะอาดเมื่อเดินห่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว และก่อนที่จะติดตั้งเข้าที่เล็ก ต้องใช้อากาศ หรือในไนโตรเจนที่ปราศจากส่วนผสมน้ำ น้ำมันเป็นเข้าไปในระบบห่อเพื่อไล่เศษผงต่างๆ ออก และกำจัดละอองไอน้ำออกจากอยู่ในห่อ

- การทดสอบรอยบัดกรีที่ข้อต่อต่างๆ เมื่อติดตั้งระบบห่อเสร็จแล้วให้อัดระบบห่อด้วยอากาศ หรือในไนโตรเจนที่ปราศจากส่วนผสมน้ำ น้ำมัน ให้ได้ความดัน 150 ปอนด์/ตารางนิวตัน รักษาความดัน

ให้คงที่และตราจารอยเขื่อมบัดกรีทุกจุดว่าร้าวหรือไม่โดยใช้น้ำสบู่ ทดสอบเสร็จให้ทำความสะอาด จัดการซ่อมรอยร้าวทั้งหมด และทำการทดสอบเช่นนี้อีกจนกระทั่งไม่ปรากฏรอยร้าว

- ในการทดสอบอาจจะทำการทดสอบเป็นโซนซึ่งเดินท่อเสร็จแล้วก็ได้ ให้ผู้รับจ้างเสนอรายละเอียดในการทดสอบเช่นนี้ให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างเห็นชอบด้วย (โดยมีการเซ็นต์รับทราบช่างควบคุมงานของกองแบบแผนด้วย)

- ผู้รับจ้างต้องทำการทดสอบระบบท่อทั้งหมด โดยใช้อากาศหรือไนโตรเจน ซึ่งปราศจากละอองน้ำมัน ให้ได้ความดัน 150 ปอนด์/ตารางนิ้ว แล้วทิ้งไว้เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ความดันจะลดลงไม่ได้เลย

- การทดสอบการทำงานให้ทดสอบการทำงานของชุดจ่ายแก๊ส ปั๊มสูญญากาศ ระบบอะลาม โซน瓦ล์ว ให้ถูกต้องตามความประسังค์ในแบบและรายการ

- การทดสอบการเขื่อมบัดกรีท่อสลับกัน (TEST CROSS CONECTION) โดยทำการทดสอบระบบท่อแก๊สที่ละอองย่างจันครรภ

6.6.5 วาล์วทุกตัวยกเว้นที่อยู่ในกล่องโซนวาล์ว ต้องใช้บล็อกวาล์ว ชนิด 3 ชิ้น ทำด้วย Bronze ให้มีปลายท่อ 2 ข้าง ไม่น้อยกว่า 12 นิ้ว จากผู้ผลิตวาล์ว เพื่อป้องกันป่าวาล์วละลายขณะเชื่อม

6.6.6 วาล์วตามข้อ 6.2.5 ที่จะต้องติดตั้งในบริเวณที่บุคคลไม่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าถึงได้หรือให้มีกุญแจรอกไว้ในตำแหน่งใช้งาน และมีป้ายบอกว่าเป็นก้าชอร์ไร สั่นหันใช้ในแนกได

6.6.7 วาล์วสำหรับต่อเติมในอนาคต มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- อยู่ในบริเวณที่เข้าได้เฉพาะผู้รับผิดชอบ
- วาล์วต้องปิด และ รอไว้
- ต้องมีป้ายแสดงชัดเจน
- ท่อที่ต่อจากวาล์วจะต้องมี CAP เชื่อมปิด

6.6.8 MASTER ALARM ต้องจับสัญญาณจากแหล่งจ่าย

6.6.9 AREA ALARM จะต้องรับสัญญาณของระบบกําชทางการแพทย์ ติดตั้งอยู่บริเวณเคาน์เตอร์พยาบาลหรือบริเวณที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน

6.6.10 ท่อต้องมีท่อต่อจากผู้ผลิตก่อนติดตั้งหรือหลังจากทำความสะอาดท่อแล้ว

6.6.11 ข้อต่อและวาล์วจะต้องปิดปลายจนกว่าจะติดตั้ง

6.6.12 ท่อที่ใช้กับแรงดันสูงกว่า 185 PSIG จะต้องใช้ TYPE K และถ้าท่อใหญ่กว่า 3 นิ้ว ต้องใช้ท่อ TYPE K

6.6.13 ห้ามใช้ข้อต่อทองแดงชนิดหล่อ

6.6.14 ข้อต่อแบบเกลียวสามารถใช้ได้ตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- ใช้เฉพาะต่อ กับเกลียวต่างๆ, ALARM, CHECK VALVE และแหล่งจ่ายเท่านั้น

6.6.15 ข้อต่อหัวทั้งหมดต้องเป็นแบบสวม (SOCKET TYPE)

6.6.16 การตัดห่อต้องใช้ TUBE CUTTER ที่คมเท่านั้น และหลังตัดต้อง DEBURRED ด้วยเครื่องมือ เพื่อไม่ให้มีเศษท่อค้างในห่อ

- 6.6.17 ห้ามใช้ประจุไฟฟ้าหรือกระดาษทรายในการทำความสะอาดท่อและข้อต่อ
- 6.6.18 อัตราการไหลของ NITROGEN จะต้องควบคุมด้วยชุดปรับแรงดันและ FLOW METER
- 6.6.19 ก่อนเชื่อมจะต้องมีการวัดเบอร์เซ็นต์ของ OXYGEN โดย OXYGEN ANALYZER ที่ปลายท่อได้ต่ำกว่า 1 เบอร์เซ็นต์
- 6.6.20 จะต้อง PURGE NITROGEN จนกว่าแนวเชื่อมที่เชื่อเร็วเย็นลงจนสามารถจับต้องได้
- 6.6.21 ห้องจะต้องมีการพ่นสีหรือติดสติกเกอร์เพื่อบอกว่าเป็นก๊าซอะไร
- 6.6.22 ติดป้ายบนห้อง ตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้
- ติดทุกๆ 6 เมตรเป็นอย่างน้อย
  - อย่างน้อย 1 เหนื้อห้องนั้น
  - ห้องทั้งสองฝั่งเมื่อเดินทางลุกกำแพง
  - อย่างน้อยทุกๆ ชั้น
- 6.6.23 ห้ามทาสีท่อทองแดงตลอดเส้น
- 6.6.24 การติดป้ายที่ SHUT OFF VALVE
- มีข้อก๊าซหรือสัญลักษณ์
  - ชื่อบริเวณหรือห้องที่ส่งก๊าซ
- 6.6.25 การทดสอบ
- การทดสอบโดยผู้ติดตั้ง
    - INITIAL BLOW DOWN เป่าทำความสะอาดท่อด้วย NITROGEN เมื่อติดตั้งห้องเริ่มต้นและก่อนติดตั้ง OUTLET/INLET
    - INITIAL PRESSURE TEST หลังจากติดตั้ง ฝาหลังของ OUTLET/INLET และก่อนติดตั้งอุปกรณ์ที่อาจจะเกิดความเสียหายจากแรงดันที่ทดสอบ SOURCE VALVE ต้องปิดขณะทดสอบ แรงดันทดสอบใช้งาน 1.5 เท่าของแรงดันใช้งาน แรงดันทดสอบห้องสูญญากาศต้องไม่น้อยกว่า 60 PSIG
    - CROSS CONNECTION ทดสอบเพื่อไม่ให้มีการหลับท่อระหว่างก๊าซแต่ละชนิด ใช้ก๊าซ NITROGEN ที่ปราศจากน้ำมันและความชื้นเท่านั้น
    - PIPING PURGE TEST OUTLET ทุกหัวจะต้อง PURGE เพื่อเป่าผ่านที่ตอกค้างในห้องที่ PURGE ด้วย NITROGEN ปล่อยเป็นจังหวะ จนกว่าผ้าขาวจะไม่มีการเปลี่ยนสี
    - STANDING PRESSURE TEST ทดสอบเมื่อติดตั้ง OUTLET สมบูรณ์แล้วในขณะทดสอบ SOURCE VALVE จะต้องปิด ทดสอบที่แรงดันสูงกว่าแรงดันใช้งาน 20 เบอร์เซ็นต์ ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง
- 6.6.26 การทำ VERIFICATION (ถ้ามี) จะต้องใช้ผู้มีประสบการณ์ทางระบบก๊าซทางการแพทย์ โดยต้องเป็นที่ยอมรับ (วิศวกรเครื่องกล/นายช่างเครื่องกลที่มีประสบการณ์)
- 6.6.27 เครื่องมือที่ใช้ทดสอบจะต้องมีใบรับรองผ่านการสอบเทียบมาแล้วไม่เกิน 1 ปี
- 6.6.28 เครื่องมือที่จำเป็นในการทดสอบ
- ADAPTOR พร้อมเก็บขั้วของทุกก๊าซ ในจำนวนที่เพียงพอต่อการทดสอบ

- FLOW METER พร้อม ADAPTOR ชนิดวัดค่าอัตราการไหลสูง
- ADAPTOR พร้อม BALL VALVE สำหรับ TEST กับผ้าขาว

6.6.29 ระบบไฟฟ้าสำหรับแหล่งจ่ายก๊าซทางการแพทย์ ALARM SENSER ต่างๆ ต้องต่อเข้ากับแหล่งจ่ายไฟฟ้าสำรองของอาคาร

6.7 มาตรฐานการติดตั้งระบบลิฟต์และระบบบันไดเลื่อน

6.7.1 ลิฟต์โดยสาร (PASSENGER LIFT) หมายถึง ลิฟต์ที่ใช้เพื่อขนถ่ายผู้โดยสาร โดยมีห้องลิฟต์ ชั้นเคลื่อนที่ ขึ้น-ลง ตามร่างบังคับในแนวตั้ง จอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามคำสั่งที่ແงปุ่มกดภายในตัวลิฟต์ มีระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด รายละเอียดตามเอกสารเลขที่ ก.153/ก.ย./53 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

6.7.2 ลิฟต์เดียงคนไข้ (BED LIFT) หมายถึง ลิฟต์ที่ใช้เพื่อขนถ่ายผู้โดยสาร โดยมีห้อง

ลิฟต์ ชั้นเคลื่อนที่ ขึ้น-ลง ตามร่างบังคับในแนวตั้ง จอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามคำสั่งที่ແงปุ่มกดภายในตัวลิฟต์ มีระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด รายละเอียดตาม เอกสารเลขที่ ก.153/ก.ย./53 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

6.7.3 ลิฟต์โดยสารคนพิการ (PASSENGER LIFT) หมายถึง ลิฟต์ที่ใช้เพื่อขนถ่ายผู้โดยสาร โดยมีห้องลิฟต์ ชั้นเคลื่อนที่ ขึ้น-ลง ตามร่างบังคับในแนวตั้ง จอดรับ-ส่งผู้โดยสารตามคำสั่งที่ແงปุ่มกดภายในตัวลิฟต์ มีระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด รายละเอียดตาม เอกสารเลขที่ ก.153/ก.ย./53 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

6.7.4 ลิฟต์สิ่งของ (DUMBWAITERS LIFT) หมายถึง ลิฟต์ที่ใช้เพื่อขนถ่ายสิ่งของและห้ามโดยสาร โดยมีห้องลิฟต์ ชั้นเคลื่อนที่ ขึ้น-ลง ตามร่างบังคับในแนวตั้ง จอดรับ-ส่งสิ่งของตามคำสั่งที่ແงปุ่มกดภายในตัวลิฟต์ มีระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด รายละเอียดตาม เอกสารเลขที่ ก.153/ก.ย./53 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

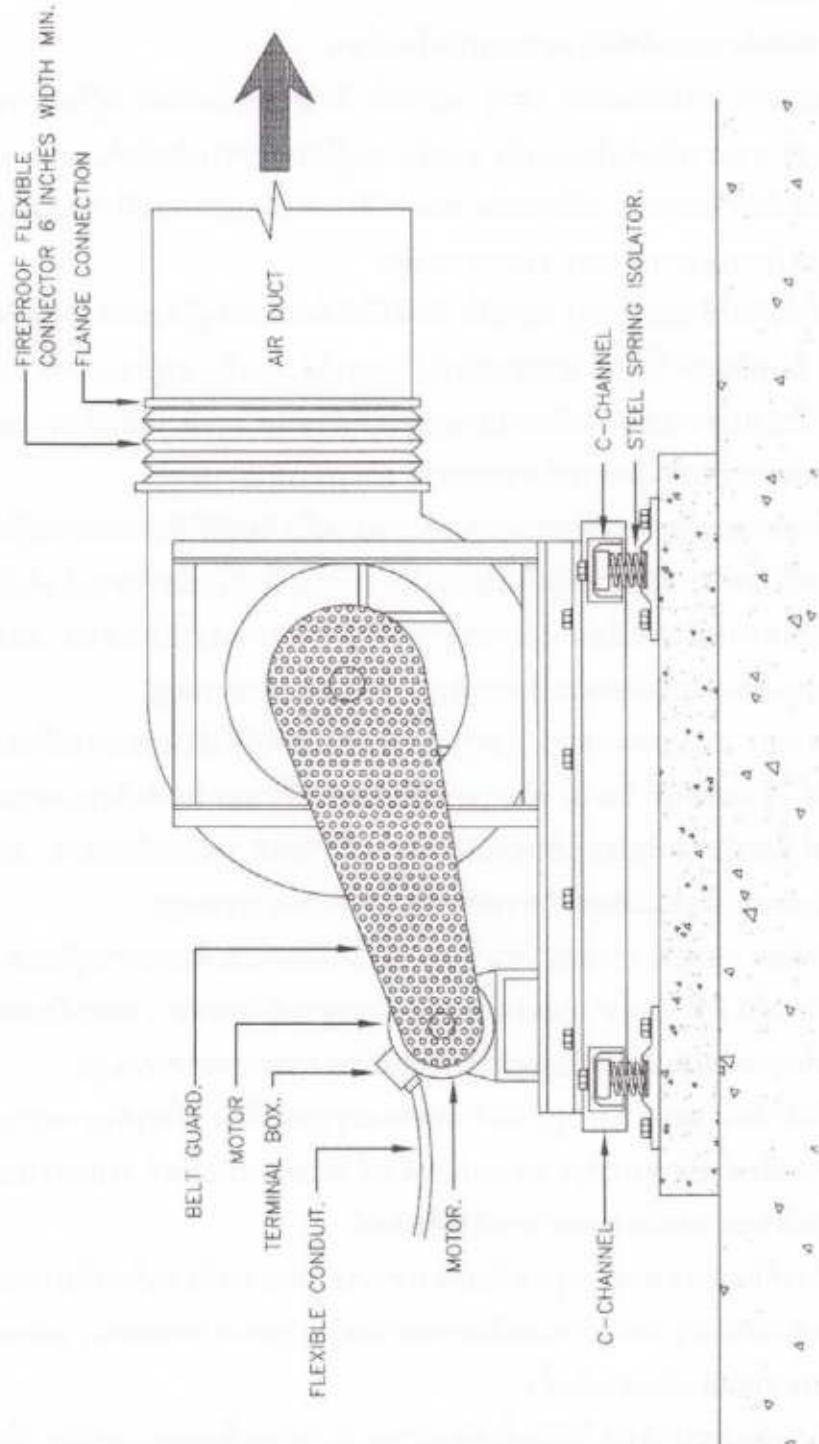
6.7.5 บันไดเลื่อน (ESCALATORS) หมายถึง บันไดเลื่อนที่ใช้เพื่อขนถ่ายผู้โดยสาร โดยการเคลื่อนที่ ขึ้น-ลง ระหว่างชั้น มีระบบความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กำหนด รายละเอียดตามเอกสารเลขที่ ก.115/พ.ค./43 กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข

6.7.6 ให้ผู้รับจ้างตรวจสอบ แบบรูป ข้อกำหนดและรายละเอียด เกี่ยวกับงานระบบลิฟต์หรือบันไดเลื่อน เช่น ชนิดของลิฟต์ ขนาดบรรทุก ขนาดปล่องลิฟต์ ระยะของป้อนลิฟต์ ระยะห่างบนสุดของตัวลิฟต์กับอาคาร ระบบไฟฟ้าและระบบระบายอากาศสำหรับลิฟต์

6.7.7 ผู้รับจ้างต้องนำเสนอแบบรูปพร้อมเอกสารระบุรายละเอียดเกี่ยวกับระบบลิฟต์หรือบันไดเลื่อน แคตตาล็อกและแบบรูปของรายละเอียดขัณฑ์สร้าง (SHOP DRAWING) แก่คณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อพิจารณา ก่อนดำเนินการติดตั้ง

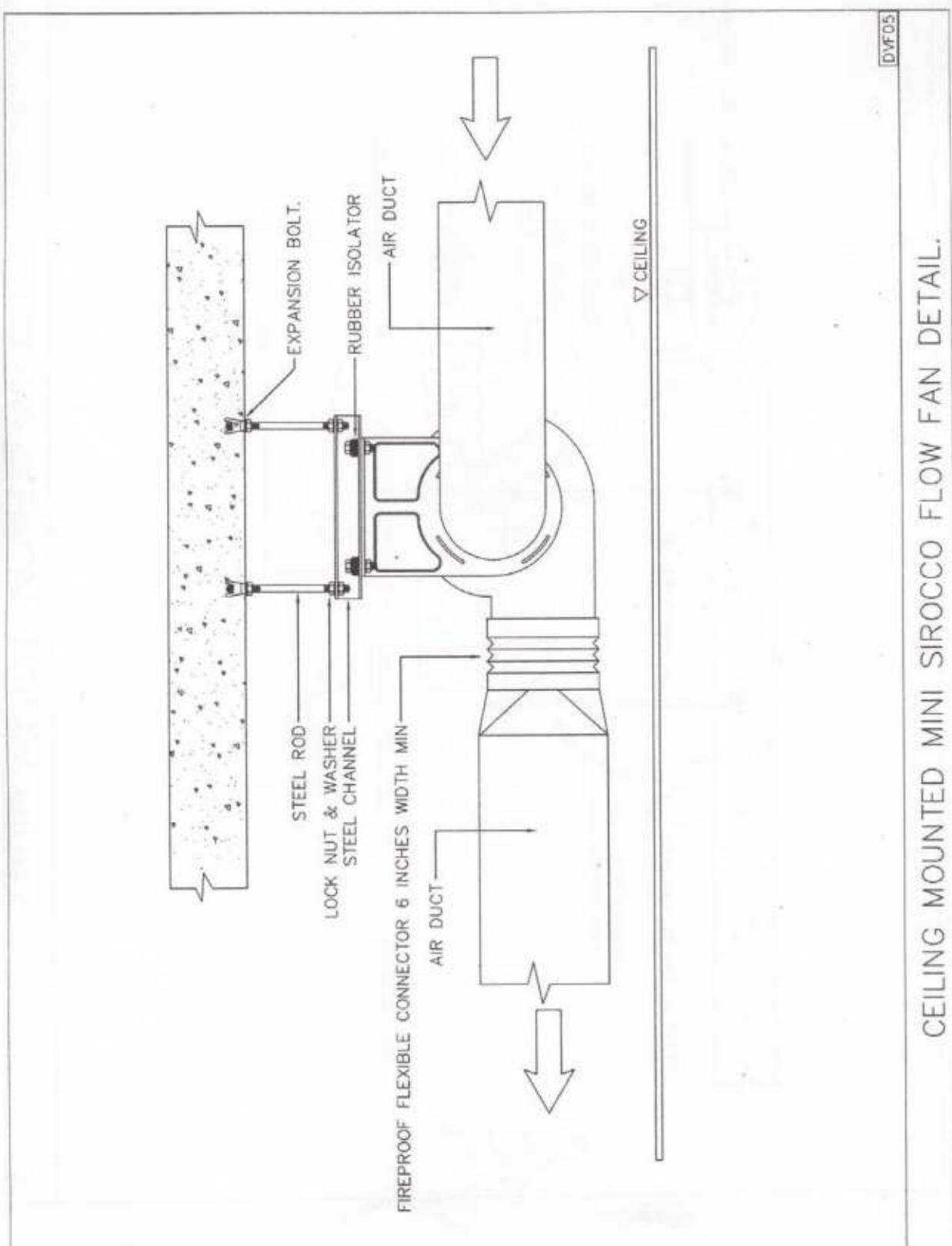
6.7.8 ในห้องเครื่องระบบลิฟต์ ให้ติดตั้งพัดลมระบายอากาศเพื่อลดอุณหภูมิภายในห้องให้ไม่เกิน 40 องศาเซลเซียส โดยใช้ เทอร์โมสตัต (THERMOSTAT) ควบคุมการทำงาน

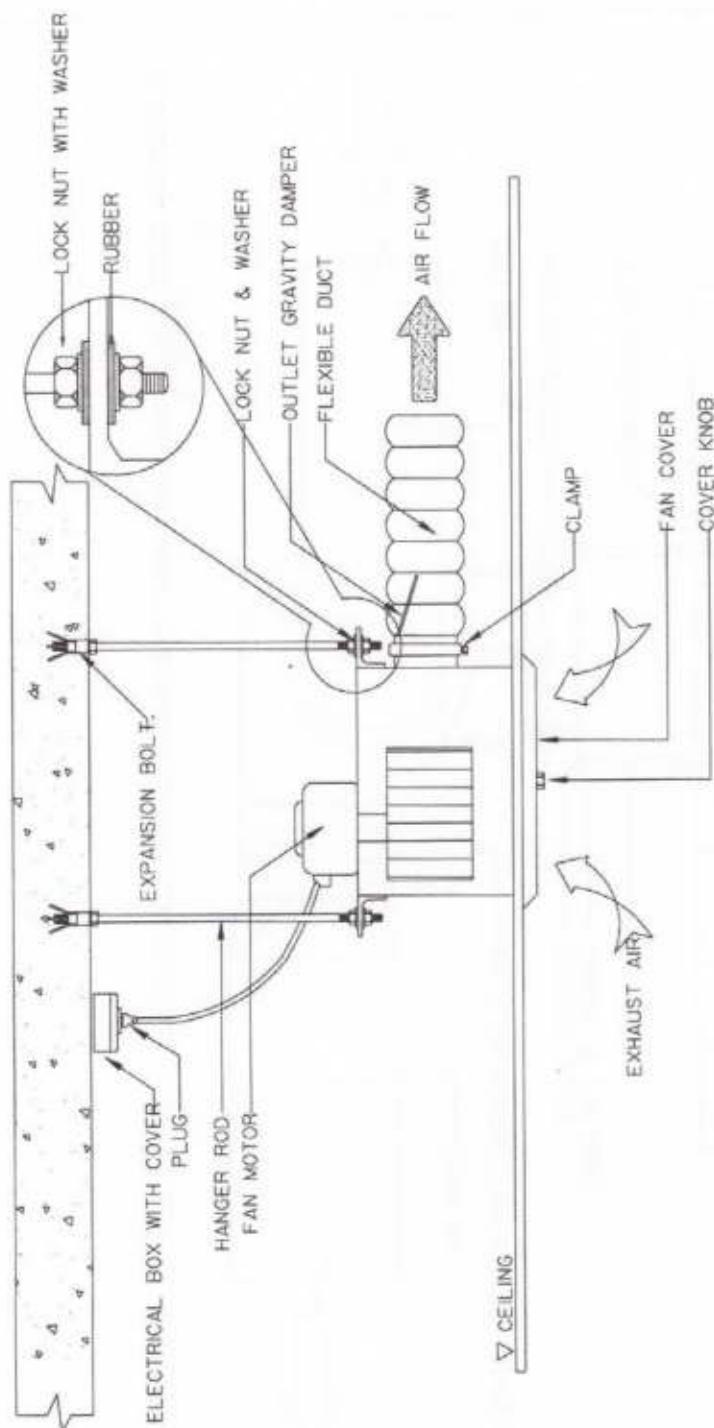
6.8 รูปแสดงมาตรฐานการติดตั้ง/งานก่อสร้างงานวิศวกรรมเครื่องกล

DwF02

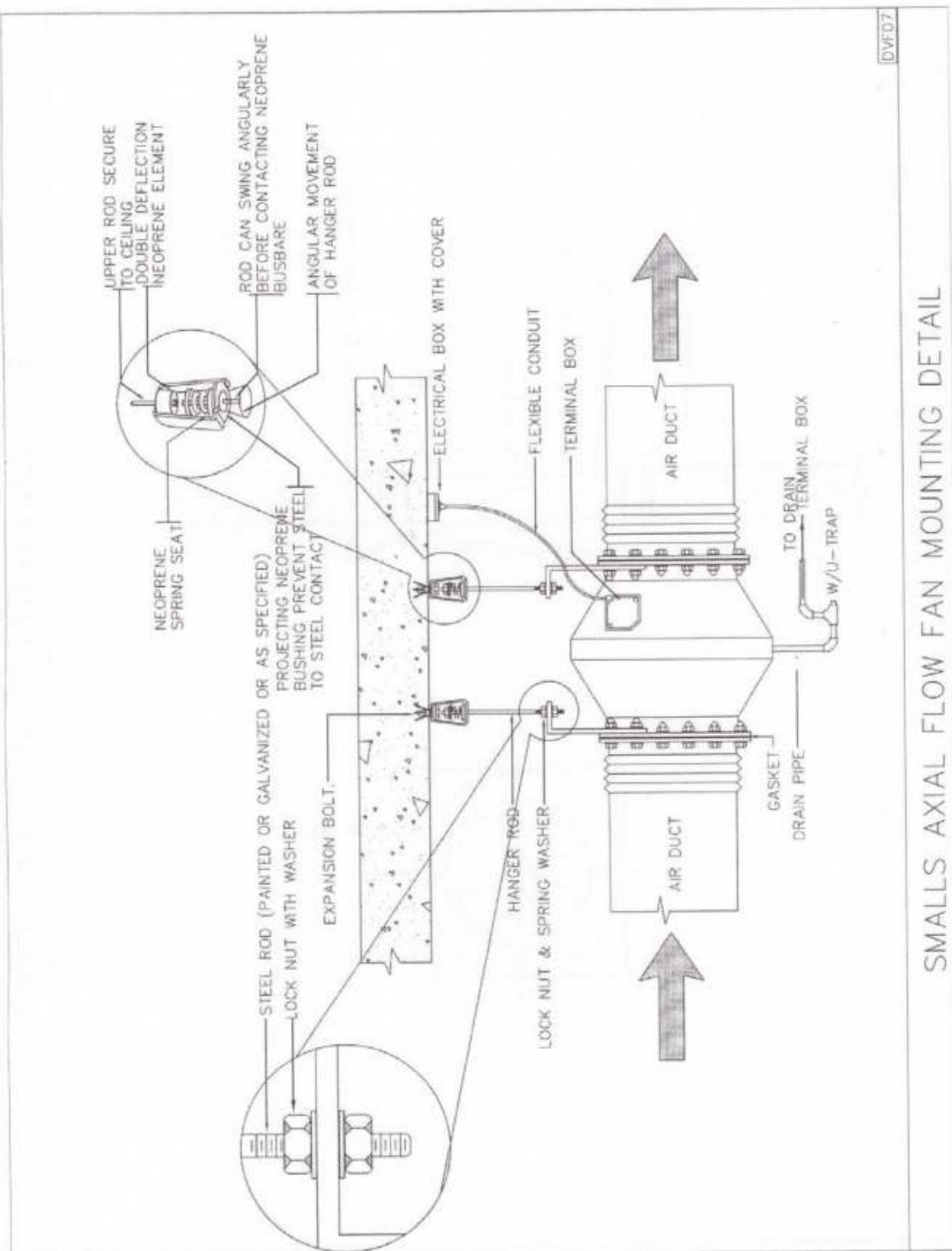
FLOOR MOUNTED CENTRIFUGAL FAN DETAIL.

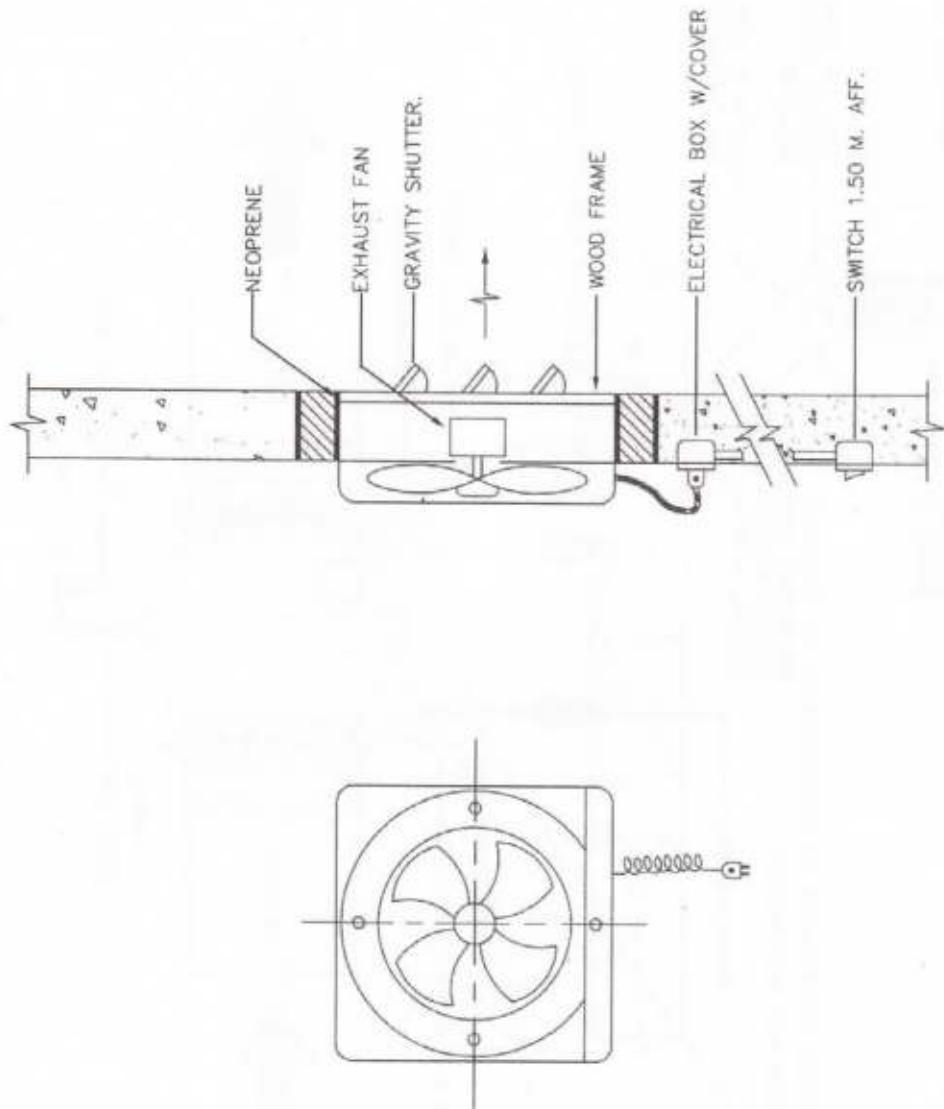

CEILING MOUNTED CASSETTE FAN DETAIL

DVF06

SMALL WALL EXHAUST FAN MOUNTING DETAIL.

DWFT1

FLOOR LOAD

DESCRIPTION	LOAD /sq.m.
AHU/FAN	300 KG.
PUMP WATER	500 KG.
PUMP MADICAL	500 KG.
CHILLER PLANT	1,500 KG.
BOILER ROOM	2,000 KG.
HOT WATER GENERATOR	2,000 KG.
COOLING TOWER	2,500 KG.

BOILER ROOM

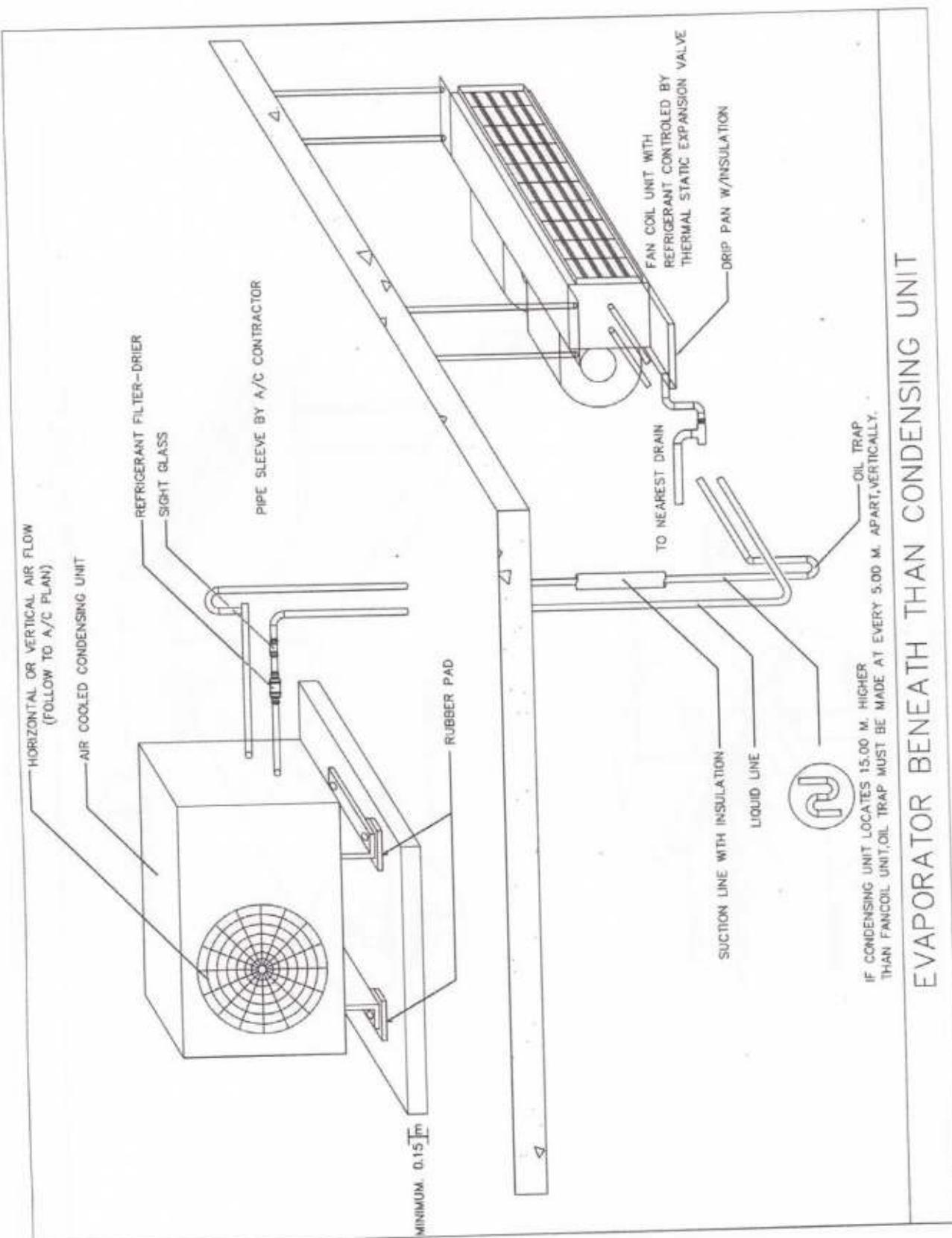
CAPACITY	ROOM SIZE
2x100 BHP.	150 sq.m.
2x200 BHP.	200 sq.m.

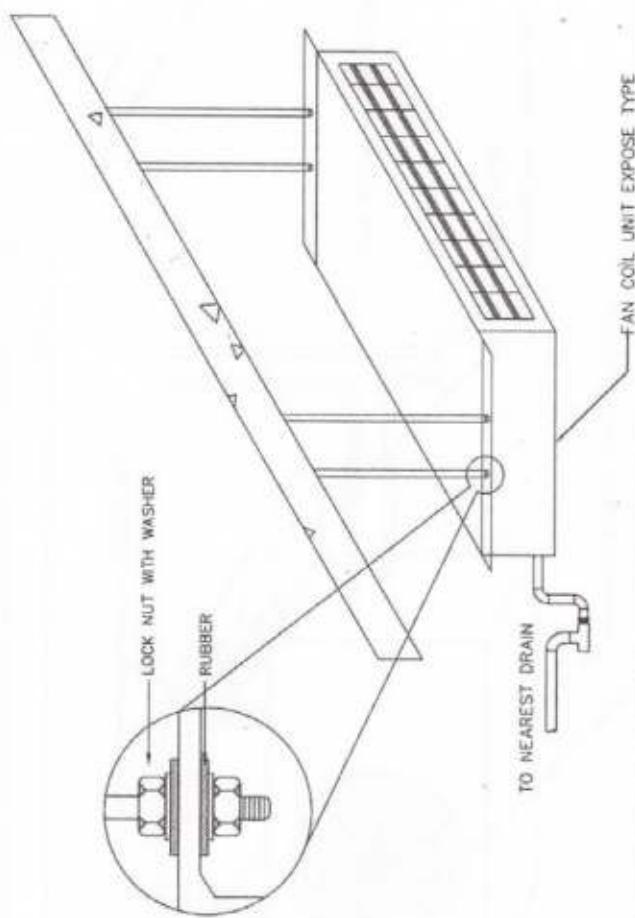
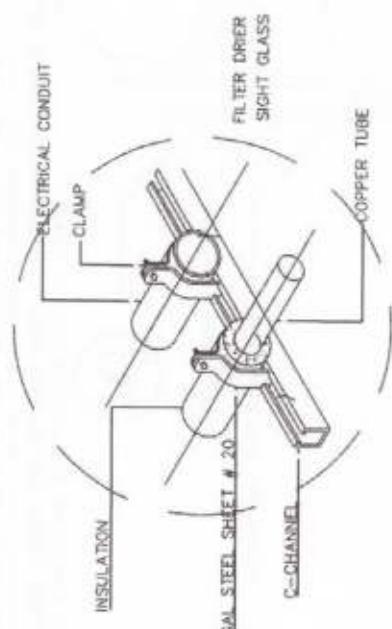
CHILLER & COOLING TOWER PLANT

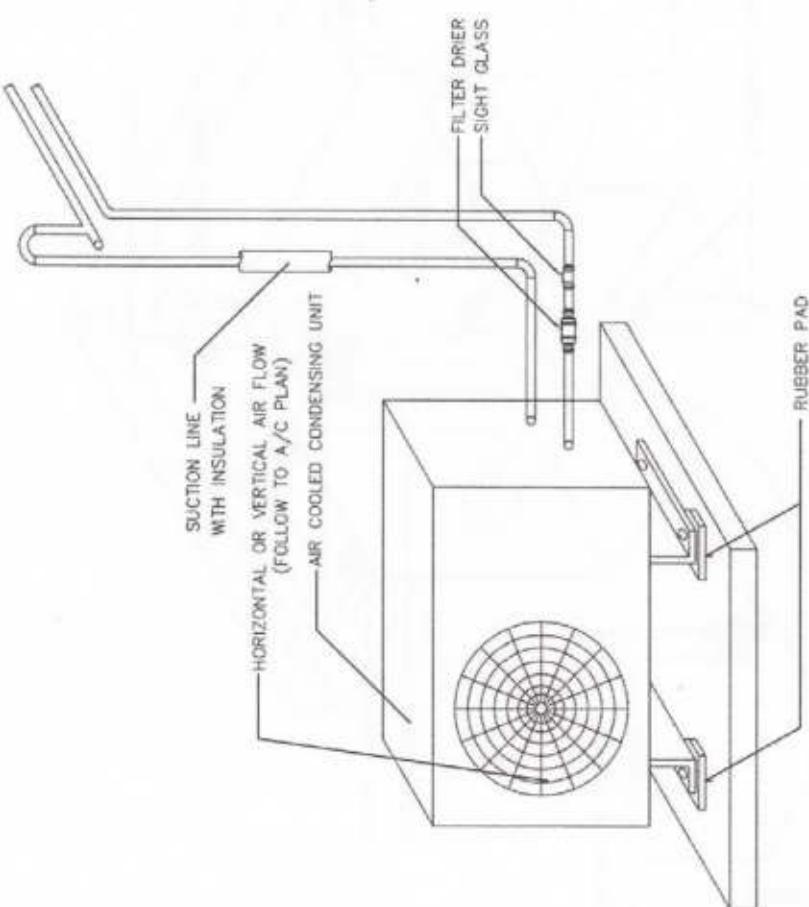
COOLING CAPACITY	CHILLER PLANT	COOLING TOWER PLANT	
		COUNTER FLOW	CROSS FLOW
750 +	250 sq.m.	12x20 m.	12x15 m.
1000 +	300 sq.m.	12x25 m.	14x16 m.
2000 +	400 sq.m.	12x40 m.	14x25 m.
3000 +	500 sq.m.	15x45 m.	14x35 m.
4000 +	600 sq.m.	15x55 m.	14x45 m.

CEILING SPACE FOR AIR DUCT

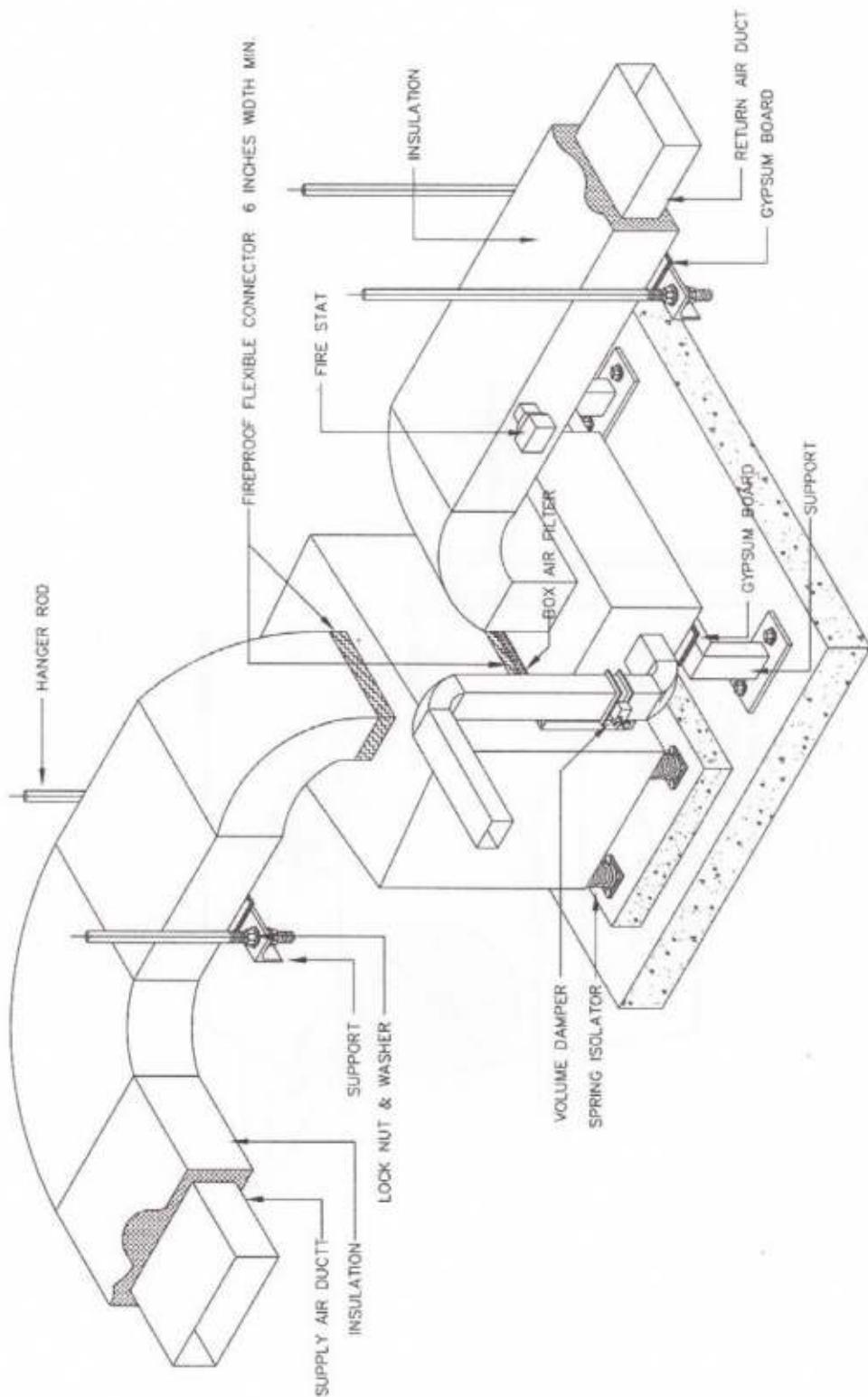
AHU CAPACITY (TON)	MIN SPACE (mm)
10	400
20	500
30	600 – 700
40	700 – 800
MORE THAN 40	800 – 1200
RETURN AIR DUCT	700 – 1200

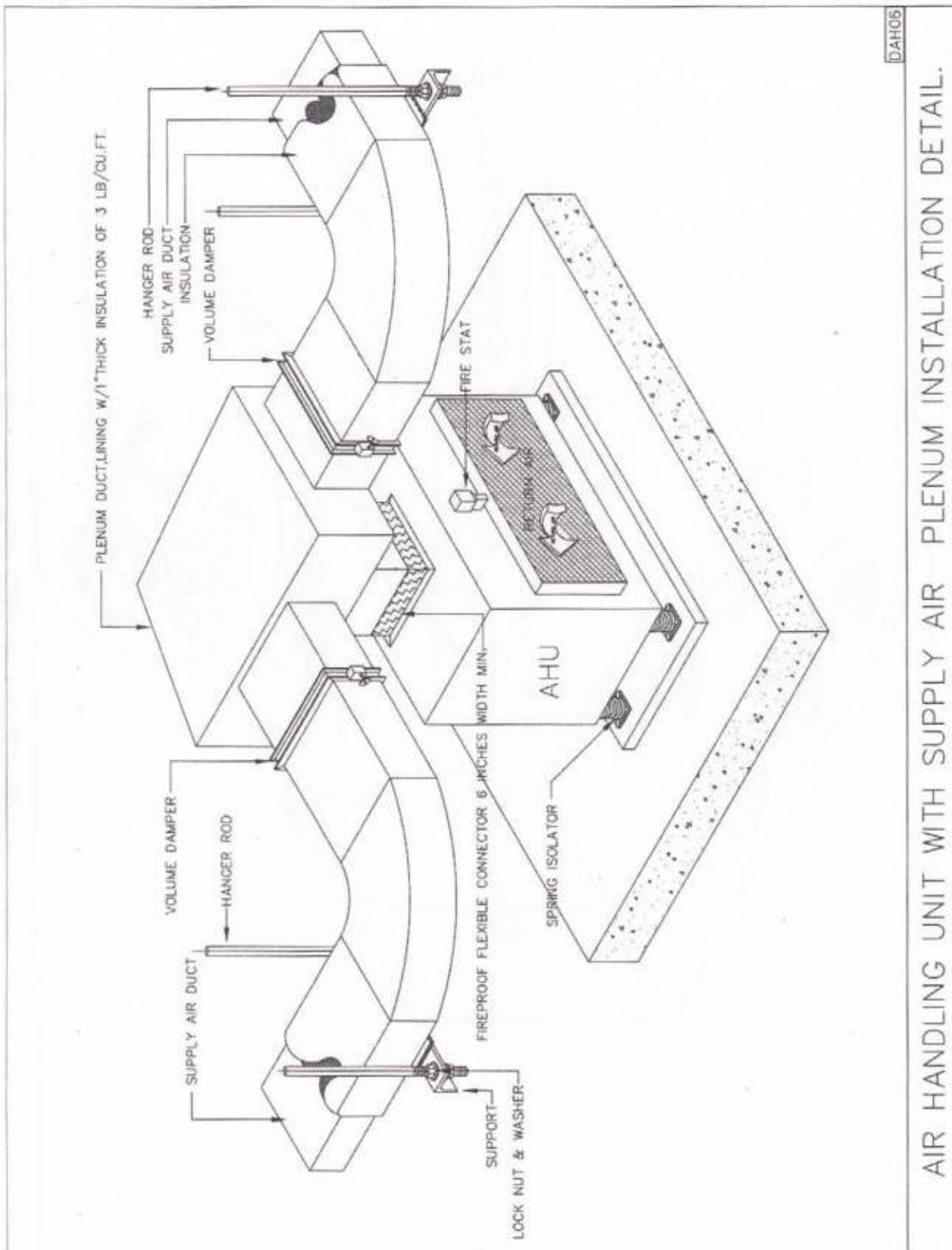

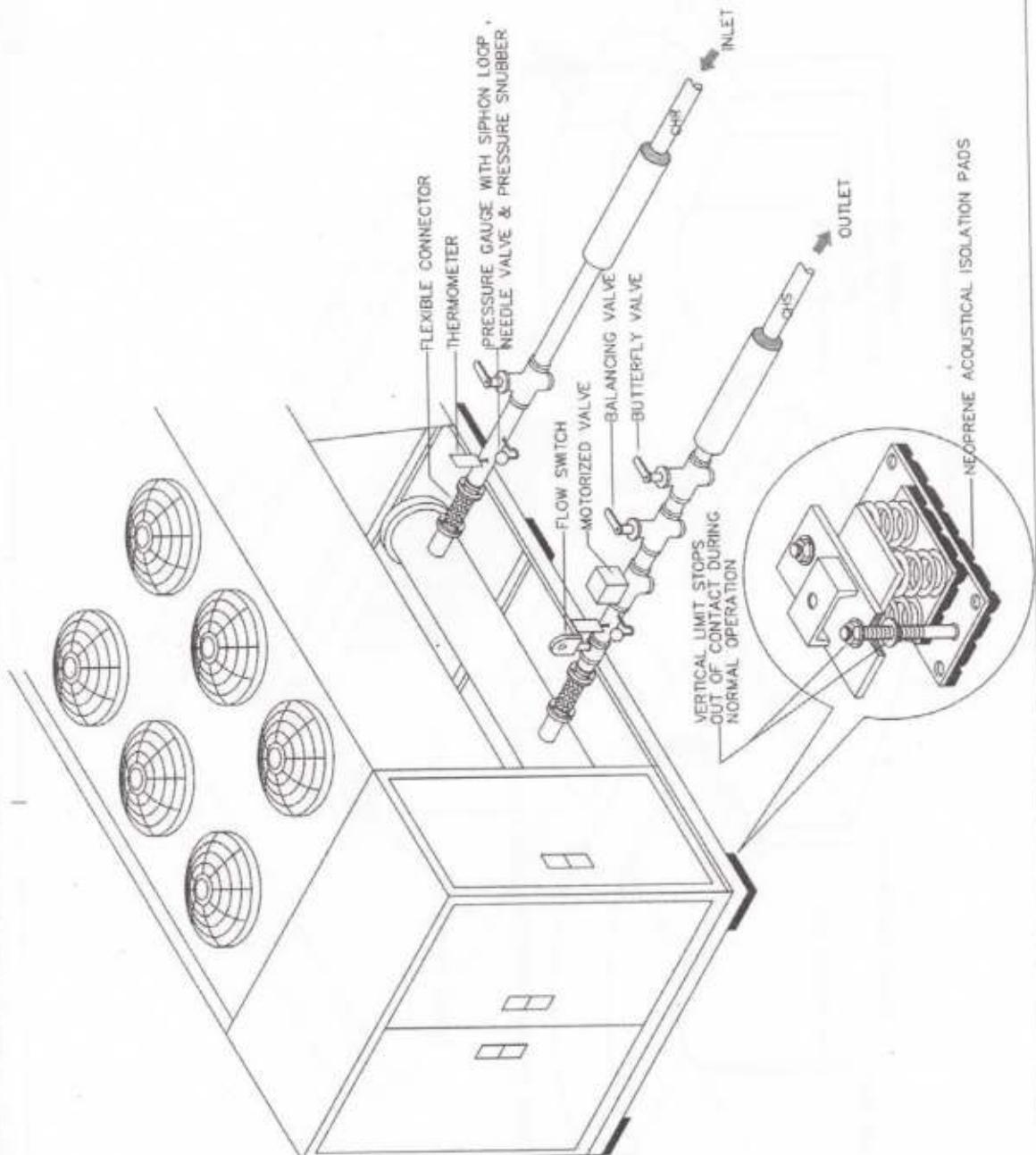
EVAPORATOR ABOVE CONDENSING UNIT

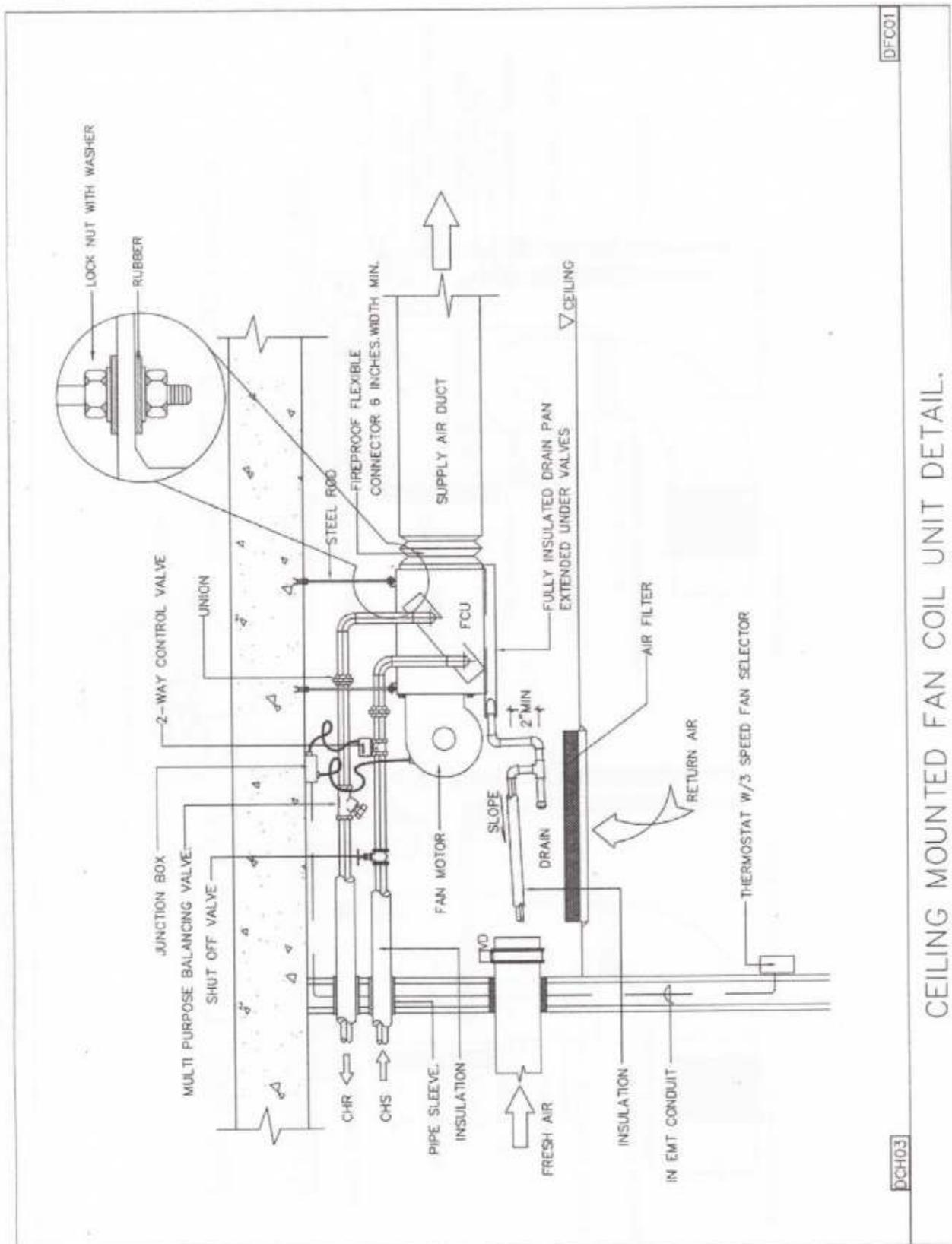
DAH05

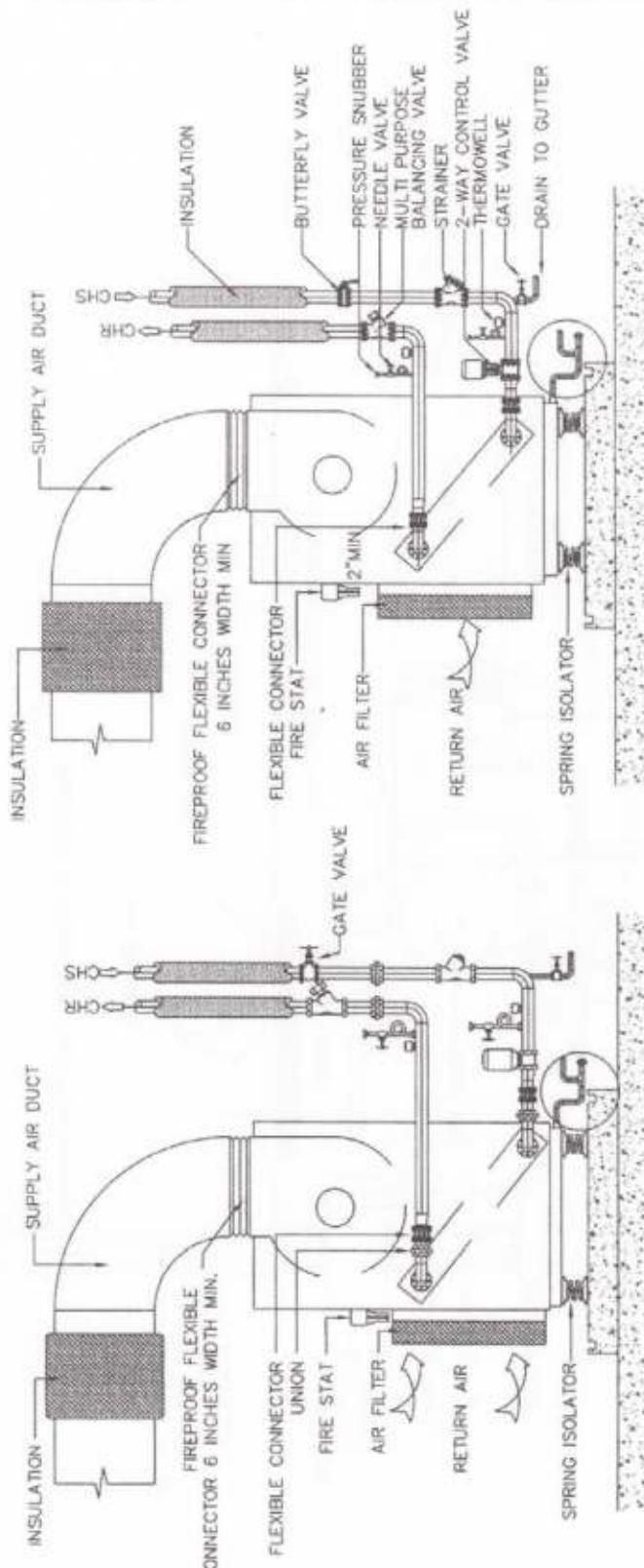
AIR HANDLING UNIT WITH RETURN AIR PLENUM INSTALLATION DETAIL

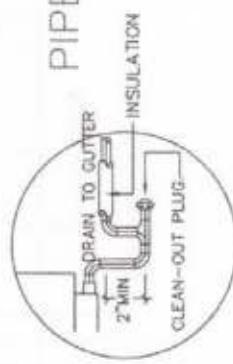

AIR COOLED CHILLER PIPING DETAIL.

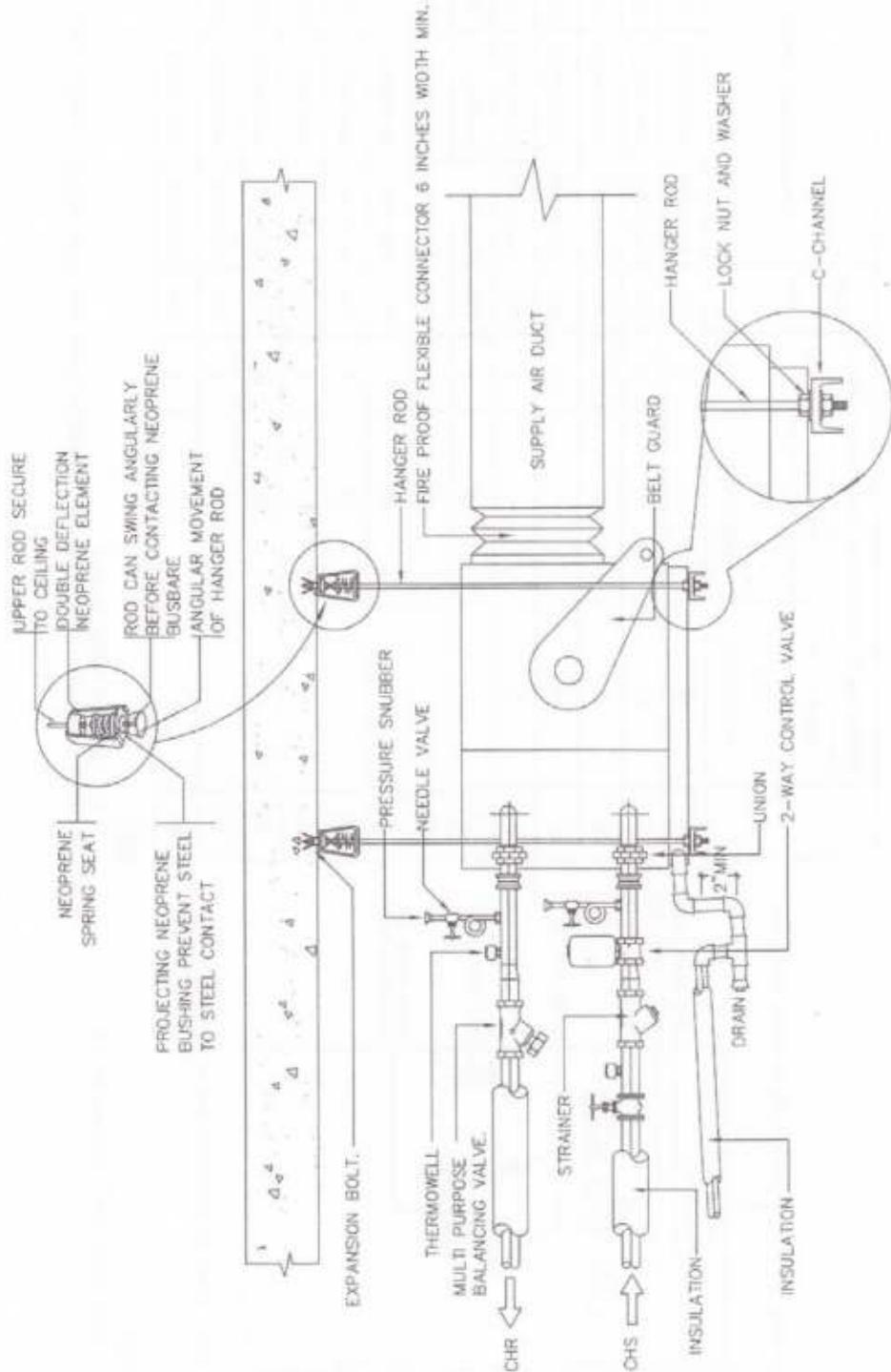

PIPE SIZE UP TO 2 1/2" PIPE SIZE 3" AND LARGER

FLOOR MOUNTED AIR HANDLING UNIT PIPING DETAIL

DAH04

CEILING MOUNTED AIR HANDLING UNIT INSTALLATION DETAIL.

HP	CB Selection-to accommodate motor starting Direct on Line (AT)	Star-Delta (AT) 415V,50Hz	Starter Type	Size of Conductor and Conduit	Starter Type	Size of Conductor and Conduit
1	15	—	0	DOL	3x2.5~THW	1x2.5~THW/G
1.5	15	—	0	DOL	3x2.5~THW	1x2.5~THW/G
2	15	—	0	DOL	3x2.5~THW	1x2.5~THW/G
3	15	—	0	DOL	3x2.5~THW	1x2.5~THW/G
5	30	—	0	DOL	3x2.5~THW	1x2.5~THW/G
7.5	—	40	1	Y-Δ	6x4~THW	1x6~THW/G
10	—	50	1	Y-Δ	6x4~THW	1x6~THW/G
15	—	60	1	Y-Δ	6x6~THW	1x6~THW/G
20	—	70	2	Y-Δ	6x10~THW	1x6~THW/G
25	—	70	2	Y-Δ	6x16~THW	1x6~THW/G
30	—	90	3	Y-Δ	6x16~THW	1x6~THW/G
40	—	90	3	Y-Δ	6x25~THW	1x10~THW/G
50	—	125	3	Y-Δ	6x35~THW	1x10~THW/G

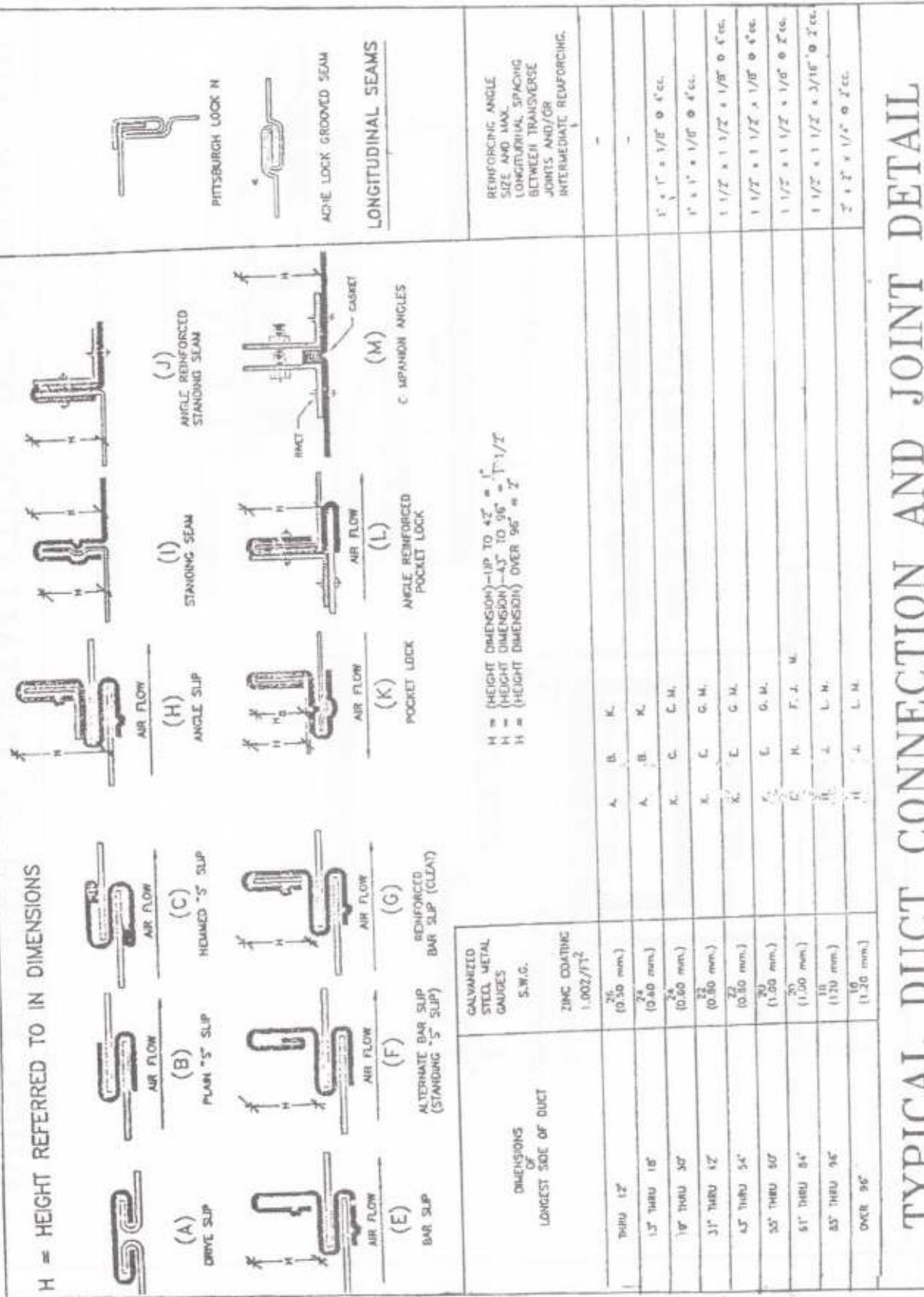
NOTE:
PANEL BOARD FOR 1 UNIT AHU OR FAN

1. THIS TABLE FOR MOTOR 3Ø ONLY.
2. MOTOR LESS THAN 1HP SHALL BE DOL STARTING, CB IP.15A AND 2x2.5~THW, 1x2.5~THW/G, 1/2"MC

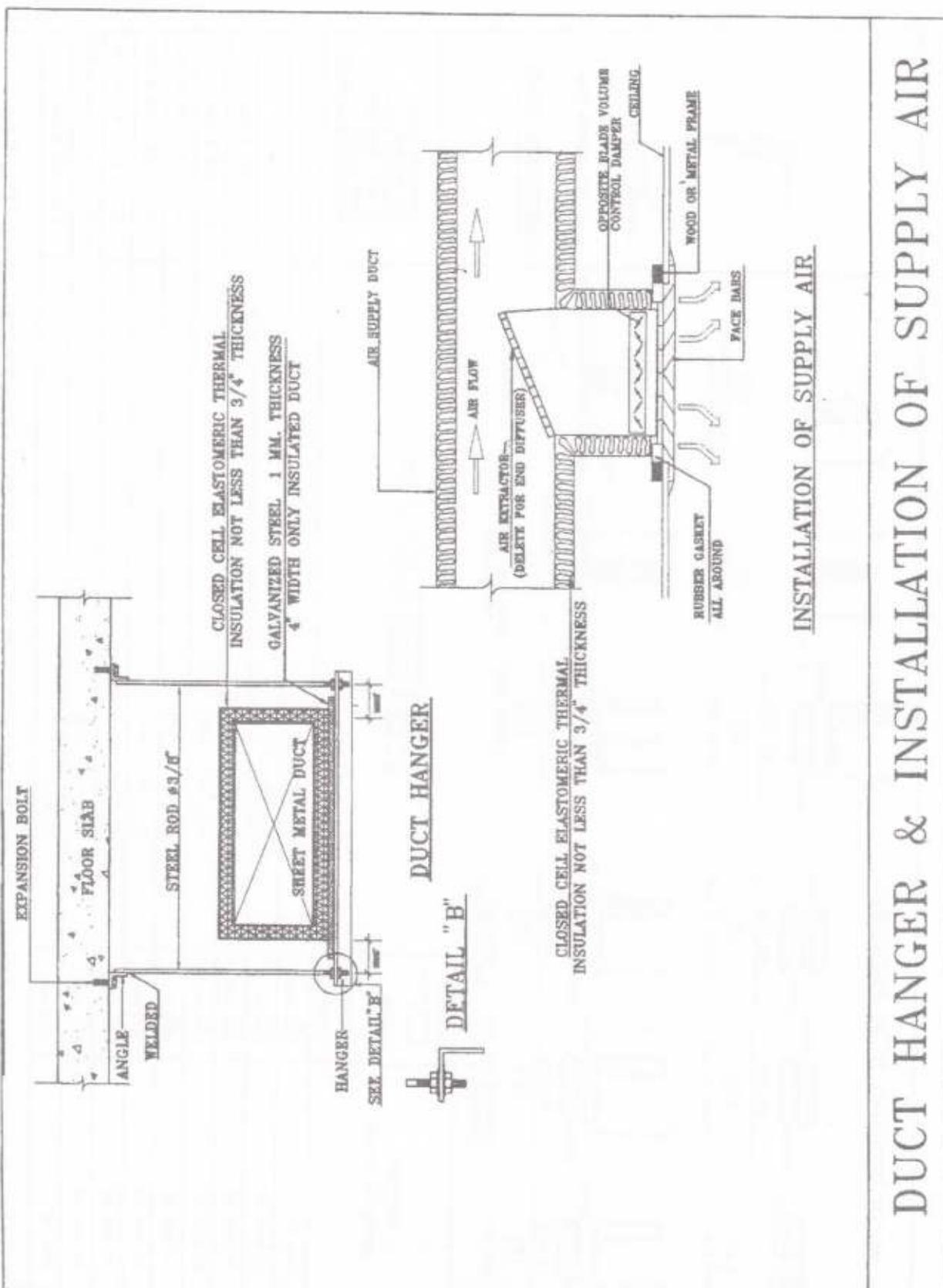
D001

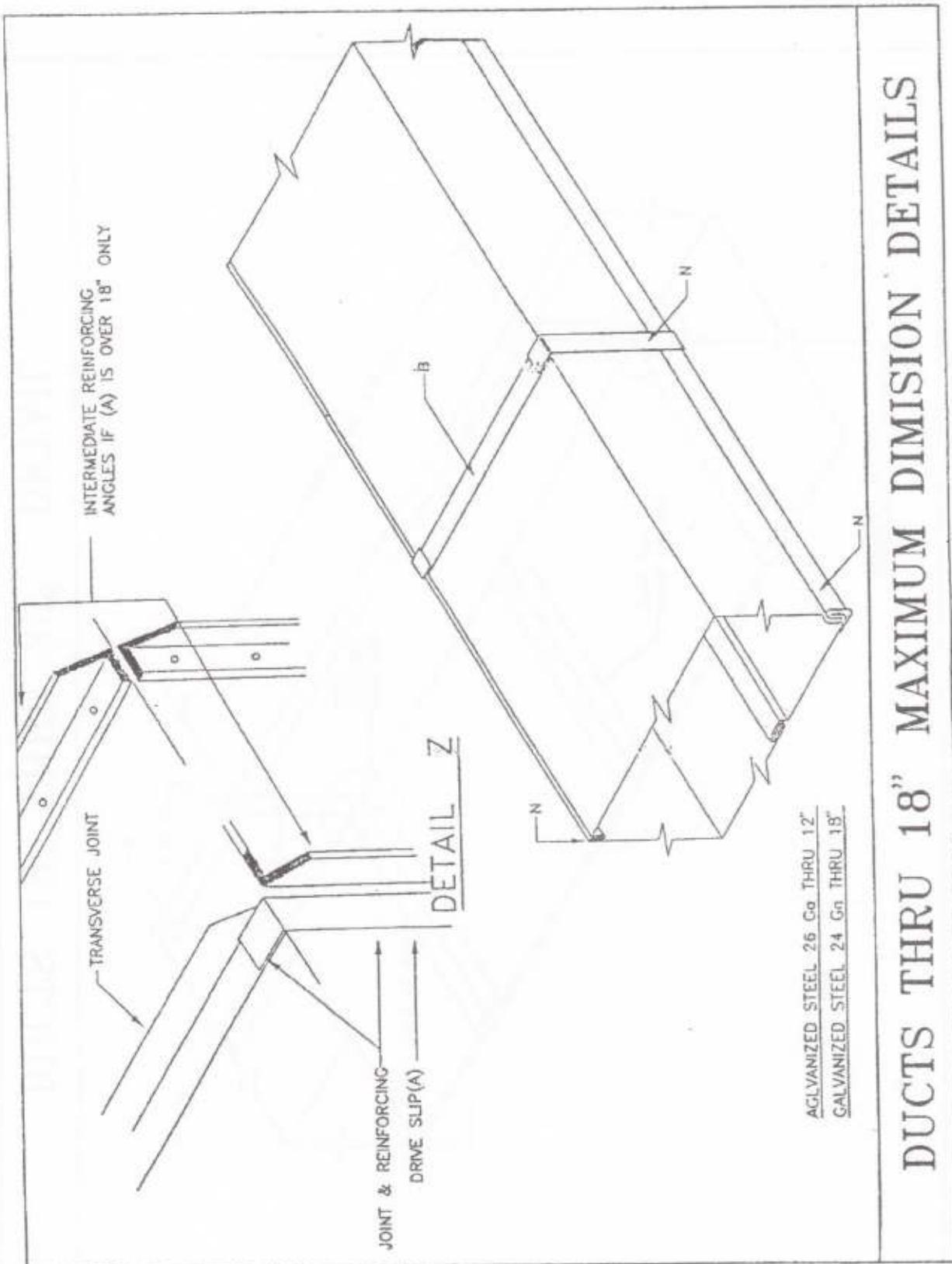
SIZING TABLE FOR CIRCUIT BREAKER , WIRING AND CONDUIT

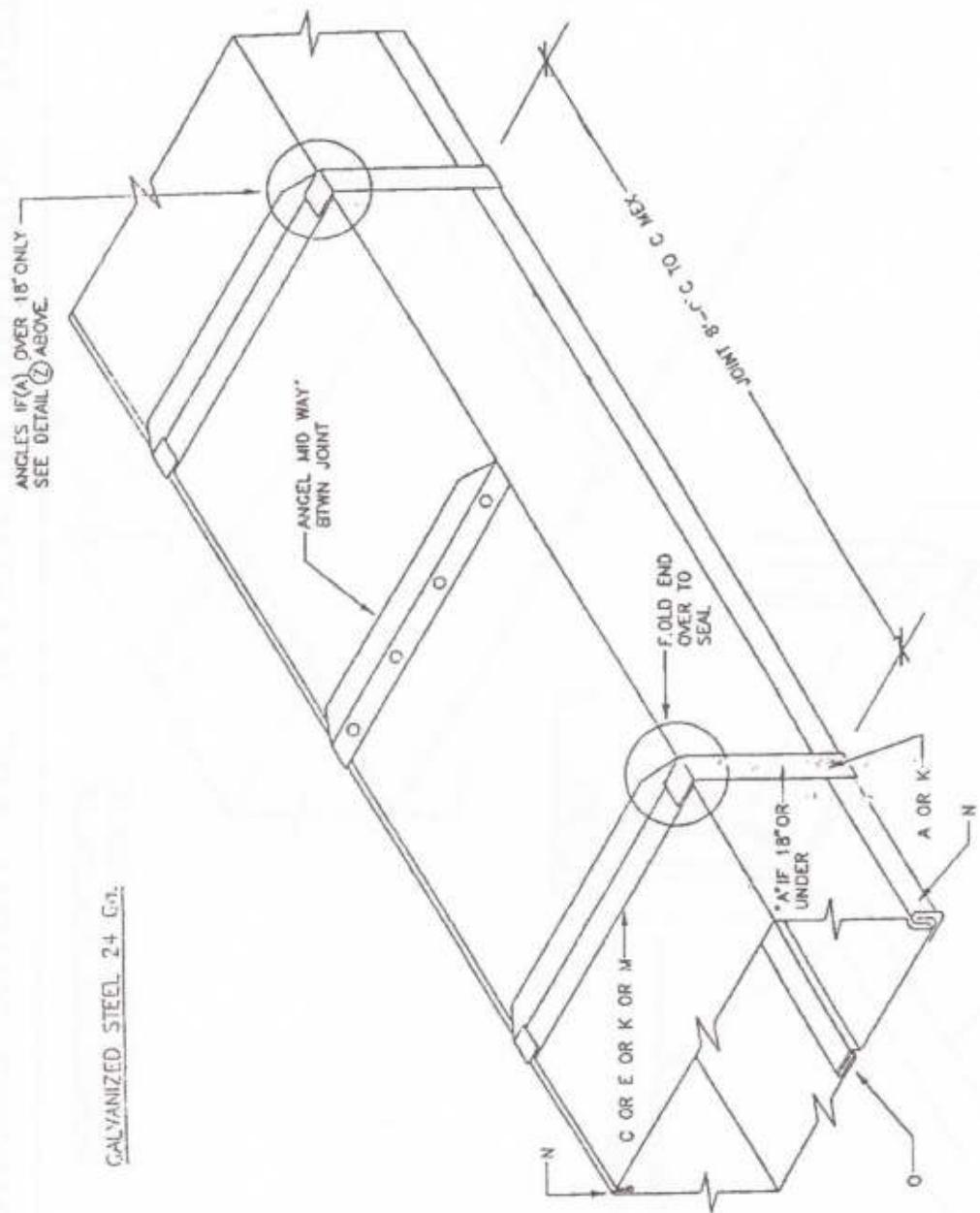
Y = HEIGHT REFERRED TO IN DIMENSIONS

TYPICAL DUCT CONNECTION AND JOINT DETAIL

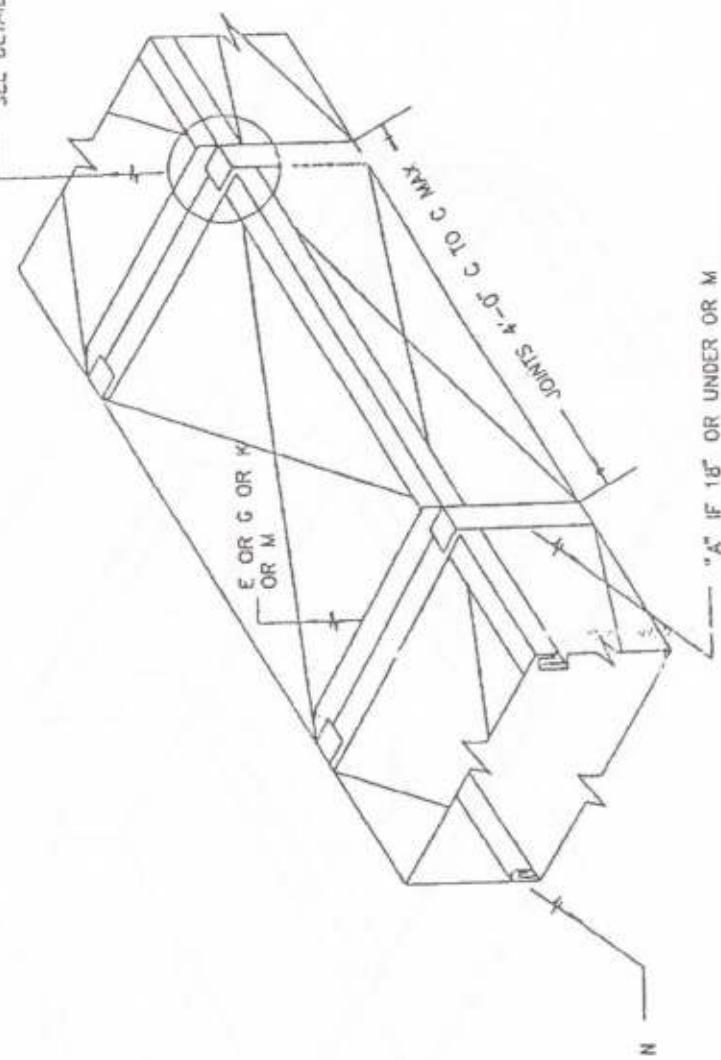

DUCTS 19" THRU 30" DETAIL

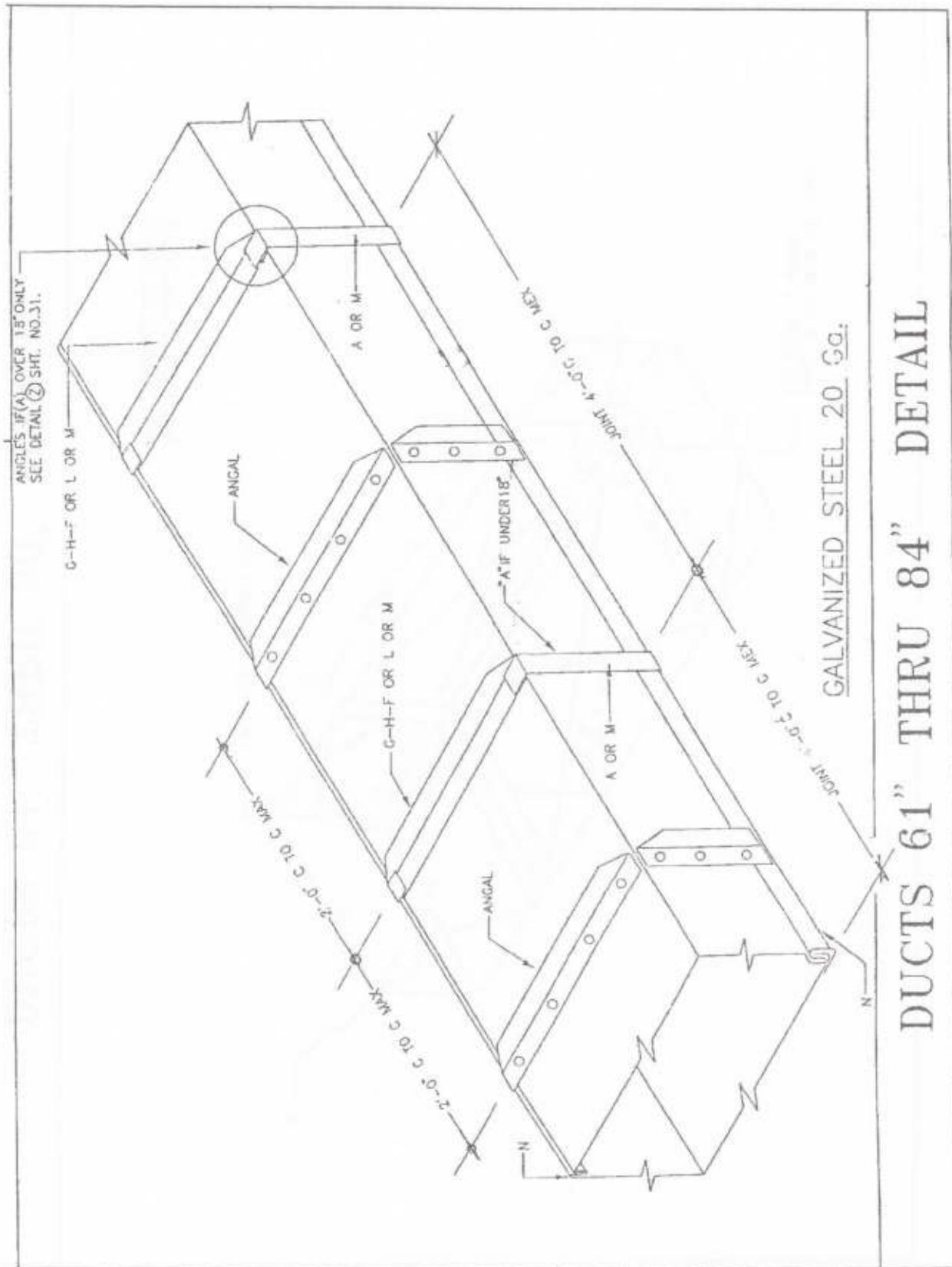
ANGLE IF (A) OVER 18° ONLY
SEE DETAIL Z ABOVE

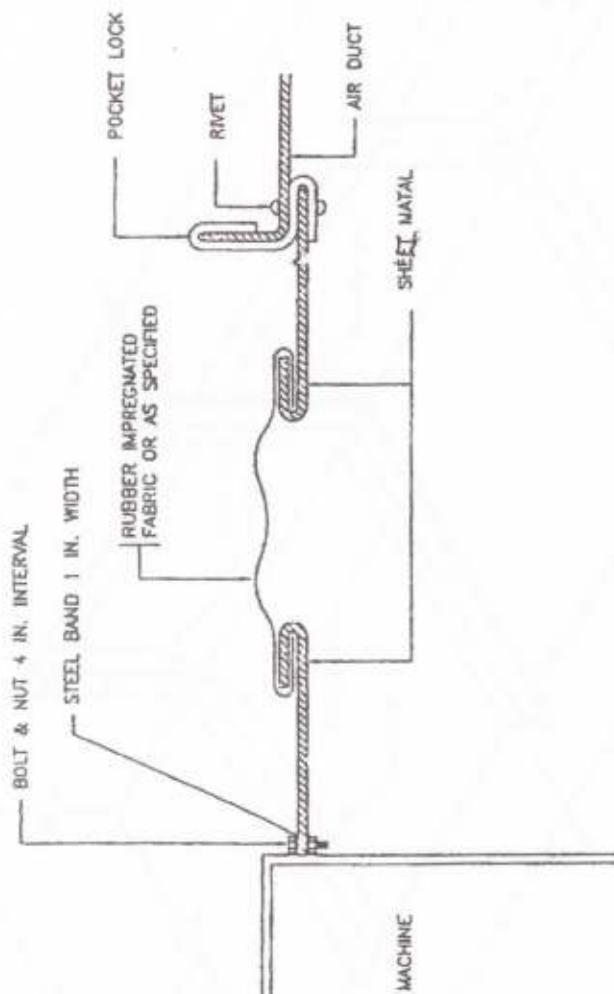

GAL. STEEL 22 Ga. TO 54"
GAL. STEEL 20 Ga. TO 60"

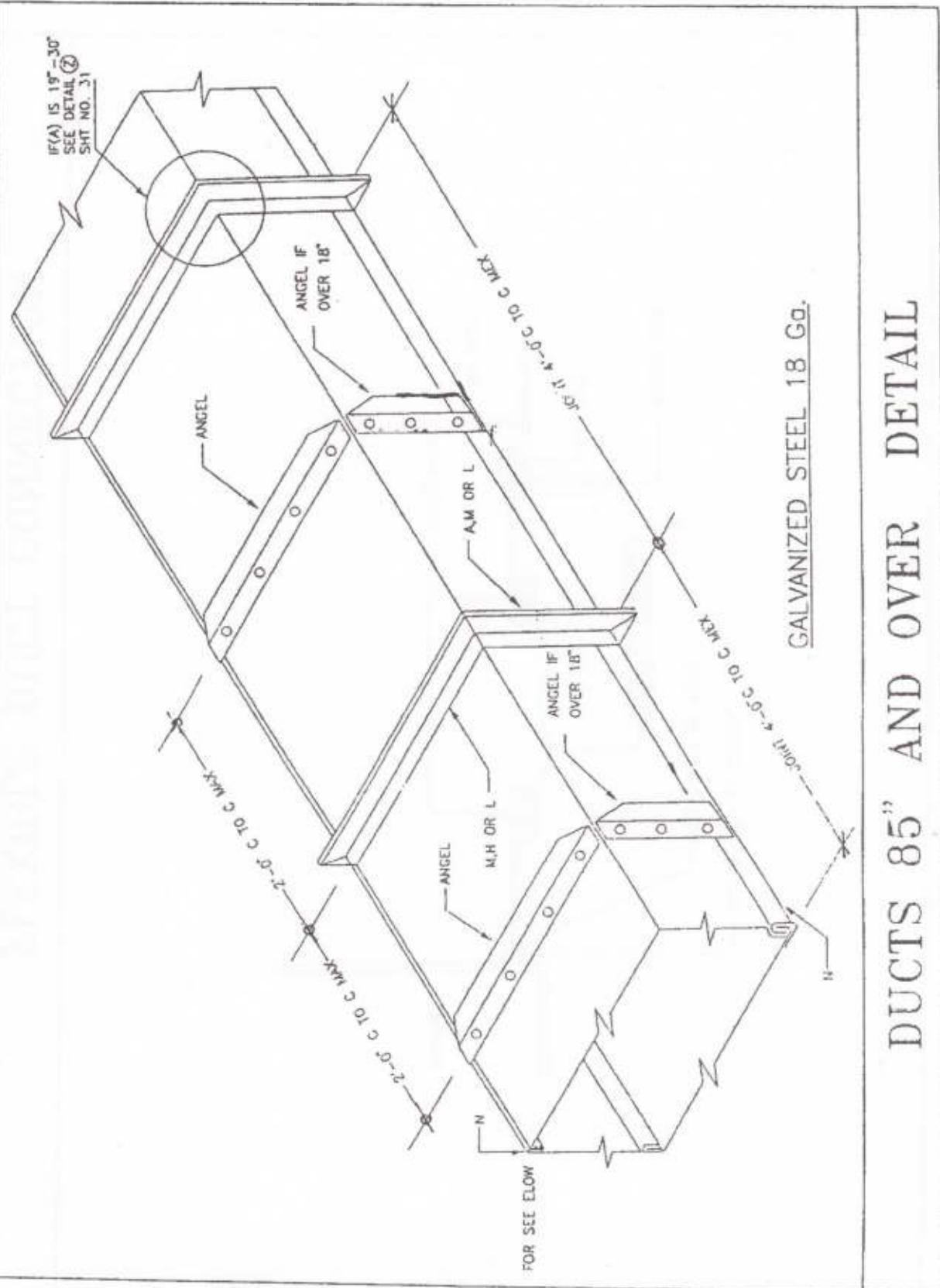
"A" IF 18° OR UNDER OR M

DUCTS 31" THRU 60" DETAIL

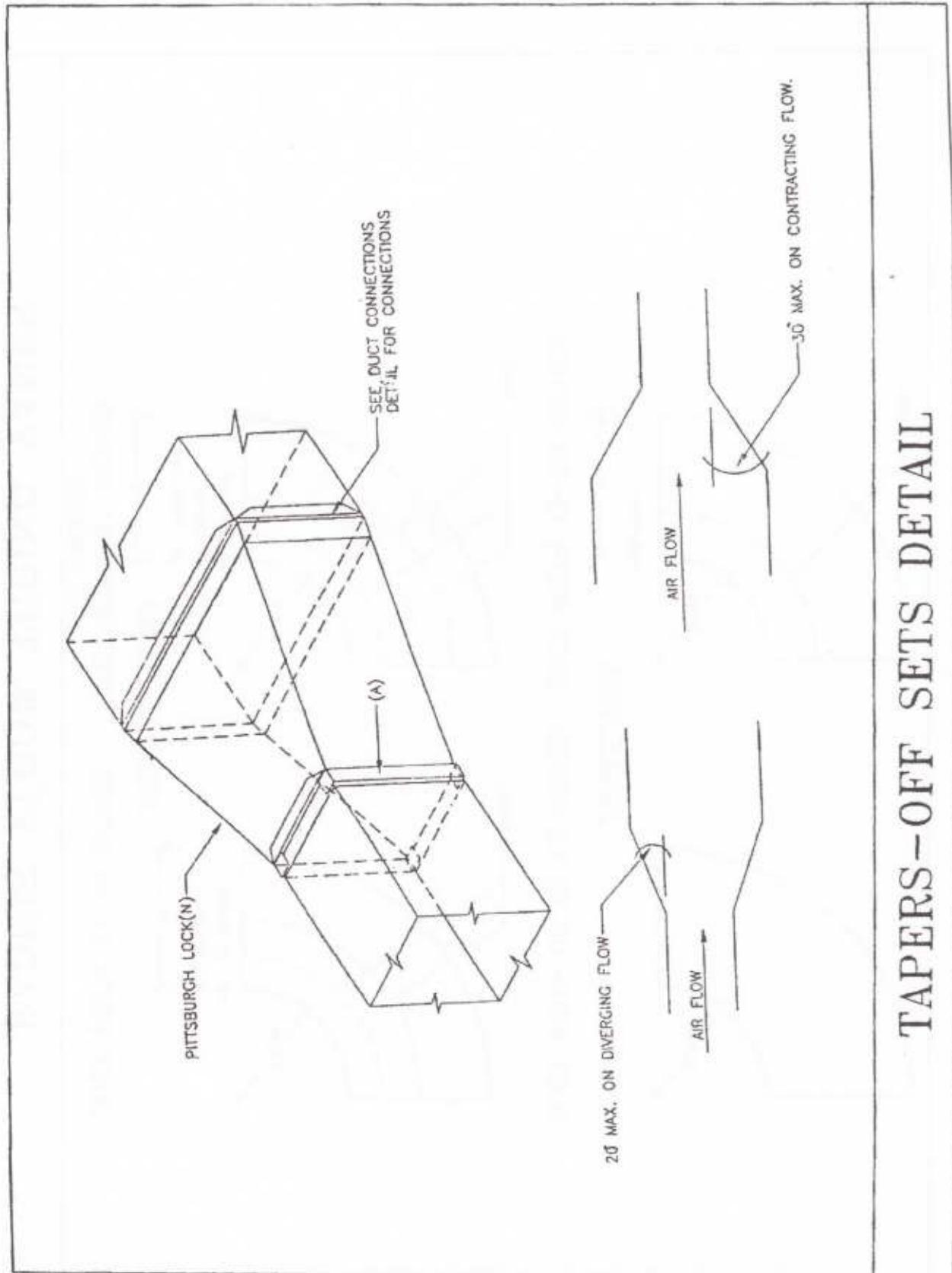

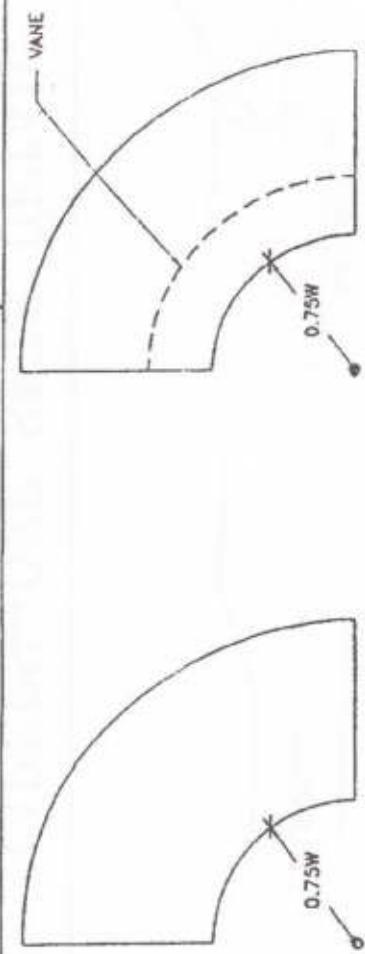
FLEXIBLE DUCT CONNECTION

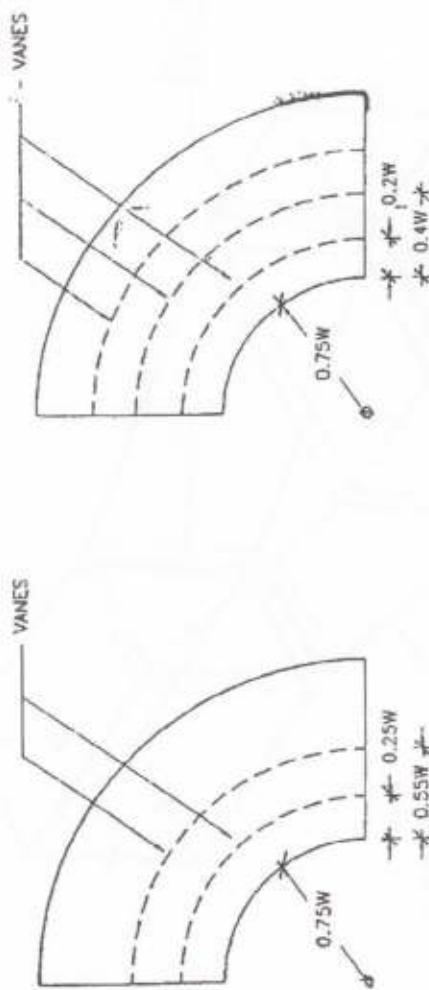
DUCTS 85° AND OVER DETAIL

TAPERS-OFF SETS DETAIL

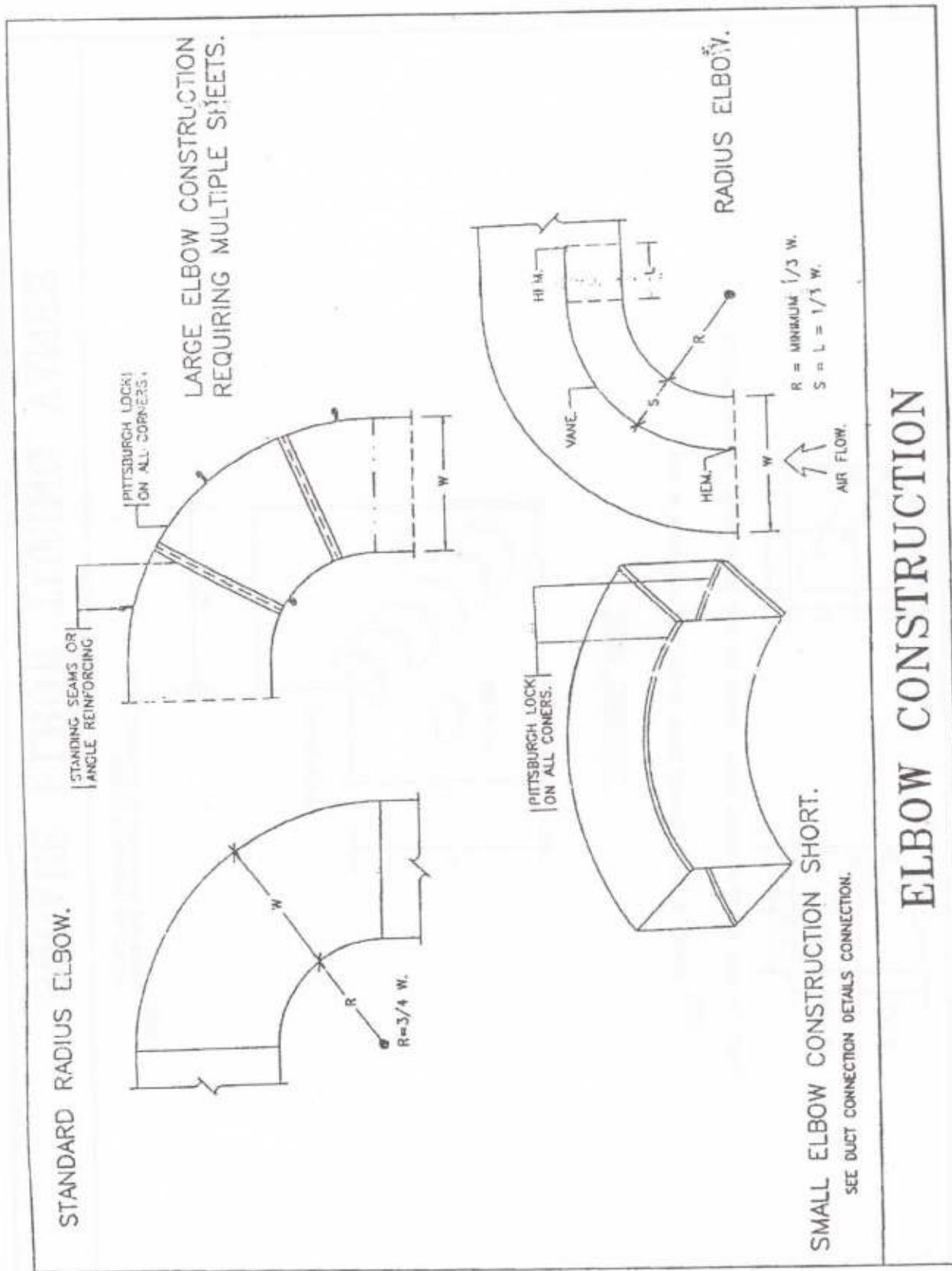

SINGLE VANE
DUCT WIDTH UP TO 12 INCHES.

MULTIPLE VANES
DUCT WIDTH 13-20 INCHES
AND LARGER.

RADIUS ELBOW TURNING VANES

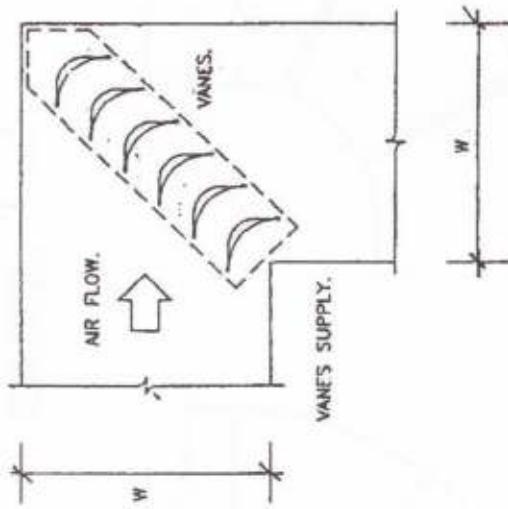

VANES FOR DUCT SIZE TO 20 INCHES WIDTH. VANES FOR DUCT SIZE 21 INCHES WIDTH AND LARGER.

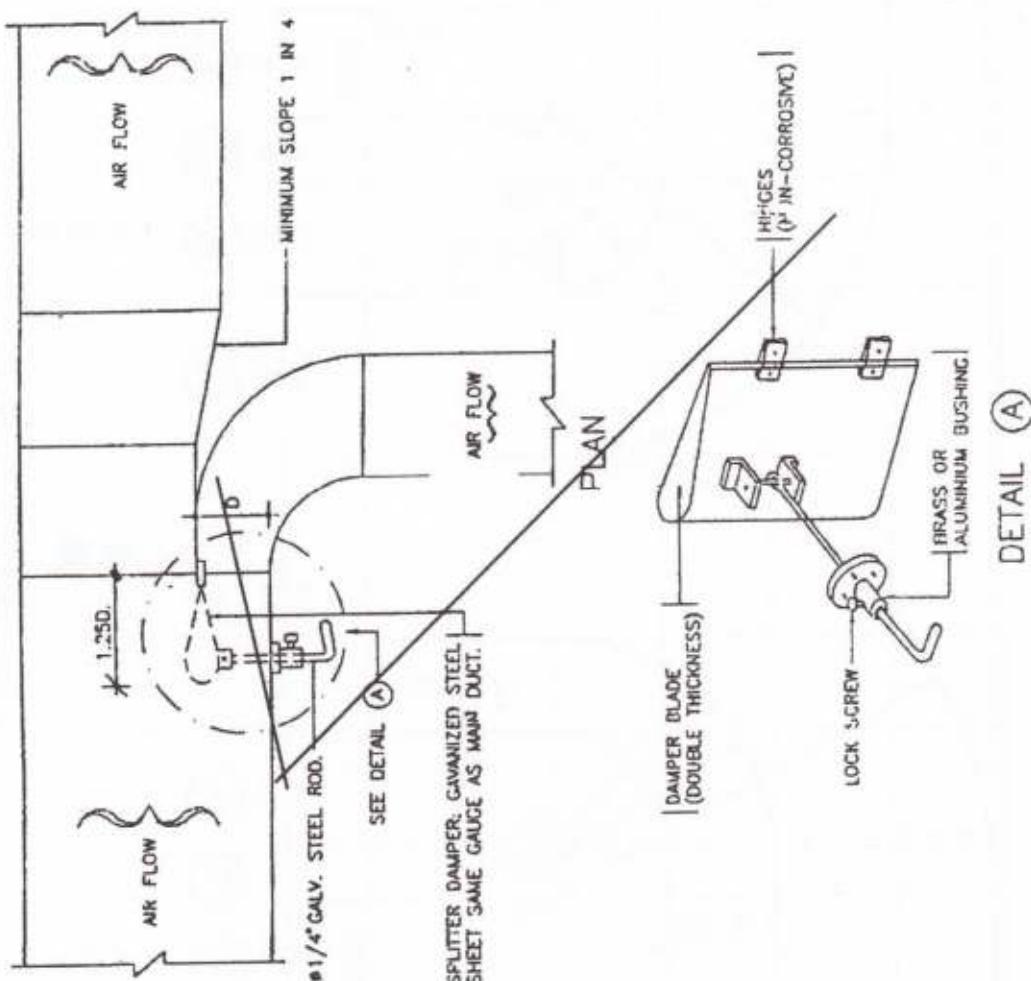
NOTE. NUMBER OF VANES REQUIRED EQUAL TO $\frac{3}{4}$ TIMES DUCT WIDTH IN INCH.

TURNING VANE.

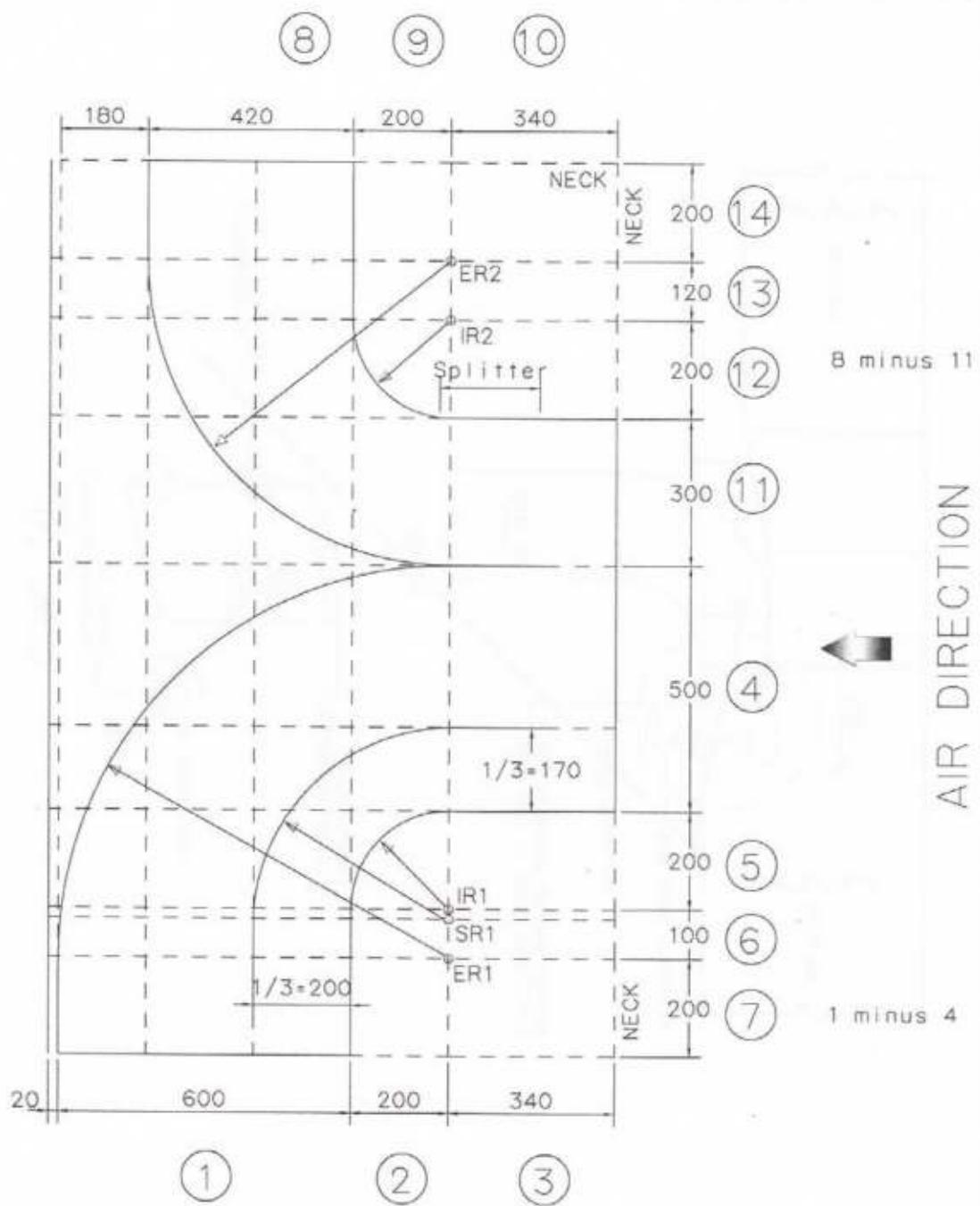
NOTE. VANES ARE SUPPORTED BY SEPARATE FRAME
BOLTED OR REVERED TO ELBOW.

SQUARE ELBOW TURNING VANES

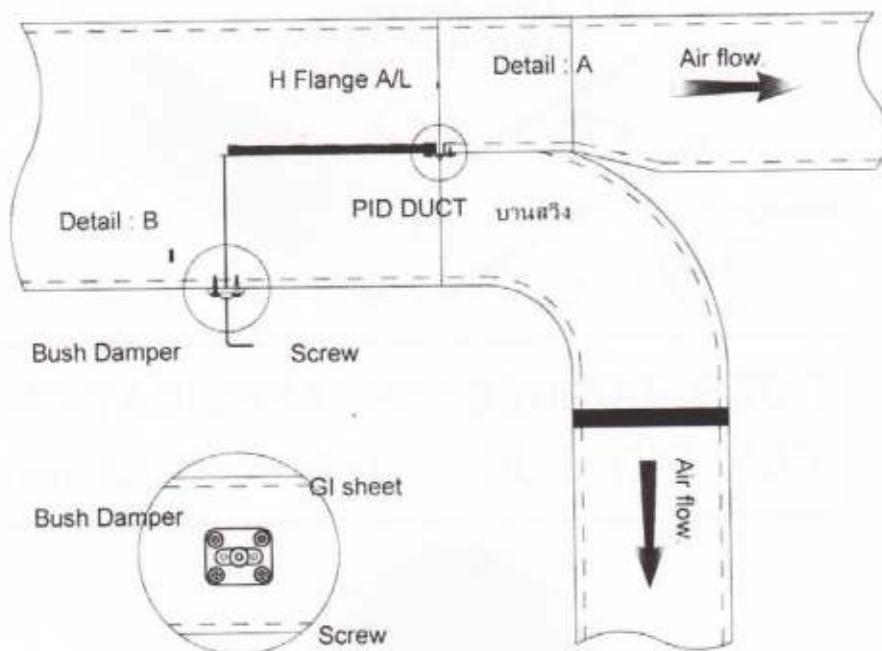

SPLITTER DAMPER

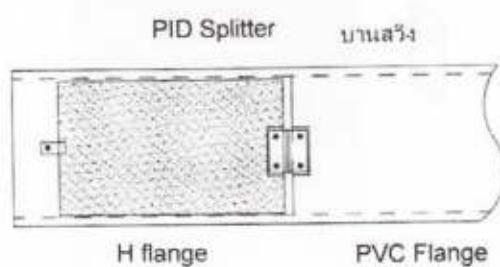
TEE BRANCH (external sides flushed)

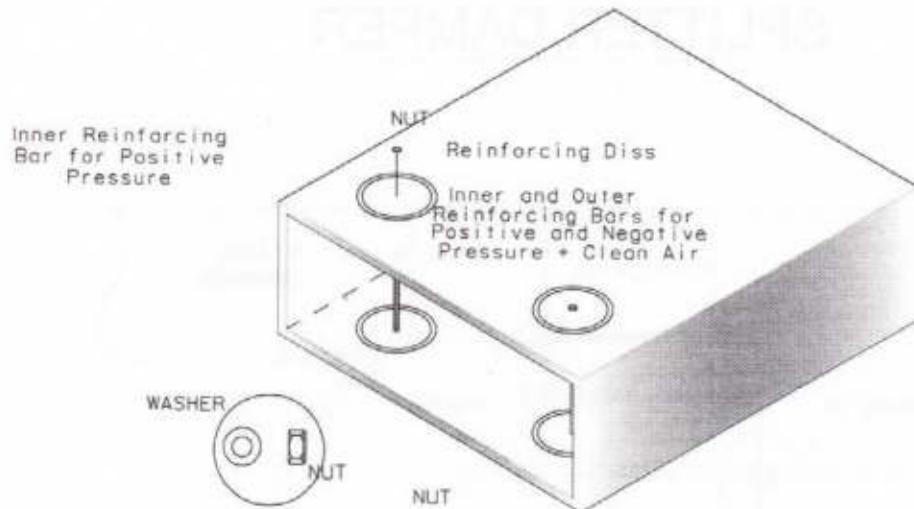
SPLITTER DAMPER

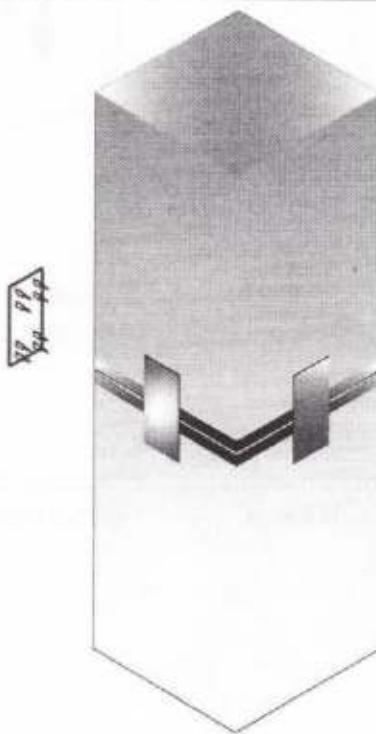
Detail : B

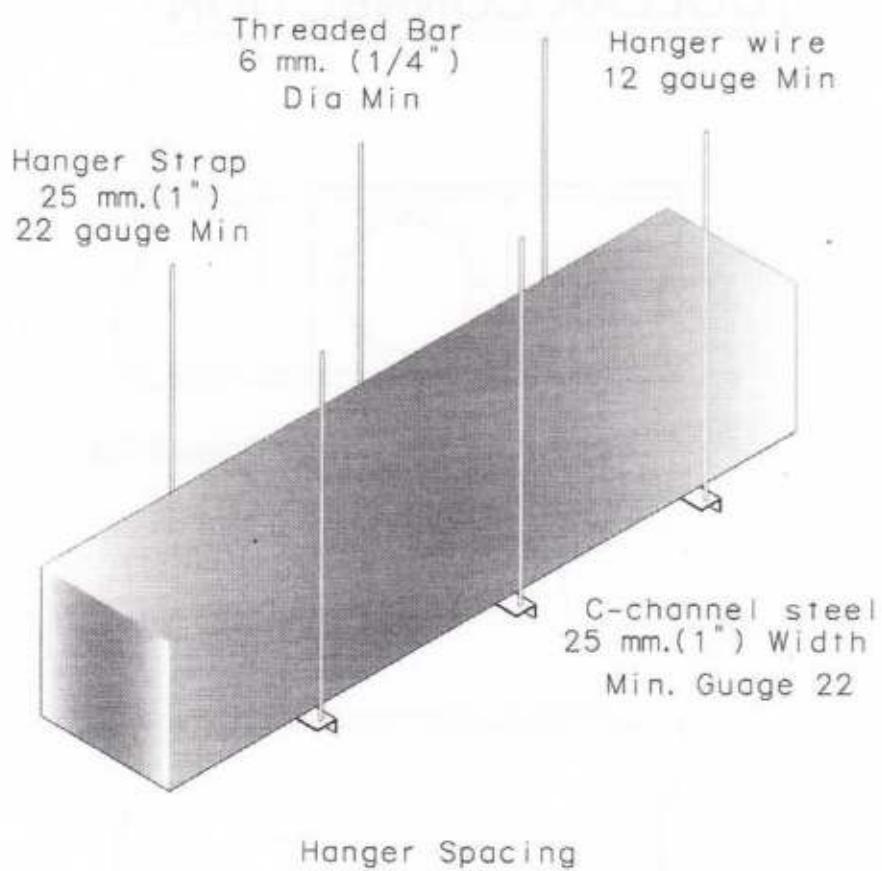

PID REINFORCEMENT SYSTEM IN ALUMINIUM

TIGER CONNECTOR APPLICATION
FOR PID DUCT SIZE < 500 mm.

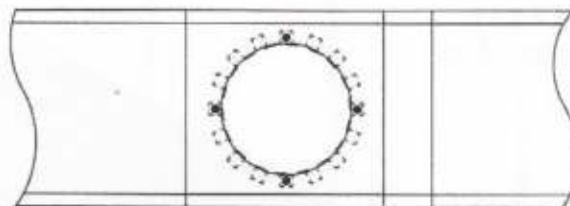

4000 mm. Segment	4000 mm. (13 ft) max		N/A
1200 mm. Segment	2400 mm. (8 ft) max	1800 mm. (6 ft) max	1200 mm. (4 ft) max

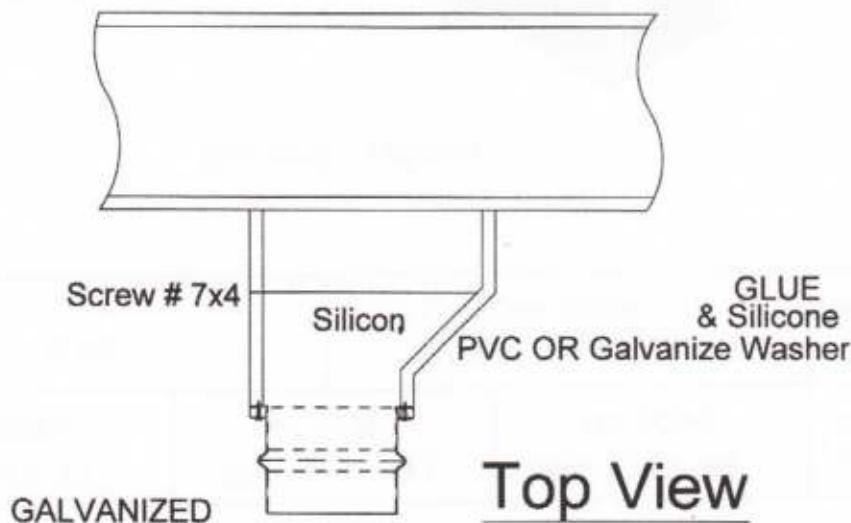
แบบที่ 1

COLLAR CONNECTION

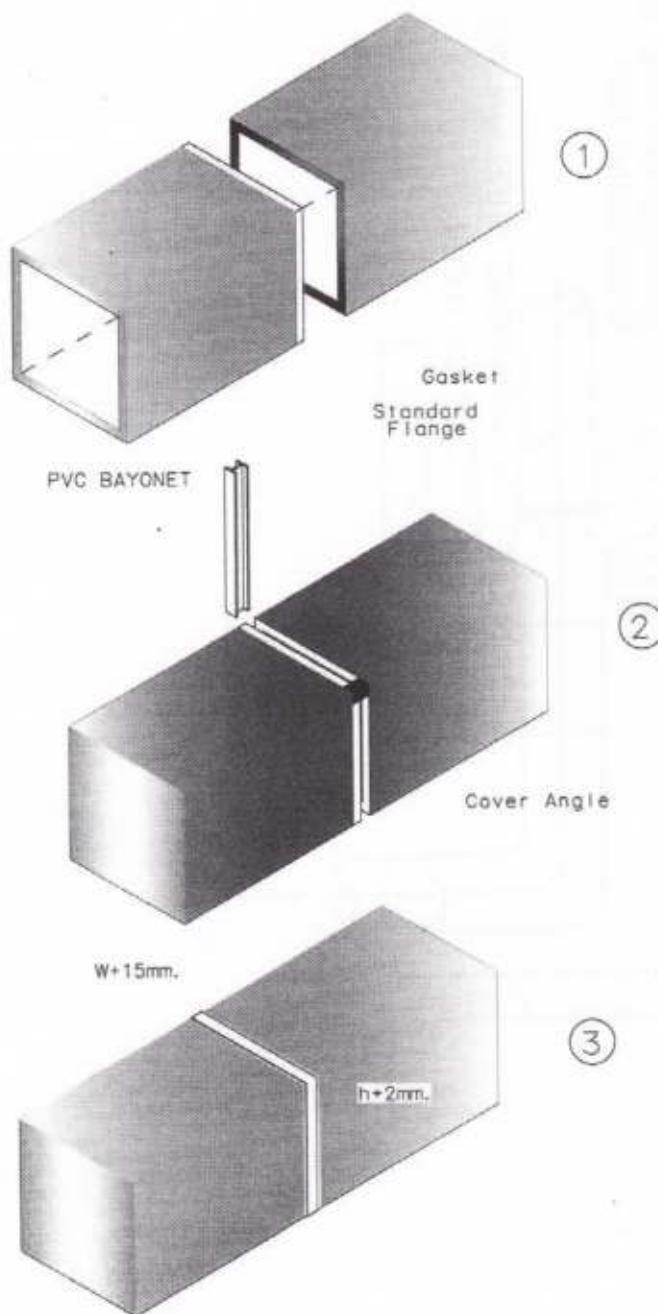
Front View Screw # 7x4

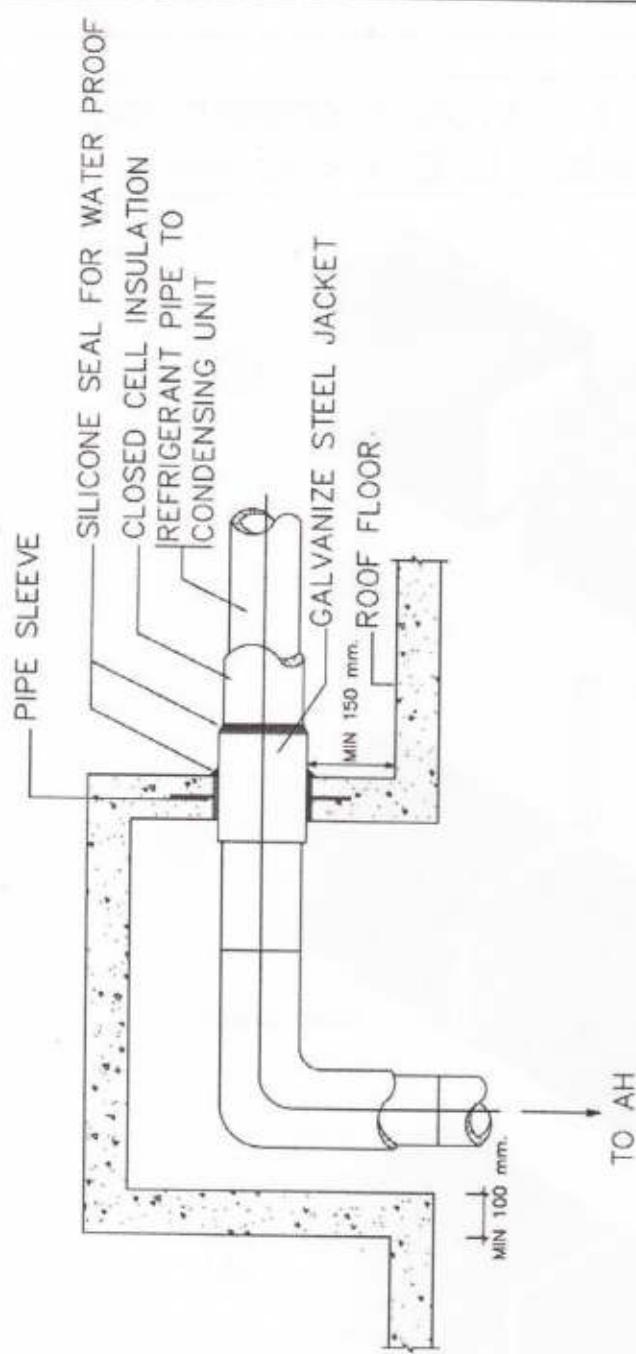
PID Duct

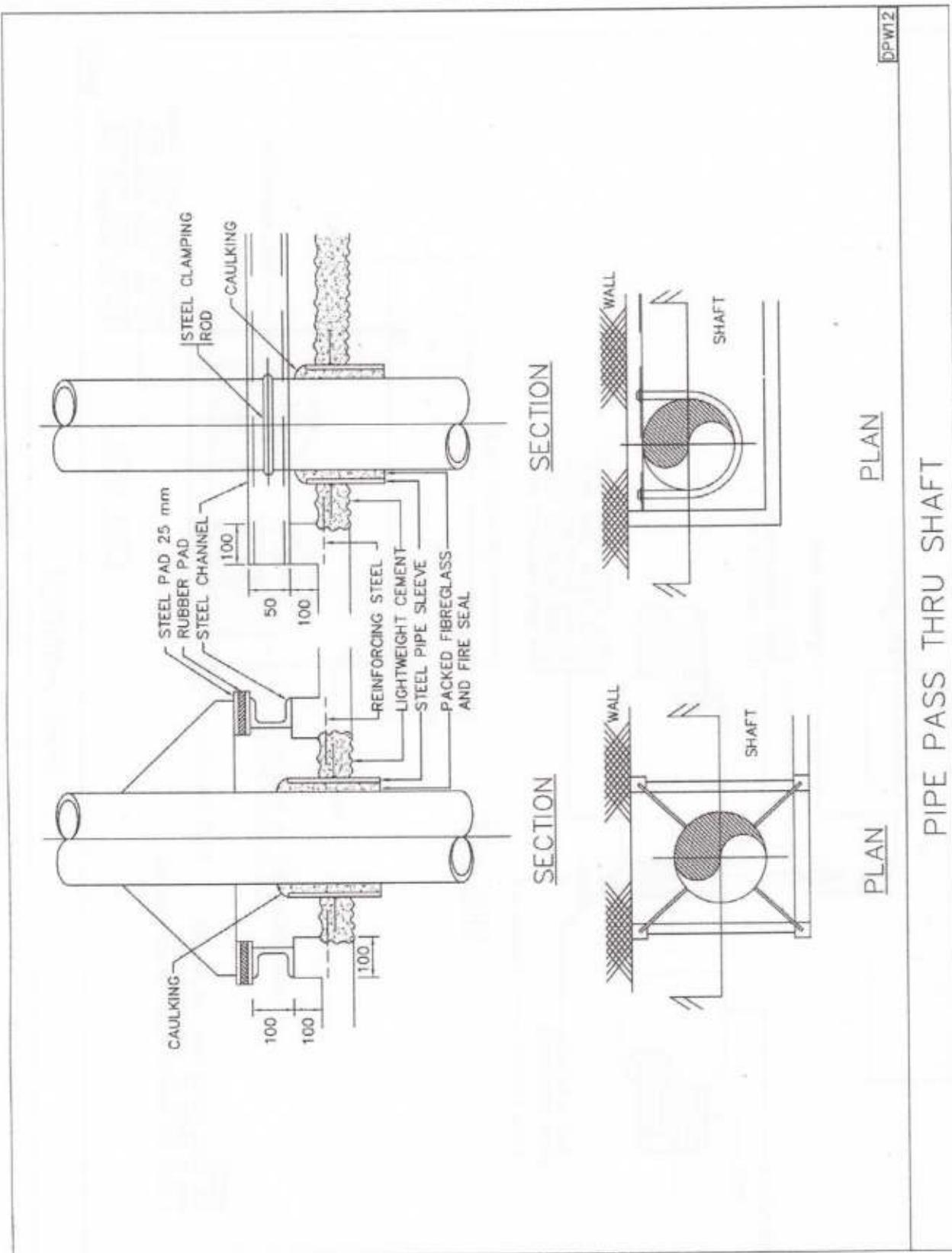
Top View

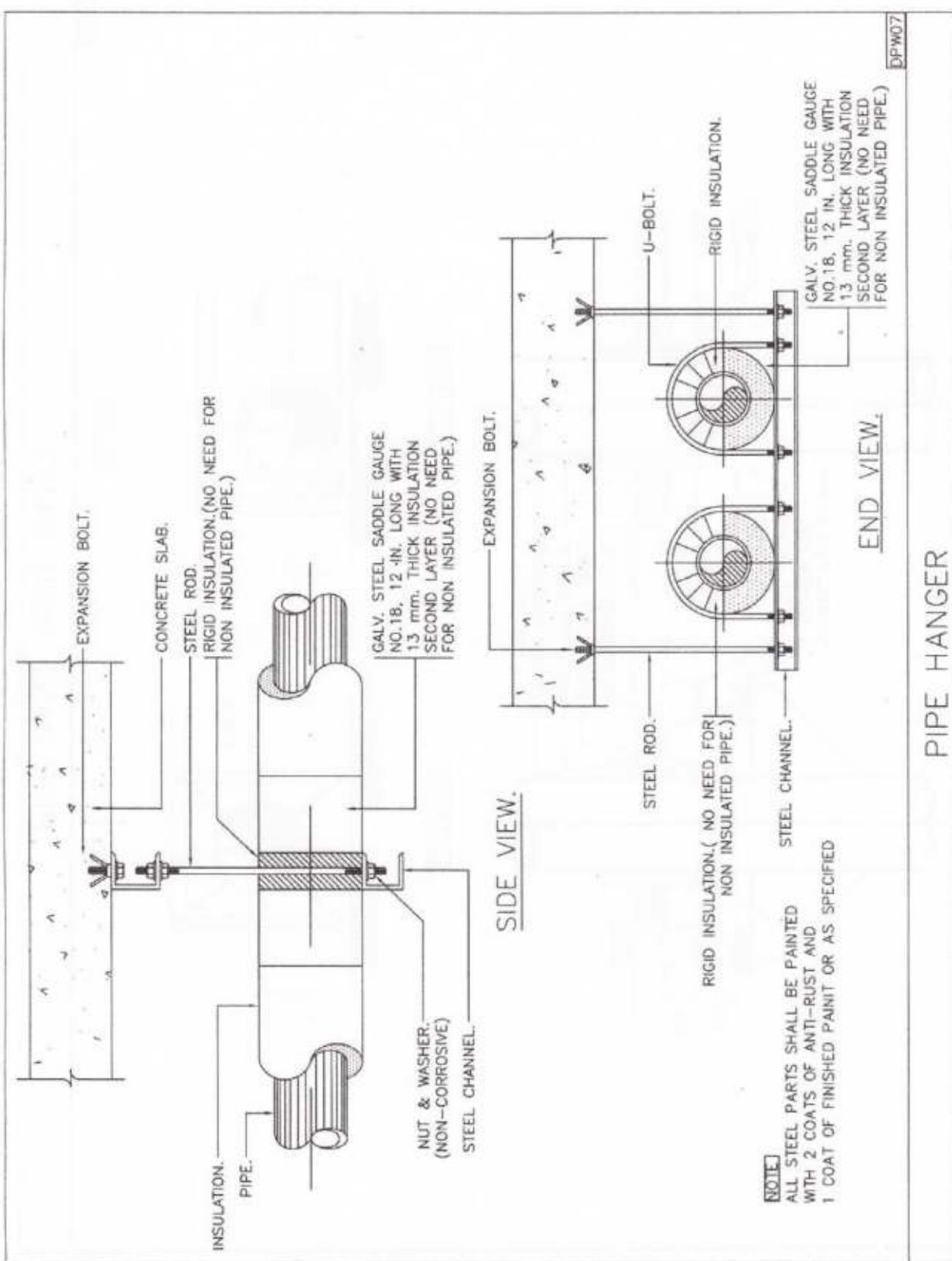
PVC FLANGE & BAYONET CONNECTION
FOR PID DUCT SIZE > 500 mm.

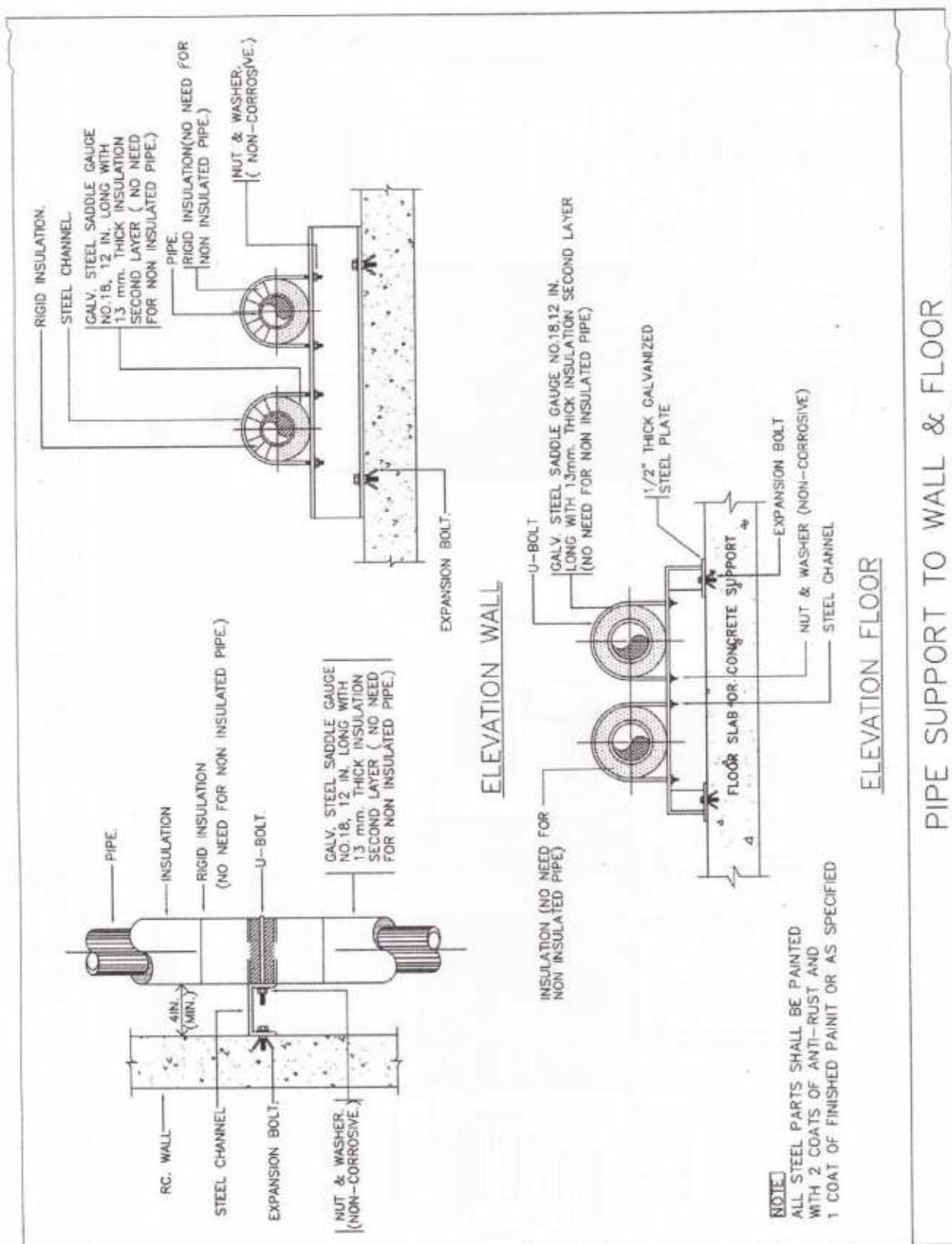

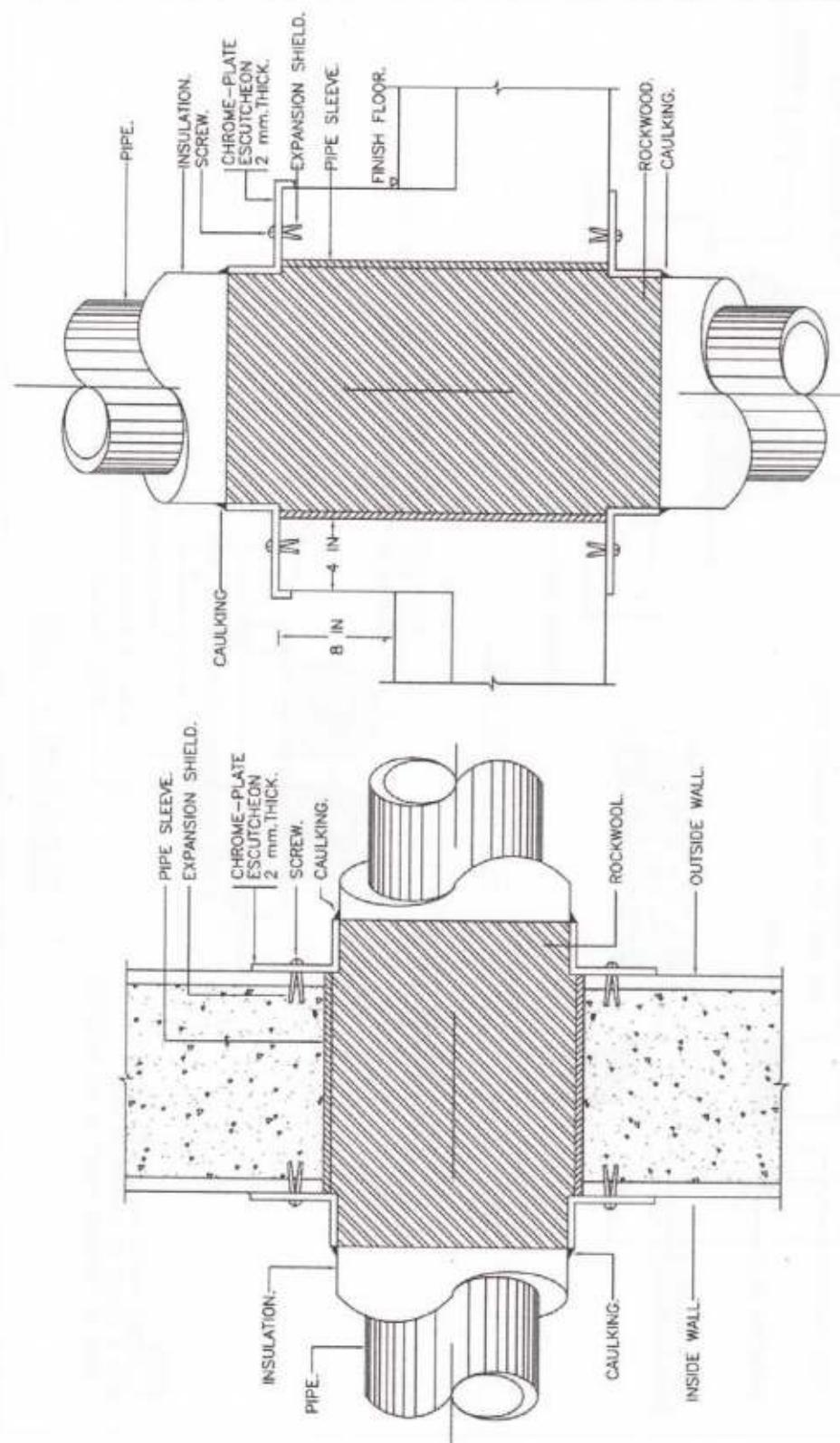

REFRIGERANT PIPE THRU ROOF

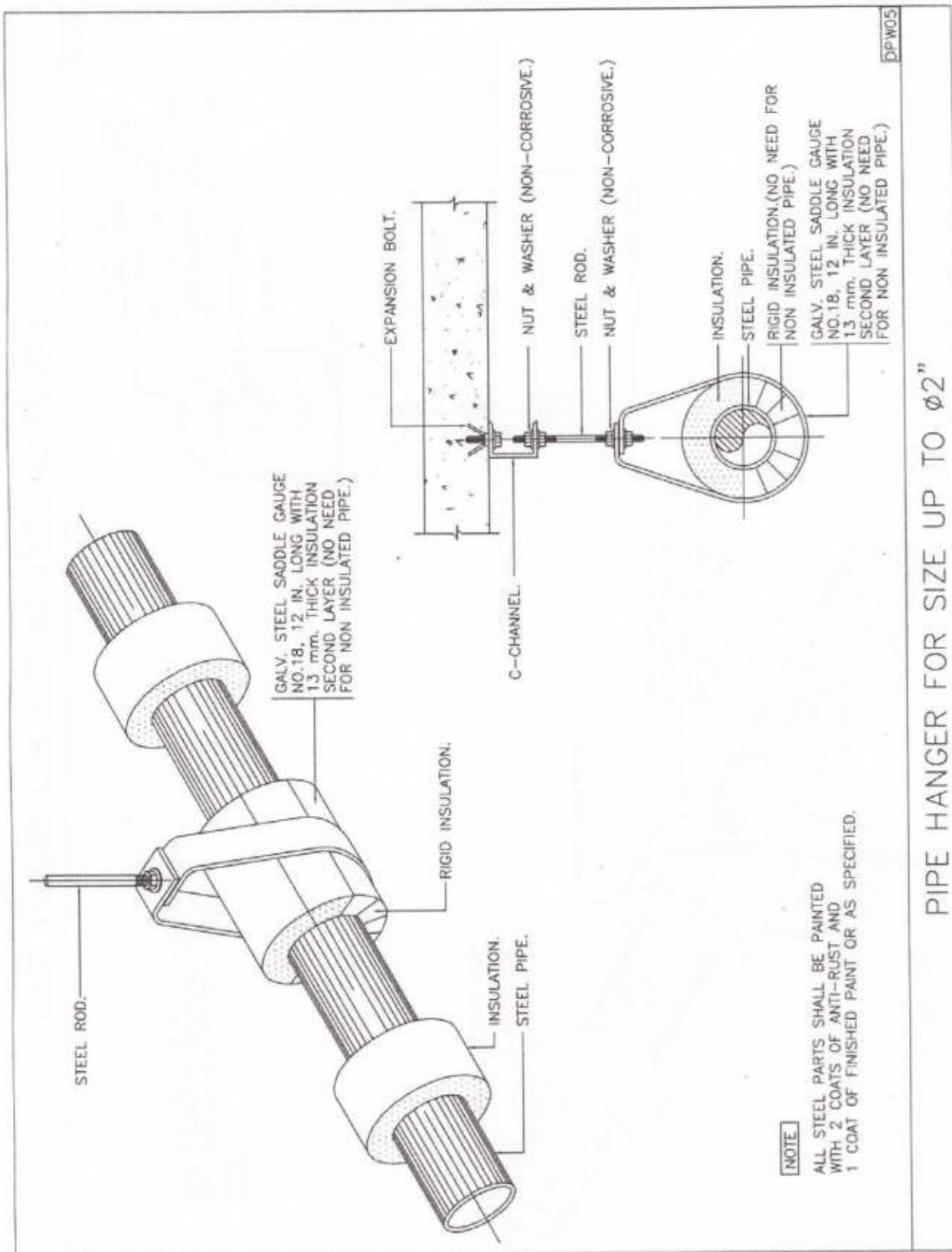

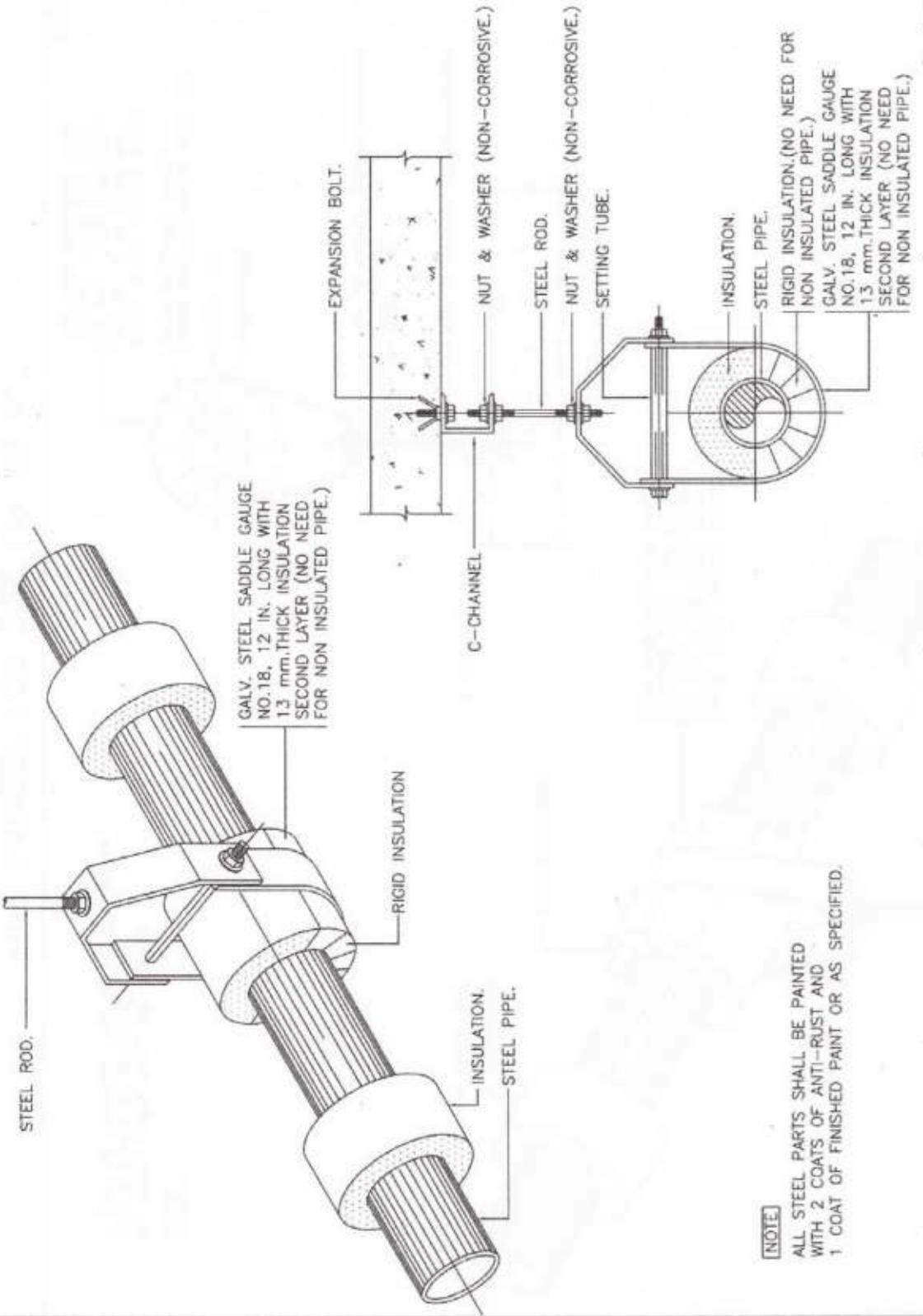

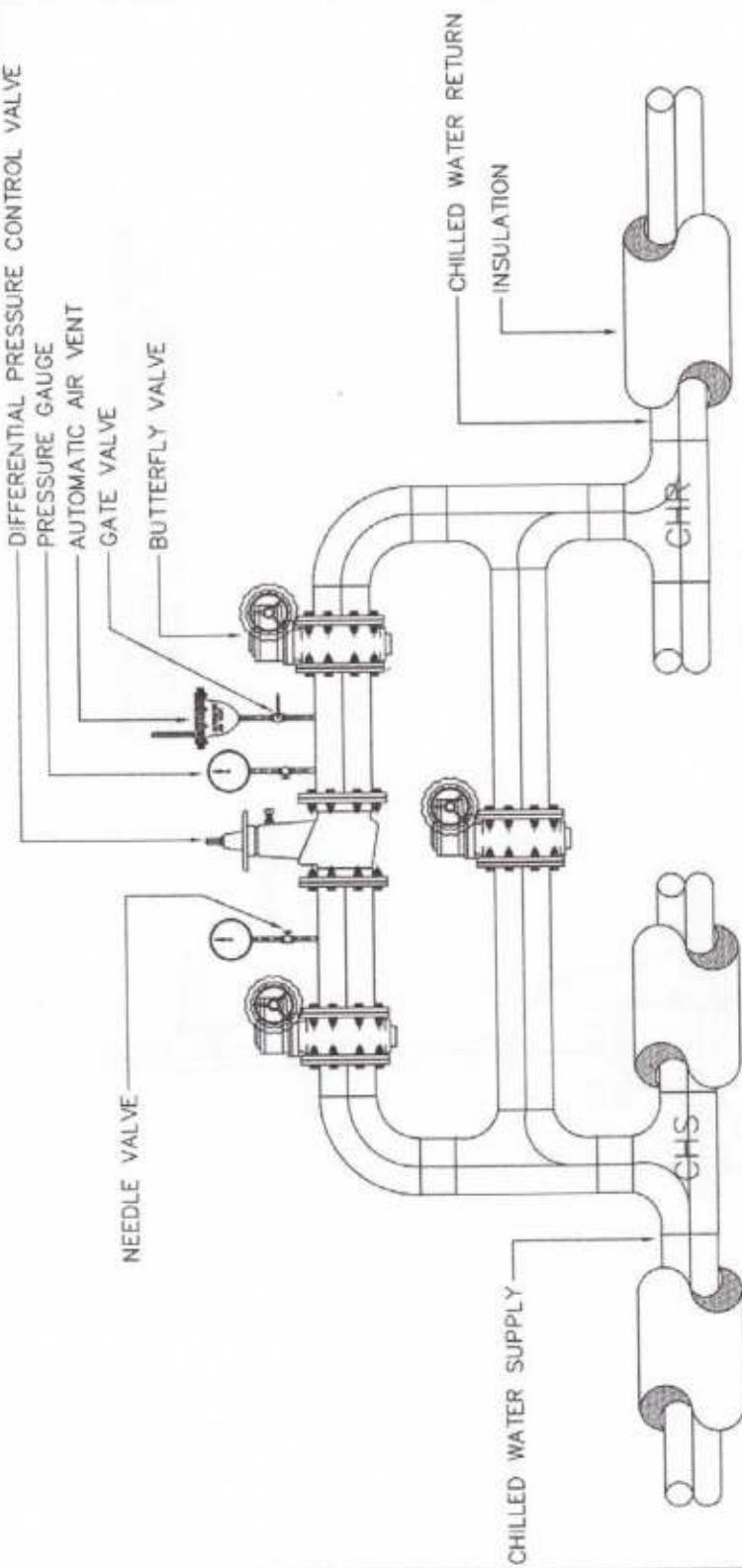

PIPE SLEEVE THROUGH WALL & FLOOR

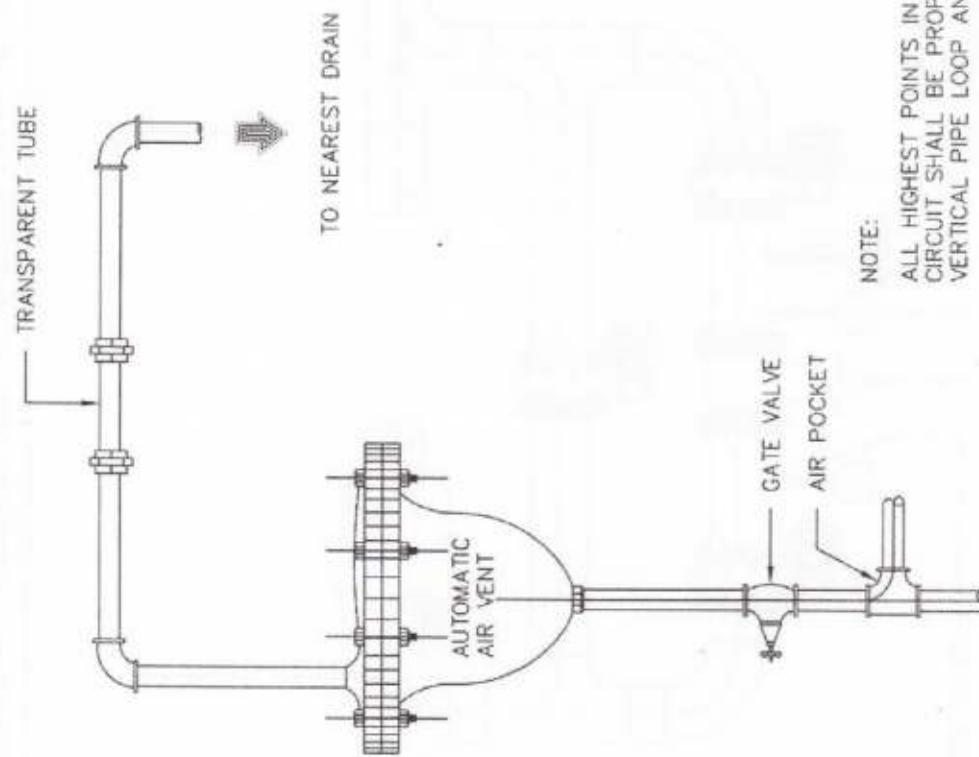

PIPE HANGER FOR SIZE $\phi 2\frac{1}{2}$ " AND LARGER

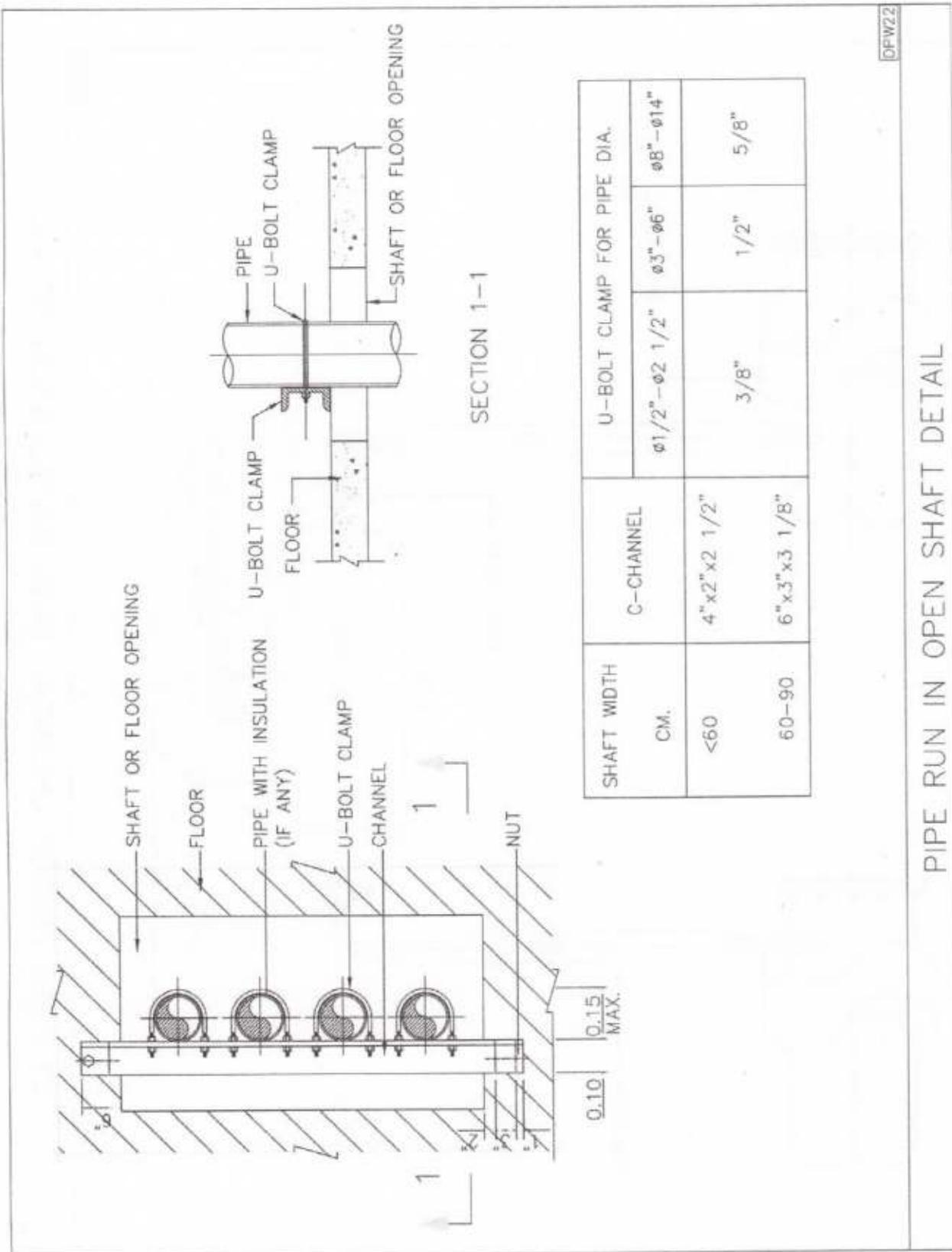
DIFFERENTIAL PRESSURE CONTROL VALVE PIPING DETAIL.

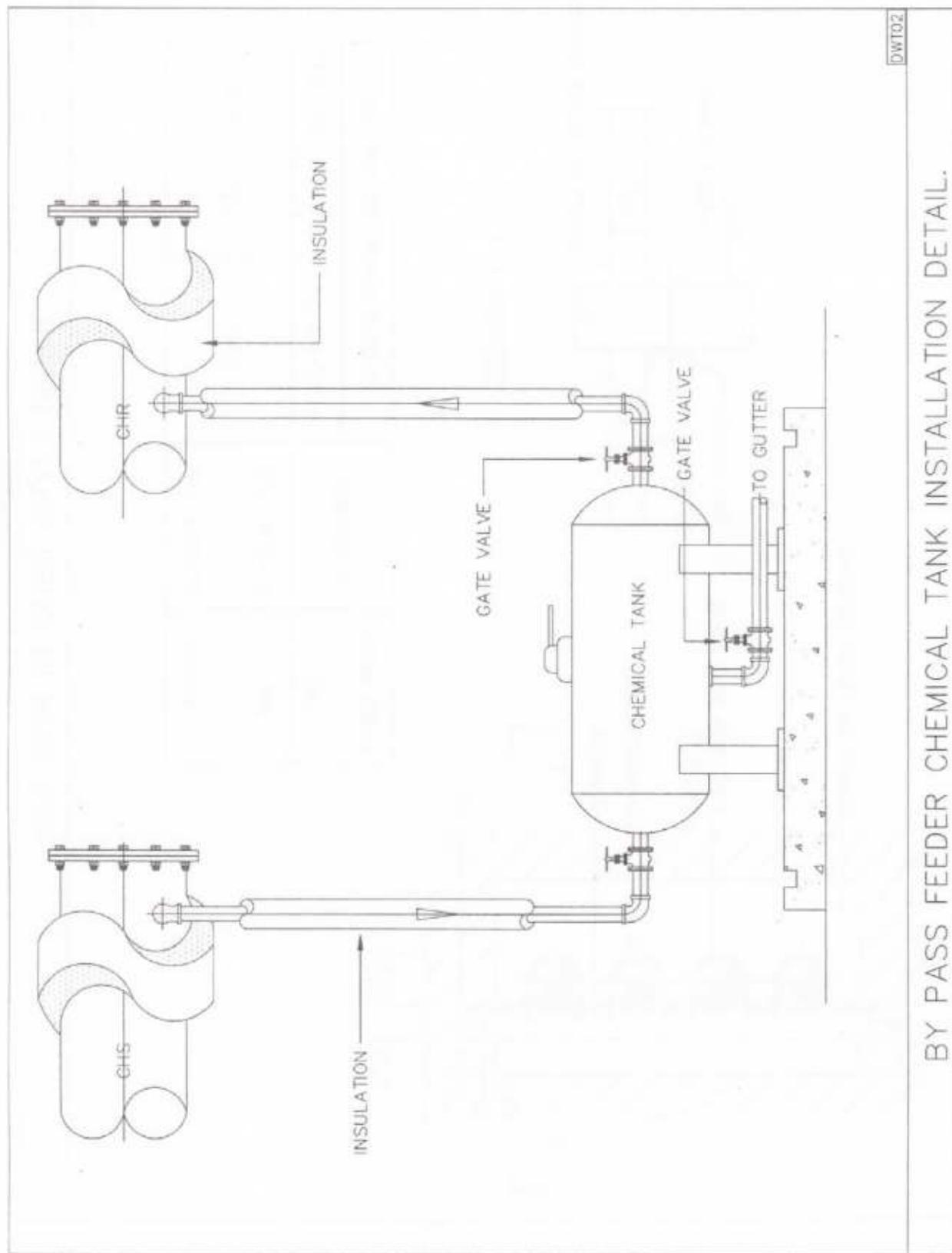
DFW15

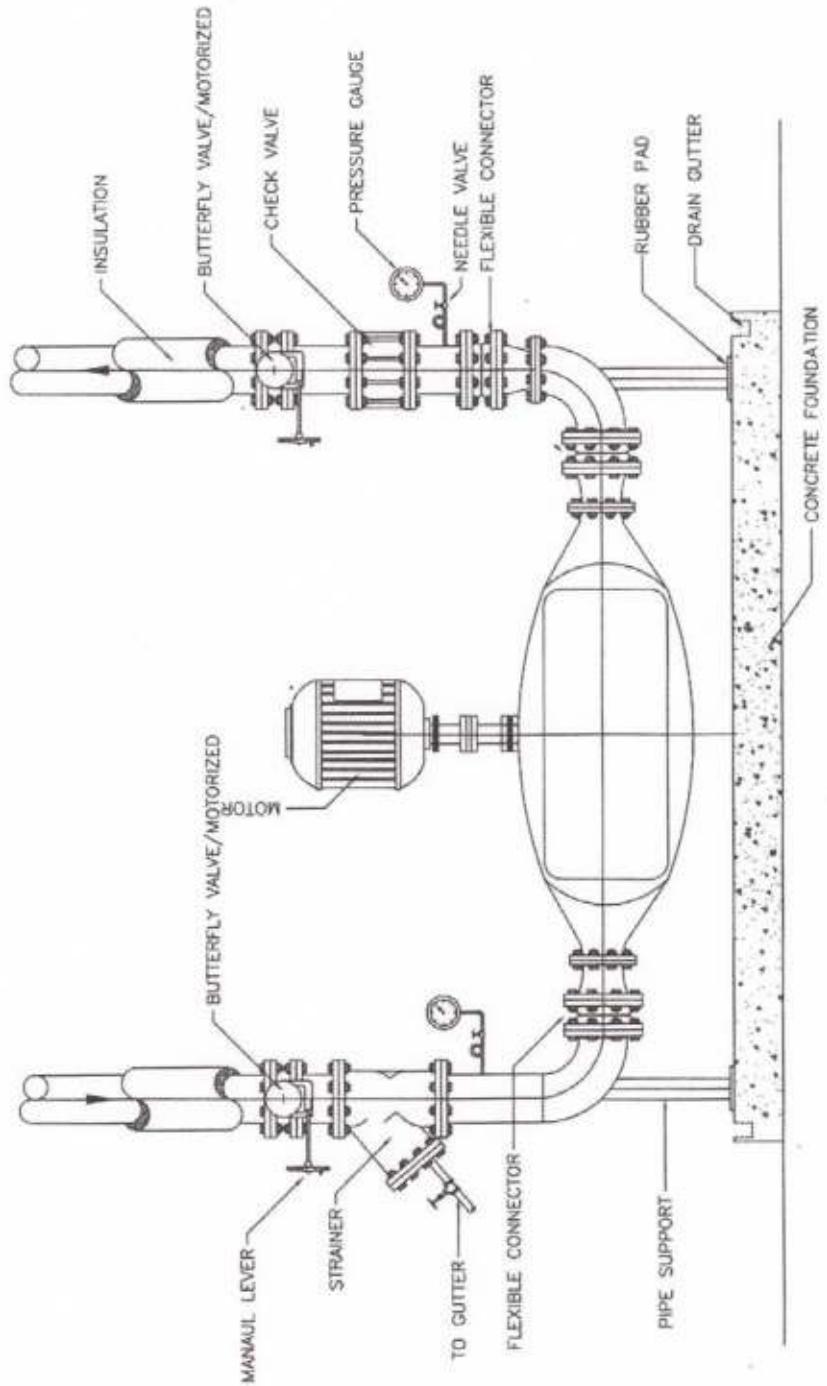

AUTOMATIC AIR VENT PIPING DETAIL.

DW16

VERTICAL IN LINE SPLIT COUPLING PUMP

DWPO2

7

หมวดงานมั่นคงการ

7. หมวดงานมัณฑนาการ

งานครุภัณฑ์และตกแต่งภายใน

7.1 ข้อกำหนดงานทั่วไป

7.1.1 ผู้รับจ้างต้องตรวจสอบรูปแบบ, รายการ, ข้อกำหนด ต่างๆ พร้อมแบบงานระบบที่เกี่ยวข้อง เพื่อสอดคล้องกับเงื่อนไขของแต่ละงาน และตรวจสอบความถูกต้องระหว่างงานระบบวิศวกรรม และงานตกแต่งภายในจะต้องสัมพันธ์กันไม่ขัดแย้งกัน ก่อนการก่อสร้าง

7.1.2 งานตามแบบและรายการครุภัณฑ์ที่หมายรวมถึงวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้การชนิดต่างๆ แรงงาน และการดำเนินการทั้งหมด ซึ่งผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้จัดหาและดำเนินการจัดทำให้ถูกต้องตามแบบและรายการทุกประการ

7.1.3 ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำซ่างฝีมือที่ดี มีความสามารถและมีความชำนาญในงานด้านครุภัณฑ์และงานตกแต่งโดยเฉพาะ มาปฏิบัติงานให้เพียงพอ

7.1.4 ระยะที่ปรากฏในแบบสำหรับการก่อสร้าง ให้ถือด้วยที่ระบุไว้ในแบบก่อสร้างเป็นสำคัญ ยกเว้น กรณีที่จะต้องวัดจากสถานที่จริง ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการวัดจากสถานที่จริง เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด ฉะนั้น ตัวเลขที่ปรากฏในแบบจะมีค่าว่าประมาณ หรือเครื่องหมายประมาณซึ่งในการก่อสร้างจริงผู้รับจ้างจะต้องทำการวัดจากสถานที่จริงอีกครั้ง

7.1.5 วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้จะต้องเป็นของใหม่อยู่ในสภาพเรียบร้อย มีคุณภาพดีได้มาตรฐานถูกต้องตามที่กำหนด และไม่เคยผ่านการใช้งานมาก่อนในกรณีที่วัสดุอุปกรณ์บางรายการต้องสั่งซื้อสั่งทำเป็นกรณีพิเศษ ผู้รับจ้างต้องสั่งซื้อสั่งทำให้ทันตามที่กำหนดในสัญญา

7.1.6 ในกรณีห้องที่มีครุภัณฑ์เหมือนกันหลายห้อง ก่อนที่จะทำการติดตั้งหรือประกอบจริง ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำติดตั้งประกอบและตกแต่งในสถานที่จริง เพื่อเป็นตัวอย่างให้คณะกรรมการตรวจสอบการจัดพิจารณาเห็นชอบเสียก่อนจึงจะ ดำเนินการในห้องต่อไปได้ ซึ่งจะต้องทำและติดตั้งตลอดงาน ตกแต่งให้เหมือนห้องตัวอย่างที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว หากมีการจัดทำติดตั้งหรือตกแต่งไม่เป็นไปตามตัวอย่าง คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างมีสิทธิที่จะสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือทำใหม่ตามความเหมาะสมได้

7.1.7 หากผู้รับจ้างมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์แตกต่างไปจากที่ระบุในแบบหรือรายการประกอบแบบ ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งตัวอย่างและรายละเอียดต่างๆ ของวัสดุนั้นเสนอต่อให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง เพื่อขอความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรก่อนทุกครั้ง ในการติดตั้งครุภัณฑ์ท้าหากตัวแทนที่จะต้องติดตั้งครุภัณฑ์ มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น สวิตช์ เดเยอร์ไฟฟ้า อุปกรณ์ทางการแพทย์ หรืออื่นๆ ขวางอยู่ ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องขับหรือย้ายตัวแทนไปยังที่ที่เหมาะสม โดยผู้รับจ้างจะต้องเสนอวิธีการย้าย ตลอดจนตัวแทนให้คณะกรรมการตรวจสอบก่อนจึงจะดำเนินการติดตั้งให้เรียบร้อย เมื่อได้รับการอนุมัติ

7.1.8 ในกรณีที่เกิดมีความคลาดเคลื่อน ความขาดตกบกพร่อง หรือความขัดแย้ง หรือความผิดพลาด หรือไม่ซัดเจนในแบบก่อสร้าง รายการก่อสร้าง และเอกสารสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องรับแจ้ง

คณะกรรมการตรวจการจ้าง ผ่านผู้ควบคุมงานก่อสร้าง เพื่อคำนิจฉัยทันที โดยการวินิจฉัย จะถือเอา ส่วนที่ดีกว่าเป็นเกณฑ์ ความถูกต้องในวิชาช่าง และความเหมาะสมทุกครั้ง และงานในส่วนที่มีปัญหานี้ผู้รับจ้างจะต้องหยุดดำเนินการไว้ก่อนจนกว่าคณะกรรมการตรวจการจ้างจะมีการอนุมัติและสั่งการอย่างใด อย่างหนึ่ง หากผู้รับจ้างไม่ปฏิบัติตามนี้และเกิดข้อผิดพลาดใดๆ นั้น ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบแก้ไข ข้อผิดพลาดนั้นให้ถูกต้องตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง

7.1.9 หากผู้รับจ้างเสนอขอคำนิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องแบบ และรายการก่อสร้าง ผู้รับจ้างจะต้อง เสนอรายละเอียดของข้อขัดแย้งระหว่างแบบและรายการก่อสร้าง ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบว่ามี อยู่ในส่วนใดบ้าง คำนิจฉัยของคณะกรรมการตรวจการจ้างอาจจะเปลี่ยนแปลงใหม่ได้ตามความ เหมาะสม และผู้รับจ้างจะต้องดำเนินงานแก้ไข โดยจะคิดค่าใช้จ่ายเพิ่มและขอต่อสัญญาไม่ได้

7.1.10 ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งตัวอย่างวัสดุอุปกรณ์และรายละเอียดต่างๆ ที่ระบุไว้ในแบบและ รายการให้ผู้ว่าจ้าง โดยคณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจสอบรับรองความถูกต้องก่อนที่จะทำการ ประกอบหรือติดตั้ง พร้อมด้วยแบบรูปข่ายรายละเอียด (SHOP DRAWING) แสดงการติดตั้งอย่างละเอียด เป็นเวลาล่วงหน้าก่อนการดำเนินการในระยะเวลาอันสมควร และเมื่อได้ความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์ อักษร แล้วจึงจะนำไปดำเนินการจัดหาหรือติดตั้งได้

7.1.11 วัสดุอุปกรณ์ใดที่ยังไม่ได้รับการตรวจสอบเห็นชอบ หากนำมาติดตั้ง ผู้ควบคุมงาน ผู้ออกแบบและคณะกรรมการตรวจการจ้างมีสิทธิที่จะให้รื้อก่อนได้ โดยผู้รับจ้างจะต้องรับภาระเรื่องเวลา และค่าใช้จ่ายทั้งหมดด้วยตนเอง จะนำมาเป็นข้อเรียกร้องใดๆ ไม่ได้

7.1.12 ในกรณีที่ระบุให้ใช้วัสดุอุปกรณ์ ตามมาตรฐานใด มาตรฐานหนึ่ง (เช่น ม.อ.ก.) ผู้รับจ้าง จะต้องนำหลักฐานการได้รับใบอนุญาตแสดงเครื่องหมายดังกล่าวมาแสดง และหากจำเป็นต้องทำการ ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ ผู้รับจ้างจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายและเวลาที่เสียไป โดยจะนำมาเป็นข้อเรียกร้อง ได้ ไม่ได้

7.1.13 การนำมาใช้หรือการติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ที่ระบุในแบบหรือรายการก่อสร้างตามสัญญา จะต้องทำให้เรียบร้อยถูกต้องตามกรรมวิธีของผู้ผลิตทุกประการ และผู้รับจ้างจะต้องแสดงเอกสารรับรอง การติดตั้งและเอกสารยืนยันว่าเป็นวัสดุและอุปกรณ์การก่อสร้างของผู้ผลิตจริง

7.2 งานไม้

7.2.1 คุณภาพของไม้ "ไม้ที่นำมาใช้ในงานเป็นไม้ที่ดัดแล้ว" ไม่มีรอยบิ่น แตกร้าว บิดงอ น้ำหนัก เบาหรือเปื่อย ไม่มีตาไม้ หรือกระพี้ไม้ หรือด้านหินอ่อนๆ และต้องเป็นไม้ที่ผ่านการอบหรือผึ้งให้แห้งสนิท ไม่เกิดปัญหาจากการคายด หด บิด งอ ในภายหลัง

7.2.2 ชนิดของไม้ โครงครุภัณฑ์ทั่วไปใช้มักทำโครงตามที่ระบุไว้ในแบบรูปประยุกต์ เช่น $1'' \times 2''$, $1'' \times 3''$, $1\frac{1}{2}'' \times 3''$ เป็นต้น

7.2.3 ขนาดของโครงไม้ ขนาดที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายการคือ ขนาดของไม้ที่ยังไม่ได้ใส่เรียบ และการนำมาใช้ให้ใส่เรียบทั้งหมด

7.2.4 การติดตั้งโครงไม้ ต้องติดตั้งให้ได้ระดับและได้ฉาก ห้องแนวตั้งและแนวจาก โดยเฉลี่ยไม้เกิน 40×40 ซม. หรือจากกระเบื้องเป็นอื่น การต่อไม้ให้ต่อที่แนวการแบ่งช่อง ห้ามต่อในส่วนกลางของการแบ่ง นอกจากที่จำเป็นให้ผังในและเข้ามารอยต่อให้สนิทเป็นผิวเดียวกัน

7.2.5 การต่อไม้ส่วนที่มองเห็นต้อเป็นมุม 45°

7.3 งานผนัง

7.3.1 ผนังทั่วไป

งานผนัง : ผนังกรุไม้อัด บุผ้า กรุยิบชั้มหรือผนังวีเรจูป โครงคร่าวโลหะ ให้ใช้โครงคร่าวและวัสดุตามแบบรูปแสดงรายละเอียด หรือใช้ตามมาตรฐานของผู้ผลิต

การเตรียมผิวพื้นและทาสี หรือพ่นสีให้ถูรายละเอียดในหมวดงานสี ผิวผนังเดิมของอาคาร ส่วนใดที่เกิดการชำรุดเสียหาย อันเนื่องจากการติดตั้งครุภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นผนังชนิดใด ให้เป็นภาระของผู้รับจ้างจะต้องซ่อมแซม ตกแต่งสีให้อยู่ในสภาพเดิมถูกต้องกับผนังชนิดนั้นๆ ก่อนส่งมอบงาน

7.3.2 ผนังบุวอลล์เปเปอร์ (WALL PAPER)

7.3.2.1 การเตรียมพื้นผิว จะต้องทำความสะอาดผิวผนังที่จะบุให้สะอาด ปราศจากคราบไขมัน กำจัดเศษปูนฯ เศษที่เกะอยู่หรือลิงกปรกอื่นๆ ออกให้หมด จางรองพื้นด้วยยิปซัมให้ผิวเสมอ เรียนไม้เป็นหลุมหรือแอง และไม่มีรอยขรุขระ ทึ่งให้แห้งสนิทก่อนบุวอลล์เปเปอร์ ด้วยการซึ่งระบุให้ใช้เหมาะสมกับชนิดของวอลล์เปเปอร์ และต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบก่อนลงมือติดตั้งจากผู้ควบคุมงาน

7.3.2.2 การบุวอลล์เปเปอร์ ชนิดที่ระบุในแบบและรายละเอียดหากเป็นชนิดมีจลดา หรือ TEXTTURE ให้ทำ SHOP DRAWING การบุหรือต่อลายเพื่อให้ผู้ควบคุมงานพิจารณาเห็นชอบก่อน การติดตั้ง หากมีข้อขัดแย้งสีที่ให้นำเสนอเพื่อพิจารณาเห็นชอบก่อนทุกครั้ง และหากบริเวณที่บุวอลล์เปเปอร์มีวัสดุอุปกรณ์อื่นใดที่สามารถถอดออกได้ เช่น สวิตซ์ เดเยอร์ไฟฟ้า โคมไฟ ไฟกึ่งติดผนัง พัดลมติดผนัง หรืออื่นๆ ใน การบุวอลล์เปเปอร์ จะต้องถอดวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวออก และเมื่อบุวอลล์เปเปอร์แล้วจึงติดตั้งกลับไปยังตำแหน่งเดิมให้เรียบร้อย

7.4 ฝ้าเพดาน

การเตรียมผิวปูน ส่วนประกอบต่างๆ ทำความสะอาดและทาสีอื่นๆ ตามที่มัณฑนากรกำหนด และตามข้อกำหนดในหมวดงานที่โดยเคร่งครัด

7.4.1 ฝ้าเพดานพิเศษ

7.4.1.1 การติดตั้งโครงคร่าวๆ ตามมาตรฐานของผู้ผลิตที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด

7.4.1.2 รายละเอียดสุด ตามมาตรฐานของผู้ผลิตที่ระบุไว้ในแบบรูปและรายการละเอียด

7.4.2 ระดับฝ้าเพดาน ระดับฝ้าเพดานสามารถเปลี่ยนแปลงระดับความสูง-ต่ำ ระยะของหลุมฝ้าอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่จริง และประไชชน์ใช้สอย ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจการจ้าง

7.5 งานสืบ

7.5.1 ขอบเขตของงาน ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อดำเนินการงานสืบทอดล่วงดังที่กำหนดในแบบและรายการก่อสร้าง และให้สัมพันธ์กับงานในส่วนอื่นๆ ด้วย งานสีหมายถึง งานสีผิวครุภัณฑ์ ผิวนังส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตกแต่งภายในตามแบบยกเว้นส่วนที่กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นให้ยึดถือตามรายการสี เอกสารเลขที่ ก.148/ก.ย./53 หรือส่วนที่กำหนดให้บุคลากรดูแลรักษาดูแลต่างๆ ทั้งนี้ หากมีส่วนใดที่ผู้รับจ้างสงสัยไม่แน่ใจ ให้ขอคำแนะนำจากผู้ควบคุมทันที งานสีให้รวมถึงตกแต่งและอุดยาแนวผิวพื้นและการทำความสะอาดผิวพื้นต่างๆ ก่อนที่จะทำการพ่นสีหรือทาสี และรวมทั้งการทำท่า ลงชี้ฝึก แซลแลค และเกอร์ ลงน้ำมัน ตลอดจนงานตกแต่งสีอื่นๆ ด้วย

7.5.2 ผู้รับจ้างจะต้องทำสีตัวอย่าง ลงบนไม้อัด หรือไม้จริง ขนาดประมาณ 20 ซม.x30 ซม.
ให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง หรือผู้ออกแบบ พิจารณาเห็นชอบก่อนท่าจริง

7.5.3 ขั้นตอนการทำสี

7.5.3.1 การเตรียมพื้นผ้าไม้จasseต้องแห้ง ไสแต่งเรียบร้อย ย้ำหัวตะปูให้มันเนื้อไม้และอุดร้อยต่อ, รอยหัวตะปู, มุมด่างๆ ของผ้าไม้ให้เรียบร้อยด้วย แล้วทำการขัดให้เรียบร้อยด้วยกระดาษทราย ทำความสะอาดให้ปราศจากฝุ่นและคราบไขมันด่างๆ แล้วปิดเทปกันแนวส่วนที่ไม่ได้ทำสี

7.5.3.2 การทำสีไม้

7.5.3.2.1 การบัญชีเงินเดือน

- หลังจากเตรียมพื้นผิวอุดรอยต่อต่างๆ ด้วย WOOD SEALER หรือ
ดินสอพองผสมแซลแลค ขัดผิวให้เรียบร้อย ปิดเทปกันแนวส่วนที่ไม่ได้ทำสี
  - ลงฟุ้นเจ็นย้อมผิว และขัดผิวให้เรียบ ตามสีดังการ
  - ทาหน้ามัน หรือสีจิริงครั้งที่ 1 หากมีรอยขีดแปรงให้ขัดให้เรียบด้วย
กระดาษทรายละเอียด แต่งลายและรอยต่อต่างๆ
  - ทาหน้ามัน หรือสีจิริงครั้งที่ 2 หากมีรอยแปรงให้ขัดให้เรียบ ลงลูก
ประคบแต่งสีและ ลายไม้ให้เรียบร้อย
  - ทาหน้ามันสีจิริงครั้งสุดท้าย ก่อนลงลูกประคบและแต่งสีครั้ง
สุดท้ายก่อนที่จะเคลือบด้วยน้ำมันเคลือบผิวอีกครั้ง ตามกำหนด

7.5.3.2.2 การรับน้ำ

- การพ่นสีบนผิวที่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกตู้ หลังจากเตรียมพื้นผิว อุดรอยหัวตะปุ่ม รอยค่างๆ และโป๊ะด้วยสีโป๊ะ ให้ทั่วบริเวณที่จะพ่นสีแต่งและขัดผิวด้วยกระดาษทรายให้เรียบ

- ให้สีปีวแห้งสนิทจึงพ่นรองพื้นและขัดแต่งผิวให้เรียบร้อยทั้งหมด
  - พ่นสีจริงอย่างน้อยอีก 2 ครั้ง แต่ละครั้งหากมีรอยหรือผิวไม่เรียบ

แต่งและขัดด้วยกระดาษทรายให้เรียบเนียน แล้วคัดด้วยลูกประคำให้เป็นเงา พ่นสีครึ้งสุดท้ายและทำความสะอาด

7.5.3.2.3 สีภายในตู้

- การทาสีน้ำมันหรือสี ส่วนผิวที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอกตู้ให้อุ่นร้อยต่างๆ ด้วย ขัดผิวให้เรียบร้อย

- ทาสีน้ำมันครั้งที่ 1 และขัดผิวให้เรียบร้อยก่อนทาสีครึ้งสุดท้าย
- ยกเว้นชิ้นกำหนดให้กรุไม้อัดสัก ให้ย้อมสีเหมือนไม้อัดสักทั่วไป

7.6 การทำความสะอาด

การทำความสะอาดขั้นสุดท้าย ผู้รับจ้างจะต้องเก็บทำความสะอาดและเช็ดล้างรอยเปื้อนตามที่ต่างๆ จนสะอาดเรียบร้อย ผลเสียหายอื่นๆ อันเนื่องมาจากการทำงานต่างๆ นี้ให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างทั้งสิ้น

7.7 งานครุภัณฑ์สแตนเลส

7.7.1 ผู้รับจ้างต้องตรวจสอบรูปแบบ, รายการ พร้อมแบบงานระบบไฟฟ้าและงานระบบสุขาภิบาล ที่เกี่ยวกับข้องการติดตั้งครุภัณฑ์สแตนเลส ก่อนดำเนินการก่อสร้าง

7.7.2 คุณภาพสแตนเลส และความหนา ให้ใช้ตามรูปแบบและรายการกำหนด

7.7.3 งานประกอบครุภัณฑ์สแตนเลส

- การพับ การต่อเชื่อม ต้องต่อเนื่องเป็นชิ้นเดียวกัน
- การต่อมุ่งที่รอยพับโดยชันกัน ต้องโคงมนรัศมีเท่ากัน
- การเชื่อม ต้องเชื่อมต่อให้เต็มและขัดแต่งให้เป็นเนื้อเดียวกัน (ยกเว้น การเชื่อมโครงเครา)
- ทำความสะอาดผิวพร้อมเคลือบผิวด้วยน้ำยาเคลือบผิวสแตนเลส

7.8 งานติดตั้งพรอมทอ / พรอมแผ่น

ก่อนการติดตั้งพรอมทอ / พรอมแผ่น ผู้รับจ้างต้องตรวจสอบสถานที่ติดตั้ง นำด้วอย่างวัสดุและสี และกำหนดรูปแบบการวางลายและรอยต่อของพรอมให้คณะกรรมการตรวจสอบการจ้างพิจารณา ก่อนการติดตั้ง

การเตรียมพื้นที่ก่อนติดตั้งพรอมทอ / พรอมแผ่น

- ถ้าพื้นเพิงจะเทปูนให้ทึบระยะไว้ก่อนปูพรอมประมาณ 3-5 วัน
- ปรับพื้นให้เรียบสมอ และทำความสะอาดพื้น ขัดคราบสกปรกและเศษฝุ่น

7.8.1 การติดตั้งพรมทอ

7.8.1.1 ทำการตอกไม้ท่าน้ำชิดผนัง รอบห้องที่ปูพรม ไว้ยึดพรมให้ตึงและเรียบ ยกเว้นบริเวณประตู และส่วนที่ไม่มีผนัง

7.8.1.2 ปูยางรองให้เรียบไม่เป็นคลื่น โดยเอาด้านที่เป็นพลาสติกอยู่ด้านบน ยึดรอยต่อด้วยเทปกาวสำหรับต่อยางรอง

7.8.1.3 ปูพรมทอ วางลายพรมและรอยต่อตามที่กำหนด การปูพรมต้องปูให้ตึงเรียบ และเก็บขอบพรมทุกด้าน ด้านที่ไม่มีผนังต้องมีจมูกอลูมิเนียม (NAP LOCK) เก็บขอบพรม

7.8.1.4 ทำความสะอาดและดูดฝุ่น

7.8.2 การติดตั้งพรมแผ่น

7.8.2.1 ทำการวัดพื้นที่เพื่อหาจุดเริ่มกลางห้อง และทำการติ่งเส้นเพื่อเป็นแนวในการวางพรม

7.8.2.2 ลงกาบที่พื้นที่ปูพรม ทึ้งไว้ประมาณ 10 -15 นาที เพื่อให้กาบที่ได้ที่พร้อมติดตั้งโดยกาบที่ใช้จะต้องเป็นผลิตภัณฑ์เดียวพรม

7.8.2.3 ปูพรมตามที่วางลายไว้ โดยเริ่มจากจุดกลางห้องที่วัดไว้ไปจนสุด ผนังห้องด้านหลังของพรมจะมีลูกครอบอกทิศทางของหน้าพรม หรือตามแบบรูปกำหนด ปูให้ชิดได้แนวสม่ำเสมอ

7.8.2.4 ด้านที่ไม่มีผนังต้องมีจมูกอลูมิเนียม (NAP LOCK) เก็บขอบพรม

7.8.2.5 ทำความสะอาดและดูดฝุ่น

7.9 การติดตั้งผ้าม่าน

ก่อนการติดตั้งผ้าม่าน ผู้รับจ้างต้องตรวจสอบสถานที่แนวที่จะยึดร่างม่าน นำตัวอย่างวัสดุและสี และกำหนดรูปแบบแนวติดตั้งร่างม่าน ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างพิจารณา ก่อนการติดตั้ง

7.9.1 ผ้าม่านกันน้ำรอบเตียงผู้ป่วย(แบบร่างม่านแขวนผ้าเพดาน)

7.9.1.1 ต้องวางแผนที่จะติดตั้งร่างม่าน พร้อมติดตั้งตัวยึดขารับร่างม่าน ก่อนปิดแผ่นฝ้าเพดาน

7.9.1.2 ติดตั้งขารับร่างม่าน อย่างน้อย 4 จุด/ 1 เตียง ติดตั้งร่างม่านกับขาที่ยึดกับฝ้าเพดานตามแนวที่เตรียมไว้ โดยร่างม่าน อยู่ระดับประมาณ 2.00 เมตร

7.9.1.3 เพื่อความกว้างผ้าม่านปิดชนกันได้สนิท ควรให้ชายผ้าสูงจากพื้นประมาณ 30 ซม. การเย็บผ้าม่าน, จับจีบ ต้องปราณีตเรียบร้อยสวยงาม

7.9.1.3 หลังจากติดผ้าม่านที่ร่างแล้ว ทดสอบเปิด-ปิดผ้าม่านด้วยก้านอลูมิเนียมหรือไม้สำหรับลากจูง เวลาลากต้องคล่องตัวไม่ฝิดหรือติดขัด พร้อมสายรูบเก็บม่าน

7.9.2 ผ้าม่านหน้าต่าง / ประตู

7.9.2.1 ตรวจสอบสถานที่แนวที่จะยึดร่างม่าน

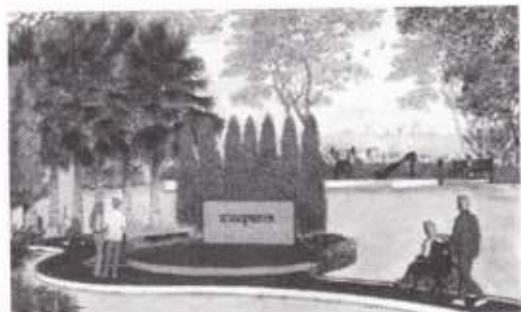
7.9.2.2 ติดร่างม่าน ในกรณีใช้ร่างตัวยู ยึดกับฝ้าเพดาน หรือ ภายในด้านบนฝ้าเพดาน ที่ติดตั้งร่าง ต้องเสริมโครงเตรียมไว้รับร่างม่าน หรือตามแบบรูปกำหนด

7.9.2.3 เพื่อความกว้างผ้าม่าน ให้พันขอบหน้าต่างด้านข้างทั้งสองด้าน และ ปิดซ้อนกันได้สนิทไม่มีแสงรอดผ่าน การเย็บผ้าม่าน จับเข็น ต้องปราณีตเรียบร้อยสวยงาม พร้อมสายรูบเก็บม่าน

7.9.2.4 หลังจากติดผ้าม่านที่ร่างแล้ว ทดสอบเปิด-ปิดผ้าม่านด้วยก้านอลูมิเนียมหรือไม้สำหรับลากจูง เวลาลากต้องคล่องตัวไม่ฝิดหรือติดขัด

8

หมวดงานภูมิทัศน์ และสิ่งแวดล้อม

8. หมวดงานภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม

8.1 ดินและเครื่องปลูก

8.1.1 ทั่วไป

“ดิน” หรือเครื่องปลูกที่ใช้ปลูกต้นไม้ นับเป็นหัวใจของงานภูมิทัศน์ เพราะเป็น “ตัวกลาง” ให้ต้นไม้ยึดและยืนต้น พร้อมๆ กับเป็นแหล่งอาหารของพืชด้วย พืชพรรณแต่ละชนิดมักจะมีความชอบ หรือ “ถูก” กับดินเฉพาะของมันในธรรมชาติดันไม้จะเลือกขึ้นตามถิ่นที่อยู่ของมัน แต่ในงานภูมิทัศน์ มุ่งเน้นให้น่าต้นไม้นานาชนิดมาปะลุกร่วมไว้เพื่อความสวยงามหรือเพื่อประโยชน์ใช้สอยบางอย่างดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมดินให้มีส่วนผสมตามที่ต้นไม้ชอบ หรือให้มีคุณสมบัติพิเศษตามการใช้ สอย เช่น ให้มีน้ำหนักเบาหรือให้ ระบายน้ำได้รวดเร็ว เรียกว่า “ดินผสม” หรือ Soil mix

8.1.2 งานดิน

8.1.2.1 ขอบเขตของงาน

งานในหมวดนี้รวมทั้งการขุดทุ่นบดอัดเคลื่อนย้ายการแต่งระดับลาดเอียงและการ ดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานดินเพื่อให้การก่อสร้างเป็นไปตามระบุในแบบรูปและรายการละเอียด ในเฉพาะส่วนทางเท้าส่วนงานกันให้ยึดรายละเอียดตามแบบวิศวกรรม

8.1.2.2 ฝึกอบรมการทำงาน

งานที่เกี่ยวกับดินทั้งหมดจะต้องทำด้วยความประณีตเรียบร้อยพอสมควรก่อนลง มือปฏิบัติงานจะต้องเตรียมแวระดับต่างๆ ให้เรียบร้อย

8.1.2.3 การขุดดิน

8.1.2.3.1 การขุดดินทั่วไป

ระยะ และระดับการขุดดินต้องตรงกับรูปแบบที่ได้ระบุไว้ระดับกันหลุม ของงานขุดดินต้องอยู่ในระดับ

8.1.2.3.2 พื้นคอนกรีตวางบนผิวดิน

ชั้นดินที่รองรับพื้นคอนกรีตจะต้องเป็นดินอัดแน่นตามระบุ และต้องไม่ ทำให้คอนกรีตที่กำลังเทอยู่เสียหาย

8.1.2.4 การถอนดิน และการกลบเกลี่ยดิน

การถอนดินจะต้องได้ระดับที่เหมาะสมเพื่อการกรุดตัวของมวลดินผู้รับเหมาต้อง จัดการให้ได้ระดับสุดท้ายตรงตามรูปแบบ

8.1.2.4.1. วัสดุ

วัสดุที่ใช้กลบเกลี่ยต้องประกบตัวดินที่เหมาะสมในกรณีที่ใช้ดินขุด จากบริเวณสถานที่ก่อสร้าง จะต้องได้รับอนุญาต จากวิศวกรก่อน และผู้รับเหมาต้องรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการนำดินจากที่อื่นมากมายแทน ในส่วนปลูกพันธุ์ไม้ใช้ดินบนเป็นเดินรถ

8.1.2.4.2. การจัดปรับระดับ

ก่อนการก่อตัวและก่อหลังก่อตัวจะต้องมีการตรวจสอบความต้องการของผู้ใช้งานที่ต้องการให้ได้ระดับตามที่ต้องการ เช่น สำหรับทางเดินที่ต้องการให้สูงกว่าระดับพื้นดิน หรือต้องการให้ต่ำกว่าระดับพื้นดิน หรือต้องการให้เท่ากับระดับพื้นดิน เป็นต้น

8.1.2.5. การก่อตัวด้วยตัวเอง หรือทรัพย์

การก่อตัวด้วยตัวเอง หรือทรัพย์ต้องเตรียมความต้องการตามที่ต้องการให้ได้ในรูปแบบ

8.1.2.6. การบด อัดแน่น

การก่อตัวด้วยตัวเอง หรือทรัพย์ต้องมีความชื้นเพียงพอเพื่อให้สามารถบดและอัดแน่นได้ ไม่ต้องมากกว่า 2% หรือมากกว่า 5% ของความชื้นที่ต้องการตามมาตรฐานของ AASHTO

8.1.2.7. ดินผสมหรือสูตร

8.1.2.7.1 ดินผสม เพื่อความสะดวกในการอ้างอิงและการจำแนก ได้แบ่งดินปูนสูตรต่างๆ เพื่อการปูนพื้นเฉพาะประเภทนี้

A 1 ใช้สำหรับปูนไม้ดัน ไม้พุ่ม และไม้คลุ่มติด ทั่วไปที่ปูนบนพื้นดิน

A 2 ใช้สำหรับปูนผิวน้ำหนา (TOP DRESSING)

8.1.2.7.2 สูตร

A 1 เทมาส์สำหรับปูนไม้ดัน , ไม้พุ่ม , และไม้คลุ่มติดทั่วไป

- ดินบน 3 ส่วน

- ปูนคอกสลายตัวแล้ว หรือปูน กกม.เบอร์ 902 ร้อนละอียด 1 ส่วน

- เปลือกถ้า , ขุยมะพร้าว , ในไม้ผุ 1 ส่วน

A 2 ดินปูนแต่งผิวน้ำหนา

- ทรายหยาบร้อนละอียด 1 ส่วน

- ปูนหมักร้อนละอียด 2 ส่วน

- ชี้เก้าแก่นร้อนละอียด 1 ส่วน

- เปลือกถ้า , ขุยมะพร้าว , ในไม้ผุ 1 ส่วน หมายเหตุ - สามารถใช้

ดินผสมทดแทนได้โดยมีส่วนผสมที่มีส่วนผสมไกล์เคียงกับสูตรข้างต้นได้แก่ ดินวงค์สว่าง หรือดินซอลัคดา หรือเทียนเท่า

8.1.2.8. คุณสมบัติเครื่องปูนและปูน

8.1.2.8.1 ดินบน (TOP SOIL) หมายถึง ดินที่นำมาจากแหล่งภายนอกบริเวณโดยจะต้องเป็นดินผิวส่วนบนจาก ห้องน้ำส่วน หรือเชิงเขา เป็นดินร่วนไม่มีเนินยกจัด ไม่มีเกลือหรือเคมีอื่นใดเจือนปน ปราศจาก เศษวัชพืช เศษอิฐ หิน คอนกรีต เหล็กไม้ แก้วแตก พลาสติก ถุงพลาสติก โลหะ ตลอดจนวัชพืชใดๆ เจือนปน มีความชื้นเพียงพอเพื่อให้สามารถใช้ได้ ไม่เหลวหรือแห้งสนิท หรือปนเปื้อน

- แหล่งดิน ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งแหล่งดินว่าได้มาจากที่ใดเป็นรายลักษณะ อักษร และต้องได้รับการอนุมัติจากภูมิสถาปนิกเสียก่อน จึงจะนำดินเข้ามาในบริเวณได้

- การทดสอบดิน และการแก้ไขดิน ก่อนการตกลงซื้อดินผู้รับจ้างควรตรวจสอบคุณสมบัติของดินที่ปอดินเสียก่อนโดยดินที่นำเข้ามาใช้ปลูกดันไม้ในบริเวณจะต้องมีคุณสมบัติที่รับได้ดังนี้

ค่าไฮโดรเจนไอออน (pH)	5.5-7.0
ค่าอินทรีย์วัตถุโดยน้ำหนัก	3% (110) C ขึ้นไป
ค่าของเกลือไม้เกิน (EC 1:5 ที่ 25°C)	0.75 มิลลิโอมิ
ฟอสฟอรัส	15 ppm.
โปแตสเซียม	60 ppm.

8.1.2.8.2 ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยหมัก

- ปุ๋ยคอก มูลสัตว์ เช่น โค กระเบื้อง สุกร เป็นต้น ไก่ ต้องเป็นปุ๋ยที่เก่าก่อน หมักทิ้งไว้ในร่มหรือมีสิ่งปักดูมจากฝน และเมื่อน้อยกว่า 3 เดือน สะอาดปราศจากเศษ อิฐ หิน ไม้ ดิน แก้ว โลหะตลอดจนเศษถุงพลาสติก หยาด ฟาง มูลโค กระเบื้อง อนุญาตให้มีเศษฟางเจือปนได้ไม่เกิน 10% โดยปริมาณมูลสุกร 1 เป็นต้นไปมีแกลลล์ละอีดเจือปนได้ไม่เกิน 20% โดยปริมาตร

- ปุ๋ยอินทรีย์ ใช้ปุ๋ย กทม. เบอร์ 902

- ปุ๋ยหมัก ใช้ปุ๋ยหมักจากเศษอินทรีย์วัตถุใดๆ ก็ได้ที่หมักโดยวิธีแอโรบิก (aerobic) โดยมีอัตราส่วน C/N ไม่เกินกว่า 30/1

- อินทรีย์ วัตถุอื่นๆ ต้องเป็นชนิดที่ได้รับการอนุมัติจากภูมิสถาปนิก เป็นลายลักษณ์อักษร

8.1.2.8.3 วัสดุปูรูดินอื่นๆ

- เปลือกถ้า ใช้เปลือกถ้าลิสงเก่าที่กองหมักไว้แล้วไม่น้อยกว่า 60 วัน ได้รับการตากแห้งสนิทแล้วปราศจากเชื้อรา โรค และแมลง

- แกลบดា ใช้แกลบด้าจากเปลือกข้าวເພາໄມ สะอาดทധานไม่ปนจนเป็นผงละเอียด

- ชูยมมะพร้าว ใช้ชูยมมะพร้าวที่สะอาด

- กากมะพร้าวสับ ใช้กากมะพร้าวที่แห้งสะอาด มีเปลือกผิวนอกติดสับเป็นชิ้น ขนาดประมาณ 1-2 ซม. ลูกบาศก์

- วัสดุอื่นๆ ต้องเป็นวัสดุที่ได้รับการอนุมัติจากภูมิสถาปนิกเป็นลายลักษณ์อักษร

8.1.2.8.4 ปุ๋ยเคมี

- ปุ๋ยยูเรีย ใช้ปุ๋ยชนิดเกล็ดผงสีขาวที่สะอาด แห้ง บรรจุในถุงหรือภาชนะที่มีสภาพดีมีไนโตรเจน ไม่น้อยกว่า 46%

- ปุ๋ยเมล็ด ใช้ปุ๋ยเมล็ดสีน้ำเงิน หรือสีเทาตามห้องคลาดทั่วไป สูตร N-P-K 15-15-15 หรือ 16-16-16 เมล็ดปุ๋ยจะต้องแห้งปราศจากสิ่งเจือปนอื่นๆ และบรรจุในถุงหรือภาชนะที่เหมาะสม

- ปุ๋ยละลายช้าในปุ๋ยเมล็ดเคลือบสารละลายช้า (slow release) สูตร N-P-K หรือ 15-15-15 ของออสโน่โอดี หรือเทียบเท่าที่ได้รับการอนุมัติจาก ภูมิสถาปนิก

8.1.2.9 ส่วนผสมพิเศษ

ในการนี้ที่ต้นไม้แต่ละชนิดต้องต้องการเครื่องปููกที่แตกต่างไปจากสูตรที่กำหนด ผู้รับจ้างอาจทำการเพิ่มส่วนของอินทรีย์ดิน ปุ๋ยสดปูรับประทานให้ดีขึ้นได้ ในกรณีนี้ผู้รับจ้างจักต้องแจ้งให้ภูมิสถาปนิกหรือผู้ควบคุมงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

8.2 การเตรียมการปููกต้นไม้

8.2.1 การปรับระดับ

8.2.1.1 ชนิดของดินที่จะนำมาใช้ปรับระดับให้ได้ “ ดินผสม ” ที่มีความเหมาะสมกับพืชพันธุ์ ตามสูตรก่อนทำการใส่ดินผสม ผู้รับจ้างจะต้องได้รับการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ควบคุมงานว่าได้ตรวจสอบระบบการระบายน้ำได้แปลงปููกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

8.2.1.2 การปรับระดับให้เป็นไปตามแบบทุกประการดินที่ใส่ต้องทำการกดอัดเล็กน้อย เพื่อให้มีการยับตัวน้อยลง

8.2.1.3 เมื่อปรับระดับเสร็จแล้วจะต้องแจ้งให้ภูมิสถาปนิกหรือผู้ควบคุมงานได้ตรวจสอบ ถึงความถูกต้องและเหมาะสมก่อนดำเนินการขั้นตอนต่อไป

8.2.1.4 เมื่อภูมิสถาปนิกได้ตรวจสอบและอนุมัติแล้วจึงให้ทำการปักหมุดตำแหน่งต้นไม้ ให้ถูกต้องตามแบบก่อสร้างและรอยปูนขาวแสดงตำแหน่งและรูปร่างของแปลงปููกตามแบบปููกไม้พุ่มและคลุมดินเพื่อให้ภูมิสถาปนิกตรวจสอบก่อนดำเนินการขั้นต่อไป

8.2.2 การเตรียมการปููก

8.2.2.1 การเตรียมแปลงปููก

ส่วนของแปลงปููกที่ติดกับสนามหญ้าจะต้องทำร่องดินลับ “ รูปตัววี ” เพื่อเป็นการแยกสนามกับแปลงปููกเพื่อความสะอาดในการตัดหญ้าและรักษาแนวไม้คลุมดินให้เรียบร้อยอยู่เสมอ ร่องดินลับควรกว้างประมาณ 15 ซ.ม. และลึก 10 ซ.ม.

8.2.2.2 การเตรียมดินปููกอกสถานที่ผู้รับจ้างควรเตรียมดินปููกจากนอกสถานที่ได้หากสะดวกกว่าโดยเฉพาะกรณีที่มีฝนตกหนักหรือในการนี้ที่ผู้รับจ้างมีอุปกรณ์การผสมดินพร้อมอยู่นอกสถานที่ในกรณีที่ผู้รับจ้างจะเตรียมดินปููกอกสถานที่ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งแก่ภูมิสถาปนิกเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งส่งตัวอย่างดินที่ผสมแล้วตามสูตรที่กำหนดให้ 3 ถุง ๆ ละ 500 กรัม หากปรากฏในภายหลังว่าการผสมดินดังกล่าวไม่เป็นตามสูตร ผู้รับจ้างจะต้องขอจากบริเวณโดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

8.2.3 การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้คลุมดินและ ปาล์ม

8.2.3.1 หลุมปลูกผู้รับจ้างต้องทำการขุดหลุมปลูกต้นไม้ใหญ่ให้ได้ขนาดหลุมตามกำหนดในแบบแปลนโดยให้ทำการขุดหลุมหลังจากปรับระดับดินได้แล้วขนาดหลุมปลูกให้ได้ตามแบบ

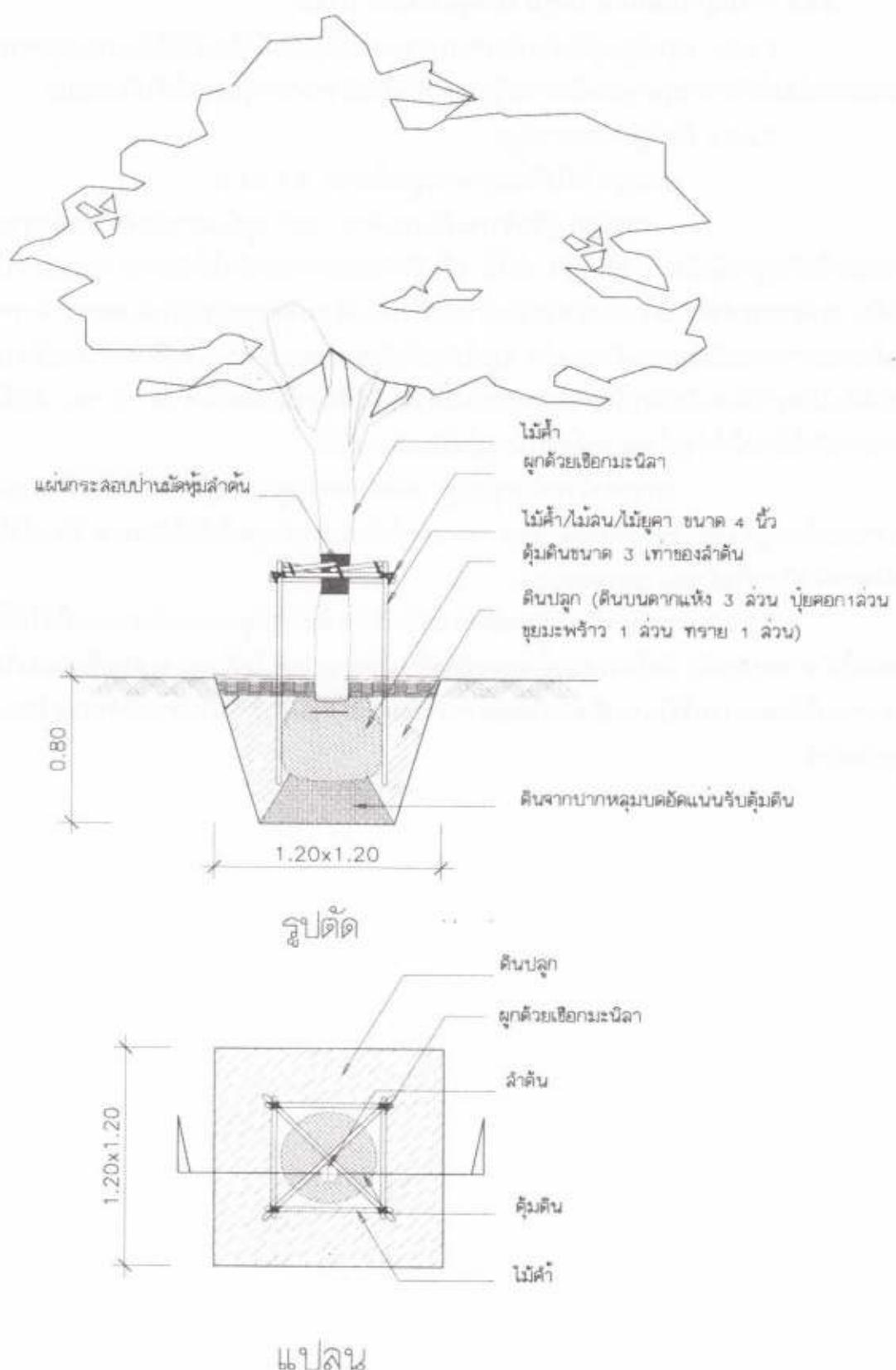
8.2.3.2 ดินปลูก และการปลูก

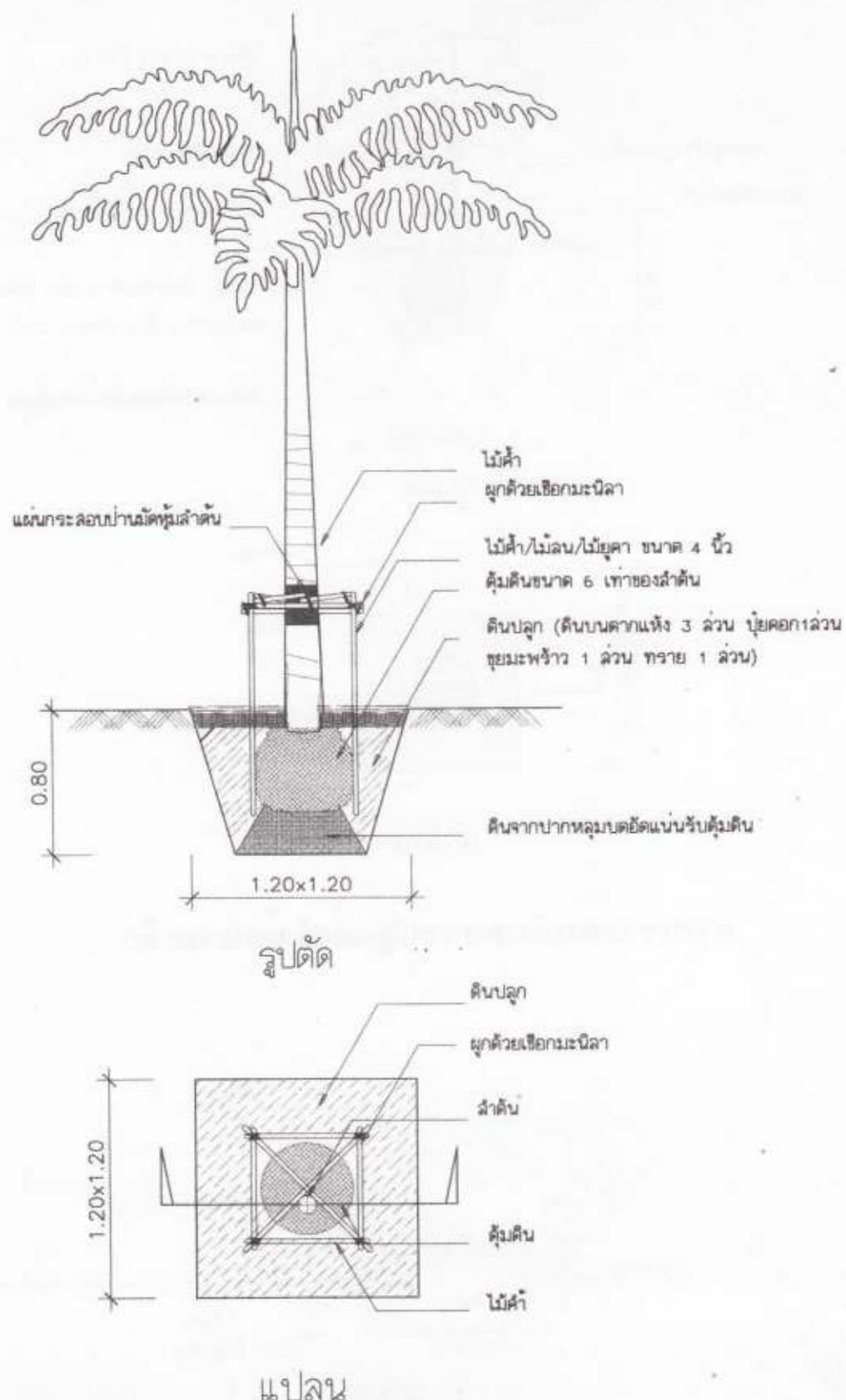
- ดินปลูก ให้ใช้ดินปลูกตามสูตรใน ข้อ 8.1.2.7.2

- การปลูก ผู้รับจ้างจะต้องระมัดระวังอย่างสูงในการยกดินไม้ออกจากกระถาง ภาชนะหรือที่ปลูกชนิดอื่น ๆ เช่น เบ่ง ลังไม้ เพื่อมิให้ระบบระบายน้ำของต้นไม้เสียหาย การแกะกระสอบหุ้ม ด้วยดิน จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะมิให้ดินหลุดจากตุ่มผู้รับจ้างควรตรวจสอบความสูงของ ตุ่มดินก่อนทำการเตรียมความลึกของก้น หลุมให้พอดีกับขนาดของตุ่มดินแล้วจึงทำการยกดินไม้ลงหลุม ดังให้ดันไม้ตรงได้แนวใช้มือหรือเท้ากดพองแน่นแล้วจึงเติมดินลงไปอีกครั้ง ๆ ละ 15 ซม. เมื่อถึงระดับที่ กำหนดแล้วให้รดน้ำให้ชุ่มโซกและทิ้งไว้ไม่รดน้ำเป็นเวลา 3 วัน

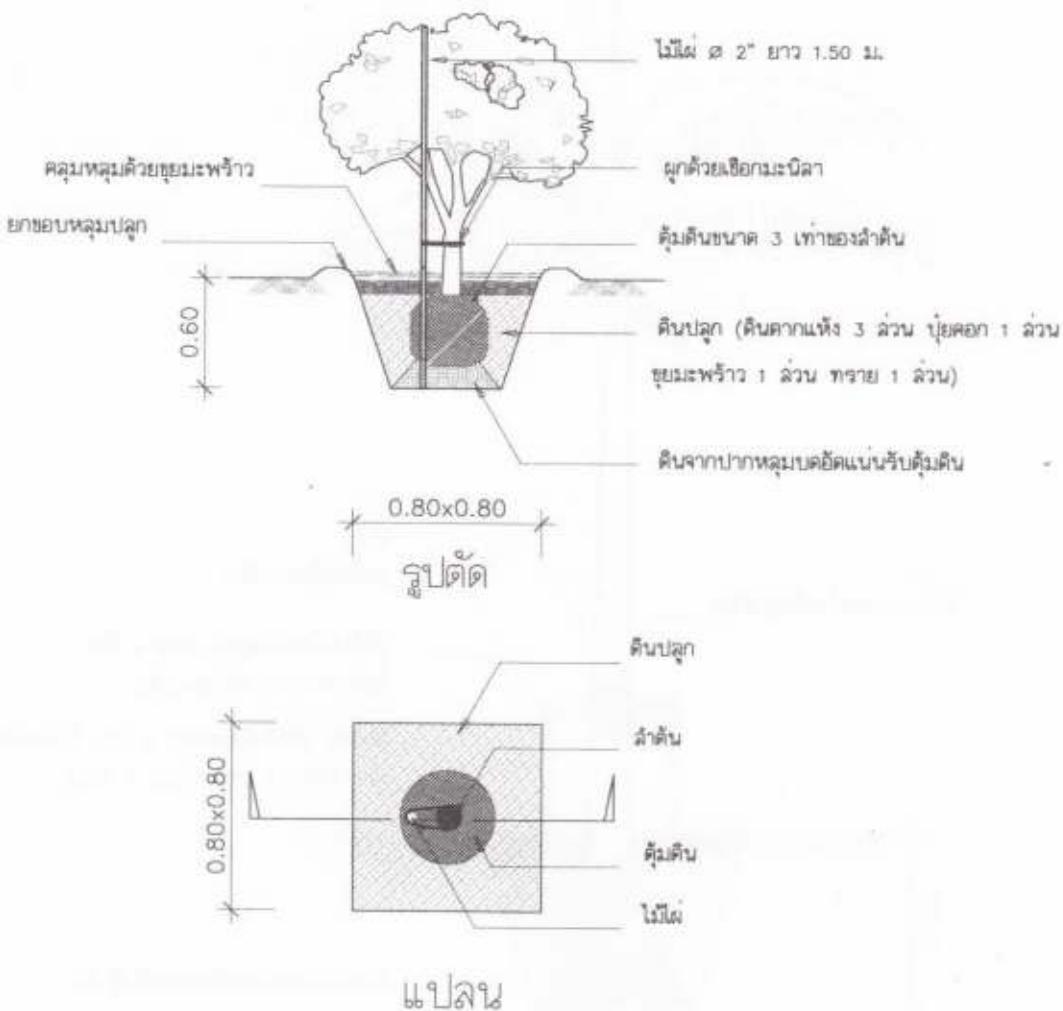
- การแต่งผิวน้ำหลุมปลูก หลังจากการปลูกแล้วผู้รับจ้างจะต้องทำการเก็บกวาด สิ่งสกปรกดินปลูก เศษวัสดุหุ้มดินดิบ เชือก ฯลฯ ออกไปให้หมดเมื่อรดน้ำทิ้งไว้ครบ 3 วัน และให้ทำการ แต่งพรวน หรือเสริมผิวน้ำของหลุมปลูก

8.2.3.3 การค้ำจุนต้นไม้ จะต้องกระทำการทันทีหลังการปลูกและหลังจากการใส่ไม้ค้ำจุนหรือ ยึดต้นไม้ ตามแบบแล้ว ต้นไม้จะต้องตั้งตรงแผ่กิ่งก้านได้ตามปกติ ไม้ค้ำจุน จะต้องเรียนเชิงไม่ผุกร่อน ขนาดของไม้และกรรมวิธีในการยึดต้นไม้และการจัดปักไม้ค้ำจุนต้องเป็นไปตามที่กำหนดในแบบแปลน ทุกประการ

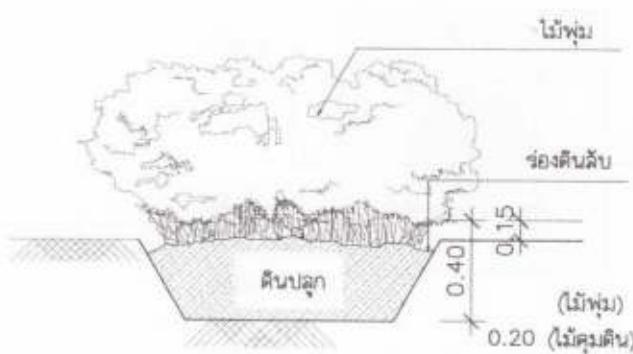

แบบรายละเอียดการปลูกต้นไม้ใหญ่

แบบรายละเอียดการปูรากต้นไม้ขนาดเล็ก

แบบรายละเอียดการปูรากไม้พุ่มและไม้คุดมิน

8.3 งานปลูก/ปุ๋ยและดูแลสวนหมู่

8.3.1 การปลูกหมู่

8.3.1.1 การเตรียมพื้นที่สำหรับปลูกหมู่

- สามารถปอก และระบบนรบรายหน้าได้ดี ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการจัด วางท่อ ปอพักหรือ ระบบนรบรายหน้าให้ดีและตรวจสอบให้เรียบร้อย เสียก่อนแล้ว จึงลงมือทำสวนได้

- การปรับระดับและใส่ดินบน ผู้รับจ้างจะต้องปรับดินล่างให้ได้ระดับต่ำกว่าผิวสำเร็จของอย่างน้อย 20 ซ.ม. โดยเก็บทินเชซไม้ แก้ว พลาสติก เหล็ก ตลอดจนวัสดุที่ไม่พึงประสงค์ทุกชนิด ออกให้หมดที่เป็นเดินเท้าหรืออินทรีซากพืชก็จะต้องเอาออก และถอนด้วยทรายหรือดินล่าง และบดเน้นปานกลาง เมื่อปรับได้ระดับและความลาดล้อจึงใส่ดิน บนไถพรวน หรือสับละเอียดแล้วจึงบดอัด ให้ได้ระดับที่กำหนดอีกรังหนึ่ง

- การปรับละเพียดใช้ทรายละเอียดผสมปุ๋ย กกม. 902 ชนิดละเพียด 1:1 แต่งผิวน้ำ 5 ซ.ม. ฉีดน้ำให้ทรายแทรกลงระหว่างรอยแตกของดินแล้วปรับเรียบอีกรังหนึ่งก่อนปู

8.3.1.2 การเตรียมหมู่และ การปลูกหมู่

- ชนิดของหมู่ หมู่ที่ใช้ปลูกในบริเวณให้เป็นชนิดตามที่กำหนดในแบบแปลน

8.3.1.3 การปู ใช้วัสดุเป็นแผ่น แผ่นหมู่จะต้องมีขนาด 50 x 100 ซม. หมู่มีความเขียว สดสุขชื่นใจขาดสม่ำเสมอ หมู่ที่เหลือง แห้ง หรือไม่สมบูรณ์ขาดแห้งจะถูกตัดออก ผู้รับจ้างควรเตรียมดิน สนาม ให้พร้อมที่จะปูได้จึงนำหมู่เข้ามาในบริเวณหมู่ที่นำมาจากโรงเรือน 3 วันจะถูกตัดออก เช่น ก่อนทำการปูจะต้องปรับผิวทรายอีกรังหนึ่งให้เรียบบริเวณที่ยุบตัวลงให้ใส่ Top dressing ส่วนผสม A1 พร้อมทั้งปรับและบดอัดอีกรังหนึ่งให้เรียบและกดให้แน่น การปูหมู่ จะต้องปูให้รอยของต่อมแผ่นซิดสนิทและเรียบเสมอกันของเข้ามุมหรือโถงจะต้องตัดให้เรียบคมด้วยมีด หรือกรรไรร์ที่เหมาะสม เมื่อปูเสร็จแล้วให้รดน้ำให้ชุ่ม และใช้ลูกกลิ้งบดให้แผ่นหมู่แน่นกับผิวดิน

8.3.1.4 การดูแลรักษาระบบนรบราย

- ระยะการดูแลรักษาระบบนรบรายสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องดูแลรักษาระบบนรบรายที่จัดทำเสร็จแล้วให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลาจนถึงวันส่งมอบงานและหลังส่งมอบงานแล้วต่อไปอีกเป็นเวลา 120 วัน

- การรดน้ำ หลังจากทำการปูหมู่ไปแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องรดน้ำสวน ในปริมาณที่เหมาะสมวันละ 2 เวลา เป็นเวลา 1 สัปดาห์ หลังจาก 1 สัปดาห์ไปแล้วให้รดน้ำในเวลาเช้าหรือเย็นให้ชุ่มวันละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดแล้วให้หยุดรดน้ำ 2 วัน ทำการตัดหมู่ใส่ปุ๋ยแล้วจึงเริ่มทำการรดน้ำต่อไปในสัปดาห์ที่ 3 ให้รดน้ำให้ชุ่มโซก 2 วัน ต่อครั้งจนถึงวันส่งงานการรดน้ำ จะต้องรดน้ำด้วยหัวฉีดฟอยไม่รดน้ำมาก และเรือนน้ำไหลไปตามผิวดิน ปริมาณน้ำให้อยู่ในคุณภาพน้ำของผู้รับจ้างให้หมู่เจริญเติบโตได้ โดยไม่แห้งเกินไปในวันฝนตกมากผู้รับจ้างอาจงดรดน้ำได้

- การถอนวัชพืช ผู้รับจ้างจะต้องทำการถอนวัชพืชออกทันที ตลอดเวลาที่ทำการดูแลรักษาระบบนรบรายที่กำหนดไว้ในสัญญา

- การบดถนน หลังจากการบดด้วยลูกกลิ้งครั้งแรกแล้วเป็นเวลา 2 สัปดาห์ ผู้รับจ้างต้องนำลูกกลิ้งมากลิ้งบดถนนที่ไม่เรียบให้เรียบร้อยอีกครั้งหลังจากนั้นให้ทำการบดถนนทุกๆ 30 วัน จนกว่าจะหมดสัญญาการดูแลรักษาการบดควรรถเข้าให้ดินฟูเสียก่อนกลไกที่เหมาะสมเมื่อปูเสร็จ แล้วให้รถเข้าให้ชุ่ม แล้วใช้ลูกกลิ้งบดให้หยาบแน่นกับผิวดิน

- การแต่งผิวน้ำในการณ์ที่มีการยุบของดินเกิดขึ้นและไม่สามารถแก้ไข ได้ด้วย การบดลูกกลิ้งผู้รับจ้างจะต้องใช้ดินผสม A1 มาโดยตามรอยยุบ ของถนนทุกครั้งที่ทำการตัดหยาบ และบดลูกกลิ้ง

8.4 วัสดุพืชพันธุ์

8.4.1 ปริมาณและขนาด

8.4.1.1 ปริมาณ ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาดินไม้ให้ได้ครบพอดียงแก่งงานปริมาณของดันไม้ที่แสดงให้ตารางดันไม้เป็นเพียงตัวเลขสั้งเข้าไปที่เตรียมขึ้นเพื่อความสะดวกของผู้รับจ้างเท่านั้น จำนวนดันไม้ในแปลนดันไม้ถือว่ามีความถูกต้องเห็นอกว่าจำนวนที่ บอกไว้ในตารางดันไม้

8.4.1.2 ขนาดดันไม้ ดันไม้ใหญ่ถือขนาดของเส้นผ่าศูนย์กลางล่างล้ำดันเป็นสำคัญขนาดความสูงอาจผันแปรได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่น้อยหรือมากกว่าที่กำหนดไว้ในตารางดันไม้ เกินกว่า 10% ขนาดของไม้พุ่มถือความสูงและระยะแพร่ รวมทั้งจำนวนกิ่งสาขาต่ำสุดไม้เลือดดองมีความยาว เมื่อยัดแล้วไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร หรือตามที่ระบุในรายการดันไม้ ขนาดของดันไม้ต่ำสุด จะวัดหลังจากการตัดแต่งก่อนทำการปลูก

8.4.2 ชื่อของดันไม้

ถือตามชื่อทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ ชื่อสามัญถือตามทะเบียนพรรณไม้ประจำของสมาคมไม้ประจำแห่งประเทศไทย และ/หรือ ชื่อพรรณไม้ในเมืองไทย พ.ศ. 2525 โดย ดร.สระอาด บุญเกิด และคณะ การค้านกับชื่อ หากมีขึ้นผู้รับจ้างจะต้องปรึกษาหารือกับภูมิสถาปนิกจนได้ข้อยุติ เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนจึงนำมาปลูกได้การตรวจสอบของพรรณไม้ อาจทำภายหลังการปลูกและ ก่อนการตรวจพบว่าผู้รับจ้างนำดันไม้ผิดชนิดมาปลูก ผู้รับจ้างจะต้องขอรับอนุญาตออกใบ และนำชนิดที่ถูกต้องมาปลูกใหม่โดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

8.4.3 เงื่อนไขอื่นๆ

8.4.3.1 ดันไม้ใหญ่ ไม้พุ่ม ไม้เลือย และไม้คุณคุณทุกชนิด จะต้องงาม แข็งแรง และ ขึ้นตามสภาพธรรมชาติ ปราศจากแมลงและโรค

8.4.3.2 การวัดเส้นผ่าศูนย์กลางของดันไม้จะวัดสูงโคนหรือระดับดินธรรมชาติ 30 ซ.ม.

8.4.3.3 ดันไม้ที่วัดได้ขนาดตามกำหนด แต่มีรูปร่างไม่สมดุลระหว่างระยะแพร่และ ความสูง หรือบิดงอน่าเกลียด หรือแต่งกิ่งเป็นมุมแหลมจะถูกคัดออก

8.4.3.4 ต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่กว่ากำหนดในแบบอาจนำมาใช้ได้ แต่ผู้รับจ้างจะคิดราคาเพิ่มขึ้นจากที่เสนอไว้เดิมไม่ได้

8.4.3.5 ผู้รับจ้างจะถือเอกสารความสูงที่เกิดกำหนด มาชดเชยกับขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่เล็กกว่ามิได้

8.4.3.6 ต้นไม้ที่นำมาปลูกจะต้องเจริญจะต้องของงานในกระถางหรือภาชนะ ขนาดเท่าที่กำหนดไว้ในแบบโดยมีระบบหากเจริญเต็มกระถางแล้ว ห้ามมิให้ใช้ต้นไม้ ขนาดเล็กเปลี่ยนไปกระถางใหญ่โดยที่รากยังไม่เจริญเต็มในเดือนใหม่

8.4.3.7 ขนาดของตุ่มดินของต้นไม้ที่นำมาปลูกจะต้องมีขนาดเส้นกลวงใหญ่อย่างน้อยเป็น 6 (หก) เท่า ของขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางลำต้น (ซึ่งวัดจากโคนต้นสูง 30 ซ.ม. และความสูงของตุ่มดิน จะต้องเป็น 2 ใน 3 ของความกว้างต้นไม้ที่ย้ายมาโดยมีขนาดตุ่มดินเล็กกว่ากำหนด หรือตุ่มดินแต่กระถางหากได้รับความเสียหายจะถูกคัดออก)

8.4.3.8 สำหรับต้นไม้ที่ขุดย้ายตุ่มดินจะต้องห่อหุ้มด้วยกระสอบปานและพูกมัดอย่างแน่นหนาป้องกันตุ่มดินแตก

8.4.3.9 ต้นไม้หรือไม้พุ่มที่ไม่แข็งแรง โอนเออนยืนต้นเองโดยปราศจากไม้ค้ำยันไม่ได้จะถูกคัดออก

8.4.3.10 ต้นไม้ใหญ่จะต้องมีลำต้นตรงมีรูปทรงงามปราศจากความเสียหายจากการหักของกิ่ง ก้าน ยอด (leader) ต้องไม่หักยอดที่มีอยู่จะต้องเป็นยอดเดียวเว้นแต่จะกำหนดให้มีหลายยอดได้

8.4.3.11 ต้นไม้ที่เปลือกถูกขาดเป็นแนวปมมีรอยถูกเสียดสีหรือมีกิ่งหักที่ไม่ได้รับการตัดแต่ง รักษาที่ถูกต้อง

8.4.3.12 ต้นไม้ที่ขยายพันธุ์โดยการปักชำจะต้องสมบูรณ์และมีรากเจริญของงานดีแล้ว

8.4.3.13 ต้นไม้ที่นำมาปลูกทุกชนิดต้องได้รับการ "ฟิก" ให้คุ้นกับสภาพของแสงมากแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ต้นไม้ที่นำมาปลูกในร่มหากทึ่งใบหรือต้นไม้ที่ นำไปปลูกกลางแจ้งแล้วใบแห้ง เน่าจะถูกตัดออก

8.4.3.14 การเปลี่ยนแปลงต้นไม้ที่ไม่ได้ขนาดหรือรูปทรงตามที่ระบุในแบบแปลน ควรกระทำใน 15 วัน หลังจากที่ผู้รับจ้างได้รับแจ้งจากเจ้าของงาน หรือภูมิสถานนิกร ไม้พุ่ม และไม้คลุมต้นควรเปลี่ยนภายใน วันหลังจากได้รับแจ้งแล้วไม่น้อยกว่า 6 สัปดาห์ ต้นไม้ที่นำมาปลูกในร่ม หากทึ่งใบหรือต้นไม้ที่นำไปปลูกกลางแจ้งแล้วใบแห้งเน่าจะถูกตัดออก

8.5 การดูแลรักษางานภูมิทัศน์

8.5.1 ขอบเขตงานและความรับผิดชอบ

ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบในการดูแลรักษางานภูมิทัศน์ตามสัญญาต่อไปเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 120 วัน หลังจากคณะกรรมการได้ตรวจรับงานงวดสุดท้ายในระหว่างเวลาแห่งสัญญา ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบในงานต่างๆดังต่อไปนี้

8.5.2 การดูแลสุขภาพ

การปฏิบัติตามหมวด 3 ข้อ 3.1.3

8.5.3 การดูแลต้นไม้พุ่ม ไม้ล้มลุน

- 8.5.3.1. รดน้ำตัดตามระยะเวลาที่สมควรตามขนาดและชนิดของต้นไม้
- 8.5.3.2. ตัดแต่งให้ปูยตามหลักปฏิบัติที่ดีของวิชาพืชสวนหรือโดยคำสั่งของผู้ควบคุมงาน
- 8.5.3.3. นำบัดรักษาให้ยาค่าแมลงและโรคที่เกิดขึ้นกับต้นไม้
- 8.5.3.4. เปเลี่ยนต้นไม้ที่ตายหรือไม่เจริญ
- 8.5.3.5. ปรับปรุงซ้อมแซมการค้าจุนต้นไม้ที่หลุมหรือคลอน ก่อนวัชพืชโคนเด็นไม้

8.5.4. การดูแลต้นไม้ใหญ่

- 8.5.4.1. รดน้ำและให้ปูยตามระยะเวลาที่เหมาะสม
- 8.5.4.2. ตัดแต่งและรักษาโรคแมลงตามความจำเป็น
- 8.5.4.3. เปเลี่ยนต้นไม้ที่ตายหรือไม่เจริญ
- 8.5.4.4. ปรับปรุงซ้อมแซมการค้าจุนต้นไม้ที่หลุมหรือคลอน พรวนดิน ถอนวัชพืชแต่งขอบ

8.5.5. การทำความสะอาดบริเวณทั่วไป

ผู้รับจ้างมีหน้าที่รับผิดชอบต่อเศษหญ้า ใบไม้ กิ่งไม้ ถุงพลาสติก หรือภาชนะ เช่นดิน ฯลฯ ที่เกิดจากงานดูแลรักษาดังกล่าวตลอดเวลาที่ยังไม่ได้ส่งมอบงาน และเฉพาะในวันที่ผู้รับจ้างทำการทำความสะอาดถนน ลาน บ่อน้ำพุและสนามประจำวันไม่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

8.6 อุปกรณ์และการดูแลรักษา

ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์และกำลังคนมาดูแลรักษาบริเวณ และภูมิทัศน์ให้เหมาะสม กับ ข้อกำหนด สัญญาเจ้าของงานและภูมิสถานนิกร มีสิทธิ์สั่งให้ผู้รับจ้างเพิ่มอุปกรณ์และคนงานได้หาก เห็นว่าผู้รับจ้างขาดประสิทธิภาพในการทำงานท่ามกลางรายไม่ปฏิบัติตามสัญญา เจ้าของงานมีสิทธิ์ใน การรับเงินงวดสุดท้ายของผู้รับจ้างและนำไปไว้จ้างบุคคลอื่นมาทำการแทนได้เครื่องมือที่ผู้รับจ้างควรมี นอกเหนือไปจากเครื่องมือและวัสดุธรรมดามีดังนี้

- ก. รถตัดหญ้าแบบโรตารี่ที่มีใบมีดคม เสียงค่อน
- ข. เครื่องพ่นปุ๋ยและยาขนาด 18 ลิตร เครื่องยนต์เบนซิน
- ค. เครื่องตัดหญ้านิดด้ามยาวยาสะพายบ่า
- ง. เครื่องมือตัดแต่งไม้ครบชุดพร้อมสีทาผลิตไม้

ตารางปฏิบัติการดูแลรักษา

ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำตารางเวลา และรายการดูแลรักษาที่แน่นอนชัดเจนเสนอผู้ว่าจ้าง ก่อนวันส่งมอบงานไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์และจะต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ว่าจ้างและภูมิสถาปนิกก่อน จึงจะนำไปปฏิบัติได้

การดูแลรักษาหลังจากส่งมอบงานแล้ว ผู้รับจ้างไม่ต้องจ่ายค่าน้ำและค่าไฟฟ้าส่วนค่า น้ำมันเชื้อเพลิงรถ และเครื่องพ่นยาเป็นของผู้รับจ้าง ผู้รับจ้างพึงกำชับคนในบังคับของผู้รับจ้างมิให้ส่ง เสียงดัง แต่งกายไม่สุภาพหรือแสดงกิริยาไม่ดีในระหว่างปฏิบัติงาน อนึ่งในการจัดตารางดูแลรักษา ผู้รับจ้างพึงตรวจสอบศึกษาเวลาปฏิบัติงานของพนักงานและต้องจัดตารางเวลาให้เกิดผลกระทบต่อการ ทำงานน้อยที่สุด

8.7 การส่งตัวอย่างวัสดุ

ผู้รับจ้างต้องส่งตัวอย่างวัสดุใน หัวข้อที่ 8.1 ภายในเวลา 15 วัน หลังจากเข็นสัญญา

8.7.1 ตัวอย่างดินผสมและดินปลูก ถุงละ 1 กก. จำนวน 3 ถุง เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จึงนำดิน เข้า บริเวณได้ภูมิสถาปนิกและเจ้าของงานจะทำการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งหากไม่เป็นไปตามตัวอย่างที่ อนุมัติ ผู้รับจ้างต้องนำดินออกไปด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

8.7.2 ปุ๋ย ถุงละ 250 กรัม ชนิดละ 3 ถุง

8.7.3 ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยหมัก ถุงละ 100 กรัม ชนิดละ 3 ถุง

8.7.4 วัสดุปูรุ่งดิน ถุงละ 100 กรัม สำหรับเปลือกถั่วถุงละ 500 กรัม สำหรับอิฐหักและ ทรายขยายอย่างละ 2 กก.

8.7.5 การติดซื้อ ผู้รับจ้างต้องติดซื้อของวัสดุและแหล่งที่มี และวันที่ได้รับมาโดยชัดเจนทั้ง ในถุง และในรายการส่งวัสดุตัวอย่างถึง ควรใช้ถุงพลาสติกใส่ชนิดหนา

8.8 งานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

8.8.1 งานพื้นที่ทางเดินหรือลาน

ชนิดของวัสดุปูพื้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ พื้นแบบยืดหยุ่น และพื้นแบบแข็ง

8.8.1.1 พื้นแบบยืดหยุ่น ค่อนข้างง่ายต่อการขับเขยื้อน และการส่งถ่ายแรงที่กระทำต่อ พื้นผิวแข็งลงสู่ชั้นดินรองวัสดุปูพื้นแบบยืดหยุ่นจะมีลักษณะเป็นแผ่นบางๆ ที่มีความทนทานสูง สร้างขึ้น รองพื้นที่ทางและชั้นดินรองจะหนา แบ่งออกเป็น 2 ชนิดย่อย คือ

ก. เป็นพื้นใหญ่ วัสดุที่นิยมในการจัดภูมิทัศน์ในกลุ่มนี้ได้แก่ แอสฟัลต์ แอสฟัลต์ (ลาดยาง) หมายถึง ส่วนผสมระหว่างแอสฟัลต์และหิน ซึ่งใช้ในการทำวัสดุปูพื้นทางเดินทั่วไป โดยจะเห็น ทับบนชั้นของพื้นทางหรือชั้นดินเดิมที่บดอัดแน่นแล้ว จากนั้นก็จะปะloyให้เป็นตัวลง

ข. เป็นชิ้นเล็กๆ ໄลแก่ กลุ่มของอิฐปูดหน้ำเร็ว (บล็อกปูดหน้ำ) และวัสดุปูพื้นต่างๆ

ข.1 อิฐปูดหน้ำเร็ว ผลิตจากกองกรีทที่ได้ผ่านเครื่องจักรที่มีกำลังอัดสูง กองกรีทจึงเกะเป็นเนื้อดียากันอย่างสมบูรณ์มีรูปแบบต่าง ๆ เช่น

- ชุดอิสระ หนา 6 ซม. มีรูปวงรี, รูปดาว ไอม รูปครึซฯลฯ
- ชุดจินตนาการ หนา 6 ซม. มีรูปล็อกจัตุรัส, บล็อกบูอิชิล่า, บล็อก

บุคคลนล็อกปูติลาเหลี่ยม

- ชุดติลาเหลี่ยม หนา 6 ซม. มีติลาเหลี่ยมขนาดต่างๆ, ติลาหัวเหลี่ยม ติลาเหลี่ยมสัญลักษณ์เหลือง, ติลาเหลี่ยมสัญลักษณ์แบบเหลืองฯลฯ

วิธีการปูอิฐปูดหน้ำเร็ว (บล็อกปูดหน้ำ)

1) ชุด ปรับ และบดอัดชั้นพื้นดินเดิมให้เรียบและแน่นการเตรียมชั้นดินเดิมให้เหมาะสมได้แก่ ต้องมีการระบายน้ำที่ดี โดยควบคุมระดับน้ำได้ดีให้ต่ำกว่าชั้นดินเดิม ต้องกำจัดพืชและซากพุพังให้หมด แล้วจึงบดอัด

2) ใช้หินคลุก และบดอัดให้เรียบแน่นรับน้ำหนักได้

3) ที่ขอบทาง วางขอบคันหินสำเร็ว หรือหล่อขอบซึ่งมีความแข็งแรงไม่ยุบตัว หรือแยกออกเมื่อใช้งาน

4) ใส่ทรายทรายรองบล็อกหนา 4 ซม. และใส่เพิ่มชดเชยการบดอัดอีก 1-2 ซม.

5) ปูบล็อกตามลวดลาย และสีสันที่กำหนดไว้ โดยปูห่างกันไม่เกิน 4 มม.

6) คัดแนวบล็อกให้ตรง และตัดบล็อกใส่ช่องว่างให้เต็ม

7) ใส่ทรายละเอียดอุดร่องให้เต็ม และเหลือค้างบนผิวนบล็อกด้วย พร้อมบดอัดด้วยเครื่อง Plate-Vibrator 2-3 เที่ยว กว่าคราฟรายที่เหลือออกใช้งาน ได้ทันที

ข.2 บล็อกสนามหญ้า หนา 8 ซม. บล็อก สนามหญ้าสำเร็จปูจะมีสม盆าน ความเขียวสดสวยงามราบรื่นและความแข็งแรงของบล็อกปูดหน้ำเข้าด้วยกัน โดยมีการเว้นช่องว่างสำหรับการปลูกหญ้า

วิธีการปูบล็อกสนามหญ้า

1) การเตรียมพื้นดินเดิม ปรับระดับ และอัดพื้นดินเดิมให้แน่นเข่นเดียวกับการเตรียมพื้นชั้นล่างของทางเดินเท้าความสูงของระดับชั้นดินนี้เมื่อบากรักบั้นรองพื้นทางทรายรองบล็อก และความหนาของบล็อก จะต้องได้ระดับสุดท้ายที่ต้องการพอดี

2) การทำชั้นรองพื้นทาง ใช้หินคลุกหรือลูกรังบดอัดให้แน่น ต้องบดอัดเป็นชั้นๆ ชั้นหนึ่งหนา 4-5 ซม. เพื่อบดอัดให้ทั่วถึง และสม่ำเสมอ โดยควรพรมน้ำก่อนการบดอัดแต่ละชั้นด้วย ความหนาของชั้นรองพื้นทางนี้ขึ้นกับการรับน้ำหนัก หากเป็นสนามหญ้าคนเดินผ่าน ชั้นรองพื้นทางที่บดอัดแน่นแล้ว หนาประมาณ 7 ซม.

3) การใช้ทรายรองบล็อก ใช้ทรายหินที่สะอาด ในการจัดระดับเกลี่ยให้ได้ความหนาประมาณ 4 ซม. ให้สูงกว่าระดับที่ต้องการ 0.5 - 1 ซม. แล้วบดอัดให้แน่น จากนั้นปิดผิวน้ำอีกครั้ง เพื่อปรับระดับให้ได้ตามต้องการ

4) การปูบล็อก เรียงก้อนบล็อกชิดกันให้ได้แนว เมื่อปูบล็อกจนเต็มพื้นที่ไม่ต้องบดอัดลงบนก้อนบล็อกอีกเพียงนำดินผสมปูยใส่ในช่องให้ได้ระดับต่ำกว่าผิวน้ำบล็อก 2 ซม. ตัดหญ้าที่จะปลูกให้ได้ขนาดพอตีกับช่องบล็อก แล้วนำไปปลูกตามช่องบล็อกนั้นเสร็จแล้ว จึงรดน้ำ

ข.3 ขอบคันทิน ใช้ก้อนบล็อกปูถนน เพื่อกันขอบให้เป็นระเบียบสวยงาม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่จำเป็นต้องใช้ควบคู่ไปกับการปูบล็อกปูถนนสำเร็จรูป เพราะช่วยบังคับให้บล็อกปูถนนแต่ละก้อนยึดเกาะกันได้ดีไม่เคลื่อนออกจากกันเมื่อต้องรองรับน้ำหนัก และยังช่วยกันทรายปรับระดับที่ร่องอยู่ได้บล็อกไม่ให้หลอกด้านข้าง ทำให้การถ่ายเทน้ำหนักระหว่างบล็อกสมบูรณ์ ขึ้น

ขอบคันทินสำเร็จรูป แบ่งออกเป็น 2 ขนาด คือ

- ขอบคันทินสำเร็จรูปขนาดใหญ่ ปูเป็นขอบถนนและทางเท้า
- ขอบคันทินสำเร็จรูปขนาดเล็ก

วิธีใช้ขอบคันทินสำเร็จรูป สำหรับพื้นบล็อกปูถนน

- 1) ปรับระดับ และบดอัดพื้นชั้นล่างให้แน่นตามประเภทการใช้งาน
- 2) ขุดแนวร่องที่จะวางขอบคันทินสำเร็จรูปรอบบริเวณที่จะปูบล็อกในบริเวณพื้นที่บดอัด

3) วางขอบคันทินสำเร็จรูปในแนวร่องที่ขุดไว้ให้ห่างกัน 1 ซม. อัดรอยต่อด้วยปูนทราย (mortar) โดยเพื่อขอนด้านบนให้อยู่ในระดับที่ต้องการ (ในการถมที่พื้นร่องไม่ได้ระดับเสมอ กัน ให้เกลี่ยทรายหินหรือคอนกรีตหินในพื้นร่องก่อน)

4) ใช้ทรายหินแห้งเกลี่ยให้ทั่วบริเวณที่จะปูบล็อกให้หนาประมาณ 3-4 ซม.

5) ปูบล็อกปูถนนสำเร็จรูปบนพื้นที่ที่เตรียมไว้

6) โรยทรายละเอียดให้ทั่ว ใช้เครื่องบดอัดขนาดเล็กบดอัดให้ทั่วบริเวณเพื่อให้แน่นและได้ระดับ จากนั้นกวาดทรายที่เหลือลงร่องให้เต็ม พร้อมใช้งานได้ทันที

หมายเหตุ สำหรับคันทินใหญ่ทรงเหลี่ยม ขอบคันทินโคงทรงเหลี่ยมและขอบคันทินเล็กไม่จำเป็นต้องอัดรอยต่อด้วย ปูนทราย(mortar) เนื่องจากคันทินใหญ่ทรงมนเนื่องจากแต่ละท่อนจะมีตัวล็อก (Groove Tongue) ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวยึดให้ขอบแต่ละท่อนเกะกะติดกันได้ดี

วิธีใช้ขอบเขามุ่มสำเร็จรูปสำหรับพื้นบล็อกปูถนนหลังจากดำเนินการตามขั้นตอนใน ข้อ.

3) เสร็จแล้ว จึงวางขอบเขามุ่มให้ต่อเนื่องและได้แนว-จาก ระหว่างขอบคันทินทั้งสองด้าน (เว้นร่องขอบคันทินของแต่ละท่อนให้ห่างกันประมาณ 1 ซม. เพื่อยอดปูนทรายและซักร่องรอยต่อ ทำให้ขอบมีความสวยงาม และประสานดีดแน่นเป็นเนื้อเดียวกัน) จากนั้นดำเนินการตาม ข้อ. 4) -6) ต่อไปจนเสร็จขั้นตอน

- วิธีใช้ขอบคันทินสำเร็จรูปข้อ. 3)
- วิธีใช้ขอบคันทินสำเร็จรูป ข้อ 4) -6)

๙.๔ การปูแผ่นทางเท้าชนิดต่างๆ ในงานภูมิทัศน์

- วัสดุที่นิยมนำมาใช้ได้แก่ แผ่นคิลาร์ แผ่นกรวดลัง แผ่นพินทรีย์

ฯลฯ

- วิธีการปู โดยทำการอัดชั้นเดิมให้แน่น แล้วนำทรายทรายมารองพื้นอีกชั้นให้หนาประมาณ ๓-๕ ซม.ทำการอัดให้แน่น

๘.๘.๑.๒ พื้นแบบแข็ง ได้แก่ กลุ่มของคอนกรีต หรือที่อาศัยคอนกรีตเป็นชั้นฐาน ในการปูแบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ

ก. เป็นพื้นใหญ่ได้แก่ คอนกรีตพิมพ์ลาย ทรายลัง และกรวดลัง

ก.๑ การปูพื้นคอนกรีตพิมพ์ลาย

- ให้เทชิเมนเดิมพื้นที่ โดยไม่มีรอยต่อระหว่างแผ่น
- พิมพ์ลายลงบนชิเมนเดิมตามแบบที่กำหนดให้และมีขนาดสัดส่วนที่สวยงามถาวรสาย

ที่นิยมมากเลียนแบบวัสดุพื้นชนิดแผ่น

- เคลื่อนผิวน้ำด้วยสารอะคริลิก เพื่อป้องกันรอยขีดข่วน, เชื้อรา และง่ายต่อการดูแลรักษา

ก.๒ การทำพื้นกรวดลัง และทรายลัง ตามกรรมวิธีในหมวดงานสถาปัตยกรรม

ข. เป็นชิ้นเล็ก สำหรับพื้นที่รับน้ำหนักมาก วัสดุในกลุ่มนี้ได้แก่กระเบื้องคอนกรีตสำเร็จรูป, แกรนิตเคนไซ, หินกาน, หินชานวน, และหินทราย

ข.๑ กระเบื้องคอนกรีตสำเร็จรูป

วิธีการปู

- ทำพื้นเดิมให้แข็งแรง (ชั้นเดิม) พร้อมทำขอบกันให้เกิดความแข็งแรง สวยงาม

- ปูแผ่นกระเบื้อง โดยเว้นร่องให้ได้ระยะตามแบบที่กำหนด
- เช็ดทำความสะอาดอีกครั้งด้วยฟองน้ำ อย่าให้มีคราบปูนติดอยู่บนผิวน้ำ เพราะจะทำให้เกิดรอยด่าง

- เมื่อปูที่ยาแห้งแล้วใช้กรดเกลือผสมน้ำในอัตรา ส่วน ๑ : ๓ ล้างคราบน้ำปูนผิวน้ำอีกครั้ง

ข.๒ แกรนิตเคนไซ

- ขั้นตอนการปู คล้ายกับกระเบื้องคอนกรีตสำเร็จรูป แต่จะต้องนำแผ่นมาเชื่อมต่อกันนำไปใช้ ๒ ชั้วโมง และตึงไว้ให้แห้ง ๑ วัน แล้วยาแนว

ข.๓ หินกาน, หินชานวน

- ขั้นตอนการปูเหมือนกับกระเบื้องคอนกรีตสำเร็จรูป

ข.๔ ขอบแปลงดันไม้

- ควรเริ่มตั้งแต่การทำสวนและก่อนมีการปลูกต้นไม้ ควรวัดระยะให้แน่นอนตามแบบกำหนด ใช้ปุ๋นขาวローyleแสดงเส้นขอบเขตให้ได้รู้ปร่างตามต้องการ แล้วจึงขุดแนวดินออกเพื่อติดตั้งขอบแปลงทั้งหมดให้เรียบร้อย

8.9 งานสี ชนิดสีและการริบบิ้นการทาสี เป็นไปตามหมวดงานสถาปัตยกรรม

เอกสารเลขที่ ก.148/ก.ย./53

8.10 ไฟในสวน ดูรายละเอียดประกอบแบบในงานวิศวกรรมไฟฟ้า

8.11 การให้น้ำต้นไม้ ดูรายละเอียดประกอบแบบในงานสุขาภิบาลและวิศวกรรมเครื่องกล

8.12 งานประดิษฐ์ตกแต่งสวน ดูรายละเอียดประกอบแบบแปลน

๙

ภาคผนวก

	แบบ อธ. 1 - 1	แผ่นที่ 1/1				
บันทึกข้อความ						
ชื่อหน่วยงาน	กรมสันัสนีพัฒนาการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข					
ที่	วันที่					
เรื่อง	รายงานสรุปผลและรายงานประจำวัน การควบคุมงานการก่อสร้าง					
เรื่อง	ประชานกรรมการตรวจการจ้าง (ผ่าน _____)					
	ตามคำสั่งของแบบแผน กรมสันัสนีพัฒนาการสุขภาพ ที่ สก.0703 /	ถ่วงวันที่				
	ให้เข้ามาเจ้า (ผู้รับผิดชอบ)	ตำแหน่ง				
	ใบประกาศนียบตัวราชการควบคุมงานการก่อสร้าง ณ. ตั้งแต่วันที่ _____					
ขอรายงานผลการก่อสร้างดังรายละเอียดต่อไปนี้						
1 รายละเอียดของตัญญาก่อสร้าง						
1.1 ตามตัญญาก่อสร้างเลขที่	ลงวันที่	ลับสุด	ระยะเวลา ก่อสร้าง			วัน
1.2 ระหว่าง (ผู้รับผิดชอบ) กับ				(ผู้รับผิดชอบ)		
1.3 ค่าก่อสร้างรวม	บาท	หน่วย	เดือน	เดือน	เดือน	บาท
1.4 โดยใช้เงิน ☐ เงินงบประมาณปี _____ จำนวน _____ บาท						
	เงินนำร่อง / เงินบริจาก	จำนวน	บาท			
2 รายละเอียดสิ่งก่อสร้าง						
2.1	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
2.2	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
2.3	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
2.4	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
2.5	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
2.6	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
2.7	แบบก่อสร้างเลขที่				จำนวน	หลัง
3 สรุปผลการปฏิบัติงาน						
3.1 การก่อสร้าง						
อยู่ในวคาดที่ ☐ ในช่วงเวลาตามตัญญา ☐ ในช่วงปรับ วัน ☐ ในช่วงขยายเวลา วัน [ครั้งที่]						
ส่วนอนงนคครึ่งสุดท้าย วัดที่	เมื่อวันที่	[ห้องอนงน]	ชั้น ☐ เริ่ว ☐ กว่ากำหนดคราว	วัน		
3.2 ความก้าวหน้าของการก่อสร้าง						
3.2.1 ความก้าวหน้าของการก่อสร้าง (โดยภาพรวม) แล้วเสร็จทั้งหมดประมาณ ☐ %						
3.2.2 มูลค่าของงานก่อสร้างทั้งหมด 100 % หน่วยมูลค่าทั้งหมดเป็นค่า % และเป็นค่าเดิม แต่ละประภากลาง (๕ ประภากลาง) ลังนี้						
1) งาน วศ. โครงสร้าง % 2) งาน สค. % 3) งาน ส.ระบบ % 4) งาน ตกแต่ง % 5) งาน อุปกรณ์ %	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)	(บาท)
3.2.3 ความก้าวหน้าของการก่อสร้าง ของแต่ละประภากลาง (โดยประมาณ)						
1) งานวิศวกรรมโครงสร้าง (ฐานราก, เสา, คาน, ทึน, ชั้นหลังคา, รวม ก.ก. ก.ช.)				แล้วเสร็จ	%	
2) งานสถาปัตยกรรม (งานกัน - แปรรูปที่น้ำใช้สอย, งานติดตั้ง วงกบ, บาน ประตูห้องน้ำทางที่ก่อนอุปกรณ์, ท้าวสีดา)				แล้วเสร็จ	%	
3) งานวิศวกรรมระบบค่าว่า (งานติดตั้งระบบค่าว่า, งานอุปกรณ์กันน้ำ, พร้อมอุปกรณ์ระบบน้ำฯ)				แล้วเสร็จ	%	
4) งานตกแต่ง (งานพื้นห้องน้ำ, ห้องน้ำ, บันได, ฯลฯ)				แล้วเสร็จ	%	
5) งานภูมิทัศน์ (งานออกแบบฟิตช์, ถนนวิ่งภูมิทัศน์, งานรื้อภูมิทัศน์ฯ)				แล้วเสร็จ	%	
4 สภาพการปฏิบัติงาน, ขั้นตอนการปฏิบัติงาน, วัสดุที่ใช้ และเหตุการณ์แวดล้อมประจำวัน ตามบันทึกที่แนบมา (อธ. 1-2, 1-3)						
รายงานฉบับนี้เป็นรายงาน ครั้งที่ ☐ เป็นการก่อสร้าง ระหว่าง วันที่ ☐ ถึง วันที่ ☐						
จึงเรียนมาเพื่อทราบ						
ลงชื่อ ..... (ผู้ควบคุมงาน)						
(ตำแหน่ง)						
หมายเหตุ เอกสารฉบับนี้ต้องทำที่นี่อย่างน้อย 2 ฉบับเพื่อรายงานให้คჯัพกรรมการทราบ			ทุกสัปดาห์ และเก็บรักษาไว้เพื่อมอบให้แก่เจ้าหน้าที่พัสดุ			
เมื่อเสร็จงานแต่ละช่วง ให้อธิบายเป็นเอกสารสำหรับทางราชการ ด้วยเงื่อนไขข่าวไว้เพื่อการตรวจสอบของผู้มีอำนาจ						

		ยศ. 1-3	แผนที่ 1 / 1
บันทึกเหตุการณ์แวดล้อมประจำวัน (เป็นสาเหตุให้หยุดงาน หรือไม่หยุดงาน ได้)			
เหตุการณ์แวดล้อม "ภายนอก" หน่วยงาน			
☐ เกิดความไม่สงบในพื้นที่	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ เกิดคาดภัยในพื้นที่	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ เกิดอุทกภัยในพื้นที่	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ แผ่นดินไหวเกิดความเสียหายในพื้นที่	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ ถนนทางเดินสาธารณะชำรุดบันไดนานไว้ใช้งานไม่ได้	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ รถดับเพลิงขาด / ผู้มีสิทธิ์ก่อไฟไหม้ได้จุดไฟไว้ในได้	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ เหตุการณ์โดยทั่วไปปกติ	วันที่		เมือง.....พศ....
☐	วันที่		เมือง.....พศ....
☐	วันที่		เมือง.....พศ....
เหตุการณ์แวดล้อม "ภายใน" หน่วยงาน			
☐ เกิดการรีบดีข่องสิ่งก่อสร้าง	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ น้ำดูดอุบัติเหตุฯ/ราด/ทะลุทางเดินท่อระบายน้ำ	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ เกิดการหักดงบะระหักดงทั่วของแรงงาน	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ รถคว่ำดูดปะทะ (มนต์จากผู้รับผิดชอบไม่ถูกเครื่อง)	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ คอมบะรอมการหักดงบะระหักดงทั่วของแรงงาน (บางส่วนหักดงมาก)	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ ผู้ควบคุมงานล้มเหลวตามกำหนดเวลา (บางส่วนหักดง) ไว้ก่อน	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ ผู้รับผิดชอบหักดงงาน โดยมีสาเหตุ	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ ผู้รับผิดชอบหักดงงานโดยไม่แจ้งสาเหตุ	วันที่		เมือง.....พศ....
☐ เหตุการณ์โดยทั่วไปปกติ	วันที่		เมือง.....พศ....
☐	วันที่		เมือง.....พศ....
สภาพ "ภูมิอากาศ" ประจำวัน			
☐ อากาศปกติ	วันที่,เวลา		เมือง.....พศ....
☐ อากาศร้อนจัด	วันที่,เวลา		เมือง.....พศ....
☐ อากาศหนาวจัด	วันที่,เวลา		เมือง.....พศ....
☐ ฝนตกปานกลาง	วันที่,เวลา		เมือง.....พศ....
☐ ฝนตกหนักมาก	วันที่,เวลา		เมือง.....พศ....
หมายเหตุ			
(ลงชื่อ)		(ลงชื่อ)	
( )		( )	
ผู้แทน	ผู้ควบคุมงาน	ผู้แทน	ผู้ควบคุมงาน

บันทึกแนวท้าย

แบบ ย.ช. 2-1

แผ่นที่ 1 / 2

รายงานสรุปผลการก่อสร้าง (ประจำเดือน ..... พ.ศ. ....)

- เรียน ผู้ตรวจราชการกระทรวง (.....)
 ประธานคณะกรรมการตรวจสอบการก่อสร้าง
 ผู้อำนวยการกองแบบแผน
 หัวหน้า ฝ่าย/กลุ่ม/งาน (.....)

ตามคำสั่งกองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ตามหนังสือ ที่ 0703/ ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ๒๕ ..... ให้เข้าพิจารณา ..... ดำเนินการ .....
 ให้ปฏิบัติราชการควบคุมการก่อสร้าง ณ. ..... ว. ..... ช. .....
 ขอรายงานผลการก่อสร้าง โดยสรุปดังนี้

1. รายละเอียดของัญญาอ้าง

- 1.1 ค่าเชื้อรา จำนวน ..... / ลงวันที่ ..... เดือน ..... จำนวน ..... รวมระยะเวลา ก่อสร้าง ..... วัน
 1.2 ค่าก่อสร้างรวม ..... บาท (.....) แบ่งเป็น ..... จ.ท. ที่ได้รับรับ ..... บาท
 1.3 ระหว่าง ..... (ผู้รับช่าง) กับ ..... (ผู้รับช่าง)
 1.4 โดยใช้เงิน เงินจนประมายปี ๒๕ ..... จำนวน ..... บาท (.....)
 เงินปัจจุบัน / นิจิต ..... จำนวน ..... บาท (.....)

2. รายละเอียดสิ่งก่อสร้าง

- 2.1 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.2 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.3 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.4 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.5 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.6 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.7 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.8 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....

3. การก่อสร้างอยู่ใน

- 3.1 จว.ที่ ..... / ..... ในช่วงเวลาตามสัญญา, ในช่วงปรับ ..... วัน, ในช่วงขยายเวลา ..... วัน [ครั้งที่ .....]
 3.2 ส่วนของงานครึ่งต่อครึ่ง (จว.ที่ ..... / .....) เมื่อ ..... / ..... / ..... ส่วนอน. รื้อ, ซ่อม, ก่อทำใหม่รวม ..... วัน]

4. ความก้าวหน้าของการก่อสร้าง (ตามรายการปฏิบัติงาน ๕ ประเภทงาน)

- 4.1. งานวิเคราะห์รวมโครงการ ..... (ฐานราก, เสา, คาน, ทึบ, ห้องลิ้นค่า, งานค.ส.อ.ฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.2 งานสถาปัตยกรรม (งานก่อ- แบ่งพื้นที่ให้เช่าออก, งานติดลิ้นชักกุน, งานประตูห้องน้ำต่อห้องร้อนอุ่นอีกรั้ฟ, ทางสี ฯลฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.3 งานวิเคราะห์ระบบค่าใช้ (งานติดตั้งระบบค่าใช้, งานซ่อมแซมท่อ, พร้อมอุปกรณ์ระบบ ..... %
 4.4 งานตกแต่ง ..... (งานมัพหานติบี, ครุภัพท์, ป้ายชื่อ, ฯลฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.5 งานภูมิทัศน์ ..... (งาน แสงไฟอัตโนมัติ, ถนนกีรติบุรี และงานปั้นกุนทิ้กาน์ ฯลฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %

MMU U.S. 2-1

หน้าที่ 2 / 2

5. ความต้าวหน้าของงานก่อสร้าง (โดยภาพรวม)

สรุปโดยการรวม งานก่อสร้างและน้ำท่วมทั้งหมดประมาณ ..... %

6. ปัญหา / อุปสรรคในการก่อสร้าง

รายงานนี้เป็นรายงานสรุป ครั้งที่ ..... ณ วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

จังหวัดเชียงใหม่ ไปรษณีย์

(งงชื่อ) ..... (สักวันคุณงาน)

(.....)

พิมพ์เมือง

หมายเหตุ เอกสารฉบับนี้ ถือความคุณงามเดิร์งขึ้นท้า ถึงก่อฯ เป็นประจำทุกเดือน

แบบ ส. ๓ - ๑

แผ่นที่ ๑/๒

รายงานสรุปผลการก่อสร้าง (เมื่อ งานเดิมเสร็จ / ลับเปลี่ยนหน้าที่)

- เรียน ผู้อำนวยการกองแผนก
 หัวหน้า ฝ่าย / กส./งาน (.....)

ตามที่ได้รับมอบหมาย กรมสถาปัตยกรรมฯ กระทรวงสาธารณูปโภค ตามหนังสือที่ ๐๗๐๓/.....
 ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ๒๕..... ให้เข้ามาเช็ค..... ดำเนินการ.....
 "ไปปฏิบัติราชการควบคุมการก่อสร้าง ณ ..... ว. .... ช.
 ขอรายงานผลการก่อสร้าง ให้ทราบดังนี้

1. รายละเอียดของผู้อนุมัติ

- 1.1 ตามสัญญาเลขที่ ..... /..... ลงวันที่ ..... ต้นสุด ..... รวมระยะเวลา ก่อสร้าง ..... วัน
 1.2 ค่าท่อส้วมรวม ..... บาท (.....) แบ่งเป็น ..... วัด ค่าปรับวันละ ..... บาท
 1.3 ระหว่าง ..... (ผู้ว่าจ้าง) กับ ..... (ผู้รับจ้าง)
 1.4 ไฟฟ้า ..... เงินทงประมาณปี ๒๕..... จำนวน ..... บาท (.....)
 เงินบำรุง / บริจาก ..... จำนวน ..... บาท (.....)

2. รายละเอียดสิ่งก่อสร้าง

- 2.1 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.2 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.3 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.4 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.5 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.6 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.7 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....
 2.8 ..... แบบ / เอกสาร เลขที่ ..... จำนวน .....

3. การก่อสร้างอยู่ใน

- 3.1 วัดที่ ..... /....., ในช่วงเวลาตามสัญญา, ในช่วงปรับ ..... วัน, ในช่วงขยายเวลา ..... วัน [ครั้งที่ .....]
 3.2 ส่วนอนจันทร์ตุ่กท้าย (วัดที่ ..... /.....) เมื่อ ..... /..... [ส่วนอน ซื้อ, เชื้อ, กว่ากำหนดรวม ..... วัน]

4. ความถ้วนหน้าของการก่อสร้าง (ตามรายการปฏิบัติงาน ๕ ประภากงาน)

- 4.1. งานวิศวกรรมโครงสร้าง (ฐานราก, เสา, คาน, ทึบ, ขันหลังคา, งานศ.ส.ก.ฯ ก.) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.2. งานสถาปัตยกรรม (งานกัน- แบ่งพื้นที่ให้ใช้ประโยชน์ติดตั้งระบบ, งานประดูกหินล้ำ, หินอ่อนอุบลฯ, หินเสือฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.3. งานวิศวกรรมระบบต่างๆ (งานติดตั้งระบบต่างๆ, งานซ่อมบำรุง, พร้อมอุปกรณ์ระบบเบนเนนฯ ก.) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.4. งานตกแต่ง (งานมัณฑนศิลป์, ครุภัณฑ์, มีㄚชีช້ອ, ฯลฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %
 4.5. งานภูมิทัศน์ (งานแอสฟัลต์, คอนกรีตเสื่อ, และงานปรับภูมิทัศน์ ฯลฯ) แล้วเสร็จประมาณ ..... %

แบบ อ.๓ - ๑

แผ่นที่ 2/2

๕. ความต้าวหนักของงานก่อสร้าง (โดยภาพรวม)

สรุปโดยภาพรวม งานก่อสร้างแล้วเสร็จทั้งหมดค่าประมาณ ..... %

๖. ความปัจจุบัน

- งานดังรายละเอียดข้างต้น ก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา.

หมายเหตุ .....

- งานดังรายละเอียดข้างต้น ยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จตามสัญญา

- สับเปลี่ยนหน้าที่

หมายเหตุ. "ได้ส่งมอบงานให้ .....

เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

- กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ในกองฯ

หมายเหตุ .....

รายการ ณ. วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ) ..... (ผู้ควบคุมงาน)

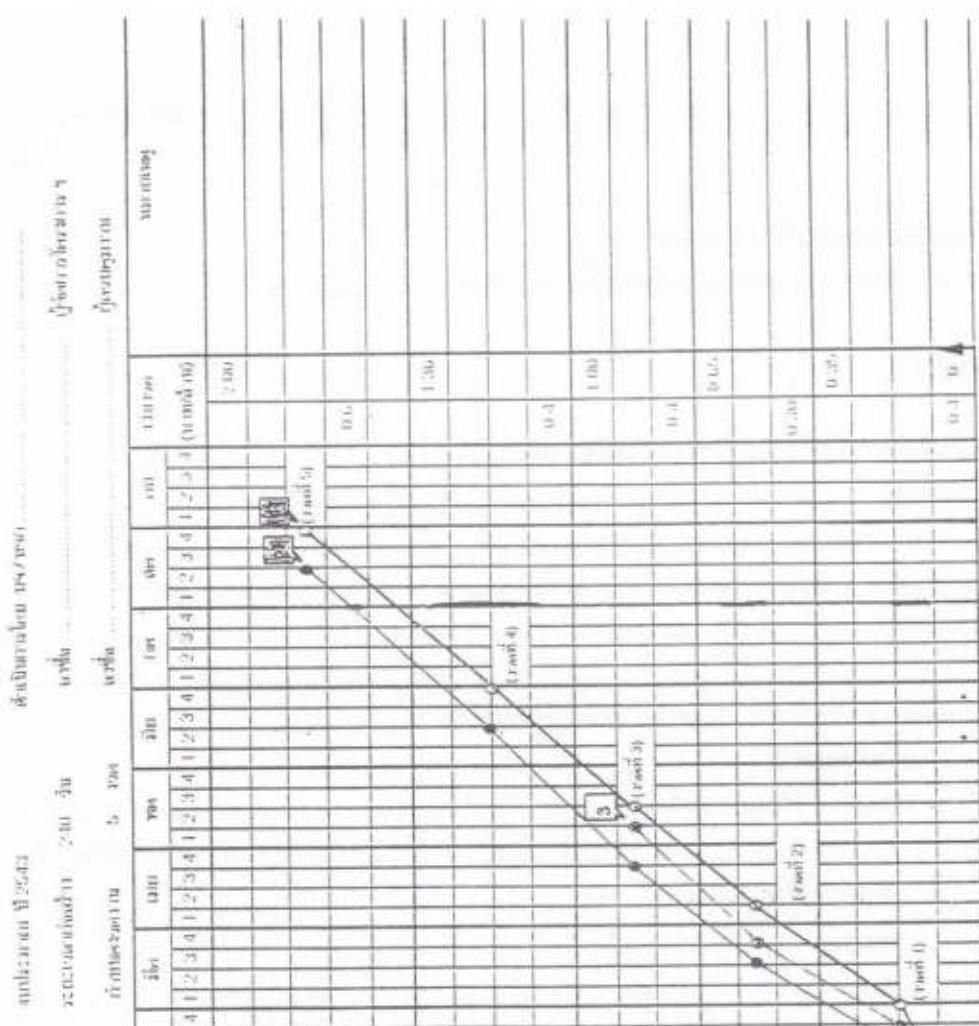
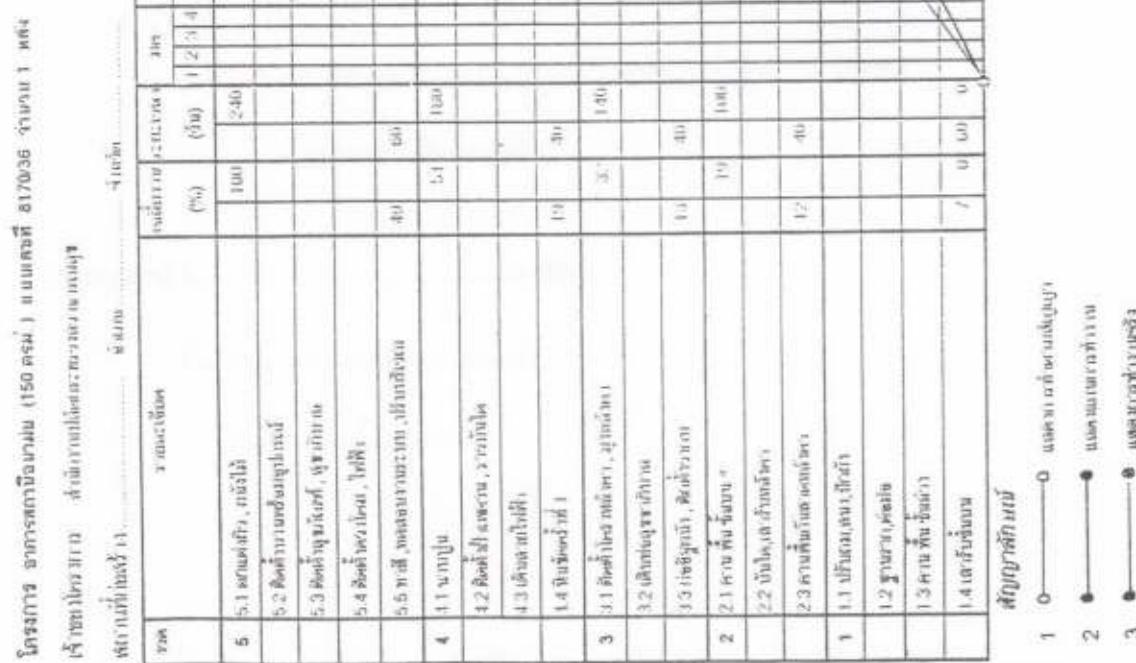
(.....)

พ.๘๘๘๘

หมายเหตุ เอกสารฉบับนี้ ผู้ควบคุมงาน ต้องจัดทำฝังไว้ก่อน ทุกครั้ง เมื่อ งานเดลิวเดรจ หรือ สับเปลี่ยนหน้าที่

แผนงานและความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง

(แผนที่รายวัน ๑)

เอกสารเลขที่ 800/ต.ค./29

แผ่นที่ 1/4

ผู้กำหนดรายการ : นายชัชรังค์ อันชาชาดิ วิศวกรโยธา ๖
 นายสิริวุฒิ ธรรมวุฒิ วิศวกรโยธา ๔

ข้อกำหนดในการเจาะสำรวจดิน

1. การเจาะดิน

- 1.1 ขนาดหลุมเจาะเส้นผ่าศูนย์กลางอย่างน้อย 10 ซม.
- 1.2 ใช้วิธีเจาะสำรวจด้วยวิธีไดวิร์ฟที่เหมาะสมกับสภาพดิน เช่น ใช้ส่วน (Auger) หรือเจาะแบบฉีดล้าง (wash Boring) เป็นต้น
- 1.3 ใช้วิธีป้องกันผนังหลุมเจาะกลม ด้วยวิธีที่เหมาะสม เช่น ดอกท่อเหล็กกันดิน (easing) ขนาดไม่เล็กกว่า 10 ซม. หรือใช้น้ำโคลนดินธรรมชาติ หรือใช้น้ำโคลนเบนโทไนต์ (Bentonite) เป็นต้น

2. การเก็บตัวอย่าง (soil sampling) และการทดสอบในสนาม (Field Test)

2.1 ชั้นดินเหนียวอ่อน (Soft clay) และชั้นดินเหนียวแข็ง (Stiff clay)

- 2.1.1 เก็บตัวอย่างดินคงสภาพ (Undisturbed sample) ทุกๆ ระยะไม่เกิน 1.5 เมตรในชั้นดินเดียวกัน ด้วยระบบอกเก็บตัวอย่างผนังบาง (Thin Wall Tube) ขนาด 75 มม. ความยาวตัวอย่าง 50 ซม. ขึ้นไป

2.1.2 เคลื่อนขึ้นผ่าน microcrystalline หัวท้ายตัวอย่าง ขณะส่งตัวอย่างเข้าห้องทดลองอย่างระมัดระวัง

2.2 ชั้นดินเหนียวแข็ง (stiff clay)

- 2.2.1 ทดสอบ standard penetration Test (SPT) ด้วยระบบอกผ่า (Split Barrel) ทุกๆ ระยะไม่เกิน 1.5 เมตร ในชั้นดินเดียวกัน

2.2.2 ตัวอย่างดินในระบบอกผ่านนำเข้าห้องทดลองต่อไป

2.3 ชั้นทราย (Sand)

- 2.3.1 ทดสอบ Standard Penetration Test (SPT) ทุกๆ ระยะไม่เกิน 1.5 เมตร ในชั้นดินเดียวกัน

2.3.2 ตัวอย่างดินในระบบอกผ่านนำเข้าห้องทดลองต่อไป

2.4 ความลึกของหลุมเจาะ

- 2.4.1 เมื่อพบชั้นดินแข็ง-แน่น ที่การทดสอบ (SPT) ให้ค่า N สูงกว่า 50-60 ครั้ง/30 ซม. เป็นความลึกอย่างน้อย 3 เมตร

เอกสารเลขที่ 800/ต.ค./29

แผ่นที่ 2/4

หรือ 2.4.2 เมื่อพบชั้นหิน หรือดินดานแข็งมาก

หรือ 2.4.3 เจ้าหน้าที่ควบคุมการเจาะเป็นผู้กำหนดในสนา�ตามสภาพพื้นดินและความ
เหมาะสม

2.5 การวัดระดับน้ำได้ดิน

2.5.1 วัดระดับน้ำได้ดินในหลุมเจาะก่อนถึงงาน และก่อนเริ่มงานทุกวัน

2.5.2 เจาะหลุมเจาะด้วยสว่านมือไกล์หลุมเจาะสำรวจ ทึ้งไว้ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมงก่อนทำ
การวัดระดับน้ำได้ดิน

3. การทดสอบตัวอย่างดินในห้องทดลอง (Laboratory Test)

3.1 ตัวอย่างดินคงสภาพ (จากกระบวนการอกบาง)

3.1.1 หาค่า Natural Water Content

3.1.2 หาค่า Natural Density

3.1.3 ทดสอบ Unconfined compression

3.1.4 หาค่า Liquid Limit, plastic Limit, plasticity Index

3.2 ตัวอย่างดินแปลงสภาพ (ดินแข็งและทร้ายจากกระบวนการอกผ่า)

3.2.1 หาค่า Natural water content

3.2.2 หาค่า Sieve Analysis ของตัวอย่างดินที่เป็น Non-plastic

3.2.3 หาค่า Liquid Limit, Plastic Limit, Plasticity Index ของตัวอย่างดินที่เป็น Plastic
ตามความลึกที่เหมาะสม

4. การรายงานผล

4.1 ข้อมูลทั่วไป เช่น

- วันเริ่มต้น และสิ้นสุดการเจาะสำรวจ
- ผังบริเวณแสดงหลุมเจาะสำรวจ
- วิธีการเจาะสำรวจ เก็บตัวอย่าง และทดสอบในสนา� บรรยายโดยย่อถึงเครื่องมือที่ใช้
และหมายเหตุวิธีการ และเครื่องมือต่างๆ ที่นอกเหนือจากวิธีการมาตรฐาน
- ระดับน้ำได้ดิน

4.2 ข้อมูลแต่ละหลุมเจาะ (Boring Log)

- ความลึก
- รายละเอียดของชั้นดินแต่ละชั้น (ใช้วิธี Unified Soil Classification)
- ค่า N - ต่อความลึก
- ผลการทดสอบในห้องทดลอง เช่น

เอกสารเลขที่ 800/ต.ค./29

แผ่นที่ 3/4

- Natural water content
- Liquid Limit และ plastic Limit ต่อความลึก
- Natural Density
- shear strength

4.3 ตารางและกราฟแสดงผลการทดสอบต่างๆ

4.4 สรุป การเลือกใช้ฐานราก เช่น

- กำลังรับน้ำหนักปลดภัยของดิน ความลึกของฐานราก
- ขนาด ความยาว และกำลังรับน้ำหนักปลดภัยของเสาเข็ม

4.5 อื่นๆ เช่น

- ทฤษฎีคำนวณ
- แผนภูมิมาตรฐานต่างๆ
- รายการคำนวณ
- เอกสารอ้างอิง
- ฯลฯ

4.6 หนังสือรับรองของวิศวกรผู้รับผิดชอบ ตามแบบฟอร์มในแผ่นที่ 4/4

5. มาตรฐานที่กำหนดในการเจาะสำรวจดิน

การทดสอบ	มาตรฐาน
5.1 การเก็บตัวอย่างดินคงสภาพด้วยกระบวนการ	ASTM D 1587
5.2 การทดสอบ Standard Penetration Test	ASTM D 1586
5.3 การทดสอบ Unconfined Compression	ASTM D 2166
5.4 การทดสอบ Atterberg Limit และ Natural Water Content	ASTM D 423 D 424
5.5 การทดสอบ Sieve Analysis	ASTM D 422

เอกสารเลขที่ 800/ท.ค./29

แผ่นที่ 4/4

หนังสือรับรองของวิศวกรผู้ทำการทดสอบดิน

( )
เขียนที่

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า..... ที่

อยู่.....

ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภททั่วไปวิศวกร
สาขา..... อย่า.....ตามใบอนุญาตเลขที่..... และขณะนี้ไม่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต
ให้ประกอบวิชาชีพข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้าพเจ้าได้เป็นผู้รับผิดชอบในการทดสอบความสามารถในการรับน้ำหนักปลอกภัย
ของดินบริเวณก่อสร้างอาคาร และสิ่งก่อสร้าง

ตามสัญญาจ้างเลขที่..... โดย

วิธี.....
ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่า จำนวนจุดทดสอบเท่ากับ ..... จุด
เป็นการเพียงพอ

สามารถครอบคลุมอาคารและลงก่อสร้างตามสัญญาจ้างดังกล่าว และขอรับรองว่า

(1) (ชื่ออาคารหรือสิ่งก่อสร้าง).....

ใช้ฐานรากชนิดตอกเข็ม/ไม่ตอกเข็ม (เลือกเพียงชนิดเดียว)

- (กรณีฐานรากชนิดไม่ตอกเข็ม) กำลังรับน้ำหนักปลอกภัยของ
ดิน.....ความลึกของฐานราก..... จากระดับดินเดิม/ระดับ
ดินปัจจุบัน

(2).....

(3).....

(4).....

(5).....

พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าได้แนบสำเนาใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (วศ.4) มาด้วยแล้ว

(ลงชื่อ)..... วิศวกรผู้รับรอง
(.....)

คำสั่งกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ที่ ๑๐๘/๒๕๕๓

**เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างมาตรฐาน
และรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้าง**

เนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการพัฒนาทั้งรูปแบบ คุณภาพ และ
คุณสมบัติเดียวกัน ไปมากขึ้น

ดังนั้น รายการผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง มาตรฐานที่ ก. ๑๖๑/ก.ค./๔๓
และรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้างฯลฯ ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จึงขอเสนอ
ให้เห็นชอบปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ทางเทคโนโลยี การก่อสร้างและสภาพการณ์ของตลาด รวมทั้งสามารถ
ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และเป็นไปตามระเบียบทหาราชการ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จึงขอ
แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงรายการผลิตภัณฑ์ฯ และรายการทั่วไปประกอบแบบฯ ซึ่งประกอบด้วยมีรายนาม
ดังนี้

1. นายแพทย์วิศิษฐ์ ตั้งนภาก ร่องขึ้นเดิม	รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ	ประธานคณะกรรมการ
2. นางอิสริยา กิจเกื้อกูล	ผู้อำนวยการกองแบบแผน	รองประธานคณะกรรมการ
3. นางจันทนา จินดาดาวรักษ์	นักวิชาการอาชญากรรม	กรรมการ
4. นายฤทธิพงษ์ อัมรวนันทน์	วิศวกรไซราร้านอาชญากรรม	กรรมการ
5. นายกัปพล ฤทธิ์	วิศวกรไซราร้านอาชญากรรม	กรรมการ
6. นายเกรียง ลูกุติธรรม	วิศวกรไซราร้านอาชญากรรม	กรรมการ
7. นายสุภาพ ตันพูทองอักษร	สถาปนิกชำนาญอาชญากรรม	กรรมการ
8. นายอุวลด พัฒนก็ตี	สถาปนิกชำนาญอาชญากรรม	กรรมการ
9. นายอุวิภร ไกสินทร์	วิศวกรเครื่องกลชำนาญอาชญากรรม	กรรมการ
10. นายเกรียง ไชยวัช	นายช่างเครื่องกลชำนาญอาชญากรรม	กรรมการ
11. นายปริศา ษรัวงศ์	นายช่างเครื่องกลอาชญากรรม	กรรมการ

๑๒. นายนนก...

- 2 -

12. นายสมนึก	ธรรมรัตนกิริ	วิศวกร โยธาชำนาญการ	กรรมการ
13. นายอานัน	พันธุ์ยมรามาทัย	วิศวกร โยธาปฏิบัติการ	กรรมการ
14. น.ส.อรรถพร	ทองธิราช	นักงานการข้านาญการพิเศษ	กรรมการ
15. นายพัตรเชษฐ์	สายผลง	นักงานการข้านาญการ	กรรมการ
16. นายพวงค์	จันทร์นวล	วิศวกร ไฟฟ้าชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
17. นายจิตติสก์	รุ่งศิริกรวงศ์	วิศวกร ไฟฟ้าชำนาญการ	กรรมการ
18. นายอุดมพงษ์	อนงค์คงชนะกุล	นายช่างโยธาอาชญา	กรรมการ
19. นายพวงค์	รุ่งเรือง	นายช่างโยธาอาชญา	กรรมการ
20. นายเกรียงชูสก์	ใจชนหัสติน	นายช่างโยธาอาชญา	กรรมการ
21. นายธนระพัฒน์	ทวีชัยเกรียง	นายช่างโยธาชำนาญงาน	กรรมการ
22. นายอุดมสก์	ดีมาศ	นายช่างโยธาชำนาญงาน	กรรมการ
23. นายวิโรจน์	นร.ไกร	สถาปนิกชำนาญการ	กรรมการและเลขานุการ
24. นางกานดา	หาญไกรชนกุล	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
25. น.ส.ชาธุรักษ์	สมานอธิรักษ์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีหน้าที่ดังนี้

1. ปรับปรุงรายการผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างมาตรฐาน เอกสารเลขที่ ก.161/ก.ค./43
2. ปรับปรุงรายการหัวไว้ไปประกอบแบบก่อสร้างอ่างการและสิ่งก่อสร้าง พ.ศ. 2543
3. กำหนดคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์เพื่อพิจารณาให้สอดคล้องกับเงื่อนไข

ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 กันยายน 2553

ที่ ๗ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. 2553

(นายนภก นาครัตน์นฤทธิ์)
ยืนยันโดยลงชื่อบททุนพิเศษ

ลง/.....
พิมพ์/.....
ตรวจสอบ/.....

คำสั่งกองแบบแผน กรมสถาบันสุนันบริการสุขภาพ

ที่ ๕๘ /๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารายการผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง
และรายการที่ว้าไปประกอบแบบก่อสร้าง หมวดงานค่างๆ ทุกสาขาอาชีพ

สืบเนื่องจากคำสั่งกรมสถาบันสุนันบริการสุขภาพ ที่ 208/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงรายการผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างมาตรฐาน และรายการที่ว้าไปประกอบแบบก่อสร้าง แล้ว นั้น

เพื่อให้การพิจารณารายการผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างมาตรฐาน และรายการที่ว้าไปประกอบแบบก่อสร้าง ของกองแบบแผน ในแต่ละหมวดงานแต่ละสาขาอาชีพดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย กองแบบแผนจึงแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการหมวดงานสถาปัตยกรรม

(1) นายอุเทพ ลีมุทธอักษร	ประธานอนุกรรมการ
(2) นายอุวลด พัฒนาภักดี	อนุกรรมการ
(3) นายไชยศักข์ ภาสุวรรณ	อนุกรรมการ
(4) นางประชน ฤทธิ์	อนุกรรมการ
(5) นายเกรียงศักดิ์ มิระนัญชาศักดิ์	อนุกรรมการ
(6) น.ส.ประภัสสร จิราภรณ์	อนุกรรมการ
(7) นายธนชัย ทุมเก้า	อนุกรรมการ
(8) นายกฤชญ์ อุ่งคง	อนุกรรมการ
(9) นายอุเทพ อ่อนคงดีตระกูล	อนุกรรมการ
(10) นายอรุณ เมตรทวีทอง	อนุกรรมการ
(11) นายวิโรจน์ นรไกร	อนุกรรมการและเลขานุการ
(12) นางจันทร์ฉาย ค้าสุข	ผู้ช่วยเลขานุการ

2. คณะกรรมการ...

- 2 -

2. กองบันกกรรมการหน่วยงานวิภาครัฐที่ทรงชี้ไว้

(1) นายสุรี ลากฤติธรรม	ประธานอนุกรรมการ
(2) นายก้ามพล อุ่นสอดิ	รองประธานอนุกรรมการ
(3) นายสาอัญชัย ด้วงค์	อนุกรรมการ
(4) นายนิรันดร์ คงรักน	อนุกรรมการ
(5) นายสมศักดิ์ อัครวนเศรี	อนุกรรมการ
(6) นายพงศ์พันธุ์ จิวสุวรรณ	อนุกรรมการ
(7) นายณรงค์ รุ่งเรือง	อนุกรรมการ
(8) นายเกรียงไกร ใจชนก์สิน	อนุกรรมการ
(9) นายชาครี ปัญญาพรวิชา	อนุกรรมการและเลขานุการ

3. กองบันกกรรมการหน่วยงานวิภาครัฐที่ทรงระบุไว้ให้เป็นและซื้อขาย

(1) นายณรงค์ ขันกลิ่นวสุ	ประธานอนุกรรมการ
(2) นายเจตสิทธิ์ รุ่งศิริราวงศ์	อนุกรรมการ
(3) นายสุวิทย์ ไกสินทร์	อนุกรรมการ
(4) นายสมนึก ธรรมรัตนะศิริ	อนุกรรมการ
(5) นายชัยสิทธิ์ คิมฤกษ์ก้าร	อนุกรรมการ
(6) นายธนาพัฒน์ ทวีชัยศรีย์	อนุกรรมการ
(7) นายปรีดา สร้างศรี	อนุกรรมการ
(8) นายกฤตยู อยู่คง	อนุกรรมการ
(9) นายชาติชาย ตันตยาภรณ์	อนุกรรมการ
(10) นายนิสิตชัย อุวรรณยาดา	อนุกรรมการ
(11) นายไพรัช พงศ์ธรฤทธิ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
(12) นายสุเทพ เกี้ยมขัน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

4. กองบันกกรรมการ...

- 3 -

4. คณะกรรมการหัวหน้าวิศวกรรมระบบเครื่องออก

(1) นายสมรรถ์	จันทร์นวลด	ที่ปรึกษา
(2) นายอุวิทย์	ไอกสินทร์	ประธานอนุกรรมการ
(3) นายเสรี	ใจซื่อ	อนุกรรมการ
(4) นายเชิดลักษณ์	รุ่งพิศราวงศ์	อนุกรรมการ
(5) นายสมนึก	ธรรมรัตน์คิริ	อนุกรรมการ
(6) นายปรีดา	สว่างศรี	อนุกรรมการ
(7) นายธนนะพัฒน์	ทวีชัยเกรียงไกร	อนุกรรมการ
(8) นายศรีพงษ์	จำปาทอง	อนุกรรมการและเลขานุการ
(9) นายเวชยันต์	กลั่นกิติกรณ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

5. คณะกรรมการหัวหน้าวิศวกรรมซึ่งแบดี้อ่อน

(1) นายพรงค์	จันทร์นวลด	ที่ปรึกษา
(2) นายสมนึก	ธรรมรัตน์คิริ	ประธานอนุกรรมการ
(3) นายอุวัฒ	พัฒนาภักดี	อนุกรรมการ
(4) นายอุวิทย์	ไอกสินทร์	อนุกรรมการ
(5) นายธนนะพัฒน์	ทวีชัยเกรียงไกร	อนุกรรมการ
(6) นายสรศักดิ์	วัฒนฤทธิ์	อนุกรรมการ
(7) นายทักษิณ	อุริยะ อุริยะ	อนุกรรมการ
(8) นายอาคม	พันธุ์มานะคัม	อนุกรรมการ
(9) นายพิเชฐ	เพ็ญภานุ	อนุกรรมการ
(10) นายศุภชัย	สารบุญ	อนุกรรมการ
(11) นายสรรพล	สิงหาพานิช	อนุกรรมการ
(12) นายปรีดา	สว่างศรี	อนุกรรมการและเลขานุการ

6. คณะกรรมการ...

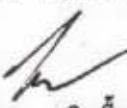
- 4 -

6. คณะกรรมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

(1) นายวิโรจน์ นรไกร	ที่ปรึกษา
(2) น.ส.อรุณพร ทองธีราช	ประธานอนุกรรมการ
(3) นายอัครเดช สายแผลง	อนุกรรมการ
(4) นางศิริวรรณ อุบลเดช	อนุกรรมการ
(5) นางสมใจ ดิษฐ์จินดา	อนุกรรมการ
(6) นางพนนก หาราบุตร	อนุกรรมการ
(7) นางวัชรภรณ์ งามเพ็งไช	อนุกรรมการ
(8) น.ส.สุวรรณี รุ่งเรืองทรัพย์	อนุกรรมการ
(9) น.ส.พรอยพิพา แมหะเมฆริญ	อนุกรรมการ
(10) น.ส.อุไรวรรณ ชุมพล	เลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ที่ ๔ ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายอิษระ ภิจก็อฎฐ)
ผู้อำนวยการกองทั่วไป

ร่าง/..... กม.
พิมพ์/อุดม
ออก/..... กม.
๘๗๖/..... กม.

คำสั่งการสนับสนุนบริการอุปกรณ์

ที่ ๓๙๘ /๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งบุคคลภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการและที่ปรึกษาดูแลกระบวนการประเมินค่าใช้จ่ายการก่อสร้างมาตรฐาน และรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้าง

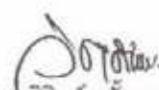
ตามคำสั่งการสนับสนุนบริการอุปกรณ์ที่ 208/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินค่าใช้จ่ายการก่อสร้างมาตรฐาน และรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้าง ของกองแผนฯ นั้น

เพื่อให้การประเมินค่าใช้จ่ายการก่อสร้างมาตรฐาน และรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้าง เป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการอย่างแท้จริง จึงเห็นสมควรเชิญบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินค่าใช้จ่ายการก่อสร้าง ประจำการจากบุคคลภายนอก ประจำเดือนดัง

๑. พล.ประดิษฐ์ พิทยพัฒน์ กรรมการสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรม
๒. พล.พนงชัย วิรชัยฤทธิ์ ภาควิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๓. นายฤชา รัชานันท์ เลขาธิการสถาบันนิสิต สถาบันนิสิต
๔. นายชาญยงค์ แก่นทอง กรรมการสถาบันนิสิต สถาบันนิสิต
๕. นายเพพธ์ยั่งคง เจริญราถุ ที่ปรึกษาฝ่ายการแพทย์ สำนักงานประกันสังคม
๖. นายชัชวาล คุณศรีชัย วิศวกรเชี่ยวชาญ กรมโยธาธิการและผังเมือง
๗. นางสาวรีชา โพธิ์สักดิ์ วิศวกร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
๘. นายวิภา ฤชาธีส วิศวกรโยธา ภาคเอกชน

ทั้งนี้ ดังเด็ดบัดนี้เป็นตนไป

ที่ ๒ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

 (นายวิภา ฤชาธีส ตั้งมูลนิธิ)
 รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการอุปกรณ์
 ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสนับสนุนบริการอุปกรณ์

 ร่าง/_____
 พิมพ์/ฤชาธีส
 ต: ช: _____

คำสั่งกองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการทุขภัพ

ที่ ๖๔/๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารายการทั่วไปประจำฉบับก่อสร้าง
และซึ่งก่อสร้าง พ.ศ.๒๕๔๓ (ลั่นตีเป็ชฯ) ของกองแบบแผน

ตามคำสั่งกองแบบแผน ที่ ๕๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
หน่วยงานดังนี้ฯ พิจารณารายการผลิตภัณฑ์รัฐ และอุปกรณ์ก่อสร้างและรายการทั่วไปประจำฉบับก่อสร้าง
ของกองแบบแผน นั้น เพื่อให้การพิจารณารายการทั่วไปประจำฉบับก่อสร้างของกองแบบแผน ดำเนินการไปด้วย
ความเรียบเรียบ กองแบบแผน จึงแต่งตั้งอนุกรรมการพิจารณาข้อคิดพิจารณารายการทั่วไปประจำฉบับก่อสร้าง ทั้งนี้ให้
ประสานงานเรื่องราชละเอียดกับทุกหน่วยงาน เพื่อความสมบูรณ์ของเมือง โดยประกอบด้วยคณะกรรมการ
ดังนี้

๑. นายพรจศ	รุ่งเรือง	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายนาคร	ปัญญาพรวิทยา	อนุกรรมการ
๓. นายกฤญ្ត	อัญชล	อนุกรรมการ
๔. นายสุเทพ	อนงค์มนตรีตุล	อนุกรรมการ
๕. นายเกรียงไกร	ใจชนหัสติน	อนุกรรมการ
๖. นายนรศักดิ์	วัฒนกุล	อนุกรรมการ
๗. นายชัยสิงห์	ศิษณุกุลก้าว	อนุกรรมการ
๘. นายอว่าม	เนตรศรีทอง	อนุกรรมการ
๙. นายพัทพงษ์	สุริยกุล พ อุธยา	อนุกรรมการ
๑๐. นายราธิกค์	สุพรรณนานนท์	อนุกรรมการ
๑๑. นายหริพงษ์	จำปาทอง	อนุกรรมการ
๑๒. นายนรีศา	สว่างศรี	อนุกรรมการ
๑๓. นายทุกข์ชัย	สารบุญ	อนุกรรมการ
๑๔. นาเอมงคล	คำสุข	อนุกรรมการ
๑๕. นายวุฒิพงษ์	ภิรมย์รัตน์	อนุกรรมการ
๑๖. นายนาคิชา	ศันดานันท์	อนุกรรมการ

- 2 -

17. นางสาว	ใจรื่อ	อนุกรรมการ
18. นางสาวขันต์	กลั่นกสิกรย์	อนุกรรมการ
19. นางสมใจ	คินทร์จินดา	อนุกรรมการ
20. นางสาววิชญ์	ธิงนาท	อนุกรรมการ
21. นายธนาพัฒน์	กวิชัยศรีรุ้ง	เลขานุกรรมการ
22. น.ส.ล้ำภูน	แก้วยอด	ผู้ช่วยเลขานุกรรมการ

ทั้งนี้ ดังແນ้นเป็นดังไป

ถึง ๖ วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ.2553

(นายอิสระ กิจเกื้อกูล)
ผู้อำนวยการกองแบบแผน

ค่าสั่งกองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการอุปกรณ์

ที่ 7/2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารายการทั่วไปประจำแบบก่อสร้าง
และสิ่งก่อสร้าง (เด่นสีเขียว) ของกองแบบแผน เพิ่ม

ตามค่าสั่งกองแบบแผน ที่ 64/2553 ลงวันที่ 5 สิงหาคม 2553 "ให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณารายการทั่วไปประจำแบบก่อสร้างและสิ่งก่อสร้าง (เด่นสีเขียว) ของกองแบบแผน นั้น เพื่อให้การขัดฟากขึ้นเล่นและเมื่อหารายการทั่วไปประจำแบบก่อสร้างและสิ่งก่อสร้าง ของกองแบบแผน ถูกต้องและเหมาะสม"

กองแบบแผน จึงแต่งตั้ง นางพิริวรรณ อุบลเดช ตำแหน่งนายช่างศิลปอาชีวะ เป็นอนุกรรมการเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ / / กันยายน พ.ศ.2553

(นายอิษาน พิจิตรกุล)
ผู้อำนวยการกองแบบแผน

គោលការណ៍សាន្តរការជូនរាជ

วิ 416 /2553

เรื่อง แต่งตั้งบุคคลภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการป้องกันปราบปรามการกระทำความชู้เสื่อมเสียทางเพศฯ ให้กับบุคคลภายนอกที่ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้

ตามคำสั่งกรรมการบัญชีบริการสุขภาพ ที่ 338/2553 ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2553

ได้แต่งตั้งบุคคลภายนอกว่าเป็นคณะกรรมการและที่ปรึกษาคณะกรรมการปัจจุบันการผลิตภัณฑ์วัสดุและอาชญากรรมก่อสร้างเจ้าครุฑ และรายการทั่วไปประกอบแบบก่อสร้าง นั้น

เพื่อให้การปรับปรุงรายการผลิตภัณฑ์วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้างงานครุภูมิ และรายการที่ว่าไม่ประกอนแบบก่อสร้าง หมวดงานภูมิสถาปัตย์ ดำเนินการไปด้วยความเรียบง่าย กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ จึงแต่งตั้ง นายชุม ปัญญาสาข อุปนายกกรมภูมิสถาปัตย์ให้เป็นประธานคณะกรรมการและที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการเพิ่มอีก 1 ท่าน

ที่นี่ ตั้งเดีบคนนี้เป็นศูนย์ไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๓

(นาชวิศิษฐ์ ตั้งนภกุล)
รองอธิบดีกรมสันักงานบัญชีการอุดมภาพ
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมสันักงานบัญชีการอุดมภาพ

၃၁၂/၁၇၂၄၀၅
နိမ်/ရှာမခဲ့
၁၇၇၀/၅

ขอขอบคุณ

ผศ.ประเสริฐ พิพิพัฒน์	กรรมการสภาวิศวกร	นายอุวิทย์ ไกศินทร์	โภคินทร์	กรรมการ
ผศ.พนนชัย วีระยุทธศิลป์	ภาควิชาบริหารและด้านมนุษย์	นายเสรี ใจซื่อ	กรรมการ	
	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	นายบริดา สว่างศรี	กรรมการ	
นายฤาชา รัชานันท์	เลขานุการสภากาชาดไทย	นายสมนึก ธรรมรัตน์คิริ	กรรมการ	
นายชาญพูรณ์ แก่นทอง	กรรมการสภากาชาดไทย	นายอุ่น พันธุ์เมฆามาดาย	กรรมการ	
นายแพทย์มนคง เจริญชาตุ	ที่ปรึกษาฝ่ายการแพทย์	น.ส.อรุณพร ทองธราชา	กรรมการ	
	สำนักงานประกันสังคม	นายฉัตรเชษฐ์ สาเพลิง	กรรมการ	
นายชัชวาล คุณคำชา	วิศวกรเชี่ยวชาญ กรมโยธาธิการและผังเมือง	นายมรุวงศ์ จันทร์นวล	กรรมการ	
นายบริชา ไพชัยศักดิ์	วิศวกร มหาวิทยาลัยนิเดล คอมแพทยกยาสต์	นายเฉิดสิทธิ์ รุ่งศิริธรรมวงศ์	กรรมการ	
	โรงเรียนการอาชีวศึกษา	นายอุเทพ อนงค์พะครະถุล	กรรมการ	
นายวิชา สุชาติส	วิศวกรโยธา ภาคเอกชน	นายมรุวงศ์ รุ่งเรือง	กรรมการ	
นายชุม ปัญญาสุข	อุปนายกสมาคมภูมิสถาปัตย์แห่งประเทศไทย	นายศรษณุสิทธิ์ ใจจนหัสสันต์	กรรมการ	
		นายชนะพันธ์ ทวีชัยศรษณุ	กรรมการ	
		นายสุรศิทธิ์ คีมาก	กรรมการ	
		นางวิโรจน์ นรไกร	กรรมการและเลขานุการ	
		นางกานดา หาญโรจนกุล	กรรมการและ	
		ผู้ช่วยเลขานุการ		
		น.ส.เจริญลักษณ์ สมานอารีย์	กรรมการและ	
		ผู้ช่วยเลขานุการ		
นายแพทย์วิศิษฐ์ ตั้นภากรณ์	ประธานคณะกรรมการ			
นายอิสรระ กิจเกื้อกูล	รองประธานคณะกรรมการ			
นางจันทนา จินดาดาวรักษ์	กรรมการ			
นายวุฒิพงษ์ อัมรันนันทน์	กรรมการ			
นายกัมพล ศุลีสิริ	กรรมการ			
นายเสรี ลากุติธรรม	กรรมการ			
นายอุเทพ	สัมพันธ์อักษร	กรรมการ		
นายกุวดล พัฒนกัตติ	กรรมการ			

เอกสารอ้างอิง

- นิตยบล คล่องเวสสะและคณะ.2547 รายการประกอบแบบงานก่อสร้าง
ภูมิสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ
- วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
- สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์
- สมาคมภูมิสถาปนิกแห่งประเทศไทย

กองแผนพัฒนา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข
ถนนกรุงเทพฯ-นนท์ อําเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี